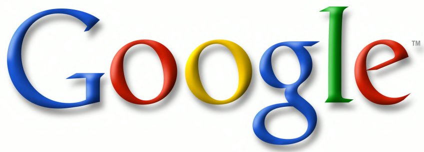

BREVIARIUM

CORISOPITENSE.

PARS ÆSTIVA.

BREVIARIUM

CORISOPITENSE

ILLUSTRISSIMI ET REVERENDISSIMI IN CHRISTO PATRIS ET DOMINI

D. JOANNIS-MARIÆ-DOMINICI

DE POULPIQUET DE BRESCANVEL

CORISOPITENSIS EPISCOPI

AUCTORITATE

AC VENERABILIS EJUSDEM ECCLESIÆ CAPITULI CONSENSU

EDITUM.

PARS ÆSTIVA.

LUTETIÆ PARISIORUM.

EXCUDEBANT AD. LE CLERE ET SOC. SS. D. N. PAPÆ TIPOGRAPHI,

In aggere vulgò dicto, *Quai des Augustins*, N° 35.

M DCCC XXXV.

TABULA

Romæ edita, et ad Horologium Gallicum accommodata,

DE HORA

quâ potest inchoari pro die sequenti Officium Nocturnum à privatim recitantibus.

20	Januarii,	Horâ secundâ cum quadrante.
13	Februarii,	Horâ sesqui-secundâ.
1	Martii,	Horâ secundâ cum tribus quadrantibus.
18	Martii,	Horâ tertiâ.
4	Aprilis,	Horâ tertiâ cum quadrante.
20	Aprilis,	Horâ sesqui-tertiâ.
10	Maii,	Horâ tertiâ cum tribus quadrantibus.
8	Junii,	Horâ quartâ.
30	Julii,	Horâ tertiâ cum tribus quadrantibus.
28	Augusti,	Horâ sesqui-tertiâ.
7	Septembris,	Horâ tertiâ cum quadrante.
24	Septembris,	Horâ tertiâ.
13	Octobris,	Horâ secundâ cum tribus quadrantibus.
20	Octobris,	Horâ sesqui-secundâ.
18	Novembris,	Horâ secundâ cum quadrante.
15	Decembris,	Horâ secundâ.

Ubicumque reperitur nota hæc †, juxta numerum Dominicarum quæ Epiphaniam inter et Septuagesimam occurrunt, in sequenti Tabella temporaria, designat Officium Dominicæ cujusdam anticipandum in Sabbatum, aut aliquam Feriam præcedentem, prout habetur fusiùs, Part. I, Cap. I, Rubricarum generalium.

TABULA TEMPORARIA

Anni Domini	*Aureus num.*	*Epactæ.*	*Indictio.*	*Litt. Dominic.*	*Dom. post Epiph.*	*Septuagesima.*	*Dies Cinerum.*
1836	13	xij	9	c b	3 †	31 Janu.	17 Febr.
1837	14	xxiij	10	A	2	22 Janu.	8 Febr.
1838	15	iv	11	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1839	16	xv	12	f	2 †	27 Janu.	13 Febr.
1840	17	xxvj	13	e d	5 †	16 Febr.	4 Mart.
1841	18	vij	14	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1842	19	xviij	15	b	2 †	23 Janu.	9 Febr.
1843	1	*	1	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1844	2	xj	2	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1845	3	xxij	3	e	1 †	19 Janu.	5 Febr.
1846	4	iij	4	d	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1847	5	xiv	5	c	3 †	31 Janu.	17 Febr.
1848	6	xxv	6	b A	6	20 Febr.	8 Mart.
1849	7	vj	7	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1850	8	xvij	8	f	2 †	27 Janu.	13 Febr.
1851	9	xxviij	9	e	5 †	16 Febr.	5 Mart.
1852	10	ix	10	d c	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1853	11	xx	11	b	2 †	23 Janu.	9 Febr.
1854	12	j	12	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1855	13	xij	13	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1856	14	xxiij	14	f e	1 †	20 Janu.	6 Febr.
1857	15	iv	15	d	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1858	16	xv	1	c	3 †	31 Janu.	17 Febr.
1859	17	xxvj	2	b	6	20 Febr.	9 Mart.
1860	18	vij	3	A g	4	5 Febr.	22 Febr.
1861	19	xviij	4	f	2 †	27 Janu.	13 Febr.
1862	1	*	5	e	5 †	16 Febr.	5 Mart.
1863	2	xj	6	d	3 †	1 Febr.	18 Febr.
1864	3	xxij	7	c b	2 †	24 Janu.	10 Febr.
1865	4	iij	8	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1866	5	xiv	9	g	3	28 Janu.	14 Febr.
1867	6	xxv	10	f	5 †	17 Febr.	6 Mart.
1868	7	vj	11	e d	4 †	9 Febr.	26 Febr.
1869	8	xvij	12	c	2 †	24 Janu.	10 Febr.
1870	9	xxviij	13	b	5 †	13 Febr.	2 Mart.
1871	10	ix	14	A	4	5 Febr.	22 Febr.
1872	11	xx	15	g f	3	28 Janu.	14 Febr.
1873	12	j	1	e	4 †	9 Febr.	26 Febr.
1874	13	xij	2	d	3 †	1 Febr.	18 Febr.
1875	14	xxiij	3	c	2 †	24 Janu.	10 Febr.
1876	15	iv	4	b A	5	13 Febr.	1 Mart.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini	PASCHA.	*Ascensio Domini.*	*Pentecostes.*	*Fest. Cor. Christi.*	*Dom. post Pen.*	*Dom. I Advent.*
1836	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1837	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1838	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1839	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1840	19 April.	28 Maii.	7 Junii	18 Junii.	24	29 Nov.
1841	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1842	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1843	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1844	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1845	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1846	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 Nov.
1847	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 Nov.
1848	23 April.	1 Junii.	11 Junii.	22 Junii.	24	3 Dec.
1849	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1850	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1851	20 April.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 Nov.
1852	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1853	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1854	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1855	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1856	23 Mart.	1 Maii	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1857	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 Nov.
1858	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 Nov.
1859	24 April.	2 Junii.	12 Junii.	23 Junii.	23	27 Nov.
1860	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1861	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1862	20 April.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 Nov.
1863	5 April.	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii.	26	29 Nov.
1864	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1865	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1866	1 April.	10 Maii.	20 Maii.	31 Maii.	27	2 Dec.
1867	21 April.	30 Maii.	9 Junii.	20 Junii.	24	1 Dec.
1868	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 Nov.
1869	28 Mart.	6 Maii.	16 Maii.	27 Maii.	27	28 Nov.
1870	17 April.	26 Maii.	5 Junii.	16 Junii.	24	27 Nov.
1871	9 April.	18 Maii.	28 Maii.	8 Junii.	26	3 Dec.
1872	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1873	13 April.	22 Maii.	1 Junii.	12 Junii.	2	30 Nov.
1874	5 April.	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii.	26	29 Nov.
1875	28 Mart.	6 Maii.	16 Maii.	27 Maii.	27	28 Nov.
1876	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.

In sequenti Calendario, numerus qui post nomen ac dignitatem Sanctorum legitur, designat annum quo quisque Sanctus obiit : c. significat, circa annum : s. seculo : c. med. s. circa medium seculi : c. fin. s. circa finem seculi. Quibus nihil apponitur, tempus eorum mortis planè incertum.

Numerus autem qui interdum parenthesi includitur, designat diem natalem vel proprium cujuslibet Sancti, quando diversus est ab illo die qui ejus Festo celebrando assignatur.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
*	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, et OCTAVA NATIVITATIS EJUS, *Solemne-minus.*
xxix	b	iv	2	Basilii Magni, Cæsariensis in Cappadocia Episc. et Eccl. Doct. (è 1.) *semid.* 379.
xxviij	c	iij	3	Genovefæ, Paris. Virg. *semiduplex:* 512.
xxvij	d	Prid.	4	
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ, *sine jejunio. Commem.* S. Simeonis Stylitæ, Anachoretæ, prope Antiochiam : *c.* 460.
25. xxv.	f	viij	6	EPIPHANIA DOMINI, Annuale-minus, *cum Octava secundi ordinis.*
xxiv	g	vij	7	De Octava, *semiduplex.*
xxiij	A	vj	8	De Octava, *semiduplex.*
xxij	b	v	9	De Octava, *semiduplex.*
xxj	c	iv	10	De Octava, *semid. Commem.* S. Pauli, primi Eremitæ Thebaidis : *c.* 341.
xx	d	iij	11	De Octava, *semid.*
xix	e	Prid.	12	De Octava, *semid.*
xviij	f	Idib.	13	OCTAVA EPIPHANIÆ et BAPTISMUS DOMINI, *Duplex-majus.* ¶ *Dominica II post Epiphaniam (nisi occurrat Septuagesima) celebratur Festum* SS. NOMINIS JESU, Solemne-minus.
xvij	g	xix	14	Hilarii, Pictav. Ep. et Eccl. Doct. (è 13.) *Duplex-min. c.* 368. *Commem.* S. Felicis, Presb. Nolani, et Conf. *c.* 265.
xvj	A	xviij	15	Judicaelis, Armoric. Regis, deinde Monachi, *semid. c.* 658. *Commem.* S. Mauri, Glannof. Abb. *c. fin.* VI s.
xv	b	xvij	16	
xiv	c	xvj	17	Antonii, Abbatis Ægyptii, *semid.* 356.
xiij	d	xv	18	PONTIFICATUS seu CATHEDRA SANCTI PETRI APOSTOLI, quâ primùm Antiochiæ, tum Romæ, sedit, *Duplex-majus.*

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
				Prima sedes Septuagesimæ, *die* 18.
xij	e	xiv	19	
xj	f	xiij	20	Sebastiani, Mart. *Duplex-minus : c.* 288.
x	g	xij	21	Agnetis, Virg. et Mart. *semid.* 303 *vel* 304.
ix	A	xj	22	Vincentii, Diaconi et Martyris, *Duplex-minus* : 303 *vel* 304.
viij	b	x	23	Raymundi de Pennafort, Presbyteri, *semiduplex* : 1275.
vij	c	ix	24	Timothei, primi Ephesini Episc. et Mart. *simplex* : 97.
vj	d	viij	25	CONVERSIO S. PAULI, APOSTOLI, *Duplex-majus : c.* 34.
v	e	vij	26	
iv	f	vj	27	Juliani primi Cenomanensis Episcopi, *simplex* : III *vel* IV s.
iij	g	v	28	
ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Genev. Episcopi, (è 28 Dec.) *Duplex-minus* : 1622.
j	b	iij	30	
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci, Ordinis B. M. de Mercede Instit. *semiduplex* : 1256.

FEBRUARIUS.

xxix	d	Cal.	1	Ignatii, Antiochiæ Episc. et Mart. (è 20 Dec.) *semiduplex* : 107.
xxviij	e	iv	2	PRÆSENTATIO DOMINI, et PURIFICATIO B. MARIÆ VIRGINIS, Solemne-majus, *sine Octava.*
xxvij	f	iij	3	Blasii, Sebast. Episc. et Mart. *simplex* : c. 316.
25. xxvj.	g	Prid.	4	Joannæ Valesiæ, Reginæ Franciæ, Monial. Annuntiationis Fundatricis, *semiduplex* : 1505.
				Prima dies Cinerum, *die* 4.
xxv. xxiv.	A	Non.	5	Agathæ Catanensis, Virginis et Mart. *semiduplex* : 251.
xxiij	b	viij	6	Gildasii, Rhuvigiensis Abb. *simpl.* VI s.
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha, Presb. Ord. SS. Trinitatis Fundatoris, (è 21 Dec.) *semiduplex* : 1213.
xx	e	v	9	Apolloniæ Alexandrinæ, Virginis et Martyris, *simplex* : 249.
xix	f	iv	10	Scholasticæ Cassin. Virg. *simpl. c.* 543.
xviij	g	iij	11	
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	

FEBRUARIUS.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij	e	xiv	16	
xij	f	xiij	17	Guevroci, *aliàs* Quireei, Loquirensis Abbatis, *simplex* : iv s.
xj	g	xij	18	Simeonis, Hieros. Ep. et Mart. *semid.* 107.
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	*Ultima sedes* Septuagesimæ, *die* 21.
vij	d	viij	22	
vj	e	vij	23	
*	*	*	*	*Dies intercalaris addendus in anno Bissextili.*
v	f	vj	24	*In anno communi.* } S. Matthiæ, Apost.
iv	g	v	25	*In anno bissext.* } *Duplex-maj.* 1 s.
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	Ruelini, Trecor. Episcopi, *simpl.* c. 650.

¶ *In anno bissextili Februarius est dierum* 29, *et Festum S. Matthiæ celebratur* 25 *Februarii, et bis dicitur* sexto Calendas, *id est* 24 *et* 25; *Festum verò S. Ruelini fit die* 29, *et Littera Dominicalis quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem.*

Nisi occurrat Festum S. Pauli Leonensis, Officium fit Feria vj post Cineres, de Quinque Plagis Christi, *Duplex-majus : Feria vj intra Hebdom. I Quadragesimæ, de* pretioso Sanguine Christi, *cum Commem. de* tribus guttis Sanguinis, *ex imagine Crucifixi effusis, Duplex-majus : Feriâ vj intra Hebdomad. II, de* S. Corona spinea Domini, *Duplex-majus.*

Feria iv, vj, et Sabbato post Dominic. I Quadragesimæ, Quatuor Tempora.

MARTIUS.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
*	d	Cal.	1	Albini, Andegav. Episc. *simplex* : 550.
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	Casimiri, Principis Poloni, *simpl.* 1484.
xxvj	A	iij	5	
25. xxv.	b	Prid.	6	Coletæ, Virg. Clarissarum Reformatricis, *simplex* : 1447.

MARTIUS.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxiv	c	Non.	7	Perpetuæ, Felicitatis, et sociorum Mart. *simplex : c.* 204.
xxiij	d	viij	8	Joannis de Deo, Ordinis Fratrum Caritatis Instit. *simplex :* 1550.
xxij	e	vij	9	Franciscæ, Viduæ Rom. *simplex :* 1440.
xxj	f	vj	10	Quadraginta Mart. Sebast. *simpl. c.* 320. *Ultima dies* Cinerum, *die* 10.
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	PAULI PRIMI LEONENSIS EPISC. Diœcesis Patroni secundarii, Solemne-majus: *c.* 570. (*Si occurrat post Hebd. iv Quadrages. transfertur in Dom. II post Pascha, ex speciali mandato.*)
xviij	b	iij	13	Joevini, Leonensis Episcopi, (è 2.) *Commem. c.* 560.
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	Patritii, Episcopi, et Scotorum-Hibern. Apostoli, *Commem.* v. s.
xiij	g	xv	18	Alexandri, Episc. Hierosolym. et Mart. *Commem.* 250.
xij	A	xiv	19	
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	
ix	d	xj	22	*Prima sedes* Paschæ, *die* 22.
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNTIATIO INCARNATIONIS DOMINI, Solemne-majus, *sine Oct.* (*Si venerit in majori Hebd. aut in Hebd. Paschœ, transfertur in Feriam II post Dom. in Albis, ex speciali mandato.*)
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	

¶ *Feriâ sextâ post Dominicam Passionis fit Officium de* Compassione B. Mariæ Virg. *Duplex-majus.* Si occurrat die 25 Martii, transfertur in diem seq.

APRILIS.

xxix	g	Cal.	1	
xxviij	A	iv	2	Francisci de Paula, Institutoris Ordinis Minimorum, *semiduplex :* 1507.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		APRILIS.
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	Ambrosii, Mediolanensis Ep. et Eccl. Doct. *Duplex-minus* : 397. (*Si occurr. in Quadrag. transfertur post Pascha.*)
xxv. xxiv	d	Non.	5	Vincentii Ferrerii, Presb. Ord. Prædicatorum, *semidupl.* 1419.
xxiij	e	viij	6	Isidori, Hispal. Episc. et Eccl. Doct. (è 4.) *semidupl.* 636.
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	Paterni, primi Venet. Episc. *semid. c.* 448.
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	JOSEPH, SPONSI B. M. V. Diœcesis Protectoris, (è 19 Mart.) Solemne-majus, *sine Oct.* (*Si occurr. ante Dom. in Albis, transfertur in Dom. II vel III post Pascha, ex speciali mandato.*)
viij	f	xj	21	
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	Georgii, Martyris, *simplex : c.* 303.
v	b	viij	24	Fidelis à Sigmaringa, Presb. et Mart. *semiduplex :* 1622.
iv	c	vij	25	MARCI, EVANGEL. *Duplex-majus : c.* 68. *Ultima sedes* Paschæ, *die* 25.
iij	d	vj	26	Cleti, Papæ et Mart. *semiduplex : c.* 91.
ij	e	v	27	Polycarpi, Smyrnensis Episcopi et Mart. (è 26 Mart.) *semiduplex:* 166 *vel* 169.
j	f	iv	28	Guingaloei seu Winwaloei, Abb. Landev. (è 3 Mart.) *Duplex-minus : c.* 532. *Translatio hâc die.*
*	g	iij	29	Mariæ Ægyptiæ, (è 1.) *simpl.* v *vel* VI s.
xxix	A	Prid.	30	Catharinæ Sen. Virg. (è 29.) *simpl.* 1380.
				¶ *Dominicâ ultimâ hujus mensis, vel si impedita fuerit, unâ è Domin. ante Ascensionem non occupatâ Festo Duplici et suprà, fit Officium* TRANSLATIONIS RELIQUIARUM SS. CORENTINI * ET PAULI ** Diœcesis Patronorum, (* è 1 Maii : ** è 10 Oct.) *Duplex-majus.*
				Feria ij, iij et iv Hebdom. V post Pascha, Rogationes, *cum abstinentia.*

APRILIS.

¶ *Prima sedes* ASCENSIONIS DOMINI, *die* 30. *Et celebratur hoc Festum Feriâ v Hebd. V post Pascha,* Annuale-minus, *cum Octava secundi ordinis.*

MAIUS.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxviij	b	Cal.	1	Philippi * et Jacobi ** (Alphæi) Apost. *Duplex-majus : * post.* 81 : ** 62.
xxvij	c	vj	2	Athanasii, Alex. Episc. et Eccl. Doct. *semiduplex:* 373.
xxvj	d	v	3	Inventio sanctæ Crucis, *Duplex-majus:* 326.
25. xxv	e	iv	4	Monicæ, Viduæ, *simplex :* 337.
xxiv	f	iij	5	Pii Papæ V, *semiduplex :* 1572.
xxiij	g	Prid.	6	Joannis, Apost. et Evang. ante Portam Latinam, *semid.* 95.
xxij	A	Non.	7	Brioci, Episcopi, (è 1.) *semiduplex :* IV s.
xxj	b	viij	8	
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Constantinopol. Episc. et Eccl. Doct. *semid.* 391.
xix	d	vj	10	*Prima sedes* Pentecostes, *die* 10.
xviij	e	v	11	Mamerti, Vienn. Episc. *simplex : c.* 475. *Commem.* S. Tudini, Abbatis : VI *vel* VII s.
xvij	f	iv	12	
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	
xiv	b	Idib.	15	
xiij	c	xvij	16	Joannis Nepomuceni, Presbyteri, Canonici Eccl. Prag. et Mart. *semiduplex :* 1383. *Commem.* S. Primaelis, Presb.
xij	d	xvj	17	
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	
ix	g	xiij	20	Yvonis, Presbyteri, Official. et Parochi Trecor. *Duplex-majus :* 1303. *Commem.* S. Petri Cælestini Papæ V, 1296.
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	Donatiani et Rogatiani, Mart. *semid. c.* 287. *Commem.* S. Magdalenæ de Pazzis, Virg. Carmel. (è 25.) 1607.
iv	e	viij	25	Augustini, Cantuar. Episc. et Anglorum Apost. *simplex :* 604.

•••

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		MAIUS.
iij	f	vij	26	Philippi Nerii, Presb. Congr. Orat. Romæ Instit. *semiduplex* : 1595.
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Germani, Parisiensis Episc. *semid.* 576.
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	
xxviij	d	Prid.	31	

¶ *Feriâ iv, vj, et Sabbato Hebdom. Pentecostes*, Quatuor Tempora.

Dominicâ I post Pentec. fit Officium de SS. TRINITATE, *Solemne-minus.*

Primâ die post SS. Trinit. non impeditâ Festo Semiduplici aut suprà, fit Officium pro anniversaria Commemoratione Ordinationis, *Semiduplex.*

Feriâ v Hebd. post SS. Trinitatem, Festum CORPORIS CHRISTI, Annuale-minus, *cum Octava secundi ordinis.*

JUNIUS.

xxvij	e	Cal.	1	Ronani, Hibern. Episcopi, et in territor. Corn. Solitarii, *Duplex-minus* : v s.
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, Lugd. Episc. Blaudinæ Virg. et sociorum Martyrum, *semid.* 177. *Commem.* SS. Marcellini, Presbyt. et Petri, Exorcistæ, Martyrum : 304.
xxv. xxiv	g	iij	3	Clotildis, Franc. Reg. *semid. post* 537. *Ultima sedes* Ascensionis, *die* 3.
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non.	5	
xxj	c	viij	6	Norberti, Magdeburg. Episc. Instit. Ord. Præmonstrat. *semiduplex* : 1134.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	Margaritæ, Scotor. Reginæ, *simpl.* 1093.
xvj	A	iij	11	Barnabæ, Gentium Apost. *Duplex-min. c. fin.* 1 s.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	Antonii de Padua, Presb. Ord. Fr. Minor. *simplex* : 1231. *Ultima sedes* Pentecostes, *die* 13.
xiij	d	xviij	14	
xij	e	xvij	15	

JUNIUS.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xj	f	xvj	16	Joannis Francisci Regis, Soc. Jesu Presb. (è 31 Dec.) *semid.* 1640. *Commem.* SS. Cyrici et Julittæ, Mart. 305.
x	g	xv	17	Hervei, Exorcistæ, *simplex* : VI *vel* VII s.
ix	A	xiv	18	Marci et Marcelliani, Martyrum, *simpl.* III s.
viij	b	xiij	19	Gervasii et Protasii, Mart. *semidupl.* I *vel* II s. *Commem.* S. Romualdi, Abb. Instit. Ord. Camaldul. *c.* 1027.
vij	c	xij	20	Julianæ de Falconeriis, Virginis Florent. Instit. sororum Ord. Servorum B.M.V. è 19.) *simplex* : 1340.
vj	d	xj	21	Aloysii Gonzagæ, Acolythi, Soc. Jesu, *semiduplex* : 1591. *Commem.* S. Mevenni, Abbatis : *c.* 617.
v	e	x	22	Paulini, Nolani Episcopi, *semiduplex* : 431.
iv	f	ix	23	Vigilia *sine jejunio.*
iij	g	viij	24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ, Solemne-majus, *sine Octava.*
ij	A	vij	25	
j	b	vj	26	Joannis et Pauli, Martyrum, *semiduplex* : *c.* 363.
*	c	v	27	Irenæi, Lugd. Episc. et Eccl. Doct. ac soc. Mart. *Duplex-minus* : *c.* 202.
xxix	d	iv	28	Vigilia *cum jejunio.*
xxviij	e	iij	29	PETRI et PAULI, APOST. Solemne-maj. *c.* 66 : *cum Octava tertii ordinis.* *Commem.* omnium SS. Apostolorum.
xxvij	f	Prid.	30	COMMEMORATIO S. PAULI, APOST. *Duplex-maj.* *Commem.* S. Petri, Apost.

JULIUS.

xxvj	g	Cal.	1	De Octava SS. Apostolorum, *semiduplex.*
25. xxv	A	vj	2	VISITATIO B. MARIÆ VIRGINIS, *Duplex-majus.* *Commem.* Octavæ SS. Apostolorum.
xxiv	b	v	3	De Octava SS. Apostolorum, *semid.*
xxiij	c	iv	4	De Octava SS. Apostolorum, *semid.*
xxij	d	iij	5	De Octava SS. Apostolorum, *semid.*
xxj	e	Prid.	6	Octava SS. Apostolorum Petri et Pauli, *Duplex-minus.*

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JULIUS.
xx	f	Non.	7	Thomæ, Cantuar. Ep. et Mart. (è 29 Dec.) *semid.* 1170. *Transl. hâc die :* 1222.
xix	g	viij	8	Golvini, Leonensis Episcopi, *Duplex-minus* : VII *aliàs* X s.
				¶ *Dominicâ secundâ hujus mensis, celebratur Festum* SS. CORDIS D. N. JESU CHRISTI, Solemne-majus. *Commem.* SS. Cordis B. Mariæ Virginis.
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum et sanctæ Felicitatis, eorum matris, Mart. *simplex : c.* 150.
xvj	c	v	11	Benedicti, Cassinensis Abbat. (è 21 Mart.) *semid.* 543. *Transl. hâc die: c.* 653.
xv	d	iv	12	
xiv	e	iij	13	Turiavi, Dolensis Episcopi, *simplex :* VIII s.
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ, Card. Alban. Episcopi, et Ecclesiæ Doctoris, *semiduplex :* 1274.
xij	g	Idib.	15	Henrici II, Imperatoris, (è 14.) *simplex:* 1024.
xj	A	xvij	16	Camilli de Lellis, Presbyteri, Cleric. Regul. infirmis ministr. Instit. (è 14.) *semiduplex*, 1614.
x	b	xvj	17	Pulcheriæ, Virginis, C. P. Imperatricis, *semiduplex*, 453.
ix	c	xv	18	Thomæ Aquinatis, Presb. et Eccl. Doct. (è 7 Mart.) *Duplex-minus :* 1274. *Canonizatio hâc die :* 1333. *Commem.* S. Gonerii, Presbyteri.
viij	d	xiv	19	VINCENTII A PAULO, PRESB. Congreg. Miss. Inst. (è 27 Sept.) *Dupl. maj.* 1660.
vij	e	xiij	20	Hieronymi Æmiliani, Congreg. Somaschorum Instit. (è 8 Febr.) *semiduplex :* 1537. *Commem.* sanctæ Margaretæ, Antioch. Virg. et Mart. *c.* 275.
vj	f	xij	21	Tenenani, Leon. Episcopi, *semiduplex : c. fin.* VII s. *Commem.* S. Victoris, Massil. Mart. *semid. c.* 290.
v	g	xj	22	MARIÆ MAGDALENÆ, *Dupl. majus.* I s.
iv	A	x	23	Apollinaris, Ravennensis Episc. et Mart. *simplex :* I *vel* II s.
iij	b	ix	24	
ij	c	viij	25	JACOBI (Zebedæi) APOST. *Duplex-majus:* 44. *Commem.* S. Christophori, Mart. in Lycia : III s.
j	d	vij	26	JOACHIM ET ANNÆ, Parentum B. Mariæ Virginis, *Duplex-majus.*
*	e	vj	27	

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JULIUS.
xxix	f	v	28	Samsonis, apud Dolum Episcopi, *semiduplex* : 565.
xxviij	g	iv	29	Guillelmi, Briocensis Episc. *semid.* 1234.
xxvij	A	iij	30	Ignatii Loyolæ, Presbyteri, Instit. Soc. Jesu, (è 31.) *semiduplex* : 1556.
25. xxvj	b	Prid.	31	Germani, Autissiodor. Episc. *semid.* 448.

AUGUSTUS.

¶ *Dominicâ I hujus mensis* (*nisi occurrat Transfiguratio Domini*) *fit Officium* VITÆ INTERIORIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS. *Duplex-majus.*

xxv. xxiv	c	Cal.	1	Petri Apost. ad Vincula, *Duplex-minus* : 44 et 65. *Comm.* SS. septem Fratrum Machabæorum, et eorum Matris, Mart. 167 *ante Christum natum.*
xxiij	d	iv	2	Stephani, Papæ et Mart. *simplex* : 257.
xxij	e	iij	3	Inventio corporis S. Stephani, Protomartyris, *Duplex-minus*: 415.
xxj	f	Prid.	4	Dominici, Presbyteri, Instit. Ord. Fratrum Prædicat. (è 6.) *semiduplex* : 1221.
xx	g	Non.	5	
xix	A	viij	6	TRANSFIGURATIO DOMINI, *Duplex-majus.* 28 *vel* 32. *Commem.* S. Xysti, Papæ et Martyris : 258.
xviij	b	vij	7	
xvij	c	vj	8	
xvj	d	v	9	
xv	e	iv	10	Laurentii, Diaconi et Martyris, *Duplex-minus* : 258.
xiv	f	iij	11	
xiij	g	Prid.	12	Claræ, Assisii in Umbria Virginis, prima Clarissarum Abbatissæ, *simplex*: 1253.
xij	A	Idib.	13	Radegundis, Reginæ Francorum, Viduæ, *semiduplex* : 587. *Commem.* SS. Hippolyti, et sociorum ejus, Mart. 258.
xj	b	xix	14	Vigilia *cum jejunio.*
x	c	xviij	15	ASSUMPTIO B. MARIÆ VIRGINIS, Ecclesiæ Cathedralis et totius Regni Patronæ, Annuale-minus, *cum Octava secundi ordinis* : 1 s. ¶ *Dom. intra Oct.* Festum PATROCINII B. M. V. seu COMMEM. VOTI LUDOVICI XIII, Regis Franciæ, *Duplex-majus* : 1638.
ix	d	xvij	16	De Octava Assumptionis, *semiduplex.* *Commem.* sancti Rochi, Laici apud Montem Pessulanum : 1327.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		AUGUSTUS.
viij	e	xvj	17	De Octava, *semiduplex*. *Commem*. S. Armagilli, Abbatis : VI s.
vij	f	xv	18	De Octava, *semiduplex*. *Commem*. sanctæ Helenæ, Reginæ et Viduæ : 328.
vj	g	xiv	19	De Octava, *semiduplex*.
v	A	xiij	20	Bernardi Claravall. Abbatis, et Eccl. Doct. *Dupl. min*. 1153. *Commem*. Octavæ.
iv	b	xij	21	De Octava, *semiduplex*.
iij	c	xj	22	OCTAVA ASSUMPTIONIS B. MARIÆ, *Duplex-maj*. *Commem*. S. Symphoriani, Martyris : *c*. 179.
ij	d	x	23	Joannæ Franciscæ Fremiot de Chantal, Viduæ, Instit. Monial. Visit. S. Mariæ, (è 13 Dec.) *semiduplex* : 1641.
j	e	ix	24	BARTHOLOMÆI, APOSTOLI, *Duplex-maj*. I s. *Commem*. S. Audoeni, Rotomagensis Episcopi : 683.
*	f	viij	25	LUDOVICI IX, REGIS FRANCIÆ, *Duplex-majus* : 1270.
xxix	g	vij	26	Philippi Benitii, Presb. (è 22). *simp*. 1285.
xxviij	A	vj	27	Cæsarii, Arelatensis Episcopi, et Eccles. Doctoris, *semiduplex* : 542.
xxvij	b	v	28	Augustini, Hippon. Episc. et Eccl. Doctoris, *Duplex-minus* : 430.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Baptistæ, *Duplex-minus* : 28 *vel* 32.
25. xxv	d	iij	30	Fiacrii, Brigensis Solitarii, *simplex* : *c. fin*. VII s.
xxiv	e	Prid.	31	Raymundi Nonnati, Ord. de Mercede Redempt. Captiv. *simplex* : 1240.

				SEPTEMBER.
xxiij	f	Cal.	1	Rosæ, Limanæ Virg. (è 24 Aug.) *semiduplex* : 1617. *Commem*. S. Ægidii, Abbatis : *init*. VIII s.
xxij	g	iv	2	Lazari à Christo suscitati, ac SS. Mariæ et Marthæ sororum, Christi Hospitum, *Duplex-minus*.
xxj	A	iij	3	Gregorii Magni, Papæ, et Eccl. Doctoris, (è 12 Mart.) *Duplex-minus* : 604. *Ordinatio hâc die*, 590.
xx	b	Prid.	4	Josephi Calasanctii, Presbyt. Ord. Cleric. Regul. Scholarum Piarum Instit. (è 25 Aug.) *semiduplex* : 1648.
xix	c	Non.	5	Laurentii Justiniani, Venetiarum in Italia Episc. (è 8 Jan.) *semiduplex* : 1455. *Ordinatio hâc die*, 1433.
xviij	d	viij	6	

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		SEPTEMBER.
xvij	e	vij	7	
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. MARIÆ VIRGINIS, Solemne-majus, *cum Oct. tertii ordinis.*
xv	g	v	9	De Octava, *semid. Commem.* S. Gorgonii et soc. Martyrum: c. 304.
xiv	A	iv	10	De Octava, *semid. Commem.* S. Nicolai Tolentinatis, Presb. et Eremitæ sancti Augustini: 1309.
xiij	b	iij	11	De Octava, *semiduplex.*
xij	c	Prid.	12	De Octava, *semid. Commem.* S. Adriani, Nicomed. Mart. 304 *vel* 305.
xj	d	Idib.	13	De Octava, *semiduplex.*
x	e	xviij	14	EXALTATIO SANCTÆ CRUCIS, (imperante Constantino, 326 *vel* 327: imperante Heraclio, 629.) *Duplex-majus. Commem.* Octavæ. ¶ *Feria quartâ, sextâ, et Sabb. post hoc Festum,* Quatuor Tempora.
ix	f	xvij	15	OCTAVA NATIV. B. MARIÆ VIRG. ET FESTUM NOMINIS EJUS. *Duplex-majus.*
viij	g	xvj	16	Cornelii, Papæ et Mart. (è 14.) *semid.* 252. *Commem.* S. Euphemiæ, Virg. et Mart. 307.
vij	A	xv	17	Cypriani, Carthag. Episc. Eccl. Doctoris, et Martyris, (è 14.) *semid.* 258.
vj	b	xiv	18	Joannis Chrysostomi, Constantin. Episc. et Eccl. Doct. (è 14.) *semid.* 407.
v	c	xiij	19	Januarii, Benevent. Episc. et soc. Martyrum, *simplex: c.* 304.
iv	d	xij	20	Thomæ de Villanova, Valentiæ in Hispan. Episcopi, (è 8.) *semiduplex:* 1555.
iij	e	xj	21	MATTHÆI, APOSTOLI et EVANGELISTÆ, *Duplex-majus:* I s.
ij	f	x	22	Mauricii, et sociorum Mart. *semid.* 286.
j	g	ix	23	Theclæ, Virg. et Mart. *semid. c. fin.* I s. *Commem.* S. Cadoci, Episc. et Mart. (è 21.) V s.
*	A	viij	24	Josephi à Cupertino, Presbyt. Ordin. Fr. min. Conventualium, (è 18.) *semiduplex:* 1663.
xxix	b	vij	25	
xxviij	c	vj	26	
xxvij	d	v	27	Cosmæ et Damiani fratrum, Martyrum, *semiduplex: c. init.* IV s.
25. xxvj	e	iv	28	Elzeari, Comitis Ariani, (è 27.) *simplex:* 1324.
xxv xxiv	f	iij	29	MICHAELIS et OMNIUM ANGELORUM, Solemne-minus. *(Hoc Festum in Apulia sumpsit initium,* 493 *vel* 536.)

SEPTEMBER.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi, Presbyteri, et Ecclesiæ Doct. *Duplex-minus* : 420.

OCTOBER.

¶ *Dominicâ I hujus mensis, celebratur Festum* SS. Rosarii B. M. V. Solemne-minus : 1571.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxij	A	Cal.	1	Remigii, Remensis Episc. (è 13 Januarii.) *semidupl. c.* 533. *Translatio prima hâc die, ante* 585.
xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum, *Duplex-minus* : *instit. Paris.* 1680. *Commem.* S. Melorii, Principis Armor. *c.* 798.
xx	c	v	3	Dionysii Areopagitæ, primi Athen. Episc. et Mart. *simplex* : *c.* 95.
xix	d	iv	4	Francisci Assisiatis in Umbria, Inst. Ord. Fratr. Minorum, *semiduplex* : 1226.
xviij	e	iij	5	Mauritii, Carnoetensis Abbatis, *simplex* : 1191.
xvij	f	Prid.	6	Brunonis, Monachi, Instit. Ordinis Carthusianorum, *semiduplex* : 1101.
xvj	g	Non.	7	Sergii et Bacchi, Mart. *simplex* : *c.* 303.
xv	A	viij	8	Brigittæ, Viduæ, (è 23 Jul.) *simpl.* 1373.
xiv	b	vij	9	Dionysii, primi Parisiensis Episc. et soc. ejus, Mart. *semiduplex* : 275 *vel* 286.
xiij	c	vj	10	Francisci Borgiæ, Presbyt. Soc. Jesu Præpos. gener. (è 30 Sept.) *semiduplex* : 1572. *Commem.* S. Renati, Episc. v s.
xij	d	v	11	Clari, primi Nannet. Episcopi, *semiduplex* : *c. fin.* III s.
xj	e	iv	12	
x	f	iij	13	Eduardi III, Anglorum Regis, (è 5 Jan.) *simplex* : 1066. *Translatio hâc die.*
ix	g	Prid.	14	
				¶ *Dominicâ III hujus mensis, Festum* SACERDOTII D. N. J. C. Solemne-majus, *sine Octava.*
viij	A	Idib.	15	Theresiæ, Virginis, Instauratricis Ordinis Carmelitarum, *semiduplex* : 1582.
vij	b	xvij	16	Guenegani seu Conogani, Corisop. Episc. *Duplex-minus*, *c. fin.* v s.
vj	c	xvj	17	
v	d	xv	18	Lucæ, Evangelistæ, *Duplex-majus* : I s.
iv	e	xiv	19	Petri de Alcantara, Presbyt. Ord. Minorum, (è 18.) *simplex* : 1562.
iij	f	xiij	20	Joannis Cantii, Presbyteri, (è 24 Dec.) *semiduplex* : 1473.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		OCTOBER.
ij	g	xij	21	Ursulæ, et soc. ejus, Virg. et Mart. *semid.* 450. *Commem.* S. Hilarionis, Abb. 371.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	Maglorii, apud Dolum Episc. *semiduplex:* 575.
xxviij	d	viij	25	Goeznovei, Leon. Episcopi, *semiduplex.*
xxvij	e	vij	26	Alori, Corisop. Episcopi. *semiduplex.*
xxvj	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	SIMONIS et JUDÆ, APOST. *Duplex-maj.* 1 s.
xxiv	A	iv	29	
xxiij	b	iij	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia *cum jejunio.*

NOVEMBER.

xxj	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM, Annuale-minus, *cum Octava secundi ordinis : institutum c.* 835.
xx	e	iv	2	COMMEMORATIO OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM, Duplex-majus, *instituta* 998. [*Commem.* Octavæ omnium SS. *si Dominica sit.*]
xix	f	iij	3	De Octava omnium SS. *semiduplex.*
xviij	g	Prid.	4	Caroli Borromæi, Mediolanensis Episcopi et Cardinalis, *Duplex-minus :* 1584. *Commem.* omnium SS.
xvij	A	Non.	5	De Octava omnium SS. *semiduplex.*
xvj	b	viij	6	De Octava omnium SS. *semid. Commem.* S. Hiltuti, Abbatis, *c. init.* VI s.
xv	c	vij	7	De Octava omnium SS. *semiduplex. Commem.* S. Tremori, (è 3.) VI s.
xiv	d	vj	8	OCTAVA OMNIUM SS. et VENERATIO SS. RELIQUIARUM, *Dupl. maj. instit.* 1194. ¶ *Dominicâ proximè sequente Octavam omnium SS. celebratur* ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS ECCLESIÆ, Solemne-majus, *cum Octava tertii Ordinis.*
xiij	e	v	9	Guenaëli, Abbatis; (e 3.) *semid.* 518.
xij	f	iv	10	Leonis Magni, Papæ, et Eccl. Doctoris, *Duplex-minus : c.* 462.
xj	g	iij	11	MARTINI, TURON. EPISCOPI, *Duplex-majus :* 400.
x	A	Prid.	12	Martini, Papæ et Mart. (è 16 Sept.) *simplex :* 655. *Translatio hâc die.*
ix	b	Idib.	13	Stanislas Kostkæ, Novit. Soc. Jesu, (è 15 Aug.) *simplex :* 1568.

NOVEMBER.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
viij	c	xviij	14	
vij	d	xvij	15	Maclovii, Aleth. Episcopi, *semid. c.* 625.
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Melanii, Rhedon. Episc. (è 6 Jan. *vel* Nov.) *semiduplex* : 530. *Commem.* S. Gregorii Thaumaturgi, primi Neo-cæsar. in Ponto Episc. *c.* 270.
iv	g	xiv	18	Gertrudis, Virginis, Ord. S. Bened. *simplex* : 1334. *Commem.* S. Maudeti, Abbatis, VI s.
iij	A	xiij	19	Elisabeth, Viduæ, *simplex* : 1231.
ij	b	xij	20	
j	c	xj	21	PRÆSENTATIO B. MARIÆ VIRG. *Duplex-majus. Commem.* S. Columbani, Abbatis : 615.
*	d	x	22	Cæciliæ, Virg. et Mart. *semid.* II *vel* III s.
xxix	e	ix	23	Clementis, Papæ et Mart. *semidupl.* 100.
xxviij	f	viij	24	Joannis à Cruce Presbyteri, Ord. Carmel. Instauratoris, (è 14 Dec.) *semiduplex:* 1591. *Commem.* S. Chrysogoni, Mart. 304.
xxvij	g	vij	25	Catharinæ, Virg. et Mart. *semidupl.* IV s.
25. xxvj.	A	vj	26	Lini, Papæ et Mart. *semid. c.* 78.
xxv. xxiv	b	v	27	Vitalis et Agricolæ, Mart. *simpl. c.* 304. *Prima sedes* Adventûs, *die* 27.
xxiij	c	iv	28	
xxij	d	iij	29	Saturnini, Tolosani Episcopi et Martyris, *semiduplex* : III s.
xxj	e	Prid.	30	ANDREÆ, APOSTOLI, *Duplex-majus* : I s.

DECEMBER.

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xx	f	Cal.	1	TUGDUALDI, I TRECOR. EPISCOPI, (è 30 Nov.) Solemne-minus : *c.* 553. *Celebris Translatio hoc mense*; 878.
xix	g	iv	2	Eligii, Noviom. Episc. (è 30 Nov.) *semiduplex* : *c.* 659.
xviij	A	iij	3	Francisci Xaverii, Presbyteri, Indiarum Apostoli, (è 2.) *Duplex-minus* : 1552. *Ultima sedes* Adventûs, *die* 3.
xvij	b	Prid.	4	
xvj	c	Non.	5	
xv	d	viij	6	Nicolai, Myrensis in Lycia Episc. *semiduplex* : *c.* 320.
xiv	e	vij	7	

Cyclus Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		DECEMBER.
xiij	f	vj	8	CONCEPTIO B. MARIÆ VIRGINIS, *Solemne-minus.*
xij	g	v	9	
xj	A	iv	10	Salomonis I, Armor. Regis, et Martyris, *Commem.* 434.
x	b	iij	11	Gatiani, primi Turon. Episc. (e 13.) *semi-duplex : c. fin.* III s. *Commem.* S. Damasi, Papæ, 384.
ix	c	P rid.	12	CORENTINI, PRIMI CORISOPITENSIS EPISCOPI, Ecclesiæ Cathedralis, et totius Diœcesis Patroni, Annuale-minus, *cum Octava secundi ordinis : post* 453.
viij	d	Idib.	13	De Octava S. Corentini, *semid. Commem.* sanctæ Luciæ, Virg. et Mart. 304.
vij	e	xix	14	De Octava, *semiduplex.*
vj	f	xviij	15	
v	g	xvij	16	
iv	A	xvj	17	
iij	b	xv	18	
				¶ *Feriâ iv, vj, et Sabbato Hebd. III Adventûs*, Quatuor Tempora.
ij	c	xiv	19	
j	d	xiij	20	
*	e	xij	21	THOMÆ, APOSTOLI, *Duplex-majus*, I s.
xxix	f	xj	22	
xxviij	g	x	23	
xxvij	A	ix	24	Vigilia *cum jejunio.*
xxvj	b	viij	25	NATIVITAS DOMINI, Annuale-majus, *cum Octava primi ordinis.*
25. xxv	c	vij	26	STEPHANI, PROTOMART. *Solem. minus:* 33. *Commem.* omnium SS. Martyrum; et Oct. Nativ. Domini.
xxiv	d	vj	27	JOANNIS, APOSTOLI et EVANGELISTÆ, *Duplex-maj.* 100 *vel* 104. *Commem.* Octavæ Nativ. Domini.
xxiij	e	v	28	INNOCENTIUM, MARTYRUM, *Duplex-maj.* I s. *Commem.* Octavæ Nativ. Domini.
xxij	f	iv	29	De Octava Nativ. Domini, *semid.*
xxj	g	iij	30	
* 19. xx	A	Prid.	31	De Octava Nativitatis Domini, *semid. Commem.* S. Silvestri, Papæ : 335.

* *Hæc Epacta* 19 *nunquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum aureo numero* XIX.

EXCERPTA È RUBRICIS.

I. OFFICIUM tam Dominicæ quàm Festorum Duplicium-minorum et suprà, incipit à primis Vesperis, et absolvitur Completorio diei sequentis, nisi propter concurrentiam alterius Officii, ritu et dignitate æqualis, Vesperæ aliquando dimidiandæ sint.

In I Vesperis Festorum cujuscumque sint ritûs, dicuntur Psalmi Feriales: item ad Completorium. Præter exceptiones quæ habentur suo loco in Breviario, notandum est quod si hæ Vesperæ interdum sequantur aliquod Officium in quo ad Laudes et ad Horas dicti fuerint Psalmi Dominicales; tunc in his Vesperis pariter dicuntur de Dominica.

Officium Noctis (extra Tempus Paschale) tres habet Nocturnos; quorum unusquisque constat tribus Psalmis et totidem Antiphonis, uno Versiculo, tribus Lectionibus cum totidem Responsoriis. In Festis Annualibus et Solemnibus, Psalmi proprii dicuntur, si notati sint; secùs Dominicales. In Duplicibus, Psalmi Feriales semper usurpantur. Lectiones I Nocturni, quando propriæ desunt, sumuntur de Scriptura occurrente. In II et III Nocturno semper dantur Lectiones propriæ; vel saltem, in Festis Patronorum, sumuntur de eorum Communi. Antiphonæ, Versiculi et Responsoria sumuntur vel de Proprio, vel de Communi.

Ad Laudes, dicuntur Psalmi de Dominica, quoties in Officio Nocturno Psalmi fuerunt vel Dominicales, vel proprii: alioquin dicuntur de Feria.

Ad Horas minores, Psalmi sunt de Dominica aut de Feria, prout de alterutra dicti fuerint ad Laudes. Antiphonæ sumuntur de Laudibus, hoc ordine: ad Primam Antiphona prima, ad Tertiam secunda, ad Sextam tertia, ad Nonam quinta; quarta autem omittitur.

In secundis Vesperis, dicuntur Psalmi vel proprii, vel de Dominica, vel de Feria, prout factum est ad Officium Nocturnum. Nonnullæ exceptiones indicantur suis locis.

Ad Completorium, Psalmi de Dominica assumuntur, quando de ea, vel proprii, dicti sunt in Vesperis: alioqui sumuntur de Feria. Antiphonæ, nisi adsint propriæ, depromuntur de Psalterio vel de Communi, secundùm ritum Festi.

II. In Festis Semiduplicibus, Officium incipit à Capitulo I Vesperarum, et terminatur ad Completorium diei sequentis, nisi adsit concurrentia alterius Semiduplicis. In toto Officio dicuntur Psalmi Feriales. Officium Noctis unicum habet Nocturnum, constans (extra Tempus Paschale) novem Psalmis sub tribus Antiphonis, uno Versiculo, tribus Lectionibus cum totidem Responsoriis. Lectio prima est de Scriptura occurrente, tribus in unam coactis; secunda et tertia assignantur in Proprio. Antiphonæ,

næ, ℣, et ℟℟℟, desumuntur sive de Proprio, sive de Communi, hoc ordine: Feriâ secundâ et quintâ sumuntur è I Nocturno; Feriâ tertiâ et sextâ, è II Nocturno; Feriâ quartâ et Sabbato, è III Nocturno. Officium in ceteris Horis dicitur sicut in Duplicibus. Quæ intra Octavas diversè agenda sunt, notantur in Breviario.

III. Officium Festorum Simplicium incipit à Capitulo I Vesperarum, et absolvitur ad Nonam. Nocturnum simili ratione ordinatur ac in Semiduplicibus, exceptis Lectionibus, quarum prima est ea de Scriptura quæ in hac die occurrit, secunda sumitur de eadem Scriptura, duabus in unam junctis; tertia est propria. Laudes dicuntur sub unica Antiphona, vel propria, vel quarta de Communi. Fiunt Commemorationes Communes, seu Suffragia, de B. Virgine et sequentibus in Ordinario Breviarii. Cetera ut in Semiduplicibus.

IV. Officium Feriale incipit ubi desinit Officium præcedens, et terminatur ubi sequens incipit. In Feriis Adventûs, à Natali Domini ad ejus Præsentationem, à Septuagesima ad Pentecosten, Officium habetur in Proprio. In ceteris Feriis desumitur de Psalterio. Lectiones sunt semper propriæ. ℟℟℟, quando propria non assignantur, sumuntur è Dominica præcedenti, hoc ordine: Feriâ secundâ, quartâ et sextâ desumuntur è I Nocturno; Feriâ verò tertiâ, quinta et Sabbato, è II Nocturno; Suffragia de Cruce, etc. vel eorum loco aliæ Commemorationes dicuntur in Laudibus et in Vesperis, prout notatur in Breviario.

V. Tempore Paschali, Officium Noctis, cujuscumque sit ritûs, unicum habet Nocturnum, tribus constans Psalmis, vel cum tribus, vel saltèm cum unica Antiphona, tribus Lectionibus, etc.

VI. Quando prætermittitur aliquod Officium, plerumque habet Commemorationem, ut explicatur fusiùs in Rubricis generalibus. Commemorationes cujuslibet Dominicæ, ac Feriæ privilegiatæ, nunquam omittuntur: hæ Commemorationes fiunt in Officio Nocturno, modò adsit Evangelium cum Homilia, semper in Laudibus, et plerumque in Vesperis. Commemorationes verò Octavarum primi et secundi Ordinis, quæ pariter nunquam omittendæ sunt, fiunt in Vesperis, aut saltèm in Laudibus, si propter occurrentiam vel concurrentiam alterius Officii omitti debeant in Vesperis. Commemorationes Sanctorum, qui quâcumque causâ non habent Officium, fiunt in Nocturno, modò liceat, et in Laudibus tantùm, non verò in Vesperis.

VII. Dicitur *Pater... Ave... Credo*, initio Officii Nocturni: ante alias Horas, Completorio excepto, dicitur *Pater* et *Ave*, si à præcedente separetur. *Pater* tantùm dicitur in fine, si non sequatur alia Hora.

In Duplicibus et suprà, ad Officium Nocturnum, Invitatorium bis dicitur ante Psalmum *Venite;* et post quemque Psalmi versum, integrum repetitur; post *Gloria Patri* verò cum *Sicut erat,* repetitur à reclamatione, quæ designatur per asteriscum *, et postea adhuc integrè dicitur. In Officio Dominicali, in Semiduplicibus et infrà, se-

mel dicitur integrum ante Ps. *Venite*, et semel post primum versum, semelque post *Gloria Patri*; post alios autem versus, à reclamatione tantùm resumitur.

Absolutiones et Benedictiones ante Lectiones habentur post Psalterium, in Ordinario Breviarii, cum modo eas dicendi pro diversitate Officiorum.

Quando Nocturnum Officium à Laudibus separatur, in diebus quibus dicuntur Preces flexis genibus, tunc ante Orationem dicti Officii recitandæ sunt Preces quæ habentur ad Tertiam in Ordinario.

Dicitur *Te Deum* in Dominicis (præterquam in Adventu et à Septuagesima ad Pascha) in quibuscumque Festis et Octavis, ac in Feriis Temporis Paschalis. Exceptiones habentur suis locis.

VIII. Ad Laudes, dicitur in Festis Canticum proprium, sumendum de Proprio vel de Communi: in Feriis autem de Psalterio. Exceptiones in Breviario notantur.

IX. Symbolum *Quicumque* dicitur ad Primam, quoties Officium fit de Dominica, et in Festo sanctissimæ Trinitatis. Nunquam dicitur in ceteris Festis, etiamsi usurpentur Psalmi de Dominica.

Capitulum Primæ et Completorii dicitur de Dominica vel de Feria, prout de alterutra Psalmi dicti fuerunt. Tempore Paschali, in utraque Hora Capitulum dicitur quotidie ut in Dominica.

Canon, qui ad Primam legitur, pro qualibet die positus est ad calcem Breviarii. Proprius verò assignatur Festis Solemnibus et suprà, ac pluribus diebus, ut in decursu Breviarii habetur.

X. Preces dicuntur ad Primam et ad Completorium, in Feriis, præterquam à Natali Domini ad ejus Præsentationem, et toto Tempore Paschali. Dicuntur autem ad omnes Horas, et quidem flexis genibus, in Quadragesima, in Vigiliis Simplicibus, et in Feriis Quatuor Temporum. Exceptiones habentur suis locis. Nunquam dicuntur in Festis, etiam Simplicibus.

XI. In Festis Duplicibus et infra quæ intra aliquam Octavam occurrunt, dicuntur ad Completorium Antiphonæ et Doxologia vel etiam Hymnus de Octava. Sed in Festis Domini et B. Mariæ, quæ proprium habent Hymnum aut Doxologiam, Antiphonæ dicuntur de Psalterio vel de Tempore. In Dominicis autem, quando Officium non fit de Octava, de ea nihil aliud desumitur quàm Doxologia.

XII. Antiphona de Beata ex præcepto dicenda est quotidie post Completorium: deinde *Pater..., Ave..., Credo*; quæ repetuntur si continuò dicatur Nocturnum Officium.

INDEX PSALMORUM.

INDEX CANTICORUM PSALTERII.

MENDA FACILÈ CORRIGENDA.

IN CALENDARIO. 18 Januarii, lin. ult. *Duplex-majus*, lege : *Duplex-minus.*
17 Februarii, IV s. *lege :* VI s.
28 Februarii, 650, *lege : c. fin.* VI s. *aliàs* 560.
28 Aprilis, c. 532, *lege :* V s. *aliàs* 532.
7 Maii, IV s. lege : *c. init.* VI s.
26 Julii, *Duplex-majus*, lege : *Duplex-minus.*
25 Octobris, *adde :* VI s.
26 Octobris, *adde :* VI s. *Commem.* S. Alani, Episcopi : (è 27 Nov.)
7 Novembris, (è 3.) *lege :* (è 8.)
1 Decembris, *c.* 553, lege : *c. fin.* VI s. *aliàs c.* 553. *Celebris Translatio*, etc. tolle hæc verba.
11 Decembris, (è 13.) *lege :* (e 18.)
Pag. 69, *col.* 2, *lin.* 21, exprobavérunt, *lege :* exprobravérunt.
Pag. 370, *col.* 2, *lin. penultimâ*, Exactíssimo, *lege :* Exactíssima.
Pag. 441, *col.* 2, *lin.* 17, profuerint, *lege :* proféceerint.
Pag. 472, *col.* 1, *lin.* 14, Induálus, *lege :* Juduálus.

PRÆFATIO ASCETICA

IN PSALTERIUM.

Quidquid in ceteris Scripturæ libris utile est, unus Psalmorum liber complectitur. Psalmus tranquillitas est animarum : pacis arbiter, tumultuosas turbulentasque cogitationes compescit..... Dæmones Psalmus fugat, accersit Angelorum patrocinium, ministrat arma contra nocturnos timores; diurnorum laborum est requies, infantium securitas, ornamentum juvenum, senum consolatio, convenientissimum mulierum decus..... Psalmus incipientibus initium est, incrementum proficientibus, perfectis firmamentum... Psalmus Angelorum opus est, cœlestis conversatio, spirituale thymiama..... Quid inde discere non queas? Nonne fortitudinis claritudinem? nonne justitiæ integritatem, gravitatem temperantiæ, prudentiæ perfectionem? Nonne pœnitentiæ modum, aut patientiæ mensuram? nonne tandem omnia quæcumque proferri possunt bona? Hìc perfecta theologia; hìc de Christi in carnem adventu vaticinium; hìc comminatio judicii, resurrectionis spes, timor supplicii, gloriæ promissiones, mysteriorum revelatio : omnia in Psalmorum libro, velut in magno et communi promptuario, reconduntur. S. Basil. *Homil. in Ps.* I.

Quid Psalmo gratius? Psalmus benedictio populi est, Dei laus, plebis laudatio, plausus omnium, sermo universorum, vox Ecclesiæ, fidei canora confessio, auctoritatis plena devotio, libertatis lætitia, clamor jucunditatis, lætitiæ resultatio. Ab iracundia mitigat, à sollicitudine abdicat, à mœrore allevat..... Diei ortus Psalmum resultat, Psalmum resonat occasus..... Psalmus cantatur ab Imperatoribus, jubilatur à populis. Certant clamare singuli quod omnibus proficit. Domî Psalmus canitur, forìs recensetur. Sine labore percipitur, cum voluptate servatur. Psalmus dissidentes copulat, discordes sociat, offensos reconciliat. Magnum planè unitatis vinculum, in unum chorum totius numerum plebis coire..... Certat in Psalmo doctrina cum gratia simul. Cantatur ad delectationem, discitur ad eruditionem. S. Ambros. *Præf. in Ps.* I.

Multa membra, sub uno capite ipso Salvatore nostro, caritatis et pacis vinculo colligata, unus homo sunt : et ipsorum, ut unius hominis, vox in Psalmis auditur..... Homo ille ubique diffusus est, cujus caput sursum est, membra deorsum. Ejus vocem in omnibus Psalmis, vel psallentem vel gementem, vel lætantem in spe, vel suspirantem in re, notissimam et familiarissimam habere debemus tanquam nostram. S. Aug. *in Ps.* LXIX *et* XLII.

PSALTERIUM

PSALTERIUM

DISPOSITUM PER HEBDOMADAM.

PARS ÆSTIVA.

DOMINICA

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Quomodo inchoandum et ordinandum sit Officium Nocturnum, sicut et ceteræ Horæ, habetur in Ordinario Breviarii, ad calcem Psalterii.

Invitatorium. Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Ps. 94. Veníte, exultémus; *ut in Ordinario.*

HYMNUS. *C.*

Die dierum príncipe
Lux è tenébris éruta;
Christus sepulcri cárcere,
Lux vera mundi, pródiit.

Et mors, et horrendum chaos
Vocem jubentis áudiunt:
Nos surdióres, ô pudor!
Deo pigébit óbsequi?

Umbris sepulta dum stupet
Natúra, lucis fílii,
Surgámus, et noctem piis
Exerceámus cánticis.

Legem, prophétas, et sacro
Psalmos calentes lúmine,
Profána dum silent loca,
Divína templa pérsonent.

Cœlestis hæc vincat tuba
Cordis sopórem lánguidi,
Novíque mores éxprimant
Vitam resurgentis novam.

Hoc consequémur, te duce,
Fons caritátis, ô Deus,
Qui legis addis lítteræ
Vitæ datórem spíritum.

Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.

Amen.

IN I NOCTURNO.

*Asteriscus hic * notat mediationem et pausam.*

PSALMUS 1.

Beatus vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit;

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum est secus decursus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet; * et ómnia quæcumque fáciet, prosperabuntur.

Non sic ímpii, non sic; * sed tanquam pulvis quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideo non resurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum;

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * et iter impiórum períbit.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto :

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sécula seculórum. Amen.

Hi versus Gloria *et* Sicut erat *dicuntur in fine Psalmorum, Divisionum, et Canticorum, nisi aliter notetur.*

Ant. 3. a. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, sed in lege Dómini meditábitur die ac nocte.

PSALMUS 2.

QUARE fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et et príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * et projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos, * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tanquam vas fíguli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite : * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * et exultáte ei cum tremóre :

Apprehéndite disciplínam, nequando irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. 4. f. Servíte Dómino, et exultáte ei : apprehéndite disciplínam.

PSALMUS 3.

DÓMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es, * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me : * exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa, * dentes peccatórum contrivisti.

Dómini est salus; * et su-

per pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. 8. *G.* Dicunt ánimæ meæ : Non est salus ipsi in Deo ejus ; tu autem, Dómine, susceptor meus es.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine ; ℟. Et custodívi legem tuam. *Ps.* 118.

IN II NOCTURNO.

PSALMUS 17.

DILIGAM te, Dómine, fortitúdo mea : * Dóminus firmamentum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * et sperábo in eum.

Protector meus, et cornu salútis meæ, * et susceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum ; * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi ;

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam ; * et clamor meus in conspectu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta est et contrémuit terra : fundamenta móntium conturbáta sunt et commóta sunt ; * quóniam irátus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus, et ignis à fácie ejus exarsit : * carbónes succensi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, et descendit : * et calígo sub pédibus ejus.

Et ascendit super Chérubim, et volávit : * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum : in circúitu ejus tabernáculum ejus ; * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt, * grando, et carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam : * grando et carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, et dissipávit eos : * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * et reveláta sunt fundamenta orbis terrárum,

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Ant. 6. F. Díligam te, Dómine, fortitúdo mea, firmamentum meum, et refúgium meum.

Divisio PSALMI 17.

MISIT de summo [Dóminus,] et accépit me, * et assumpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et ab his qui odérunt me ; * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ ; * et factus est Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem : * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dómi-

nus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi.

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpiè gessi à Deo meo;

Quóniam ómnia judícia ejus in conspectu meo, * et justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum in conspectu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocente ínnocens eris;

Et cum electo electus eris, * et cum perverso pervertéris.

Quoniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * et óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.

Ant. 4. *D.* Ero immaculátus cum Deo meo, et observábo me ab iniquitáte mea.

Altera divisio Psalmi 17.

Deus meus, impollúta via ejus; elóquia Dómini igne examináta: * protector est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcinxit me virtúte, * et pósuit immaculátam viam meam;

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum, * et super excelsa státuens me;

Qui docet manus meas ad prælium: * et posuisti ut arcum æreum bráchia mea;

Et dedisti mihi protectiónem salútis tuæ; * et déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua correxit me in finem, * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatasti gressus meos subtus me, * et non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, et comprehendam illos, * et non convertar donec defíciant.

Confringam illos, nec póterunt stare: * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxisti me virtúte ad bellum; * et supplantasti insurgentes in me subtus me.

Et inimícos meos dedisti mihi dorsum, * et odientes me disperdidisti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret: * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et comminuam eos ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli: * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, servívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt

mihi : * fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt à sémitis suis.

Vivit Dóminus, et benedictus Deus meus; * et exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, et subdis pópulos sub me,* liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me : * à viro iníquo erípies me.

Proptérea confitébor tibi in natiónibus, Dómine; * et nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, * et fáciens misericórdiam christo suo David, et sémini ejus usque in séculum.

Ant. 7. a. Déxtera tua suscépit me, Dómine ; et disciplína tua ipsa me docébit.

℣. Legem tuam, Dómine, non sum oblítus : ℟. Médiâ nocte surgébam ad confiténdum tibi. *Ps.* 118.

IN III NOCTURNO.

PSALMUS 27.

AD te, Dómine, clamábo : Deus meus, ne síleas à me, * nequando táceas à me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me :

Qui loquuntur pacem cum próximo suo; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secundùm ópera eórum,* et secundùm nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis : * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus; * déstrues illos, et non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et protector meus : * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea; * et ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ, * et protector salvatiónum christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ; * et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

Ant. 2. D. In Deo sperávit cor meum, et adjútus sum; et ex voluntáte mea confitébor ei.

PSALMUS 29.

EXALTABO te, Dómine, quóniam suscepisti me, * nec delectasti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanasti me.

Dómine, eduxisti ab inferno ánimam meam : * salvasti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus, * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus, * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea : * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præstitisti decóri meo virtútem;

Avertisti fáciem tuam à me; * et factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo, * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descendo in corruptiónem?

Nunquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, et misertus est meî : * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertisti planctum meum in gáudium mihi : * conscidisti saccum meum, et circumdedisti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, et non compungar : * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. 1. D. Psállite Dómino, sancti ejus, et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Psalmus 65.

Jubilate Deo, omnis terra; psalmum dícite nómini ejus : * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo : Quàm terribília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi : * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei; * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convertit mare in áridam; in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in æternum; óculi ejus super gentes respíciunt : * qui exásperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum; * et audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam, * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probasti nos, Deus : * igne nos examinasti, sicut examinátur argentum :

Induxisti nos in láqueum, posuisti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuisti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam; * et eduxisti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea,

Quæ distinxérunt lábia mea, et locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocausta medulláta ófferam tibi cum incenso arie-

tum :.* ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspexi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptérea exaudívit Deus,* et attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam à me.

Ant. 5. a. Veníte, audíte, et narrábo quanta fecit ánimæ meæ.

℣. Deum exquisívi mánibus meis nocte, ℟. Et non sum deceptus. *Ps.* 76.

Dicitur Te Deum : *ut in Ordinario ; deinde*

℣ *Sacerd.* Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦

AD LAUDES.

PSALMUS 62.

Deus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, quàm multiplíciter tibi caro mea * in terra deserta, et ínvia, et inaquósa.

Sic in sancto appárui tibi,* ut vidérem virtútem tuam et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea, * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, * in matutínis meditábor in te.

Quia fuisti adjútor meus, * et in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæsit ánima mea post te ; * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ :

Tradentur in manus gládii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo ; * quia obstructum est os loquéntium iníqua.

Ant. 8. G. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo : sitívit in te ánima mea.

PSALMUS 69.

Deus, in adjutórium meum intende : * Dómine, ad adjuvandum me festina.

Confundantur, et revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsum, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te ; * et dicant semper : Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum : * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.

Ant. 1. a. Exultent et læténtur in te, qui díligunt salutáre tuum, Dómine.

PSALMUS 99.

JUBILATE Deo, omnis terra, * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam suávis est Dóminus.

In æternum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Ant. 5. C. Servíte Dómino in lætítia : scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus.

CANTICUM TRIUM PUERORUM.

Dan. 3.

BENEDICITE, ómnia ópera Dómini, Dómino; * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, Cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes Virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol et luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber et ros, Dómino : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis et æstus, Dómino : * benedícite, frigus et æstus, Dómino.

Benedícite, rores et pruína, Dómino : * benedícite, gelu et frigus, Dómino.

Benedícite, glácies et nives, Dómino : * benedícite, noctes et dies, Dómino.

Benedícite, lux et ténebræ, Dómino : * benedícite, fúlgura et nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum; * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, montes et colles, Dómino : * benedícite, universa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária et flúmina, Dómino.

Benedícite, cete et ómnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ et pécora, Dómino, * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Israel Dóminum; * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus et ánimæ justórum, Dómino : * benedícite, sancti et húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Ananía, Azaría, Mísael, Dómino; * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Loco Glória Patri, *dicitur :*

Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu,* laudémus et superexaltémus eum in sécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli; * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula.

Ant. 4. E. Benedictus es, Dómine, in throno regni tui; et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula.

PSALMUS 148.

LAUDATE Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus : * laudáte eum, omnes Virtútes ejus.

Laudáte eum, sol et luna : * laudáte eum, omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum; * et aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipse dixit, et facta sunt; * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in æternum, et in séculum séculi : * præceptum pósuit, et non præteribit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes, et omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, et omnes colles; * ligna fructífera, et omnes cedri;

Béstiæ, et universa pécora; * serpéntes, et vólucres pennátæ;

Reges terræ, et omnes pópuli; * príncipes, et omnes júdices terræ;

Júvenes et vírgines, senes cum junióribus laudent nomen Dómini, * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum et terram; * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

Ant. 7. *d.* Hymnus ómnibus sanctis ejus, fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

CAPITULUM. *Deut.* 6.

AUDI, Israel : Dóminus Deus noster, Dóminus unus est. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota fortitúdine tua; eruntque verba hæc in corde tuo : et meditáberis in eis sedens in domo tua, et ámbulans in itínere, dórmiens atque consurgens.

℟. Deo grátias. *Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.*

HYMNUS. *C.*

AD templa nos rursus vocat
Surgentis auróræ nitor,
Novasque pro læto monet
Referre grates múnere.

At victor auróram suo
Fulgóre Christus óbruit :
Huic, magna cujus pars sumus,
Juvat triumpho pláudere.

Quod evolútus fásciis
Repente mundus éxtitit,

Puro renídens lúmine,
Virtútis hoc quantæ fuit!
Quòd tráditum neci Pater,
Ut sóntibus vitam daret,
Vitæ redónat Fílium,
Amóris hoc quanti fuit!
Æternus ut rerum Sator
Aspexit orbem, prótinus,
Colóre depictum suo,
Probávit excellens opus.
At lætius quantò óbtulit
Sese Patri spectáculum,
Cœlestis Agni cándido
Ablútus orbis sánguine!
Cum luce nobis rédditur
Mundi renascentis decor,
Occulta per quem Núminis
Mens surgit ad magnália.
At splendor æterni Patris,
Lumenque Christus córdium,
Deum dat in se, quantus est,
Sub nube carnis cérnere.
Præsta, beáta Trínitas,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes.
Amen.

℣. Mane astábo tibi, Dómine, et vidébo ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Ps.* 5.

AD PRIMAM.

Psalmus 117.

Confitemini Dómino quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quoniam in séculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor; * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor; * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me; * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis; * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impulsus, eversus sum ut cáderem; * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis et salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me; * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam, * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus, * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justí-

tiæ : * ingressus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini ; * justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudisti me ; * et factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificantes, * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus : * exultémus et lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ó Dómine, bene prosperáre : * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini : * Deus Dóminus, et illuxit nobis.

Constitúite diem solemnem in condensis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor tibi : * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudisti me ; * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

BEATI immaculáti in via,* qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutantur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandasti * mandáta tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad custodiendas justificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis ; * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam ; * non me derelinquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam ? * in custodiendo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te ; * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abscondi elóquia tua ; * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine : * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor,* et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor, * non obliviscar sermónes tuos.

Divisio PSALMI 118.

RETRIBUE servo tuo, vivífica me ; * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra, * non abscondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpasti superbos: * maledicti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium et contemptum; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et adversùm me loquebantur; * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est, * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit pavimento ánima mea: * vivífica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudisti me; * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me; * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio, * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * et de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi, * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniístuis, Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilatasti cor meum.

Quoties fit Officium de Dominica, sequens dicitur

SYMBOLUM.

QUICUMQUE vult salvus esse, * ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem:

Quam nisi quisque íntegram inviolatamque serváverit, * absque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in Unitáte venerémur;

Neque confundentes persónas, * neque substántiam separantes.

Alia est enim persóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritûs sancti.

Sed Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti una est divínitas, * æquális glória, coæterna majestas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Fílius, * immensus Spíritus sanctus.

Æternus Pater, æternus Fílius, * æternus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres æterni, * sed unus æternus.

Sicut non tres increáti, nec tres immensi, * sed unus increátus, et unus immensus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus;

Et tamen non tres omnipotentes, * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dii, * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dómi-

nus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dómini, * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquamque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur, * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre solo est, * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre et Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus sanctus, non tres spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt et coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * et Unitas in Trinitáte, et Trínitas in Unitáte veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad æternam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus et confiteámur * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sécula génitus, * et homo est ex substántia matris in século natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli, et humána carne subsistens.

Æquális Patri secundùm divinitátem, * minor Patre secundùm humanitátem.

Qui licèt Deus sit et homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem, * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo, * ita Deus et homo unus est Christus:

Qui passus est pro salúte nostra, descendit ad ínferos, * tértiâ die resurrexit à mórtuis:

Ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis, * inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis. * et redditúri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides cathólica; * quam nisi quisque fidéliter firmiterque credíderit, salvus esse non póterit.

Ant. 1. D. In toto corde

meo exquisivi te, Dómine: doce me justificatiónes tuas. *Ps.* 118.

Capitulum. *Ephes.* 5.

Eratis aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟ *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris, [*Hic versus quandoque mutandus est, ut notatur in Proprio.*] * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. *Oratio.*

Dómine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti: tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Officium Capituli, etc. habentur in Ordinario Breviarii.

AD TERTIAM.

Ex Psalmo 118.

Legem pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuárum; * et exquíram eam semper.

Da mihi intellectum, et scrutábor legem tuam; * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua, * et non in avarítiam.

Averte óculos meos ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine, * salutáre tuum secundùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in séculum, et in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ dilexi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ dilexi, * et exercébar in justificatiónibus tuis.

Divisio PSALMI 118.

MEMOR esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant usquequáque : * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine, * et consolátus sum.

Deféctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * et custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi, * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi, custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo : * miserére meî secundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * et converti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus, * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi sunt me; * et legem tuam non sum oblítus.

Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi, * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te, * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra : * justificatiónes tuas doce me.

Divisio PSALMI 118.

BONITATEM fecisti cum servo tuo, Dómine, * secundùm verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priusquam humiliárer, ego delíqui : * proptérea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu; * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum; * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum : * ego verò legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me, * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * super míllia auri et argenti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me : * da

mihi intellectum, et discam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, et lætabuntur; * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * et in veritáte tua humiliasti me.

Fiat misericórdia tua, ut consolétur me, * secundùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundantur superbi, quia injustè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis,* ut non confundar.

Ant. 6. *C.* Da mihi intellectum; et scrutábor legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1 *Joan.* 2.

In hoc scimus quóniam cognóvimus Deum, si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, et in hoc véritas non est: qui autem servat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfecta est.

℟ *br.* Inclína cor meum, Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me; * In testimónia tua. Glória. Inclína.

℣. Deduc me in sémitam mandatórum tuórum: ℟. Quia ipsam vólui. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ex Psalmo 118.

Defecit in salutáre tuum ánima mea, * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicentes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iniqui fabulatiónes: * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua, véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs: consummavérunt me in terra; * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm misericórdiam tuam vivífica me, * et custódiam testimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem et generatiónem véritas tua: * fundasti terram, et pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies; * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est, * tunc fortè periissem in humilitáte mea.

In æternum non obliviscar justificatiónes tuas; * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac; * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intellexi.

Omnis consummatiónis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.

Divisio Psalmi 118.

Quomodo dilexi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudentem me fecisti mandáto tuo, * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi, * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intellexi, * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos, * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi, * quia tu legem posuisti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi; * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.

Jurávi et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque, Dómine: * vivífica me secundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Domine, * et judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper; * et legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi; * et de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in æternum, * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Divisio Psalmi 118.

Iniquos ódio hábui, * et legem tuam dilexi.

Adjútor et susceptor meus es tu; * et in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me, maligni; * et scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secundùm elóquium tuum, et vivam; * et non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, et salvus ero; * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes à judíciis tuis, * quia injusta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ; * ídeo dilexi testimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas; * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium et justítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum; * non calumnientur me superbi.

Oculi mei defecérunt in

salutáre tuum, * et in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam, * et justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego; * da mihi intellectum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi, Dómine:* dissipavérunt legem tuam.

Ideo dilexi mandáta tua * super aurum et topázion.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. 2. D. Inclinávi cor meum ad faciendas justificátiónes tuas in æternum.

Capitulum. 1 *Joan.* 5.

Hæc est cáritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus; et mandáta ejus grávia non sunt.

℞ *br.* Testimónia tua intellexi, Dómine: * Latum mandátum tuum nimis. Testimónia. ℣. Omnis consummatiónis * vidi finem: * Latum. Glória. Testimónia.

℣. Dilexi mandáta tua super aurum: ℞. Proptérea ad omnia mandáta tua dirigébar. *Ps.* 118.

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

AD NONAM.

Ex Psalmo 118.

Mirabilia testimónia tua: * ídeo scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat, * et intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, et attraxi spíritum; * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére meî, * secundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secundùm elóquium tuum; * et non dominétur meî omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum, * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * et rectum judícium tuum.

Mandasti justítiam testimónia tua, * et veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus, * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * et servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, et contemptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in æternum; * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum: * intellectum da mihi, et vivam.

Divisio Psalmi 118.

Clamavi in toto corde meo; exaudi me, Dómine: * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac; * ut custódiam mandáta tua.

Prævenérunt óculi mei ad

te dilúculo, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericórdiam tuam, Dómine, * et secundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitáti; * à lege autem tua longè facti sunt.

Prope es tu, Dómine; * et omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis, * quia in æternum fundasti ea.

Vide humilitátem meam, et éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, et rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus, * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine, * secundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, et tríbulant me; * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, et tabescébam; * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua dilexi, Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas: * in æternum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Divisio PSALMI 118.

PRINCIPES persecúti sunt me gratis, * et à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio habui, et abominátus sum; * legem autem tuam dilexi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam; * et non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine, * et mandáta tua dilexi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * et dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua et testimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conspectu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspectu tuo: * secundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine; * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te; * et judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. 4. E. Omnia mandáta

tua æquitas : pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 1.

FINIS præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta.

℟. *br.* Omnes viæ meæ * In conspectu tuo, Dómine. Omnes. ℣. Servávi mandáta tua * et testimónia tua, * In conspectu. Glória. Omnes.

℣. Custodívit ánima mea testimónia tua, ℟. Et diléxit ea veheménter. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

PSALMUS 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis ;

Donec ponam inimícos tuos * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas ; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet ; * proptérea exaltábit caput.

Ant. 7. *c.* Dixit Dóminus Dómino meo : Sede à dextris meis.

PSALMUS 110.

CONFITEBOR tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio justórum et congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus, * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testamenti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo ;

Ut det illis hæreditátem géntium : * ópera mánuum ejus, véritas et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo ; * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. 4. d. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi.

PSALMUS 111.

BEATUS vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória et divítiæ in domo ejus; * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis; * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucundus homo, qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício; * quia in æternum non commovébitur.

In memória ætcrna erit justus; * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino; confirmátum est cor ejus: * non commovébitur, donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupéribus; * justítia ejus manet in séculum séculi: cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet, et tabescet: * desidérium peccatórum períbit.

Ant. 1. f. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus volet nimis.

PSALMUS 112.

LAUDATE, púeri, Dóminum; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus, Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans à terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem.

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Ant. 7. ç. Sit nomen Dómini benedictum in sécula.

PSALMUS 113.

IN éxitu Israel de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro;

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potestas ejus.

Mare vidit, et fugit: * Jordánis conversus est retrorsum.

Montes exultavérunt ut aríetes, * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugisti? * et tu, Jordánis, quia conversus es retrorsum?

Montes, exultastis sicut aríetes? * et colles sicut agni óvium?

A fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob,

Qui convertit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * sed nómini tuo da glóriam super misericórdia tua et veritáte tua:

Nequando dicant gentes: * Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo; * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum et aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non áudient; * nares habent, et non odorábunt.

Manus habent, et non palpábunt; pedes habent, et non ambulábunt: * non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel sperávit in Dómino; * adjútor eórum et protector eórum est.

Domus Aaron sperávit in Dómino; * adjútor eórum et protector eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; * adjútor eórum et protector eórum est.

Dóminus memor fuit nostri, * et benedixit nobis.

Benedixit dómui Israel, * benedixit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * pusillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos, * súper vos, et super fílios vestros.

Benedicti vos à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Dómino; * terram autem dedit filiis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. 1. A. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

CAPITULUM. *Ephes.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœlestibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte.

HYMNUS. *C.*

O LUCE qui mortálibus
Lates inaccessâ, Deus!
Præsente quo sancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli:

Hìc, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine:
Æternus at noctem suo
Fulgóre depellet dies.

HUNC nempe nobis præparas,
Nobis reservas hunc diem,
Quem vix adumbrat spléndida
Flammantis astri cláritas.

Moráris heu! nimis diu
Moráris, optátus dies:
Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.

His cùm solúta vínculis
Mens evolárit, ô Deus,
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non désinet.

Ad omne nos apta bonum,
Fœcunda donis Trínitas:
Fac lucis usúræ brevi
Æterna succédat dies.

Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

AD COMPLETORIUM.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ : * in tribulatióne dilatasti mihi.

Miserére meî, * et exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino; * multi dicunt : Quis ostendit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine : * dedisti lætítiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idipsum dórmiam, * et requiescam.

Quóniam tu, Dómine, * singuláriter in spe constituisti me.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino : Susceptor meus es tu, et refúgium meum : * Deus meus, sperábo in eum;

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi, * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus; * non timébis à timóre nocturno,

A sagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris, * ab incursu, et dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, et decem míllia à dextris tuis; * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis, * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea : * Altíssimum posuisti refúgium tuum;

Non accédet ad te malum, * et flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basiliscum ambulábis, * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum : * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * et ego exáudiam eum.

Cum ipso sum in tribulatióne; * erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replé-

bo eum, * et ostendam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

ECCE nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri;

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. 8. G. Scuto circúmdabit te véritas ejus; non timébis à timóre nocturno. *Ps.* 90.

Hymnus, ut in Ordinario Breviarii.

CAPITULUM. 1 *Thess.* 5.

OMNES vos fílii lucis estis, et fílii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum; ígitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus et sóbrii simus.

FERIA SECUNDA.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Veníte, exultémus Dómino, * Jubilémus Deo salutári nostro.

Continuatur Psalmus 94: præoccupémus, *etc.*

HYMNUS. *C.*

DEI canámus glóriam,
Cœlum secundo qui die
Expandit, admirábile
Mortálibus spectáculum.

Poli stupémus álveo
Stagnáre pénsiles lacus:
Hinc imbre terras fértili
Cœlestis irrórat Pater.

QUAM præparas nobis, Deus,
Est hæc imágo grátiæ:
Hæc rore stillans úberi
Cordis penétrat íntima.

Hanc qui fidéli cómbibunt
Aquam salúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro resultat ímpetu.

BEATA gens, quam pródigâ
Ditáre non cessas manu!
Amóris hæc memor tui,
Amóris et reddat vices.

Quæ nos prior sic díligis,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit summa laus et glória
In sempiterna sécula.

Amen.

In Feriis, et aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur, pro unico Nocturno, novem Psalmi ad unamquamque Feriam positi, sub una duntaxat Antiphona post singulos tres Psalmos. In Festis verò novem Lectionum, post quemlibet Psalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

PRO I NOCTURNO.

PSALMUS 103.

BENEDIC, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem et decórem induisti, * amictus lúmine sicut vestimento;

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis áquis superióra ejus;

Qui ponis nubem ascensum tuum, * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis ángelos tuos spíritus

ritus, * et ministros tuos ignem urentem;

Qui fundasti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus; * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, et descendunt campi, * in locum quem fundasti eis.

Términum posuisti, quem non transgredientur; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus:* inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri; * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt; * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis; * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum jumentis, * et herbam servitúti hóminum.

Ut edúcas panem de terra, * et vinum lætíficet cor hóminis;

Ut exhílaret fáciem in óleo, * et panis cor hóminis confirmet.

Saturabúntur ligna campi, * et cedri Líbani quas plantávit.

Illic pásseres nidificábunt:* heródii domus dux est eórum.

Montes excelsi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuisti ténebras, et facta est nox; * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ:

Cátuli leónum rugientes,* ut rápiant, et quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol; et congregáti sunt, * et in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suum,* et ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Divisio Psalmi 103.

Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecisti: impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus: * illic reptília, quorum non est númerus, animália pusilla cum magnis.

Illic naves pertransíbunt:* draco iste quem formasti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent; * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur: * áuferes spíritum eórum, et defícient, et in púlverem suum revertentur.

Emittes spíritum tuum, et creabuntur; * et renovábis fáciem terræ.

Altera divisio Psalmi 103.

Sit glória Dómini in séculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis:

Qui réspicit terram, et facit eam trémere; * qui tangit montes, et fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu sum.

Jucundum sit ei elóquium meum: * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra, et iníqui, ita ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. 4. d. Omnia in sapiéntia fecisti, Dómine: impléta est terra possessióne tuâ.

PRO II NOCTURNO.

Psalmus 104.

Confitemini Dómino, et invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, et confirmámini; * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, et judícia oris ejus,

Semen Abraham servi ejus, * fílii Jacob electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster; * in universa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testamenti sui; * verbi quod mandávit in mille generatiónes,

Quod dispósuit ad Abraham; * et juramenti sui ad Isaac.

Et státuit illud Jacob in præceptum, * et Israel in testamentum æternum;

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan * funículum hæreditátis vestræ;

Cúm essent número brevi, paucíssimi, * et íncolæ ejus.

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis, * et corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos, * et in prophétis meis nolíte malignári.

Divisio Psalmi 104. Et Vocavit [Dóminus] famem super terram, * et omne firmamentum panis contrívit.

Misit ante eos virum; * in servum venúmdatus est Joseph,

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus; * ferrum pertránsiit ánimam ejus:

Donec veniret verbum ejus, * elóquium Dómini inflammávit eum.

Misit rex, et solvit eum: * princeps populórum, et dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * et príncipem omnis possessiónis suæ;

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum, * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in Ægyptum; * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum vehementer, * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * et dolum fácerent in servos ejus.

Altera divisio Psalmi 104.

Misit [Dóminus] Móysen servum suum, * Aaron quem elégit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, et obscurávit; * et non exacerbávit sermónes suos.

Convertit aquas eórum in sánguinem, * et occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas, * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit; et venit cœnomyía, et cínifes * in ómnibus fínibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburentem in terra ipsórum;

Et percussit víneas eórum, et ficúlneas eórum; * et contrívit lignum fínium eórum.

Dixit; et venit locusta et bruchus, * cujus non erat númerus:

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * et comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento et auro; * et non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum, * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, et venit coturnix; * et pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina:

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.

Et eduxit pópulum suum in exultatióne, * et electos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium: * et labóres populórum possedérunt;

Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.

Ant. 7. *d.* Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodígia ejus, et judícia oris ejus.

PRO III NOCTURNO.

Psalmus 105.

Confitemini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Memento nostri, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Divisio PSALMI 105.

PECCAVIMUS cum pátribus nostris; * injustè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendentes in mare, * mare Rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum, * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et incrépuit mare Rubrum, et exsiccátum est; * et deduxit eos in abyssis, sicut in deserto.

Et salvávit eos de manu odiéntium, * et redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remansit.

Et credidérunt verbis ejus, * et laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus, * et non sustinuérunt consílium ejus;

Et concupiérunt concupiscéntiam in deserto, * et tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum, * et misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aaron sanctum Dómini.

Aperta est terra, et deglutívit Dathan, * et opéruit super congregatiónem Abiron.

Et exarsit ignis in synagóga eórum; * flamma combussit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * et adoravérunt scúlptile;

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem víluli comedentis fœnum.

Oblíti sunt Deum qui salvávit eos; * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari Rubro.

Et dixit ut dispérderet eos, si non Móyses electus ejus stetisset in confractióne, in conspectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem; * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis suis; * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in deserto;

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * et dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor, * et comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis; * et multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phinees, et placávit; * et cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempitérnum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * et vexátus est Móyses propter eos;

Quia exacerbavérunt spíritum ejus; * et distinxit in lábiis suis.

Altera divisio Psalmi 105.

Non disperdidérunt gentes,* quas dixit Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes, * et didicérunt ópera eórum.

Et serviérunt sculptílibus eórum; * et factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos * et fílias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocentem, * sánguinem filiórum suorum, et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infecta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum; * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum, * et abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium; * et domináti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum; * et humiliáti sunt sub mánibus eórum.

Sæpe liberávit eos; * ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo, et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit, cùm tribularentur; * et audívit oratiónem eórum;

Et memor fuit testamenti sui, * et pœnítuit eum secundùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias, * in conspectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster; * et cóngrega nos de natiónibus:

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * et gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum; * et dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. 1. a. Vísita nos in salutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

℣. Expandit nubem in protectiónem eórum, ℟. Et ignem ut lucéret eis per noctem. *Ps.* 104.

Pater noster.

℣ *Sacerdot.* Exultábit cor meum in salutári tuo.: ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

AD LAUDES.

Psalmus 91.

Bonum est confitéri Dómino, * et psállere nómini tuo, Altíssime,

Ad annuntiandum mane misericórdiam tuam, * et veritátem tuam per noctem.

In decachordo psaltério, * cum cántico in cíthara;

Quia delectasti me, Dómine, in factúra tua, * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profundæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognóscet, * et stultus non intélliget hæc;

Cùm exorti fúerint peccatóres sicut fœnum, et apparúerint omnes qui operantur iniquitátem, * ùt intéreant in séculum séculi.

Tu autem Altíssimus * in æternum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * et dispergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicornis cornu meum, * et senectus mea in misericórdia úberi.

Et despexit óculus meus inimícos meos, * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit, * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta úberi, * et bene patientes erunt;

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noster, * et non est iníquitas in eo.

Ant. 5. a. Bonum est psállere nómini tuo, Altíssime, ad annuntiandum mane misericórdiam tuam.

PSALMUS 135.

CONFITEMINI Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui facit mirabília magna solus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Qui firmávit terram super aquas, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Solem in potestátem diéi, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Lunam et stellas in potestátem noctis, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. 8. d. Bonus Dóminus: in æternum misericórdia ejus.

Divisio PSALMI 135.

[CONFITEMINI Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;]

Qui percussit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui eduxit Israel de médio eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

In manu potenti, et bráchio excelso, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui divísit mare Rubrum in divisiónes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et eduxit Israel per médium ejus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et excussit Pharaónem et

virtútem ejus in mari Rubro,* quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum suum per desertum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui percussit reges magnos, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et Og regem Basan, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et dedit terram eórum hæreditátem, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Hæreditátem Israel servo suo, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostrî, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis nostris, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui dat escam omni carni,* quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus in humilitáte nostra memor fuit nostrî, et redémit nos ab inimícis nostris.

¶ *In Feriis dicitur sequens Canticum: in Festis autem Canticum sumitur in Proprio vel de Communi.*

CANTICUM MOYSI. *Exod.* 15.

CANTEMUS Dómino; gloriósè enim magnificátus est: * equum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, et glorificábo eum: * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor; * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare: * electi príncipes ejus submersi sunt in mari Rubro.

Abyssi operuérunt eos; * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine; * déxtera tua, Dómine, percussit inimícum.

Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuisti adversários tuos; * misisti iram tuam quæ devorávit eos sicut stípulam.

Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ, * stetit unda fluens; congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérsequar, et comprehendam; * dívidam spólia, implébitur ánima mea:

Evaginábo gládium meum, * interfíciet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, et opé-

ruit eos mare; * submersi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendisti manum tuam, * et devorávit eos terra.

Dux fuisti in misericórdia tua pópulo quem redemisti, * et portasti eum in fortitúdine tua ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, et iráti sunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom; robustos Moab obtínuit tremor: * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído et pavor: * in magnitúdine bráchii tui fiant immóbiles quasi lapis;

Donec pertránseat pópulus tuus, Dómine, * donec pertránseat pópulus tuus iste quem possedisti.

Introdúces eos, et plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine,

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in ætérnum et ultrà.

Ant. 7. d. Quis símilis tuî, Dómine, magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília?

Psalmus 134.

Laudate nomen Dómini; * laudáte, servi, Dóminum:

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve;

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, * in cœlo, in terra, in mari, et in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ; * fúlgura in plúviam fecit:

Qui prodúcit ventos de thesauris suis; * qui percussit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus:

Et misit signa et prodígia in médio tuî, Ægypte, * in Pharaónem, et in omnes servos ejus;

Qui percussit gentes multas, * et occídit reges fortes:

Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum et aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur; * óculos habent, et non vidébunt:

Aures habent, et non áudient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel, benedícite Dómino: * domus Aaron, benedícite Dómino.

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jérusalem.

Ant. 1. g. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus, quóniam elégit Israel in possessiónem sibi.

CAPITULUM. *Prov.* 8.

Ego diligentes me díligo; et qui mane vígilant ad me, invénient me.

HYMNUS. *C.*

Nil láudibus nostris eges,
Sed fílios amas, Pater;
Multáque cœlestem prece
Vis provocári grátiam.

Tui profunda cónsilî
Noctis canat siléntium:
Tuæ jubar cleméntiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens óbstupet, vox déficit:
Tacére sed totis nequit
Amor medullis æstuans.

Erumpat ergo: te memor
Clamet parentem, qui mala
Præsentis ævi mítigas,
Spondes futúri præmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma sed tardat caro:
Quæ ducit ad te, da sequi,
Dux ipse Jesu, sémitam.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdiâ tuâ, Dómine,
℟. Et exultávimus, et delectáti sumus. *Ps.* 89.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Benedictus Dóminus Deus Israel, quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1.

Preces, quando dicuntur, et Suffragia, habentur in Ordinario Breviarii.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti; et sic in aliis Horis et Feriis.

AD PRIMAM.

PSALMUS 8.

Domine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecisti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam et stellas, quæ tu fundasti:

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuisti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ et honóre ...

coronasti eum, * et constituisti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecisti sub pédibus ejus, * oves et boves universas, ínsuper et pécora campi,

Vólucres cœli, * et pisces maris qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

PSALMUS 76.

Voce meâ ad Dóminum clamávi; * voce meâ ad Deum, et intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi: mánibus meis nocte contra eum; * et non sum deceptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum; et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei; * turbátus sum, et non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * et annos æternos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo; * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in æternum projíciet Deus? * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi: Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excelsi.

Divisio PSALMI 76.

Memor fui óperum Dómini; * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum;

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua; * quis Deus magnus sicut Deus noster?

Tu es Deus qui facis mirabília; * notam fecisti in pópulis virtútem tuam.

Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum, * fílios Jacob et Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt; * et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitûs aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagíttæ tuæ tránseunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ; * commóta est et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis; * et vestígia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oves pópulum tuum * in manu Móysi et Aaron.

Ant. 8. G. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

AD TERTIAM.

PSALMUS 24.

Ad te, Dómine, levávi ánimam meam; * Deus meus, in te confído, non erubescam.

Neque irrídeant me inimíci

mei ;* étenim universi qui sústinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes* supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi; * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum quæ à sǽculo sunt.

Delicta juventútis meæ * et ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento meì tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus ;* propter hoc legem dabit delinquéntibus in via :

Díriget mansuétos in judício;* docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testamentum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo ; * multum est enim.

Divisio PSALMI 24.

QUIS est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum ; * et testamentum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére meì, * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt : * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, et labórem meum, * et dimitte universa delicta mea :

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me ; * non erubescam, quóniam sperávi in te.

Innocentes et recti adhæsérunt mihi,* quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

PSALMUS 95.

CANTATE Dómino cánticum novum ; * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis; * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia ; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulcritúdo in conspectu ejus ; * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino gló-

riam et honórem : * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra ; * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur :* judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli, et exultet terra ; commoveátur mare et plenitúdo ejus ; * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum à fácie Dómini, quia venit ; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. 7. ç. Tóllite hóstias, et adoráte Dóminum ; étenim correxit orbem terræ. *Ps.* 95.

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

ESTOTE imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi ; et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus dilexit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem, et hóstiam Deo in odórem suavitátis.

℟ *br.* Quid retríbuam Dómino, * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dómino reddam * coram omni pópulo ejus, * Pro. Glória. Quid.

℣. Tibi, Dómine, sacrificábo hóstiam laudis, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ps.* 115.

AD SEXTAM.

PSALMUS 46.

OMNES gentes, pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis ;

Quóniam Dóminus excelsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * et gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob quam diléxit.

Ascendit Deus in júbilo, * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite ; * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite sapienter.

Regnábit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham ; * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.

PSALMUS 97.

CANTATE Dómino cánticum novum,* quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus,* et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum ; * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara,* in cíthara, et voce psalmi;
In tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ: * jubiláte in conspectu regis Dómini.
Moveátur mare, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu; simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

PSALMUS 98.

DOMINUS regnávit, irascantur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.
Dóminus in Sion magnus,* et excelsus super omnes pópulos.
Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile et sanctum est; * et honor regis judícium díligit.
Tu parasti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecisti.
Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabellum pedum ejus; * quóniam sanctum est.
Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus;* et Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.
Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in columna nubis loquebátur ad eos.
Custodiébant testimónia ejus, * et præceptum quod dedit illis.
Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuisti eis, et ulciscens in omnes adinventiónes eórum.
Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus; * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. 6. F. Elégit nobis hæreditátem suam quam dilexit Dóminus. *Ps.* 46.

CAPITULUM. *Rom.* 8.

SPIRITUS testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, et hærédes; hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi.

℟ *br.* Confiteantur Dómino* Misericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus* fíliis hóminum: * Misericórdiæ ejus. Glória. Confiteantur. *Ps.* 106.

℣. Quómodo miserétur pater filiórum, ℟. Misertus est Dóminus timéntibus se. *Ps.* 102.

AD NONAM.

PSALMUS 52.

DIXIT insípiens in corde suo: * Non est Deus.
Corrupti sunt et abomínábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.
Deus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.
Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt:* non est qui fáciat bonum; non est usque ad unum.
Nonne scient omnes qui operantur iniquitátem, * qui

dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt : * illìc trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent : * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 72.

QUAM bonus Israel Deus * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effúsi sunt gressus mei;

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respectus morti eórum, * et firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * ét cùm homínibus non flagellabuntur.

Ideo ténuit eos supérbia; * operti sunt iniquitáte et impietáte suâ.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum; * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt et locúti sunt nequítiam; * iniquitátem in excelso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum, * et lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hìc; * et dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt : Quómodo scit Deus? * et, Si est sciéntia in Excelso?

Ecce ipsi peccatóres, et abundantes in século, * obtinuérunt divítias.

Et dixi : Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellátus totâ die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam : Narrábo sic, * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc : * labor est ante me;

Donec intrem in sanctuárium Dei, * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuisti eis; * dejecisti eos, dum allevarentur.

Quómodo facti sunt in desolatiónem, * súbitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgêntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges;

Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt; * et ego ad níhilum redactus sum, et nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te, * et ego semper tecum.

Divisio PSALMI 72.

TENUISTI [Dómine] manum déxteram meam, et in voluntáte tua deduxisti me, * et cum glória suscepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, et cor meum; * Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

Quia ecce qui elongant se à te, períbunt; * perdidisti omnes qui fornicantur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est; * pónere in Dómino Deo spem meam:

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis fíliæ Sion.

Ant. 7. ç. In voluntáte tua deduxisti me, Dómine, et cum glória suscepisti me. *Ps.* 72.

CAPITULUM. 2 *Thess.* 1.

DIGNETUR vos vocatióne suâ Deus noster, et ímpleat omnem voluntátem bonitátis, et opus fídei in virtúte; ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo.

℟ *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me; * Quia. Glória. Doce. *Ps.* 142.

℣. In Deo salutáre meum, et glória mea: ℟. Deus auxílii mei; et spes mea in Deo est. *Ps.* 61.

AD VESPERAS.

PSALMUS 114.

DILEXI; * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * et in diébus meis invocábo.

Círcumdedérunt me dolóres mortis, * et perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni, et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. 2. D. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; quia Dóminus benefécit tibi.

PSALMUS 120.

LEVAVI óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te; Dóminus protéctio tua, * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum et éxitum tuum, *

ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. 8. G. Levávi óculos meos in montes : auxílium meum à Dómino.

PSALMUS 123.

NISI quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel; * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutissent nos;

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransisset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est; * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. 1. a. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum et terram.

PSALMUS 125.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum : * facti sumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua,

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos suos.

Ant. 5. a. Magnificávit Dóminus fácere nobiscum : facti sumus lætantes.

PSALMUS 136.

SUPER flúmina Babylónis illìc sédimus, * et flévimus cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra;

Quia illìc interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos : * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tuî;

Si non proposúero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem;

Qui dicunt : Exinaníte, exinaníte * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis mísera, *

beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuisti nobis.

Beátus qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. 6. F. Adhæreat lingua mea fáucibus meis, si non proposúero Jerúsalem in princípio lætítiæ meæ.

CAPITULUM. 1 *Petr.* 1.

Nunc non videntes, créditis: credentes autem, exultábitis lætítiâ inenarrábili et glorificátâ; reportantes finem fídei vestræ, salútem animárum.

HYMNUS. *C.*

Jactamur heu quot flúctibus!
Spes una de cœlis nitet:
Illuc et ora tóllimus,
Et míttimus suspíria.

Tu vota præcurris, Pater,
Magnamque protendis manum:
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infírmitas.

Quæ sæva nos premunt mala
Vinces, malis poténtior:
Te nostra duræ séntiet
Mens servitútis víndicem.

Quin vile corpus, Fílii
Fulgóre donábis tui:
At illa venális patet
Multo labóre glória.

Felix labor, quem récreas
Tam spléndidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget pacisci gáudium?

Sit laus Patri, laus Fílio;
Utrumque qui nectis, Deus,
Utríque compar, sit tibi
Laus sempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clamávi totâ die: ℟. Lætífica ánimam servi tui. *Ps.* 85.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Magníficat ánima mea Dóminum, et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 6.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde; * sed tu, Dómine, úsquequo?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo; lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus; * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem;* quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur veheménter omnes inimíci mei: * convertantur et erubescant valde velóciter.

PSALMUS 7.

Domine Deus meus, in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.

Nequando rápiat ut leo ánimam meam; * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud; * si est iníquitas in mánibus meis;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala; * décidam méritò ab inimícis meis inánis:

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehendat, et conculcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua, * et exaltáre in fínibus inimícorum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandasti.

Et synagóga populórum circúmdabit te; * et propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos:* júdica me, Dómine, secundùm justítiam meam, et secundùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum; * et díriges justum, scrutans corda et renes, Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio PSALMI 7.

Deus judex justus, fortis et pátiens; * numquid irásceitur per síngulos dies?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum tetendit, et parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis;* sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam; concépit dolórem, * et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum; * et íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus; * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descendet.

Confitébor Dómino secundùm justítiam ejus, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. 2. D. Justum adjutórium meum à Domino, qui salvos facit rectos corde. *Ps.* 7.

FERIA TERTIA.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Pópulus Dómini, et oves manûs ejus, * Veníte, adorémus.

HYMNUS. *C.*

Jubes: et, in præceps aquis
Repente confluéntibus,
Prodit sub auras húmidis
Exúta velis Arida.

Hanc tu colendam qui tuis,
Pater, dedisti fíliis,
Quos orbis unus cóntinet,
Fac una jungat cáritas.

Nunc exulámus; sed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos, qui pio
Amóre fratres víxerint.

At, qui malignis ártibus
Linguisque lædunt próximum,
A te repelles: hoc genus
Cœlestis aula non capit.

En ipsa tellus improbos
Dudum labórans sústinet,
Ardetque non suæ jugo
Corruptiónis éximi.
Adoptiónem nos quoque
Efflagitámus íntegram,
Cui nos sacráto Spíritus
Prædestinávit pígnore.
Ætérna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Diffúsa per quem córdibus
Fraterna regnat cáritas.
Amen.

PRO I NOCTURNO.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos:

Ad níhilum deductus est in conspectu ejus malignus; * timentes autem Dóminum glorificat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in æternum.

Psalmus 18.

Cœli enarrant glóriam Dei,* et ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum,* et nox nocti indicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum: * in sole pósuit tabernáculum suum.

Et ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo; * exultávit ut gigas ad curréndam viam.

A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Divisio Psalmi 18.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, et ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, et emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * et meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redemptor meus.

Ant. 7. d. Quis requiescet in monte sancto tuo, Dómine? Qui operátur justítiam, nec fecit próximo suo malum. *Ps.* 14.

PRO II NOCTURNO.

PSALMUS 71.

DEUS, judícium tuum regi da, * et justítiam tuam fílio regis;

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum, * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * et à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * et inimíci ejus terram lingent.

Divisio PSALMI 71.

REGES Tharsis et ínsulæ múnera ófferent; * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes sérvient ei;

Quia liberábit páuperem à potente, * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi, * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum; * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus:

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum; * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

PSALMUS 100.

MISERICORDIAM et judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injustam: * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pra-

vum : * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem secrétò próximo suo, * hunc persequébar.

Superbo óculo et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum : * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam : * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conspectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. 5. a. Non proponébam ante óculos meos rem injustam : detrahentem secrétò próximo suo, hunc persequébar. *Ps.* 100.

PRO III NOCTURNO.

PSALMUS 106.

CONFITEMINI Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci;

Et de regiónibus congregávit eos, * à solis ortu et occásu, ab aquilóne et mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso : * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esurientes, et sitientes; * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum erípuit eos:

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia satiávit ánimam inánem, * et ánimam esurientem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris et umbra mortis, * vinctos in mendicitáte et ferro;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * et consílium Altíssimi irritavérunt:

Et humiliátum est in labóribus cor eórum : * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris et umbra mortis, * et víncula eórum disrúpit.

Divisio PSALMI 106.

CONFITEANTUR Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Quia contrívit portas æreas, * et vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum : * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abomináta est ánima eórum; * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cúm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos; * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacrificent sacrificium laudis, * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis;

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profundo.

Dixit: et stetit spíritus procellæ; * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascendunt usque ad cœlos, et descendunt usque ad abyssos; * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius; * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum eduxit eos:

Et státuit procellam ejus in auram, * et siluérunt fluctus ejus:

Et lætáti sunt quia siluérunt: * et deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Altera divisio PSALMI 106.

CONFITEANTUR Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Et exaltent eum in ecclésia plebis, * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desertum, * et éxitus aquárum in sitim:

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desertum in stagna aquárum, * et terram sine aqua in éxitus aquárum:

Et collocávit illic esurientes; * et constituérunt civitátem habitatiónis;

Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas; * et fecérunt fructum nativitátis:

Et benedixit eis, et multiplicáti sunt nimis; * et jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt, * et vexáti sunt à tribulatióne malórum, et dolóre:

Effúsa est contémptio super príncipes; * et erráre fecit eos in ínvio, et non in via:

Et adjúvit páuperem de inópia, * et pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, et lætabuntur; * et omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, et custódiet hæc? * et intélliget misericórdias Dómini?

Ant. 6. F. Adjúvit Dóminus páuperem de inópia: vidébunt recti, et lætabuntur.

℣. Exortum est in ténebris lumen rectis: ℟. Miséricors, et miserátor, et justus. *Ps.* 111.

Pater noster.

℣ *Sacerd.* Magnificáte Dóminum mecum, ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

AD LAUDES.

PSALMUS 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et universi qui hábitant in eo;

Quia ipse super mária fundávit eum; * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde; * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * et misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. 4. *D.* Qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo, hic accípiet benedictiónem à Dómino.

PSALMUS 84.

Benedixisti, Dómine, terram tuam, * avertisti captivitátem Jacob.

Remisisti iniquitátem plebis tuæ, * operuisti ómnia peccáta eórum.

Mitigasti omnem iram tuam, * avertisti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * et plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam;

Et super sanctos suos; * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus; * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est, * et justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit, * et ponet in via gressus suos.

Ant. 5. a. Audiam quid loquátur in me Dominus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem suam, et super sanctos suos.

PSALMUS 96.

Dominus regnávit ; exultet terra ; * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus ; * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini ; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus ; * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * et qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, et lætáta est Sion ; * et exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram ; * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum : de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. 3. à. Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum.

CANTICUM EZECHIÆ. *Is.* 38.

Ego dixi : In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi : * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium : * non aspíciam hóminem ultrà, et habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, et convolúta est à me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est, velut à texente, vita mea ; dum adhuc ordírer, succídit me : * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane ; quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea : * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sicut pullus hirúndinis, sic clamábo ; * meditábor ut columba.

Attenuáti sunt óculi mei, suspicientes in excelsum : * Dómine, vim pátior ; responde pro me.

Quid dicam, aut quid respondébit mihi, * cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, et in tálibus vita spíritûs mei, * corrípies me, et vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima ; * tu autem eruisti ánimam meam, ut non períret.

Projecisti post tergum tuum * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur

bitur tibi, neque mors laudábit te : * non expectábunt, qui descendunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie :* pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. 7. *d.* Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, Dómine : pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Psalmus 150.

Laudate Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro : * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. 1. *D.* Laudáte Dóminum in sanctis ejus : laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Capitulum. 1 *Joan.* 2.

Mandatum novum scribo vobis, quod verum est et in Christo, et in vobis; quia ténebræ transiérunt, et verum lumen jam lucet. Qui dicit se in luce esse, et fratrem suum odit, in ténebris est usque adhuc. Qui díligit fratrem suum, in lúmine manet, et scándalum in eo non est.

Hymnus. *C.*

Te príncipem summo, Deus,
Jubes amóre díligi :
Tibi secundum prótinus
Jubes amári próximum.

Amóre fundátam tuo
Communiónem réspice,
Quâ corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens sumus.

Illam fides et véritas
Amábili stipant choro :
Oblíquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.

Tu, pacis auctor, mútuos
Astringe nexus : da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis,
Da condolére flétibus.

Æterna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Qui moris uníus sacra
Nos pacis in domo locat.
Amen.

℣. Deus in médio civitátis suæ; non commovébitur :
℟. Adjuvábit eam mane dilúculo. *Ps.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Erexit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui, sicut locútus est per os sanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Psalmus 34.

Judica, Dómine, nocentes me : * expugna impugnantes me.

Apprehende arma et scutum, * et exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, et conclúde adversùs eos qui persequuntur me; * dic ánimæ meæ : Salus tua ego sum.

Confundantur et revereantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsum, * et confundantur cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * et ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ et lúbricum, * et ángelus Dómini pérsequens eos;

Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui; * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat : et cáptio quam abscondit, apprehendat eum; * et in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino,* et delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent : * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens inopem de manu fortiórum ejus, * egénum et páuperem à diripiéntibus eum.

Divisio Psalmi 34.

Surgentes testes iníqui, * quæ ignorábam, interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molesti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * et orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam : * quasi lugens et contristátus, sic humiliábar.

Et adversùm me lætáti sunt, et convenérunt : * congregáta sunt super me flagella, et ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compuncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne : * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclésia magna : * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversantur mihi iníquè,* qui odérunt me gratis et ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur; * et in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum; * dixérunt : Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidisti, Dómine, ne síleas : * Dómine, ne discédas à me.

Altera divisio Psalmi 34.

Exurge, et intende judício meo * Deus meus et Dóminus meus, in causam meam.

Júdica me secundùm justítiam tuam, Dómine Deus meus; * et non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus

suis : Euge, euge, ánimæ nostræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubescant et revereantur simul * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusióne et reveréntiâ, * qui magna loquuntur super me.

Exultent et lætentur qui volunt justítiam meam; * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. 2. D. Cum mihi molesti essent, quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam.

AD TERTIAM.

Psalmus 25.

Judica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea *ingressus* sum; * et in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, et tenta me: * ure renes meos et cor meum;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est, * et compláċui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis, * et cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium, * et cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas,* et circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis, * et enarrem universa mirabília tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam, * et cum viris sánguinum vitam meam;

In quorum mánibus iniquitátes sunt; * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum; * rédime me, et miserére meî.

Pes meus stetit in directo: * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

Psalmus 49.

Deus deórum Dóminus locútus est: * et vocávit terram à solis ortu usque ad occásum.

Ex Sion * spécies decóris ejus.

Deus manifestè véniet: * Deus noster, et non silébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet; * et in circúitu ejus tempestas válida.

Advocábit cœlum desursum, et terram, * discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus; * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, et loquar; Israel, et testificábor tibi: * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te; * holocausta autem

tua in conspectu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ sunt omnes feræ silvárum, * jumenta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli; * et pulcritúdo agri mecum est.

Si esuriero, non dicam tibi; * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola Deo sacrifícium laudis; * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis; * éruam te, et honorificábis me.

Divisio Psalmi 49.

Peccatori autem dixit Deus;* Quare tu enarras justítias meas, et assúmis testamentum meum per os tuum?

Tu verò odisti disciplínam, * et projecisti sermónes meos retrorsum.

Si vidébas furem, currébas cum eo; * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris, et adversùs fílium matris tuæ ponébas scándalum; * hæc fecisti, et tácui.

Existimasti iníquè quòd ero tuî símilis: * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviscímini Deum; * nequando rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me; * et illic iter, quo ostendam illi salutáre Dei.

Ant. 1. f. Cum ímpiis non sedébo: inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Ps.* 25.

Capitulum. *Eccli.* 35.

Sacrificium salutáre est atténdere mandátis, et discédere ab omni iniquitáte: et propitiatiónem litáre sacrifícii super injustítias; et deprecátio pro peccátis, recédere ab injustítia.

℟ *br.* Quis ascendet in montem Dómini, * Stabit in loco sancto ejus? Quis. ℣. Innocens mánibus * et mundo corde, * Stabit. Glória. Quis ascendet. *Ps.* 23.

℣. Congregáte Dómino sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49.

AD SEXTAM.

Psalmus 36.

Noli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris facientes iniquitátem.

Quóniam tanquam fœnum velóciter arescent, et quemádmodum ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem; * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo; * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, et judícium tuum tanquam merídiem : * súbditus esto Dómino, et ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua, * in hómine faciente injustítias.

Désine ab ira, et derelinque furórem : * noli æmulári, ut malignéris.

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur; * sustinentes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusillùm, et non erit peccátor; * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hæreditábunt terram, * et delectabuntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum, * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum : * quóniam próspicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres; * intendérunt arcum suum;

Ut dejíciant páuperem et inopem, * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum; * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas.

Quóniam bráchia peccatórum conterentur; * confirmat autem justos Dóminus.

Divisio Psalmi 36.

Novit Dóminus dies immaculatórum; * et hæréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, et in diébus famis saturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint et exaltáti, * deficientes, quemádmodum fumus, defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet; * justus autem miserétur, et tríbuet.

Quia benedicentes ei hæreditábunt terram; * maledicentes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigentur, * et viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui; * et non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur et cómmodat; * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, et fac bonum; * et inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelinquet sanctos suos : * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur; * et semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram, * et inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio PSALMI 36.

Os justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * et non supplantabuntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum, * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus, * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, et custódi viam ejus; et exaltábit te, ut hæreditáte cápias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * et elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, et ecce non erat; * et quæsívi eum, et non est inventus locus ejus.

Custódi innocéntiam, et vide æquitátem; * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injusti autem disperíbunt simul; * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum à Dómino; * et protector eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos; * et éruet eos à peccatóribus, et salvábit eos, quia speravérunt in eo.

Ant. 4. c. Justus totâ die miserétur, et cómmodat; et semen illíus in benedictióne erit.

CAPITULUM. 1 *Joan.* 3.

Qui habúerit substántiam hujus mundi, et víderit fratrem suum necessitátem habére, et cláuserit víscera sua ab eo; quómodo cáritas Dei manet in eo? Filíoli mei, non diligámus verbo, neque linguâ, sed ópere et veritáte.

℟ *br.* Jucundus homo * Qui miserétur et cómmodat. Jucundus. ℣. In ætérnum * non commovébitur, * Qui. Glória. Jucundus.

℣. Dispersit, dedit paupéribus: ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

AD NONAM.

PSALMUS 108.

Deus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris, et os dolósi super me apertum est.

Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ, et sermónibus ódii circumdedérunt me; * et expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; * ego autem orábam.

Et posuérunt adversùm me mala pro bonis, * et ódium pro dilectióne mea.

Divisio PSALMI 108.

Constitue [Dómine] super eum peccatórem; * et diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat condemnátus; * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * et uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur fílii

ejus, et mendícent,* et ejiciantur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus; * et dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor,* nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum : * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspectu Dómini; * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper : * et dispéreat de terra memória eórum ;

Pro eo quod non est recordátus fácere misericórdiam,* et persecútus est hóminem ínopem et mendícum, et compunctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, et véniet ei ; * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestimentum ; * et intrávit sicut aqua in interióra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operítur,* et sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum,* et qui loquúntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia suávis est misericórdia tua.

Altera divisio Psalmi 108.

Libera me, quia egénus et pauper ego sum, * et cor méum conturbátum est intra me.

Sicut umbra, cùm declínat, ablátus sum ; * et excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio ; * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis : * vidérunt me, et movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus : * salvum me fac secundùm misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc ; * et tu, Dómine, fecisti eam.

Maledícent illi, et tu benedíces : * qui insurgunt in me, confundantur ; servus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre ; * et operiantur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo ; * et in médio multórum laudábo eum :

Quia ástitit à dextris páuperis,* ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meam.

Ant. 7. b. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi ; ego autem orábam.

Capitulum. *Rom.* 12.

Nolite esse prudentes apud vosmetipsos, nulli malum pro malo reddentes, providentes bona non tantùm coram Deo, sed étiam coram ómnibus homínibus. Si fíeri potest, quod ex vobis est, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℟. *br.* Audiam quid loquátur in me * Dóminus Deus. Audiam. ℣. Loquétur pacem * in plebem suam * Dóminus Deus. Glória. Audiam. *Ps.* 84.

℣. Cum his qui odérunt pacem ℟. Eram pacíficus. *Ps.* 119.

++++++++++++++++++++++++++++++++

AD VESPERAS.

PSALMUS 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi;* et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * et à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. 3. b. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine: cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

PSALMUS 121.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri* in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israel, ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illìc sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem; * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri,* quæsívi bona tibi.

Ant. 1. f. Propter fratres meos et próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúsalem.

PSALMUS 132.

ECCE quàm bonum, et quàm jucundum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentum in cápite,* quod descendit in barbam, barbam Aaron;

Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion:

Quóniam illìc mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in séculum.

Ant. 4. d. Quàm bonum, et quàm jucundum habitáre fratres in unum!

PSALMUS 140.

DOMINE, clamávi ad te, exaudi me; * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspectu tuo: * elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ,* ad excusandas excusatiónes in peccátis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem; * et non communicábo cum electis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me: * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum:

Quóniam adhuc et orátio mea * in beneplácitis eórum.

Absorpti sunt juncti petræ júdices eórum: * áudient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erupta est super terram, * dissipáta sunt ossa nostra secus infernum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei: * in te sperávi; non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * et à scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego, donec tránseam.

Ant. 8. G. In misericórdia justus increpábit me: óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

PSALMUS 141.

VOCE meâ ad Dóminum clamávi; * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam; * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio,

In deficiendo ex me spíritum meum; * et tu cognovisti sémitas meas.

In via hac, quâ ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me, * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine: * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. 6. F. Me expectant justi, donec retríbuas mihi, Dómine.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 12.

SI quid pátitur unum membrum, compatiuntur ómnia membra; sive gloriátur unum membrum, congaudent ómnia membra: vos autem estis corpus Christi, et membra de membro.

HYMNUS. *C.*

O QUAM juvat fratres, Deus,
Unum quibus Christus caput
Vitále robur súfficit,
Uno movéri spíritu!

Quàm dulce laudes dícere
Unâ tibi cunctos domo,
Precumque ceu factâ manu,
Inferre vim gratam tibi!

HANC quisque díligat domum;
Hanc pace concors récreet:
Væ dira qui spargit malus
Dissensiónum sémina.

Sed damna cedunt in lucrum,
...

Te, Christe, diligéntibus:
Augent corónas prælia;
Prosuntque, dum nocent, mali.
Vox blanda sævit tristiùs,
Dum pectus incautum subit,
Lapsúque cæco dúlcibus
Laudum venénis ínficit.
Præsta, beáta Trínitas,
Ut caritáte mútuâ
Prosímus alter álteri,
Regnémus et polo simul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant mansuéti, et læténtur. *Ps.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Respexit Deus humilitátem ancíllæ suæ: ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

++++++++++++++++++++++++++++++++

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 12.

Usquequo, Dómine, oblivíscéris me in finem? * úsquequo avertis fáciem tuam à me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; * nequando dicat inimícus meus: Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero; * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, et psallam nómini Dómini altíssimi.

PSALMUS 31.

Beati quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea; * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci; * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris; *

sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; * et gloriámini, omnes recti corde.

Psalmus 78.

Deus, venérunt gentes in hæreditátem tuam; polluérunt templum sanctum tuum; * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúsalem; * et non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris; * subsannátio et illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequo, Dómine, irascéris in finem; * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * et in regna quæ nomen tuum non invocavérunt.

Quia comedérunt Jacob, * et locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: * citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster; * et propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos;

Et propítius esto peccátis nostris * propter nomen tuum:

Ne fortè dicant in géntibus: * Ubi est Deus eórum?

Et innotescat in natiónibus coram óculis nostris, * últio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est.

Intróeat in conspectu tuo * gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum;

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum impropérium ipsórum, * quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem et generatiónem, * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. 7. ç. Tu remisisti impietátem peccáti mei: pro hac orábit ad te omnis sanctus. *Ps.* 31.

FERIA QUARTA.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Non repellet Dóminus plebem suam: * Veníte, adorémus.

Hymnus. *C.*

Miramur, ô Deus, tuæ
Recens opus poténtiæ,
Quæ scripta scintillántibus
Refulget astrórum globis.

Ut sol diéi, cándida
Sic luna nocti præsidet:
Exércitu totum novo
Discríminant stellæ polum.

At ipse, cœlórum decus,
Sol novit occásus suos:
Sunt certa lunæ témpora,
Statíque lapsus síderum.

Jugi rotáta túrbine

Furantur et reddunt diem:
Tu semper idem, néscius
Mortálium spem fállere.
Turbata quid mens flúctuet?
Curâ paternâ nos regis:
Æterna si cordi salus,
Æterna nos salus manet.
Supréma laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Suo repóni qui jubet
Curas et angóres sinu.
Amen.

PRO I NOCTURNO.

Psalmus 9.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo; * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exultábo in te: * psallam nómini tuo, Altíssime.

In convertendo inimícum meum retrorsum: * infirmabuntur, et períbunt à fácie tua.

Quóniam fecisti judícium meum et causam meam; * sedisti super thronum, qui júdicas justítiam.

Increpasti gentes, et périit ímpius: * nomen eórum delesti in æternum, et in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * et civitátes eórum destruxisti.

Périit memória eórum cum sónitu; * et Dóminus in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum: * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi; * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter gentes stúdia ejus;

Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est; * non est oblítus clamórem páuperum.

Divisio Psalmi 9.

Miserere meî, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis,

Qui exaltas me de portis mortis; * ut annúntiem omnes laudátiones tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in salutári tuo: * infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo isto quem abscondérunt, * comprehensus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehensus est peccátor.

Convertantur peccatóres in infernum, * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exurge, Dómine; non confortétur homo: * judicentur gentes in conspectu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos; * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Altera divisio PSALMI 9.

UT quid, Dómine, recessisti longè? * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum superbit ímpius, incénditur pauper: * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ, * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor; * secundùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspectu ejus, * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus; * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo: * Non movébor à generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo: * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt:* insidiátur in abscóndito quasi leo in spelunca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem; * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum: * inclinábit se, et cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus; * avertit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus; exaltétur manus tua: * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem et dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est pauper:* órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et maligni: * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, et in séculum séculi: * peribitis, gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua;

Judicáre pupillo et húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. 3 *a.* Sperent in te, qui novérunt nomen tuum; quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

PRO II NOCTURNO.

PSALMUS 77.

ATTENDITE, pópule meus, legem meam; * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum; * loquar propositiónes ab inítio.

Quanta audívimus, et cognóvimus ea; * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera;

Narrantes laudes Dómini,

et virtútes ejus, * et mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * et legem pósuit in Israel.

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fácere ea fíliis suis, * ut cognoscat generátio áltera,

Fílii qui nascentur, et exurgent, * et narrábunt fíliis suis;

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscantur óperum Dei, * et mandáta ejus exquírant;

Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava et exásperans :

Generátio quæ non direxit cor suum, * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Divisio Psalmi 77.

Filii Ephrem intendentes et mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testamentum Dei, * et in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus quæ ostendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, et perduxit eos, et státuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * et tótâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * et adaquávit eos velut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra, * et deduxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei : * in iram excitavérunt Excelsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo; * dixérunt : Numquid póterit Deus paráre mensam in deserto ?

Quóniam percussit petram, et fluxérunt aquæ, * et torrentes inundavérunt;

Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideo audívit Dóminus, et dístulit : * et ignis accensus est in Jacob, et ira ascendit in Israel;

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit,

Et pluit illis manna ad manducandum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo : * cibária misit eis in abundántia.

Altera divisio Psalmi 77.

Transtulit [Dóminus] Austrum de cœlo; * et indúxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * et sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, et saturáti sunt nimis; et desidé-

rium eórum áttulit eis : * non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum ; * et ira Dei ascendit super eos.

Et occídit pingues eórum, * et electos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * et non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * et anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum ; * et revertebantur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * et Deus excelsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum ; * et non disperdet eos.

Ant. 8. G. Fílii qui nascentur, narrábunt fíliis suis, ut ponant in Deo spem suam.

PRO III NOCTURNO.

ABUNDAVIT *Ex* PSALMO 77. Et ABUNDAVIT [Dóminus] ut avérteret iram suam, * et non accendit omnem iram suam.

Et recordátus est, quia caro sunt, * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deserto? * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et conversi sunt, et tentavérunt Deum, * et sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulantis :

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, et prodígia sua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos ; * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * et labóres eórum locustæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * et moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * et possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ ; * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepercit à morte animábus eórum, * et jumenta eórum in morte conclúsit ;

Et percussit omne primogénitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Divisio PSALMI 77. Et ABSTULIT [Dóminus] sicut oves pópulum suum, * et perduxit eos tanquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe, et non timuérunt ; * et inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * mon-

tem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes; * et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis,

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excelsum; * et testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, et non servavérunt pactum: * quemádmodum patres eórum, conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, et sprevit; * et ad níhilum redégit valde Israel.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * et pulcritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum, * et hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis, * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * et víduæ eórum non plorabantur.

Altera divisio Psalmi 77. Et

Excitatus est tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percussit inimícos suos in posterióra: * oppróbrium sempiternum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph, * et tribum Ephraim non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem dilexit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum * in terra quam fundávit in sécula:

Et elégit David servum suum, * et sústulit eum de grégibus óvium.

De post fœtantes accépit eum, * páscere Jacob servum suum, et Israel hæreditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui, * et in intelléctibus mánuum suárum deduxit eos.

Ant. 7. *d.* Abstulit Dóminus sicut oves pópulum suum, et deduxit eos in spe.

℣. Ecce non dormitábit, neque dórmiet, ℟. Qui custódit Israel. *Ps.* 120.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo; ℟. Et laudabuntur omnes recti corde. *Ps.* 63.

AD LAUDES.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine; * mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitátem : * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas; * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum; linguis suis dolósè agébant : * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos; * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te : * in æternum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum; * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. 4. E. Omnes qui sperant in te, Dómine, in æternum exultábunt, et habitábis in eis.

PSALMUS 35.

DIXIT injustus, ut delinquat in semetipso : * non est timor Dei ante óculos ejus;

Quóniam dolósè egit in conspectu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas et dolus : * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitatem meditátus est in cubíli suo : ástitit omni viæ non bonæ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua; * et véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei : * judícia tua abyssus multa.

Hómines et jumenta salvábis, Dómine; * quemádmodum multiplicasti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ; * et torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * et in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ, * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operantur iniquitátem : * expulsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. 5. C. In tégmine alárum tuárum sperábunt,

Dómine; et torrénte voluptátis tuæ potábis eos.

PSALMUS 64.

Te decet hymnus, Deus, in Sion; * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam:* ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegisti, et assumpsisti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ: * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timébunt qui hábitant términos, à signis tuis: * éxitus matutíni et véspere delectábis.

Visitasti terram, et inebriasti eam: * multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis; * parasti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * et campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa deserti, * et exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt frumento; * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. 3. a. Exaudi nos, Deus salutáris noster, spes ómnium fínium terræ.

CANTICUM. *Isaiæ* 12.

Confitebor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi: * conversus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus; * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; * et dicétis in die illa: Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * memento te quóniam excelsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnífìcè fecit: * annuntiáte hoc in universa terra.

Exulta et lauda, habitátio Sion; * quia magnus in médio tuî Sanctus Israel.

Ant. 1. a. Ecce Deus salvátor meus; fiduciáliter agam, et non timébo.

PSALMUS 146.

Laudate Dóminum, quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucunda decóraque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dó-

minus; * dispersiónes Israélis congregábit;

Qui sanat contrítos corde, * et álligat contritiónes eórum;

Qui númerat multitúdinem stellárum, * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus; * et sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus; * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara;

Qui óperit cœlum núbibus, * et parat terræ plúviam;

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * et herbam servitúti hóminum;

Qui dat jumentis escam ipsórum, * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. 6. *C.* Beneplácitum est Dómino super timentes eum, et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

CAPITULUM. *Isai.* 26.

In sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te: nomen tuum et memoriále tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed et spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

HYMNUS. *C.*

Promittis, et servas datam
Immóbilis fidem, Deus:
Hanc mane primo sédulâ
Repóscimus fidem prece.

Promittit atque décipit
Incertus et fallax homo:
Sic quassa, si incumbas super,
Arundo transfíget manum.

Beatus ergo, qui tuo
Se totus abdit in sinu:
Hâc arce tutum túrbinis
Vis nulla de statu quatit.

Ne cor vacillet, óbligas
Temet sacramento, Deus:
Spes nixa tanto pígnore
Æterna jam prensat bona.

Jam mente præsúmens polum,
Secúra sublími throno
Assistit, et cœléstium
Prælíbat undas flúminum.

Fons ô perennis grátiæ,
Colenda semper Trínitas,
Te spem salútis únicam
Da mente totâ quærere.

Amen.

℣. Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps.* 142.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Jurávit Dóminus datúrum se nobis, ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, serviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

PSALMUS 30.

In te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tu-am : * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protec-tórem, et in domum refú-gii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu; * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abscondérunt mihi; * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum : * redemisti me, Dómine Deus veritátis.

Odisti observantes vanitátes supervácuè; * ego autem in Dómino sperávi.

Exultábo, et lætábor in misericórdia tua; * quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus áni-mam meam.

Nec conclusisti me in má-nibus inimíci; * statuisti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

Miserere meî, Dómine, quóniam tríbulor : * contur-bátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus.

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * et anni mei in ge-mítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, et vicínis meis valde; * et timor notis meis.

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus sum tan-quam mórtuus à corde : * fac-tus sum tanquam vas pérdi-tum;

Quóniam audívi vitupera-tiónem multórum commo-rántium in circúitu : * in eo dum convenírent simul ad-versùm me, accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine; * dixi : Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimi-córum meórum, * et à per-sequéntibus me.

Illustra fáciem tuam super servum tuum : * salvum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confundar, quóniam invocávi te, * eru-bescant ímpii, et deducantur in infernum.

Muta fiant lábia dolósa, * quæ loquuntur adversùs jus-tum iniquitátem, in supér-bia, et in abusióne.

Altera divisio Psalmi 30.

Quam magna multitúdo dul-cédinis tuæ, Dómine, * quam abscondisti timéntibus te!

Perfecisti eis qui sperant in te, * in conspectu filiórum hó-minum.

Abscondes eos in abscón-dito faciéi tuæ, * à conturba-tióne hóminum.

Próteges eos in taberná-culo tuo, * à contradictióne linguárum.

Benedictus Dóminus; * quóniam mirificávit miseri-córdiam suam mihi in civi-táte muníta.

Ego autem dixi in excessu

mentis meæ : * Projectus sum à fácie oculórum tuórum.

Ideo exaudisti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; quóniam veritátem requíret Dóminus, * et retríbuet abundanter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. 8. c. Ego in Dómino sperávi : exultábo, et lætábor in misericórdia tua.

AD TERTIAM.

Psalmus 41.

Quemadmodum desíderat cervus ad fontes aquárum; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum : * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie : Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam; * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei,

In voce exultatiónis et confessiónis, * sonûs epulantis.

Quare tristis es, ánima mea, * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

Ad meipsum ánima mea conturbáta est; * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat,* in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo, Susceptor meus es.

Quare oblítus es mei, et quare contristátus incédo, * dum affligit me inimícus?

Dum confringuntur ossa mea : * exprobavérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei;

Dum dicunt mihi per síngulos dies : * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Psalmus 42.

Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta : * ab hómine iníquo et dolóso érue me;

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea : * quare me repulisti? et quare tristis incédo dum affligit me inimícus?

Emitte lucem tuam et veritátem tuam : * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus : * quare tristis es, ánima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Ant. 4. A. Spera in Deo, ánima mea : salutáre vultûs mei, et Deus meus.

CAPITULUM. *Rom.* 15.

QUÆCUMQUE scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt, ut per patiéntiam, et consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

℟ *br.* Memor esto verbi tui, Dómine, * In quo mihi spem dedisti. Memor esto. ℣. Hæc me consoláta est, * quia elóquium tuum vivificávit me, * In quo. Glória. Memor esto.

℣. Respondébo exprobrántibus mihi verbum; ℟. Quia sperávi in sermónibus tuis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

PSALMUS 20.

DOMINE, in virtúte tua lætábitur rex, * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuisti ei, * et voluntáte labiórum ejus non fraudasti eum;

Quóniam prævenisti eum in benedictiónibus dulcédinis; * posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te; * et tribuisti ei longitúdinem diérum in séculum, et in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino; * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * et semen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

PSALMUS 102.

BENEDIC, ánima mea, Dómino, * et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino, * et noli oblivisci omnes retributiónes ejus :

Qui propitiátur ómnibus

iniquitátibus tuis; * qui sanat omnes infirmitátes tuas:

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus:

Qui replet in bonis desidérium tuum; * renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

Divisio PSALMI 102.

MISERATOR et miséricors Dóminus: * longánimis, et multùm miséricors.

Non in perpétuum irascétur, * neque in ætérnum comminábitur.

Non secundùm peccáta nostra fecit nobis, * neque secundùm iniquitátes nostras retríbuit nobis.

Quóniam secundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserétur pater filiórum, * misertus est Dóminus timéntibus se;

Quóniam ipse cognóvit figmentum nostrum: * recordátus est quóniam pulvis sumus.

Homo, sicut fœnum dies ejus: * tanquam flos agri sic efflorébit;

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsistet, * et non cognoscet ámpliùs locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab æterno, * et usque in æternum super timentes eum:

Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testamentum ejus,

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam; * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Domino, omnes virtútes ejus, * ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. 2. D. Qui sperat in Dómino, in misericórdia Altíssimi non commovébitur. *Ps.* 20.

CAPITULUM. 1 *Joan.* 3.

NUNC fílii Dei sumus, et nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam, cùm appárúerit, símiles ei érimus, quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut et ille sanctus est.

℟ *br.* Beátus vir, * Cujus est nomen Dómini spes ejus. Beátus. ℣. Et non respexit in vanitátes * et insánias falsas: * Cujus. Glória. Beátus. *Ps.* 39.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli: ℟. Ef-

fúndite coram illo corda vestra. *Ps.* 61.

****

AD NONAM.

PSALMUS 81.

DEUS stetit in synagóga deórum; * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequo judicátis iniquitátem, * et fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno et pupillo: * húmilem et páuperem justificáte.

Erípite páuperem; * et egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * et filii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini; * et sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram, * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

PSALMUS 93.

DEUS ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum liberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem superbis.

Usquequo peccatóres, Dómine, * úsquequo peccatóres gloriabuntur?

Effabuntur et loquentur iniquitátem; * loquentur omnes qui operantur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * et hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam et ádvenam interfecérunt, * et pupillos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, insipientes in pópulo; * et stulti, aliquando sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum; quóniam vanæ sunt.

Divisio PSALMI 93.

BEATUS homo, quem tu erudíeris, Dómine, * et de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem suam, * et hæreditátem suam non derelinquet;

Quoadusque justítia convertátur in judícium, * et qui juxta illam, omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversùs malignantes? * aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitasset in inferno ánima mea.

Si dicébam, Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo

meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam justi, * et sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum; et in malítia eórum disperdet eos: * disperdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. 8. d. Factus est mihi Dóminus in refúgium, et Deus meus in adjutórium spei meæ. *Ps.* 93.

Capitulum. *Hebr.* 10.

Nolite amíttere confidéntiam vestram, quæ magnam habet remuneratiónem: patiéntia enim vobis necessária est; ut voluntátem Dei facientes, reportétis promissiónem.

℟. *br.* Bonum est confídere in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Bonum est. ℣. Bonum est * speráre in Dómino, * Quàm. Glória. Bonum est confídere. *Ps.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est, ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

AD VESPERAS.

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum,

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ; * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri; * quia multùm repléti sumus despectióne;

Quia multùm repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio supérbis.

Ant. 7. d. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Psalmus 124.

Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, et Dóminus in circúitu pópuli sui, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum; * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * et rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israel.

Ant. 5. a. Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion: non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis suis somnum.

Ecce hæréditas Dómini, fílii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. 8. c. Beátus vir qui implévit desidérium suum; non confundétur, cùm loquétur inimícis suis.

PSALMUS 129.

De profundis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus; * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. 1. a. Sustínuit ánima mea in verbo ejus : sperávit ánima mea in Dómino.

PSALMUS 130.

Domine, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, * sed exaltávi ánimam meam;

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino; * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. 4. a. Speret Israel in Dómino.

CAPITULUM. *Rom.* 15.

Deus spei répleat vos omni gáudio et pace in credendo; ut abundétis in spe, et virtúte Spíritûs sancti.

HYMNUS. *C.*

Horres superbos, nec tuam
Das álteri laudem, Deus :
Humána nil isthinc sibi
Decerpat arrogántia.

Ingráta quippe mens tuæ
Fluenta sistit grátiæ;
Tristíque marcescit statim,
Ceu gramen exustum, siti.

Ut servus in manus heri
Intenta figit lúmina:
Sic ora sacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

Desiderátam si dare
Opem moráris; spes tamen,
Tenácis instar áncoræ,
Immóta fundat péctora.

Sit summa Patri glória :
Sit summa Nato, qui dedit
Nobis futúræ Spíritum
Hæreditátis óbsidem.

Amen.

℣. A custódia matutína usque ad noctem, ℟. Speret Israel in Dómino. *Ps.* 129.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 10.

In Dómino confído : * quómodo dícitis ánimæ meæ : Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra ; * ut sagittent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecisti, destruxérunt ; * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo : * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt ; * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium ; * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos : * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias dilexit : * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 13.

Dixit insípiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrupti sunt et abomináblles facti sunt in stúdiis suis : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospexit super fílios hóminum ; * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulcrum patens est guttur eórum ; linguis suis dolósè agébant : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est : * velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt ; * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt : illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor ; * quóniam Dóminus in generatióne justa est.

Consílium ínopis confudistis, * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 15.

Conserva me, Dómine, * quóniam sperávi in te.

Dixi Dómino : Deus meus es tu, * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra

ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum; * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus; * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ et cálicis mei: * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris; * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper; * quóniam à dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiescet in spe;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno, * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecisti vias vitæ; adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. 4. E. Conserva me, Dómine, quóniam sperávi in te. *Ps.* 15.

FERIA QUINTA.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Hódie si vocem Dómini audiéritis, * Nolíte obduráre corda vestra.

HYMNUS. *C.*

Iisdem creáti flúctibus
Pisces natant, volant aves:
Utrumque mortáli genus
Parátur esca córpori.

Menti sed æternæ cibus
Debétur alter: hæc Dei
Sermóne vivit; hanc fovet
Cœlestis et nutrit fides.

Quæsita Christi sánguine
Manávit in terras fides,
Et impiárum péctora
Victrix subégit géntium.

Fax illa puris córdibus
Monstráre cœlos éfficax,
Æterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.

Sancti leónum, per fidem,
Mulsére rugítus; truces
Fregére regnantûm minas;
Risére stridentes rogos.

Hâc luce signátum, Deus,
Calcáre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.

Sit summa Patri glória;
Sit summa Nato, qui fidem
Cruóre fundávit suo:
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

PRO I NOCTURNO.

PSALMUS 19.

Exaudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto; * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui; * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secundùm cor tuum; * et omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo;* et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas : * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo : * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt; * nos autem surréximus, et erecti sumus.

Dómine, salvum fac regem; * et exaudi nos in die quà invocavérimus te.

PSALMUS 32.

Exultate, justi, in Dómino;* rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini; * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium : * misericórdià Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt; * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.

Quóniam ipse dixit, et facta sunt; * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus díssipat consília géntium; * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.

Divisio PSALMI 32.

Beata gens, cujus est Dóminus Deus ejus : * pópulus quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respexit Dóminus; * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo, * respexit super omnes qui hábitant terram;

Qui finxit singillátim corda eórum; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem; * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum,* et in eis qui sperant super misericórdia ejus;

Ut éruat à morte ánimas eórum; * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum; * quóniam adjútor et protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dó-

mine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

Ant. 3. b. Rectum est verbum Dómini, et ómnia ópera ejus in fide. *Ps.* 32.

PRO II NOCTURNO.

Psalmus 67.

Exurgat Deus, et dissipentur inimíci ejus; * et fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant: * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei, * et delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascendit super occásum.

Dóminus nomen illi;* exultáte in conspectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus; * patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo; * Deus qui inhabitáre facit uníus moris in domo:

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conspectu pópuli tui, * cùm pertransíres in deserto,

Terra mota est; * étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï, à fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ; * et infirmáta est, tu verò perfecisti eam.

Animália tua habitábunt in ea; * parasti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Divisio Psalmi 67.

Dominus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti dilecti; * et speciéi domûs divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros; pennæ columbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis; * mons coagulátus, mons pinguis.

Ut quid suspicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo; étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium:* Dóminus in eis in Sina, in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitátem; * accepisti dona in homínibus:

Etenim non credentes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotídie, * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciendi; * et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum suórum, * vérticem capilli perambulántium in delictis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Vidérunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

Altera divisio PSALMI 67.

In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excessu.

Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ, * confírma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum; * ut exclúdant eos qui probáti sunt argento.

Díssipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex Ægypto; Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo;* psállite Dómino.

Psállite Deo qui ascendit super cœlum cœli * ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis: * date glóriam Deo. Super Israel magnificéntia ejus, * et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis; Deus Israel ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ: * benedictus Deus.

Ant. 4. A. Dóminus dabit verbum evangelizántibus: Deus Israel ipse dabit fortitúdinem plebi suæ.

PRO III NOCTURNO.

PSALMUS 88.

Misericórdias Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo:

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis; * jurávi David servo meo:

Usque in ætérnum præparábo semen tuum; * et ædificábo in generatiónem et generatiónem sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in concílio sanctórum;* magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, superbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est

terra: * orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundasti;

Aquilónem et mare tu creasti: * Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum poténtia: * firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua.

Justítia et judícium præparátio sedis tuæ; * misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam.

Divisio Psalmi 88.

Beatus pópulus qui scit jubilatiónem: * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt.

Et in nómine tuo exultábunt totâ die, * et in justítia tua exaltabuntur;

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra, * et Sancti Israel regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixisti: * Pósui adjutórium in potente, et exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David servum meum, * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * et odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea et misericórdia mea cum ipso; * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus: * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu; * Deus meus, et susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelsum præ régibus terræ.

In æternum servábo illi misericórdiam meam: * et testamentum meum fidéle ipsi.

Et ponam in séculum séculi semen ejus, * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint filii ejus legem meam, * et in judíciis meis non ambuláverint;

Si justítias meas profanáverint, * et mandáta mea non custodíerint:

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea.

Neque profanábo testamentum meum; * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Altera divisio Psalmi 88.

Semel jurávi in sancto meo, * si David méntiar:

Semen ejus in æternum manébit; * et thronus ejus sicut sol in conspectu meo;

Et sicut luna perfecta in æternum, * et testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulisti et despexisti; * distulisti Christum tuum.

Evertisti testamentum servi tui, * profanasti in terra sanctuárium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus; * posuisti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeuntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltasti déxteram depriméntium eum: * lætificasti omnes inimícos ejus.

Avertisti adjutórium gládii ejus; * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatióne; * et sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies témporis ejus: * perfudisti eum confusióne.

Usquequo, Dómine, avertis in finem? * exardescet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vanè constituisti omnes fílios hóminum?

Quis est homo qui vivet, et non vidébit mortem? * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurasti David in veritáte tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum, * quod contínui in sinu meo, multárum géntium;

Quod exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in ætérnum: * fiat, fiat.

Ant. 8. G. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt totâ die, et in justítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obscurabuntur à te, Dómine; ℟. Et nox sicut dies illuminábitur. *Ps.* 138.

Pater noster.

℣ *Sacerd.* Cognoscant quia nomen tibi Dóminus: ℟. Tu solus Altíssimus in omni terra. *Ps.* 82.

AD LAUDES.

PSALMUS 80.

EXULTATE Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum, * psaltérium jucundum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insigni die solemnitátis vestræ;

Quia præceptum in Israel est, * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cùm exíret de terra Ægypti: * linguam quam non nóverat, audívit.

Divertit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocasti me, et liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestátis; probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, et contestábor te: * Israel, si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus

...

Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti :* diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam ;* et Israel non intendit mihi.

Et dimísi eos secundùm desidéria cordis eórum : * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audisset me; * Israel si in viis meis ambulasset;

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliassem, * et super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei ; * et erit tempus eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti ; * et de petra, melle saturávit eos.

Ant. 4. f. Audi, pópulus meus, et contestábor te : ego sum Dóminus Deus tuus.

PSALMUS 107.

PARATUM cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo et psallam in glória mea.

Exurge, glória mea; exurge, psaltérium et cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * et psallam tibi in natiónibus;

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus,* et super omnem terram glória tua;

Ut liberentur dilecti tui : * salvum fac déxterâ tuâ, et exaudi me.

Ant. 1. g. Parátum cor meum, Deus; exurgam dilúculo: confitébor tibi, Dómine.

Divisio PSALMI 107.

DEUS locútus est in sancto suo : * exultábo, et dívidam Síchimam, et convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, et meus est Manasses ; * et Ephraim suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi Alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam?* quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * et non exíbis, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem,* et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. 6. F. Dómine, vana salus hóminis : in Deo faciémus virtútem.

CANTICUM ANNÆ. 1 *Reg.* 2.

EXULTAVIT cor meum in Dómino, * et exaltatum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos, * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est álius extra te : * et non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, gloriantes : * recédant vétera de ore vestro;

Quia Deus scientiárum Dó-

minus est, * et ipsi præparantur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est; * et infirmi accincti sunt róbore.

Repléti priùs pro pánibus se locavérunt; * et famélici saturáti sunt;

Donec stérilis péperit plúrimos; * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat, et vivíficat; * dedúcit ad ínferos, et redúcit.

Dóminus páuperem facit, et ditat, * humíliat et súblevat.

Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat páuperem;

Ut sédeat cum princípibus, * et sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticescent; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus; * et super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium Regi suo, * et sublimábit cornu Christi sui.

Ant. 8. c. Deus scientiárum Dóminus est; et ipsi præparantur cogitatiónes.

PSALMUS 147.

LAUDA, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te;

Qui pósuit fines tuos pacem, * et ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit;

Mittit crystallum suam sicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni; * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. 5. a. Annúntiat Dóminus verbum suum Jacob, et judícia sua Israel: non fecit táliter omni natióni.

CAPITULUM. 1 *Petr.* 2.

VOS genus electum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis; ut virtútes annuntiétis ejus, qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum.

HYMNUS. *C.*

DIGNAS quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis tenébras lúmine,
Salútis et monstras viam?

Tu, quam jubes, donas fidem;
Hæc cúltui præest tuo;
Hæc mentis erróres fugat;
Hæc corda sursum dírigit.

TE destitúta spíritu

Nil pompa sacrórum juvat:
Secréta puri blándiùs
Tibi litábunt péctoris.
Vox inde cordi cónsona
Vectígal exolvet suum,
Et ad salútem líbero
Prométur ore véritas.
O, QUI superbos réspuis,
Et símplices amas, Deus;
Ut crescat in nobis fides,
Cordis tumórem cómprime.
Sit summa Patri glória:
Sit summa Nato, qui fidem
Cruóre fundávit suo:
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis, ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

PSALMUS 66.

DEUS misereátur nostrî, et benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur et exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * et gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus: * et métuant eum omnes fines terræ.

PSALMUS 89.

DOMINE, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priusquam montes fíerent, aut formarétur terra et orbis; * à século et usque in séculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * et dixisti: Convertímini, fílii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies hesterna quæ prætériit, et custódia in nocte:

Quæ pro níhilo habentur,* eórum anni erunt.

Mane sicut herba tránseat, mane flóreat et tránseat: * véspere décidat, indúret et arescat;

Quia defécimus in ira tua,* et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuisti iniquitátes nostras in conspectu tuo, * séculum nostrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies nostri defecérunt, et in ira tua defécimus: * anni nostri sicut aránea meditabuntur.

Dies annórum nostrórum in ipsis septuaginta anni: * si autem in potentátibus, octoginta anni,

Et ámpliùs eórum * labor et dolor.

Quóniam supervénit mansuetúdo, * et corripiémur,

Divisio Psalmi 89.

Quis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac, * et erudítos corde in sapiéntia.

Convértere, Dómine, úsquequo? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus mane misericórdiâ tuâ; * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua; * et dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos: et ópera mánuum nostrárum dírige super nos; * et opus mánuum nostrárum dírige.

Ant. 3. *d.* Illúminet Dóminus vultum suum super nos; ut cognoscámus in terra viam tuam, Dómine. *Ps.* 66.

AD TERTIAM.

Psalmus 26.

Dominus illuminátio mea, et salus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dum apprópiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consístant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus;

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me, * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Divisio Psalmi 26.

Exaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére meî, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum: Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelínquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam

insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

PSALMUS 83.

QUAM dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus et Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meam; * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus, * et réspice in fáciem christi tui;

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia misericórdiam et veritátem díligit Deus; * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. 4. E. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Ps.* 26.

CAPITULUM. *Hebr.* 11.

EST fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium.

℞ *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abscondisti timéntibus te! Quàm magna. ℣. Perfecisti eis * qui sperant in te, * Quam abscondisti. Glória. Quàm magna. *Ps.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; ℞. Sed non ut lex tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

PSALMUS 22.

DOMINUS regit me, et nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala; * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo

mensam, * adversùs eos qui tribulant me.

Impinguasti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum; * et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me, * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini; * et fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit; et Dóminus exaudívit eum, * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum; * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus, * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

Venite, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo; * et lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos, * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi; et Dóminus exaudívit eos; * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde, * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum; * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima; * et qui odérunt justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum; * et non delinquent omnes qui sperant in eo.

Ant. 8. *G.* Veníte, fílii, audíte me: timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Capitulum. *Jac.* 2.

Sicut corpus sine spíritu mórtuum est, ita et fides sine opéribus mórtua est.

℟. *br.* Gressus meos dírige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Gressus. ℣. Ut custódiam * mandáta tua, * Secundùm. Glória Patri. Gressus meos.

℣. Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

PSALMUS 79.

QUI regis Israel, intende; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraim, Bénjamin, et Manasse.

Excita poténtiam tuam; * et veni, ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuisti nos in contradictiónem vicínis nostris; * et inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

[*Divisio* PSALMI 79.

DOMINE,] víneam de Ægypto transtulisti: * ejecisti gentes, et plantasti eam.

Dux itíneris fuisti in conspectu ejus: * plantasti radíces ejus, et implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * et arbusta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usque ad mare, * et usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxisti macériam ejus, * et vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminávit eam aper de silva, * et singuláris ferus depastus est eam.

Deus virtútum, convértere: * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * et super fílium hóminis quem confirmasti tibi.

Incensa igni, et suffossa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * et super fílium hóminis quem confirmasti tibi.

Et non discédimus à te, * vivificábis nos, et nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum: converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

PSALMUS 92.

DOMINUS regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc: * à sǽculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dó-

mine : * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris : * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. 1. a. Testimónia tua, Dómine, credibília facta sunt nimis. *Ps.* 92.

CAPITULUM. *Rom.* 4.

CREDENTI in eum qui justíficat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam, secundùm propósitum grátiæ Dei.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt * laudem ejus; * Et credidérunt. Glória. Salvávit. *Ps.* 105.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam : ℟. Recordátus est misericórdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD VESPERAS.

PSALMUS 115.

CREDIDI, propter quod locútus sum ; * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino,* pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam, * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus, * ego servus tuus et fílius ancillæ tuæ.

Dirupisti víncula mea ; * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuí, Jerúsalem.

Ant. 2. D. Crédidi, propter quod locútus sum; ego autem humiliátus sum nimis.

PSALMUS 137.

CONFITEBOR tibi, Dómine, in toto corde meo, * quóniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi : * adorábo ad templum sanctum tuum ;

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua et veritáte tua; * quóniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me : * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini,* quóniam magna est glória Dómini :

Quóniam excelsus Dóminus, et humília réspicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio

tribulatiónis, vivificábis me :* et super iram inimicórum meórum extendisti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retribuet pro me : * Dómine, misericórdia tua in séculum : ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. 1. g. Confitébor nómini tuo, Dómine, super misericórdia tua et veritáte tua.

PSALMUS 144.

EXALTABO te, Deus meus rex; * et benedícam nómini tuo in séculum, et in séculum séculi.

Per singulos dies benedícam tibi; * et laudábo nomen tuum in séculum, et in séculum séculi.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis; * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua, * et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur,* et mirabília tua narrábunt :

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * et justítiâ tuâ exultábunt.

Ant. 7. d. Generátio et generátio laudábit ópera tua, et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Divisio PSALMI 144.

MISERATOR et miséricors Dóminus; * pátiens, et multùm miséricors.

Suávis Dóminus universis,* et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * et sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * et poténtiam tuam loquentur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam, * et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * et érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * et tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam,* et imples omne ánimal benedictióne.

Ant. 4. D. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Altera divisio PSALMI 144.

JUSTUS Dóminus in ómnibus viis suis, *et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, et deprecatiónem eórum exáudiet,* et salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligentes se, * et omnes peccatóres disperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum; * et benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, et in séculum séculi.

Ant. 8. c. Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

CAPITULUM. *Rom.* 10.

CORDE créditur ad justítiam, ore autem conféssio fit ad salútem; dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum.

HYMNUS. *C.*

O FORTIS, ô clemens Deus,
Salútis auctor, tu fidem
Nostris potenter ínsere
Germen salútis córdibus.

Hinc omne robur dúcimus:
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta scuto, flámmea
Retundet hostis spícula.

HINC fúndimus preces tibi
Sacri sub umbra nóminis,
Quo nítitur spes ómnium
Uno salútis pígnore.

Placátus illo nómine
Labántibus feres opem,
Dabisque, sanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

SIT laus Patri, laus Fílio:
Par sit tibi laus, Spíritus,
Infúsa per quem córdibus
Relúcet imis véritas. Amen.

℣. Os meum annuntiábit justítiam tuam. ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Potens est Dóminus, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 11.

SALVUM me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus: * quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unusquisque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.

Disperdat Dóminus universa lábia dolósa, * et linguam magnílòquam;

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt: * quis noster Dóminus est?

Propter misériam ínopum et gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári: * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta: * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos; * et custódies nos à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant: * secundùm altitúdinem tuam multiplicasti fílios hóminum.

PSALMUS 38.

DIXI: Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor advérsùm me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui à bonis; * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, et in meditatióne mea exardescet ignis: * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, et númerum diérum meórum, quis est; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuisti dies meos; * et substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo; * sed et frustra conturbátur.

Thesaurízat, * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * et substántia mea apud te est.

Divisio Psalmi 38.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium insipiénti dedisti me.

Obmútui, et non apérui os meum; * quóniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas: * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuisti hóminem, et tabéscere fecisti sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, et deprecatiónem meam: * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquam ábeam; * et ámpliùs non ero.

Ant. 1. f. Salvum me fac, Dómine, quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum. *Ps.* 11.

FERIA SEXTA.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Veníte, adorémus, et procidámus ante Deum: * Plorémus coram Dómino qui fecit nos.

Hymnus. *C.*

Jam sánctius moves opus,
Tecum, Deus, delíberans:
Mundo recenti príncipem,
Tibíque præcónem paras.

Homo creátur: hunc sacro
Cœlestis oris hálitu
Succendis, et vivam tuî
Spiráre das imáginem.

Ergo per omnes æquoris,
Tellúris omnes et sinus
Regnábit: at memor suî
Deo minórem se gerat.

Suî sed ímmemor, citò
Jugum rebellis éxcutit;
Deo superbus nec timet
Æquáre pulvis vérticem.

Hinc quanta lúctuum cohors
Incumbit orbi pérdito!
O Christe! ni feras opem,
Spes tota sontes déserat.

Qui nos creávit, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Cujus movémur hálitu,
Par sit tibi laus, Spíritus,
Amen.

PRO I NOCTURNO.

Psalmus 51.

Quid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injustítiam cogitávit lingua tua : * sicut novácula acúta fecisti dolum.

Dilexisti malítiam super benignitátem, * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.

Dilexisti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Proptérea Deus déstruet te in finem : * evellet te, et emigrâbit te de tabernáculo tuo, et radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt; * et dicent : Ecce homo qui non pósuit Deum adjutórem suum;

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum, * et præváluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei : * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum, et in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum, quia fecisti; * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspectu sanctórum tuórum.

Psalmus 54.

Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam : * inténde mihi, et exaudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea, * et conturbátus sum à voce inimíci, et à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * et in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me, * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt super me, * et contexérunt me ténebræ.

Et dixi : Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? * et volábo, et requiescam.

Ecce elongávi fúgiens, * et mansi in solitúdine.

Expectábam eum qui salvum me fecit à pusillanimitáte spíritûs, * et tempestáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas; * et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra et dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixisset mihi, * sustinuissem útique.

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuisset, * abscondissem me fórsitan ab eo.

Tu verò homo unánimis, * dux meus et notus meus;

Qui simul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum consensu.

Véniat mors super illos, * et descendant in infernum viventes;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * et Dóminus salvábit me.

Divisio Psalmi 54.

Vespere, et mane, et merídie, narrábo et annuntiábo, * et exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, et humiliábit illos; * qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum : * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus; * et appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum, * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, et ipse te enútriet : * non dabit in æternum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum et dolósi non dimidiábunt dies suos, * ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. 7. b. Contristátus sum in exercitatióne mea, et conturbátus sum; quóniam declinavérunt in me iniquitátes. *Ps.* 54.

PRO II NOCTURNO.

Psalmus 58.

Eripe me de inimícis meis, Deus meus, * et ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * et de viris sánguinum salva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam : * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine; * sine iniquitáte cucurri, et direxi.

Exurge in occursum meum, et vide : * et tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israel,

Intende ad visitandas omnes gentes : * non misereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad vésperam; * et famem patientur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore suo, et gládius in lábiis eórum; * quóniam quis audívit?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Divisio Psalmi 58.

Deus ostendet mihi super inimícos meos : * ne occídas eos, nequando obliviscantur pópuli mei.

Disperge illos in virtúte tua; * et depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum; * et comprehendantur in supérbia sua.

Et de execratióne et mendácio annuntiabuntur in consummatióne; * in ira consummatiónis, et non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.

Convertentur ad vésperam; * et famem patientur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergentur ad manducandum; * si verò non fúerint saturáti, et murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam, * et exultábo mane misericórdiam tuam;

Quia factus es susceptor meus et refúgium meum, * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea.

PSALMUS 60.

Exaudi, Deus, deprecatiónem meam: * intende oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi, dum anxiarétur cor meum: * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula: * prótegar in velamento alárum tuárum;

Quóniam tu, Deus meus. exaudisti oratiónem meam; * dedisti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in æternum in conspectu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi; * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. 2. D. Ab insurgéntibus in me líbera me, Dómine: quia irruérunt in me fortes. *Ps.* 58.

PRO III NOCTURNO.

PSALMUS 68.

Salvum me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profundi, * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * et tempestas demersit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratìs.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injustè: * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam; * et delicta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ;

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * et oppróbria

exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam; * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestimentum meum cilícium : * et factus sum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui sedébant in porta; * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine : * tempus beneplâciti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar : * líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

Exaudi me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua : * secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avertas fáciem tuam à púero tuo : * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, et líbera eam : * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me : * impropérium expectávit cor meum, et misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel; * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.

Obscurentur óculi eórum, ne vídeant; * et dorsum eórum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam; * et furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deserta; * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussisti, persecúti sunt; * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum; * et non intrent in justítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium; * et cum justis non scribantur.

Altera divisio Psalmi 68.

Ego sum pauper et dolens :* salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * et magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super vítulum novellum, * córnua producentem et úngulas.

Vídeant páuperes, et læténtur : * quærite Deum, et vivet ánima vestra;

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * et vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli et terra

ra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * et ædificabuntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam; * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. 4. a. In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me: impropérium expectávit cor meum, et misériam.

℣. Die ac nocte graváta est super me manus tua: ℟. Conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina. *Ps.* 31.

Pater noster.

℣ *Sacerd.* Laudans invocábo Dóminum; ℟. Et ab inimícis meis salvus ero. *Ps.* 17.

AD LAUDES.

PSALMUS 53.

Deus, in nómine tuo salvum me fac, * et in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei;

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, et fortes quæsiérunt ánimam meam; * et non proposuérunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me; * et Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis; * et in veritáte tua disperde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi; * et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est:

Quóniam ex omni tribulatióne eripuisti me; * et super inimícos meos despexit óculus meus.

Ant. 1. a. Auribus pércipe, Dómine, verba oris mei; quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me.

PSALMUS 70.

In te, Dómine, sperávi, non confundar in ætérnum: * in justítia tua líbera me, et éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum, * ut salvum me fácias;

Quóniam firmamentum meum * et refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agentis, et iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero; de ventre matris meæ tu es protector meus; * in te cantátio mea semper.

Tanquam prodígium factus sum multis, * et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam; * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cùm defécerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixérunt inimíci mei

mihi; * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicentes: Deus derelíquit eum; persequímini, et comprehéndite eum, * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me:* Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundantur et defíciant detrahentes ánimæ meæ: * operiantur confusióne et pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * et adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. 7. ç. Deus meus, éripe me de manu peccatóris; quóniam tu es patiéntia mea.

Divisio Psalmi 70.

Os meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuisti me à juventúte mea; * et usque nunc pronuntiábo mirabília tua,

Et usque in senectam et sénium: * Deus, ne derelinquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est,

Poténtiam tuam et justítiam tuam, Deus, usque in altíssima quæ fecisti magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulatiónes multas, et malas? * et convérsus, vivificasti me, et de abyssis terræ íterum reduxisti me.

Multiplicasti magnificéntiam tuam; * et conversus, consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam, Deus: * psallam tibi in cíthara, Sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea cùm cantávero tibi: * et ánima mea, quam redemisti.

Sed et lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam,* cùm confúsi et reveriti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. 3. *a.* Lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, cùm confúsi et reveriti fúerint qui quærunt mala mihi.

Canticum Habacuc. *Cap.* 3.

Domine, audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine, opus tuum, * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet,* et Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus,* et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus: * ibi abscóndita est fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors;* et egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, et mensus est terram: * aspexit, et dissolvit gentes; et contríti sunt montes séculi.

Incurváti sunt colles mun-

di * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ : * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascendes super equos tuos, * et quadrígæ tuæ salvátio;

Súscitans suscitábis arcum tuum : * juramenta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ : vidérunt te, et doluérunt montes; * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam:* altitúdo manus suas levávit.

Sol et luna stetérunt in habitáculo suo : * in luce sagittárum tuárum ibunt, in splendóre fulgurantis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram : * et in furóre obstupefácies gentes.

Egressus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum Christo tuo.

Percussisti caput de domo ímpii ; * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecisti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, et conturbátus est venter meus : * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat;

Ut requiescam in die tribulatiónis, * ut ascendam ad pópulum accinctum nostrum.

Ficus enim non florébit ; * et non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ ; * et arva non ásferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus; * et non erit armentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * et exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus fortitúdo mea, * et ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excelsa mea dedúcet me victor * in psalmis canentem.

Ant. 8. G. Cùm irátus fúeris, Dómine, misericórdiæ recordáberis.

PSALMUS 145.

LAUDA, ánima mea, Dóminum : * laudábo Dóminum in vita mea; psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus ; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in

séculum, facit judícium injúriam patiéntibus; * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos: * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupillum et víduam suscípiet; * et vias peccatórum disperdet.

Regnábit Dóminus in sécula: * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

Ant. 4. *D.* Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

CAPITULUM. *Isai.* 33.

DOMINE, miserére nostrî; te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis.

HYMNUS. *C.*

ULTRICIBUS nos úndique
Dum sáucias telis, Deus,
Quis ferre, te præter, queat
Mœréntibus solátium?

Mundus facessat: nil opis
Favóre præstat fútili:
Fallácibus quin ásperat
Alitque fomentis malum.

FLAGELLA nos terrent tua;
Non illa spem demunt tamen:
Quæ ferre nos jubes, Pater,
Fiunt medéla vúlnerum.

At ímpetus libídinum
Ferocientes cómprime;
Hæc vera nos vexant mala,
Sanáre quæ solus potes.

QUID ergo cessas? ingruunt
Intus forisque prælia;
Hosti-ne præda mens erit
Christi redempta sánguine?

Audis precantes: ánxiæ
Spes blanda jam menti redit:
O Christe, tetros mors tua
Mortis pavóres díscutit.

SIT Trinitáti glória,
Quæ sic flagellis quos amat
Exercet, ut cleméntiæ
Rursum recordétur suæ.
Amen.

℣. Exultábo mane misericórdiam tuam; ℟. Quia factus es susceptor meus in die tribulatiónis. *Ps.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos óriens ex alto, illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

PSALMUS 43.

DEUS, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis opus, * quod operátus es in diébus eórum, et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantasti eos: * afflixisti pópulos, et expulisti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram; * et bráchium eórum non salvávit eos:

Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminatio vultûs tui; * quóniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus. et Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu; * et in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo; * et gládius meus non salvábit me.

Salvasti enim nos de affligéntibus nos; * et odientes nos confudisti.

Divisio Psalmi 43.

In Deo laudábimur totâ die;* et in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulisti, et confudisti nos; * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertisti nos retrorsum post inimícos nostros; * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedisti nos tanquam oves escárum; * et in géntibus dispersisti nos.

Vendidisti pópulum tuum sine prétio; * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuisti nos oppróbrium vicinis nostris, * subsannatiónem et derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuisti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est; * et confúsio faciéi meæ coopéruit me:

A voce exprobrantis et obloquentis, * à fácie inimíci et persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos: nec oblíti sumus te; * et iníquè non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor nostrum; * et declinasti sémitas nostras à via tua;

Quóniam humiliasti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.

Altera divisio Psalmi 43.

Si oblíti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum:

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die; * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge; quare obdormis, Dómine? * exurge, et ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis? * oblivísceris inópiæ nostræ et tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine; ádjuva nos; * et rédime nos propter nomen tuum.

Ant. 3. c. Exurge; quare obdormis, Dómine? exurge, et ne repellas in finem.

++++++++++++++++++++++++++++++++

AD TERTIAM.

Psalmus 39.

Expectans expectávi Dominum, * et intendit mihi.

Et exaudívit preces meas; * et eduxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * et direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timé-

bunt; * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus, * et non respexit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecisti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi et locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium et oblatiónem noluisti; * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum et pro peccáto non postulasti: * tunc dixi: Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

Annuntiavi justítiam tuam in ecclésia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo: * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam et veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capillos cápitis mei; * et cor meum dereliquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dómine, ad adjuvandum me réspice.

Confundantur et revereantur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsum, et revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur super te omnes quærentes te: * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum et pauper: * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, et protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Psalmus 57.

Si verè útique justítiam loquímini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini; * in terra injustítias manus vestræ concinnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secundùm similitúdinem serpentis: * sicut áspidis surdæ, et obturantis aures suas;

Quæ non exáudiet vocem

incantántium, * et venéfici incantantis sapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decurrens: * intendit arcum suum donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit auferentur: * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priusquam intellígerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut viventes, sic in ira absorbet eos.

Lætábitur justus cùm víderit vindictam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique est fructus justo; * útique est Deus júdicans eos in terra.

Ant. 2. D. Circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Ps.* 39.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 1.

Supra modum graváti sumus supra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetipsis responsum mortis habúimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos; qui de tantis perículis nos erípuit, et éruit; in quem sperámus quóniam et adhuc erípiet.

℟ *br.* Custódi me, Dómine, * De manu peccatóris. Custódi me. ℣. Et ab homínibus iníquis * éripe me; * De manu. Glória. Custódi me. *Ps.* 139.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: ℟. Ad defensiónem meam cónspice. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

PSALMUS 101.

Domine, exaudi oratiónem meam; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei, * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei, * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes: * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

Tu exurgens miseréberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera: * et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * et laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, et reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Altera divisio Psalmi 101.

Initio tu, Dómine, terram fundasti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi peribunt; * tu autem pérmanes:

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * et sicut opertórium mutábis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * et semen eórum in séculum dirigétur.

Ant. 5. a. Potum meum cum fletu miscébam, à fácie iræ et indignatiónis tuæ, Dómine.

Capitulum. *Hebr.* 12.

Vobis, tanquam fíliis, lóquitur [Deus] dicens: Fili mi, noli neglígere disciplínam Dómini, neque fatigéris dum ab eo argúeris: quem enim díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem fílium quem récipit. In disciplína perseveráte.

℟. *br.* Ego, Dómine, * In flagella parátus sum. Ego. ℣. Et dolor meus * in conspectu meo semper: * In flagella. Glória Patri. Ego.

℣. Dómine, ante te omne desidérium meum; ℟. Et gémitus meus à te non est abscónditus. *Ps.* 37.

AD NONAM.

Psalmus 21.

Deus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquis-

ti? * longè à salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies; * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri : * speravérunt, et liberasti eos.

Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt : * in te speravérunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo; * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.

Omnes videntes me, derisérunt me : * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxisti me de ventre; * spes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus sum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

[Deus meus] ne discésseris à me; * quóniam tribulátio próxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vituli multi : * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum, * et dispersa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquescens, * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit faucibus meis; * et in púlverem mortis deduxisti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi; * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos : * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt et inspexérunt me : * divisérunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me : * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * et à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio ecclésiæ laudábo te.

Altera divisio Psalmi 21.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * universum semen Jacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israel, * quóniam non sprevit neque despexit deprecatiónem páuperis.

Nec avertit fáciem suam à me; * et cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna : * vota mea reddam in conspectu timéntium eum.

Edent páuperes, et saturabuntur; et laudábunt Dómi-

num qui requírunt eum : * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscentur et convertentur ad Dóminum * universi fines terræ.

Et adorábunt in conspectu ejus * universæ famíliæ géntium ;

Quóniam Dómini est regnum, * et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet ; * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra ; * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. 6. F. Deus meus, quare me dereliquisti? longè à salúte mea verba delictórum meórum.

CAPITULUM. *Thren.* 5.

QUARE in perpétuum oblivíscéris nostri ? derelinques nos in longitúdine diérum? Converte nos, Dómine, ad te, et convertémur : innova dies nostros, sicut à princípio.

℟ *br.* Usquequo, Dómine, * Oblivíscéris me in finem? Usquequo. ℣. Usquequo exaltábitur * inimícus meus super me? * Oblivíscéris me. Glória. Usquequo, Dómine. *Ps.* 12.

℣. Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : ℟. Ne obliviscáris páuperum. *Ps.* 9.

AD VESPERAS.

PSALMUS 128.

SÆPE expugnavérunt me à juventúte mea, * dicat nunc Israel :

Sæpe expugnavérunt me à juventúte mea ; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur et convertantur retrorsum, * omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod, priusquam evellátur, exáruit :

De quo non implévit manum suam, qui metit ; * et sinum suum, qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini super vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. 4. A. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátem suam.

PSALMUS 138.

DOMINE, probasti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexisti cogitatiónes meas de longè : * sémitam meam, et funículum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovisti ómnia, novíssima et antíqua: * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me: * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo? * et quò à fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illìc es: * si descéndero in infernum, ades:

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me; * et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabuntur à te; et nox sicut dies illuminábitur: * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos: * suscepisti me de útero matris meæ.

Ant. 2. D. Posuisti super me manum tuam, Dómine: quò à fácie tua fúgiam?

Divisio PSALMI 138.

CONFITEBOR tibi, [Dómine] quia terribíliter magnificátus es: * mirabília ópera tua, et ánima mea cognoscit nimis.

Non est occultátum os meum à te, quod fecisti in occulto; * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui; et in libro tuo omnes scribentur: * dies formabuntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: * nimis confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabuntur: * exurrexi, et adhuc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres: * viri sánguinum, declináte à me.

Quia dícitis in cogitatióne: * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam? * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfecto ódio óderam illos; * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum: * intérroga me, et cognosce sémitas meas:

Et vide si via iniquitátis in me est, * et deduc me in via æterna.

Ant. 6. F. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es; ánima mea cognoscit nimis.

PSALMUS 139.

ERIPE me, Dómine, ab hómine malo: * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: * totâ die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpentis: * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris; * et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: * abs-

condérunt superbi láqueum mihi,

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu ; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. 3. b. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Divisio Psalmi 139.

Domine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra me; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitûs eórum, * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes; in ignem dejícies eos; * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injustum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * et vindictam páuperum.

Verúmtamen justi confitebuntur nómini tuo ; * et habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. 7. c. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ne derelinquas me.

Capitulum. *Hebr.* 12.

Deponentes omne pondus et circumstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen; aspicientes in auctórem fídei et consummatórem Jesum, qui, propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ,

Hymnus. *C.*

Lugete, pacis Angeli :
Mortális en ultro Deus,
Culpæ gerens imáginem,
Pœnam nocentûm sústinet.

Amóris ô miráculum!
O cordis humáni stupor!
Insons Deus neci datur;
Pigébit et sontes pati!

Nos sempiternis crux tua,
O Christe, flammis éruit :
Hic ure vindex, hic seca,
Parcas in æternum modò.

Caro reclámat; sed Patris
Urget voluntas : nos tuâ
Virtúte da fortes sequi,
Jesu, quod exemplo doces.

Livore sanátos tuo,
Tuóque lotos sánguine,
Peccando ne novam sinas
Paráre nos tibi crucem.

Qui Fílium tradit, Patri,
Natóque sit laus víctimæ :
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus.
Amen.

℣. Clamávi ad te, Dómine, totâ die : ℟. Expandi ad te manus meas. *Ps.* 87.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Fecit Dóminus poténtiam in bráchio suo : dispersit superbos mente cordis sui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Psalmus 37.

Domine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me :

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi; * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne

mea à fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usque in finem : * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Divisio PSALMI 37.

AMICI mei et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt, et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergáudeant mihi inimíci mei; * et, dum commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus, * ne discésseris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 55.

MISERERE meî, Deus, quóniam conculcávit me homo :* totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die, * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo ;* ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos; in Deo sperávi : * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur : * adversùm me

omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, et abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuisti lácrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsum, * in quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi, * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum: * in Dómino laudábo sermónem.

In Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam laudatiónes tibi;

Quóniam eripuisti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu; * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. 2. D. Dómine Deus meus, ne discésseris à me. *Ps.* 37.

SABBATO.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Dóminus ipse est Deus noster: * Veníte, adorémus.

HYMNUS, *C.*

TANDEM peractis, ô Deus,
Sexto diérum límite,
Ponis modum labóribus,
Orbíque plaudis cóndito.

At dum perenni séptimam
Lucem quiéti cónsecras,
En te reposcit dénuo
Alter creatórem labor.

TE cuncta nempe prædicant;
Te terra, pontus, sídera
Cantu celébrant æmulo;
Peccátor unus díssonat.

Tu pectus aufer sáxeum:
Tu cárneum pectus crea:
Et caritátis úberes
Fructus canent hymnum tibi.

HÆC te juvant præcónia,
Si facta voci cónsonent:
Sic efficáci fléctitur
Divína majestas prece.

Ætерna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Qui cuncta nutu cóndidit,
Nutúque servat cóndita.
Amen.

PRO I NOCTURNO.

PSALMUS 40.

BEATUS qui intélligit super egénum et páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * universum stratum ejus versasti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére meî; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me:* numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére meî, et resúscita me;* et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepisti, * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum: * fiat, fiat.

PSALMUS 48.

AUDITE hæc, omnes gentes:* áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem;

Quique terrígenæ, et filii hóminum, * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam, * et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam: * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala?* iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte sua, * et in multitúdine divitiárum suárum gloriantur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem suam,

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ: * et laborábit in æternum, et vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, * cùm víderit sapientes morientes.

Simul insípiens et stultus períbunt, * et relinquent aliénis divítias suas.

Et sepulcra eórum domus illórum in æternum; tabernácula eórum in progénie et progénie: * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honóre esset, non intellexit: * comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis; * et póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inferno pósiti sunt: * mors depascet eos.

Et dominabuntur eórum justi in matutíno; * et auxílium eórum veterascet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu inferi, * cùm accéperit me.

Divisio PSALMI 48.

NE tímueris, cùm dives factus fúerit homo, * et cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam, cùm interíerit,

non sumet ómnia; * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur: * confitébitur tibi, cùm benefeceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum; * et usque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intellexit: * comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Ant. 3. a. Propter innocéntiam suscepisti me, Deus; et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. *Ps.* 40.

PRO II NOCTURNO.

PSALMUS 61.

NONNE Deo subjecta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus: * susceptor meus, non movébor ampliùs.

Quousque irrúitis in hóminem? * interfícitis universi vos tanquam paríeti inclináto, et macériæ depulsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere; cucurri in siti: * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjecta esto, ánima mea; * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et Salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea; * Deus auxílii mei, et spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; effúndite coram illo corda vestra; * Deus adjútor noster in æternum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris,* ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere:* divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi; quia potestas Dei est, et tibi, Dómine, misericórdia; * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

PSALMUS 63.

EXAUDI, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor: * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexisti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem;

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagittent in occultis immaculátum.

Súbitò sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos:* dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes:* defecérunt scrutantes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum; * et exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum; * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui

vidébant eos; * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei; * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo; * et laudabuntur omnes recti corde.

PSALMUS 74.

CONFITEBIMUR tibi, Deus, * confitébimur, et invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego justítias judicábo.

Liquefacta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à desertis móntibus.

Quóniam Deus judex est: * hunc humíliat, et hunc exaltat.

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto; * et inclinávit ex hoc in hoc.

Verùmtamen fæx ejus non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in séculum : * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam; * et exaltabuntur córnua justi.

Ant. 5. F. Tibi, Deus, confitébimur, et invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua. *Ps.* 74.

PRO III NOCTURNO.

PSALMUS 75.

NOTUS in Judæa Deus : * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus, * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium et bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus ætérnis : * turbáti sunt omnes insipientes corde.

Dormiérunt somnum suum; * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecisti judícium : * terra trémuit, et quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus; * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi; * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera,

Terríbili, et ei qui aufert spíritum príncipum : * terríbili apud reges terræ.

PSALMUS 82.

DEUS, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus.

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt : * et qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * et cogitavérunt adversùs sanctos tuos.

Dixérunt : Veníte, et disperdámus eos de gente; * et non memorétur nomen Israel ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter : * simul adversùm te testamentum disposuérunt tabernácula Idumæórum et Ismahelítæ;

Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec; * Alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian et Sísaræ, * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperiérunt in Endor; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb et Zeb, * et Zébee et Sálmana;

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt : Hæreditáte possideámus sanctuárium Dei.

Divisio Psalmi 82.

Deus meus, pone illos ut rotam, * et sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit silvam, * et sicut flamma combúrens montes;

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * et in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomínia; * et quærent nomen tuum, Dómine.

Erubescant et conturbentur in séculum séculi; * et confundantur, et péreant :

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus; * tu solus Altíssimus in omni terra.

Ant. 6. F. Cogitátio hóminis confitébitur tibi; et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi. *Ps.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; ℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Pater noster.

℣. *Sacerdotal.* Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, ℟. Totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Psalmus 16.

Exaudi, Dómine, justítiam meam : * inténde deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat : * óculi tui vídeant æquitátes.

Probasti cor meum, et visitasti nocte : * igne me examinasti; et non est inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveantur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudisti me, Deus : * inclína

aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas,* qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. 4. d. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine, ut non moveantur vestígia mea.

Divisio Psalmi 16.

Inimici mei ánimam meam circumdedérunt; ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, præveni eum, et supplanta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis; * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. 7. b. In justítia apparébo conspéctui tuo: satiábor, cùm apparúerit glória tua.

Psalmus 56.

Miserere mei, Deus, miserére mei; * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcantes me.

Misit Deus misericórdiam suam et veritátem suam; * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.

Fílii hóminum, dentes eórum arma et sagittæ; * et lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus;* et in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis; * et incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam; * et incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum: * cantábo et psalmum dicam.

Exurge, glória mea; exurge, psaltérium et cíthara: * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine; * et psalmum dicam tibi in géntibus;

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos Deus,* et super omnem terram glória tua.

Ant. 1. f. Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum: cantábo, et psalmum dicam.

CANTICUM MOYSI. *Deut.* 32.

AUDITE, cœli, quæ loquor:* áudiat terra verba oris mei.

Concrescat ut plúvia doctrína mea: * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam; * et quasi stillæ super grámina.

Quia nomen Dómini invocábo: * date magnificéntiam Deo nostro.

Dei perfecta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia: * Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus.

Peccavérunt ei, et non filii ejus in sórdibus, * generátio prava atque perversa.

Hæccine reddis Dómino,* pópule stulte et insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?

Memento diérum antiquórum: * cógita generatiónes síngulas.

Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi: * majóres tuos, et dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus gentes, * quando separábat fílios Adam.

Constítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Israel.

Pars autem Dómini pópulus ejus: * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra deserta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis.

Circumduxit eum, et dócuit, * et custodívit quasi pupillam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos suos, * et super eos vólitans,

Expandit alas suas, et assumpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit; * et non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excelsam terram, * ut comédéret fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleumque de saxo duríssimo;

Bútyrum de armento, et lac de óvibus, * cum ádipe agnórum et aríetum filiórum Basan,

Et hircos cum medulla trítici, * et sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est dilectus, et recalcitrávit; * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem suum, * et recessit à Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis; * et in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, et non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recentesque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit dereliquisti: * et oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est; * quia provocavérunt eum fílii sui, et fíliæ.

Et ait: Abscondam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum;

Generátio enim perversa est, * et infidéles filii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis;

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.

Ignis succensus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inferni novíssima;

Devorabitque terram cum gérmine suo, * et móntium fundamenta combúret.

Congregábo super eos mala; * et sagittas meas complébo in eis.

Consumentur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo.

Dentes bestiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, et intus pavor, * júvenem simul ac vírginem, lactentem cum hómine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum distuli, * ne fortè superbírent hostes eórum;

Et dícerent: Manus nostra excelsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia: * útinam sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodo persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nonne ídeo quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum; * et inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis; * et botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesauris meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxta est dies perditiónis; * et adesse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta sit manus, * et clausi quoque defecérunt, residuíque consumpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam;

De quorum víctimis comedébant ádipes, * et bibébant vinum libáminum?

Surgant, et opitulentur vobis, * et in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego sim solus, * et non sit álius Deus præter me.

Ego occídam, et ego vívere fáciam; percútiam, et ego sanábo : * et non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam : et dicam : * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * et arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóstibus meis; * et his qui odérunt me retríbuam :

Inebriábo sagittas meas sánguine, * et gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * et de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus; * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur :

Et vindictam retríbuet in hostes eórum, * et propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam Deo nostro : Dei perfecta sunt ópera.

PSALMUS 116.

LAUDATE Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * et véritas Dómini manet in æternum.

Ant. 2. D. Laudáte Dóminum, omnes pópuli; quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus.

CAPITULUM. *Coloss.* 1.

NON cessámus pro vobis orantes, et postulantes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni sapiéntia et intellectu spiritáli; ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, et crescentes in sciéntia Dei, in omni virtúte confortáti secundùm poténtiam claritátis ejus.

HYMNUS. C.

RERUM Creátor ómnium,
Nostros labóres ádjuva;
Ut casta Christi nómine
Nos vita dignos árguat.

Tu nempe sanctus et potens,
Placére das solus tibi :
Tu legis auctor das sequi
Quod lege præmonstras iter.

CINGUNT iter perícula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubi
Et vera nos manet quies;
Ubi voluptátis sacro
Torrente potábis tuos!

TE mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te sitit :
Tuâ redemptis grátiâ
Æterna redde præmia.
Amen.

℣. Deduc me, Dómine, et ingrédiar in veritáte tua : ℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Psalmus 87.

Domine Deus salútis meæ,* in die clamávi et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo orátio mea : * inclína aurem tuam ad precem meam.

Quia repléta est malis ánima mea, * et vita mea inferno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber :

Sicut vulneráti dormientes in sepulcris, quorum non es memor ámpliùs ; * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus; * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me : * posuérunt me abominátionem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die : * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici suscitábunt et confitebuntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepulcro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne ?

Numquid cognoscentur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi ;* et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam? * avertis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, et in labóribus à juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ ;* et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die, * circumdedérunt me simul.

Elongasti à me amícum et próximum,* et notos meos à miséria.

Psalmus 142.

Domine, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua ; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi ; * et anxiátus est super me spíritus meus : in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad

te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Divisio PSALMI 142.

ERIPE me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * et in misericórdia tua disperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam; * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. 7. *d.* Notam fac mihi viam in qua ámbulem; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Ps.* 142.

AD TERTIAM.

PSALMUS 28.

AFFERTE Dómino, fílii Dei: * afferte Dómino fílios aríetum.

Afferte Dómino glóriam et honórem: afferte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas; Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros; * et confringet Dóminus cedros Líbani;

Et comminuet eas tanquam vítulum Líbani: * et dilectus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis: vox Dómini concutientis desertum; * et commovébit Dóminus desertum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, et revelábit condensa; * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit; * et sedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum: diffúsa est grátia in lábiis tuis; * proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulcritúdine tuâ intende, * próspere procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam;

justítiam; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem ; * proptérea unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclina aurem tuam; * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui :

Et concupiscet rex decórem tuum; * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus; et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus : * in fímbriis áureis, circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

Psalmus 149.

Cantate Dómino cánticum novum : * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israel in eo qui fecit eum; * et fílii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psaltério psallant ei;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo, * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória : * lætabuntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * et gládii ancípites in mánibus eórum ;

Ad faciendam vindictam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis :

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * et nóbiles eórum in mánicis férreis ;

Ut fáciant in eis judícium conscriptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. 4. a. Afferte Dómino glóriam et honórem. *Ps.* 28.

Capitulum. *Coloss.* 3.

Omne quodcumque fácitis, in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi; grátias agentes Deo et Patri per ipsum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum, * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus

ejus * in ore meo. * In omni. Glória. Benedícam. *Ps*. 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea : ℟. Psallam Deo meo, quámdiu fúero. *Ps*. 145.

AD SEXTAM.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium et virtus ; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus; non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum ; * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma ; * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum ; * susceptor noster Deus Jacob.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion ; * látera aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi videntes sic admiráti sunt, * conturbáti sunt, commóti sunt.

Tremor apprehendit eos : * ibi dolóres ut parturientis.

In spíritu vehementi * cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in æternum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exultent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, et distribúite domos ejus ; * ut enarrétis in progénie áltera ;

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in séculum séculi: * ipse reget nos in sécula.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis, * sciéntium me.

Ecce Alienígenæ et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illìc.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea; * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit, in scriptúris populórum et príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. 1. *g.* Adjútor noster Deus; proptérea non timébimus. *Ps.* 45.

Capitulum. 2 *Petr.* 1.

Satagite ut per bona ópera certam vestram vocatiónem et electiónem faciátis; hæc enim facientes, non peccábitis aliquando.

℟ *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus semper; * Et. Glória. Quærite Dóminum. *Ps.* 104.

℣. Accédite ad eum, et illuminámini; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD NONAM.

Psalmus 59.

Deus, repulisti nos, et destruxisti nos: * irátus es, et misertus es nobis.

Commovisti terram, et conturbasti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendisti pópulo tuo dura: * potasti nos vino compunctiónis.

Dedisti metuéntibus te significatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs;

Ut liberentur dilecti tui: * salvum fac déxterâ tuâ, et exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo: * lætábor, et partíbor Síchimam, et convallem Tabernaculórum metíbor;

Meus est Gálaad, et meus est Manasses; * et Ephraim fortitúdo cápitis mei;

Juda rex meus; * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum: * mihi Alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

PSALMUS 73.

Ut quid, Deus, repulisti in finem? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedisti ab inítio.

Redemisti virgam hæreditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto!

Et gloriáti sunt, qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa; * et non cognovérunt, sicut in éxitu super summum.

Quasi in silva lignórum, secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum: * in secúri et áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul: * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus: jam non est prophéta; * et nos non cognoscet ámplius.

Divisio PSALMI 73.

Usquequo, Deus, improperábit inimícus? * irrítat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam et déxteram tuam * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem rex noster ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmasti in virtúte tua mare; * contríbulasti cápita dracónum in aquis.

Tu confregisti cápita dracónis: * dedisti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupisti fontes et torrentes: * tu siccasti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecisti omnes términos terræ: * æstátem et ver, tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino; * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi; * et ánimas páuperum tuórum ne oblíviscáris in finem.

Réspice in testamentum tuum; * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper et inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus; júdica causam tuam: * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiente sunt totâ die.

Ne oblíviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum qui te odérunt, ascendit semper.

Ant. 8. c. Pauper et inops laudábunt nomen tuum, Dómine. *Ps.* 73.

CAPITULUM. *Philip.* 4.

QUÆCUMQUE sunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandasti justítiam * Testimónia tua. Mandasti. ℣. Et veritátem tuam * nimis. * Testimónia tua. Glória Patri. Mandasti.

℣. Feci judícium et justítiam: ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

PSALMUS 127.

BEATI omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis, * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novellæ olivárum * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Ant. 4. *D.* Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

PSALMUS 131.

MEMENTO, Dómine, David, * et omnis mansuetúdinis ejus:

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam; * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiam, * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas fáciem Christi tui.

Ant. 1. *a.* Surge, Dómine, in réquiem tuam; et sancti tui exultent.

Divisio PSALMI 131.

JURAVIT Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testamentum meum, * et testimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et fílii eórum usque in séculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi : * hic habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam : * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári ; * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David :* parávi lucernam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne : * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. 7. c. Sion réquies mea in séculum séculi : sancti ejus exultatióne exultábunt.

PSALMUS 143.

BENEDICTUS Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et refúgium meum ; * susceptor meus, et liberátor meus.

Protector meus, et in ipso sperávi : * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuisti ei ? * aut fílius hóminis, quia réputas eum ?

Homo vanitáti símilis factus est : * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, et descende : * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos : * emitte sagittas tuas, et conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto : éripe me, et líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum ;

Quorum os locútum est vanitátem ; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. 2. D. Deus meus, misericórdia mea, et susceptor meus.

Divisio PSALMI 143.

DEUS, cánticum novum cantábo tibi : * in psaltério decachordo psallam tibi :

Qui das salútem régibus ; * qui redemisti David servum tuum de gládio maligno, éripe me ;

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem ; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis :

Quorum filii sicut novellæ plantatiónes * in juventúte sua :

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundantes in egréssibus suis ; * boves eórum crassæ.

Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt : * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. 6. F. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

CAPITULUM. *Tit.* 2.

SALVATOR noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum.

HYMNUS. C.

SUPREME motor córdium,
Tu sanctitátis frúgibus
Justos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.

Hic spes, fides et cáritas
Dulci cohærent vínculo:
Præsentis ævi post diem
Manébit una cáritas.

O CARITAS! ô véritas!
O lux perennis! en erit,
Post tot labóres, ut tuo
Tandem fruámur sábbato.

Hic mille per discrímina
Semen gementes spárgimus:
Illic ovante spléndidam
Gestábimus messem manu.

Tu trine, tu potens Deus,
Largíre fructus quos petis:
Mox dona, justus árbiter,
Cœlo coronábis tua. Amen.

℣. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo; ℟. Et exaltábit mansuétos in salútem. *Ps.* 149.

Ad Magníficat, *Antiphona et Oratio, ut in Proprio.*

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 50.

MISERERE mei, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam;

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea: * et à peccáto meo munda me:

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti: * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis; * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Psalmus 85.

Inclina, Dómine, aurem tuam, et exaudi me; * quóniam inops et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis et mitis; * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam; * et intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudisti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine; * et non est secundùm ópera tua.

Omnes gentes, quascumque fecisti, vénient et adorábunt coram te, Dómine, * et glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

Deduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in æternum;

Quia misericórdia tua magna est super me, * et eruisti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam; * et non proposuérunt te in conspectu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax;

Réspice in me, et miserére meî: * da impérium tuum púero tuo, et salvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundantur; * quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, et consolátus es me.

Ant. 8. G. Miserére meî, Dómine; quóniam ad te clamávi totâ die. *Ps.* 85.

ORDINARIUM BREVIARII.

Ante Orationem, præpara animam tuam; et noli esse quasi homo qui tentat Deum. Eccli. 18.

Domine, doce nos oráre. *Luc.* 11.

Oratio ante Officium, *ad devotionem dicenda.*

Aperi, Dómine, os meum ad benedicendum nomen sanctum tuum: munda quoque cor meum ab ómnibus vanis, perversis et aliénis cogitatiónibus; intellectum illúmina, affectum inflamma; ut dignè, attentè, ac devótè hoc Officium recitáre váleam, et exaudíri mérear ante conspectum divínæ majestátis tuæ; Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Dómine Jesu, in unióne illíus divínæ intentiónis quâ ipse in terris laudes Deo persolvísti, has tibi Horas persolvo.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Dicitur secretò:

Pater noster, qui es in cœlis; sanctificétur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat volúntas tua sicut in cœlo et in terra: panem nostrum quotidiánum da nobis hódie: et dimitte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris: et ne nos indúcas in tentatiónem; sed líbera nos à malo. Amen.

Ave, María, grátia plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, et in hora mortis nostræ. Amen.

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, Creatórem cœli et terræ: Et in Jesum Christum, Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum: qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine; passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, et sepultus; descendit ad ínferos; tértiâ die resurrexit à mórtuis; ascendit ad cœlos; sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis, inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deinde altâ voce dicitur, pollice signando sibi os signo crucis.

℣. Dómine ✝, lábia mea apéries; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam.

Tum signando se à fronte ad

...

pectus, et à sinistro humero ad dextrum.

℣. Deus ✝, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen. Allelúia.

Sequitur Invitatorium, quod, sicut et ceteræ partes Officii infrà designandæ, reperitur vel in Psalterio, vel in Proprio de Tempore, vel denique in Proprio aut in Communi Sanctorum.

Invitatorium autem, in Duplicibus et suprà, bis dicitur ante Psalmum Veníte; *et post quemlibet Psalmi versum, integrum repetitur; post* Glória Patri *verò cum* Sicut erat, *repetitur à reclamatione, quæ designatur per asteriscum*, et postea rursum integrè dicitur. In Semiduplicibus et infrà, semel dicitur integrum ante Ps.* Veníte, *et semel post primum versum, semelque post* Glória Patri; *post alios autem versus, à reclamatione tantùm resumitur.*

PSALMUS 94.

VENITE, exultémus Dómino: jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et Rex magnus super omnes deos; quóniam non repellet Dóminus plebem suam: quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, et procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster; nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra; sicut in exacerbatióne secundùm diem tentatiónis in deserto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, et vidérunt ópera mea.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic; et dixi: Semper hi errant corde; ipsi verò non cognovérunt vias meas: quibus jurávi in ira mea: Si introíbunt in réquiem meam.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

Hymnus, Antiphonæ, Versiculi habentur in Psalterio, vel in propriis locis; Psalmi autem dicuntur prout distribuuntur in Psalterio pro singulis Hebdomadæ diebus, nisi aliter in quibusdam Festis notetur.

Dominicâ, et in Officiis novem Lectionum, post singulos tres Psalmos cum suis Antiphonis et Versiculo, dicitur secretò, Pater noster.

Altâ voce, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem;

℟. Sed líbera nos à malo.

Deinde Absolutio et Benedictiones, ut sequitur.

IN I NOCTURNO.

ABSOLUTIO. 2 *Mach.* 1.

ADAPERIAT Deus cor nostrum in lege sua, et in præceptis suis; et det nobis cor ómnibus, ut colámus eum.

℟. Amen.

Ante quamlibet Lectionem, Lector petit Benedictionem, dicens : Jube, Domne, benedícere; *quod omittit qui solus recitat.*

BENEDICTIONES.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1.

℟. Amen. *Sic respondetur post singulas Absolutiones et Benedictiones.*

2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1 *Joan.* 5.

3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II NOCTURNO.

ABSOLUTIO. 3 *Reg.* 8.

DEUS noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES.

IN DOMINICIS AC FESTIS DOMINI.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.

5. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.

6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis et dóceat nos de ómnibus. 1 *Joan.* 2.

IN FESTIS B. MARIÆ VIRGINIS.

4. Deus, à quo missus est Angelus Gábriel ad Vírginem Maríam, mittat nobis de cœlis sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 9.

5. Fílius Altíssimi, quem Virgo concépit et péperit, det nobis fílios Dei fieri. *Luc.* 1. *Joan.* 1.

6. Spíritus sanctus, qui supervénit in Maríam, hábitet in nobis. *Luc.* 1.

IN FESTIS SANCTORUM.

4. Deus det nobis illumináto s óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1.

5. Dignos nos fáciat in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.

6. Aperiantur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad lucem, et accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26.

IN III NOCTURNO.

ABSOLUTIO. 2 *Mach.* 1.

DEUS memínerit testamenti sui quod locútus est, et exáudiat oratiónes nostras.

BENEDICTIONES.

7. Detur nobis sermo in apertióne oris nostri cum fidúcia, notum fácere mystérium Evangélii. *Ephes.* 6.

8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrinæ. *Ephes.* 4.

9. Deus spei répleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si Lectio nona sit de alio Evangelio cum Homilia, tunc nona Benedictio erit :

Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2 *Cor.* 4.

Si tria legantur Evangelia, Benedictiones erunt :

7. Detur nobis, *ut suprà.*

8. Fúlgeat nobis, *ut suprà.*

9. Permaneámus in fide fundáti, et immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si Lectio nona sit de Sancto, Benedictio erit :

Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fieri. 2 *Thess.* 1.

¶ *Quando Dominus Episcopus Lectionem lecturus est, postquam ipse præmisit, ex more,* Jube, Domne, benedícere, *dignior post ipsum dicit illi :* Ora pro nobis, Pater. *Ipse autem Pontifex respondet :* Oro ut cáritas vestra magis ac magis abundet in sciéntia et omni sensu. *Phil.* 1. *Chor.* ℟. Amen.

Idem observatur ubi unicus est Presbyter.

In Officio trium Lectionum, post novem Psalmos cum tribus Antiphonis et Versiculo, dicto Pater noster, *ut suprà, dicuntur Absolutiones et Benedictiones ut sequitur.*

IN OFFICIO FERIALI,

AC DIEBUS INTRA OCTAVAS DOMINI.

Feriâ II et V.

ABSOLUTIO.

Adaperiat Deus cor nostrum in lege sua, et in præceptis suis; et det nobis cor ómnibus, ut colámus eum.

BENEDICTIONES.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ.

2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum.

3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem.

Feriâ III et VI.

ABSOLUTIO.

Deus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli.

2. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei.

3. Unctio quam accépimus à Deo máneat in nobis, et dóceat nos de ómnibus.

Feriâ IV et Sabbato.

ABSOLUTIO.

Deus memínerit testamenti sui quod locútus est, et exáudiat oratiónes nostras.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.

2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ.

3. Deus spei répleat nos omni gáudio et pace in credendo : ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti.

Si Lectio tertia sit de Sancto,

Benedictio erit : Digni habeámur, *ut suprà.*

IN OFFICIIS B. MARIÆ, *quæ sunt trium Lectionum,*

Absolutio secundùm Feriam; Benedictiones ut suprà in II Nocturno pro Festis B. Mariæ.

IN OFFICIIS SANCTORUM, *quæ sunt trium Lectionum,*

Absolutio erit secundùm Feriam; Benedictiones verò, ut suprà in II Nocturno pro Festis Sanctorum, etiam quando Lectio iij erit de alio Sancto.

Intra Octavas Domini, et Beatæ Mariæ, si Lectio tertia sit de Sancto, tunc tertia Benedictio erit : Digni habeámur, *ut suprà.*

In quolibet autem Officio trium Lectionum, si Lectio iij sit de Evangelio, Benedictio erit : Fúlgeat nobis, *ut suprà.*

Lectiones et Responsoria habentur in Proprio de Tempore et de Sanctis.

Post ultimum Responsorium, dicitur, si dicendum sit, sequens

CANTICUM.

Te Deum laudámus : * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi Cœli, et universæ potestátes,

Tibi Chérubim et Séraphim * incessábili voce proclámant :

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus, * Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli et terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis númerus,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésia,

Patrem * immensæ majestátis;

Venerandum tuum verum * et únicum Fílium;

Sanctum quoque * Paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Christe.

Tu Patris * sempitérnus es Fílius.

Tu, ad liberandum susceptúrus hóminem, * non horruisti Vírginis úterum.

Tu, devicto mortis acúleo, * aperuisti credéntibus regna cœlórum.

Tu ad déxteram Dei sedes * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo, quæsumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemisti.

Æterna fac * cum Sanctis tuis in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * et bénedic hæreditáti tuæ;

Et rege eos, * et extolle illos usque in æternum.

Per síngulos dies * benedícimus te;

Et laudámus nomen tuum in séculum, * et in séculum séculi.

Dignáre, Dómine, die isto * sine peccáto nos custodíre.

Miserére nostri, Dómine, * miserére nostri.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi, * non confundar in æternum.

Dicto Te Deum, *aut, si non dicatur, post ultimum Responsorium, dicitur* ℣ *Sacerdotalis; et, si non continuò sequantur Laudes, hìc dicitur*

Dóminus vobiscum,

℟. Et cum spíritu tuo.

¶ *Qui solus recitat, vel qui non est Diaconus, loco* Dóminus vobiscum, *dicit:* Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.]

Deinde Oratio propria cum integra conclusione; et iterum:

Dóminus vobiscum.

Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

Submissiori voce: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

Pater noster, *secretò.*

Sic terminantur Laudes, Tertia, Sexta, Nona, et Vesperæ, quando unam ex his Horis aliud Officium non sequitur.

In eo autem casu, ante Laudes, aut aliam ex supradictis Horam, Officium præcedens continuò non sequentem, dicuntur secretò Pater *et* Ave.

✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦

AD LAUDES.

℣. Deus †, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: * Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen. Allelúia.

Psalmi, Antiphonæ, Capitulum, etc. ut notantur in Psalterio, vel in Proprio.

CANT. ZACHARIÆ. *Luc.* 1.

BENEDICTUS Dóminus Deus Israel; * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ.

Et erexit cornu salútis nobis * in domo David púeri sui:

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à século sunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis nostris, * et de mánu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, * et memorári testamenti sui sancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis;

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi,

In sanctitáte et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum,

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos óriens ex alto,

Illumináre his, qui in ténebris et in umbra mortis se-

dent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri, et Fílio,* et Spirítui sancto :

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sécula seculórum. Amen.

Post Antiphonam, dicitur Dóminus vobiscum.

Oratio propria, et cetera, ut suprà.

Si facienda sit aliqua Commemoratio, fit eo loco per Ant. quæ posita est ad Benedictus *in Officio de quo fit Commemoratio, et Versiculum qui habetur post Hymnum Laudum; deinde dicitur Oratio ut notatur in Proprio; quæ, si non sequatur alia Commemoratio, terminatur per integram conclusionem. Si autem plures sint, factâ priorum brevi conclusione, ultima tantùm integrâ conclusione finitur, et iterum dicitur:*

Dóminus vobiscum.

Benedicámus Dómino.

[*In Feriis quatuor Temporum, et in Vigiliis simplicibus, post Antiphonam dicuntur, flexis genibus, sequentes*

PRECES.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi : Dómine, miserére meì, ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

℣. Convértere, Dómine, úsquequo? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam. ℟. Et sancti tui exultent.

℣. Orémus pro Papa nostro *N.* ℟. Pascat hæreditátem Dómini in innocéntia cordis sui.

℣. Pro Antístite nostro *N.* ℟. Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum.

℣. Pro universa Ecclésia. ℟. Memor esto congregatiónis tuæ, quam possedisti ab inítio.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac Regem, et exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

℣. Pro cuncto pópulo. ℟. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ.

℣. Pro Pace. ℟. Fiat pax in virtúte tua, Jerúsalem, et abundántia in túrribus tuis.

℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde.

℣. Pro infirmis, afflictis et captívis. ℟. Líbera, Deus, Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis.

℣. Pro cunctis Fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus.

Deinde dicitur Ps. De profundis, *pag.* 74; *et in fine* Glória Patri. *Postea,*

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos : ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exurge, Dómine, ád-

juva nos : ℟. Et rédime nos propter nomen tuum.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Deinde dicitur Oratio de Dominica præcedenti, nisi propria assignetur.

Dicto Benedicámus, *si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.*

Deinde in Simplicibus et in Feriis, fiunt Suffragia seu Commemorationes communes, ut sequitur.

¶ DE SANCTA CRUCE.

Fit in Officio Feriali tantùm.

Ant. Peccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1 *Petr.* 2.

℣. Ipse rédimet Israel ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

Orémus.

PERPETUA nos, quæsumus Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis et regnas, Deus. ℟. Amen.]

DE B. MARIA VIRGINE.

Ant. Benedicentur in te et in sémine tuo cunctæ tribus terræ. *Gen.* 28.

℣. Pópuli confitebuntur tibi in æternum : ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Ps.* 44.

Orémus.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis sanitáte gaudére; et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítiâ, et ætérnâ pérfrui lætítiâ. Per Christum.

Deinde fit Commemoratio DE PATRONO *vel Patronis Ecclesiæ, necnon* DE OMNIBUS SANCTIS, *speciatim de iis quorum Reliquiæ habentur.*

Si autem Ecclesia dedicata sit sub titulo SS. Trinitatis, aut S. Spiritûs, ejusmodi Commemoratio fit ante Suffragium de Cruce. Quod si titulus sit unum ex Mysteriis Christi, hujus Commemoratio fit loco Commem. de Cruce, quæ tunc omittitur. Si verò in honorem S. Crucis dedicata sit, supradictum Suffragium de Cruce fit etiam in festis Simplicibus. Denique ubi est sub invocatione B. Mariæ, non fit alia Commemoratio de ea, quàm quæ habetur suprà.

DE PATRONO ECCLESIÆ ET OMNIBUS SANCTIS.

Ant. Hì sunt ante thronum Dei, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

℣. In ætérnum exultábunt, et habitábis in eis; ℟. Et gloriabuntur in te, Dómine. *Ps.* 5.

In Oratione sequenti, ad litteram N. N. nominatur Patronus, ac etiam Titularis, si à Patrono differat. Extra Ecclesiam omittitur [hac].

Orémus.

PROFICERE, quæsumus Dómine, fámulis tuis, per beati *N.* (*vel* beatórum *N.* et *N.*) et Sanctórum quorum Reli-

quiæ in [hac] Ecclésia tua requiescunt, atque ómnium Sanctórum mérita gloriósa; ut eórum intercessióne ab ómnibus semper protegámur adversis; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Ultimò, PRO PACE.

Ant. Deus qui fecit nobiscum secundùm suam misericórdiam, det nobis jucunditátem cordis, et fieri pacem in diébus nostris. *Eccli.* 50.

℣. Dóminus virtútem pópulo suo dabit: ℟. Dóminus benedícet pópulo suo in pace. *Ps.* 28.

Orémus.

Deus, à quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem; ut, et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla: Per Dóminum nostrum, etc.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD PRIMAM.

Pater *et* Ave, *si separetur à Laudibus.*

℣. Deus †, in adjutórium.

HYMNUS. *C.*

Jam lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incorpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

¶ Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc et per omne séculum.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia omittitur, quando alia assignatur, in Proprio de Tempore vel de Sanctis; et sic ad alias Horas.*]

In Dominicis et in Feriali Officio, Psalmi et Antiphona dicuntur, ut in Psalterio assignantur pro singulis diebus, nisi aliter notetur.

In Festis verò, Antiphona sumitur de Proprio, vel de Communi, et est prima de Laudibus, nisi propria assignetur; Psalmi autem dicuntur ut in Psalterio.

¶ *Quoties dicti sunt Psalmi de Dominica, dicitur sequens*

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

Eratis aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte: fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. Deo grátias.

Aliis diebus, dicitur sequens

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

VIDETE, fratres, quómodo cautè ambulétis, non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quóniam dies mali sunt.

℟. Deo grátias.

℟ *br.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris, [*Hic versus quandoque mutandus est, ut notatur in Proprio.*] * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

In festis Simplicibus, et suprà, hìc dicitur Dóminus vobiscum; *deinde Oratio* Dómine Deus, *ut infrà* 139.

PRECES

quæ dicuntur in Feriis, nisi aliter notetur, et quidem flexis genibus, si Preces dictæ sunt ad Laudes.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum, *secretò.*

℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et mane orátio mea prævéniet te.

℣. Repleátur os meum laude, ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis, ℟. Et omnes iniquitátes meas dele.

℣. Cor mundum crea in me, Deus, ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

℣. Ne projícias me à fácie tua, ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui, ℟. Et spíritu principáli confirma me.

¶ *Quando Preces dicuntur flexis genibus, adduntur sequentes* ℣℣. *ante* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum salva me.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, et doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus.

℣. Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia, quæ

intra me sunt, nómini sancto ejus.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivisci omnes retributiónes ejus.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam: ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Deinde signando se,

℣. Adjutórium nostrum † in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Hebdomadarius facit Confessionem. mediocri voce dicens:

Confiteor Deo omnipotenti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, *beáto* Joanni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, (et vobis, fratres;) quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere; [*Ad hæc verba, ter percutitur pectus.*] meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, (et vos, fratres,) oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit:

Misereátur tuî omnípotens Deus; et dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomad. respondet,* Amen.

Deinde Chorus facit Confessionem; et ubi dictum est: vobis, fratres, *et* vos, fratres, *dicit:* tibi, pater, *et* te, pater.

¶ *Mulieres in suis Conventibus, loco* fratres, *et* pater, *dicunt*, soróres, *et* mater.]

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereatur vestrî omnípotens Deus; et, dimissis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

¶ *Qui solus recitat, semel dicit,* Confiteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, et additâ particulâ* et, *ante voces* ómnibus *et* omnes. *Deinde* Misereátur, *semel, ad quod dicit,* nostrî, nostris, nos.]

Deinde signando se,

Indulgentiam, † absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Elevans vocem, dicit:

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.]

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Domine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi

nos pervenire fecisti: tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam, nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera; Per Dóminum nostrum, etc.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Post lectionem Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur, Hebdomadarius dicit:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini ℟. Mors Sanctorum ejus. *Ps.* 115.

SANCTA María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1 *Petr.* 1.

¶ IN CHORO, *post Lectionem Necrologii, vel, si non legitur, ejus loco dicitur:*

℣. Dómine omnípotens Deus Israel, ℟. Audi nunc oratiónem mortuórum Israel.

Deinde Psalm. De profundis, *suprà* 74.

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABSOLVE, quæsumus Dómine, ánimas ómnium Fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória, inter sanctos et electos tuos resuscitáti respírent: Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et séculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.]

Postea dicitur: ℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, et in ópera tua; et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

Glória Patri, *et* Sicut erat.

Orémus.

Dirigere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua et in opéribus mandatórum tuórum; ut hic, et in ætérnum, te auxiliante, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Lector, Jube, Domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, Domna: *solus vel sola recitans dicit absolutè*] *Bened.* Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscribat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tum fit lectio Canonis, *qui pro singulis diebus habetur ad calcem Breviarii; in cujus finè dicitur:* Tu autem, Dómine, miserére nostri. ℟. Deo grátias.

Post Lectionem, Hebdomádarius dicit: Adjutórium nostrum ✠ in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce, dicit: Benedícite. *Lector versus ad eum*, Deus. *Hebdom.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

(*In Choro autem non dicitur ad Primam, quia dictus est Psalmus* De profundis.)

Deinde Pater noster, *si separetur à Tertia; et sic in ceteris Horis.*

AD TERTIAM.

Pater *et* Ave, *si separetur à Prima.*

℣. Deus †, in adjutórium.

Hymnus. *C.*

O fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

In Dominicis ac in Feriali Officio, Psalmi et Antiphonæ dicuntur ut singulis diebus assignantur in Psalterio, nisi aliter notetur.

In Festis verò, Ant. semper sumitur de Proprio, vel de Communi, et est secunda de Laudibus, nisi propria assignetur, Psalmi autem dicantur ut in Psalterio.

Capitul. et ℟ br. sumuntur ubi sumitur Antiph. super Psalmos, et sic ad alias Horas.

¶ Preces.

Quando ad Laudes dictæ sunt Preces, sequentes dicuntur ad Tertiam, Sextam, et

Nonam, et quidem flexis genibus. Aliàs non dicuntur.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos; ℣. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ád te véniat.]

℣. Dóminus vobiscum, ℣. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

Pater *et* Ave, *si separetur à Tertia.*

℣. Deus †, in adjutórium.

Hymnus. C.

Nunc solis excelsum jubar
Pleno coruscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundum novâ,
Sol verus, accendis face.

Fac pura nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio;
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Ant. Psalmi, Capit. ℟ *br. ut in Psalterio; aut in Proprio vel Communi, ubi Ant. est tertia de Laudibus. Preces, si dicendæ sint, ut suprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater *et* Ave, *si separetur à Sexta.*

℣. Deus †, in adjutórium.

Hymnus. C.

Prono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Ant. Ps. Capit. ℟ *br. ut in Psalterio; aut in Proprio, vel Communi, ubi Ant. est quinta de Laudibus. Preces, si dicendæ sint, ut suprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Pater *et* Ave, *si separentur à Nona.*

℣. Deus †, in adjutórium.

Psalmi ut in Psalterio. Ant. Capit. Hymn. ℣, *et Ant. ad* Magníficat, *sumentur vel de Psalterio, vel de Proprio.*

Canticum B. Mariæ Virginis. *Luc.* 1.

Magnificat * ánima mea Dóminum,

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo;

Quia respexit humilitátem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est; * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Depósuit potentes de sede, * et exaltávit húmiles.

Esurientes implévit bonis, * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ,

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sécula.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto:

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sécula seculórum. Amen.

Post Antiphonam, dicitur: Dóminus vobiscum.

Oratio conveniens.

Dóminus vobiscum.

Benedicámus Dómino.

Si quæ faciendæ sint Commemorationes, fiunt eo loco.

¶ PRECES, *si dicendæ sint, habentur suprà ad Laudes,* 135. *In iis, loco Psalmi* De profundis, *dicitur Ps.* Miserére meî, Deus, 127.]

Postea, in Simplicibus et in Feriis, fiunt Suffragia, ut sequitur:

¶ DE SANCTA CRUCE.

Fit in Officio Feriali tantùm.

Ant. Mihi absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Gal.* 6.

℣. In Deo salutáre meum ℟. Et glória mea. *Ps.* 61.

Orémus.

PERPETUA NOS, quæsumus Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.]

DE B. MARIA VIRGINE.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

℣. Ipse est Dóminus Deus tuus; et adorábunt eum: ℟. Vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

Orémus.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis sanitáte gaudére, et gloriósâ beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítia, et æternâ pérfrui lætítiâ: Per Christum.

DE PATRONO ECCLESIÆ, *ac* DE OMNIBUS SANCTIS, *ut dictum est suprà ad Laudes.*

Ant. Fulgébunt justi sicut sol in regno Patris eórum. *Matth.* 13.

℣. Justi confitebuntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139.

Orémus.

PROPITIARE, quæsumus, Dómine, fámulis tuis, per béati *N.* (*vel* beatórum *N.* et *N.*)

et Sanctórum quorum Relíquiæ in [hac] Ecclésia tua requiescunt, atque ómnium Sanctórum mérita gloriósa; ut eórum intercessióne ab ómnibus semper protegámur adversis; Per Christum.

Ultimò, PRO PACE.

Ant. Deus memínerit testamenti sui, et fáciat pacem; nec déserat in témpore malo. *2 Mach.* 1.

℣. Dóminus Deus loquétur pacem, ℟. In plebem suam. *Ps.* 84.

Orémus.

DEUS, à quo sancta desidéria, recta consília et justa sunt ópera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem; ut, et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla; Per Dóminum nostrum, etc. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℣. Benedicámus Dómino.

AD COMPLETORIUM.

Pollice signando pectus,

℣. Converte † nos, Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus †, in adjutórium.

Psal. et Antiph. convenientes.

HYMNUS. *C.*

GRATES, peracto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Prostérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.

INFESTUS usque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbra sub alárum tuos
Defende fílios, Pater.

O quando lucescet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quando sancta se dabit
Quæ nescit hostem pátria!

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

In omni Officio de B. Maria Virgine, dicitur sequens

HYMNUS. *C.*

VIRGO Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, factus homo.

Hinc méritò dicent te sécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.

SUSCIPE, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.

Glória magna Patri; compar sit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus. Amen.

¶ *Quoties dicti sunt Psalmi de Dominica, dicitur sequens*

CAPITULUM. 1 *Petr.* 5.

OMNES vos fílii lucis estis, et fílii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum; ígitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus et sóbrii simus.]

Aliis diebus, dicitur sequens

CAPITULUM. 1 *Petr.* 5.

SOBRII estóte, et vigiláte: quia adversárius vester diábolus, tanquam leo rúgiens, círcuit

cuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus tuas. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Canticum Simeonis. *Luc.* 2.

Nunc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. 3. E. In pace in idipsum dórmiam et requiescam. *Ps.* 4.

In Festis Simplicibus et suprà, hìc dicitur Dóminus vobiscum, *deinde Oratio* Vísita, *ut infrà.*

¶ *Aliis diebus, nisi aliter notetur, dicuntur sequentes*

Preces.

(*Quando dictæ sunt Preces in Vesperis, hæ dicuntur flexis genibus.*)

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum, *secretò.*

℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum: ℟. Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; ℟. Et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis.

℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis et gloriósus in sécula.

℣. Benedícat nos Deus; Deus noster, ℟. Benedícat nos Deus.

Deinde fit Confessio, ut suprà ad Primam, 139.

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ.

℣. Miserére nostrî, Dómine: ℟. Miserére nostrî.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.]

℣. Dóminus vobiscum,

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Visita, quæsumus Dómine, habitatiónem nostram, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2 *Cor.* 13.

[*Solus recitans*, nobis.]

℟. Amen.

Fidélium ánimæ, *etc.*

Tandem dicitur (et quidem flexis genibus, exceptis Dominicis et Festis Domini à I Vesperis) sequens

ANTIPHONA DE BEATA.

SALVE, Regína, mater misericórdiæ; vita, dulcédo, et spes nostra, salve: ad te clamámus éxules fílii Evæ; ad te suspirámus gementes et flentes in hac lacrymárum valle: eia ergo, advocáta nostra, illos tuos misericordes óculos ad nos converte; et Jesum benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exílium ostende; ô clemens, ô pia, ô dulcis Virgo María!

℣. Invoca Dóminum pro nobis. ℟. Et líbera nos de morte. *Esther* 14.

Orémus.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui gloriósæ Vírginis Matris Maríæ corpus et ánimam, ut dignum Fílii tui habitáculum éffici mererétur, Spíritu sancto cooperante, præparasti: da, ut cujus commemoratióne lætámur, ejus piâ intercessióne, ab instántibus malis et à morte perpétuâ liberémur; Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post completum Officium, dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

Orationem sequentem devotè post Officium recitantibus, Leo Papa X, defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas indulsit.

SACROSANCTÆ et individuæ Trinitáti, Crucifixi Dómini nostri Jesu Christi humanitáti, beatíssimæ et gloriosíssimæ semperque vírginis Maríæ fœcundæ integritáti, et ómnium Sanctórum universitáti, sit sempiterna laus, honor, virtus et glória, ab omni creatúra, nobisque remíssio ómnium peccatórum, per infiníta sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Beáta víscera Maríæ Vírginis, quæ portavérunt æterni Patris Fílium; ℟. Et beáta úbera quæ lactavérunt Christum Dóminum.

Pater noster. Ave, María.

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS ÆSTIVA.

IN FESTO SS. TRINITATIS.

SOLEMNE-MINUS.

IN I VESPERIS.

Psalmi de Sabbato.

Ant. 1. D. Dixit Deus ad Móysen : Ego sum qui sum; hoc nomen mihi est in æternum. *Exod.* 3.

Ant. 2. D. Dóminus Deus noster, Dóminus unus est. *Deut.* 6.

Ant. 3. a. Ipse est Deus deórum, et Dóminus dominántium, Deus magnus et potens. *Deut.* 10.

Ant. 4. E. Solus habet immortalitátem, et lucem inhábitat inaccessíbilem. 1 *Tim.* 6.

Ant. 5. a. Dóminus exercítuum, Deus Israel, magnus consílio, et incomprehensíbilis cogitátu. *Jerem.* 32.

CAPITULUM. *Rom.* 10.

O ALTITUDO divitiárum sapiéntiæ et sciéntiæ Dei! quàm incomprehensibília sunt judícia ejus, et investigábiles viæ ejus!

℟. Non est símilis tuî, Dómine : magnus es tu, et magnum nomen tuum in fortitúdine : * Quis non timébit te, ô Rex géntium? ℣. Magna et mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens; justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex seculórum : * Quis. Glória Patri. * Quis. *Jerem.* 10. *Apoc.* 15.

HYMNUS. *S. M.*

TER sancte, ter potens Deus,
Incomprehensa Trínitas;
O lux perennis! própriis
O ter beáta gáudiis!

O vera semper Unitas!
O una semper Véritas!
O sancta semper, quæ bonum
Diffundis omne, Cáritas!

TE densa circum núbila,
Te circum inaccessum jubar,
Quod intus ardent Angeli
Circùm trementes cérnere.

Te confitétur in tuo
Et plebs renáta nómine;
Firmáque prælíbat fide
Amor quod ambit præmium.

DA posse quod jubes, Pater :
Da scire, Fili, quod doces :
Fac corde toto, Spíritus,
Nos velle quod probas bonum.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Sancto simul cum Spíritu
Regnans per omne séculum.
Amen.

℣. Magnus Dóminus, et laudábilis nimis; ℟. Et magnitúdinis ejus non est finis. *Ps.* 144.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Dómini Dei tui cœlum est, et cœlum cœli; terra, et ómnia quæ in ea sunt. Ipsi adhærébis: ipse est laus tua et Deus tuus. *Deut.* 10.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commem. Sabbati ante Dominicam I post Pentecosten.

Ant. Lóquere, Dómine, quia audit servus tuus. 1 *Reg.* 3.

℣. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo; ℟. Et exaltábit mansuétos in salútem. *Ps.* 149.

Orat. Deus, *infrà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Sabbato.

Ant. 7. *d.* Vidéte quòd ego sim solus, et non sit álius Deus præter me: vivo ego in æternum. *Deut.* 32.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Ego Dóminus; hoc est nomen meum: glóriam meam álteri non dabo. *Is.* 42.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Deum unum, Patrem, Fílium, et Spíritum sanctum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 28.

Ps. 94. Veníte. 130.

HYMNUS.

SUBLIME Numen, ter potens, ter máximum,
Incomprehensum lucis immensæ jubar,
Simplex et unus, et tribus constans Deus,
Te res creátæ laude jugi cóncinant.

Tu Trinitátis fons, inexhaustus, Pater,
Filíque nascens Patris æterno sinu,
Ac sancte manans è duóbus Spíritus,
Nil vos in una dívidit substántia.

PERSONA triplex: una jungit Unitas:
In Patre semper Natus; in Nato Pater:
Uterque sacro semper est in Spíritu;
In Patre semper, inque Nato Spíritus.

Sed nullus horum quèmlibet vincit, gradu
Vel major extat, vel prior poténtiâ:
Æquále regnum, parque majestas trium,
Orígo nulli dígnius confert bonum.

RERUM creátor, laus tibi, vivens Pater:
Laus æqua, mundum qui redémit Fílio:
Quo nos supernis ígnibus succéndimur,
Compar in ævum Flámini sit glória. Amen.

Psalmi de Dominica in toto Officio.

IN I NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dómine Rex omnípotens, tu fecisti cœlum et terram, et quidquid cœli ámbitu continétur: Dóminus ómnium es. *Esther* 13.

Ant. 7. d. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, et honórem, et virtútem; quia tu creasti ómnia. *Apoc.* 4.

Ant. 5. a. Ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt óm-

nia : ipsi glória in sécula. *Rom.* 11.

℣. Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! ℟. Omnia in sapiéntia fecisti. *Ps.* 103.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 18.

Qui vivit in æternum, creávit ómnia simul. Deus solus justificábitur, et manet invictus rex in æternum. Quis súfficit enarráre ópera illíus? Quis enim investigábit magnália ejus? Virtútem autem magnitúdinis ejus quis enuntiábit? Aut quis adjíciet enarráre misericórdiam ejus? Non est minúere, neque adjícere, nec est inveníre magnália Dei. Cùm consummáverit homo, tunc incípiet; et cùm quiéverit, aporiábitur. ¶ Tu autem, Dómine, miserére nostri. ℟. Deo grátias.

[¶ *Sic terminantur omnes Lectiones, nisi aliter notetur.*]

℟. In princípio creávit Deus cœlum et terram; * Et spíritus Dei ferebátur super aquas. ℣. In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. * Et. *Gen.* 1. *Joan.* 1.

LECTIO II. *Cap.* 43.

Multa dicémus, et deficiémus in verbis: consummátio autem sermónum, ipse est in ómnibus. Gloriantes ad quid valébimus? Ipse enim omnípotens super ómnia ópera sua, terríbilis Dóminus et magnus vehementer, et mirábilis poténtia ipsíus. Glorificantes Dóminum quantumcumque potuéritis, supervalébit enim adhuc, et admirábilis magnificéntia ejus. Benedicentes Dóminum, exaltáte illum quantùm potestis; major est enim omni laude. Exaltantes eum replémini virtúte, ne laborétis; non enim comprehendétis. Quis vidébit eum, et enarrábit? Et quis magnificábit eum sicut est ab inítio?

℟. Appáruit Abrahæ Dóminus in convalle Mambre. Cùmque elevasset óculos, apparuérunt ei tres viri: * Quos cùm vidisset Abraham, adorávit, et dixit: Dómine, si invéni grátiam in óculis tuis, ne tránseas servum tuum. ℣. Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; hi tres unum sunt. * Quos. *Genes.* 18. 1 *Joan.* 5.

LECTIO III.

De Isáia Prophéta. *C.* 6.

Vidi Dóminum sedentem super sólium excelsum et elevátum; et ea quæ sub ipso erant replébant templum. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri: duábus velábant fáciem ejus, et duábus velábant pedes ejus, et duábus volábant. Et clamábant alter ad álterum, et dicébant: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus exercítuum: plena est omnis terra glóriâ ejus. Et commóta sunt superliminária cárdinum à voce clamantis, et domus repléta est fumo. Et dixi: Væ mihi, quia tácui, quia vir pollútus lábiis ego sum, et in médio pópuli pollúta lábia

habentis ego hábito, et regem Dóminum exercítuum vidi óculis meis. Et volávit ad me unus de Séraphim, et in manu ejus cálculus, quem fórcipe túlerat de altári. Et tétigit os meum, et dixit: Ecce tétigit hoc lábia tua, et auferétur iníquitas tua, et peccátum tuum mundábitur.

℟. Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus exercítuum; † Plena est omnis terra glóriâ ejus. ℣. Réquiem non habébant die ac nocte, dicéntes: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus omnípotens. * Sanctus. Glória Patri. † Plena est omnis terra. *Isai.* 6. *Apoc.* 4.

IN II NOCTURNO.

Ant. 4. f. Unxit Jesum Deus Spíritu sancto, et virtúte. *Act.* 10.

Ant. 1. a. Quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quóniam Jesus est Fílius Dei? Et Spíritus est qui testificátur quóniam Christus est véritas. 1 *Joan.* 5.

Ant. 2. D. Per Jesum Christum habémus accessum in uno Spíritu ad Patrem. *Eph.* 2.

℣. Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam, ℟. Et exultábo mane misericórdiam tuam. *Ps.* 58.

Lectio IV.

Ex libro sancti Fulgéntii Epíscopi, de Fide, ad Petrum. *Cap.* 1.

Fides, quam sancti Patriarchæ atque Prophétæ ante Incarnatiónem Fílii Dei divínitus accepérunt; quam étiam sancti Apóstoli ab ipso Dómino in carne pósito audiérunt, et Spíritûs sancti magistério instructi, non solùm sermóne prædicavérunt, verùm etiam ad instructiónem salubérrimam posterórum, scriptis suis índitam reliquérunt; unum Deum prædicat Trinitátem, id est, Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum. Sed Trínitas vera non esset, si una eademque persóna dicerétur Pater et Fílius et Spíritus sanctus.

℟. Jesu baptizáto, et orante, descendit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut columba in ipsum; et vox de cœlo facta est: * Tu es Fílius meus dilectus; in te complácui mihi. ℣. Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Tu es. *Luc.* 3. *Ps.* 28.

Lectio V.

Si enim sicut est Patris et Fílii et Spíritûs sancti una substántia, sic esset una persóna; nihil omníno esset in quo veráciter Trínitas dicerétur. Rursus Trínitas quidem vera esset, sed unus Deus Trínitas ipsa non esset, si quemádmodum Pater et Fílius et Spíritus sanctus personárum sunt ab ínvicem proprietáte distincti, sic fuissent naturárum quoque diversitáte discréti. Sed quia in illo uno vero Deo Trinitáte, non solùm quod unus Deus est, sed étiam quod Trínitas est, naturáliter verum est; pro-

ptérea ipse verus Deus in persónis Trinitas, et in una natúra unus est.

℟. Sublevátis óculis in cœlum, Jesus dixit: * Pater, hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum. ℣. Nosse te, Deus, consummáta justítia est; et scire justítiam et virtútem tuam, radix est immortalitátis.* Pater. *Joan.* 17. *Sap.* 15.

Lectio vi.

Per hanc unitátem naturálem totus Pater in Fílio et Spíritu sancto est, totus Fílius in Patre et Spíritu sancto est, totusque Spíritus sanctus in Patre et Fílio est. Nullus horum extra quémlibet ipsórum est; quia nemo álium aut præcédit æternitáte, aut excédit magnitúdine, aut súperat potestáte: quia nec Fílio nec Spíritu sancto, quantùm ad natúræ divínæ unitátem pértinet, aut antérior aut major Pater est: nec Fílii ætérnitas atque imménsitas, velut antérior aut major, Spíritûs sancti æternitátem immensitatemque aut præcédere aut excédere naturáliter potest.

℟. Sanguis Christi qui per Spíritum sanctum semetipsum óbtulit immaculátum Deo, * Emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviendum Deo viventi. ℣. Cùm vénerit quasi flúvius violentus quem Spíritus Dómini cogit, et vénerit Sion redemptor, * Emundábit. Glória. * Emundábit. *Hebr.* 9. *Is.* 59.

IN III NOCTURNO.

Ant. 8. c. Misit Deus Spíritum Fílii sui in corda vestra clamantem: Abba, Pater. *Galat.* 4.

Ant. 6. F. In Christo unxit nos Deus, et signávit nos, et dedit pignus Spíritûs in córdibus nostris. 2 *Cor.* 1.

Ant. 8. G. Nemo potest dícere, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto. 1 *Cor.* 12.

℣. Confitémini Dómino, quóniam bonus, ℟. Quóniam in séculum misericórdia ejus. *Ps.* 117.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum. *Cap.* 28.

In illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis: Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra. Euntes ergo, docéte omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Nazianzéni. *Or.* 49.

Quis Catholicórum ignórat Patrem verè esse Patrem, Fílium verè Fílium, et Spíritum sanctum verè esse Spíritum sanctum? sicut ipse Dóminus ad Apóstolos suos dicit: Euntes, baptizáte omnes gentes in nómine Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti. Hæc est perfecta Trínitas in unitáte consistens, quam scílicet uníus substántiæ profitémur. Non enim nos secundùm córporum conditiónem, divisió-

nem in Deo fácimus: sed secundùm divínæ natúræ poténtiam; quæ in matéria non est; et nóminum persónas verè constáre crédimus, et unitátem divinitátis esse testámur.

℟. Locútus est Jesus úndecim discípulis: Euntes, * Docéte omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti. ℣. Erit fons patens habitántibus Jerúsalem in ablutiónem peccatóris. * Docéte. *Matth.* 28. *Zach.* 13.

Lectio viii.

Nec extensiónem partis alicújus ex parte, ut quidam putavérunt, Dei Fílium dícimus; nec verbum sine re, velut sonum vocis accípimus; sed tria nómina, et tres persónas uníus esse esséntiæ, uníus majestátis, atque poténtiæ crédimus. Et ídeo unum Deum confitémur, quia únitas majestátis, plúrium vocábulo deos próhibet appellári. Dénique Patrem et Fílium cathólicè nominámus; duos autem deos dícere nec póssumus, nec debémus. Non quòd Fílius Dei Deus non sit; imò verus Deus de Deo vero: sed quia non aliunde quàm de ipso uno Patre, Dei Fílium nóvimus, perinde unum Deum dícimus. Hoc enim Prophétæ, hoc Apóstoli tradidérunt; hoc ipse Dóminus dócuit, cùm dicit: Ego et Pater unum sumus. Unum ad unitátem divinitátis, ut dixi, refert: Sumus autem, persónis assignat.

℟. Loquente Petro, cécidit Spíritus sanctus super omnes qui audiébant verbum. * Tunc respondit Petrus: Numquid aquam quis prohibére potest, ut non baptizentur hi, qui Spíritum sanctum accepérunt? Et jussit eos baptizári in nómine Jesu. ℣. Cùm requievisset in eis Spíritus, prophetavérunt. * Tunc. *Act.* 10. *Num.* 11.

Lectio ix.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 6.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Estóte misericórdes, sicut et Pater vester miséricors est. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi. *Serm.* 83.

Duo sunt ópera misericórdiæ, quæ nos líberant, quæ bréviter ipse Dóminus pósuit in Evangélio: Dimíttite, et dimittétur vobis: Date, et dábitur vobis. Dimíttite, et dimittétur vobis, ad ignoscendum pértinet: Date, et dábitur vobis, ad præstandum benefícium pértinet. Quod ait de ignoscendo, et tu vis tibi ignosci quod peccas, et habes álium cui tu possis ignóscere. Rursus, quod pértinet ad tribuendum benefícium, petit te mendícus, et tu es Dei mendícus: omnes enim, quando orámus, mendíci Dei sumus: ante jánuam magni Patrisfamílias stamus, imò étiam prostérnimur: súpplices ingemíscimus, áliquid volentes

accipere: et ipsum áliquid, ipse Deus est. Quid à te petit mendícus? Panem. Et tu, quid petis à Deo, nisi Christum, qui dicit: Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi? Ignosci vobis vultis? ignóscite. Remíttite, et remittétur vobis. Accípere vultis? date, et dábitur vobis.

℟. Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, * Qui elégit nos in ipso, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus. ℣. Recordátus est Dóminus pópuli sui: pósuit in médio ejus Spíritum Sancti sui, * Qui. Glória. * Qui. *Ephes.* 1. *Is.* 63.

Te Deum.

℣ *Sacerd.* Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; ℟. Et métuant eum omnes fines terræ. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Unus Deus et Pater ómnium, qui est super omnes, et per ómnia, et in ómnibus nobis. *Ephes.* 4.

Ant. 2. D. Deus erat Verbum: in ipso vita erat, et vita erat lux hóminum; et lux in ténebris lucet. *Joan.* 1.

Ant. 3. à. In uno Spíritu omnes nos in unum corpus baptizáti sumus. 1 *Cor.* 12.

Ant. 4. E. Grátia, misericórdia et pax à Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. 1 *Tim.* 1.

Ant. 5. a. Benedicentes Dóminum, exaltáte illum quantùm potestis; major est enim omni laude. *Eccli.* 43.

Capitulum. *Apoc.* 7.

Benedictio, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum áctio, honor, et virtus, et fortitúdo Deo nostro in sécula seculórum: Amen. ℟. Deo grátias.

Hymnus. *S. M.*

O luce quæ tuâ lates,
Beáta semper Trínitas;
Te confitémur, crédimus,
Pióque corde quærimus.

O sancte sanctórum Pater,
O Nate de Deo Deus,
O caritátis vínculum
Jungens utrumque, Spíritus!

Ut se videt totum Pater,
Coæva Proles náscitur;
Amorque quo se díligunt,
Et ipse procédit Deus.

Est totus in Nato Pater,
In Patre totus Fílius;
Natóque plenus ac Patre
Inest utríque Spíritus.

Quod Natus est, hoc Spíritus;
Hoc est uterque quod Pater:
Tres una summa Véritas,
Tres una summa Cáritas.

Æterna Patri glória,
Natóque sit cum Spíritu,
Qui vivit et regnat Deus
In seculórum sécula.
Amen.

℣. Quis loquétur poténtias Dómini? ℟. Audítas fáciet omnes laudes ejus? *Ps.* 105.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Benedictum, Dómine, nomen glóriæ tuæ sanctum, et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

Orémus. Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti fámulis tuis in confessióne veræ fídei,

æternæ Trinitátis glóriam agnóscere, et in poténtia majestátis adoráre Unitátem: quæsumus, ut ejusdem fidei firmitáte, ab ómnibus semper muniámur adversis; Per Dóminum.

Pro Commemor. Dominicæ.

Ant. Nolíte condemnáre, et non condemnabímini: eádem quippe mensúrâ quâ mensi fuéritis, remetiétur vobis. *Luc.* 6.

℣. Mane astábo tibi, Dómine, et vidébo ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Ps.* 5.

Orémus. ORATIO.

DEUS, in te sperántium fortitúdo, adesto propítius invocatiónibus nostris; et quia sine te nihil potest mortális infírmitas, præsta auxílium grátiæ tuæ, ut in exequendis mandátis tuis, et voluntáte tibi et actióne placeámus; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Unus Deus.

Dicitur Symbolum Quicumque.

Canon habetur ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Deus.

CAPITULUM. *Hebr.* 1.

FILIUM Deus constítuit hærédem universórum, per quem fecit et sécula: qui cùm sit splendor glóriæ, et figúra substántiæ ejus, portansque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad dexteram majestátis in excelsis.

℟ *br.* Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Ego * hódie génui te. * Allelúia. Glória. Dóminus. *Ps.* 2.

℣. Tecum princípium in die virtútis tuæ, ℟. In splendóribus sanctórum ante lucíferum génui te. *Ps.* 109.

AD SEXTAM.

Ant. 3. à. In uno Spíritu.

CAPITULUM. *Tit.* 3.

NON ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secundùm suam misericórdiam salvos nos fecit Deus, per lavácrum regeneratiónis et renovatiónis Spíritûs sancti, quem effúdit in nos abunde per Jesum Christum salvatórem nostrum.

℟ *br.* Dómine, doce me * fácere voluntátem tuam, * Allelúia, allelúia. Dómine. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me. * Allelúia. Glória. Dómine. *Ps.* 142.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui, ℟. Et spíritu principáli confírma me. *Ps.* 50.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Benedicentes.

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

IMPLEMINI Spíritu sancto, loquentes vobismetipsis in psalmis, et hymnis, et cánticis spirituálibus, cantantes et psallentes in córdibus vestris Dómino, grátias agentes semper pro ómnibus in nómine Dómini nostri Jesu Christi, Deo et Patri.

℟ *br.* Exaltáte Dóminum * Deum nostrum, * Allelúia, allel. Exaltáte. ℣. Et adoráte

in monte sancto ejus, * quóniam sanctus Dóminus. *Allel. Glória. Exaltáte. *Ps.* 98.

℣. Tu Dóminus altíssimus super omnem terram: ℟. Nimis exaltátus es super omnes deos. *Ps.* 96.

AD II VESPERAS.

Ant. 3. a. Scimus quòd nullus est Deus nisi unus: nam etsi sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra, nobis tamen unus Deus. 1 *Cor.* 8.

Ant. 4. E. Nobis unus Deus, Pater, ex quo ómnia, et nos in illum. 1 *Cor.* 8.

Ant. 6. C. Unus Dóminus Jesus Christus, per quem ómnia, et nos per ipsum. 1 *Cor.* 8.

Ant. 8. G. Unus spíritus, unus Dóminus, una fides, unum baptisma. *Ephes.* 4.

Ant. 1. g. Ipse Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi. *Rom.* 8.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 13.

GRATIA Dómini nostri Jesu Christi, et cáritas Dei, et communicátio sancti Spirítûs sit cum ómnibus vobis.

Hymnus, Ter sancte, 147.

℣. Benedictum nomen majestátis ejus in æternum: ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Electis secundùm præsciéntiam Dei Patris in sanctificatiónem Spirítûs, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi, grátia et pax. 1 *Petr.* 1.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Pro Commemor. Dominicæ.

Ant. Non est discípulus super magistrum; perfectus autem omnis erit, si sit sicut magister ejus. *Luc.* 6.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

Oratio, Deus, *suprà*, 154.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica. Cetera ut heri, 148.

IN FERIIS PER ANNUM.

Omnia dicuntur ut in Psalterio, præter ea quæ sunt propria unicuique Feriæ. Oratio autem sumitur è Dominica præcedenti.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

Incipit liber primus Regum.

Cap. 1.

FUIT vir unus de Ramathaímsophim, de monte Ephraim, et nomen ejus Elcana, fílius Jéroham, fílii Eliu, fílii Thohu, fílii Suph, Ephrathæus: et hábuit duas uxóres, nomen uni Anna, et nomen secundæ Phenenna. Fueruntque Phenennæ fílii: Annæ autem non erant líberi. Et ascendébat vir ille de civitáte sua statútis diébus, ut adoráret et sacrificáret Dómino exercítuum in Silo. Erant autem ibi duo fílii Heli, Ophni et Phínees, sacerdótes Dómini. Venit ergo dies, et immolávit Elcana, deditque Phenennæ uxóri suæ, et cunctis fíliis ejus et filiábus

partes: Annæ autem dedit partem unam tristis, quia Annam diligébat. Dóminus autem conclúserat vulvam ejus. Affligébat quoque eam æmula ejus, et vehementer angébat, in tantum ut exprobráret quòd Dóminus conclusisset vulvam ejus: sicque faciébat per singulos annos, cùm redeunte témpore ascénderent ad templum Dómini; et sic provocábat eam. Porrò illa flebat, et non capiébat cibum. Dixit ergo ei Elcana vir suus: Anna, cur fles? et quare non cómedis? et quámobrem afflígitur cor tuum? Numquid non ego mélior tibi sum, quàm decem fílii?

℟. Dilectus à Dómino Deo suo Sámuel Prophéta Dómini, renovávit impérium: * In lege Dómini congregatiónem judicávit, et cógnitus est in verbis suis fidélis, quia vidit Deum lucis. ℣. Deus sorte distríbuit pátribus terram, et post hæc dedit júdices usque ad Sámuel Prophétam. * In. *Eccli.* 46. *Act.* 13.

Lectio ii.

Surrexit autem Anna, postquam coméderat et bíberat in Silo. Et Heli sacerdóte sedente super sellam ante postes templi Dómini, cùm esset Anna amáro ánimo, orávit ad Dóminum flens lárgiter, et votum vovit, dicens: Dómine exercítuum, si respíciens víderis afflictiónem fámulæ tuæ, et recordátus meî fúeris, nec oblítus ancillæ tuæ, dederisque servæ tuæ sexum virílem; dabo eum Dómino ómnibus diébus vitæ ejus, et novácula non ascendet super caput ejus. Et factum est post círculum diérum, concépit Anna, et péperit fílium, et vocávit nomen ejus Sámuel; eo quod à Dómino postulasset eum. Ascendit autem vir ejus Elcana, et omnis domus ejus, ut immoláret Dómino hóstiam solemnem, et votum suum, et Anna non ascendit; dixit enim viro suo: Non vadam, donec ablactétur infans, et ducam eum, ut appáreat ante conspectum Dómini, et máneat ibi júgiter. Et adduxit eum secum, postquam ablactáverat, in vítulis tribus, et tribus módiis farínæ, et ámphorâ vini, et adduxit eum ad domum Dómini in Silo. Puer autem erat adhuc infántulus: et immolavérunt vítulum, et obtulérunt púerum Heli.

℟. Dixit Sámuel ad universum Israel: Nolíte declináre post vana quæ non próderunt vobis; et non derelinquet Dóminus pópulum suum. Quòd * Si perseveravéritis in malítia, períbitis. ℣. Nescítis quóniam servi estis ejus cui obedítis, sive peccáti ad mortem, sive obeditiónis ad justítiam? * Si. 1 *Reg.* 12. *Rom.* 6.

Lectio iii. *Cap.* 2.

Filii Heli, fílii Bélial, nescientes Dóminum, neque offícium sacerdótum ad pópulum. Erat ergo peccátum

puerórum grande nimis coram Dómino; quia retrahébant hómines à sacrifício Dómini. Sámuel autem ministrábat ante fáciem Dómini, puer, accinctus ephod líneo. Et túnicam parvam faciébat ei mater sua, quam afferébat statútis diébus, ascendens cum viro suo, ut immoláret hóstiam solemnem. Et benedíxit Heli Elcanæ et uxóri ejus. Et magnificátus est puer Sámuel apud Dóminum. Heli autem erat senex valde, et audívit ómnia quæ faciébant fílii sui universo Israéli: et quómodo dormiébant cum muliéribus quæ observábant ad óstium tabernáculi; et dixit eis: Quare fácitis res hujuscémodi, quas ego áudio, res péssimas, ab omni pópulo? Nolíte, fílii mei; non enim est bona fama quam ego áudio, ut tránsgredi faciátis pópulum Dómini. Si peccáverit vir in virum, placári ei potest Deus: si autem in Dóminum peccáverit vir, quis orábit pro eo? Et non audiérunt vocem patris sui; quia vóluit Dóminus occídere eos. Puer autem Sámuel proficiébat, atque crescébat, et placébat tam Dómino quàm homínibus.

℟. Si in toto corde vestro revertímini ad Dóminum, * Auferte deos aliénos de médio vestrî, et † Præparáte corda vestra Dómino, et servíte ei soli. ℣. Genus cùm simus Dei, non debémus æstimáre auro, aut argento, aut lápidi Divínum esse símile. * Auferte. Glória. † Præparáte. 1 *Reg.* 8. *Act.* 17.

FERIA TERTIA.

Lectio I.

De libro primo Regum.

Cap. 3.

Puer Sámuel ministrábat Dómino coram Heli, et sermo Dómini erat pretiósus in diébus illis; non erat vísio manifesta. Factum est ergo in die quadam, Heli jacébat in loco suo, et óculi ejus caligáverant, nec póterat vidére: lucerna Dei ántequam extinguerétur, Sámuel dormiébat in templo Dómini, ubi erat arca Dei. Et vocávit Dóminus Sámuel. Qui respondens, ait: Ecce ego. Et cucurrit ad Heli, et dixit: Ecce ego; vocasti enim me. Qui dixit: Non vocávi; revértere, et dormi. Et ábiit, et dormívit. Et adjécit Dóminus rursum vocáre Samuélem. Consurgensque Sámuel ábiit ad Heli, et dixit: Ecce ego; quia vocasti me. Qui respondit: Non vocávi te, fili mi; revértere, et dormi. Porrò Sámuel necdum sciébat Dóminum, neque revelátus fúerat ei sermo Dómini.

℟. Deus plebis Israel eduxit patres nostros de terra Ægypti, et dedit eis júdices usque ad Sámuel Prophétam: exinde postulavérunt regem; * Et dedit illis Deus Saül virum de tribu Bénjamin. ℣. Dixérunt majóres natu Israel Samuéli: Constítue nobis re-

gem, ut júdicet nos: * Et dedit illis. *Act.* 13. 2 *Reg.* 8.

LECTIO II.

Et adjécit Dóminus, et vocávit adhuc Samuélem tértiò. Qui consurgens ábiit ad Heli, et ait: Ecce ego; quia vocasti me. Intellexit ergo Heli quia Dóminus vocáret púerum: et ait ad Samuélem: Vade, et dormi; et si deinceps vocáverit te, dices: Lóquere, Dómine, quia audit servus tuus. Abiit ergo Sámuel, et dormívit in loco suo. Et venit Dóminus, et stetit; et vocávit, sicut vocáverat secundò: Sámuel, Sámuel. Et ait Sámuel: Lóquere, Dómine, quia audit servus tuus. Et dixit Dóminus ad Samuélem: Ecce ego fácio verbum in Israel: quod quicumque audíerit, tinnient ambæ aures ejus. In die illa suscitábo adversùm Heli ómnia quæ locútus sum super domum ejus: incípiam, et complébo. Prædixi enim ei quòd judicatúrus essem domum ejus in æternum, propter iniquitátem, eo quod nóverat indignè ágere fílios suos, et non corripúerit eos. Idcirco jurávi dómui Heli, quòd non expiétur iníquitas domûs ejus víctimis et munéribus usque in æternum. Dormívit autem Sámuel usque mane, aperuitque óstia domûs Dómini. Et Sámuel timébat indicáre visiónem Heli.

℟. Dixit Sámuel ad Saül: Pércute Amalec, non parcas ei: et pepercit Saül Agag. Et ait Sámuel ad Saül: * Pro eo quod abjecisti sermónem Dómini, abjécit te Dóminus. ℣. Quicumque totam legem serváverit, offendat autem in uno, factus est ómnium reus. * Pro eo. 1 *Reg.* 15. *Jac.* 2.

LECTIO III.

Vocavit ergo Heli Samuélem, et dixit: Sámuel fili mi? Qui respondens, ait: Præstò sum. Et interrogávit eum: Quis est sermo, quem locútus est Dóminus ad te? oro te ne celáveris me: hæc fáciat tibi Deus, et hæc addat, si abscónderis à me sermónem ex ómnibus verbis quæ dicta sunt tibi. Indicávit ítaque ei Sámuel universos sermónes, et non abscondit ab eo. Et ille respondit: Dóminus est: quod bonum est in óculis suis fáciat. Crevit autem Sámuel, et Dóminus erat cum eo, et non cécidit ex ómnibus verbis ejus in terram. Et cognóvit universus Israel, à Dan usque Bersabée, quòd fidélis Sámuel prophéta esset Dómini. Et áddidit Dóminus ut apparéret in Silo, quóniam revelátus fúerat Dóminus Samuéli in Silo, juxta verbum Dómini. Et evénit sermo Samuélis universo Israéli.

℟. Numquid vult Dóminus holocausta et víctimas, et non pótiùs ut obediátur voci Dómini? * Mélior est enim obediéntia quàm víctimæ. ℣. Qui permánserit in lege factor óperis, hic beátus in facto suo erit: * Mélior. Glória Patri. * Mélior. 1 *Reg.* 15. *Jac.* 1.

FERIA QUARTA.

Lectio I.

De libro primo Regum.

Cap. 4.

Et factum est in diébus illis, convenérunt Philísthiim in pugnam : et egressus est Israel óbviam Philísthiim in prælium, et castrametátus est juxta Lápidem adjutórii. Porrò Philísthiim venérunt in Aphec, et instruxérunt áciem contra Israel. Inito autem certámine, terga vertit Israel Philísthæis, et cæsa sunt in illo certámine passim per agros, quasi quátuor míllia virórum. Et reversus est pópulus ad castra; dixeruntque majóres natu de Israel : Quare percussit nos Dóminus hódie coram Philísthiim? Afferámus ad nos de Silo arcam fœderis Dómini, et véniat in médium nostrî, ut salvet nos de manu inimicórum nostrórum. Misit ergo pópulus in Silo, et tulérunt inde arcam fœderis Dómini exercítuum sedentis super Chérubim; erantque duo fílii Heli cum arca fœderis Dei, Ophni et Phínees. ℟. Dilectus, 156.

Lectio II.

Pugnaverunt ergo Philísthiim, et cæsus est Israel, et fugit unusquisque in tabernáculum suum : et facta est plaga magna nimis; et cecidérunt de Israel triginta míllia péditum. Et arca Dei capta est : duo quoque filii Heli mórtui sunt, Ophni et Phínees. Currens autem vir de Bénjamin ex ácie, venit in Silo in die illa, scissâ veste, et conspersus púlvere caput. Cùmque ille venisset, Heli sedébat super sellam contra viam spectans. Erat enim cor ejus pavens pro arca Dei. Vir autem ille postquam ingressus est, nuntiávit urbi; et ululávit omnis cívitas. Et audívit Heli sónitum clamóris, dixitque : Quis est hic sónitus tumultûs hujus? At ille festinávit, et venit, et nuntiávit Heli.

℟. Dixit, 156.

Lectio III.

Heli autem erat nonaginta et octo annórum, et óculi ejus caligáverant, et vidére non póterat. Et dixit ad Heli : Ego sum qui veni de prælio, et ego qui de ácie fugi hódie. Cui ille ait : Quid actum est, fili mi? Respondens autem ille qui nuntiábat : Fugit, inquit, Israel coram Philísthiim, et ruína magna facta est in pópulo : insuper et duo fílii tui mórtui sunt, Ophni et Phínees; et arca Dei capta est. Cùmque ille nominasset arcam Dei, cécidit de sella retrorsum juxta óstium, et fractis cervícibus, mórtuus est. Senex enim erat vir, et grandævus : et ipse judicávit Israel quadraginta annis. Nurus autem ejus, uxor Phínees, prægnans erat, vicínaque pártui : et audíto núntio quòd capta esset arca Dei, et mórtuus esset socer suus, et vir suus, incurvávit

se, et péperit; irrúerant enim in eam dolóres súbiti. In ipso autem momento mortis ejus, dixérunt ei quæ stabant circa eam : Ne tímeas, quia fílium peperisti.

℟. Si in toto corde vestro, 157.

¶ *Si crastinâ die occurrat Festum Duplex-majus, aut suprà, transfertur in Feriam sextam sequentem, et de eo fiet Commemoratio in II Vesperis Festi Corporis Christi.*

Si autem occurrat Festum Duplex-minus, transfertur post Octavam.

Fiet verò de Duplici quocumque intra Octavam occurrente.

Festum Semiduplex aut Simplex, ipso die Festo Corporis Christi occurrens, omnino prætermittitur : sola de eo fiet Commemoratio, quocumque die intra Octavam inciderit, sed in Officio Nocturno et Laudibus tantùm.]

FERIA QUINTA HEBDOMADÆ I POST PENTECOSTEN.

IN FESTO
CORPORIS CHRISTI.

ANNUALE-MINUS.

IN I VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. Redémit Dóminus Jacob, et liberávit eum: et vénient, et laudábunt in monte Sion: et cónfluent ad bona Dómini super frumento et vino. *Jerem.* 41.

Ant. 2. D. Consolábor eos, et lætificábo à dolóre suo: et inebriábo ánimam sacerdótum pinguédine, ait Dóminus. *Jerem.* 31.

Ant. 3. a. Tríticum comédent, et vinum bibent in átriis sanctis meis. *Is.* 62.

Ant. 4. E. Erit ánima eórum quasi hortus irríguus; et ultrà non esúrient: et pópulus meus bonis meis adimplébitur. *Jerem.* 31.

Ant. 5. C. Audíte audientes me, et comédite bonum: et fériam vobiscum pactum sempiternum. *Is.* 55.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

MEMORIA mea in generatiónes seculórum. Qui edunt me; adhuc esúrient; et qui bibunt me, adhuc sítient. Qui audit me, non confundétur.

℟. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: * Escam dedit timéntibus se: † Memor erit in séculum testamenti sui. ℣. Jesus cùm dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos. * Escam dedit. Glória Patri. † Memor erit. *Ps.* 110. *Joan.* 13.

Hymnus, Pange lingua, *infrà* 169.

℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, ℟. Quam abscondisti timéntibus te! *Ps.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Omnes sitientes, veníte ad aquas; properáte, et comédite: et veníte ad me, et vivet ánima vestra, allelúia. *Is.* 55.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM, *Psalmi de Feria; cetera ut in die, infrà* 170.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Panem vitæ Jesum Christum Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 6.

HYMNUS. *S. Th. Aq.*

SACRIS solémniis juncta sint gáudia,
Et ex præcórdiis sonent præcónia:
Recédant vétera, nova sint ómnia,

Corda, voces, et ópera.
Noctis recólitur cœna novíssima,
Quâ Christus créditur agnum et ázyma
Dedisse frátribus, juxta legítima
Priscis indulta pátribus.
Post agnum typicum, explétis épulis,
Corpus Domínicum datum discípulis,
Sic totum ómnibus, quod totum síngulis,
Ejus fatémur mánibus.
Dedit fragílibus córporis férculum;
Dedit et trístibus sánguinis póculum,
Dicens : Accípite quod trado vásculum;
Omnes ex eo bíbite.
Sic sacrifícium istud instítuit,
Cujus offícium committi vóluit
Solis presbyteris, quibus sic cóngruit
Ut sumant, et dent céteris.
Panis angélicus fit panis hóminum:
Dat panis cœlicus figúris términum :
O res mirábilis! mandúcat Dóminum
Pauper, servus, et húmilis.
Te, trina Déitas únaque, póscimus;
Sic nos tu vísitas, sicut te cólimus:
Per tuas sémitas duc nos quò téndimus,
Ad lucem quam inhábitas.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ps. Conserva me, *pag.* 75.

Ant. 1. J. Non congregábo conventícula de sanguínibus : Dóminus pars hæreditátis meæ et cálicis mei.

Ps. Dóminus regit me, 86.

Ant. 2. D. Calix meus inébrians quàm præclárus est!

Ps. Júdica me, Dómine, 51.

Ant. 3. a. Circúmdabo altáre tuum, Dómine, ut áudiam vocem laudis, et enarrem mirabília tua.

℣. Acceptábis, Dómine, sacrifícium justítiæ, ℟. Oblatiónes et holocausta. *Ps.* 50.

Lectio i.

De libro Exodi.

Cap. 12.

Dixit Dóminus ad Móysen et Aaron in terra Ægypti: Mensis iste vobis princípium ménsium : primus erit in ménsibus anni. Loquímini ad universum cœtum filiórum Israel, et dícite eis : Décimâ die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias et domos suas. Sin autem minor est numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum, assúmet vicínum suum qui junctus est dómui suæ, juxta númerum animárum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, annículus : juxta quem ritum tollétis et hædum. Et servábitis eum usque ad quartam-décimam diem mensis hujus : immolabitque eum universa multitúdo filiórum Israel ad vésperam. Et sument de sánguine

ejus, ac ponent super utrumque postem, et in superliminaribus domórum in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illâ assas igni, et ázymos panes cum lactúcis agréstibus.

℟. Immolábit agnum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ, et edent carnes et ázymos panes: * Quicumque comédérit fermentátum, períbit. ℣. Pascha nostrum immolátus est Christus: ítaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis: * Quicumque. *Exod.* 12. 1 *Cor.* 5.

Lectio II. *Cap.* 16.

Locutus est autem Dóminus ad Móysen, dicens: Audívi murmuratiónes filiórum Israel, lóquere ad eos: Véspere comedétis carnes, et mane saturabímini pánibus; scietísque quod ego sum Dóminus Deus vester. Factum est ergo véspere, et ascendens coturnix coopéruit castra: mane quoque ros jácuit per circúitum castrórum. Cùmque operuisset superfíciem terræ, appáruit in solitúdine minútum, et quasi pilo tusum, in similitúdinem pruínæ super terram. Quod cùm vidissent filii Israel, dixérunt ad invicem: Manhu? quod significat, Quid est hoc? ignorábant enim quid esset. Quibus ait Móyses: Iste est panis quem Dóminus dedit vobis ad vescendum.

℟. Appáruit in solitúdine minútum in similitúdinem pruínæ super terram. Quod cùm vidissent filii Israel, ait eis Móyses: * Iste est panis quem Dóminus dedit vobis ad vescendum. ℣. Non Móyses dedit vobis panem de cœlo; sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. * Iste est. *Exod.* 16. *Joan.* 6.

Lectio III.

De libro tértio Regum.

Cap. 19.

Venit Elías in Bersabée Juda, et dimísit ibi púerum suum, et perrexit in desertum, viam uníus diéi. Cùmque venisset, et sedéret subter unam juníperum, petívit ánimæ suæ ut morerétur, et ait: Súfficit mihi, Dómine: tolle ánimam meam; neque enim mélior sum quàm patres mei. Projecitque se; et obdormívit in umbra juníperi: et ecce Angelus Dómini tétigit eum, et dixit illi: Surge, et cómede. Respexit, et ecce ad caput suum subcinerícius panis, et vas aquæ: comédit ergo, et bibit, et rursum obdormívit. Reversusque est Angelus Dómini secundò, et tétigit eum, dixitque illi: Surge, cómede; grandis enim tibi restat via. Qui cùm surrexisset, comédit et bibit, et ambulávit in fortitúdine cibi illíus quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, usque ad montem Dei Horeb.

℟. Respexit Elías, et ecce ad caput suum subcinerícius panis, et vas aquæ: comédit ergo et bibit, et ambulávit usque ad montem Dei, * In fortitúdine cibi illíus. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pa-

ne, vivet in æternum. * In. Glória.* In. 3 *Reg.* 19. *Joan.* 6.

Repetitur ℟ *usque ad* ℣.

IN II NOCTURNO.

Ps. Quemádmodum, *cum sua divisione*, 69.

Ant. 5. C. Transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei: in voce exultatiónis et confessiónis, sonûs epulantis.

Ps. Júdica me, Deus, 69.

Ant. 7. d. Introíbo ad altáre Dei, ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Ps. Te decet hymnus, 66.

Ant. 4. f. Timébunt qui hábitant términos, à signis tuis: parasti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

℣. Replébimur in bonis domûs tuæ: ℟. Sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte. *Ps.* 64.

LECTIO IV.

Sermo sancti Thomæ Aquinátis. *Opusc.* 57.

IMMENSA divínæ largitátis benefícia exhíbita pópulo christiáno, inæstimábilem ei cónferunt dignitátem. Neque enim est aut fuit aliquando tam grandis nátio, quæ hábeat deos appropinquantes sibi, sicut adest nobis Deus noster. Unigénitus síquidem Dei Fílius suæ divinitátis volens nos esse partícipes, nostram natúram assumpsit, ut hómines deos fáceret factus homo. Et hoc ínsuper quod de nostro assumpsit, totum nobis cóntulit ad salútem. Corpus namque suum pro nostra reconciliatióne in ara crucis hóstiam óbtulit Deo Patri: sánguinem suum fudit in prétium simul et lavácrum; ut redempti à miserábili servitúte, à peccátis ómnibus mundarémur. Et ut tanti benefícii jugis in nobis manéret memória, corpus suum in cibum, et sánguinem suum in potum, sub spécie panis et vini sumendum, fidélibus derelíquit.

℟. Dixit Jesus Judæis: Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita: * Litigábant ergo, dicentes ad ínvicem: Quómodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum? ℣. Oblíti sunt benefactórum ejus, et mirabílium ejus quæ ostendit eis: * Litigábant. *Joan.* 6. *Ps.* 77.

LECTIO V.

O PRETIOSUM et admirandum convívium, salutíferum, omni et suavitáte replétum! Quid enim hoc convívio pretiósius esse potest; in quo non carnes vitulórum et hircórum, ut olim in lege, sed nobis Christus sumendus propónitur verus Deus? Quid hoc Sacramento mirabílius? In ipso namque panis et vinum in corpus et sánguinem Christi substantiáliter convertuntur. Ideóque Christus, Deus et homo perfectus, sub módici panis et vini spécie continétur. Manducátur ítaque à fidélibus, sed mínimè lacerátur: quinímo, diviso Sacramento, sub quálibet divisiónis partícula ínteger persevérat. Accidéntia étiam sine subjecto in

eódem existunt: ut fides locum hábeat, dum visíbile invisibíliter súmitur sub aliéna spécie occultátum; et sensus à deceptióne immúnes reddantur, qui de accidéntibus júdicant sibi notis.

℟. Cœnántibus discípulis, accépit Jesus panem, et * Benedixit, ac fregit, deditque eis, et ait: Accípite, et comédite; hoc est corpus meum. ℣. Panem cœli dedit eis: panem Angelórum manducávit homo. * Benedixit. *Matth.* 26. *Ps.* 77.

LECTIO VI.

NULLUM étiam Sacramentum est isto salúbrius, quo purgantur peccáta, virtútes augentur, et mens ómnium spiritálium charísmatum abundántiâ impinguátur. Offertur in Ecclésia pro vivis et mórtuis; ut ómnibus prosit, quod est pro salúte ómnium institútum. Suavitátem dénique hujus Sacramenti nullus dignè exprímere súfficit; per quod spiritális dulcédo in suo fonte gustátur; et recólitur memória illíus, quam in sua passióne Christus monstrávit excellentíssimæ caritátis. Unde ut árctiùs hujus caritátis imménsitas fidélium córdibus infigerétur, in última cœna, quando Paschâ cum discípulis celebráto, transitúrus erat de hoc mundo ad Patrem, hoc Sacramentum institúit, tanquam passiónis suæ memoriále perenne, figurárum véterum impletívum, miraculórum ab ipso factórum máximum, et de sua contristátis abséntia solátium singuláre.

℟. Accípiens Jesus cálicem, grátias egit, et dedit illis, dicens: * Bíbite ex hoc omnes: hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui † Pro multis effundétur in remissiónem peccatórum. ℣. Hic est sanguis fœderis, quod pépigit Dóminus vobiscum. * Bíbite. Glória. † Pro multis. *Matth.* 26. *Exod.* 24.

Repetitur ℟ *usque ad* ℣.

IN III NOCTURNO.

Ps. Exultáte Deo, 81.

Ant 8. G. Cibávit eos ex ádipe frumenti; et de petra, melle saturávit eos.

Ps. Quàm dilecta, 86.

Ant. 6. F. Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum.

Ps. Cantáte... omnis terra, 35.

Ant. 3. à. Afferte Dómino glóriam et honórem: adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

℣. Gustáte et vidéte quóniam suávis est Dóminus: ℟. Beátus vir qui sperat in eo. *Ps.* 33.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem. *Cap.* 6.

IN illo témpore; Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea verè est cibus, et sanguis meus verè est potus. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Epíscopi.

De Trinit. l. 8. *n.* 13 *et seq.*

NON est humáno aut séculi sensu in Dei rebus loquendum. Quæ scripta sunt, le-

gámus; et quæ legérimus, intelligámus; et tum perfectæ fídei offício fungémur. De naturáli enim in nobis Christi veritáte quæ dícimus, nisi ab eo didícimus, stultè atque ímpiè dícimus. Ipse enim ait: Caro mea verè est esca, et sanguis meus verè est potus: qui edit carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in eo. De veritáte carnis et sánguinis non relictus est ambigendi locus. Nunc enim, et ipsíus Dómini professióne, et fide nostrâ, verè caro est, et verè sanguis est. Et hæc accepta atque hausta id effíciunt, ut et nos in Christo, et Christus in nobis sit. Anne hoc véritas non est? Contingat planè his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum dénegant.

℟. Caro mea verè est cibus, et sanguis meus verè est potus: * Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, in me manet, et ego in illo. ℣. Comédite, amíci, et bíbite; et inebriámini, caríssimi: * Qui mandúcat. *Joan.* 6. *Cant.* 5.

LECTIO VIII.

Est ergo in nobis ipse per carnem, et sumus in eo, dum secum hoc quod nos sumus, in Deo est. Quàm autem in eo per Sacramentum communicátæ carnis et sánguinis simus, ipse testátur, dicens: Et hic mundus me jam non videt: vos autem me vidébitis, quóniam ego vivo, et vos vivétis; quóniam ego in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis. Si voluntátis tantùm unitátem intélligi vellet, cur gradum quemdam atque órdinem consummandæ unitátis expósuit, nisi, ut cùm ille in Patre per natúram divinitátis esset, nos contrà in eo per corporálem ejus nativitátem, et ille rursum in nobis per Sacramentórum inesse mystérium crederétur: ac sic perfecta per Mediatórem únitas docerétur, cùm nobis in se manéntibus, ipse manéret in Patre, et in Patre manens manéret in nobis, et ita ad unitátem Patris proficerémus, cùm qui in eo naturáliter secundùm nativitátem inest, nos quoque in eo naturáliter inessémus, ipso in nobis naturáliter permanente.

℟. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandúcat me, et ipse vivet propter me. ℣. Ecce servi mei cómedent, ecce servi mei bibent; et exultábo et gaudébo in pópulo meo: * Et. *Joan.* 6. *Is.* 65.

LECTIO IX.

Quam autem naturális in nobis hæc únitas sit, ipse ita testátus est: Qui edit carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in eo. Non enim quis in eo erit, nisi in quo ipse fúerit; ejus tantùm in se assumptam habens carnem, qui suam súmpserit. Perfectæ autem hujus unitátis sacramentum supériùs jam docúerat, di-

cens : Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo per Patrem; et qui manducáverit meam carnem, et ipse vivet per me. Vivit ergo per Patrem : et quo modo per Patrem vivit, eódem modo nos per carnem ejus vívimus.

℟. Unus panis et unum corpus multi sumus, * Omnes qui de uno pane et de uno cálice participámus. ℣. Parasti in dulcédine tua páuperi, Deus, qui habitáre facis unánimes in domo; * Omnes. Glória. * Omnes. 1 *Cor.* 10. *Ps.* 67.

Repetitur ℟ *usque ad* ℣.

℣ *Sacerd.* Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea; ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. g. Dixit Jesus : Panis Dei est, qui de cœlo descendit, et dat vitam mundo. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Amen, amen dico vobis : Ego sum panis vivus qui de cœlo descendi. *Joan.* 6.

Ant. 3. c. Nisi manducavéritis carnem Fílii hóminis, et bibéritis ejus sánguinem, non habébitis vitam in vobis. *Joan.* 6.

CANTICUM. *Prov.* 9.

SAPIENTIA ædificávit sibi domum, * excídit columnas septem.

Immolávit víctimas suas, * míscuit vinum, et propósuit mensam suam.

Misit ancillas suas ut vocárent ad arcem, * et ad mœnia civitátis.

Si quis est párvulus, véniat ad me; * et insipiéntibus locúta est :

Veníte, comédite panem meum, * et bíbite vinum quod míscui vobis.

Relínquite infántiam, et vívite, * et ambuláte per vias prudéntiæ.

Princípium sapiéntiæ timor Dómini, * et sciéntia sanctórum prudéntia.

Per me enim multiplicabuntur dies tui, * et addentur tibi anni vitæ.

Ant. 4. d. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, habet vitam æternam. *Joan.* 6.

Ant. 5. a. Qui mandúcat et bibit indignè, judícium sibi mandúcat et bibit, non dijúdicans corpus Dómini. 1 *Cor.* 11.

CAPITULUM. *Malac.* 1.

AB ortu solis usque ad occásum magnum est nomen meum in géntibus, et in omni loco sacrificátur, et offertur nómini meo oblátio munda; quia magnum est nomen meum in géntibus, dicit Dóminus exercítuum.

HYMNUS. *S. Th. Aq.*

VERBUM supernum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram,
Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.

In mortem à discípulo
Suis tradendus æmulis,
Priùs in vitæ férculo
Se trádidit discípulis.

Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et sánguinem;
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.

Se nascens dedit sócium,
Convescens in edúlium;
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.

O salutaris Hóstia,
Quæ cœli pandis óstium;
Bella premunt hostília,
Da robur, fer auxílium.

Qui carne nos pascis tuâ,
Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Edent páuperes, et laudábunt Dóminum: ℟. Vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Quotiescumque manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat. 1 *Cor.* 11.

Orémus. Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirábili passiónis tuæ memóriam reliquisti: tríbue, quæsumus, ita nos córporis et sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus; Qui vivis.

Ad Horas, *in fine Hymnorum, Doxologia:*

Qui carne nos pascis tuâ,
Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dixit Jesus.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

In ℟ *br.* ℣. Qui carne * nos pascis tuâ, * Miserére.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Amen, amen.

Capitulum. 1 *Cor.* 11.

Fratres, Ego accépi à Dómino quod et trádidi vobis; quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens, fregit, et dixit: Accípite, et manducáte; hoc est corpus meum quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

℟ *br.* Pane cœli * saturávit eos, * Allelúia, allelúia. Pane. ℣. Dirúpit petram, * et fluxérunt aquæ. * Allelúia. Glória. Pane. *Ps.* 104.

℣. Confiteantur Dómino mirabília ejus; ℟. Quia ánimam inánem satiávit bonis. *Ps.* 106.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Nisi.

Capitulum. 1 *Cor.* 10.

Ut prudéntibus loquor, vos ipsi judicáte quod dico: Calix benedictiónis cui benedícimus, nonne communicátio sánguinis Christi est? et panis quem frángimus, nonne participátio córporis Dómini est?

℟ *br.* Parasti, Dómine, * in conspectu meo mensam, * Allelúia, allelúia. Parasti. ℣. Adversùs eos * qui tríbulant me. * Allelúia. Glória. Parasti. *Ps.* 22.

℣. Justi epulentur, et exultent in conspectu Dei, ℟. Et delectentur in lætítia. *Ps.* 67.

AD

AD NONAM.

Ant. 5. a. Qui mandúcat.

Capitulum. 1 *Cor.* 10.

Nolo vos sócios fieri dæmoniórum. Non potestis cálicem Dómini bíbere, et cálicem dæmoniórum : non potestis mensæ Dómini partícipes esse, et mensæ dæmoniórum.

℟ *br.* Lavábo inter innocentes * manus meas, * Allelúia, allelúia. Lavábo. ℣. Et circúmdabo * altáre tuum, Dómine. * Allelúia. Glória. Lavábo. *Ps.* 25.

℣. Cum homínibus operántibus iniquitátem : ℟. Non communicábo cum electis eórum. *Ps.* 140.

AD II VESPERAS.

Ps. Dixit Dóminus, 20.

Ant. 1. D. Ego sum panis vitæ; qui venit ad me, non esúriet; et qui credit in me, non sitiet unquam. *Joan.* 6.

Ps. Confitébor, 20.

Ant. 3. a. Ego sum panis vitæ : patres vestri manducavérunt manna in deserto, et mórtui sunt. *Joan.* 6.

Ps. Crédidi, 89.

Ant. 4. E. Hic est panis de cœlo descendens; ut si quis ex illo manducáverit, non moriátur. *Joan.* 6.

Ps. Beáti omnes, 125.

Ant. 5. a. Qui mandúcat hunc panem, vivet in ætérnum. *Joan.* 6.

Ps. Lauda, Jerúsalem, 83.

Ant. 6. F. Beátus qui manducábit panem in regno Dei. *Luc.* 14.

Capitulum. *Apocal.* 3.

Ecce sto ad óstium, et pulso : si quis audíerit vocem meam, et aperúerit mihi jánuam, intrábo ad illum, et cœnábo cum illo, et ipse mecum.

Hymnus. *S. Th. Aq.*

Pange, lingua, gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
Quem in mundi prétium,
Fructus ventris generósi,
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intacta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátûs
Miro clausit órdine.

In suprémæ nocte cœnæ
Recumbens cum frátribus,
Observatâ lege plenè
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.

Verbum caro panem verum
Verbo carnem éfficit :
Fitque sanguis Christi merum;
Et si sensus déficit,
Ad firmandum cor sincérum
Sola fides súfficit.

Tantum ergo Sacramentum
Venerémur cérnui;
Et antíquum documentum
Novo cedat rítui :
Præstet fides supplementum
Sénsuum defectui.

Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio :
Procedenti ab utróque
Compar sit laudátio. Amen.

℣. Filii tui sicut novellæ olivárum, ℟. In circúitu mensæ tuæ. *Ps.* 127.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Ego dispóno vobis, sicut dispósuit mihi Pater meus regnum; ut edátis et bibátis super mensam meam in regno meo, allelúia. *Luc.* 22.

Oratio ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 5. a. Agnum ófferes ad vésperam in odórem suavitátis; sacrifícium est Dómino oblatióne perpétuâ. *Exod.* 29.

In Hymno, Doxologia, Qui carne, *suprà* 168.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 3. à. Fecit nos regnum et sacerdótes Deo et Patri suo: ipsi glória et impérium, allelúia. *Apoc.* 1.

AD PRECES SEROTINAS,

quæ fiunt per Octavam, coram sanctissimo Sacramento, cantatur sequens

HYMNUS. *S. Th. Aq.*

ADORO te supplex, latens Déitas,
Quæ sub his figúris verè látitas:
Tibi se cor meum totum súbjicit,
Quia te contemplans totum déficit.

Visus, tactus, gustus in te fállitur,
Sed audítu solo tutò créditur:
Credo quidquid dixit Dei Fílius;
Nil hoc Veritátis verbo vérius.

IN cruce latébat sola Déitas,
At hic latet simul et humánitas:
Ambo tamen credens atque cónfitens,
Peto quod petívit Latro pœnitens.

Plagas, sicut Thomas, non intúeor;
Deum tamen meum te confíteor:
Fac me tibi semper magis crédere,
In te spem habére, te dilígere.

O MEMORIALE mortis Dómini,
Panis vivus, vitam præstans hómini,
Præsta meæ menti de te vívere,
Et te illi semper dulce sápere.

O fons puritátis, Jesu Dómine,
Me immundum munda tuo sánguine,
Cujus una stilla salvum fácere
Totum quit ab omni mundum scélere.

JESU, quem velátum nunc aspício,
Oro, fiat illud quod tam sítio:
Ut, te revelátâ cernens fácie,
Visu sim beátus tuæ glóriæ. Amen.

DIEBUS INTRA OCTAVAM.

Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Antiphonæ, ℣, *Lectiones et* ℟ ℟ ℟, *ut assignantur infrà, in qualibet Feria. Dicitur* Te Deum.

AD LAUDES.

Canticum Sapientia, 167.

Ant. sola. 3. à. Quid Dómini bonum est, et quid pulcrum ejus, nisi frumentum electórum, et vinum gérminans vírgines? allelúia. *Zach.* 9.

Ad Primam, *Canon dicitur secundùm Feriam.*

AD VESPERAS.

Ant. sola. 5. a. Vincenti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradíso Dei mei, allelúia. *Apoc.* 2.

FERIA SEXTA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 6. F. Discúbuit Jesus, et duódecim Apóstoli cum eo; et ait illis: Desidério desiderávi hoc Pascha manducáre vobiscum, ántequam pátiar. *Luc.* 22.

Ant. 7. c. Dico vobis quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Dei. *Luc.* 22.

Ant. 4. E. Accepto cálice, grátias egit, et dixit: Accípite. Dico enim vobis quòd non bibam de generatióne vitis, donec regnum Dei véniat. *Luc.* 22.

℣. Edúcas panem de terra;
℟. Et vinum lætíficet cor hóminis. *Ps.* 103.

Lectio i.

De libro primo Regum.

Cap. 5.

Philisthiim tulérunt arcam Dei, et asportavérunt eam à lápide Adjutórii in Azótum. Tuleruntque Philísthiim arcam Dei, et intulérunt eam in templum Dagon, et statuérunt eam juxta Dagon. Cùmque surrexissent dilúculo Azótii álterâ die, ecce Dagon jacébat pronus in terra ante arcam Dómini: et tulérunt Dagon, et restituérunt eum in locum suum. [*] Rursumque mane die álterâ consurgentes, invenérunt Dagon jacentem super fáciem suam in terra coram arca Dómini: caput autem Dagon, et duæ palmæ mánuum ejus abscissæ erant super limen; porrò Dagon solus truncus remánserat in loco suo. Propter hanc causam non calcant sacerdótes Dagon, et omnes qui ingrediuntur templum ejus, super limen Dagon in Azóto, usque in hodiernum diem. [**] Aggraváta est autem manus Dómini super Azótios, et demolítus est eos: et percussit in secretióri parte nátium Azótum, et fines ejus. Et ebulliérunt villæ et agri in médio regiónis illíus, et nati sunt mures; et facta est confúsio mortis magnæ in civitáte. Videntes autem viri Azótii hujuscémodi plagam, dixérunt: Non máneat arca Dei Israel apud nos; quóniam dura est manus ejus super nos, et super Dagon

deum nostrum. Et mittentes congregavérunt omnes sátrapas Philisthinórum ad se, et dixérunt : Quid faciémus de arca Dei Israel? Responderuntque Gethæi : Circumducátur arca Dei Israel. Et circumduxérunt arcam Dei Israel. Illis autem circumducéntibus eam, fiébat manus Dómini per síngulas civitátes interfectiónis magnæ nimis.

℟. Dixit Jesus Judæis : Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita : * Litigábant ergo, dicentes ad ínvicem : Quómodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum? ℣. Oblíti sunt benefactórum ejus, et mirabílium ejus quæ ostendit eis : * Litigábant. *Joan.* 6. *Ps.* 77.

LECTIO II.

Ex Epístola sancti Ignátii Epíscopi et Mártyris, ad Smyrnenses.

CONSIDERATE eos qui áliam opiniónem tuentur contra grátiam Jesu Christi, quæ ad nos venit, quómodo contrárii sint senténtiæ Dei. De caritáte non est cura ipsis, non de vídua, non de órphano, non de oppresso, non de vincto vel solúto, non de esuriente vel sitiente. Ab Eucharístia et oratióne ábstinent; eo quod non confiteantur Eucharístiam carnem esse Servatóris nostri Jesu Christi, quæ pro peccátis nostris passa est, quam Pater suâ benignitáte suscitávit. Qui ergo contradícunt huic dono Dei, altercantes moriuntur. Utile autem esset ipsis dilígere, ut et resúrgerent.

℟. Cœnántibus discípulis, accépit Jesus panem, et * Benedixit, ac fregit, deditque eis, et ait : Accípite, et comédite, hoc est corpus meum. ℣. Panem cœli dedit eis: panem Angelórum manducávit homo. * Benedixit. *Matth.* 26. *Ps.* 77.

LECTIO III.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi et Mártyris, adversùs hæreses.

Lib. 4. *c.* 17 *et* 18.

CHRISTUS eum qui ex creatúra panis est accépit, et grátias egit, dicens : Hoc est meum corpus. Et cálicem simíliter, qui est ex ea creatúra, quæ est secundùm nos, suum sánguinem confessus est, et novi testamenti novam dócuit oblatiónem ; quam Ecclésia ab Apóstolis accípiens, in universo mundo offert Deo, ei qui alimenta nobis præstat. Quómodo autem constábit eis eum panem in quo grátiæ actæ sint, corpus esse Dómini sui, et cálicem sánguinis ejus, si non ipsum fabricatóris mundi Fílium dicant, id est, Verbum ejus? Quómodo autem rursus dicunt carnem in corruptiónem devenire, et non percípere vitam, quæ córpore Dómini et sánguine álitur? Ergo aut senténtiam mutent, aut abstíneant offerendo quæ prædicta sunt. Nostra autem cónsonans est senténtia Eucharístiæ, et Eucharístia rursus confírmat senténtiam nostram. Quemád-

modum enim qui est à terra panis, percípiens invocatiónem Dei, jam non commúnis panis est, sed Eucharístia ex duábus rebus constans, terréná et cœlesti; sic et córpora nostra percipiéntia Eucharístiam, jam non sunt corruptibília, spem resurrectiónis habéntia.

℟. Accípiens Jesus cálicem, grátias egit, et dedit illis, dicens: * Bíbite ex hoc omnes; hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui † Pro multis effundétur in remissiónem peccatórum. ℣. Hic est sanguis fœderis, quod pépigit Dóminus vobiscum. * Bíbite. Glória. † Pro multis. *Matth.* 26. *Exod.* 24.

SABBATO.

AD NOCTURNUM.

Ant. 1. *g.* Habémus altáre, de quo édere non habent potestátem qui tabernáculo desérviunt. *Hebr.* 13.

Ant. 3. c. Vidéte ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum; partícipes enim Christi effecti sumus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. *G.* Quanta putátis meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, et sánguinem testamenti pollútum dúxerit? *Hebr.* 10.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, ℟. Et introíbo ad altáre Dei. *Ps.* 42.

LECTIO I.

De libro primo Regum.

Cap. 6.

Fuit arca Dómini in regióne Philisthinórum septem ménsibus. Et vocavérunt Philísthiim sacerdótes et divínos, dicentes: Quid faciémus de arca Dómini? Indicáte nobis quómodo remittámus eam in locum suum. Qui dixérunt: Si remíttitis arcam Dei Israel, nolíte dimíttere eam vácuam: sed quod debétis, réddite ei pro peccáto; et tunc curabímini, et sciétis quare non recédat manus ejus à vobis. Qui dixérunt: Quid est quod pro delicto réddere debeámus ei? Responderúntque illi: Juxta númerum provinciárum Philisthinórum, quinque anos áureos faciétis, et quinque mures áureos; quia plaga una fuit ómnibus vobis, et sátrapis vestris. [*] Facietísque similitúdines anórum vestrórum, et similitúdines múrium qui demolíti sunt terram; et dábitis Deo Israel glóriam: si fortè rélevet manum suam à vobis, et à diis vestris, et à terra vestra. Quare aggraváτis corda vestra, sicut aggravávit Ægyptus et Phárao cor suum? Nonne postquam percussus est, tunc dimísit eos, et abiérunt? [**] Nunc ergo arrípite et fácite plaustrum novum unum; et duas vaccas fœtas, quibus non est impósitum jugum, júngite in plaustro, et reclúdite vítulos eárum domi. Tolletísque arcam Dómini, et ponétis in plaustro; et vasa áurea, quæ exolvístis ei pro delicto, ponétis in capsellam ad latus ejus: et dimíttite eam, ut vadat.

℟. Caro mea verè est cibus, et sanguis meus verè est potus: * Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, in me manet, et ego in illo. ℣. Comédite, amíci, et bíbite; et inebriámini, caríssimi.* Qui. *Joan.* 6. *Cant.* 5.

LECTIO II.

Ex Epístola sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris, ad Cæcílium.

Epist. 63.

In sacerdóte Melchísedech sacrifícii domínici sacramentum præfigurátum vidémus, secundùm quod Scriptúra divína testátur, et dicit: Et Melchísedech rex Salem prótulit panem et vinum. Fuit autem sacerdos Dei summi, et benedixit Abraham. Quòd autem Melchísedech typum Christi portáret, declárat in Psalmis Spíritus sanctus, ex persóna Patris ad Fílium, dicens: Ante lucíferum génui te: Tu es sacerdos in ætérnum secundùm órdinem Melchísedech. Qui ordo útique hic est de sacrifício illo véniens et inde descendens; quòd Melchísedech sacerdos Dei summi fuit, quòd panem et vinum óbtulit, quòd Abraham benedixit. Nam quis magis sacerdos Dei summi, quàm Dóminus noster Jesus Christus, qui sacrifícium Deo Patri óbtulit, et óbtulit hoc idem quod Melchísedech obtúlerat, id est, panem et vinum, suum scílicet corpus et sánguinem?

℟. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandúcat me, et ipse vivet propter me. ℣. Ecce servi mei cómedent, ecce servi mei bibent; et exultábo et gaudébo in pópulo meo: * Et. *Joan.* 6. *Is.* 65.

LECTIO III.

Ut ergo in Génesi per Melchísedech sacerdótem benedíctio circa Abraham posset ritè celebrári, præcédit antè imágo sacrifícii Christi, in pane et vino scílicet constitúta. Quam rem perfíciens et adimplens Dóminus, panem et cálicem mistum vino óbtulit; et qui est plenitúdo, veritátem præfigurátæ imáginis adimplévit. Sed et per Salomónem Spíritus sanctus typum Domínici sacrifícii antè præmonstrans, immolátæ hóstiæ et panis et vini, sed et altáris et Apostolórum fáciens mentiónem: Sapiéntia, inquit, ædificávit sibi domum, et súbdidit columnas septem; mactávit suas hóstias, míscuit in cratéra vinum suum, et parávit mensam suam; et misit servos suos, cónvocans cum excelsa prædicatióne ad cratérem, dicens: Qui est insípiens declínet ad me; et egéntibus sensu dixit: Veníte, édite de meis pánibus, et bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Unus panis et unum corpus multi sumus, * Omnes qui de uno pane et de uno cálice participámus. ℣. Pa-

rasti in dulcédine tua páuperi, Deus, qui habitáre facis unánimes in domo, * Omnes. Glória. * Omnes. 1 *Cor.* 10. *Ps.* 67.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato, sub sola Antiph. 5. a. Vincenti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradíso Dei mei, allelúia. *Apoc.* 2.

CAPITULUM. 2 *Esdr.* 9.

PANEM de cœlo dedisti eis in fame eórum, et aquam de petra eduxisti eis sitiéntibus; et dixisti eis ut egrederentur et possidérent terram, super quam levasti manum tuam ut tráderes eis.

Hymnus, Pange, 169.

℣. Ædificávit Dóminus sanctifícium suum in terra, ℟. Quam fundávit in sécula. Ps. 77.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Reduxérunt Philísthiim arcam Dómini, et mansit in Cariathíarim; et requiévit omnis domus Israel post Dóminum. 1 *Reg.* 6 *et* 7.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA

INTRA OCTAVAM,

quæ est II post Pentecosten.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. et Hymnus, ut in die, 161.

Psalmi de Dominica.

IN I NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dixit Móyses: Ite tollentes ánimal per famílias vestras, et immoláte Phase. *Exod.* 12.

Ant. 1. D. Patres nostri manducavérunt manna in deserto, sicut scriptum est: Panem de cœlo dedit eis manducáre. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Fontes amári obdulcáti sunt eis ad bibendum, et annónam de cœlo consecúti sunt. *Judith* 5.

℣. Dívites eguérunt et esuriérunt; ℟. Inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono. *Ps.* 33.

LECTIO I.

De libro primo Regum.

Cap. 6.

FECERUNT Philísthiim hoc modo; et tollentes duas vaccas, quæ lactábant vítulos, junxérunt ad plaustrum, vitulosque eárum conclusérunt domi. Et posuérunt arcam Dei super plaustrum, et capsellam quæ habébat mures áureos et similitúdines anórum. Ibant autem in directum vaccæ per viam quæ ducit Béthsames, et itínere uno gradiebantur, pergentes et mugientes: et non declinábant neque ad déxteram neque ad sinistram: sed et sátrapæ Philísthiim sequebantur usque ad términos Béthsames. Porrò Bethsamítæ metébant tríticum in valle: et elevantes óculos suos, vidérunt arcam, et gavísi sunt cùm vidissent. Et plaustrum venit in agrum Jósue Bethsamítæ, et stetit ibi. Erat autem ibi lapis magnus: et concidérunt ligna plaustri, vaccasque imposué-

runt super ea holocaustum Dómino. Levítæ autem deposuérunt arcam Dei, et capsellam quæ erat juxta eam, in qua erant vasa áurea, et posuérunt super lápidem grandem.

℟. Immolábit agnum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ, et edent carnes et ázymos panes: * Quicumque comédèrit fermentátum, períbit. ℣. Pascha nostrum immolátus est Christus: ítaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis: * Quicumque. *Exod.* 12. 1 *Cor.* 5.

LECTIO II.

VIRI autem Bethsamítæ obtulérunt holocausta, et immolavérunt víctimas in die illa Dómino. Et quinque sátrapæ Philisthinórum vidérunt, et reversi sunt in Accaron in die illa. Hi sunt autem ani áurei quos reddidérunt Philísthiim pro delicto, Dómino: Azótus unum, Gaza unum, Ascalon unum, Geth unum, Accaron unum: et mures áureos secundùm númerum úrbium Philísthiim, quinque provinciárum, ab urbe muráta usque ad illam quæ erat absque muro, et usque ad Abelmagnum, super quem posuérunt arcam Dómini, quæ erat usque in illum diem in agro Jósue Bethsamítis. Percussit autem de viris Bethsamítibus, eo quod vidissent arcam Dómini: et percussit de pópulo septuaginta viros, et quinquaginta míllia plebis. Luxitque pópulus, eo quod Dóminus percussisset plebem plagâ magnâ. Et dixérunt viri Bethsamítæ: Quis póterit stare in conspectu Dómini Dei sancti hujus? et ad quem ascendet à nobis? Miseruntque núntios ad habitatóres Cariathíarim, dicentes: Reduxérunt Philísthiim arcam Dómini; descéndite, et redúcite eam ad vos.

℟. Appáruit in solitúdine minútum in similitúdinem pruínæ super terram. Quod cùm vidissent filii Israel, ait eis Móyses: * Iste est panis quem Dóminus dedit vobis ad vescendum. ℣. Non Móyses dedit vobis panem de cœlo; sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. * Iste est. *Exod.* 16. *Joan.* 6.

LECTIO III. *Cap.* 7.

VENERUNT ergo viri Cariathíarim, et reduxérunt arcam Dómini, et intulérunt eam in domum Abínadab in Gábaa: Eleázarum autem fílium ejus sanctificavérunt, ut custodíret arcam Dómini. Et factum est, ex qua die mansit arca Dómini in Cariathíarim, multiplicáti sunt dies; (erat quippe jam annus vigésimus) et requiévit omnis domus Israel post Dóminum. Ait autem Sámuel ad universam domum Israel, dicens: Si in toto corde vestro revertímini ad Dóminum, auferte deos aliénos de médio vestri, Báalim et Astaroth; et præparáte corda vestra Dómino, et servíte ei soli, et éruet vos de manu Philísthiim. Abstu-

lérunt ergo filii Israel Báalim et Astaroth, et serviérunt Dómino soli. Dixit autem Sámuel: Congregáte universum Israel in Masphath, ut orem pro vobis Dóminum. Et convenérunt in Masphath: hauseruntque aquam, et effudérunt in conspectu Dómini, et jejunavérunt in die illa, atque dixérunt ibi: Peccávimus Dómino. Judicavitque Sámuel filios Israel in Masphath.

℟. Respexit Elías, et ecce ad caput suum subcinerícius panis, et vas aquæ: comédit ergo et bibit, et ambulávit usque ad montem Dei, * In fortitúdine cibi illíus. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in æternum, * In. Glória Patri. * In. 3 *Reg.* 19. *Joan.* 6.

IN II NOCTURNO.

Ant. 6. F. Discúbuit Jesus, et duódecim Apóstoli cum eo; et ait illis: Desidério desiderávi hoc Pascha manducáre vobíscum, ántequam pátiar. *Luc.* 22.

Ant. 7. c. Dico vobis quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Dei. *Luc.* 22.

Ant. 4. E. Accepto cálice, grátias egit, et dixit: Accípite. Dico enim vobis quòd non bibam de generatióne vitis, donec regnum Dei véniat. *Luc.* 22.

℣. Edúcas panem de terra; ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis. *Ps.* 103.

LECTIO IV.

Ex Apológia sancti Justíni Mártyris, pro Christiánis.

Apol. 2. *ad Anton. Pium.*

Offertur ei qui frátribus præest, panis, et póculum aquæ et vini; quibus ille acceptis, laudem et glóriam rerum ómnium Patri per nomen Fílii et Spíritûs sancti offert; et gratiárum actiónem, pro eo quod nos donis suis hisce dignátus sit, prolixè exéquitur. Atque ubi ille preces et gratiárum actiónem absolvit, pópulus omnis qui adest, faustâ approbatióne acclámat, dicens: Amen. Amen autem hebráicè signíficat, Fiat. Præsidens verò postquam gratiárum actiónem perfécit, et pópulus univérsus apprecatióne lætâ eam comprobávit, qui apud nos Diáconi vocantur, distríbuunt unicuíque præséntium, ut partícipet eum in quo grátiæ actæ sunt, panem, vinum et aquam; et ad absentes pérferunt.

℟. Dixit Jesus Judæis: Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. * Litigábant ergo, dicentes ad ínvicem: Quómodo potest hic nobis dare carnem suam ad manducandum? ℣. Obliti sunt benefactórum ejus, et mirabílium ejus quæ ostendit eis. * Litigábant. *Joan.* 6. *Ps.* 77.

LECTIO V.

Porrò alimentum hoc apud nos appellátur Eucharistia: quod nulli álii participáre li-

...

citum est, quàm ei qui veram esse doctrínam nostram credit; quique lavácro, propter remissiónem peccatórum regenerationemque dato, ablútus est, et qui ita vivit, ut Christus trádidit. Neque enim ut usitátum panem et usitátum potum hæc súmimus: sed quemádmodum per Verbum Dei homo factus Jesus Christus Salvátor noster, et carnem et sánguinem, salútis nostræ causâ, hábuit; ita étiam, eam in qua per preces Verbi ejus ab ipso profecti grátiæ sunt actæ, alimóniam, unde sanguis et caro nostra per mutatiónem aluntur, incarnáti illíus Jesu carnem et sánguinem esse docti sumus. Apóstoli enim, in Commentáriis à se scriptis, quæ Evangélia vocantur, ita tradidérunt præcepisse sibi Jesum; eum, accepto pane, cùm grátias egisset, dixisse: Hoc fácite in memóriam meî; hoc est corpus meum: et póculo simíliter accepto, cùm grátias egisset, dixisse: Hic est sanguis meus.

℟. Cœnántibus discípulis, accépit Jesus panem, et * Benedixit, ac fregit, deditque eis, et ait: Accípite et comédite, hoc est corpus meum. ℣. Panem cœli dedit eis: panem Angelórum manducávit homo. * Benedixit. *Matth.* 26. *Ps.* 77.

LECTIO VI.

In ómnibus quas offérimus oblatiónibus; benedicendo laudámus factórem ómnium per Fílium ejus Jesum Christum et Spíritum sanctum. Et die, qui dícitur Solis, ómnium qui vel in óppidis vel in agris manent, in eumdem locum conventus fit: et commentária Apostolórum, aut scripta Prophetárum, quámdiu fert hora, leguntur. Deinde, lectóre quiescente, Præsidens oratiónem, quâ pópulum ínstruit, et ad imitatiónem tam pulcrárum rerum exhortátur, habet. Tum consúrgimus omnes, et preces fúndimus: et, ut ántea díximus, précibus peractis, panis offertur, et vinum et aqua; et Præpósitus ítidem quantùm pro virîli sua potest, preces et gratiárum actiónes profundit; populusque aclámat, dicens: Amen. Et distribútio communicatióque fit eórum, in quibus grátiæ sunt actæ, cuíque præsenti; abséntibus autem per Diáconos míttitur. Quibus cópiæ súppetunt, ii, pro arbítrio quisque suo, contríbuunt: et quod ita collígitur, apud Præpósitum depónitur; ílleque inde opitulátur pupillis, víduis, vinctis, et ádvenis; et ipse ómnium indigéntium curátor est. Solis autem die conventum ágimus, quòd is primus dies sit in quo Deus, ténebras et matériam cùm vertisset, mundum effécit; et Jesus Christus Salvátor noster eo ipso die à mórtuis resurrexit.

℟. Accípiens Jesus cálicem, grátias egit, et dedit illis, dicens; * Bíbite ex hoc omnes;

hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui † Pro multis effundétur in remissiónem peccatórum. ℣. Hic est sanguis fœderis, quod pépigit Dóminus vobiscum. * Bíbite. Glória Patri. † Pro. *Matth.* 26. *Exod.* 24.

IN III NOCTURNO.

Ant. 1. *g.* Habémus altáre, de quo édere non habent potestátem qui tabernáculo desérviunt. *Hebr.* 13.

Ant. 3. *e.* Vidéte ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum; partícipes enim Christi effecti sumus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. *G.* Quanta putátis meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, et sánguinem testamenti pollútum dúxerit? *Hebr.* 10.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, ℟. Et introíbo ad altáre Dei. *Ps.* 42.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam. *Cap.* 14.

In illo témpore; Dixit Jesus cuídam de simul discumbéntibus cum ipso in domo príncipis Pharisæórum: Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocávit multos. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ. 36 *in Ev.*

Hoc distáre, fratres caríssimi, inter delícias córporis et cordis solet, quod corporáles delíciæ, cùm non habentur, grave in se desidérium accendunt; cùm verò hábitæ eduntur, comedentem prótinus in fastídium per satietátem vertunt. At contrà, spirituáles delíciæ, cùm non habentur, in fastídio sunt; cùm verò habentur, in desidério: tantóque à comedente ámpliùs esuriuntur, quantò et ab esuriente ámpliùs comeduntur. In illis appetítus placet, experiéntia dísplicet: in istis appetítus vilis est, et experiéntia magìs placet. In illis appetítus saturitátem, satúritas fastídium génerat; in istis autem appetítus saturitátem, satúritas appetítum parit. Augent enim spirituáles delíciæ desidérium in mente, dum sátiant; quia quantò magìs eárum sapor percípitur, eo ámpliùs cognóscitur quod avídiùs amétur: et idcirco non hábitæ amári non possunt, quia eárum sapor ignorátur. Quis enim amáre váleat quod ignórat? Proinde Psalmista nos ádmonet, dicens: Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus.

℟. Homo quidam fecit cœnam magnam, et misit servum suum horâ cœnæ dícere invitátis ut venírent; * Quia paráta sunt ómnia. ℣. Veníte, comédite panem meum, et bíbite vinum quod míscui vobis; * Quia. *Luc.* 14. *Prov.* 9.

LECTIO VIII.

Has autem homo delícias tunc amísit, cùm in paradíso peccávit: extra éxiit, cùm os à cibo ætérnæ dulcédinis clausit. Unde nos quoque nati in hujus peregrinatiónis

ærumna, huc fastidiósi jam vénimus, nec scimus quid desideráre debeámus; tantóque se ámpliùs fastidii nostri morbus exággerat, quantò se magis ab esu illíus dulcédinis ánimus elongat: et eo jam internas delícias non áppetit, quo eas comédere diu longéque desuévit.

℟. Cœpérunt simul omnes excusáre. * Primus dixit: Villam emi, et necesse hábeo vidére illam. Alter dixit: Juga boum emi, et eo probáre illa. ℣. Non audiérunt, sed abiérunt in voluntátibus et in pravitáte cordis sui mali; factíque sunt retrorsum. * Primus. *Luc.* 14. *Jerem.* 7.

LECTIO IX.

FASTIDIO ergo nostro tabéscimus, et longâ inédiæ peste fatigámur. Et quia gustáre intus nólumus parátam dulcédinem, amámus foris míseri famem nostram. Sed superna nos píetas nec deserentes se déserit. Contemptas enim illas delícias ad memóriæ nostræ óculos révocat, easque nobis propónit: in promissióne torpórem éxcutit, atque ut fastídium nostrum repéllere debeámus invítat. Ait namque: Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocávit multos. Quis est iste homo, nisi ille de quo per Prophétam dícitur: Et homo est, et quis cognóvit eum? Qui fecit cœnam magnam; quia satietátem nobis dulcédinis internæ præparávit.

℟. Irátus paterfamílias, dixit servo suo: Exi citò in platéas et vicos civitátis: * Et páuperes, ac débiles, et cæcos, et claudos compelle intráre. ℣. Si quis est párvulus, véniat ad me; * Et. Glória. * Et. *Luc.* 14. *Proverb.* 9.

℣. *Sacerd.* Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea: ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

AD LAUDES.

Psalmi, Ant. et Canticum, ut in die, 167.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 11.

QUICUMQUE manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indignè, reus erit córporis et sánguinis Dómini. Probet autem seipsum homo; et sic de pane illo edat, et de cálice bibat.

Hymnus, Verbum, 167.

℣. Edent páuperes, et saturabuntur: ℟. Vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Dómine, factum est ut imperasti; et adhuc locus est. Et ait dóminus servo: Exi in vias et sepes, et compelle intráre, ut impleátur domus mea. *Luc.* 14.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui Ecclésiam tuam pretióso córpore et sánguine tuo mirabíliter réficis: infunde in eam Spíritum vivificantem, ut cœlestis participatióne mystérii, de te vivens in terris, tecum vívere mereátur in cœlis; Qui vivis... in unitáte ejusdem.

AD HORAS, *omnia ut in die, præter Canonem, et Orationem.*

AD II VESPERAS.

Psalmi de Dominica, sub Antiph. de Festo, 169.

CAPITULUM. *Apoc.* 22.

BEATI qui lavant stolas suas in sánguine Agni; ut sit potestas eórum in ligno vitæ, et per portas intrent in civitátem. Foris canes, et venéfici, et impudíci, et homicídæ, et idólis servientes, et omnis qui amat et facit mendácium.

Hymnus, Pange, lingua, 169.

℣. Péreant peccatóres à fácie Dei, ℟. Et justi epulentur et exultent. *Ps.* 67.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Dico vobis quòd nemo virórum illórum, qui vocáti sunt, gustábit cœnam meam. *Luc.* 14.

Oratio ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

Ant. è I Noct. Dominicæ præcedentis, 175.

LECTIO I.

De libro primo Regum.

Cap. 8.

FACTUM est, cùm senuisset Sámuel, pósuit fílios suos júdices Israel. Fuitque nomen fílii ejus primogéniti, Joel; et nomen secundi, Abía, júdicum in Bersabée. Et non ambulavérunt fílii illíus in viis ejus; sed declinavérunt post avarítiam, acceperúntque múnera, et pervertérunt judícium. [*] Congregáti ergo univérsi majóres natu Israel, venérunt ad Samuélem in Rámatha, dixeruntque ei: Ecce tu senuisti, et fílii tui non ámbulant in viis tuis; constítue nobis regem, ut júdicet nos, sicut et universæ habent natiónes. Displícuit sermo in óculis Samuélis, eo quod dixissent: Da nobis regem, ut júdicet nos. [**] Et orávit Sámuel ad Dóminum. Dixit autem Dóminus ad Samuélem: Audi vocem pópuli in ómnibus quæ loquuntur tibi; non enim te abjecérunt, sed me, ne regnem super eos. Juxta ómnia ópera sua quæ fecérunt à die quâ eduxi eos de Ægypto usque ad diem hanc, sicut dereliquérunt me, et serviérunt diis aliénis, sic fáciunt étiam tibi. Nunc ergo vocem eórum audi: verúmtamen contestáre eos, et prædic eis jus regis qui regnatúrus est super eos. Dixit ítaque Sámuel ómnia verba Dómini ad pópulum qui petíerat à se regem.

℟. Immolábit, 176.

LECTIO II.

Sermo sancti Hierónymi Presbyteri.

Ep. 150. *ad Hedibiam.*

DICO vobis: Non bibam ámodo de hoc genímine vitis usque in diem illum quo bibam illud novum vobiscum in regno Patris mei. Ex hoc loco quidam mille annórum fábulam struunt, in quibus Christum regnatúrum corporáliter esse contendunt, et bibitúrum vinum quod ex illo

témpore usque ad consummatiónem mundi non bíberit. Nos autem audiámus, panem, quem fregit Dóminus, deditque discípulis suis, esse corpus Dómini salvatóris, ipso dicente ad eos: Accípite et comédite; hoc est corpus meum: et cálicem illum esse, de quo íterum locútus est: Bíbite ex hoc omnes; hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundétur. Iste est calix de quo in Prophéta légimus: Cálicem salutáris accípiam. Et álibi: Calix tuus inébrians quàm præclárus est! Si ergo panis qui de cœlo descendit, corpus est Dómini; et vinum quod discípulis dedit, sanguis illíus est novi testamenti, qui pro multis effúsus est in remissiónem peccatórum, Judáicas fábulas repellámus. Non enim est regnum Dei cibus et potus, sed justítia, et gáudium, et pax in Spíritu sancto. Nec Móyses dedit nobis panem verum: sed Dóminus Jesus, ipse convíva et convívium, ipse cómedens et qui coméditur.

℟. Appáruit, 176.

Lectio III.

Illius bíbimus sánguinem, et sine ipso potáre non póssumus, et quotídie in sacrifíciis ejus de genímine vitis veræ rubéntia vina calcámus, et novum ex his vinum bíbimus de regno Patris, nequáquam in vetustáte lítteræ, sed in novitáte spíritûs; cantantes cánticum novum, quod nemo potest cantáre nisi in regno Ecclésiæ, quod regnum Patris est. Hunc panem et Jacob Patriarcha comédere cupiébat, dicens: Si Dóminus fúerit mecum, et déderit mihi panem ad vescendum, et vestimentum ad operiendum. Quotquot enim in Christo baptizámur, Christum indúimus, et panem comédimus Angelórum, et Dóminum audímus prædicantem: Meus cibus est ut fáciam voluntátem ejus qui misit me Patris, ut ímpleam opus ejus. Faciámus ígitur voluntátem ejus qui misit nos Patris, et impleámus opus ejus; et Christus nobiscum bibet in regno Ecclésiæ sánguinem suum.

℟. Respexit, 177.

FERIA TERTIA.

Ant. è II. Noct. Dom. 177.

Lectio I.

De libro primo Regum.

Cap. 9.

Erat vir de Bénjamin nómine Cis, fílius Abíel, fílii Seror, fílii Béchorath, fílii Aphía, fílii viri Jémini, fortis róbore. Et erat ei fílius vocábulo Saül, electus et bonus; et non erat vir de fíliis Israel mélior illo. Ab húmero et sursum eminébat super omnem pópulum. [*] Períerant autem ásinæ Cis patris Saül. Et dixit Cis ad Saül fílium suum: Tolle tecum unum de púeris, et consurgens vade, et quære ásinas. Qui cùm transissent per montem Ephraim, et per

terram Sálisa, et non invenissent, transiérunt étiam per terram Salim, et non erant; sed et per terram Jémini, et mínimè reperérunt. [**] Cùm autem venissent in terram Suph, dixit Saül ad púerum qui erat cum eo: Veni, et revertámur, ne fortè dimíserit pater meus ásinas, et sollícitus sit pro nobis. Qui ait ei: Ecce vir Dei est in civitáte hac, vir nóbilis; omne quod lóquitur, sine ambiguitáte venit. Nunc ergo eámus illuc, si fortè índicet nobis de via nostra, propter quam vénimus.

℟. Dixit Jesus, 177.

LECTIO II.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 82 *al.* 83 *in Matth.*

CUIQUE fidéli per hoc mystérium Christus se conjungit; et quos génuit, per se nutrit, neque álii tradit: hocque tibi modo probat se carnem accepisse tuam. Ne ítaque segnes simus, tantâ dignáti caritáte et tanto honóre. Non vidétis quanto ímpetu infantes lábia sua mamillæ admóveant? Cum eódem stúdio nos ad hanc accedámus mensam, et ad mamillam spirituális póculi; imò verò, majóre cum stúdio, ut lactentes púeri grátiam Spíritûs attrahámus: unusque nobis sit dolor, si hoc spirituáli alimento privémur. Non sunt humánæ virtútis hæc ópera. Is qui tunc in illa cœna hæc confécit, et nunc étiam operátur. Nos ministrórum habémus órdinem: qui verò illa sanctíficat et transmútat, ipse est. Nullus ergo Judas adsit, nullus avárus: si quis discípulus non est, recédat: non récipit hæc mensa eos qui tales non sunt. Cum discípulis, inquit, meis fácio Pascha. Nemo inhumánus accédat, nemo crudélis et immiséricors, nemo impúrus. Hæc vobis qui communicátis dico, necnon vobis qui ministrátis. Nam necesse est vos álloqui, ut cum multa diligéntia hæc dona distribuátis. Non parvum vobis supplícium deputátum est, si quem ímprobum vobis notum ad hujus mensæ participatiónem admittátis. Sanguis ejus exquirétur de mánibus vestris. Quamvis dux quíspiam sit, quamvis præfectus: sive is ipse qui diadémate redimítur, si indignè accédat, cóhibe; majórem tu quàm ille potestátem habes. Hæc vestra dígnitas est, hæc secúritas, hæc coróna; non ut albâ splendénteque túnicâ indúti circumeátis.

℟. Cœnántibus discípulis, 178.

LECTIO III.

Homil. 46 *al.* 45 *in Joan.*

INITIATI dictis obsequantur; ut non solùm per dilectiónem, sed étiam reipsâ, cum illa carne commisceámur: id quod efficitur per cibum quem ille dedit, volens nobis osténdere quanto erga nos férveat amóre. Proptérea se nobis commíscuit, et in unum corpus totum constítuit, ut

unum simus, quasi corpus junctum cápiti; nam ardentis amóris hoc est indícium. Hoc subindicans Job, de servis suis dicébat, à quibus sic amabátur, ut ejus cárnibus admiscéri peroptárent; ut enim ardentem amórem osténderent, dicébant: Quis det nobis de cárnibus suis, ut saturémur? Ab illa ergo mensa recedámus tanquam leónes ignem spirantes, diábolo terríbiles, cogitantes quod sit caput nostrum, et quantam nobis dilectiónem exhibúerit. Attendámus ígitur nobis ipsis, dilecti, cùm tantis fruámur bonis: et cùm turpe quídpiam loqui subit ánimum, vel quando irâ, vel pravo quópiam affectu nos córripi cérnimus, nobiscum reputémus quibus dignáti simus benefíciis, quem Spíritum accepérimus. Hæc cogitátio nostros temperábit affectus. Quousque enim rebus præséntibus hærébimus? quousque non excitábimur? quousque nullam salútis nostræ curam habébimus? Cogitémus quibusnam nos Deus dignátus sit; grátias agámus, glóriam referámus, non modò per fidem, sed étiam per ópera, ut futúra consequámur bona, grátiâ et benignitáte Dómini nostri Jesu Christi, quîcum Patri glória, unà cum sancto Spíritu, nunc et semper, et in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Accípiens Jesus cálicem, 178.

FERIA QUARTA.

Ant. ℣, *et* ℟℟℟ *è Sabbato præcedenti,* 173.

LECTIO I.

De libro primo Regum.

Cap. 9.

Cum ascénderent clivum civitátis, invenérunt puellas egredientes ad hauriendam aquam, et dixérunt eis: Num hic est Videns? Quæ respondentes, dixérunt illis: Hic est: ecce ante te, festína nunc; hódie enim venit in civitátem, quia sacrifícium est hódie pópuli in excelso. [*] Ingredientes urbem, statim inveniétis eum ántequam ascendat excelsum ad vescendum. Neque enim comestúrus est pópulus, donec ille véniat; quia ipse benedícit hóstiæ: et deinceps cómedunt qui vocáti sunt. Nunc ergo conscéndite, quia hódie reperiétis eum. [**] Et ascendérunt in civitátem. Cùmque illi ambulárent in médio urbis, appáruit Sámuel egrédiens óbviam eis, ut ascénderet in excelsum. Dóminus autem reveláverat aurículam Samuélis ante unam diem quàm veníret Saül, dicens: Hàc ipsâ horâ quæ nunc est, cras mittam virum ad te de terra Bénjamin, et unges eum ducem super pópulum meum Israel: et salvábit pópulum meum de manu Philisthinórum, quia respexi pópulum meum; venit enim clamor eórum ad me. Cùmque aspe-

xisset Sámuel Saülem, Dóminus dixit ei: Ecce vir quem díxeram tibi; iste dominábitur pópulo meo.

℟. Caro mea, 174.

Lectio II. *Cap.* 9.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Mystériis.

Fortè dicas: Aliud vídeo; quómodo tu mihi ásseris quòd Christi corpus accípiam? Probémus non hoc esse quod natúra formávit, sed quod benedíctio consecrávit, majorémque vim esse benedictiónis quàm natúræ; quia benedictióne étiam natúra ipsa mutátur. Virgam tenébat Móyses; projécit eam, et facta est serpens. Rursus prehéndit caudam serpentis, et in virgæ natúram revertit. Vides ígitur prophéticâ grátiâ bis mutátam esse natúram et serpentis et virgæ? Sub Eliséo prophéta, uni ex fíliis Prophetárum excussum est ferrum de secúri, et statim mersum est. Rogávit Eliséum, qui amíserat ferrum. Misit Eliséus lignum in aquam, et ferrum natávit. Utique et hoc præter natúram factum cognóvimus; grávior est enim ferri spécies, quàm aquárum liquor. Advértimus ígitur majóris esse virtútis grátiam, quàm natúram; et adhuc tamen prophéticæ benedictiónis numerámus grátiam. Quòd si tantùm váluit humána benedíctio, ut natúram convérteret; quid dícimus de ipsa consecratióne divína, ubi verba ipsa Dómini salvatóris operantur? Nam sacraméntum illud quod áccipis, Christi sermóne confícitur.

℟. Sicut misit me, 174.

Lectio III.

De totíus mundi opéribus legisti: Quia ipse dixit, et facta sunt: ipse mandávit, et creáta sunt. Sermo ergo Christi, qui pótuit ex níhilo fácere quod non erat, non potest ea quæ sunt, in id mutáre quod non erant? Non enim minus est novas rebus dare, quàm mutáre natúras. Sed quid arguméntis útimur? Suis utámur exemplis, incarnationísque exemplo astruámus mystérii veritátem. Numquid natúræ usus præcessit, cùm Jesus Dóminus ex María nascerétur? Liquet ígitur quòd præter natúræ órdinem virgo generávit: et hoc quod confícimus corpus, ex Vírgine est. Quid hic quæris natúræ órdinem in Christi córpore, cùm præter natúram sit ipse Dóminus Jesus partus ex Vírgine? Vera útique caro Christi, quæ crucifíxa est, quæ sepulta est: verè ergo carnis illíus sacraméntum est. Ipse clamat Dóminus Jesus, Hoc est corpus meum. Ante benedictiónem verbórum cœléstium ália spécies nominátur; post consecratiónem corpus Christi significátur. Ipse dicit sánguinem suum. Ante consecratiónem áliud dícitur, post consecratiónem sanguis nuncupátur. Et tu dicis, Amen; hoc est, Verum est. Quod os lóquitur, mens in-

terna fateátur : quod sermo sonat, affectus séntiat.

℟. Unus panis, 174.

Vesperæ *de die Octava, ut in I Vesperis Festi,* 161. *Orat.* Deus, qui magno, *infrà* 191.

FERIA QUINTA,
OCTAVA FESTI
CORPORIS CHRISTI.
Duplex-majus.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

IN I NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dixit Móyses: Ite tollentes ánimal per famílias vestras, et immoláte Phase. *Exod.* 12.

Ant. 1. *D.* Patres nostri manducavérunt manna in deserto, sicut scriptum est: Panem de cœlo dedit eis manducáre. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Fontes amári obdulcáti sunt eis ad bibendum, et annónam de cœlo consecúti sunt. *Judith* 5.

℣. Dívites eguérunt et esuriérunt; ℟. Inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono. *Ps.* 33.

Lectio i.

De libro primo Regum.

Cap. 9.

Accessit Saül ad Samuélem in médio portæ, et ait: Indica, oro, mihi, ubi est domus Videntis. Et respondit Sámuel Saúli, dicens: Ego sum Videns. Ascende ante me in excelsum, ut comedátis mecum hódie, et dimittam te mane: et ómnia quæ sunt in corde tuo, indicábo tibi: et de ásinis quas nudiustértius perdidisti, ne sollícitus sis, quia inventæ sunt. Et cujus erunt óptima quæque Israel? nonne tibi, et omni dómui patris tui? Respondens autem Saül, ait: Numquid non filius Jémini ego sum; de mínima tribu Israel, et cognátio mea novíssima inter omnes famílias de tribu Bénjamin? Quare ergo locútus es mihi sermónem istum? Assúmens ítaque Sámuel Saúlem et púerum ejus, introduxit eos in triclínium, et dedit eis locum in cápite eórum qui fúerant invitáti.

℟. Immolábit agnum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ, et edent carnes et ázymos panes: * Quicumque coméderit fermentátum, períbit. ℣. Pascha nostrum immolátus est Christus: ítaque epulémur in ázymis sinceritátis et véritátis: * Quicumque coméderit fermentátum. *Exod.* 12. 1 *Cor.* 5.

Lectio ii. *Cap.* 9 *et* 10.

Et comédit Saül cum Samuéle in die illa. Et descendérunt de excelso in óppidum, et locútus est cum Saúle in solário; stravitque Saül in solário, et dormívit. Cùmque mane surrexissent, et jam elucésceret, vocávit Sámuel Saúlem in solário, dicens: Surge, et dimittam te. Et surrexit Saül; egressíque sunt

ambo, ipse vidélicet, et Sámuel. Cùmque descénderent in extréma parte civitátis, Sámuel dixit ad Saül : Dic púero ut antecédat nos, et tránseat : tu autem subsiste paulisper, ut índicem tibi verbum Dómini. Tulit autem Sámuel lentículam ólei, et effúdit super caput ejus, et deosculátus est eum, et ait : Ecce unxit te Dóminus super hæreditátem suam in príncipem, et liberábis pópulum suum de mánibus inimicórum ejus qui in circúitu ejus sunt.

℟. Appáruit in solitúdine minútum in similitúdinem pruínæ super terram. Quod cùm vidissent fílii Israel, ait eis Móyses : * Iste est panis quem Dóminus dedit vobis ad vescendum. ℣. Non Móyses dedit vobis panem de cœlo; sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. * Iste est. *Exod.* 16. *Joan.* 6.

LECTIO III.

Et convocávit Sámuel pópulum ad Dóminum in Maspha; et ait ad fílios Israel : Hæc dicit Dóminus Deus Israel : Ego eduxi Israel de Ægypto, et érui vos de manu Ægyptiórum, et de manu ómnium regum qui affligébant vos. Vos autem hódie projecistis Deum vestrum, qui solus salvávit vos de universis malis et tribulatiónibus vestris; et dixistis : Nequáquam; sed regem constítue super nos. Nunc ergo state coram Dómino per tribus vestras et per famílias. Et applícuit Sámuel omnes tribus Israel, et cécidit sors tribûs Bénjamin. Et applícuit tribum Bénjamin et cognatiónes ejus, et cécidit cognátio Metri, et pervénit usque ad Saül fílium Cis. Quæsiérunt ergo eum, et non est inventus. Et consuluérunt post hæc Dóminum, utrumnam ventúrus esset illuc. Responditque Dóminus : Ecce abscónditus est domi. Cucurrérunt ítaque, et tulérunt eum inde; stetitque in médio pópuli, et áltior fuit universo pópulo ab húmero et sursum. Et ait Sámuel ad omnem pópulum : Certè vidétis quem elégit Dóminus, quóniam non sit símilis illi in omni pópulo. Et clamávit omnis pópulus, et ait : Vivat rex.

℟. Respexit Elías, et ecce ad caput suum subcinerícius panis, et vas aquæ : comédit ergo et bibit, et ambulávit usque ad montem Dei, * In fortitúdine cibi illíus. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in æternum, * In. Glória. * In fortitúdine cibi. 3 *Reg.* 19. *Joan.* 6.

IN II NOCTURNO.

Ant. 6. F. Discúbuit Jesus et duódecim Apóstoli cùm eo, et ait illis : Desidério desiderávi hoc Pascha manducáre vobiscum ántequam pátiar. *Luc.* 22.

Ant. 7. c. Dico vobis quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Deì. *Luc.* 22.

Ant. 4. E. Accepto cálice grátias egit, et dixit: Accípite. Dico enim vobis quòd non bibam de generatióne vitis, donec regnum Dei véniat. *Luc.* 22.

℣. Edúcas panem de terra; ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis. *Ps.* 103.

LECTIO IV.

Sermo sancti Cyrilli Jerosolymitáni.

Catechez. mystag. 4.

Hæc sola beáti Pauli institútio abunde sufficiens est, ut certam vobis de divínis mystériis fidem fáciat; quibus digni hábiti, concorpórei et consangues Christi facti estis: Ille enim modò clamábat, quòd in ea nocte quâ tradebátur Dóminus noster Jesus Christus, sumpto pane, et grátiis actis, fregit et dedit suis discípulis, dicens: Accípite, manducáte; hoc est corpus meum. Et sumpto cálice, ac grátiis actis, dixit: Accípite, bíbite; hic est sanguis meus. Cùm ígitur ipse pronuntiáverit, et díxerit de pane, Hoc corpus est meum; quis audébit deinceps ambígere? Et cùm ipse asseveráverit, et díxerit, Hic meus est sanguis; quis unquam dubitáverit, dicens non esse ejus sánguinem?

℟. Dixit Jesus Judæis: Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita: * Litigábant ergo, dicentes ad ínvicem: Quómodo potest hic nobis dare carnem suam ad manducandum? ℣. Oblíti sunt benefactórum ejus, et mirabílium ejus quæ ostendit eis: * Litigábant. *Joan.* 6. *Ps.* 77.

LECTIO V.

Aquam olim in vinum, quod sánguini affíne est, in Cana Galilææ transmutávit: et eum parum dignum existimábimus cui credámus, cùm vinum in sánguinem transmutávit? Ad núptias corporáles vocátus, stupendum hoc miráculum effécit: et non eum multò magis fíliis thálami nuptiális corpus suum et sánguinem fruenda donasse confitébimur? Quare cum omni persuasióne tanquam corpus et sánguinem Christi illa sumámus. Nam in figúra panis datur tibi corpus, et in figúra vini datur tibi sanguis; ut cùm súmpseris corpus et sánguinem Christi, concorpóreus et consanguis ipsi efficiáris. Sic étenim Christíferi efficimur, distribúto in membra nostra córpore ejus et sánguine; sic, juxta beátum Petrum, divínæ fimus consortes natúræ.

℟. Cœnántibus discípulis, accépit Jesus panem, et * Benedixit, ac fregit, deditque eis, et ait: Accípite et comédite, hoc est corpus meum. ℣. Panem cœli dedit eis: panem Angelórum manducávit homo. * Benedixit. *Matth.* 26. *Ps.* 77.

LECTIO VI.

Olim Christus cum Judæis disserens, aiébat: Nisi manducavéritis meam carnem, et

bibéritis meum sánguinem, non habébitis vitam in vobis ipsis. Cùm autem illi ea quæ dicebantur, non spirituáliter accepissent, offensi abiérunt retrò, existimantes quòd eos ad manducandas carnes hortarétur. Erant et in antíquo fœdere panes propositiónis; verùm illi cùm ad vetus testamentum attinérent, finem accepérunt. In novo verò testamento panis est cœlestis et póculum salutáris, ánimam et corpus sanctificántia. Quemádmodum enim panis córpori convéniens est, ita et Verbum ánimæ consentáneum. Quámobrem ne tanquam nudis et commúnibus elementis, pani et vino Eucharísticis attende; sunt enim corpus et sanguis Christi, secundùm Dómini asseveratiónem: nam etiamsi illud tibi súggerat sensus, fides tamen te certum et firmum effíciat. Ne júdices rem ex gustu; sed ex fide citra ullam dubitatiónem certus esto te córporis et sánguinis Christi dono dignátum fuisse.

℟. Accípiens Jesus cálicem, grátias egit, et dedit illis, dicens: * Bíbite ex hoc omnes; hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui † Pro multis effundétur in remissiónem peccatórum. ℣. Hic est sanguis fœderis, quod pépigit Dóminus vobiscum. * Bíbite. Glória. † Pro. *Matth.* 26. *Exod.* 24.

IN III NOCTURNO.

Ant. 1. *g.* Habémus altáre, de quo édere non habent potestátem qui tabernáculo desérviunt. *Hebr.* 13.

Ant. 3. *e.* Vidéte ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum; partícipes enim Christi effecti sumus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. *G.* Quanta putátis meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, et sánguinem testamenti pollútum dúxerit? *Hebr.* 10.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam. ℟. Et introíbo ad altáre Dei. *Ps.* 42.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem. *Cap.* 6.

In illo témpore; Dixit Jesus turbis Judæórum: Qui mandúcat me, et ipse vivet propter me. Hic est panis qui de cœlo descendit. Et réliqua.

Homília sancti Cyrilli Alexandríni.

Advérsùs Nestor. l. 4.

Qui mandúcat me, inquit, et ille vivet. Manducámus autem nos, non quòd ipsam divinitátem consumámus, ápage ab ista impietáte; sed illam própriam Verbi carnem jam vivíficam effectam, quia ejus facta est qui propter Patrem vivit. Et certè non dícimus extrínsecâ participatióne et adventítiâ vivificári Verbum à Patre; sed vitam pótiùs per natúram esse affirmámus: génitus est enim de Patre tanquam de vita. Quemádmodum verò vivíficum est illud ipsíus Verbi corpus quod sibi próprium fecit per veram uniónem, quæ et in-

telligéntiam et sermónem súperat: sic nos quoque, qui illíus sanctæ carnis et sánguinis ejus participatióne frúimur, omníno vivificámur; cùm in nobis máneat Verbum, non solùm divíno modo per sanctum Spíritum, verùm étiam humáno per sanctam illam carnem pretiosumque ejus sánguinem.

℟. Caro mea verè est cibus, et sanguis meus verè est potus: * Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, in me manet, et ego in illo. ℣. Comédite, amíci, et bíbite; et inebriámini, caríssimi. * Qui. *Joan.* 6. *Cant.* 5.

Lectio viii.

Hæc quæ dixi, vera esse beátus Paulus suo suffrágio confirmat, sic scribens ad eos qui Corinthi in Dóminum nostrum Jesum Christum credíderant: Tanquam prudéntibus dico, judicáte vos quod dico; Calix benedictiónis cui benedícimus, nonne communicátio sánguinis Christi est? Panis quem frángimus, nonne communicátio córporis Christi est? quóniam unus panis et unum corpus multi sumus; omnes enim de uno pane participámus. Partícipes namque sancti Spíritûs effecti, et ipsi ómnium Salvatóri Christo, et inter nos unímur. Concorporáles étiam hoc modo sumus; quóniam unus panis, unum corpus, multi sumus: omnes enim de uno pane participámus. Cólligat namque nos ad unitátem corpus Christi quod est in nobis, neque est ullo modo divísum.

℟. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandúcat me, et ipse vivet propter me. ℣. Ecce servi mei cómedent: ecce servi mei bibent; et exultábo et gaudébo in pópulo meo: * Et. *Joan.* 6. *Is.* 65.

Lectio ix.

Ac divínum quidem hoc esse mystérium, participationemque ejus vivíficam, et incruentæ hujus hóstiæ vim longè illo legáli cultu præstantiórem, perfácile est vidére; vel ab eo ipso, quod illa priscis homínibus sancíta per Mosen, Umbra dicuntur; Christus verò ejusque ómnia, Véritas appellantur. Ad eamque rem confirmandam nobis erit adjumento beátus Paulus, qui sic scripsit: Irritam quis fáciens legem Mosi, sine ulla miseratióne duóbus vel tribus téstibus móritur; quantò magìs putátis deterióra meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, et sánguinem testamenti pollútum dúxerit, in quo sanctificátus est, et Spirítui grátiæ contuméliam fécerit? Quantò ígitur res nostræ sunt excellentióres, quibus ipsa Véritas, id est Christus, illuxit, sanctamque suam carnem ad participandum appósuit!

℟. Unus panis et unum corpus multi sumus, * Omnes qui de uno pane et de uno

cálice participámus. ℣. Parasti in dulcédine tua páuperi, Deus, qui habitáre facis unánimes in domo, * Omnes. Glória Patri. * Omnes. 1 *Cor.* 10. *Ps.* 67.

Orémus. Oratio.

Deus, qui magno misericórdiæ tuæ múnere docuisti nos redemptiónis nostræ sacrifícium celebráre, sicut óbtulit Póntifex noster Jesus Christus in terris: da nobis, quæsumus, ut sanctificáti per oblatiónem córporis et sánguinis ejus, cum ipso mereámur in sempiternum consummári; Qui tecum vivit.

Ad Primam, *Canon proprius.*

Ad ceteras Horas, *Oratio ut suprà.*

FERIA SEXTA
HEBDOM. II POST PENTEC.

Officium ut in Psalterio.

Lectio I.

De libro primo Regum.

Cap. 12.

Dixit Sámuel ad universum Israel: Ecce audívi vocem vestram juxta ómnia quæ locúti estis ad me, et constítui super vos regem. Et nunc rex gráditur ante vos: ego autem sénui, et incánui; porrò filii mei vobiscum sunt: ítaque conversátus coram vobis ab adolescéntia mea usque ad hanc diem, ecce præstò sum. Loquímini de me coram Dómino, et coram Christo ejus, utrùm bovem cujusquam túlerim aut ásinum; si quémpiam calumniátus sum; si oppressi áliquem, si de manu cujusquam munus accépi: et contemnam illud hódie, restituamque vobis. Et dixérunt: Non es calumniátus nos, neque oppressisti, neque tulisti de manu alicújus quíppiam. Dixitque ad eos: Testis est Dóminus adversùm vos, et testis Christus ejus in die hac, quia non invenéritis in manu mea quíppiam. Et dixérunt: Testis.

℟. Dilectus, *infrà* 194.

Lectio II.

Et ait Sámuel ad pópulum: Dóminus, qui fecit Móysen et Aaron, et eduxit patres nostros de terra Ægypti. Nunc ergo state, ut judício contendam adversùm vos coram Dómino, de ómnibus misericórdiis Dómini, quas fecit vobiscum et cum pátribus vestris; quómodo Jacob ingressus est in Ægyptum, et clamavérunt patres vestri ad Dóminum; et misit Dóminus Móysen et Aaron, et eduxit patres vestros de Ægypto, et collocávit eos in loco hoc. Qui oblíti sunt Dómini Dei sui, et trádidit eos in manus Sísaræ magistri milítiæ Hasor, et in manu Philisthinórum, et in manu regis Moab, et pugnavérunt adversùm eos. Póstea autem clamavérunt ad Dóminum, et dixérunt: Peccávimus, quia derelíquimus Dóminum, et servívimus Báalim et Astaroth: nunc ergo érue nos de manu inimicórum nostrórum, et serviémus

tibi. Et misit Dóminus Jeróbaal, et Badan, et Jephte, et Sámuel, et éruit vos de manu inimicórum vestrórum per circúitum, et habitastis confidenter. Videntes autem quòd Naas rex filiórum Ammon venisset adversùm vos, dixistis mihi : Nequáquam ; sed rex imperábit nobis, cùm Dóminus Deus vester regnáret in vobis. Nunc ergo præstò est rex vester, quem elegistis et petistis.

℟. Dixit Sámuel, 194.

LECTIO III.

Et clamávit Sámuel ad Dóminum, et dedit Dóminus voces et plúvias in illa die. Et tímuit omnis pópulus nimis Dóminum et Samuélem ; et dixit universus pópulus ad Samuélem : Ora pro servis tuis ad Dóminum Deum tuum, ut non moriámur ; addídimus enim universis peccátis nostris malum, ut peterémus nobis regem. Dixit autem Sámuel ad pópulum : Nolíte timére ; vos fecistis universum malum hoc : verúmtamen nolíte recédere à tergo Dómini, sed servíte Dómino in omni corde vestro. Et nolíte declináre post vana, quæ non próderunt vobis, neque éruent vos, quia vana sunt. Et non derelinquet Dóminus pópulum suum, propter nomen suum magnum ; quia jurávit Dóminus fácere vos sibi pópulum. Absit autem à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis, et docébo vos viam bonam et rectam. Igitur timéte Dóminum, et servíte ei in veritáte, et ex toto corde vestro.

℟. Si in toto corde, 195.

Oratio, Deus, qui Ecclésiam tuam, *suprà* 180.

SABBATO.

¶ *Hodie et aliis Sabbatis usque ad Adventum, fit Officium de B. Maria in Sabbato, nisi occurrat Festum Semiduplex aut suprà, vel dies intra Octavam, vel aliqua Feria privilegiata.*]

LECTIO I.

De libro primo Regum.

Cap. 13.

Filius unius anni erat Saül cùm regnáre cœpisset ; duóbus autem annis regnávit super Israel. Et elégit sibi Saül tria míllia de Israel : et erant cum Saül duo míllia in Machmas et in monte Bethel, mille autem cum Jónatha in Gábaa Bénjamin : porrò céterum pópulum remísit unumquemque in tabernácula sua. Et percussit Jónathas statiónem Philisthinórum, quæ erat in Gábaa. Quod cùm audissent Philisthiim, Saül cécinit búccinâ in omni terra, dicens : Audiant Hæbræi. Et universus Israel audívit hujuscémodi famam : Percussit Saül statiónem Philisthinórum ; et erexit se Israel adversùs Philísthiim. Clamávit ergo pópulus post Saül in Gálgala.

¶ *Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟ *sumentur*

sumentur ex II Nocturno Dominicæ sequentis, infrà, 195.

LECTIO II.

Et Philísthiim congregáti sunt ad præliandum contra Israel, triginta míllia cúrruum, et sex míllia équitum, et réliquum vulgus, sicut aréna quæ est in líttore maris plúrima. Et ascendentes castrametáti sunt in Machmas ad orientem Béthaven. Quod cùm vidissent viri Israel se in arcto pósitos, (afflictus enim erat pópulus) abscondérunt se in speluncis et in ábditis, in petris quoque, et in antris, et in cisternis. Hebræi autem transiérunt Jordánem in terram Gad et Gálaad. Cùmque adhuc esset Saül in Gálgala, universus pópulus pertérritus est, qui sequebátur eum. Et expectávit septem diébus juxta plácitum Samuélis. et non venit Sámuel in Gálgala, dilapsusque est pópulus ab eo.

LECTIO III.

Ait ergo Saül: Afferte mihi holocaustum et pacífica. Et óbtulit holocaustum. Cumque complesset ófferens holocaustum, ecce Sámuel veniébat; et egressus est Saül óbviam ei, ut salutáret eum. Locutusque est ad eum Sámuel: Quid fecisti? Respondit Saül: Quia vidi quòd pópulus dilaberétur à me, et tu non véneras juxta plácitos dies, (porrò Philísthiim congregáti fúerant in Machmas) dixi: Nunc descendent Philísthiim ad me in Gálgala, et fáciem Dómini non placávi: necessitáte compulsus óbtuli holocaustum. Dixitque Sámuel ad Saül: Stultè egisti, nec custodisti mandáta Dómini Dei tui, quæ præcépit tibi. Quod si non fecisses, jam nunc præparasset Dóminus regnum tuum super Israel in sempiternum; sed nequáquam regnum tuum ultrà consurget. Quæsívit Dóminus sibi virum juxta cor suum; et præcépit ei Dóminus ut esset dux super pópulum suum, eo quod non serváveris quæ præcépit Dóminus.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Multò mélior est obediéntia, quàm stultórum víctimæ, qui nésciunt quid fáciunt mali. *Eccles.* 4.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA TERTIA POST PENTECOSTEN.

Officium ut in Psalterio.

IN I NOCTURNO.

LECTIO I.

De libro primo Regum.

Cap. 13.

Surrexit Sámuel, et ascendit de Gálgalis in Gábaa Bénjamin. Et réliqui pópuli ascendérunt post Saül óbviam pópulo qui expugnábant eos venientes de Gálgala in Gábaa, in colle Bénjamin. Et recénsuit Saül pópulum, qui inventi fúerant cum eo, quasi sexcentos viros. Et Saül et Jónathas fílius ejus, popu-

lusque qui inventus fúerat cum eis, erat in Gábaa Bénjamin : porrò Philísthiim conséderant in Machmas. Et egressi sunt ad prædandum de castris Philisthinórum tres cúnei. Unus cúneus pergébat contra viam Ephra ad terram Sual : porrò álius ingrediebátur per viam Béthoron; tértius autem vérterat se ad iter términi imminentis valli Séboim contra desertum. Porrò faber ferrárius non inveniebátur in omni terra Israel. Cáverant enim Philísthiim, ne fortè fácerent Hebræi gládium aut lánceam. Descendébat ergo omnis Israel ad Philísthiim, ut exacúeret unusquisque vómerem suum, et ligónem, et secúrim, et sárculum. Retúsæ ítaque erant ácies vómerum, et ligónum, et tridentum, et secúrium, usque ad stímulum corrigendum. Cùmque venisset dies prælii, non est inventus ensis et láncea in manu totíus pópuli qui erat cum Saúle et Jónatha, excepto Saül et Jónatha fílio ejus. Egressa est autem státio Philísthiim, ut transcénderet in Machmas.

℟. Dilectus à Dómino Deo suo Sámuel Prophétà Dómini, renovávit impérium : * In lege Dómini congregatiónem judicávit, et cógnitus est in verbis suis fidélis, quia vidit Deum lucis. ℣. Deus sorte distríbuit pátribus terram, et post hæc dedit Júdices usque ad Sámuel Prophétam. * In. *Eccli.* 46. *Act.* 13.

Lectio II. *Cap.* 14.

Dixit autem Jónathas ad adolescentem armígerum suum: Veni, transeámus ad statiónem incircumcisórum horum, si fortè fáciat Dóminus pro nobis; quia non est Dómino diffícile salváre, vel in multis, vel in paucis. Dixitque ei ármiger suus : Fac ómnia quæ placent ánimo tuo : perge quò cupis, et ero tecum ubicumque volúeris. Et ait Jónathas : Ecce nos transímus ad viros istos. Cùmque apparuérimus eis, si táliter locúti fúerint ad nos, Manéte donec veniámus ad vos; stemus in loco nostro, nec ascendámus ad eos. Si autem dixerint, Ascéndite ad nos; ascendámus, quia trádidit eos Dóminus in mánibus nostris : hoc erit nobis signum. Appáruit ígitur uterque statióni Philisthinórum; dixeruntque Philísthiim : En Hebræi egrediuntur de cavernis in quibus abscónditi fúerant. Et locúti sunt viri de statióne ad Jónatham et ad armígerum ejus, dixeruntque : Ascéndite ad nos, et ostendémus vobis rem. Et ait Jónathas ad armígerum suum : Ascendámus, séquere me; trádidit enim Dóminus eos in manus Israel.

℟. Dixit Sámuel ad universum Israel : Nolíte declináre post vana quæ non prodérunt vobis; et non derelinquet Dóminus pópulum suum. Quòd * Si perseveravéritis in malítia, peribitis. ℣. Nescítis quóniam servi

estis ejus cui obedítis, sive peccáti ad mortem, sive obeditiónis ad justítiam? * Si. 1 Reg. 12. Rom. 6.

LECTIO III.

ASCENDIT autem Jónathas mánibus et pédibus reptans, et ármiger ejus post eum. Itaque álii cadébant ante Jónatham, álios ármiger ejus interficiébat sequens eum. Et facta est plaga prima, quâ percussit Jónathas et ármiger ejus, quasi viginti virórum, in média parte júgeri, quam par boum in die aráre consuévit. Et factum est miráculum in castris per agros: sed et omnis pópulus statiónis eórum qui ierant ad prædandum, obstúpuit, et conturbáta est terra; et áccidit quasi miráculum à Deo. Et respexérunt speculatóres Saül, qui erant in Gábaa Bénjamin, et ecce multitúdo prostráta, et huc illucque diffúgiens.

℟. Si in toto corde vestro revertímini ad Dóminum * Auferte deos aliénos de médio vestrî, et † Præparáte corda vestra Dómino, et servíte ei soli. ℣. Genus cùm simus Dei, non debémus æstimáre auro, aut argento, aut lápidi Divínum esse símile. * Auferte. Glória. † Præparáte. 1 Reg. 7. Act. 17.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

De Sacerd. l. 4. c. 1.

OPTARIM ego istam tuam opiniónem veram esse, nimírum eos quibus cóntigit non bene præesse público múneri, (et si millies eos dicas vi pertractos fuisse, atque ignorántiâ peccasse,) optárim, inquam, eos effúgere posse ignem illum æternum, nec cum hypócritis et infidélibus partem habére. Verùm quid tibi fáciam? Non ita se res habet, non ita sanè. Ac si vis, ut à regno primùm, quod apud Deum tanti non est quanti sacerdótium, eórum quæ dixi fidem fáciam. Saül ille fílius Cis, non suopte motu et curâ rex factus est; sed ábiit ut quæreret ásinas, et super iis Prophétam interrogáre cœpit: ille verò de regno ipsum allocútus est. Néque tamen ille statim regnum ádiit, licèt id à Prophéta audisset; sed deprecabátur; renuebatque, dicens: Quis sum ego, et quæ domus patris mei? Quid ergo? An, cùm honóre sibi per Deum trádito malè usus esset, pótuit his verbis éximi ab ira ejus qui se in regem constitúerat?

℟. Deus plebis Israel elégit patres nostros de terra Ægypti, et dedit eis júdices usque ad Sámuel Prophétam: exinde postulavérunt regem; * Et dedit illis Deus Saül virum de tribu Bénjamin. ℣. Dixérunt majóres natu Israel Samuéli: Constítue nobis regem, ut júdicet nos; * Et. Act. 13. 1 Reg. 8.

LECTIO V.

ATQUI póterat ad Samuélem increpantem dícere: Num

ego regnum invási? Num insilívi in hanc poténtiam? Vitam privátam, otiósam et quiétam dúcere volébam: tu verò me in hanc dignitátem pertraxisti. Si in illa humilitáte permansissem, hæc offendícula fácilè declinassem: nam, cùm ex vulgárium et ignobílium essem número, ad hoc opus missus nunquam fuissem; neque mihi bellum contra Amalecítas Deus commisisset; quo mihi non commisso, in peccátum hujúsmodi nunquam incidissem. Verùm hæc ómnia ad defensiónem infirma sunt; nec infirma modò, sed periculósa, quæ Dei magis iram accendant.

℞. Dixit Sámuel ad Saül: Pércute Amalec, non parcas ei: et pepercit Saül Agag. Et ait Sámuel ad Saül: * Pro eo quod abjecisti sermónem Dómini, abjécit te Dóminus. ℣. Quicumque totam legem serváverit, offendat autem in uno, factus est ómnium reus. * Pro eo. 1 *Reg.* 15. *Jac.* 2.

Lectio vi.

Eum enim qui méritis majórem dignitátem accépit, non oportet ad peccatórum excusatiónem honóris magnitúdinem osténdere; sed ad majórem in virtúte profectum uti magno illo Dei erga se stúdio. Ille verò, quia meliórem nactus dignitátem, ídeo peccáre sibi lícitum esse existimábat, nihil áliud quàm Dei cleméntiam peccatórum suórum causam fácere conátus est: quod sanè ímpiis, et iis qui vitam ignávè ducunt, mos est dícere. Nos autem non sic affectos esse, nec in símilem decídere insániam decet; sed ubíque curáre ut quæ facultátis nostræ sunt adhibeámus, ac bene de Deo cogitémus et loquámur.

℞. Numquid vult Dóminus holocausta et víctimas, et non pótiùs ut obediátur voci Dómini? * Mélior est enim obediéntia, quàm víctimæ. ℣. Qui permánserit in lege factor óperis, hic beátus in facto suo erit. * Mélior. Glória. * Mélior. 1 *Reg.* 15. *Jac.* 1.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secùndùm Lucam.

Cap. 15.

In illo témpore; Erant appropinquantes Jesu publicáni et peccatóres, ut audírent illum. Et murmurábant Pharisæi et Scribæ, dicentes: Quia hic peccatóres récipit, et mandúcat cum illis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ. 34 *in Ev.*

Considerandum nobis est, fratres mei, cur Dóminus plus de conversis peccatóribus, quàm de stántibus justis, in cœlo gáudium esse fateátur. Unde hoc? nisi quòd ipsi per quotidiánum visiónis experiméntum nóvimus, quia plerumque hi qui nullis se oppressos peccatórum mólibus sciunt, stant quidem in via justítiæ, nulla illícita pér-

petrant, sed tamen ad cœlestem pátriam ánxiè non anhélant; tantóque sibi in rebus lícitis usum præbent, quantò se perpetrasse nullà illícita meminérunt. Et plerumque pigri rémanent ad exercenda bona præcípua; quia valde sibi secúri sunt, quòd nulla commíserint mala gravióra.

℟. Erant appropinquantes Jesu publicáni et peccatóres; et murmurábant Pharisæi et Scribæ, dicentes : Quia hic * Peccatóres récipit, et mandúcat cum illis. ℣. Quàm magna misericórdia Dómini, et propitiátio illíus converténtibus ad se! * Peccatóres. *Luc.* 15. *Eccli.* 17.

LECTIO VIII.

At contrà, nonnunquam hi qui se áliqua illícita egisse meminérunt, ex ipso suo dolóre compuncti, inardescunt in amórem Dei, seséque in magnis virtútibus exercent, cuncta diffícilia sancti certáminis áppetunt, ómnia mundi derelinquunt, honóres fúgiunt, acceptis contuméliis lætantur, flagrant desidério, ad cœlestem pátriam anhélant; et quia se errasse à Deo consíderant, damna præcedéntia lucris sequéntibus recompensant. Majus ergo de peccatóre converso, quàm de stante justo gáudium fit in cœlo; quia et dux in prælio plus eum mílitem díligit, qui, post fugam reversus, hostem fórtiter premit, quàm illum qui nunquam terga præbuit, et nunquam áliquid fórtiter gessit. Sic agrícola illam ámpliùs terram amat, quæ post spinas úberes fruges profert, quàm eam quæ nunquam spinas hábuit, et nunquam fértilem messem prodúcit.

℟. Quis ex vobis homo qui habet centum oves, et si perdíderit unam, * Nonne vadit ad ovem quæ períerat? et cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens. ℣. Misericórdia Dei super omnem carnem : docet et érudit quasi pastor gregem suum. * Nonne. *Luc.* 15. *Eccli.* 18.

LECTIO IX.

Sed inter hæc sciendum est quia sunt pleríque justi in quorum vita tantum est gáudium, ut eis quælibet peccatórum pœniténtia præpóni nullátenus possit. Nam multi et nullórum sibi malórum sunt cónscii, et tamen in tanti ardóris afflictióne se exercent, ac si à peccátis ómnibus coangustentur. Cuncta étiam lícita réspuunt, ad despectum mundi sublímiter accinguntur, licére sibi nolunt omne quod libet, bona sibi ámputant étiam concessa, contemnunt visibília, invisibílibus accenduntur, lamentis gaudent, in cunctis semetipsos humíliant; et sicut nonnulli peccáta óperum, sic ipsi cogitatiónum peccáta deplórant. Quid ítaque istos díxerim, nisi et justos et pœnitentes, qui se et in pœniténtia de peccáto cogitatiónis humíliant, et recti semper in ópere persevé-

rant? Hinc ergo colligendum est quantum Deo gáudium fáciat, quando humiliter plangit justus; si facit in cœlo gáudium, quando hoc quod malè gessit, per pœniténtiam damnat injustus.

℟. Ego pascam oves meas: * Quod períerat, requíram; et quod abjectum erat, redúcam; et † Quod infirmum fúerat, consolidábo. ℣. Venit Fílius hóminis quærere, et salvum fácere quod períerat. * Quod períerat. Glória. † Quod infirmum. *Ezech.* 34. *Luc.* 19.

Te Deum. [*Et dicitur in omnibus Dominicis usque ad Adventum.*]

Ad Benedictus. *Ant.* 6. *C.* Múlier si perdíderit drachmam unam, quærit diligenter; et, cùm invénerit, cónvocat amícas, dicens: Congratulámini mihi, quia invéni drachmam quam perdíderam. *Luc.* 15.

Orémus. Oratio.

Protector in te sperántium, Deus, sine quo nihil est válidum, nihil sanctum: multíplica super nos misericórdiam tuam; ut, te rectóre, te duce, sic transeámus per bona temporália, ut non amittámus ætérna; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Dico vobis quia gáudium erit coram Angelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agente. *Luc.* 15.

FERIA SECUNDA.

Lectio I.

De libro primo Regum.

Cap. 14.

Omnes Israelítæ qui se abscónderant in monte Ephraim, audientes quod fugissent Philisthæi, sociavérunt se cum suis in prælio. Et erant cum Saül quasi decem míllia virórum. Et salvávit Dóminus in die illa Israel: pugna autem pervénit usque ad Béthaven. Et viri Israel sociáti sunt sibi in die illa: adjurávit autem Saül pópulum, dicens: Maledictus vir qui coméderit panem usque ad vésperam, donec ulciscar de inimícis meis. Et non manducávit universus pópulus panem: ómneque terræ vulgus venit in saltum, in quo erat mel super fáciem agri. Ingressus est ítaque pópulus saltum, et appáruit fluens mel, nullusque applícuit manum ad os suum; timébat enim pópulus juramentum. Porrò Jónathas non audíerat cùm adjuráret pater ejus pópulum: extenditque summitátem virgæ quam habébat in manu, et intinxit in favum mellis; et convertit manum suam ad os suum, et illumináti sunt óculi ejus.

℟. Dilectus, 194.

Lectio II.

Et dixit Saül: Irruámus super Philisthæos nocte, et vastémus eos usque dum illucescat mane, nec relinquá-

mus ex eis virum. Dixitque pópulus: Omne quod bonum vidétur in óculis tuis, fac. Et ait sacerdos; Accedámus huc ad Deum. Et consuluit Saül Dóminum: Num pérsequar Philísthiim? si trades eos in manus Israel? Et non respondit ei in die illa. Dixitque Saül: Applicáte huc univérsos ángulos pópuli; et scitóte, et vidéte per quem accíderit peccátum hoc hódie. Vivit Dóminus salvátor Israel, quia si per Jónatham fílium meum factum est; absque retractatióne moriétur. Ad quod nullus contradixit ei de omni pópulo. Et ait ad univérsum Israel: Separámini vos in partem unam, et ego cum Jónatha fílio meo ero in parte áltera. Responditque pópulus ad Saül: Quod bonum vidétur in óculis tuis, fac. ℟. Dixit, 194.

Lectio III.

Et dixit Saül ad Dóminum Deum Israel: Dómine Deus Israel, da indícium: quid est quód non respónderis servo tuo hódie? Si in me aut in Jónatha fílio meo est iníquitas hæc, da ostensiónem: aut, si hæc iníquitas est in pópulo tuo, da sanctitátem. Et deprehensus est Jónathas et Saül; pópulus autem exivit. Et ait Saül: Míttite sortem inter me et inter Jónatham fílium meum. Et captus est Jónathas. Dixit autem Saül ad Jónatham: Indica mihi quid féceris. Et indicávit ei Jónathas, et ait: Gustans gustávi in summitáte virgæ quæ erat in manu mea páululum mellis, et ecce ego mórior. Et ait Saül: Hæc fáciat mihi Deus, et hæc addat, quia morte moriéris, Jónatha. Dixitque pópulus ad Saül: Ergone Jónathas moriétur, qui fecit salútem hanc magnam in Israel? hoc nefas est: vivit Dóminus, si ceciderit capillus de cápite ejus in terram, quia cum Deo operátus est hódie. Liberávit ergo pópulus Jónatham, ut non morerétur.

℟. Si in toto corde, 195.

FERIA TERTIA.

Lectio I.

De libro primo Regum.

Cap. 15.

Ait Sámuel ad Saül: Sine me, et indicábo tibi quæ locútus sit Dóminus ad me nocte. Dixitque ei: Lóquere. Et ait Sámuel: Nonne cùm párvulus esses in óculis tuis, caput in tríbubus Israel factus es? unxitque te Dóminus in regem super Israel; et misit te Dóminus in viam, et ait: Vade, et intérfice peccatóres Amalec, et pugnábis contra eos usque ad interneciónem eórum. Quare ergo non audisti vocem Dómini; sed versus ad prædam es, et fecisti malum in óculis Dómini? Et ait Saül ad Samuélem: Imò audívi vocem Dómini, et ambulávi in via per quam misit me Dóminus, et adduxi Agag regem Amalec.

et Amalec interféci. Tulit autem de præda pópulus oves et boves, primítias eórum quæ cæsa sunt, ut ímmolet Dómino Deo suo in Gálgalis.

℟. Deus, 195.

LECTIO II.

Et ait Sámuel: Numquid vult Dóminus holocausta et víctimas, et non pótiùs ut obediátur voci Dómini? Mélior est enim obediéntia quàm víctimæ, et auscultáre magis quàm offerre ádipem aríetum: quóniam quasi peccátum ariolandi est, repugnáre; et quasi scelus idololatríæ, nolle acquiéscere. Pro eo ergo quod abjecisti sermónem Dómini, abjécit te Dóminus ne sis rex. Dixitque Saül ad Samuélem: Peccávi; quia prævaricátus sum sermónem Dómini et verba tua, timens pópulum, et obédiens voci eórum. Sed nunc porta, quæso, peccátum meum, et revértere mecum, ut adórem Dóminum. Et ait Sámuel ad Saül: Non revertar tecum, quia projecisti sermónem Dómini, et projécit te Dóminus ne sis rex super Israel.

℟. Dixit, 196.

LECTIO III.

Et conversus est Sámuel ut abíret: ille autem apprehendit summitátem pállii ejus, quæ et scissa est. Et ait ad eum Sámuel: Scidit Dóminus regnum Israel à te hódie, et trádidit illud próximo tuo melióri te. Porrò Triumphátor in Israel non parcet, et pœnitúdine non flectétur; neque enim homo est, ut agat pœniténtiam. At ille ait: Peccávi; sed nunc honóra me coram senióribus pópuli mei, et coram Israel, et revértere mecum, ut adórem Dóminum Deum tuum. Reversus ergo Sámuel, secútus est Saülem; et adorávit Saül Dóminum. Dixitque Sámuel: Addúcite ad me Agag regem Amalec. Et oblátus est ei Agag pinguíssimus, et tremens. Et dixit Agag: Siccine séparat amára mors? Et ait Sámuel: Sicut fecit absque líberis mulíeres gládius tuus, sic absque líberis erit inter mulíeres mater tua. Et in frusta concídit eum Sámuel coram Dómino in Gálgalis.

℟. Numquid, 196.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro primo Regum.

Cap. 15 *et* 16.

Non vidit Sámuel ultrà Saül usque ad diem mortis suæ: verúmtamen lugébat Sámuel Saúlem, quóniam Dóminum pœnitébat quod constituisset eum regem super Israel. Dixitque Dóminus ad Samuélem: Usquequo tu luges Saül, cùm ego projécerim eum ne regnet super Israel? Imple cornu tuum óleo, et veni ut mittam te ad Isai Bethleemítem; provídi enim in fíliis ejus mihi regem. Et ait Sámuel: Quómodo vadam? áudiet enim Saül, et interfíciet me. Et ait Dóminus: Vítulum de ar-

mento tolles in manu tua, et dices: Ad immolandum Dómino veni. Et vocábis Isai ad víctimam, et ego ostendam tibi quid fácias, et unges quemcumque monstrávero tibi. Fecit ergo Sámuel sicut locútus est ei Dóminus. Venitque in Béthleem, et admiráti sunt senióres civitátis, occurrentes ei; dixeruntque: Pacificusne est ingressus tuus? Et ait: Pacíficus: ad immolandum Dómino veni; sanctificámini, et veníte mecum ut ímmolem. Sanctificávit ergo Isai et fílios ejus, et vocávit eos ad sacrifícium.

℟. Dilectus, 194.

Lectio II.

Cumque ingressi essent, vidit Eliab, et ait: Num coram Dómino est Christus ejus? Et dixit Dóminus ad Samuélem: Ne respícias vultum ejus, neque altitúdinem statúræ ejus; quóniam abjéci eum, nec juxta intúitum hóminis ego júdico: homo enim videt ea quæ parent; Dóminus autem intuétur cor. Et vocávit Isai Abínadab, et adduxit eum coram Samuéle. Qui dixit: Nec hunc elégit Dóminus. Adduxit autem Isai Samma, de quo ait: Etiam hunc non elégit Dóminus. Adduxit ítaque Isai septem fílios suos coram Samuéle; et ait Sámuel ad Isai: Non elégit Dóminus ex istis. ℟. Dixit, 194.

Lectio III.

Dixitque Sámuel ad Isai: Numquid jam compléti sunt fílii? Qui respondit: Adhuc réliquus est párvulus, et pascit oves. Et ait Sámuel ad Isai: Mitte, et adduc eum; nec enim discumbémus priùs quàm huc ille véniat. Misit ergo, et adduxit eum. Erat autem rufus, et pulcher aspectu, decoráque fácie. Et ait Dóminus: Surge, unge eum; ipse est enim. Tulit ergo Sámuel cornu ólei, et unxit eum in médio fratrum ejus; et directus est Spíritus Dómini à die illa in David, et deinceps: surgensque Sámuel ábiit in Rámatha. Spíritus autem Dómini recessit à Saül, et exagitábat eum spíritus nequam, à Dómino.

℟. Si in toto corde, 195.

FERIA QUINTA.

Lectio I.

De libro primo Regum.

Cap. 17.

Congregantes Philísthiim ágmina sua in prælium, convenérunt in Socho Judææ: et castrametáti sunt inter Socho et Azeca in fínibus Dommim. Porrò Saül et fílii Israel congregáti venérunt in vallem Terebinthi, et direxérunt áciem ad pugnandum contra Philísthiim. Et Philísthiim stabant super montem ex parte hac, et Israel stabat supra montem ex áltera parte, vallisque erat inter eos. Et egressus est vir spúrius de castris Philisthinórum, nómine Góliath, de Geth, altitúdinis sex cubitórum et palmi: et cassis ærea super

caput ejus, et lorícâ squamátâ induebátur: porrò pondus lorícæ ejus quinque míllia siclórum æris erat; et ócreas æreas habébat in crúribus; et clypeus æreus tegébat húmeros ejus. Hastíle autem hastæ ejus erat quasi liciatórium texéntium; ipsum autem ferrum hastæ ejus sexcentos siclos habébat ferri: et ármiger ejus antecedébat eum.

℟. Deus, 195.

LECTIO II.

STANSQUE clamábat adversùm phalangas Israel, et dicébat eis: Quare venistis paráti ad prælium? Numquid ego non sum Philisthæus, et vos servi Saül. Elígite ex vobis virum, et descendat ad singuláre certámen. Si quíverit pugnáre mecum, et percússerit me, érimus vobis servi; si autem ego prævalúero, et percússero eum, vos servi éritis, et serviétis nobis. Et aiébat Philisthæus: Ego exprobrávi agmínibus Israel hódie: Date mihi virum; et íneat mecum singuláre certámen. Audiens autem Saül et omnes Israelítæ sermónes Philisthæi hujuscémodi, stupébant, et metuébant nimis.

℟. Dixit, 196.

LECTIO III.

ET dixit David: Ego servus tuus vadam, et pugnábo adversùs Philisthæum. Et ait Saül ad David: Non vales resístere Philisthæo isti, nec pugnáre adversùs eum, quia puer es; hic autem vir bellátor est ab adolescéntia sua. Dixitque David ad Saül: Pascébat servus tuus patris sui gregem, et veniébat leo, vel ursus, et tollébat aríetem de médio gregis; et persequébar eos, et percutiébam, eruebamque de ore eórum: et illi consurgébant adversùm me, et apprehendébam mentum eórum, et suffocábam, interficiebamque eos. Nam et leónem et ursum interféci ego servus tuus: erit ígitur et Philisthæus hic incircumcísus, quasi unus ex eis. Nunc vadam, et áuferam oppróbrium pópuli; quóniam quis est iste Philisthæus incircumcísus, qui ausus est maledícere exercítui Dei viventis? Et ait David: Dóminus qui erípuit me de manu leónis, et de manu ursi, ipse me liberábit de manu Philisthæi hujus. Dixit autem Saül ad David: Vade, et Dóminus tecum sit.

℟. Numquid, 196.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De libro primo Regum.

Cap. 17.

TULIT David báculum suum quem semper habébat in mánibus; et elégit sibi quinque limpidíssimos lápides de torrente, et misit eos in peram pastorálem quam habébat secum, et fundam manu tulit; et processit adversùm Philisthæum. Ibat autem Philisthæus incédens, et appropinquans adversùm David, et ármiger ejus ante eum.

Cùmque inspexisset Philisthæus, et vidisset David, despexit eum; erat enim adolescens, rufus, et pulcher aspectu. Et dixit Philisthæus ad David: Numquid ego canis sum, quòd tu venis ad me cum báculo? Et maledixit Philisthæus David in diis suis; dixitque ad David: Veni ad me, et dabo carnes tuas volatílibus cœli et béstiis terræ. Dixit autem David ad Philisthæum: Tu venis ad me cum gládio, et hasta, et clypeo; ego autem vénio ad te in nómine Dómini exercituum, Dei ágminum Israel, quibus exprobrasti hódie: et dabit te Dóminus in manu mea, et percútiam te, et áuferam caput tuum à te.

℟. Dilectus, 194.

LECTIO II.

Cum ergo surrexisset Philisthæus, et veniret, et appropinquáret contra David, festinávit David, et cucurrit ad pugnam ex adverso Philisthæi. Et misit manum suam in peram: tulitque unum lápidem, et fundâ jecit, et circumdúcens percussit Philisthæum in fronte: et infixus est lapis in fronte ejus, et cécidit in fáciem suam super terram. Prævaluitque David adversùm Philisthæum in funda et lápide, percussumque Philisthæum interfécit. Cùmque gládium non habéret in manu David, cucurrit et stetit super Philisthæum, et tulit gládium ejus, et eduxit eum de vagina sua; et interfécit eum, præciditque caput ejus. Videntes autem Philísthiim quòd mórtuus esset fortíssimus eórum, fugérunt. Et consurgentes viri Israel et Juda vociferáti sunt, et persecúti sunt Philisthæos usque dum venirent in vallem, et usque ad portas Accaron.

℟. Dixit, 194.

LECTIO III. *Cap.* 18.

Porro cùm reverterétur percusso Philisthæo David, egressæ sunt mulíeres de universis úrbibus Israel, cantantes, chorosque ducentes in occursum Saûl regis, in tympanis lætitiæ, et in sistris. Et præcinébant mulíeres ludentes, atque dicentes: Percussit Saûl mille, et David decem míllia. Irátus est autem Saûl nimis, et displícuit in óculis ejus sermo iste, dixitque: Dedérunt David decem míllia, et mihi mille dedérunt: quid ei súperest, nisi solum regnum? Non rectis ergo óculis Saûl aspiciébat David à die illa, et deinceps. Post diem autem álteram invásit Spíritus Dei malus Saûl, et prophetábat in médio domûs suæ; David autem psallébat manu suâ, sicut per síngulos dies. Tenebatque Saûl lánceam, et misit eam, putans quod confígere posset David cum pariete: et declinávit David à fácie ejus secundò. Et tímuit Saûl David, eo quod Dóminus esset cum eo, et à se recessisset.

℟. Si in toto corde vestro revertímini, 195.

SABBATO.

Lectio I.

De libro primo Regum.

Cap. 26.

Ait David ad Achímelech Hethæum, et Abísai fílium Sarvíæ, fratrem Joab, dicens: Quis descendet mecum ad Saül in castra? Dixitque Abísai: Ego descendam tecum. Venérunt ergo David et Abísai ad pópulum nocte, et invenérunt Saül jacentem et dormientem in tentório, et hastam fixam in terra ad caput ejus; Abner autem et pópulum dormientes in circúitu ejus. Dixitque Abísai ad David: Conclúsit Deus inimícum tuum hódie in manus tuas; nunc ergo perfódiam eum lánceâ in terra semel, et secundò opus non erit. Et dixit David ad Abísai: Ne interfícias eum; quis enim extendet manum suam in christum Dómini, et innocens erit? Et dixit David: Vivit Dóminus, quia nisi Dóminus percússerit eum, aut dies ejus vénerit ut moriátur, aut in prælium descendens períerit; propítius sit mihi Dóminus ne extendam manum meam in christum Dómini. Nunc ígitur tolle hastam quæ est ad caput ejus, et scyphum aquæ, et abeámus.

¶ *Si fiat de Sabbato, ℟℟℟ sumentur è II Nocturno Domínicæ præcedentis; et sic in Sabbatis sequentibus.*

Lectio II.

Tulit ígitur David hastam, et scyphum aquæ, qui erat ad caput Saül, et abiérunt: et non erat quisquam qui vidéret, et intellígeret, et evigiláret; sed omnes dormiébant; quia sopor Dómini irrúerat super eos. Cùmque transisset David ex adverso, et stetisset in vértice montis de longè, et esset grande intervallum inter eos, clamávit David ad pópulum, et ad Abner fílium Ner, dicens: Nonne respondébis, Abner? Et respondens Abner, ait: Quis es tu qui clamas, et inquiétas regem? Et ait David ad Abner: Numquid non vir tu es? et quis álius símilis tuî in Israel? quare ergo non custodisti dóminum tuum regem? ingressus est enim unus de turba ut interfíceret regem dóminum tuum. Non est bonum hoc quod fecisti: vivit Dóminus, quóniam fílii mortis estis vos, qui non custodistis dóminum vestrum, christum Dómini. Nunc ergo vide ubi sit hasta regis, et ubi sit scyphus aquæ, qui erat ad caput ejus.

Lectio III.

Cognovit autem Saül vocem David, et dixit: Numquid vox hæc tua, fili mi David? Et ait David: Vox mea, dómine mi rex. Et ait: Quam ob causam dóminus meus perséquitur servum suum? Quid feci? aut quod est malum in manu mea? Nunc ergo audi, oro, dómine mi

rex, verba servi tui : si Dóminus incitat te adversùm me, odorétur sacrifícium; si autem filii hóminum, maledicti sunt in conspectu Dómini, qui ejecérunt me hódie, ut non hábitem in hæreditáte Dómini, dicentes : Vade, servi diis aliénis. Et nunc non effundátur sanguis meus in terram coram Dómino; quia egressus est rex Israel, ut quærat púlicem unum, sicut perséquitur perdix in móntibus. Et ait Saül : Peccávi : revértere, fili mi David; nequáquam enim ultrà tibi malefáciam, eo quod pretiósa fúerit ánima mea in óculis tuis hódie : appáret enim quòd stultè égerim, et ignoráverim multa nimis.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. David in sua misericórdia consecútus est sedem regni in sécula. 1 *Mach.* 2.

Oratio ut infra ad Laudes.

DOMINICA QUARTA POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

Lectio i.

Incipit liber secundus Regum. *Cap.* 1.

Factum est, postquam mórtuus est Saül, ut David reverterétur à cæde Amalec, et manéret in Síceleg duos dies. In die autem tértia appáruit homo véniens de castris Saül, veste conscissâ, et púlvere conspersus caput. Et ut venit ad David, cécidit super fáciem suam, et adorávit. Dixitque ad eum David : Unde venis? Qui ait ad eum : De castris Israel fugi. Et dixit ad eum David : Quod est verbum quod factum est? índica mihi. Qui ait : Fugit pópulus ex prælio, et multi corruentes è pópulo mórtui sunt : sed et Saül et Jónathas fílius ejus interiérunt.

℟. Elégit Dóminus David servum suum, et * Sústulit eum de grégibus óvium : de post fœtantes accépit eum, páscere Jacob servum suum, et Israel hæreditátem suam. ℣. Amóto Saül, suscitávit illis David regem; cui testimónium pérhibens, dixit : Invéni David fílium Jesse, virum secundùm cor meum. * Sústulit. *Ps.* 77. *Act.* 13.

Lectio ii.

Dixitque David ad adolescentem qui nuntiábat ei : Unde scis quia mórtuus est Saül, et Jónathas fílius ejus? Et ait adolescens qui nuntiábat ei : Casu veni in montem Gélboë, et Saül incumbébat super hastam suam : porrò currus et équites appropinquábant ei : et conversus post tergum suum, vidensque me vocávit. Cui cùm respondissem, Adsum; dixit mihi : Quisnam es tu? Et áio ad eum : Amalecítes ego sum. Et locútus est mihi : Sta super me, et intérfice me; quóniam tenent me angústiæ, et adhuc tota ánima mea in me est. Stansque super eum, occídi illum; sciébam enim

quod vivere non póterat post ruínam; et tuli diadéma quod erat in cápite ejus, et armillam de bráchio illíus, et áttuli ad te Dóminum meum huc.

℟. Quasi adeps separátus à carne, sic David à fíliis Israel. Occídit gigantem : * In tollendo manum, saxo fundæ dejécit exultatiónem Golíæ ; nam invocávit Dóminum omnipotentem. ℣. Si quis Dei cultor est, et voluntátem ejus facit, hunc exaudit. * In. *Eccli.* 47. *Joan.* 9.

Lectio iii.

Apprehendens autem David vestimenta sua scidit, omnesque viri qui erant cum eo; et planxérunt, et flevérunt, et jejunavérunt usque ad vésperam super Saül, et super Jónatham fílium ejus, et super pópulum Dómini, et super domum Israel, eo quod corruissent gládio. Dixitque David ad júvenem qui nuntiáverat ei : Unde es tu? Qui respondit : Fílius hóminis ádvenæ Amalecítæ ego sum. Et ait ad eum David : Quare non timuisti míttere manum tuam ut occíderes christum Dómini ? Vocansque David unum de púeris suis, ait : Accédens írrue in eum. Qui percussit illum, et mórtuus est. Et ait ad eum David : Sanguis tuus super caput tuum; os enim tuum locútum est adversùm te, dicens : Ego interféci christum Dómini.

℟. Nunquam legistis quid fécerit David quando esúriit? quómodo introívit in domum Dei sub Abíathar príncipe Sacerdótum, * Et † Panes propositiónis manducávit, quos non licébat manducáre, nisi Sacerdótibus. ℣. Dedit ei Sacerdos sanctificátum panem; neque enim erat ibi panis, nisi tantùm panes propositiónis qui subláti fúerant à fácie Dómini. * Et. Glória. † Panes. *Marc.* 2. 1 *Reg.* 21.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 2 *de David et Saül.*

Cum Saül incidisset in manus David, post datam salútem ínsequens illum, et occídere volens, cùmque posset hostem cum universo exércitu concídere; dimísit illum íntegrum et incólumem; ideóque, cùm sciret morbum regis immedicábilem esse, neque illum unquam hostílem in se ánimum positúrum, submóvit sese ab óculis illíus, et apud bárbaros vitam agébat, sérviens, honóre privátus, pudóre suffúsus, labóre ac misériâ sibi ipsi parans ad victum necessária. Atqui non hoc tantùm est quod mirémur; sed illud quoque, quod postéaquam audíerat regem in ácie cecidisse, discídit vestem, et cínere se conspersit, et eo luctu luxit, quo quis lugéret amisso primogénito germanóque fílio. Subinde nomen illíus inclámans unà cum fílii nómine, compósitis

étiam encómiis, ac voces acerbi dolóris testes emittens, impransus mansit usque ad vésperam, éxecrans et ipsa loca quæ Saúlis sánguinem excéperant.

℟. Tabernáculum testimónii fuit cum pátribus nostris, usque in diébus David, qui invénit grátiam ante Deum. * Et pétiit ut inveníret tabernáculum Deo Jacob. ℣. Meménto, Dómine, David, et omnis mansuetúdinis ejus, sicut jurávit Dómino. * Et. *Act.* 7. *Ps.* 131.

LECTIO V.

NUNC mihi quisque recordétur inimíci qui læsit, dolóre etiamnum in ánimo æstuante, atque hunc et vivum servet, et vitâ defunctum deplóret, haud quidem ad ostentatiónem, sed ex ánimo veróque corde; etiamsi quid perferendum sit incómmodi, ne quid offendat eum qui læsit, ómnia tum fáciat, tum patiátur, magna à Deo expectans præmia. En hic étiam regnum adeptus est, nec tamen inquinávit cæde manus; sed dextram habens puram, sic corónâ redimítus est, sic ad sólium ascendit, púrpurâ ac diadémate magnificéntius encómium gestans, vidélicet quòd hostí pepercisset, quòd eumdem extinctum luxisset. Idcirco non vivus modò, sed et mórtuus hóminum memóriâ celebrátur.

℟. Dilexit David Deum qui fecit illum; et dedit illi contra inimícos poténtiam: Dóminus purgávit peccáta ipsíus, et * Exaltávit in ætérnum cornu ejus, et dedit illi testaméntum regni, et sedem glóriæ in Israel. ℣. Erexit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui, sicut locútus est per os sanctórum qui à século sunt Prophetárum ejus. * Exaltávit in ætérnum cornu. *Eccli.* 47. *Luc.* 1.

LECTIO VI. *Hom.* 3.

MULTI, defunctis inimícis, in illórum líberos iram, quam in eos habébant, effudérunt. At non ita generósus ac magnánimus iste David: sed et viventem inimícum observávit, et illo defuncto, benevoléntiam quam erga illum gésserat, fíliis exhíbuit. Quid illíus mensâ sánctius, quam cingébant fílii hostis; hostis, inquam, occídere conáti? Quid illo convívio spirituálius, in quo tam multæ abundábant benedictiónes? Angeli pótiùs quàm hóminis convocantis erat. Síquidem inimíci fílios amplecti et amáre, et illíus fílium, qui tóties ipsum tentasset è médio tóllere, atque id móliens excessisset è vita, id facit ut in illum chorum referátur.

℟. David in sua generatióne cùm administrasset voluntáti Dei, dormívit; * Et appósitus est ad patres suos. ℣. Mórtuus est in senectúte bona, plenus diérum, et divítiis, et glóriâ; * Et appósitus est. Glória. * Et. *Act.* 13. 1 *Par.* 29.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam. *Cap.* 5.

In illo témpore; Cùm turbæ irrúerent in Jesum, ut audírent verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum Genésareth. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi. *In Luc. l.* 4.

Ubi Dóminus multis impertívit vária génera sanitátum, nec témpore, nec loco cœpit ab stúdio sanandi turba cohibéri. Vesper incúbuit, sequebantur; stagnum occurrit, urgébant. Et ideo ascendit in Petri navim. Hæc est illa navis quæ adhuc secundùm Matthæum flúctuat, secundùm Lucam replétur píscibus; ut et princípia Ecclésiæ fluctuantis, et posterióra exuberantis agnoscas. Sanctus Lucas eam sibi navim, in qua Petrus piscarétur, elégit. Non turbátur ista quæ Petrum habet; in qua prudéntia návigat, abest perfídia, fides spirat. Quemádmodum enim turbári póterat, cui præerat is in quo Ecclésiæ firmamentum est? Illìc ergo turbátio, ubi módica fides : hìc secúritas, ubi perfecta diléctio.

℟. Cùm turbæ irrúerent in Jesum, ut audírent verbum Dei, ascendens in navim quæ erat Simónis, * Sedens docébat de navícula turbas. ℣. Sapiéntia in cápite turbárum clámitat : Convertímini ad correptiónem meam; en ostendam vobis verba mea. * Sedens. *Luc.* 5. *Prov.* 1.

Lectio viii.

Etsi áliis imperátur ut laxent rétia sua, soli tamen Petro dícitur : Duc in altum, hoc est in profundum disputatiónum. Quid enim tam altum, quàm altitúdinem divitiárum vidére; scire Dei Fílium, et professiónem divínæ generatiónis assúmere? Quam licèt mens non queat humána plenæ ratiónis investigatióne comprehéndere; fídei tamen plenitúdo compléctitur. In hoc altum disputatiónis Ecclésia à Petro dúcitur, ut vídeat hinc resurgentem Dei Fílium, inde Spíritum sanctum profluentem. Quæ sunt autem Apostolórum quæ laxári jubentur rétia, nisi verbórum complexiónes, et quasi quidam oratiónis sinus, et disputatiónum recessus, qui eos quos céperint, non amittant? Et bene apostólica instrumenta piscandi rétia sunt, quæ non captos périmunt, sed reservant, et de profundo ad lumen éxtrahunt; fluctuantes de ínfimis ad superna tradúcunt.

℟. Ut cessávit Jesus loqui, dixit ad Simónem : Duc in altum, et * Laxáte rétia vestra in captúram. ℣. Ecce ego mittam piscatóres multos, dicit Dóminus, et piscabuntur fílios Israel. * Laxáte rétia. *Luc.* 5. *Jerem.* 16.

Lectio ix.

Præceptor, inquit, per totam noctem laborantes, nihil

cépimus; sed in verbo tuo laxábo rétia. Et ego, Dómine, scio quia nox mihi est, quando non ímperas. Expecto ut júbeas: in verbo tuo laxábo rétia. O vácua præsúmptio! ô humílitas fructuósa! Qui nihil ántea céperant, magnam in verbo Dómini conclúdunt píscium multitúdinem. Non hoc humánæ facúndiæ opus, sed supernæ vocatiónis est munus. Cedunt disputatiónes hóminum: fide suâ plebs credit. Rumpuntur rétia, nec lábitur piscis. Vocantur ad adjumentum sócii qui erant in ália navi. Quæ est illa ália navis, nisi fortè Judæa, ex qua Joannes et Jacóbus eliguntur! Hi de synagóga ad navem Petri, hoc est, ad Ecclésiam convenérunt, ut implérent ambas navículas. Omnes enim in nómine Jesu génua flectunt, sive Judæus, sive Græcus: ómnia et in ómnibus Christus.

℟. Simon dixit Jesu: Præceptor, per totam noctem laborantes nihil cépimus; in verbo autem tuo laxábo rete. Cùm hoc fecissent; * Conclusérunt píscium multitúdinem copiósam. ℣. Ipsi vidérunt ópera Dómini, et mirabília ejus in profundo. * Conclusérunt. Glória. * Conclusérunt píscium multitúdinem copiósam. *Luc.* 5. *Ps.* 106.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Rumpebátur rete eórum; et annuérunt sóciis, qui erant in ália navi, ut venírent. Et venérunt, et implevérunt ambas navículas, ita ut penè mergerentur. *Luc.* 5.

Orémus. Oratio.

Da nobis, quæsumus, Dómine, ut et mundi cursus pacíficè nobis tuo órdine dirigátur, et Ecclésia tua tranquillâ devotióne lætétur; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Simon Petrus prócidit ad génua Jesu, dicens: Exi à me, quia homo peccátor sum, Dómine. Stupor enim circumdéderat eum, et omnes qui cum illo erant, in captúra píscium quam céperant. *Luc.* 5.

FERIA SECUNDA.

Lectio i.

De libro secundo Regum.

Cap. 2.

Post hæc consúluit David Dóminum, dicens: Num ascendam in unam de civitátibus Juda? et ait Dóminus ad eum: Ascende. Dixitque David: Quò ascendam? Et respondit ei: In Hebron. Ascendit ergo David, et duæ uxóres ejus, Achínoam Jezraëlítes, et Abígail uxor Nabal Carméli: sed et viros qui erant cum eo, duxit David síngulos cum domo sua; et mansérunt in óppidis Hebron. Veneruntque viri Juda, et unxérunt ibi David, ut regnáret super domum Juda.

℟. Elégit, 205.

Lectio ii.

Et nuntiátum est David, quòd viri Jabes Gálaad sepe-

lissent Saül. Misit ergo David núntios ad viros Jabes Gálaad, dixitque ad eos: Benedicti vos à Dómino, qui fecistis misericórdiam hanc cum dómino vestro Saül, et sepelistis eum. Et nunc retríbuet vobis quidem Dóminus misericórdiam et veritátem; sed et ego reddam grátiam; eo quod fecistis verbum istud. Confortentur manus vestræ, et estóte fílii fortitúdinis; licèt enim mórtuus sit dóminus vester Saül, tamen me unxit domus Juda in regem sibi. ℟. Quasi, 206.

Lectio iii.

Abner autem fílius Ner, princeps exércitûs Saül, tulit Isboseth fílium Saül, et circumduxit eum per castra; regemque constítuit super Gálaad, et super Gessúri, et super Jézrael, et super Ephraim, et super Bénjamin, et super Israel universum. Quadraginta annórum erat Isboseth fílius Saül, cùm regnáre cœpisset super Israel; et duóbus annis regnávit: sola autem domus Juda sequebátur David. Et fuit númerus diérum, quos commorátus est David ímperans in Hebron super domum Juda, septem annórum et sex ménsium.

℟. Nunquam, 206.

FERIA TERTIA.

Lectio i.

De libro secundo Regum.

Cap. 3.

Cum esset prælium inter domum Saül et domum David, Abner fílius Ner regébat domum Saül. Fúerat autem Saúli concubína, nómine Respha, fília Aía. Dixitque Isboseth ad Abner: Quare ingressus es ad concubínam patris mei? Qui irátus nimis propter verba Isboseth, ait: Numquid caput canis ego sum advérsum Judam hódie, qui fécerim misericórdiam super domum Saül patris tui, et super fratres et próximos ejus, et non trádidi te in manus David; et tu requisísti in me quod argúeres pro muliere hódie? Hæc fáciat Deus Abner, et hæc addat ei, nisi quómodo jurávit Dóminus David, sic fáciam cum eo, ut transferátur regnum de domo Saül; et elevétur thronus David super Israel, et super Judam, à Dan usque Bersabée. Et non pótuit respondére ei quidquam, quia metuébat illum.

℟. Tabernáculum, 207.

Lectio ii.

Misit ergo Abner núntios ad David pro se dicentes: Cujus est terra? et ut loquerentur: Fac mecum amicítias, et erit manus mea tecum, et redúcam ad te universum Israel. Qui ait: Optimè: ego fáciam tecum amicítias; sed unam rem peto à te, dicens: Non vidébis fáciem meam, ántequam addúxeris Michol fíliam Saül; et sic vénies, et vidébis me. Misit autem David núntios ad Isboseth fílium Saül. dicens: Redde uxórem meam Michol.

quam despondi mihi centum præpútiis Philísthiim. Misit ergo Isboseth, et tulit eam à viro suo Phaltíel, fílio Lais.

℟. Dilexit, 207.

LECTIO III.

Sermonem quoque íntulit Abner ad senióres Israel, dicens: Tam heri quàm nudiustértius quærebátis David ut regnáret super vos. Nunc ergo fácite, quóniam Dóminus locútus est ad David, dicens: In manu servi mei David salvábo pópulum meum Israel de manu Philísthiim, et ómnium inimicórum ejus. Locútus est autem Abner étiam ad Bénjamin. Et ábiit ut loquerétur ad David in Hebron, ómnia quæ placúerant Israéli, et universo Bénjamin. Venitque ad David in Hebron cum viginti viris; et fecit David Abner, et viris ejus qui vénerant cum eo, convívium. Et dixit Abner ad David: Surgam, ut cóngregem ad te dóminum meum regem omnem Israel, et íneam tecum fœdus, et ímperes ómnibus, sicut desíderat ánima tua.

℟. David, 207.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro secundo Regum.

Cap. 4.

Venientes fílii Remmon Berothítæ, Rechab et Báana, ingressi sunt fervente die domum Isboseth, qui dormiébat super stratum suum merídie: et ostiária domûs purgans tríticum, obdormívit. Ingressi sunt autem domum latenter assumentes spicas trítici, et percussérunt eum in ínguine Rechab et Báana frater ejus, et fugérunt. Cùm autem ingressi fuissent domum, ille dormiébat super lectum suum in concláví, et percutientes, interfecérunt eum; sublatóque cápite ejus, abiérunt per viam deserti totâ nocte: et attulérunt caput Isboseth ad David in Hebron, dixeruntque ad regem: Ecce caput Isboseth fílii Saül inimíci tui, qui quærébat ánimam tuam; et dedit Dóminus dómino meo regi ultiónem hódie de Saül et de sémine ejus.

℟. Elegit, 205.

LECTIO II.

Respondens autem David Rechab et Báana fratri ejus, fíliis Remmon Berothítæ, dixit ad eos: Vivit Dóminus, qui éruit ánimam meam de omni angústia, quóniam eum qui annuntiáverat mihi, et díxerat, Mórtuus est Saül; qui putábat se próspera nuntiáre, ténui, et occídi eum in Síceleg, cui oportébat mercédem dare pro núntio: quantò magis nunc, cùm hómines ímpii interfecérunt virum innóxium in domo sua super lectum suum, non quæram sánguinem ejus de manu vestra, et áuferam vos de terra? Præcépit ítaque David púeris suis, et interfecérunt eos: præcidentesque manus et pedes eórum, suspendérunt eos

super piscínam in Hebron; caput autem Isboseth tulérunt, et sepeliérunt in sepulcro Abner in Hebron.

℟. Quasi adeps separátus à carne, 206.

LECTIO III. *Cap.* 5.

Et venérunt universæ tribus Israel ad David in Hebron, dicentes: Ecce nos, os tuum et caro tua sumus: sed et heri et nudiustértius, cùm esset Saül rex super nos, tu eras edúcens et redúcens Israel; dixit autem Dóminus ad te: Tu pasces pópulum meum Israel, et tu eris dux super Israel. Venérunt quoque et senióres Israel ad regem in Hebron, et percussit cum eis rex David fœdus in Hebron coram Dómino; unxeruntque David in regem super Israel. Fílius triginta annórum erat David, cùm regnáre cœpisset; et quadraginta annis regnávit. In Hebron regnávit super Judam septem annis et sex ménsibus: in Jerúsalem autem regnávit triginta tribus annis super omnem Israel et Judam. Et ábiit rex, et omnes viri qui erant cum eo, in Jerúsalem ad Jebusæum habitatórem terræ; dictumque est David ab eis: Non ingrediéris huc, nisi abstúleris cæcos et claudos, dicentes: Non ingrediétur David huc. Cœpit autem David arcem Sion, hæc est cívitas David.

℟. Nunquam legistis quid fécerit David quando esúriit, 206.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro secundo Regum.

Cap. 6.

Congregavit rursum David omnes electos ex Israel triginta míllia. Surrexitque David, et ábiit, et universus pópulus qui erat cum eo de viris Juda, ut addúcerent arcam Dei, super quam invocátum est nomen Dómini exercítuum, sedentis in Chérubim super eam. Et imposuérunt arcam Dei super plaustrum novum; tuleruntque eam de domo Abínadab, qui erat in Gábaa: Oza autem et Ahío fílii Abínadab minábant plaustrum novum. Cùmque tulissent eam de domo Abínadab, qui erat in Gábaa, custódiens arcam Dei, Ahío præcedébat arcam. David autem et omnis Israel ludébant coram Dómino in ómnibus lignis fabrefactis, et cítharis, et lyris, et tympanis, et sistris, et cymbalis.

℟. Tabernáculum, 207.

LECTIO II.

Postquam autem venérunt ad áream Nachon, extendit Oza manum ad arcam Dei, et ténuit eam, quóniam calcitrábant boves, et declinavérunt eam. Iratusque est indignatióne Dóminus contra Ozam, et percussit eum super temeritáte: qui mórtuus est ibi juxta arcam Dei. Contristátus est autem David, eo quod percussisset Dóminus Ozam;

et vocátum est nomen loci illíus, Percússio Ozæ, usque in díem hanc. Et extímuit David Dóminum in die illa, dicens: Quómodo ingrediétur ad me arca Dómini? Et nóluit divértere ad se arcam Dómini in civitátem David; sed divertit eam in domum Obédedom Gethæi.

℟. Dilexit, 207.

Lectio III.

Et habitávit arca Dómini in domo Obédedom Gethæi tribus ménsibus: et benedixit Dóminus Obédedom, et omnem domum ejus. Nuntiatumque est regi David quod benedixisset Dóminus Obédedom et ómnia ejus, propter arcam Dei. Abiit ergo David, et adduxit arcam Dei de domo Obédedom in civitátem David cum gáudio: et erant cum David septem chori, et victima vítuli. Cùmque transcendissent qui portábant arcam Dómini sex passus, immolábat bovem et arietem; et David saltábat totis víribus ante Dóminum.

℟. David, 207.

FERIA SEXTA.

Lectio I.

De libro secundo Regum.

Cap. 7.

Factum est cùm sedisset rex in domo sua, et Dóminus dedisset ei réquiem úndique ab universis inimícis suis, dixit ad Nathan prophétam: Videsne quod ego hábitem in domo cédrina, et arca Dei pósita sit in médio péllium? Dixitque Nathan ad regem: Omne quod est in corde tuo, vade, fac; quia Dóminus tecum est. Factum est autem in illa nocte; et ecce sermo Dómini ad Nathan, dicens: Vade, et lóquere ad servum meum David: Hæc dicit Dóminus: Numquid tu ædificábis mihi domum ad habitandum? Neque enim habitávi in domo ex die illa, quâ eduxi fílios Israel de terra Ægypti, usque in diem hanc; sed ambulábam in tabernáculo et in tentório.

℟. Elégit, 205.

Lectio II.

Per cuncta loca quæ transívi cùm ómnibus fíliis Israel, numquid loquens locútus sum ad unam de tríbubus Israel, cui præcépi ut pásceret pópulum meum Israel, dicens: Quare non ædificastis mihi domum cédrinam? Et nunc hæc dices servo meo David: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Ego tuli te de páscuis sequentem greges, ut esses dux super pópulum meum Israel; et fui tecum in ómnibus ubicumque ambulasti, et interféci universos inimícos tuos à fácie tua; fecíque tibi nomen grande, juxta nomen magnórum qui sunt in terra. Et ponam locum pópulo meo Israel, et plantábo eum, et habitábit sub eo, et non turbábitur ámpliùs: nec addent filii iniquitátis ut affligant eum sicut priùs, ex die quâ constítui

júdices super pópulum meum Israel; et réquiem dabo tibi ab ómnibus inimícis tuis: prædicitque tibi Dóminus, quod domum fáciat tibi Dóminus. ℟. Quasi, 206.

LECTIO III.

Cumque compléti fúerint dies tui, et dormiéris cum pátribus tuis, suscitábo semen tuum post te, quod egrediétur de útero tuo, et firmábo regnum ejus. Ipse ædificábit domum nómini meo, et stabíliam thronum regni ejus usque in sempitérnum. Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in fílium: qui si iníquè áliquid gésserit, árguam eum in virga virórum, et in plagis filiórum hóminum. Misericórdiam autem meam non áuferam ab eo, sicut ábstuli à Saül quem amóvi à fácie mea. Et fidélis erit domus tua, et regnum tuum usque in ætérnum ante fáciem tuam, et thronus tuus erit firmus júgiter. Secundùm ómnia verba hæc, et juxta universam visiónem istam, sic locútus est Nathan ad David. ℟. Nunquam, 206.

SABBATO.

LECTIO I.

De libro secundo Regum.

Cap. 11.

Factum est, vertente anno, eo témpore quo solent reges ad bella procédere, misit David Joab, et servos suos cum eo, et universùm Israel; et vastavérunt fílios Ammon, et obsedérunt Rabba; David autem remansit in Jerúsalem. Dum hæc agerentur, áccidit ut súrgeret David de strato suo post merídiem, et deambuláret in solário domûs régiæ; viditque mulíerem se lavantem, ex adverso super solárium suum: erat autem múlier pulcra valde. Misit ergo rex, et requisívit quæ esset múlier. Nuntiatumque est ei quod ipsa esset Bethsabée fília Elíam, uxor Uríæ Hethæi. Missis ítaque David núntiis, tulit eam; quæ cùm ingressa esset ad illum, dormívit cum ea; statimque sanctificáta est ab immundítia sua, et reversa est in domum suam concepto fœtu; mittensque nuntiávit David, et ait: Concépi.

LECTIO II.

Misit autem David ad Joab, dicens: Mitte ad me Uríam Hethæum. Misitque *Joab* Uríam ad David. Et venit Urías ad David; quæsivitque David quàm rectè ágeret Joab, et pópulus, et quómodo administrarétur bellum. Et dixit David ad Uríam: Vade in domum tuam, et lava pedes tuos. Et egressus est Urías de domo regis, secutusque est eum cibus régius. Dormívit autem Urías ante portam domûs régiæ cum áliis servis dómini sui, et non descendit ad domum suam. Nuntiatumque est David à dicéntibus: Non ivit Urías in domum suam. Et ait David ad Uríam: Numquid non de

via venisti? quare non descendisti in domum tuam? Et ait Urías ad David: Arca Dei, et Israel, et Juda hábitant in papiliónibus, et dóminus meus Joab, et servi dómini mei super fáciem terræ manent; et ego ingrédiar domum meam, ut cómedam et bibam, et dórmiam cum uxóre mea! Per salútem tuam, et per salútem ánimæ tuæ non fáciam rem hanc.

LECTIO III.

Ait ergo David ad Uríam: Mane hìc étiam hódie, et cras dimittam te. Mansit Urías in Jerúsalem in die illa et áltera: et vocávit eum David ut coméderet coram se et bíberet, et inebriávit eum: qui egressus véspere, dormívit in strato suo cum servis dómini sui, et in domum suam non descendit. Factum est ergo mane, et scripsit David epístolam ad Joab, misitque per manum Uríæ, scribens in epístola: Pónite Uríam ex adverso belli, ubi fortíssimum est prælium: et derelínquite eum, ut percussus intéreat. Igitur cùm Joab obsidéret urbem, pósuit Uríam in loco ubi sciébat viros esse fortíssimos. Egressíque viri de civitáte, bellábant adversùm Joab, et cecidérunt de pópulo servórum David; et mórtuus est étiam Urías Hethæus.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Dixit David ad Deum: Peccávi nimis, Dómine; óbsecro, aufer iniquitátem servi tui, quia insipienter egi. 1 *Paral.* 21.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA QUINTA
POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

LECTIO I.

De libro secundo Regum.

Cap. 11 *et* 12.

Audivit uxor Uríæ quod mórtuus esset Urías vir suus, et planxit eum. Transacto autem luctu, misit David, et introduxit eam in domum suam, et facta est ei uxor, peperitque ei fílium: et displícuit verbum hoc quod fécerat David, coram Dómino. Misit ergo Dóminus Nathan ad David. Qui cùm venisset ad eum, dixit ei: Duo viri erant in civitáte una, unus dives, et alter pauper: dives habébat oves et boves plúrimos valde; pauper autem nihil habébat omníno, præter ovem unam párvulam quam émerat et nutríerat, et quæ créverat apud eum cum fíliis ejus símul, de pane illíus cómedens, et de cálice ejus bibens, et in sinu illíus dórmiens; eratque illi sicut fília. Cùm autem peregrínus quidam venisset ad dívitem, parcens ille súmere de óvibus et de bobus suis, ut exhibéret convívium peregríno illi qui vénerat ad se, tulit ovem viri páuperis, et præparávit cibos hómini qui vénerat ad se.

℟. Elégit Dóminus David

servum suum, et *Sústulit eum de grégibus óvium : de post fœtantes accépit eum páscere Jacob servum suum, et Israel hæreditátem suam. ℣. Amóto Saül, suscitávit illis David regem; cui testimónium pérhibens, dixit : Invéni David fílium Jesse, virum secundùm cor meum. * Sústulit. *Ps.* 77. *Act.* 13.

LECTIO II.

IRATUS autem indignatióne David adversùs hóminem illum nimis, dixit ad Nathan : Vivit Dóminus, quóniam fílius mortis est vir qui fecit hoc : ovem reddet in quádruplum, eo quod fécerit verbum istud, et non pepércerit. Dixit autem Nathan ad David : Tu es ille vir. Hæc dicit Dóminus Deus Israel : Ego unxi te in regem super Israel, et ego érui te de manu Saül, et dedi tibi domum dómini tui, et uxóres dómini tui in sinu tuo, dedíque tibi domum Israel et Juda; et si parva sunt ista, adjíciam tibi multò majóra.

℟. Quasi adeps separátus à carne, sic David à fíliis Israel. Occídit gigantem : * In tollendo manum, saxo fundæ dejécit exultatiónem Golíæ; nam invocávit Dóminum omnipotentem. ℣. Si quis Dei cultor est, et voluntátem ejus facit, hunc exaudit. * In. *Eccli.* 47. *Joan.* 9.

LECTIO III.

QUARE ergo contempsisti verbum Dómini, ut fáceres malum in conspectu meo! Uríam Hethæum percussisti gládio : et uxórem illíus accepisti in uxórem tibi, et interfecisti eum gládio filiórum Ammon: quámobrem non recédet gládius de domo tua usque in sempiternum, eo quod despéxeris me, et túleris uxórem Uríæ Hethæi, ut esset uxor tua. Itaque hæc dicit Dóminus : Ecce ego suscitábo super te malum de domo tua, et tollam uxóres tuas in óculis tuis, et dabo próximo tuo, et dórmiet cum uxóribus tuis in óculis solis hujus. Tu enim fecisti abscónditè; ego autem fáciam verbum istud in conspectu omnis Israel, et in conspectu solis.

℟. Nunquam legistis quid fécerit David quando esúriit, quómodo introívit in domum Dei sub Abíathar príncipe Sacerdótum, * Et † Panes propositiónis manducávit, quos non licébat manducáre nisi Sacerdótibus? ℣. Dedit ei Sacerdos sanctificátum panem; neque enim erat ibi panis, nisi tantùm panes propositiónis, qui subláti fúerant à fácie Dómini. * Et. Glória. † Panes. *Marc.* 2. 1 *Reg.* 21.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Apológia David.

Ad Theodos. Cap. 2.

UNUSQUISQUE nostrûm per síngulas horas quàm multa delinquit; et tamen unusquisque de plebe peccátum suum confiténdum non putat. Ille rex tantus ac potens, ne exíguo

guo quidem momento manére penès se delicti passus est consciéntiam; sed præmatúrâ confessióne, atque immenso dolóre, réddidit peccátum suum Dómino. Quem mihi nunc fácilè repérias honorátum ac dívitem, qui, si arguátur alicújus culpæ reus, non molestè ferat? At ille régio clarus império, tot divínis probátus oráculis, cùm à priváto hómine corriperétur quòd gráviter deliquisset, non indignátus infrémuit, sed conféssus ingémuit, culpæ dolóre.

℟. Tabernáculum testimónii fuit cum pátribus nostris usque in diébus David, qui invénit grátiam ante Deum, * Et pétiit ut inveníret tabernáculum Deo Jacob. ℣. Meménto, Dómine, David, et omnis mansuetúdinis ejus, sicut jurávit Dómino. * Et. *Act.* 7. *Ps.* 131.

LECTIO V.

DENIQUE Dóminum dolor íntimi movit affectûs, ut Nathan díceret: Quóniam pœnítuit te, et Dóminus tránstulit peccátum tuum. Matúritas ítaque véniæ profundam regis fuisse pœniténtiam declarávit, quæ tanti erróris offensam tradúxerit. Alii hómines, cùm à sacerdótibus corripiuntur, peccátum suum íngravant, dum negáre cúpiunt aut défendere; ibíque eórum lapsus est major ubi desperátur corréctio. Sancti autem Dómini, qui consummáre pium certámen géstiunt et cúrrere cursum salútis, sícubi fortè ut hómines corrúerint, natúræ magis fragilitáte, quàm peccandi libídine, acrióres ad currendum resurgunt, pudóris stímulo majóra reparantes certámina; ut non solùm nullum attulisse æstimétur lapsus impediméntum, sed étiam velocitátis incentíva cumulasse.

℟. Diléxit David Deum qui fecit illum, et dedit illi contra inimícos poténtiam: Dóminus purgávit peccáta ipsíus, et * Exaltávit in ætérnum cornu ejus, et dedit illi testamentum regni, et sedem glóriæ in Israel. ℣. Eréxit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui, sicut locútus est per os sanctórum qui à século sunt Prophetárum ejus. * Exaltávit. *Eccli.* 47. *Luc.* 1.

LECTIO VI. *Cap.* 4.

PECCAVIT David, quod solent reges: sed pœniténtiam gessit, flevit, ingémuit, quod non solent reges. Conféssus est culpam, obsecrávit indulgéntiam, humi stratus deplorávit ærumnam, jejunávit, orávit, confessiónis suæ testimónium in perpétua sécula vulgáto dolóre transmísit. Quod erubescunt fácere priváti, rex non erúbuit confitéri. Qui tenentur légibus, audent suum negáre peccátum, dedignantur rogáre indulgéntiam, quam petébat qui nullis légibus tenebátur humánis. Quod peccávit, conditiónis est; quod supplicávit, correctiónis. Lapsus com-

múnis, sed speciális conféssio. Culpam ítaque incidisse, natúræ est; diluisse, virtútis.

℟. David in sua generatióne cùm administrasset voluntáti Dei, dormívit; * Et appósitus est ad patres suos. ℣. Mórtuus est in senectúte bona, plenus diérum, et divítiis, et glóriâ: * Et. Glória. * Et. *Act.* 13. 1 *Par.* 29.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 5.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Dico vobis quia nisi abundáverit justítia vestra plusquam Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi. 16 *in Matth.*

Cáritas est ómnium mater bonórum, certa discipulórum nota, quæ ómnia nostra cóntinet. Jure ergo radíces et fontes inimicítiæ quæ illam pessumdat, cum veheméntia multa Christus ámputat et tollit. Nihil enim ita curat Deus, ut nos mútuis vínculis colligári. Ideo et per seipsum et per discípulos suos, tam in novo quàm in véteri testamento, multo hoc præceptum sermóne commendat, et véhemens vindex est eórum qui hoc despíciunt. Etenim nihil ita malítiam omnem indúcit et fundat, ut caritátis remótio. Ideo dicébat: Cùm abundáverit iníquitas, refrigescet cáritas multórum. Sic Cain fratricída factus est, sic Esaü, sic fratres Joséphi; sic innúmera exorta sunt mala, avulsâ caritáte.

℟. Audistis quia dictum est antíquis: Non occídes; * Ego autem dico vobis, quia omnis qui iráscitur fratri suo, reus erit judício. ℣. Locútus est Dóminus ad Móysen: Lóquere ad omnem cœtum filiórum Israel: Non stabis contra sánguinem próximi tui. * Ego. *Matth.* 5. *Levit.* 19.

Lectio viii.

Neque in supradictis gradum sistit, sed ália plura ádhibet, queis ostendit quantum ejus hábeat ratiónem. Nam cùm per concílium, per judícium et per gehennam ignis comminátus esset, ália adjécit præcedéntibus cónsona, nempe: Si offers munus tuum ad altáre, et ibi recordátus fúeris quia frater tuus habet áliquid adversùm te, relinque munus tuum ante altáre, et vade priùs reconciliári fratri tuo; et tunc véniens, offer munus tuum. O bonitátem, ô benignitátem, quæ omnem sermónem súperat! Honórem suum déspicit pro caritáte erga próximum; ostendens se priùs comminátum esse, non ex inimicítia quadam, vel ex cupiditáte inferendi supplícii, sed ex amóre ferventi. Quid enim hisce verbis mansuétius fingi possit? Interrumpátur, inquit, cultus meus, ut cáritas tua máneat. Nam verè sacrifícium est reconci-

liátio cum fratre. Ideo non dixit, Postquam obtúleris, vel, Antequam ófferas, sed ipso múnere præsente, et jam sacrifício incipiente, mittit eum, ut se cum fratre reconcíliet; nec subláto jacente múnere, nec ántequam munus attúlerit, sed illo in médio jacente jubet illuc accúrrere.

℟. Si offers munus tuum ad altáre, et ibi recordátus fúeris quia frater tuus habet áliquid adversùm te, relinque ibi munus tuum ante altáre, et * Vade priùs reconciliári fratri tuo. ℣. Misericórdiam vólui, et non sacrifícium; et sciéntiam Dei, plusquam holocausta. * Vade. *Matth.* 5. *Os.* 6.

LECTIO IX.

Cum ergo sic jubet id ágere, et qua de causa? Hæc ambo, ut mihi quidem vidétur, subíndicans, et agens; unum quidem, ut jam dixi, ut ostendat se caritátem magni fácere, et illam esse putáre máximum ómnium sacrifícium, seque sine caritáte sacrifícium non admíttere; secundum autem, ut reconciliatiónis inevitábilem necessitátem ásserat. Nam qui jussus est non priùs offerre quàm reconciliarétur, etiamsi non ex amóre próximi, saltem ne sacrifícium imperfectum máneat, properábit ad offensum fratrem ut inimicítiam solvat. Ideóque ómnia empháticis expressit verbis, terrens illum excitansque. Cùm dixisset enim, Relinque munus tuum, non ibi súbstitit, sed subjunxit, Ante altáre: et postquam ex loco in horrórem quemdam conjécit, Et vade, nec tantùm dixit, Vade; sed adjunxit, Priùs; et tunc véniens, offer munus tuum: per hæc ómnia declárans hanc mensam non admíttere eos qui inimicítias mútuò exercent.

℟. Relinque próximo tuo nocenti te; * Et tunc † Deprecanti tibi peccáta solventur. ℣. Tunc véniens ófferes munus tuum; * Et. Glória. † Deprecanti tibi. *Eccli.* 28. *Matth.* 5.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Nisi abundáverit justítia vestra plusquam Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui diligéntibus te bona invisibília præparasti: infunde córdibus nostris tui amóris affectum; ut te in ómnibus et super ómnia diligentes, promissiónes tuas, quæ omne desidérium súperant, consequámur; Per.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Dico vobis: Qui díxerit fratri suo, Raca, reus erit concílio. Qui autem díxerit, Fátue, reus erit gehennæ ignis. *Matth.* 5.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De libro secundo Regum.

Cap. 12.

Dixit David ad Nathan: Peccávi Dómino. Dixitque

Nathan ad David : Dóminus quoque tránstulit peccátum tuum; non moriéris. Verúmtamen, quóniam blasphemáre fecisti inimícos Dómini propter verbum hoc, fílius qui natus est tibi, morte moriétur. Et reversus est Nathan in domum suam. Percussit quoque Dóminus párvulum quem pepérerat uxor Uríæ David, et desperátus est. Deprecatusque est David Dóminum pro párvulo; et jejunávit David jejúnio, et ingressus seorsum, jácuit super terram. Venérunt autem senióres domûs ejus, cogentes eum ut súrgeret de terra : qui nóluit, nec comédit cum eis cibum. ℟. Elégit, 215.

LECTIO II.

Accidit autem die séptimâ ut morerétur infans: timueruntque servi David nuntiáre ei quod mórtuus esset párvulus. Dixérunt enim : Ecce cùm párvulus adhuc víveret loquebámur ad eum, et non audiébat vocem nostram; quantò magis si dixérimus, Mórtuus est puer, se afflíget? Cùm ergo David vidisset servos suos mussitantes, intellexit quod mórtuus esset infántulus; dixitque ad servos suos: Num mórtuus est puer? Qui respondérunt ei : Mórtuus est. Surrexit ergo David de terra, et lotus unctusque est : cùmque mutasset vestem, ingressus est domum Dómini, et adorávit: et venit in domum suam, petivitque ut pónerent ei panem, et comédit. ℟. Quasi, 216.

LECTIO III.

Dixerunt autem ei servi sui: Quis est sermo quem fecisti? Propter infantem, cùm adhuc víveret, jejunasti et flebas; mórtuo autem púero, surrexisti, et comedisti panem. Qui ait: Propter infantem, dum adhuc víveret, jejunávi et flevi; dicébam enim : Quis scit si fortè donet eum mihi Dóminus, et vivat infans? Nunc autem, quia mórtuus est, quare jejúnem? Numquid pótero revocáre eum ámpliùs? Ego vadam magis ad eum; ille verò non revertétur ad me. Et consolátus est David Bethsabée uxórem suam, ingressusque ad eam dormívit cum ea; quæ génuit fílium, et vocávit nomen ejus Sálomon, et Dóminus dilexit eum. Misitque in manu Nathan Prophétæ, et vocávit nomen ejus, *Amábilis Domino*, eo quod dilígeret eum Dóminus.

℟. Nunquam, 216.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De libro secundo Regum.

Cap. 13.

Factum est post tempus biénnii, ut tonderentur oves Absalom in Baálhasor, quæ est juxta Ephraim ; et vocávit Absalom omnes fílios regis, venitque ad regem, et ait ad eum : Ecce tondentur oves servi tui; véniat, oro, rex cum servis suis ad servum suum. Dixitque rex Absalom:

Noli, fili mi, noli rogáre ut veniámus omnes, et gravémus te. Cùm autem cógeret eum, et noluisset ire, benedixit ei.

℟. Tabernáculum, 217.

LECTIO II.

ET ait Absalom: Si non vis veníre, véniat, óbsecro, nobiscum saltem Amnon frater meus. Dixitque ad eum rex: Non est necesse ut vadat tecum. Coégit ítaque Absalom eum, et dimísit cum eo Amnon et universos fílios regis. Feceratque Absalom convívium quasi convívium regis. Præcéperat autem Absalom púeris suis, dicens: Observáte cùm temulentus fúerit Amnon vino, et díxero vobis: Percútite eum, et interfícite, nolíte timére: ego enim sum qui præcípio vobis: roborámini, et estóte viri fortes. Fecérunt ergo púeri Absalom adversùm Amnon, sicut præcéperat eis Absalom. Surgentesque omnes fílii regis, ascendérunt sínguli mulas suas, et fugérunt.

℟. Dilexit, 217.

LECTIO III.

CUMQUE adhuc pérgerent in itínere, fama pervénit ad David, dicens: Percussit Absalom omnes fílios regis, et non remansit ex eis saltem unus. Surrexit ítaque rex, et scidit vestimenta sua, et cécidit super terram; et omnes servi illíus, qui assistébant ei, scidérunt vestimenta sua. Respondens autem Jónadab fílius Sémmaa fratris David, dixit: Ne æstimet dóminus meus rex quod omnes púeri fílii regis occísi sint; Amnon solus mórtuus est, quóniam in ore Absalom erat pósitus ex die quà oppressit Thamar sorórem ejus. Nunc ergo ne ponat dóminus meus rex super cor suum verbum istud, dicens: Omnes fílii regis occísi sunt; quóniam Amnon solus mórtuus est. Fugit autem Absalom.

℟. David, 218.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro secundo Regum.

Cap. 14.

CUM ingressa fuisset múlier Thecuítis ad regem, cécidit coram eo super terram, et adorávit, et dixit: Serva me, rex. Et ait ad eam rex: Quid causæ habes? Quæ respondit: Heu! múlier vídua ego sum; mórtuus est enim vir meus: et ancillæ tuæ erant duo fílii, qui rixáti sunt adversùm se in agro; nullusque erat qui eos prohibére posset: et percussit alter álterum, et interfécit eum. Et ecce consurgens universa cognátio adversùm ancillam tuam, dicit: Trade eum qui percussit fratrem suum, ut occidámus eum pro ánima fratris sui quem interfécit et deleámus hærédem; et quærunt extínguere scintillam meam quæ relicta est, ut non supersit viro meo nomen, et relíquiæ super terram. ℟. Elégit, 215.

LECTIO II.

Et ait rex : Qui contradíxerit tibi, adduc eum ad me, et ultrà non addet ut tangat te. Quæ ait : Recordétur rex Dómini Dei sui, ut non multiplicentur próximi sánguinis ad ulciscendum, et nequáquam interfíciant fílium meum. Qui ait : Vivit Dóminus, quia non cadet de capillis fílii tui super terram. Dixit ergo múlier : Loquátur ancilla tua ad dóminum meum regem verbum. Et ait : Lóquere. Dixitque múlier : Quare cogitasti hujuscémodi rem contra pópulum Dei, et locútus est rex verbum istud, ut peccet, et non redúcat ejectum suum? Omnes mórimur, et quasi aquæ dilábimur in terram, quæ non revertuntur; nec vult Deus períre ánimam, sed retractat cógitans ne pénitus péreat qui abjectus est.

℟. Quasi, 216.

LECTIO III.

Et ait rex : Numquid manus Joab tecum est in ómnibus istis? Respondit múlier, et ait : Per salútem ánimæ tuæ, dómine mi rex, nec ad sinistram, nec ad déxteram est ex ómnibus his quæ locútus est dóminus meus rex; servus enim tuus Joab ipse præcépit mihi, et ipse pósuit in os ancillæ tuæ ómnia verba hæc. Ut vérterem figúram sermónis hujus, servus tuus Joab præcépit istud : tu autem, dómine mi rex, sápiens es sicut habet sapiéntiam Angelus Dei, ut intélligas ómnia super terram. Et ait rex ad Joab : Ecce placátus feci verbum tuum : vade ergo, et révoca púerum Absalom. Cadensque Joab super fáciem suam in terram, adorávit, et benedixít regi; et dixit Joab : Hódie intellexit servus tuus, quia invéni grátiam in óculis tuis, dómine mi rex; fecisti enim sermónem servi tui. Surrexit ergo Joab, et ábiit in Gessur, et adduxit Absalom in Jerúsalem. Dixit autem rex : Revertátur in domum suam, et fáciem meam non vídeat. Reversus est ítaque Absalom in domum suam, et fáciem regis non vidit.

℟. Numquam, 216.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro secundo Regum.

Cap. 14.

Surrexit Joab, et venit ad Absalom in domum ejus, et dixit : Quare succendérunt servi tui ségetem meam igni? Et respondit Absalom ad Joab : Misi ad te óbsecrans ut venires ad me, et mitterem te ad regem, et díceres ei : Quare veni de Gessur? mélius mihi erat ibi esse; óbsecro ergo ut vídeam fáciem regis : quòd si memor est iniquitátis meæ, interfíciat me. Ingressus ítaque Joab ad regem, nuntiávit ei ómnia : vocatusque est Absalom, et intrávit ad regem, et adorávit super fáciem terræ

coram eo; osculatusque est rex Absalom.

℟. Tabernáculum testimónii, 217.

Lectio ii. *Cap.* 15.

Igitur post hæc fecit sibi Absalom currus, et équites, et quinquaginta viros, qui præcéderent eum. Et mane consurgens Absalom, stabat juxta intróitum portæ; et omnem virum qui habébat negótium, ut veníret ad regis judícium, vocábat Absalom ad se, et dicébat: De qua civitáte es tu? Qui respondens aiébat: Ex una tribu Israel ego sum servus tuus. Respondebatque ei Absalom: Videntur mihi sermónes tui boni et justi; sed non est qui te áudiat constitútus à rege. Dicebatque Absalom: Quis me constítuat júdicem super terram, ut ad me véniant omnes qui habent negótium, et justè júdicem? Sed et cùm accéderet ad eum homo ut salutáret illum, extendébat manum suam, et apprehendens osculabátur eum. Faciebatque hoc omni Israel venienti ad judícium, ut audirétur à rege; et sollicitábat corda virórum Israel.

℟. Dilexit, 217.

Lectio iii.

Dixit Absalom ad regem David: Vadam, et reddam vota mea quæ vovi Dómino, in Hebron. Vovens enim vovit servus tuus, cùm esset in Gessur Syriæ, dicens: Si redúxerit me Dóminus in Jerúsalem, sacrificábo Dómino. Dixitque ei rex David: Vade in pace. Et surrexit, et ábiit in Hebron. Misit autem Absalom exploratóres in universas tribus Israel, dicens: Statim ut audiéritis clangórem búccinæ, dícite: Regnávit Absalom in Hebron. Porrò cum Absalom iérunt ducenti viri de Jerúsalem vocáti, euntes símplici corde, et causam pénitus ignorantes. Accersívit quoque Absalom Achítophel Gilonítem consiliárium David, de civitáte sua Gilo. Cùmque immoláret víctimas, facta est conjurátio válida; populusque concurrens augebátur cum Absalom. Venit ígitur núntius ad David, dicens: Toto corde universus Israel séquitur Absalom. Et ait David servis suis qui erant cum eo in Jerúsalem: Súrgite, fugiámus.

℟. David, 218.

FERIA SEXTA.

Lectio i.

De libro secundo Regum.

Cap. 15.

Egressus rex et omnis Israel pédibus suis, stetit procul à domo: et universi servi ejus ambulábant juxta eum, et legiónes Cérethi, et Phélethi, et omnes Gethæi, pugnatóres válidi, sexcenti viri qui secúti eum fúerant de Geth pédites, præcedébant regem. Dixit autem rex ad Ethai Gethæum: Cur venis nobiscum? Revértere, et hábita cum rege, quia peregrínus es,

et egressus es de loco tuo. Herì venisti, et hódie compelléris nobiscum égredi? Ego autem vadam quò itúrus sum: revértere, et reduc tecum fratres tuos; et Dóminus fáciet tecum misericórdiam et veritátem, quia ostendisti grátiam et fidem. Et respondit Ethai regi, dicens: Vivit Dóminus, et vivit dóminus meus rex; quóniam in quocumque loco fúeris, dómine mi rex, sive in morte, sive in vita, ibi erit servus tuus. Et ait David Ethai: Veni, et transi. Et transívit Ethai Gethæus, et omnes viri qui cum eo erant, et réliqua multitúdo. Omnesque flebant voce magnâ, et universus pópulus transíbat: rex quoque transgrediebátur torrentem Cedron, et cunctus pópulus incedébat contra viam quæ réspicit ad desertum. Venit autem et Sadoc sacerdos, et universi Levítæ cum eo, portantes arcam fœderis Dei, et deposuérunt arcam Dei: et ascendit Abíathar, donec explétus esset omnis pópulus qui egressus fúerat de civitáte. Et dixit rex ad Sadoc: Reporta arcam Dei in urbem: si invénero grátiam in óculis Dómini, redúcet me, et ostendet mihi eam, et tabernáculum suum. Si autem díxerit mihi: Non places; præstò sum, fáciat quod bonum est coram se. ℟. Elégit, 215.

LECTIO II.

Et dixit rex ad Sadoc sacerdótem: O Videns, revértere in civitátem in pace; et Achímaas fílius tuus, et Jónathas fílius Abíathar, duo fílii vestri sint vobiscum: ecce ego abscondar in campéstribus deserti, donec véniat sermo à vobis índicans mihi. Reportavérunt ergo Sadoc et Abíathar arcam Dei in Jerúsalem; et mansérunt ibi. Porrò David ascendébat clivum Olivárum, scandens et flens, nudis pédibus incédens, et operto cápite, sed et omnis pópulus qui erat cum eo, operto cápite ascendébat plorans. Nuntiátum est autem David quod et Achítophel esset in conjuratióne cum Absalom; dixitque David: Infátua, quæso, Dómine, consílium Achítophel.

℟. Quasi, 216.

LECTIO III. *Cap.* 16.

Venit ergo rex David usque Báhurim; et ecce egrediebátur inde vir de cognatióne domûs Saül, nómine Sémei, fílius Gera; procedebatque egrédiens, et maledicébat, mittebatque lápides contra David, et contra universos servos regis David. Omnis autem pópulus, et universi bellatóres à dextro et à sinistro látere regis incedébant. Ita autem loquebátur Sémei cùm maledíceret regi: Egrédere, egrédere, vir sánguinum, et vir Bélial: réddidit tibi Dóminus universum sánguinem domûs Saul; quóniam invasisti regnum pro eo, et dedit Dóminus regnum

in manu Absalom fílii tui; et ecce premunt te mala tua, quóniam vir sánguinum es. Dixit autem Abísai fílius Sarvíæ regi: Quare maledícit canis hic mórtuus dómino meo regi? vadam, et amputábo caput ejus. Et ait rex: Quid mihi et vobis est, fílii Sarvíæ? dimíttite eum, ut maledícat: Dóminus enim præcépit ei ut maledíceret David; et quis est qui áudeat dícere quare sic fécerit? Et ait rex Abísai, et universis servis suis: Ecce fílius meus, qui egressus est de útero meo, quærit ánimam meam; quantò magis nunc fílius Jémini? Dimíttite eum, ut maledícat juxta præceptum Dómini: si fortè respíciat Dóminus afflictiónem meam, et reddat mihi Dóminus bonum pro maledictióne hac hodierna.

℟. Nunquam, 216.

SABBATO.

Lectio I.

De libro secundo Regum.

Cap. 18.

Considerato David pópulo suo, constítuit super eos tribúnos, et centuriónes; et dedit pópuli tértiam partem sub manu Joab, et tértiam partem sub manu Abísai fílii Sarvíæ fratris Joab, et tértiam partem sub manu Ethai, qui erat de Geth; dixitque rex ad pópulum: Egrédiar et ego vobiscum. Et respondit pópulus: Non exíbis; sive enim fugérimus, non magnóperè ad eos de nobis pertinébit; sive média pars cecíderit è nobis, non satìs curábunt; quia tu unus pro decem míllibus computáris: méliùs est ígitur ut sis nobis in urbe præsídio. Ad quos rex ait: Quod vobis vidétur rectum, hoc fáciam. Stetit ergo rex juxta portam; egrediebaturque pópulus per turmas suas, centéni et milléni. Et præcépit rex Joab, et Abísai, et Ethai, dicens: Serváte mihi púerum Absalom. Et omnis pópulus audiébat præcipientem regem cunctis princípibus pro Absalom. Itaque egressus est pópulus in campum contra Israel, et factum est prælium in saltu Ephraim. Et cæsus est ibi pópulus Israel ab exércitu David.

Lectio II.

Accidit autem ut occúrreret Absalom servis David, sedens mulo: cùmque ingressus fuisset mulus subter condensam quercum et magnam, adhæsit caput ejus quércui; et illo suspenso inter cœlum et terram, mulus cui inséderat, pertransívit. Vidit autem hoc quíspiam, et nuntiávit Joab, dicens: Vidi Absalom pendére de quercu. Et ait Joab viro qui nuntiáverat ei: Si vidisti, quare non confodisti eum cum terra, et ego dedissem tibi decem argenti siclos, et unum bálteum? Qui dixit ad Joab: Si appénderes in mánibus meis mille argénteos, nequáquam mítterem manum meam in fílium regis:

audiéntibus enim nobis, præcépit rex tibi, et Abísai, et Ethaï, dicens : Custodíte mihi púerum Absalom. Sed et si fecissem contra ánimam meam audacter, nequáquam hoc regem latére potuisset, et tu stares ex adverso? Et ait Joab : Non sicut tu vis, sed aggrédiar eum coram te. Tulit ergo tres lánceas in manu sua, et infixit eas in corde Absalom; cùmque adhuc palpitáret hærens in quercu, cucurrérunt decem júvenes armígeri Joab, et percutientes interfecérunt eum.

Lectio iii.

Apparuit Chusi, et véniens ait : Bonum apporto núntium, dómine mi rex; judicávit enim pro te Dóminus hódie de manu ómnium qui surrexérunt contra te. Dixit autem rex ad Chusi : Est-ne pax púero Absalom? Cui respondens Chusi : Fiant, inquit, sicut puer, inimíci dómini mei regis, et universi qui consurgunt adversùs eum in malum. Contristátus ítaque rex, ascendit cœnáculum portæ, et flevit; et sic loquebátur, vadens : Fili mi Absalom, Absalom fili mi : quis mihi tribuat ut ego móriar pro te, Absalom fili mi, fili mi Absalom?

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Sedit Sálomon super sólium Dómini in regem pro David patre suo, et cunctis plácuit; et páruit illi omnis Israel. 1 *Par.* 29.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VI POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

Lectio i.

Incipit liber tértius Regum. *Cap.* 1.

Rex David senúerat, habebatque ætátis plúrimos dies : cùmque operirétur véstibus, non calefiébat. Adonías autem fílius Haggith elevabátur, dicens : Ego regnábo. Fecitque sibi currus et équites, et quinquaginta viros, qui cúrrerent ante eum. Nec corrípuit eum pater suus aliquando, dicens : Quare hoc fecisti? Erat autem et ipse pulcher valde, secundus natu post Absalom. Et sermo ei cum Joab fílio Sarviæ, et cum Abíathar sacerdóte, qui adjuvábant partes Adoníæ. Sadoc verò sacerdos, Banaías fílius Joíadæ, et Nathan prophéta, et Sémei et Rei, et robur exércitûs David non erat cum Adonía.

℟. Dilexit Dóminus Salomónem; misitque in manu Nathan prophétæ, * Et vocávit nomen ejus, Amábilis Dómino, eo quod dilígeret eum Dóminus. ℣. Deus ipse prior diléxit, * Et. 2 *Reg.* 12. 1 *Joan.* 4.

Lectio ii.

Dixit quoque rex David : Vocáte mihi Sadoc sacerdótem, et Nathan prophétam, et Banaíam fílium Joíadæ. Qui cùm ingressi fuissent co-

ram rege, dixit ad eos: Tóllite vobiscum servos dómini vestri, et impónite Salomónem filium meum super mulam meam, et dúcite eum in Gihon; et ungat eum ibi Sadoc sacerdos, et Nathan prophéta, in regem super Israel; et canétis búccinâ; atque dicétis: Vivat rex Sálomon. Et ascendétis post eum, et véniet, et sedébit super sólium meum, et ipse regnábit pro me: illíque præcípiam ut sit dux super Israel et super Judam.

℟. Dixit Dóminus Salomóni: Quia non petisti tibi dies multos, nec divítias, sed postulasti tibi sapiéntiam; * Ecce dedi tibi cor sápiens et intélligens: sed et hæc quæ non postulasti, dedi tibi, divítias scílicet et glóriam. ℣. Potens est Deus ómnia fácere superabundanter quàm pétimus. * Ecce. 3 *Reg.* 3. *Ephes.* 3.

LECTIO III.

Et respondit Banaías fílius Joíadæ regi, dicens: Amen; sic loquátur Dóminus Deus dómini mei regis. Quómodo fuit Dóminus cum dómino meo rege, sic sit cum Salomóne, et sublímius fáciat sólium ejus à sólio dómini mei regis David. Descendit ergo Sadoc sacerdos, et Nathan prophéta, et Banaías fílius Joíadæ, et Céréthi, et Phélethi; et imposuérunt Salomónem super mulam regis David, et adduxérunt eum in Gihon. Sumpsitque Sadoc sacerdos cornu ólei de tabernáculo, et unxit Salomónem: et cecinérunt búccinâ, et dixit omnis pópulus: Vivat rex Sálomon.

℟. Sálomon ædificávit Dómino domum: * Sed non Excelsus in manufactis hábitat, sicut Prophéta dicit: Cœlum mihi sedes est, terra autem scabellum pedum meórum. ℣. Ait Sálomon: Ad hoc tantùm facta est domus ista, ut respícias oratiónem servi tui et obsecratiónem ejus, Dómine Deus meus: * Sed. Glória. * Sed non. *Act.* 7. 2. *Par.* 6.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex tractátu sancti Augustini Epíscopi, super Psalmos.

In Ps. 126. *n.* 2.

Salomon erat témpore suo fílius David; magnus ille per quem multa sancta præcepta, et salúbria mónita, et divína sacramenta Spíritus sanctus in divínis lítteris operátus est. Nam ipse Sálomon mulíerum amátor fuit, et reprobátus est à Deo: et usque ádeo láqueus illi fuit illa cupíditas, ut à muliéribus étiam idólis sacrificáre cogerétur, sicut de illo Scriptúra testis est. Sed, si illo cadente, quæ per illum dicta sunt, delerentur, judicarétur quia ipse díxerat, non quia per illum dicta erant. Optimè ígitur étiam hoc egit misericórdia Dei et Spíritus ejus, ut quidquid boni per Salomónem dictum est, Deo tribuerétur; peccátum autem hóminis, hómini.

℟. Stetit Sálomon coram altári Dómini; et palmis in cœlum levátis, ait: Dómine Deus Israel, tu exáudies de cœlo preces et obsecratiónem, si peccáverint tibi; * Neque enim est homo qui non peccet. ℣. Si dixérimus quóniam peccátum non habémus, ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est; * Neque enim est. 2 *Par.* 6. 1 *Joan.* 1.

LECTIO V.

Quid mirum quia in pópulo Dei cécidit Sálomon? In paradíso non cécidit Adam? Non cécidit de cœlo ángelus, et diábolus factus est? Ideo docémur in nullo hóminum spem esse ponendam; quia et iste Sálomon ædificáverat templum Dómino, in typo quidem et in figúra futúræ Ecclésiæ et córporis Dómini. Unde dicit in Evangélio: Sólvite templum hoc, et in tríduo excitábo illud. Quia ergo ipse ædificáverat illud templum, ædificávit sibi templum verus Sálomon Dóminus noster Jesus Christus, verus pacíficus.

℟. Regína Saba, audítâ famâ Salomónis in nómine Dómini, venit tentáre eum in ænigmátibus; et dócuit eam ómnia verba quæ proposúerat. * Videns autem omnem sapiéntiam ejus, non habébat ultrà spíritum. ℣. Regína Austri venit à fínibus terræ audíre sapiéntiam Salomónis: * Videns autem omnem sapiéntiam. 3 *Reg.* 10. *Luc.* 11.

LECTIO VI.

Est autem ille verè pacíficus, de quo dixit Apóstolus: Ipse est enim pax nostra, qui fecit útraque unum. Ipse est verus pacíficus, qui duos paríetes è diverso venientes in se copulávit, quibus factus est lapis anguláris, venienti pópulo ex circumcisióne credéntium, et venienti pópulo ex præpútio géntium et ipsórum credéntium; fecit unam Ecclésiam ex duóbus pópulis, factus est illis lapis anguláris, et ídeo verè pacíficus. Quia ergo ille verus Sálomon; Sálomon ille fílius David de mulíere Bethsabée, rex Israel, figúram gestábat hujus pacífici, quando templum ædificávit.

℟. Dedisti máculam in glória tua; Deus autem non derelinquet misericórdiam suam, * Et † Non corrumpet, nec delébit ópera sua. ℣. Ille fidélis pérmanet, negáre seipsum non potest; * Et. Glória. † Non corrumpet. *Eccli.* 47. 2 *Tim.* 2.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Cap. 8.

In diébus illis; Cùm turba multa esset cum Jesu, nec habérent quod manducárent, convocátis discípulis, ait illis: Miséreor super turbam; quia ecce jam tríduo sústinent me, nec habent quod mandúcent. Et réliqua.

Homília sancti Basílii Epíscopi.

Or. in fame et siccitate.

Vides et ipsum nostrum Deum, prætéritis áliis incómmodis, esurientes condolenti ánimo miserári. Miséreor enim, inquit, turbæ. Quare et in extrémo judício, ubi ádvocat justos Dóminus, locum primum óccupat qui largus fuit ac liberális : nutrítor primas tenet inter eos, quibus præmia dantur : panem qui ministrávit, vocátur ante omnes : qui benignus fuit et liberális, ante réliquos justos ad vitam transmíttitur. Qui illiberális éxtitit et sórdidus, ante omnes peccatóres igni tráditur. Jam te témporis ipsa opportúnitas ad legem vocat, quæ mater est ceterárum. Quare magnópere cura ne te prætéreat nundinárum occásio, atque commerciórum. Fluit enim tempus, nec expectat morantem : festínant dies, segnem prætergrediuntur. Ob id tu quoque mandátum velut fúgiens détine ac cónfice, et undélibet arreptum ulnis ampléctere. Dato pauca, et multa comparáto : exsólvito primigénium peccátum, cibariórum largitióne. Quemádmodum enim Adam ímprobo esu peccátum transmísit; sic nos insidiantem escam abolémus, si fratris necessitátem famemque curámus.

℟. Cùm turba esset cum Jesu, nec habérent quod manducárent, ait discípulis : Miséreor super turbam ; *Quia ecce jam tríduo sústinent me, nec habent quod mandúcent. ℣. Cónfluent ad bona Dómini, et ultrà non esúrient ; et pópulus meus bonis meis adimplébitur, ait Dóminus; * Quia. *Marc.* 8. *Jerem.* 31.

Lectio viii.

Populi, audíte; Christiáni, áuribus accípite : Hæc dicit Dóminus, non suâ ipsíus voce conciónans, sed servórum ore tanquam instrumento résonans. Nos qui ratióne prædíti sumus, ne brutis animántibus videámur immanióres. Quæ de gentílibus narrátur humánitas, incútiat nobis pudórem. Lex humanitátis plena apud quosdam illórum, unam mensam, commúnes cibos, et unam ferè famíliam, pópulum frequentem éfficit. Relinquámus externos, et veniámus ad trium míllium exemplum : æmulémur primum cœtum Christianórum, cùm eis commúnia essent ómnia, vita, ánima, consensus unus, commúnis mensa, fratérnitas indivísa: diléctio non ficta, córpora multa unum effíciens, ánimas diversas ad consensum unum compónens. Habes non pauca tum ex véteri, tum ex novo Testamento, fraterni amóris exempla.

℟. Interrogávit Jesus discípulos : Quot panes habétis? Dixérunt : Septem. Et accípiens septem panes, grátias agens, fregit ;* Et dabat disci-

pulis suis ut appónerent. ℣. Dicit Dóminus : Cómedent, et supérerit. * Et dabat. *Marc.* 8. 4 *Reg.* 4.

Lectio ix.

Senem fame laborantem si víderis, accerse ipsum, et ale velut Joseph Jacob. Inimícum si repéreris in angústiis pósitum, ne adjunge ad iram, quâ occupáris, ultiónem; sed ale, velut ille fratres à quibus fúerat vénditus. Si incíderis in juniórem afflictátum, ita eum defléto, uti ille Bénjamin senectútis fílium. Tentat te étiam fortasse avarítia, velut Joséphum hera : trahit te tuis vestimentis, ut mandátum spernas, ipsamque auri mundíque amantem præ mandáto Dómini díligas. Ubi cogitátio subíerit huic mandáto repugnans, alliciensque ánimum bene morátum ad avarítiam, et caritátem fraternam neglígere cogens, teque secum détinens, ábjice et tu vestimenta; irátus secéde : fidem Dómino, velut ille, serváto : per unum annum, uti ille per septem, fami próvide et penúriæ.

℟. Jacta super Dóminum curam tuam : et * Ipse te enútriet : † Non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo. ℣. Sint mores contenti præséntibus; ipse enim dixit : Non te déseram, neque derelinquam. * Ipse. Glória. † Non dabit. *Ps.* 54. *Hebr.* 13.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Præcépit Jesus turbæ discúmbere super terram; et manducavérunt, et saturáti sunt. *Marc.* 8.

Orémus. Oratio.

Deus virtútum, cujus est totum quod est óptimum : ínsere pectóribus nostris amórem tui nóminis, et præsta in nobis religiónis augmentum; ut quæ sunt bona, nútrias, ac pietátis stúdio, quæ sunt nutríta, custódias; Per.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Sustulérunt quod superáverat de fragmentis septem sportas : erant autem qui manducavérunt quasi quátuor míllia; et dimísit eos. *Marc.* 8.

FERIA SECUNDA.

Lectio i.

De libro tértio Regum.

Cap. 2.

Appropinquavérunt dies David ut morerétur, præcepitque Salomóni fílio suo, dicens : Ego ingrédior viam universæ terræ : confortáre, et esto vir. Et observa custódias Dómini Dei tui, ut ámbules in viis ejus, ut custódias cæremónias ejus, et præcepta ejus, et judícia, et testimónia, sicut scriptum est in lege Móysi : ut intélligas universa quæ facis, et quòcumque te vérteris; ut confírmet Dóminus sermónes suos quos locútus est de me, dicens : Si custodíerint fílii tui vias suas, et ambuláverint coram me in veritáte, in omni corde suo, et in omni ánima sua, non auferétur tibi vir de sólio Israel. Dormívit ígitur David

cum pátribus suis, et sepultus est in civitáte David. Dies autem quibus regnávit David super Israel, quadraginta anni sunt : in Hebron regnávit septem annis, in Jerúsalem triginta tribus.

℟. Diléxit, 226.

LECTIO II. *Cap.* 3.

Apparuit autem Dóminus Salomóni per sómnium nocte, dicens : Póstula quod vis ut dem tibi. Et ait Sálomon : Tu fecisti cum servo tuo David patre meo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, et justítia, et recto corde tecum; custodisti ei misericórdiam tuam grandem, et dedisti ei fílium sedentem super thronum ejus, sicut est hódie. Et nunc, Dómine Deus, tu regnáre fecisti servum tuum pro David patre meo: ego autem sum puer párvulus, et ignórans egressum et intróitum meum; et servus tuus in médio est pópuli quem elegisti, pópuli infiníti, qui numerári et supputári non potest præ multitúdine. Dabis ergo servo tuo cor dócile, ut pópulum tuum judicáre possit, et discérnere inter bonum et malum : quis enim póterit judicáre pópulum istum, pópulum tuum hunc multum? ℟. Dixit, 227.

LECTIO III.

Placuit ergo sermo coram Dómino, quòd Sálomon postulasset hujuscémodi rem. Et dixit Dóminus Salomóni : Quia postulasti verbum hoc, et non petisti tibi dies multos, nec divítias, aut ánimas inimicórum tuórum, sed postulasti tibi sapiéntiam ad discernendum judícium; ecce feci tibi secundùm sermónes tuos, et dedi tibi cor sápiens et intélligens, in tantum ut nullus ante te símilis tuî fúerit, nec post te surrectúrus sit. Sed et hæc quæ non postulasti, dedi tibi, divítias scilicet et glóriam, ut nemo fúerit símilis tuî in régibus cunctis retrò diébus : si autem ambuláveris in viis meis, et custodíeris præcepta mea et mandáta mea, sicut ambulávit pater tuus, longos fáciam dies tuos.

℟. Sálomon, 227.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De libro tértio Regum.

Cap. 5.

Misit Sálomon ad Hiram, dicens : Tu scis voluntátem David patris mei, et quia non potúerit ædificáre domum nómini Dómini Dei sui propter bella imminéntia per circúitum, donec daret Dóminus eos sub vestígio pedum ejus. Nunc autem réquiem dedit Dóminus Deus meus mihi per circúitum; et non est satan, neque occursus malus. Quámobrem cógito ædificáre templum nómini Dómini Dei mei, sicut locútus est Dóminus David patri meo, dicens : Fílius tuus quem dabo pro te super só-

lium tuum, ipse ædificábit domum nómini meo. Præcipe ígitur ut præcídant mihi servi tui cedros de Líbano, et servi mei sint cum servis tuis; mercédem autem servórum tuórum dabo tibi quamcumque petíeris; scis enim quómodo non est in pópulo meo vir qui nóverit ligna cædere sicut Sidónii.

℟. Stetit, 228.

Lectio II.

Dedit quoque Dóminus sapiéntiam Salomóni, sicut locútus est ei: et erat pax inter Hiram et Salomónem, et percussérunt ambo fœdus. Elegítque rex Sálomon operários de omni Israel, et erat indíctio trigínta míllia virórum: mittebatque eos in Líbanum, decem míllia per menses síngulos vicíssim, ita ut duóbus ménsibus essent in dómibus suis; et Adoníram erat super hujuscémodi indictióne. Fuerúntque Salomóni septuagínta míllia eórum qui ónera portábant, et octogínta míllia latomórum in monte, absque præpósitis qui præerant síngulis opéribus, número trium míllium, et trecentórum præcipiéntium pópulo et his qui faciébant opus.

℟. Regína, 228.

Lectio III. *Cap.* 7 *et* 8.

Et perfécit omne opus quod faciébat Sálomon in domo Dómini; et íntulit quæ sanctificáverat David pater suus, argentum et aurum, et vasa; reposuítque in thesauris domûs Dómini. Tunc congregáti sunt omnes majóres natu Israel cum princípibus tribuum, et duces familiárum filiórum Israel ad regem Salomónem in Jerúsalem; ut deferrent arcam fœderis Dómini, de civitáte David, id est, de Sion. Convenítque ad regem Salomónem universus Israel in mense Ethanim, in solemni die; ipse est mensis séptimus. Venerúntque cuncti senes de Israel, et tulérunt arcam sacerdótes, et portavérunt arcam Dómini, et tabernáculum fœderis, et ómnia vasa sanctuárii quæ erant in tabernáculo; et ferébant ea sacerdótes et Levítæ. Rex autem Sálomon, et omnis multitúdo Israel quæ convénerat ad eum, gradiebátur cum illo ante arcam; et immolábant oves et boves absque æstimatióne et número. Et intulérunt sacerdótes arcam fœderis Dómini in locum suum, in oráculum templi, in sanctum sanctórum subter alas Chérubim.

℟. Dedisti, 228.

FERIA QUARTA.

Lectio I.

De libro tértio Regum.

Cap. 9.

Factum est cùm perfecisset Sálomon ædifícium domûs Dómini et ædifícium regis, et omne quod optáverat et volúerat fácere, appáruit ei Dóminus secundò, sicut apparúerat ei in Gábaon; dixítque Dóminus ad eum: Exau-

dívi oratiónem tuam, et deprecatiónem tuam quam deprecátus es coram me: sanctificávi domum hanc quam ædificasti, ut pónerem nomen meum ibi in sempiternum; et erunt óculi mei et cor meum ibi cunctis diébus. Tu quoque si ambuláveris coram me, sicut ambulávit pater tuus, in simplicitáte cordis, et in æquitáte, et féceris ómnia quæ præcépi tibi, et legítima mea et judícia mea serváveris, ponam thronum regni tui super Israel in sempiternum, sicut locútus sum David patri tuo, dicens: Non auferétur vir de génere tuo, de sólio Israel.

℟. Dilexit, 226.

LECTIO II. *Cap.* 10.

REGINA Saba, audítâ famâ Salomónis in nómine Dómini, venit tentáre eum in ænigmátibus. Et ingressa Jerúsalem multo cum comitátu, et divítiis, camélis portántibus arómata, et aurum infinítum nimis, et gemmas pretiósas, venit ad regem Salomónem, et locúta est ei universa quæ habébat in corde suo. Et dócuit eam Sálomon ómnia verba quæ proposúerat. Non fuit sermo qui regem posset latére, et non respondéret ei. Videns autem regína Saba omnem sapiéntiam Salomónis, et domum quam ædificáverat, et cibos mensæ ejus, et habitácula servórum, et órdines ministrántium, vestesque eórum, et pincernas, et holocausta quæ offerébat in domo Dómini; non habébat ultrà spíritum. ℟. Dixit, 227.

LECTIO III.

DIXITQUE ad regem: Verus est sermo quem audívi in terra mea super sermónibus tuis, et super sapiéntia tua; et non credébam narrántibus mihi, donec ipsa veni, et vidi óculis meis, et probávi quod média pars mihi nuntiáta non fúerit: major est sapiéntia et ópera tua, quàm rumor quem audívi. Beáti viri tui, et beáti servi tui qui stant coram te semper, et áudiunt sapiéntiam tuam. Sit Dóminus Deus tuus benedictus, cui complacuisti, et pósuit te super thronum Israel, eo quod diléxerit Dóminus Israel in sempiternum, et constítuit te regem, ut fáceres judícium et justítiam. Dedit ergo regi centum viginti talenta auri, et arómata multa nimis, et gemmas pretiósas.

℟. Sálomon, 227.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro tértio Regum.

Cap. 11.

REX Sálomon adamávit mulíeres alienígenas multas, fíliam quoque Pharaónis, et Moabítidas, et Ammonítidas, Idumæas, et Sidónias, et Hethæas; de géntibus super quibus dixit Dóminus fíliis Israel: Non ingrediémini ad eas, neque de illis ingredientur ad vestras; certíssimè enim avertent corda vestra, ut sequámini deos eárum. Cùmque

jam esset senex, depravátum est cor ejus per mulíeres, ut sequerétur deos aliénos : nec erat cor ejus perfectum cum Dómino Deo suo, sicut cor David patris ejus. Sed colébat Sálomon Astarthen deam Sidoniórum, et Moloch idólum Ammonitárum. Fecitque Sálomon quod non placúerat coram Dómino, et non adimplévit ut sequerétur Dóminum, sicut David pater ejus.

℟. Stetit, 228.

Lectio ii.

Igitur irátus est Dóminus Salomóni, quòd aversa esset mens ejus à Dómino Deo Israel, qui apparúerat ei secundò, et præcéperat de verbo hoc ne sequerétur deos aliénos; et non custodívit quæ mandávit ei Dóminus. Dixit ítaque Dóminus Salomóni : Quia habuísti hoc apud te, et non custodísti pactum meum, et præcepta mea quæ mandávi tibi, disrumpens scindam regnum tuum, et dabo illud servo tuo. Verúmtamen in diébus tuis non fáciam, propter David patrem tuum : de manu fílii tui scindam illud; nec totum regnum áuferam, sed tribum unam dabo fílio tuo, propter David servum meum, et Jerúsalem quam elégi. Suscitávit autem Dóminus adversárium Salomóni, Adad Idumæum de sémine régio, qui erat in Edom.

℟. Regína, 228.

Lectio iii.

Jeroboam quoque fílius Nabat Ephrathæus, de Saréda, servus Salomónis, cujus mater erat nómine Sarva, múlier vídua, levávit manum contra regem. Et hæc est causa rebelliónis advérsùs eum; quia Sálomon ædificávit Mello, et coæquávit vorágínem civitátis David patris sui. Erat autem Jeróboam vir fortis et potens; vidensque Sálomon adolescentem bonæ índolis et indústrium, constitúerat eum præfectum super tribúta universæ domûs Joseph. Factum est ígitur in témpore illo, ut Jeróboam egrederétur de Jerúsalem, et invenîret eum Ahías Silonítes prophéta in via, opertus pállio novo : erant autem duo tantùm in agro. Apprehendensque Ahías pállium suum novum, quo coopertus erat, scidit in duódecim partes. Et ait ad Jeróboam; Tolle tibi decem scissúras : hæc enim dicit Dóminus Deus Israel : Ecce ego scindam regnum de manu Salomónis, et dabo tibi decem tribus.

℟. Dedisti, 228.

FERIA SEXTA.

Lectio i.

De libro tértio Regum.

Cap. 11 *et* 12.

Dormivit Sálomon cum pátribus suis, et sepultus est in civitáte David patris sui; regnavitque Róboam fílius ejus pro eo. Venit autem Róboam in Sichem; illuc enim congregátus erat omnis Israel ad constituendum eum regem.

At verò Jeróboam filius Nabat, cùm adhuc esset in Ægypto prófugus à fácie regis Salomónis, auditâ morte ejus, reversus est de Ægypto. Miserúntque, et vocavérunt eum : venit ergo Jeróboam, et omnis multitúdo Israel, et locúti sunt ad Róboam, dicentes : Pater tuus duríssimum jugum impósuit nobis; tu itaque nunc immínue páululum de império patris tui duríssimo, et de jugo gravíssimo quod impósuit nobis, et serviémus tibi.

℟. Diléxit Dóminus Salomónem, 226.

Lectio II.

Respondítque rex pópulo dura, derelícto consílio seniórum, quod ei déderant, et locútus est eis secundùm consílium júvenum, dicens : Pater meus aggravávit jugum vestrum, ego autem addam jugo vestro : pater meus cecídit vos flagellis, ego autem cædam vos scorpiónibus. Et non acquiévit rex pópulo; quóniam aversátus fúerat eum Dóminus, ut suscitáret verbum suum quod locútus fúerat in manu Ahíæ Silonítæ ad Jeróboam filium Nabat. Videns itaque pópulus quod noluisset eos audíre rex, respondit ei, dicens : Quæ nobis pars in David? vel quæ hæréditas in filio Isai? Vade in tabernácula tua, Israel : nunc vide domum tuam, David. Et ábiit Israel in tabernácula sua. Super filios autem Israel, quicumque habitábant in civitátibus Juda, regnávit Róboam.

℟. Dixit, 227.

Lectio III.

Dixítque Jeróboam in corde suo : Nunc revertétur regnum ad domum David, si ascénderit pópulus iste ut fáciat sacrifícia in domo Dómini in Jerúsalem : et convertétur cor pópuli hujus ad dóminum suum Róboam regem Juda, interficientque me, et revertentur ad eum. Et excogitáto consílio, fecit duos vítulos áureos, et dixit eis : Nolíte ultrà ascéndere in Jerúsalem : ecce dii tui, Israel, qui te eduxérunt de terra Ægypti. Posuítque unum in Bethel, et álterum in Dan : et factum est verbum hoc in peccátum; ibat enim pópulus ad adorandum vítulum usque in Dan. Et fecit fana in excelsis, et sacerdótes de extrémis pópuli, qui non erant de filiis Levi. Constituítque diem solemnem in mense octávo, quintâ-décimâ die mensis, in similitúdinem solemnitátis quæ celebrabátur in Juda.

℟. Sálomon, 227.

SABBATO.

Lectio I.

De libro tértio Regum.

Cap. 16 *et* 18.

Achab filius Amri regnávit super Israel anno trigésimo octávo Asa regis Juda. Et fecit Achab filius Amri malum in conspectu Dómini, super

omnes qui fúerant ante eum. Et misit ad omnes fílios Israel, et congregávit prophétas (Baal) in monte Carméli. Accédens autem Elías ad omnem pópulum, ait: Usquequo claudicátis in duas partes? si Dóminus est Deus, sequímini eum; si autem Baal, sequímini illum. Et non respondit ei pópulus verbum. Et ait rursus Elías ad pópulum: Ego remansi prophéta Dómini solus; prophétæ autem Baal quadringenti et quinquaginta viri sunt. Dentur nobis duo boves, et illi éligant sibi bovem unum; et in frusta cædentes ponant super ligna, ignem autem non suppónant: et ego fáciam bovem álterum, et impónam super ligna, ignem autem non suppónam. Invocáte nómina deórum vestrórum, et ego invocábo nomen Dómini mei; et Deus qui exaudíerit per ignem, ipse sit Deus. Respondens omnis pópulus, ait: Optima propositio.

Lectio II.

Dixit ergo Elías prophétis Baal: Elígite vobis bovem unum, et fácite primi, quia vos plures estis; et invocáte nómina deórum vestrórum, ignemque non supponátis. Qui cùm tulissent bovem quem déderat eis, fecérunt; et invocábant nomen Baal de mane usque ad merídiem, dicentes: Baal, exaudi nos. Et non erat vox, nec qui respondéret: transiliebantque altáre quod fécerant. Cùmque esset jam merídies, illudébat illis Elías, dicens: Clamáte voce majóre; deus enim est, et fórsitan lóquitur, aut in diversório est, aut in itínere; aut certè dormit, ut excitétur. Clamábant ergo voce magnâ, et incidébant se juxta ritum suum cultris et lanceólis, donec perfunderentur sánguine.

Lectio III.

Cumque jam tempus esset ut offerrétur holocaustum, accédens Elías Prophéta, ait: Dómine Deus Abraham, et Isaac, et Israel, ostende hódie quia tu es Deus Israel, et ego servus tuus, et juxta præceptum tuum feci ómnia verba hæc. Exaudi me, Dómine, exaudi me; ut discat pópulus iste quia tu es Dóminus Deus, et tu convertisti cor eórum íterum. Cécidit autem ignis Dómini, et vorávit holocaustum, et ligna, et lápides, púlverem quoque, et aquam quæ erat in aquæductu lambens. Quod cùm vidisset omnis pópulus, cécidit in fáciem suam, et ait: Dóminus ipse est Deus, Dóminus ipse est Deus. Dixitque Elías ad eos: Apprehéndite prophétas Baal, et ne unus quidem effúgiat ex eis. Quos cùm apprehendissent, duxit eos Elías ad torrentem Cison, et interfécit eos ibi.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Ascendit Elías per túrbinem in cœlum; Eliséus autem vidébat, et clamábat: Pater mi, pater mi, currus Israel, et auríga ejus. 4 *Reg.* 2.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VII
POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit liber quartus Regum.

Cap. 1.

PRÆVARICATUS est Moab in Israel, postquam mórtuus est Achab. Ceciditque Ochozías per cancellos cœnáculi sui quod habébat in Samaría, et ægrotávit : misitque núntios, dicens ad eos : Ite, consúlite Beélzebub deum Accaron, utrùm vívere queam de infirmitáte mea hac. Angelus autem Dómini locútus est ad Elíam Thesbíten, dicens: Surge, et ascende in occursum nuntiórum regis Samaríæ, et dices ad eos : Numquid non est Deus in Israel, ut eátis ad consulendum Beélzebub deum Accaron? quámobrem hæc dicit Dóminus : De léctulo super quem ascendisti, non descendes; sed morte moriéris.

℟. Surrexit Elías Prophéta quasi ignis, et verbum ipsíus quasi fácula ardébat :* Verbo Dómini continuit cœlum. ℣. Elías homo erat símilis nobis, passíbilis : et orávit ut non plúeret, et non pluit; et rursum orávit, et cœlum dedit plúviam : * Verbo Dómini. *Eccli.* 48. *Jac.* 5.

LECTIO II.

ET ábiit Elías; reversíque sunt núntii ad Ochozíam. Qui dixit eis : Quare reversi estis? At illi respondérunt ei : Vir occurrit nobis, et dixit ad nos : Ite, et revertímini ad regem qui misit vos, et dicétis ei : Hæc dicit Dóminus : Numquid, quia non erat Deus in Israel, mittis ut consulátur Beélzebub deus Accaron? idcirco de léctulo super quem ascendisti, non descendes; sed morte moriéris. Qui dixit eis : Cujus figúræ et hábitûs est vir ille qui occurrit vobis, et locútus est verba hæc? At illi dixérunt : Vir pilósus, et zonâ pellíceâ accinctus rénibus. Qui ait : Elías Thesbítes est. Misitque ad eum quinquagenárium príncipem, et quinquaginta qui erant sub eo. Qui ascendit ad eum; sedentíque in vértice montis, ait : Homo Dei, rex præcépit ut descendas. Respondensque Elías, dixit quinquagenário : Si homo Dei sum, descendat ignis de cœlo, et dévoret te et quinquaginta tuos. Descendit ítaque ignis de cœlo, et devorávit eum et quinquaginta qui erant cum eo.

℟. Factus est sermo Dómini ad Elíam, dicens : Surge, et vade in Sarepta Sidoniórum, et manébis ibi : præcépi enim ibi mulíeri víduæ ut pascat te : * Surrexit, et ábiit in Sarepta. ℣. Multæ víduæ erant in diébus Elíæ in Israel, cùm facta esset fames magna in omni terra; et ad nullam illárum missus est Elías, nisi in Sarepta Sidóniæ, ad mulíerem víduam. * Surrexit, et ábiit. 3 *Reg.* 17. *Luc.* 4.

Lectio III.

Rursumque misit ad eum príncipem quinquagenárium álterum, et quinquaginta cum eo. Qui locútus est illi: Homo Dei, hæc dicit rex: Festína, descende. Respondens Elías, ait: Si homo Dei ego sum, descendat ignis de cœlo, et dévoret te et quinquaginta tuos. Descendit ergo ignis de cœlo, et devorávit illum et quinquaginta ejus. Iterum misit príncipem quinquagenárium tértium, et quinquaginta qui erant cum eo. Qui, cùm venisset, curvávit génua contra Elíam, et precátus est eum, et ait: Homo Dei, noli despícere ánimam meam, et ánimas servórum tuórum qui mecum sunt. Ecce descendit ignis de cœlo, et devorávit duos príncipes quinquagenários primos, et quinquagénos qui cum eis erant; sed nunc óbsecro ut misereáris ánimæ meæ. Locútus est autem Angelus Dómini ad Elíam, dicens: Descende cum eo; ne tímeas. Surrexit ígitur, et descendit cum eo ad regem.

℟. Accédens Elías ad omnem pópulum, ait: Usquequo claudicátis in duas partes? * Si † Dóminus est Deus, sequímini eum. ℣. Nemo potest duóbus dóminis servíre: * Si. Glória. † Dóminus est. 3 *Reg.* 18. *Matth.* 6.

IN II NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Moral. l. 19. *c.* 6.

Sancti ipsi, qui, sancto sublevante Spíritu, ad summa rapiuntur, quámdiu in hac vita sunt, ne áliquâ elatióne supérbiant, quibusdam tentatiónibus reprimuntur; ut nequáquam tantùm profícere váleant, quantùm volunt: sed ne extollantur supérbiâ, fit in eis ipsárum quædam mensúra virtútum. Hinc est enim quod Elías, dum tot virtútibus in alta profecisset, quâdam mensúrâ suspensus est, dum Jézabel póstmodum, quamvis regínam, tamen muliérculam, fugit.

℟. Ecce vox Dómini ad Elíam; et ille respondit: Zelo zelátus sum pro Dómino Deo exercítuum, quia dereliquérunt pactum tuum filii Israel: * Prophétas tuos occidérunt gládio, derelictus sum ego solus; et quærunt ánimam meam ut áuferant eam. ℣. An nescítis in Elía quid dicit Scriptúra, quemádmodum interpellat Deum adversùm Israel? * Prophétas tuos. 3 *Reg.* 19. *Rom.* 11.

Lectio V.

Perpendo quippe hunc miræ virtútis virum ignem de cœlo tráhere, et secundò quinquagenários cum suis ómnibus petitióne súbitâ concremáre, verbo cœlos à plúviis cláudere, verbo cœlos ad plúvias aperíre, suscitantem mórtuos, ventúra quæque prævidentem: et ecce rursus ánimo occurrit, quo pavóre ante unam muliérculam fúgerit. Consídero virum timóre perculsum, de manu Dei mor-

tem pétere, nec accípere; de manu mulíeris mortem fugiendo vitáre.

℟. Quid dicit Elíæ divínum responsum? Relíqui mihi septem míllia virórum qui non curvavérunt génua ante Baal. * Sic ergo et in hoc témpore relíquiæ secundùm electiónem grátiæ salvæ factæ sunt. ℣. Antequam véniat dies Dómini magnus, convertet Elías cor patrum ad fílios, et cor filiórum ad patres eórum. * Sic. *Rom.* 11. *Malach.* 4.

LECTIO VI.

QUÆREBAT enim mortem dum fúgeret, dicens: Súfficit mihi, tolle ánimam meam; neque enim mélior sum quàm patres mei. Unde ergo sic potens, ut tot illas virtútes fáciat? unde sic infírmus, ut ita féminam pertimescat, nisi quia aquæ appenduntur mensúrà; ut ipsi sancti Dei hómines et multùm váleant per poténtiam Dei, et rursum quâdam mensúrâ moderáti sint per infirmitátem suam? In illis virtútibus Elías quid de Deo accéperat, in istis infirmitátibus quid de se esse póterat, agnoscébat. Illa poténtia virtus fuit; ista infírmitas custos virtútis. In illis virtútibus ostendébat quid accéperat; in istis infirmitátibus hoc quod accéperat, custodiébat. In miráculis monstrabátur Elías, in infirmitátibus servabátur.

℟. Elía, quis potest simíliter sic gloriári tibi? Qui receptus es in túrbine ignis, in carru equórum igneórum: qui scriptus es in judíciis témporum * Leníre iracúndiam Dómini, conciliáre cor patris ad fílium, et restitúere tribus Jacob. ℣. Elías quidem ventúrus est, et restítuet ómnia: dico autem vobis, quia Elías jam venit. * Leníre. Glória. * Leníre. *Eccli.* 48. *Matth.* 17.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum. *Cap.* 7.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Atténdite à falsis prophétis, qui véniunt ad vos in vestimentis óvium, intrínsecus autem sunt lupi rapáces: à frúctibus eórum cognoscétis eos. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Ps. 118. *serm.* 12.

NON quicumque dicit mihi: Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum. Non quicumque dicit mihi: Tuus sum, meus est. Meus planè es, si vocem non redárguat consciéntia, si sermónem tuum ánimus aut ópera non refútent. Ego non nego meum esse eum qui ipse se non neget, aut certè si pro me seipsum sibi ábneget. Nolo habére sérvulum plúribus dóminis servientem. Nam quómodo meus est, si mihi dicat verbo: Tuus sum, et opéribus neget, et factis se diábolo adjúdicet et obstringat? Non est meus, quem libído succendit; quia mea est cásti-

tas. Non est meus, quem cura spoliandi minóres exágitat; quia mea intégritas est. Non est meus, quem ira móbilis inquiétat; quia mea tranquíllitas est. Non est meus, vini crápulâ temulentus in lucem, ambitióne glóriæ seculáris ébrius, qui in períc ulum non possit sóbriæ moderatiónis serváre vestígium. Pax sum ego, litigáre non novi. Quid mihi ad eum de quo véniat diábolus, et dicat : Meus est; nam mihi sua colla curvávit, mea in illo plura repério : nomen sibi tuum víndicat, et meum munus? Non est ergo Christi, nisi qui est aliénus à crímine : non est Christi, nisi qui potest semper se Christi sérvulum demonstráre.

℟. Atténdite à falsis prophétis, qui * Véniunt ad vos in vestiméntis óvium, intrínsecus autem sunt lupi rapáces. ℣. Non misi eos; et ipsi prophétant in nómine meo mendáciter, ut pereátis. * Véniunt. *Matth.* 7. *Jerem.* 27.

Lectio viii.

Nam si quis mutábilis est, ut ego qui aut mœróre mutor, aut indignatióne, venit ira, et dicit : Meus est ; ante horam meus erat, spero quod íterum meus fiat. Venit tristítia, et dicit : Meus est ; ante horam in mea possessióne fuit, in meo jure : erígere ánimum præ mœróre non póterat, nec óculos leváre; et, si triste áliquid accíderit, ad me íllico revertétur. Quis ergo est Dei, nisi qui potest dícere? Nihil mihi cónscius sum. Ideo dicébat Paulus Apóstolus Jesu Christi, quia nulli álii obnóxius tenebátur. Ille ergo dicébat, Christi sum ; et respondébat ei Dóminus, Meus es. Qui verè dicit, Tuus sum, audit à Dómino : Meus es. Dénique de ipso Dóminus ad Ananíam, cùm mítteret eum ad sanandum Paulum, ait : Vade, quóniam vas electiónis est mihi. Et quia perseverávit Christi esse, quasi impléto certámine, corónam méruit inveníre justítiæ.

℟. Prophétant de corde suo : * Cónsuunt pulvillos sub omni cúbito manûs, et fáciunt cervicália sub cápite ad capiendas ánimas. ℣. A frúctibus eórum cognoscétis eos. *Cónsuunt. *Ezech.* 13. *Matt.* 7.

Lectio ix.

Recte ergo prophéta David dixit, Tuus sum, qui semper in Dómino mansit. Et quâ ratióne díxerit, Tuus sum, áddidit : Justificatiónes tuas exquisívi; hoc est, nihil aliórum quæsívi, sed id solùm quod tuum est desiderávi. Alii quærunt monília pretiósa, ego solas justificatiónes tuas quasi quædam serta justítiæ : álii domum ad domum, villam ad villam jungunt, quasi soli habitáre possint in terra hac, et elementum volunt occupáre commúne : álii possessiónem áeris ipsíus vindicáre; mihi in tuis justificatiónibus omne patrimónium est. Néscio possidére nisi quod tui juris est. In tuis elóquiis spiritális

spirituális mihi cura refulsit argenti. Mihi pórtio Deus est. Tuus sum ego; quia pars mihi hæreditatis non in auro, non in argento est, sed in Christo Jesu.

℟. Non omnis qui dicit mihi, Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum; sed * Qui facit voluntátem Patris mei, ipse intrábit in regnum cœlórum. ℣. Qui custódit mandátum, custódit ánimam suam. * Qui facit. Glória. * Qui facit. *Matth.* 7. *Prov.* 19.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Non potest arbor bona malos fructus fácere, neque arbor mala bonos fructus fácere. *Matth.* 7.

Orémus. Oratio.

Deus, cujus providéntia in suî dispositióne non fállitur: te súpplices exorámus, ut nóxia cuncta submóveas; et ómnia nobis profutúra concédas; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidétur, et in ignem mittétur. *Matth.* 7.

FERIA SECUNDA.

Lectio I.

De libro quarto Regum.

Cap. 2.

Accesserunt fílii prophetárum qui erant in Jéricho, ad Eliséum, et dixérunt ei: Numquid nosti quia Dóminus hódie tollet dóminum tuum à te? Et ait: Et ego novi; siléte. Dixit autem ei Elías: Sede hic; quia Dóminus misit me usque ad Jordánem. Qui ait: Vivit Dóminus, et vivit ánima tua, quia non derelínquam te. Iérunt ígitur ambo páriter, et quinquaginta viri de fíliis prophetárum secúti sunt eos, qui et stetérunt è contrà, longè; illi autem ambo stabant super Jordánem. Tulitque Elías pállium suum, et involvit illud, et percussit aquas, quæ divísæ sunt in utramque partem; et transiérunt ambo per siccum. Cùmque transissent, Elías dixit ad Eliséum: Póstula quod vis ut fáciam tibi, ántequam tollar à te. Dixitque Eliséus: Obsecro ut fiat in me duplex spíritus tuus. Qui respondit: Rem diffícilem postulasti; áttamen, si víderis me quando tollar à te, erit tibi quod petisti: si autem non víderis, non erit.

℟. Surrexit, 237.

Lectio II.

Cumque pérgerent, et incedentes sermocinarentur, ecce currus ígneus, et equi ígnei divisérunt utrumque: et ascendit Elías per túrbinem in cœlum; Eliséus autem vidébat, et clamábat: Pater mi, pater mi, currus Israel, et auríga ejus. Et non vidit eum ámpliùs: apprehenditque vestimenta sua, et scidit illa in duas partes. Et levávit pállium Elíæ, quod cecíderat ei: reversusque stetit super ripam Jordánis; et pállio Elíæ, quod cecíderat ei, percussit aquas,

et non sunt divísæ. Et dixit : Ubi est Deus Elíæ étiam nunc? Percussitque aquas, et divísæ sunt huc atque illuc; et tránsiit Eliséus. Videntes autem fílii prophetárum, qui erant in Jéricho è contrà, dixérunt : Requiévit spíritus Elíæ super Eliséum. Et venientes in occursum ejus, adoravérunt eum proni in terram.

℟. Factus est, 237.

Lectio iii. *Cap.* 4.

Mulier autem quædam de uxóribus prophetárum clamábat ad Eliséum, dicens : Servus tuus vir meus mórtuus est, et tu nosti quia servus tuus fuit timens Dóminum; et ecce créditor venit ut tollat duos fílios meos ad serviendum sibi. Cui dixit Eliséus : Quid vis ut fáciam tibi? Dic mihi, quid habes in domo tua? At illa respondit : Non hábeo, ancilla tua, quidquam in domo mea, nisi parum ólei, quo ungar. Cui ait : Vade, pete mútuo ab ómnibus vicínis tuis vasa vácua non pauca; et ingrédere, et claude óstium tuum, cùm intrínsecus fúeris tu, et fílii tui : et mitte inde in ómnia vasa hæc; et cùm plena fúerint, tolles. Ivit ítaque múlier, et clausit óstium super se et super fílios suos : illi offerébant vasa, et illa infundébat. Cùmque plena fuissent vasa, dixit ad fílium suum : Affer mihi adhuc vas. Et ille respondit : Non hábeo. Stetitque óleum. Venit autem illa, et indicávit hómini Dei. Et ille : Vade, inquit, vende óleum, et redde creditóri tuo; tu autem et fílii tui vívite de réliquo.

℟. Accédens, 238.

FERIA TERTIA.

Lectio i.

De libro quarto Regum.

Cap. 4.

Facta est quædam dies, et transíbat Eliséus per Sunam; erat autem ibi múlier magna, quæ ténuit eum ut coméderet panem : cùmque frequenter inde transíret, divertébat ad eam ut coméderet panem. Quæ dixit ad virum suum : Animadverto quod vir Dei sanctus est iste, qui transit per nos frequenter. Faciámus ergo ei cœnáculum parvum, et ponámus ei in eo léctulum, et mensam, et sellam, et candelábrum; ut, cùm vénerit ad nos, máneat ibi. Facta est ergo dies quædam, et véniens divertit in cœnáculum, et requiévit ibi. Dixitque ad Giézi púerum suum : Voca Sunamítidem istam. Qui cùm vocasset eam, et illa stetisset coram eo, dixit ad púerum suum : Lóquere ad eam : Ecce sédulè in ómnibus ministrasti nobis; quid vis ut fáciam tibi? Numquid habes negótium, et vis ut loquar regi, sive príncipi milítiæ? Quæ respondit : In médio pópuli mei hábito. Et ait : Quid ergo vult ut fáciam ei? Dixitque Giézi : Ne quæras; fílium

enim non habet, et vir ejus senex est. Præcépit itaque ut vocáret eam : quæ cùm vocáta fuisset, et stetisset ante óstium, dixit ad eam : In témpore isto, et in hac eádem hora, si vita comes fúerit, habébis in útero filium. At illa respondit : Noli, quæso, dómine mi, vir Dei, noli mentíri ancillæ tuæ. Et concépit múlier, et péperit filium in témpore et in hora eádem quâ díxerat Eliséus.

℟. Ecce, 238.

LECTIO II.

Crevit autem puer. Et cùm esset quædam dies, et egressus isset ad patrem suum, ad messóres, ait patri suo : Caput meum dóleo; caput meum dóleo. At ille dixit púero : Tolle, et duc eum ad matrem suam. Qui cùm tulisset, et duxisset eum ad matrem suam, pósuit eum illa super génua sua usque ad merídiem, et mórtuus est. Ascendit autem, et collocávit eum super léctulum hóminis Dei, et clausit óstium; et egressa, vocávit virum suum, et ait : Mitte mecum, óbsecro, unum de púeris, et ásinam, ut excurram usque ad hóminem Dei, et revertar.

℟. Quid dicit, 239.

LECTIO III.

Ingressus est ergo Eliséus domum, et ecce puer mórtuus jacébat in léctulo ejus : ingressusque clausit óstium super se et super púerum, et orávit ad Dóminum. Et ascendit, et incúbuit super púerum; posuitque os suum super os ejus, et óculos suos super óculos ejus, et manus suas super manus ejus; et incurvávit se super eum, et calefacta est caro púeri. At ille reversus, deambulávit in domo, semel huc atque illuc : et ascendit, et incúbuit super eum, et oscitávit puer sépties, aperuitque óculos. At ille vocávit Giézi, et dixit ei : Voca Sunamítidem hanc. Quæ vocáta, ingressa est ad eum. Qui ait : Tolle filium tuum. Venit illa, et córruit ad pedes ejus, et adorávit super terram : tulitque filium suum, et egressa est.

℟. Elía, 239.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro quarto Regum.

Cap. 5.

Venit Náaman (leprósus) cum equis et cúrribus, et stetit ad óstium domûs Eliséi. Misitque ad eum Eliséus núntium, dicens : Vade, et laváre sépties in Jordáne, et recípiet sanitátem caro tua, atque mundáberis. Irátus Náaman recedébat, dicens : Putábam quod egrederétur ad me, et stans invocáret nomen Dómini Dei sui, et tángeret manu suâ locum lepræ, et curáret me. Numquid non melióres sunt Abana et Pharphar flúvii Damasci ómnibus aquis Israel, ut laver in eis, et munder? Cùm ergo vertis-

set se, et abíret indignans, accessérunt ad eum servi sui, et locúti sunt ei : Pater, et si rem grandem dixisset tibi Prophéta, certè fácere debúeras; quantò magìs quia nunc dixit tibi : Laváre, et mundáberis? Descendit, lavit in Jordáne sépties, juxta sermónem viri Dei; et restitúta est caro ejus sicut caro púeri párvuli, et mundátus est. Reversusque ad virum Dei cum universo comitátu suo, venit et stetit coram eo, et ait : Verè scio quod non sit álius Deus in universa terra, nisi tantùm in Israel.

℟. Surrexit, 237.

LECTIO II.

DIXITQUE Giézi puer viri Dei : Pepercit dóminus meus Náaman Syro isti, ut non accíperet ab eo quæ áttulit : vivit Dóminus, quia curram post eum, et accípiam ab eo áliquid. Et secútus est Giézi post tergum Náaman : quem cùm vidisset ille currentem ad se, desíliit de curru in occursum ejus, et ait : Recténe sunt ómnia? Et ille ait : Rectè. Dóminus meus misit me ad te, dicens : Modò venérunt ad me duo adolescentes de monte Ephraim, ex fíliis prophetárum : da eis talentum argenti, et vestes mutatórias dúplices. Dixitque Náaman : Mélius est ut accípias duo talenta. Et coégit eum, ligavitque duo talenta argenti in duóbus saccis, et duplícia vestimenta, et impósuit duóbus púeris suis, qui et portavérunt coram eo.

℟. Factus est, 237.

LECTIO III.

CUMQUE venisset jam vésperi, tulit de manu eórum, et repósuit in domo, dimisitque viros, et abiérunt : ipse autem ingressus stetit coram dómino suo. Et dixit Eliséus : Unde venis, Giézi? Qui respondit : Non ivit servus tuus quòquam. At ille ait : Nonne cor meum in præsenti erat, quando reversus est homo de curru suo in occursum tuî? Nunc ígitur accepisti argentum, et accepisti vestes, ut emas olivéta, et víneas, et oves, et boves, et servos, et ancillas. Sed et lepra Náaman adhærébit tibi, et sémini tuo, usque in sempiternum. Et egressus est ab eo leprósus quasi nix.

℟. Accédens, 238.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro quarto Regum.

Cap. 6.

FACTUM est post hæc, congregávit Bénadad rex Syriæ universum exércitum suum, et ascendit, et obsidébat Samaríam. Fáctaque est fames magna in Samaría : et támdiu obsessa est, donec venumdarétur caput ásini octoginta argénteis, et quarta pars cabi stércoris columbárum quinque argénteis. Cùmque rex Israel transíret per murum, múlier quædam exclamávit

ad eum, dicens: Salva me, dómine mi rex. Qui ait: Non te salvat Dóminus; unde te possum salváre? de área, vel de torculári? Dixitque ad eam rex: Quid tibi vis? Quæ respondit: Múlier ista dixit mihi: Da fílium tuum, ut comedámus eum hódie, et fílium meum comedémus cras. Cóximus ergo fílium meum, et comédimus. Dixíque ei die álterâ: Da fílium tuum, ut comedámus eum. Quæ abscondit fílium suum. Quod cùm audísset rex, scidit vestimenta sua, et transíbat per murum. Viditque omnis pópulus cilícium quo vestítus erat ad carnem intrínsecus. Et ait rex: Hæc mihi fáciat Deus, et hæc addat, si stéterit caput Eliséi fílii Saphat super ipsum hódie.

℟. Ecce, 238.

Lectio ii. *Cap.* 7.

Dixit autem Eliséus: Audíte verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus: In témpore hoc cras módius símilæ uno statére erit, et duo módii hórdei statére uno, in porta Samaríæ. Respondens unus de dúcibus, super cujus manum rex incumbébat, hómini Dei, ait: Si Dóminus fécerit étiam cataractas in cœlo, numquid póterit esse quod lóqueris? Qui ait: Vidébis óculis tuis, et inde non cómedes. Quátuor ergo viri erant leprósi juxta intróitum portæ; qui dixérunt ad ínvicem: Quid hic esse vólumus donec moriámur? sive íngredi voluérimus civitátem, fame moriémur; sive mansérimus hic, moriendum nobis est: veníte ergo, et transfugiámus ad castra Syriæ; si pepércerint nobis, vivémus; si autem occídere volúerint, nihilóminus moriémur. Surrexérunt ergo vésperi, ut venírent ad castra Syriæ: cùmque venissent ad princípium castrórum Syriæ, nullum ibídem reperérunt.

℟. Quid dicit, 239.

Lectio iii.

Et egressus pópulus dirípuit castra Syriæ: factusque est módius símilæ statére uno, et duo módii hórdei statére uno, juxta verbum Dómini. Porrò rex ducem illum, in cujus manu incumbébat, constítuit ad portam; quem conculcávit turba in intróitu portæ, et mórtuus est, juxta quod locútus fúerat vir Dei, quando descénderat rex ad eum. Factumque est secundùm sermónem viri Dei, quem díxerat regi, quando ait: Duo módii hórdei statére uno erunt, et módius símilæ statére uno, hoc eódem témpore cras in porta Samaríæ; quando respónderat dux ille viro Dei, et díxerat: Etiamsi Dóminus fécerit cataractas in cœlo, numquid póterit fíeri quod lóqueris? Et dixit ei: Vidébis óculis tuis, et inde non cómedes. Evénit ergo ei sicut prædictum fúerat, et conculcávit eum pópulus in porta, et mórtuus est.

℟. Elía, 239.

FERIA SEXTA.

Lectio I.

De libro quarto Regum.

Cap. 8.

Venit Eliséus Damascum, et Bénadad rex Syriæ ægrotábat : nuntiaveruntque ei, dicentes : Venit vir Dei huc. Et ait rex ad Házael : Tolle tecum múnera, et vade in occursum viri Dei, et cónsule Dóminum per eum, dicens : Si evádere pótero de infirmitáte mea hac? Ivit ígitur Házael in occursum ejus, habens secum múnera, et ómnia bona Damasci, ónera quadraginta camelórum. Cùmque stetisset coram eo, ait : Fílius tuus Bénadad rex Syriæ misit me ad te, dicens: Si sanári pótero de infirmitáte mea hac ? Dixitque ei Eliséus : Vade, dic ei : Sanáberis; porrò ostendit mihi Dóminus quia morte moriétur. Stetitque cum eo, et conturbátus est usque ad suffusiónem vultûs : flevitque vir Dei. Cui Házael ait: Quare dóminus meus flet? At ille dixit :Quia scio quæ factúrus sis fíliis Israel mala. Civitátes eórum munítas igne succendes, et júvenes eórum interfícies gládio, et párvulos eórum elídes, et prægnantes dívides. ℟. Surrexit, 237.

Lectio II. *Cap.* 9.

Eliseus autem prophétes vocávit unum de fíliis prophetárum, et ait illi : Accinge lumbos tuos, et tolle lentículam ólei hanc in manu tua, et vade in Ramoth Gálaad. Cùmque véneris illuc, vidébis Jehu fílium Jósaphat fílii Namsi : et ingressus suscitábis eum de médio fratrum suórum, et introdúces in intérius cubículum; tenensque lentículam ólei, fundes super caput ejus, et dices : Hæc dicit Dóminus : Unxi te regem super Israel. Aperiesque óstium, et fúgies, et non ibi subsistes. Abiit ergo adolescens puer prophétæ in Ramoth Gálaad, et ingressus est illuc : ecce autem príncipes exércitûs sedébant, et ait : Verbum mihi ad te, ô princeps. Dixitque Jehu : Ad quem ex ómnibus nobis? At ille dixit : Ad te, ô princeps. ℟. Factus est, 237.

Lectio III.

Et surrexit, et ingressus est cubículum: at ille fudit óleum super caput ejus, et ait : Hæc dicit Dóminus Deus Israel : Unxi te regem super pópulum Dómini Israel; et percúties domum Achab dómini tui, et ulciscar sánguinem servórum meórum prophetárum, et sánguinem ómnium servórum Dómini, de manu Jézabel : perdamque omnem domum Achab; et interfíciam de Achab mingentem ad paríetem, et clausum, et novíssimum in Israel; et dabo domum Achab, sicut domum Jeróboam fílii Nabat; et sicut domum Báasa fílii Ahía. Jézabel quoque cómedent canes in agro Jézrahel, nec erit

qui sepéliat eam. Aperuitque óstium, et fugit. Jehu autem egressus est ad servos dómini sui; qui dixérunt ei : Recténe sunt ómnia? quid venit insánus iste ad te? Qui ait eis : Nostis hóminem, et quid locútus sit. At illi respondérunt : Falsum est; sed magis narra nobis. Qui ait eis : Hæc et hæc locútus est mihi, et ait : Hæc dicit Dóminus : Unxi te regem super Israel. Festinavérunt itaque, et unusquisque tollens pállium suum, posuérunt sub pédibus ejus in similitúdinem tribunális, et cecinérunt tubâ, atque dixérunt : Regnávit Jehu. ℟. Accédens, 238.

SABBATO.

Lectio i.

De libro quarto Regum.

Cap. 9.

Egressus est Joram rex Israel, et Ochozías rex Juda, sínguli in cúrribus suis, egressíque sunt in occursum Jehu, et invenérunt eum in agro Naboth Jezrahelítæ. Cùmque vidisset Joram Jehu, dixit : Pax est, Jehu? At ille respondit : Quæ pax? adhuc fornicatiónes Jézabel matris tuæ, et venefícia ejus multa vigent. Convertit autem Joram manum suam, et fúgiens ait ad Ochozíam : Insídiæ, Ochozía. Porrò Jehu tetendit arcum manu, et percussit Joram inter scápulas : et egressa est sagitta per cor ejus, statímque córruit in curru suo. Dixitque Jehu ad Bádacer ducem : Tolle, prójice eum in agro Naboth Jezrahelítæ : mémini enim quando ego et tu sedentes in curru sequebámur Achab patrem hujus, quod Dóminus onus hoc levâverit super eum, dicens : Si non pro sánguine Naboth, et pro sánguine filiórum ejus, quem vidi heri, ait Dóminus, reddam tibi in agro isto, dicit Dóminus. Nunc ergo tolle, et prójice eum in agrum, juxta verbum Dómini. Ochozías autem rex Juda videns hoc, fugit per viam domûs horti; persecutusque est eum Jehu, et ait : Etiam hunc percútite in curru suo; et percussérunt eum in ascensu Gaver, qui est juxta Jéblaam : qui fugit in Mageddo, et mórtuus est ibi.

Lectio ii.

Anno undécimo Joram filii Achab, regnávit Ochozías super Judam; venitque Jehu in Jézrahel. Porrò Jézabel, intróitu ejus audíto, depinxit óculos suos stíbio, et ornávit caput suum, et respexit per fenestram ingredientem Jehu per portam, et ait : Numquid pax potest esse Zambri, qui interfécit dóminum suum? Levavitque Jehu fáciem suam ad fenestram, et ait : Quæ est ista? Et inclinavérunt se ad eum duo vel tres eunúchi. At ille dixit eis : Præcipitáte eam deorsum; et præcipitavérunt eam, aspersusque est sánguine páries, et equórum úngulæ conculcavérunt eam. Cùmque introgressus esset,

ut coméderet biberetque, ait: Ite, et vidéte maledictam illam, et sepelíte eam, quia fília regis est. Cùmque issent ut sepelírent eam, non invenérunt nisi calváriam, et pedes, et summas manus. Reversíque nuntiavérunt ei. Et ait Jehu: Sermo Dómini est, quem locútus est per servum suum Elíam Thesbíten, dicens: In agro Jézrahel cómedent canes carnes Jézabel.

Lectio iii. *Cap.* 10.

Erant autem Achab septuaginta fílii in Samaría: scripsit ergo Jehu lítteras, et misit in Samaríam, ad optimátes civitátis, et ad majóres natu, et ad nutrítios Achab, dicens: Statim ut accepéritis lítteras has, qui habétis fílios dómini vestri, et currus, et equos, et civitátes firmas, et arma; elígite meliórem, et eum qui vobis placúerit de fíliis dómini vestri, et eum pónite super sólium patris sui, et pugnáte pro domo dómini vestri. Timuérunt illi vehementer, et dixérunt: Ecce duo reges non potuérunt stare coram eo, et quómodo nos valébimus resístere? Misérunt ergo præpósiti domûs, et præfecti civitatis, et majóres natu, et nutrítii ad Jehu, dicentes: Servi tui sumus, quæcumque jússeris faciémus, nec constituémus nobis regem; quæcumque tibi placent, fac. Rescripsit autem eis lítteras secundò, dicens: Si mei estis, et obedítis mihi, tóllite cápita filiórum dómini vestri, et veníte ad me hâc eâdem horâ cras in Jézrahel. Porrò fílii regis septuaginta viri apud optimátes civitátis nutriebantur. Cùmque venissent lítteræ ad eos, tulérunt fílios regis, et occidérunt septuaginta viros, et posuérunt cápita eórum in cóphinis, et misérunt ad eum in Jézrahel.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Nóluit Dóminus dispérdere domum David, propter pactum quod inierat cum eo; et quia promíserat ut daret ei lucernam, et fíliis ejus omni témpore. 2 *Par.* 21.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VIII
POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

Lectio i.

De libro quarto Regum.

Cap. 11.

Athalia mater Ochoziæ, videns mórtuum fílium suum, surrexit, et interfécit omne semen régium. Tollens autem Jósaba fília regis Joram, soror Ochozíæ, Joas fílium Ochozíæ, furáta est eum de médio filiórum regis qui interficiebantur, et nutrícem ejus, de triclínio; et abscondit eum à fácie Athalíæ, ut non interficerétur. Eratque cum ea sex annis clam in domo Dómini: porrò Athalía regnávit super terram. Anno autem séptimo misit Joíada, et assúmens centurióness et mílites,

introduxit ad se in templum Dómini, pepigitque cum eis fœdus; et adjúrans eos in domo Domini, ostendit eis filium regis.

℟. Fecit Joíada bonum cum Israel; postquam autem óbiit, dereliquérunt templum Dómini Dei, mittebatque eis Prophétas, ut reverterentur ad Dóminum : * Quos protestantes, illi audíre nolébant. ℣. Vos semper Spirítui sancto resístitis, sicut patres vestri, ita et vos : quem Prophetárum non sunt persecúti patres vestri? * Quos. 2 *Paral.* 24. *Act.* 7.

LECTIO II.

PRODUXITQUE filium regis, et pósuit super eum diadéma, et testimónium; feceruntque eum regem, et unxérunt : et plaudentes manu, dixérunt : Vivat rex. Audívit autem Athalía vocem pópuli currentis; et ingressa ad turbas in templum Dómini, vidit regem stantem super tribúnal juxta morem, et cantóres, et tubas prope eum, omnemque pópulum terræ lætantem, et canentem tubis : et scidit vestimenta sua, clamavitque : Conjurátio, conjurátio. Præcépit autem Joíada centuriónibus, qui erant super exércitum, et ait eis : Edúcite eam extra septa templi; et quicumque eam secútus fúerit, feriátur gládio. Díxerat enim sacerdos : Non occidátur in templo Domini. Imposuerúntque ei manus, et impegérunt eam per viam introitûs equórum, juxta palátium, et interfecta est ibi. Pépigit ergo Joíada fœdus inter Dóminum, et inter regem, et inter pópulum, ut esset pópulus Dómini, et inter regem et pópulum. Ingressusque est omnis pópulus terræ templum Baal, et destruxérunt aras ejus, et imágines contrivérunt válidè : Mathan quoque sacerdótem Baal occidérunt coram altári.

℟. Congregáti adversùs Zacharíam fílium Joíadæ sacerdótem, misérunt lápides in átrio domûs Dómini : * Qui cùm morerétur ait : Vídeat Dóminus, et requírat. ℣. Proptérea sapiéntia Dei dixit ut inquirátur sanguis qui effúsus est à generatióne ista, à sánguine Abel, usque ad sánguinem Zacharíæ : * Qui cùm. 2 *Par.* 24. *Luc.* 11.

LECTIO III. *Cap.* 13.

ELISEUS autem ægrotábat infirmitáte, quâ et mórtuus est; descenditque ad eum Joas rex Israel, et flebat coram eo, dicebatque : Pater mi, pater mi, currus Israel, et auríga ejus. Et ait illi Eliséus : Affer arcum et sagittas. Cùmque attulisset ad eum arcum et sagittas, dixit ad regem Israel : Pone manum tuam super arcum. Et cùm posuisset ille manum suam, superpósuit Eliséus manus suas mánibus regis, et ait : Aperi fenestram orientálem. Cùmque aperuisset, dixit Eliséus : Jace sagittam. Et jecit. Et ait Eliséus : Sagitta salútis Dómini,

et sagitta salútis contra Syriam: percutiesque Syriam in Aphec, donec consúmas eam. Et ait: Tolle sagittas. Qui cùm tulisset, rursum dixit ei: Pércute jáculo terram. Et cùm percussisset tribus vícibus, et stetisset, irátus est vir Dei contra eum, et ait: Si percussisses quínquies, aut séxies, sive sépties, percussisses Syriam usque ad consumptiónem; nunc autem tribus vícibus percúties eam. Mórtuus est ergo Eliséus, et sepeliérunt eum. Latrúnculi autem de Moab venérunt in terram in ipso anno. Quidam autem sepelientes hóminem, vidérunt latrúnculos, et projecérunt cadáver in sepulcro Eliséi. Quod cùm tetigisset ossa Eliséi, revixit homo, et stetit super pedes suos.

℟. Mórtuum prophetávit corpus Eliséi: * In vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est: in ómnibus istis non pœnítuit pópulus, et relicta est gens perpauca. ℣. Multi leprósi erant in Israel sub Eliséo Prophéta; et nemo eórum mundátus est nisi Náaman Syrus. * In. Glória. * In vita. *Eccli.* 48. *Luc.* 4.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Cyrilli Jerosolymitáni.

Catech. 2, *n.* 13.

ACHAB rex Samaríæ sceleratíssimus, idolórum cultor, cùm venisset Elías Prophéta, et minas duntaxat intentasset, sacco se induit, et scidit vestimenta. Et quid dicit clemens Deus ad Elíam? Vidisti quómodo compunctus est Achab à fácie mea? tanquam férvidum Prophétæ ingénium léniens, ut ad misericórdiam inclináret. Vultis cognóscere quàm forte sit pœniténtia armórum genus, quantùm conféssio étiam adversùs hostes præváleat? Centum octoginta quinque hóstium míllia Ezechías per confessiónem ruit. Et hoc adhuc mínimum. Senténtiam Dei adversùm se pronuntiátam, per pœniténtiam dissolvit. Ægrotanti enim ipsi dixit Isaías: Moriéris tu, nec vives. Quæ jam spes, quæ ultrà salus vel expectátio, pronuntiante Prophétâ? At ille non revocátus est à pœniténtia, memor ejus quod scriptum est: Cùm aversus ingemúeris, tunc salvâberis.

℟. Dejécit castra Assyriórum Angelus Dómini; nam * Fecit Ezechías quod plácuit Deo, et fórtiter ivit in via quam mandávit illi Isaías: in diébus ejus retrò rédiit sol, et áddidit regi vitam. ℣. Pietas ad ómnia útilis est, promissiónem habens vitæ quæ nunc est, et futúræ. * Fecit. *Eccli.* 48. 1 *Tim.* 4.

LECTIO V. *n.* 15.

CONVERSUS est ad paríetem, et mentem per oratiónem ad cœlum tendens: Dómine, ait, memento meî; súfficit enim ad sanatiónem te meî meminisse. Tempóribus non súbjaces, sed ipse es vitæ ár-

bilter et legislátor. Non enim secundùm genitúram aut astrórum complexiónem, ut nonnulli delírant, vitæ nostræ rátio decurrit, sed secundùm tuam voluntátem. Et illi, cujus desperáta vita fúerat, annórum quíndecim vitæ accéssio datur : atque in signum decem grádibus sol retrogressus est. Jam verò sol propter Ezechíam remeávit: at idem propter Christum defécit, non retrocédens, sed delíquium passus; eà re quid inter utrumque, Ezechíam dico et Jesum, interesset, demonstrans. Et ille quidem pótuit Dei senténtiam dissólvere; Jesus verò peccatórum véniam tribúere non póterit?

℟. Postquam coangustátus est Manasses, * Orávit Dóminum, et egit pœniténtiam valde coram Deo : et exaudívit oratiónem ejus, reduxitque eum in regnum suum. ℣. Quæ secundùm Deum tristítia est, pœniténtiam in salútem stábilem operátur. * Orávit. 2 *Par*. 33. 2 *Cor*. 7.

Lectio vi. *n*. 15 *et* 16.

Convertere tu quoque, et ingemisce; et óstium claude: ora ut tibi dimittátur, ut urentes te flammas disjíciat Deus. Potest enim pœniténtia et ignem extínguere; potest et leónes cicuráre. Quòd si diffídas, cógita quid olim contígerit Ananíæ et sóciis. Quales in camínum ignis fontes effudérunt? Quanta vis aquæ flammam ad cúbitos quadraginta novem ascendentem restínguere sufficiébat? Sed ubi flamma vehementer superferebátur, ibi plúrimus pœniténtiæ fons effúsus est, cùm illi dícerent: Quóniam justus es in ómnibus quæ fecisti nobis; et peccávimus, et transgressi sumus, et iníquè égimus. Cùm fornácis flammas comprésserit pœniténtia, tu dúbitas utrùm gehennæ ignem restínguere váleat?

℟. Memória Josíæ in omni ore quasi mel; ipse est directus divínitus in pœniténtiam gentis : * Tulit abominatiónes impietátis, et † In diébus peccatórum corroborávit pietátem. ℣. Qui converti fécerit peccatórem ab erróre viæ suæ, salvábit ánimam ejus à morte. * Tulit. Glória. † In. *Eccli*. 49. *Jac*. 5.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 16.

In illo témpore; Dicébat Jesus ad discípulos suos: Homo quidam erat dives, qui habébat víllicum; et hic diffamátus est apud illum quasi dissipasset bona ipsíus. Et réliqua.

Homília sancti Paulíni Epíscopi. *Ep*. 32, *ad Sever*.

Nulla nobis occásio est beneficéntiæ unquam procrastinandæ, cùm, si voluntas nostra non absit, pauper in promptu sit. Commodémus ergo secúri nunc egéno, et in paupéribus suis Christo;

ut ex ejus abundatúra in iisdem gloria participáre possímus. Proptérea enim Dóminus ipse præmonet, dicens: Fácite vobis amícos de iníquo mammóna. Vides quómodo Omnípotens fáciat de nocte lucem, et de iniquitáte justítiam? Ut cùm defecéritis, inquit, recípiant vos in tabernácula ætérna. Seminémus ergo illis carnália, ut metámus ab illis spiritália. Labóret nunc de terrénis manus, ut tunc de cœléstibus ánima reficiátur. Spes præsens ædíficet rem futúram. Faciámus istic tecta, quæ nos illic tegant. Pascátur istic pauper, ubi me dívite eget; ut me illic pascat, ubi me egente saturábitur. Vidéte commércium spiritále; et si potestis, negáte nos avároS, qui terram véndimus et tribútum, ut immunitátem regni cum æternitáte coemámus.

℟. Víllicus diffamátus est apud dívitem quasi dissipasset bona ipsíus. Et ait illi: Quid hoc áudio de te? * Redde ratiónem villicatiónis tuæ; jam enim non póteris villicáre. ℣. Judícium duríssimum his qui præsunt, fiet. * Redde. *Luc.* 16. *Sap.* 6.

LECTIO VIII.

Serm. de Gazoph. n. 6 *et* 7.

O ABUNDANTIA bonitátis Dei! vult fœnerári ex iis quæ ipse largítus est: cupit débitor fieri donórum suórum, ut cum multâ tibi ratióne tuam reddat usúram. Própera ígitur, frater, tam úberem tibi obstríngere debitórem, ut et amícum te ex servo vocet; et in tuis terréstribus nummis te expertus fidélem, de suis cœléstibus thesauris dívitem fáciat. Ne trépides, ne cunctéris, ne parcas. Esto violentus Deo, rape regna cœlórum. Nam potúerat, dilectíssimi, Dóminus omnípotens æquè universos dívites fácere, ut nemo indigéret áltero: sed infinítæ bonitátis consílio fecit míserum, ut agnósceret misericordem. Matéria divitiárum tibi est fraterna paupertas, si intélligas super egénum et páuperem; nec tibi tantùm hábeas quod accepisti, quia ídeo et illíus partem tibi in hoc século cóntulit Deus, ut tibi debéret quidquid de suis donis tuo voluntário affectu indigéntibus obtulisses, ac te vicíssim in æterna die de illíus parte ditáret.

℟. Ego vobis dico: * Fácite vobis amícos de mammóna iniquitátis; ut cùm defecéritis, recípiant vos in ætérna tabernácula. ℣. Eleemósyna facit inveníre misericórdiam et vitam ætérnam. * Fácite. *Luc.* 16. *Tob.* 12.

LECTIO IX. *n.* 9.

CAVE ipsum te tantúmmodo ames, si te amas, quia iniquitátis est ista diléctio; et qui díligit iniquitátem, odit, ut scriptum est, ánimam suam: plenitúdo autem legis est diléctio próximi, quod omnis homo hómini est ger-

manitáte natúræ. Parem ergo curam tuî et páuperis gere, ut imitéris imitatórem Christi; non tibi, sed áliis utília curando, ut tuî impénsius Deo cura sit. Vide enim quanto crímine te supérbia aut avarítia discernat ab eo cui te Deus ópere suo junxit. Réfice esurientem ánimam, et non timébis in die malo ab ira superventúra. Beátus enim, inquit, qui intélligit super egénum et páuperem, in die malo liberábit eum Dóminus. Operáre ígitur et éxcole hanc regiónem terræ tuæ, ut gérminet tibi frugem fértilem, plenam ádipe fruménti, magno cum fœnore centésimum tibi fructum multiplicáti séminis afferentem. In hujus vel possessiónis vel negotiatiónis appetítum et stúdium sancta et salutáris est avarítia: nam talis cupíditas, quæ regnum cœleste merétur, et bonum perenne desíderat, radix bonórum est.

℟. Ignem extinguit aqua, et eleemósyna resistit peccátis: * Et † Qui reddit grátiam, in témpore casûs sui invéniet firmaméntum. ℣. Qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus et metet: * Et. Glória. † Qui. *Eccli.* 3. 2 *Cor.* 9.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Ait víllicus intra se: Scio quid fáciam, ut, cùm amótus fúero à villicatióne, recípiant me in domos suas. *Luc.* 16.

Orémus. Oratio.

Largire nobis, quæsumus Dómine, semper spíritum cogitandi quæ recta sunt, propítius et agendi; ut qui sine te esse non póssumus, secundùm te vívere valeámus; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Laudávit dóminus víllicum iniquitátis, quia prudenter fecisset, quia fílii hujus sǽculi prudentióres fíliis lucis in generatióne sua sunt. *Luc.* 16.

FERIA SECUNDA.

Lectio i.

De libro quarto Regum.

Cap. 18.

Anno tértio Osée fílii Ela regis Israel, regnávit Ezechías fílius Achaz regis Juda. Viginti quinque annórum erat, cùm regnáre cœpisset; et viginti novem annis regnávit in Jerúsalem: nomen matris ejus Abi, fília Zacharíæ. Fecitque quod erat bonum coram Dómino, juxta ómnia quæ fécerat David pater ejus. Ipse dissipávit excelsa, et contrívit státuas, et succídit lucos, confregitque serpentem æneum quem fécerat Móyses: síquidem usque ad illud tempus fílii Israel adolébant ei incensum: vocavitque nomen ejus Nohestan. In Dómino Deo Israel sperávit: itaque post eum non fuit símilis ei de cunctis régibus Juda, sed neque in his qui ante eum fuérunt: et adhæsit Dó-

mino, et non recessit à vestígiis ejus; fecitque mandáta ejus, quæ præcéperat Dóminus Móysi.

℟. Fecit, 249.

Lectio II.

Anno quarto regis Ezechíæ, qui erat annus séptimus Osée fílii Ela regis Israel, ascendit Salmánasar rex Assyriórum in Samaríam, et oppugnávit eam, et cepit. Nam post annos tres, anno sexto Ezechíæ, id est, nono anno Osée regis Israel, capta est Samaría; et tránstulit rex Assyriórum Israel in Assyrios, collocavitque eos in Hala et in Habor flúviis Gozan in civitátibus Medórum; quia non audiérunt vocem Dómini Dei sui, sed prætergressi sunt pactum ejus: ómnia quæ præcéperat Móyses servus Dómini, non audiérunt, neque fecérunt. Anno quarto-décimo regis Ezechíæ, ascendit Sennácherib rex Assyriórum ad universas civitátes Juda munítas, et cepit eas.

℟. Congregáti, 249.

Lectio III. *Cap.* 19.

Cum accepisset Ezechías lítteras de manu nuntiórum, et legisset eas, ascendit in domum Dómini, et expandit eas coram Dómino, et orávit in conspectu ejus, dicens: Dómine Deus Israel, qui sedes super Chérubim, tu es Deus solus regum ómnium terræ: tu fecisti cœlum et terram. Inclína aurem tuam, et audi; áperi, Dómine, óculos tuos, et vide; audi ómnia verba Sennácherib, qui misit ut exprobráret nobis Deum viventem. Verè, Dómine, dissipavérunt reges Assyriórum gentes, et terras ómnium. Et misérunt deos eórum in ignem: non enim erant dii, sed ópera mánuum hóminum ex ligno et lápide, et perdidérunt eos. Nunc ígitur, Dómine Deus noster, salvos nos fac de manu ejus; ut sciant ómnia regna terræ, quia tu es Dóminus Deus solus. ℟. Mórtuum, 250.

FERIA TERTIA.

Lectio I.

De libro quarto Regum.

Cap. 19.

Factum est in nocte illa, venit Angelus Dómini, et percussit in castris Assyriórum centum octoginta quinque míllia. Cùmque dilúculo surrexisset, vidit ómnia córpora mortuórum; et recédens ábiit, et reversus est Sennácherib rex Assyriórum, et mansit in Nínive. Cùmque adoráret in templo Nesroch deum suum, Adrámelech et Sárasar fílii ejus percussérunt eum gládio, fugeruntque in terram Armeniórum, et regnávit Asarhaddon fílius ejus pro eo.

℟. Dejécit, 250.

Lectio II. *Cap.* 20.

In diébus illis ægrotávit Ezechías usque ad mortem: et venit ad eum Isaías fílius Amos, Prophéta, dixitque ei: Hæc dicit Dóminus Deus: Præcipe dómui tuæ; morié-

ris enim tu, et non vives. Qui convertit fáciem suam ad parietem, et orávit Dóminum, dicens: Obsecro, Dómine, memento, quæso, quómodo ambuláverim coram te in veritáte et in corde perfécto; et quod plácitum est coram te, fécerim. Flevit ítaque Ezechías fletu magno. Et ántequam egrederétur Isaías médiam partem átrii, factus est sermo Dómini ad eum, dicens: Revértere, et dic Ezechíæ duci pópuli mei: Hæc dicit Dóminus Deus David patris tui: Audívi oratiónem tuam, et vidi lácrymas tuas; et ecce sanávi te: die tértio ascendes templum Dómini. Et addam diébus tuis quíndecim annos: sed et de manu regis Assyriórum liberábo te, et civitátem hanc; et prótegam urbem istam propter me, et propter David servum meum.

℟. Postquam, 251.

LECTIO III.

DIXITQUE Isaías: Afferte massam ficórum. Quam cùm attulissent, et posuissent super ulcus ejus, curátus est. Díxerat autem Ezechías ad Isaíam: Quod erit signum, quia Dóminus me sanábit, et quia ascensúrus sum die tértiâ templum Dómini? Cui ait Isaías: Hoc erit signum à Dómino, quod factúrus sit Dóminus sermónem quem locútus est: Vis ut ascéndat umbra decem líneis, an ut revertátur tótidem grádibus? Et ait Ezechías: Fácile est umbram créscere decem líneis: nec hoc volo ut fiat, sed ut revertátur retrorsum decem grádibus. Invocávit ítaque Isaías Prophéta Dóminum, et reduxit umbram per líneas, quibus jam descénderat in horológio Achaz, retrorsum decem grádibus.

℟. Memória, 251.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro quarto Regum.

Cap. 20.

IN témpore illo misit Bérodach Báladan, fílius Báladan, rex Babyloniórum, lítteras et múnera ad Ezechíam: audíerat enim quod ægrotasset Ezechías. Lætátus est autem in adventu eórum Ezechías, et ostendit eis domum arómatum, et aurum, et argentum, et pigmenta vária, unguenta quoque, et domum vasórum suórum, et ómnia quæ habére póterat in thesauris suis. Non fuit quod non monstráret eis Ezechías in domo sua, et in omni potestáte sua. ℟. Fecit, 249.

LECTIO II.

VENIT autem Isaías Prophéta ad regem Ezechíam, dixitque ei: Quid dixérunt viri isti? aut unde venérunt ad te? Cui ait Ezechías: De terra longinqua venérunt ad me, de Babylóne. At ille respondit: Quid vidérunt in domo tua? Ait Ezechías: Omnia quæcumque sunt in domo mea, vidérunt: nihil est quod

non monstráverim eis in thesauris meis. Dixit itaque Isaías Ezechíæ : Audi sermónem Dómini : Ecce dies vénient, et auferentur ómnia quæ sunt in domo tua, et quæ condidérunt patres tui usque in diem hanc, in Babylónem : non remanébit quidquam, ait Dóminus. Sed et de fíliis tuis qui egredientur ex te, quos generábis, tollentur, et erunt eunúchi in palátio regis Babylónis. Dixit Ezechías ad Isaíam : Bonus sermo Dómini, quem locútus es : sit pax et véritas in diébus meis.

℟. Congregáti, 249.

LECTIO III. *Cap.* 22.

OCTO annórum erat Josías cùm regnáre cœpisset, triginta et uno anno regnávit in Jerúsalem : nomen matris ejus Idida, fília Hadaía de Bésecath. Fecitque quod plácitum erat coram Dómino, et ambulávit per omnes vias David patris sui : non declinávit ad déxteram, sive ad sinistram. Anno autem octávo-décimo regis Josíæ, misit rex Saphan fílium Aslía, fílii Méssulam, scribam templi Dómini, dicens ei : Vade ad Helcíam sacerdótem magnum, ut conflétur pecúnia quæ illáta est in templum Dómini, quam collegérunt janitóres templi à pópulo; deturque fabris per præpósitos domûs Dómini; qui et distríbuant eam his qui operantur in templo Dómini, ad instauranda sartatecta templi. ℟. Mórtuum, 250.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro quarto Regum. *Cap.* 22.

NARRAVIT Saphan scriba regi, dicens : Librum dedit mihi Helcías sacerdos. Quem cùm legisset Saphan coram rege, et audisset rex verba libri legis Dómini, scidit vestimenta sua. Et præcépit Helcíæ sacerdóti, et Ahícam fílio Saphan, et Achobor fílio Micha, et Saphan scribæ, et Azaíæ servo regis, dicens : Ite, et consúlite Dóminum super me, et super pópulo, et super omni Juda, de verbis volúminis istius quod invéntum est; magna enim ira Dómini succensa est contra nos; quia non audiérunt patres nostri verba libri hujus, ut fácerent omne quod scriptum est nobis.

℟. Dejécit, 250.

LECTIO II. *Cap.* 23.

ASCENDITQUE rex templum Dómini, et omnes viri Juda, universíque qui habitábant in Jerúsalem cum eo sacerdótes et prophétæ, et omnis pópulus à parvo usque ad magnum; legitque cunctis audiéntibus ómnia verba libri fœderis, qui inventus est in domo Dómini. Stetitque rex super gradum; et fœdus percussit coram Dómino, ut ambulárent post Dóminum, et custodírent præcepta ejus, et testimónia, et cæremónias, in omni corde et in tota áni-

ma, et suscitárent verba fœderis hujus quæ scripta erant in libro illo; acquievitque pópulus pacto. Et præcépit rex Helcíæ pontífici, et sacerdótibus secundi órdinis, et janitóribus, ut projícerent de templo Dómini ómnia vasa quæ facta fúerant Baal, et in luco, et universæ milítiæ cœli; et combussit ea foris Jerúsalem in convalle Cedron, et tulit púlverem eórum in Bethel. Et delévit arúspices, quos posúerant reges Juda ad sacrificandum in excelsis per civitátes Juda, et in circúitu Jerúsalem; et eos qui adolébant incensum Baal, et soli, et lunæ, et duódecim signis, et omni milítiæ cœli.

℞. Postquam, 251.

Lectio III.

Et contrívit státuas, et succídit lucos; replevitque loca eórum óssibus mortuórum: ínsuper et altáre quod erat in Bethel, et excelsum quod fécerat Jeróboam fílius Nabat, qui peccáre fecit Israel: et altáre illud, et excelsum destruxit atque combussit, et comminuit in púlverem; succenditque étiam lucum. Et conversus Josías vidit ibi sepulcra quæ erant in monte; misitque, et tulit ossa de sepulcris, et combussit ea super altáre, et pólluit illud juxta verbum Dómini, quod locútus est vir Dei, qui prædíxerat verba hæc. Et ait: Quis est títulus ille quem vídeo? Responderuntque ei cives urbis illíus: Sepulcrum est hóminis Dei, qui venit de Juda, et prædixit verba hæc quæ fecisti super altáre Bethel. Et ait: Dimíttite eum; nemo commóveat ossa ejus. Et intacta mansérunt ossa illíus, cum óssibus Prophétæ qui vénerat de Samaría.

℞. Memória, 251.

FERIA SEXTA.

Lectio I.

De libro quarto Regum.

Cap. 24.

In diébus (Jóakim) ascendit Nabuchodónosor rex Babylónis, et factus est ei Jóakim servus tribus annis; et rursum rebellávit contra eum. Immisitque ei Dóminus latrúnculos Chaldæórum, et latrúnculos Syriæ, et latrúnculos Moab, et latrúnculos filiórum Ammon; et immísit eos in Judam, ut dispérderent eum, juxta verbum Dómini, quod locútus fúerat per servos suos Prophétas. Factum est autem hoc per verbum Dómini contra Judam, ut auferret eum coram se, propter peccáta Manassæ universa quæ fecit, et propter sánguinem innóxium quem effúdit, et implévit Jerúsalem cruóre innocéntium; et ob hanc rem nóluit Dóminus propitiári. Réliqua autem sermónum Jóakim, et universa quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in libro sermónum diérum regum Juda? Et dormívit Jóakim cum pátribus suis: et regnávit Jóachin fílius ejus pro eo. ℞. Fecit, 249.

LECTIO II.

DECEM et octo annórum erat Jóachin cùm regnáre cœpisset, et tribus ménsibus regnávit in Jerúsalem : nomen matris ejus Nohesta, fília Elnathan de Jerúsalem. Et fecit malum coram Dómino juxta ómnia quæ fécerat pater ejus. In témpore illo ascendérunt servi Nabuchodónosor regis Babylónis in Jerúsalem, et circúmdata est urbs munitiónibus. Venitque Nabuchodónosor rex Babylónis ad civitátem cum servis suis, ut oppugnárent eam. Egressusque est Jóachin rex Juda ad regem Babylónis, ipse et mater ejus, et servi ejus, et príncipes ejus, et eunúchi ejus; et suscépit eum rex Babylónis anno octávo regni sui. Et prótulit inde omnes thesauros domûs Dómini, et thesauros domûs régiæ; et concídit universa vasa áurea quæ fécerat Sálomon rex Israel in templo Dómini, juxta verbum Dómini. Et tránstulit omnem Jerúsalem, et universos príncipes, et omnes fortes exércitûs, decem míllia, in captivitátem; et omnem artíficem et clusórem, nihilque relictum est, exceptis paupéribus pópuli terræ. ℟. Congregáti, 249.

LECTIO III.

TRANSTULIT quoque Jóachin in Babylónem; et matrem regis, et uxóres regis, et eunúchos ejus; et júdices terræ duxit in captivitátem de Jerúsalem in Babylónem. Et omnes viros robustos, septem míllia, et artífices, et clusóres mille, omnes viros fortes et bellatóres; duxitque eos rex Babylónis captívos in Babylónem. Et constítuit Matthaníam pátruum ejus pro eo; imposuitque nomen ejus Sedecíam. Vigésimum et primum annum ætátis habébat Sedecías cùm regnáre cœpisset, et úndecim annis regnávit in Jerúsalem : nomen matris ejus erat Amítal, fília Jeremíæ de Lobna. Et fecit malum coram Dómino juxta ómnia quæ fécerat Jóakim. Irascebátur enim Dóminus contra Jerúsalem et contra Judam, donec projíceret eos à fácie sua; recessitque Sedecías à rege Babylónis.

℟. Mórtuum, 250.

SABBATO.

LECTIO I.

De libro quarto Regum.

Cap. 25.

FACTUM est anno nono regni (Sedecíæ,) mense décimo, décimâ die mensis, venit Nabuchodónosor rex Babylónis, ipse et omnis exércitus ejus in Jerúsalem, et circumdedérunt eam, et extruxérunt in circúitu ejus munitiónes. Et clausa est cívitas atque valláta usque ad undécimum annum regis Sedecíæ, nonâ die mensis; prævaluitque fames in civitáte, nec erat panis pópulo terræ. Et interrupta est cívitas; et omnes viri bellatóres nocte fugérunt, per viam portæ quæ est inter dú-

plicem murum ad hortum regis : (porrò Chaldæi obsidébant in circúitu civitátem.) Fugit ítaque Sedecías per viam quæ ducit ad campéstria solitúdinis. Et persecútus est exércitus Chaldæórum regem, comprehendítque eum in planítie Jéricho; et omnes bellatóres qui erant cum eo, dispersi sunt, et reliquérunt eum. Apprehensum ergo regem duxérunt ad regem Babylónis in Réblatha; qui locútus est cum eo judícium. Fílios autem Sedecíæ occídit coram eo, et óculos ejus effódit, vinxítque eum caténis, et addúxit in Babylónem.

Lectio II.

Mense quinto, séptimâ die mensis, ipse est annus nonusdécimus regis Babylónis, venit Nabuzardan princeps exércitûs, servus regis Babylónis, in Jerúsalem : et succendit domum Dómini, et domum regis, et domos Jerúsalem; omnemque domum combussit igni. Et muros Jerúsalem in circúitu destruxit omnis exércitus Chaldæórum qui erat cum príncipe mílitum. Réliquam autem pópuli partem, quæ remánserat in civitáte, et pérfugas qui transfúgerant ad regem Babylónis, et réliquum vulgus tránstulit Nabuzardan princeps milítiæ, et de paupéribus terræ relíquit vinitóres et agrícolas. Columnas autem æreas quæ erant in templo Dómini, et bases, et mare æreum quod erat in domo Dómini, confregérunt Chaldæi; et transtulérunt æs omne in Babylónem.

Lectio III.

Factum est verò in anno trigésimo-séptimo transmigratiónis Jóachin regis Juda, mense duodécimo, vigésimâ-séptimâ die mensis, sublevávit Evilmérodach rex Babylónis, anno quo regnáre cœperat, caput Jóachin regis Juda de cárcere. Et locútus est ei benignè; et pósuit thronum ejus super thronum regum qui erant cum eo in Babylóne. Et mutávit vestes ejus, quas habúerat in cárcere, et comedébat panem semper in conspectu ejus cunctis diébus vitæ suæ. Annónam quoque constítuit ei sine intermissióne, quæ et dabátur ei à rege per síngulos dies, ómnibus diébus vitæ suæ.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Sapiéntia insipiéntibus locúta est : Relínquite infántiam, et vívite, et ambuláte per vias prudéntiæ. *Prov.* 9.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA IX POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

Lectio I.

Incipit liber Proverbiórum.

Cap. 1.

Parabolæ Salomónis, fílii David, regis Israel : ad sciendam sapiéntiam et disciplínam; ad intelligenda verba

prudéntiæ, et suscipiendam eruditiónem doctrínæ, justítiam, et judícium, et æquitátem : ut detur párvulis astútia, adolescenti sciéntia et intellectus. Audiens sápiens sapiéntior erit; et intélligens gubernácula possidébit. Animadvertet parábolam, et interpretatiónem, verba sapientûm, et enígmata eórum. Timor Dómini princípium sapiéntiæ. Sapiéntiam atque doctrínam stulti despíciunt. Audi, fili mi, disciplínam patris tui, et ne dimittas legem matris tuæ; ut addátur grátia cápiti tuo, et torques collo tuo.

℟. Beátus homo qui invénit sapiéntiam : pretiósior est cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulcræ, et omnes sémitæ illius pacíficæ. ℣. Quæ desursum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modesta, plena misericórdiâ et frúctibusbonis.* Viæ ejus. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

LECTIO II.

Fili mi, si te lactáverint peccatóres, ne acquiescas eis. Si díxerint : Veni nobiscum; insidiémur sánguini, abscondámus tendículas contra insontem frustra, deglutiámus eum sicut infernus viventem, et íntegrum quasi descendentem in lacum. Omnem pretiósam substántiam reperiémus, implébimus domos nostras spóliis : sortem mitte nobiscum, marsúpium unum sit ómnium nostrûm. Fili mi, ne ámbules cum eis, próhibe pedem tuum à sémitis eórum : pedes enim illórum ad malum currunt, et festínant ut effundant sánguinem.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei : et de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur; ita ut sint inexcusábiles, * In. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

LECTIO III.

Sapientia foris prædicat, in platéis dat vocem suam; in cápite turbárum clámitat, in fóribus portárum urbis profert verba sua, dicens : Usquequo, párvuli, dilígitis infántiam? et stulti ea quæ sibi sunt nóxia cúpient, et imprudentes odíbunt sciéntiam? Convertímini ad correptiónem meam : en próferam vobis spíritum meum, et ostendam vobis verba mea. Quia vocávi, et renuistis; extendi manum meam, et non fuit qui aspíceret : despexistis omne consílium meum, et increpatiónes meas neglexistis : ego quoque in intéritu vestro ridébo; et subsannábo, cùm vobis id quod timebátis, advénerit. Cùm irrúerit repentína calámitas, et intéritus quasi tempestas ingrúerit : quando vénerit super vos tribulátio et angústia; tunc invocábunt me, et non exáudiam : mane consurgent, et non invénient me.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus : * Deum

time, et † Mandáta ejus observa; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta. * Deum. Glória. † Mandáta. *Eccli.* 12. 1 *Tim.* 1.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei.

Lib. 17. *c.* 20.

Prophetasse Sálomon reperítur in suis libris, qui tres recepti sunt in auctoritátem canónicam, Provérbia, Ecclesiastes, et Cánticum Canticórum. Alii verò duo, quorum unus Sapiéntia, alter Ecclesiásticus dícitur; propter elóquii nonnullam similitúdinem, ut Salomónis dicantur, obtínuit consuetúdo: non autem esse ipsíus non dúbitant doctióres; eos tamen in auctoritátem máximè occidentális antíquitus recépit Ecclésia. Quorum in uno, qui appellátur Sapiéntia Salomónis, pássio Christi apertíssimè prophetátur. Impii quippe interfectóres ejus commemorantur, dicentes: Circumveniámus justum, quóniam insuávis est nobis, et contrárius est opéribus nostris. In Ecclesiástico autem fides géntium futúra prædícitur isto modo: Miserére nostrî, dominátor Deus ómnium, et immitte timórem tuum super omnes gentes.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, et multiplicentur delicta mea, et peccáta mea abundent, et íncidam in conspectu adversariórum meórum: * Dómine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt, sed per dulces sermónes et benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine Pater. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio v.

In tribus verò illis quos Salomónis esse constat, et Judæi canónicos habent, ut ostendátur ad Christum et Ecclésiam pertinére quod in eis ejúsmodi reperítur, operósa disputátio necessária est; quæ nos ultrà quàm oportet, si nunc adhibétur, extendit. Tamen quod in Provérbiis légitur, viros ímpios dícere: Abscondámus in terra virum justum injustè, absorbeámus verò eum tanquam infernus viventem, et auferámus ejus memóriam de terra, possessiónem ejus pretiósam apprehendámus; non ita obscúrum est, ut de Christo et possessióne ejus Ecclésia, sine laborióśa expositióne, non possit intélligi. Tale quippe áliquid étiam Dóminus ipse Jesus per evangélicam parábolam ostendit dixisse malos colónos: Hic est hæres; veníte, occidámus eum, et nostra erit hæréditas.

℟. Vanitátem, et verba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem et divítias ne déderis mihi; tribue tantùm victui meo neces-

sária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in desidéria multa inutília et nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum et perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1 *Tim.* 6.

Lectio vi.

In álio libro, qui vocátur Ecclesiastes, ubi ait : Non est bonum hómini, nisi quod manducábit et bibet; quid credibílius dícere intellígitur, quàm quod ad participatiónem mensæ hujus pértinet, quam Sacerdos ipse mediátor Testamenti novi éxhibet secundùm órdinem Melchísedech de córpore et sánguine suo? Id enim sacrifícium successit ómnibus illis sacrifíciis véteris Testamenti, quæ immolabantur in umbra futúri : propter quod étiam vocem illam in Psalmo tricésimo et nono ejusdem Mediatóris per prophetíam loquentis agnóscimus : Sacrifícium et oblatiónem noluisti, corpus autem perfecisti mihi; quia pro illis ómnibus sacrifíciis et oblatiónibus corpus ejus offertur, et participántibus ministrátur. Nam istum Ecclesiasten, in hac senténtia manducandi et bibendi, quam sæpe répetit, plurimùmque commendat, non sápere carnáles épulas voluptátis, satis illud ostendit, ubi ait : Mélius est ire in domum luctûs, quàm ire in domum potûs. Jam verò Cánticum Canticórum spiritális quædam sanctárum est voluptas méntium in conjúgio illíus regis et regínæ civitátis, quod est Christus et Ecclésia. Sed hæc voluptas allegóricis tegmínibus involúta est, ut desiderétur ardéntiùs.

℟. Nonne Dóminus abyssum et cor hóminum investigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiam : * Non præterit illum omnis cogitátus, et † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus : ómnia autem nuda et aperta sunt óculis ejus. * Non præterit. Glória. † Non abscondit se. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 19.

In illo témpore; Ut appropinquávit Jesus Jerúsalem, videns civitátem, flevit super illam, dicens : Quia si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi! nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ. 39 *in Ev. n.* 3.

Quia eversam jam Jerúsalem nóvimus, debémus ex rebus exterióribus introrsus áliquam similitúdinem tráhere; atque ex eversis ædifíciis paríetum, morum ruínam timére. Videns enim civitátem, flevit super illam, dicens : Quia si cognovisses et tu. Hoc semel egit, cùm peritúram civitátem esse nun-

tiávit. Hoc quotídie Redemptor noster per electos suos ágere nullátenus cessat, cùm quosdam ex bona vita ad mores réprobos pervenisse consíderat. Plangit enim eos qui nésciunt cur plangantur; quia, juxta Salomónis verba, lætantur cùm malè fécerint, et exultant in rebus péssimis. Qui si damnatiónem suam quæ eis ímminet, agnovissent, semetipsos cum lácrymis electórum plángerent.

℟. Ut appropinquávit Jesus Jerúsalem, videns civitátem, flevit super illam, dicens : * Si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi! nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. ℣. Si in via Dei ambulasses, habitasses útique in pace sempiterna : * Si cognovisses et tu. *Luc.* 19. *Baruch* 3.

LECTIO VIII.

BENE autem peritúræ ánimæ senténtia quæ súbditur, cónvenit : Et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi; nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. Suam hic diem habet ánima perversa, quæ transitório gaudet in témpore. Cui ea quæ adsunt, ad pacem sunt; quia dum ex rebus temporálibus lætátur, dum honóribus extóllitur, dum in carnis voluptáte resólvitur, dum nulla ventúræ pœnæ formídine terrétur, pacem habet in die sua, quæ grave damnatiónis suæ scándalum in die habébit aliéna. Ibi enim affligenda est, ubi justi lætabuntur : et cuncta quæ modò ei ad pacem sunt, tunc in amaritúdinem rixæ vertentur; quia rixári secum incípiet, cur damnatiónem quam pátitur, non expávit, cur à prospiciendis malis sequéntibus óculos mentis clausit.

℟. Vénient dies in te; et circúmdabunt te inimíci tui vallo, * Et circúmdabunt te, et coangustábunt te úndique. ℣. Jáciam contra te ággerem, et muniménta ponam in obsidiónem tuam : humiliáberis : eritque repente confestim. * Et. *Luc.* 19. *Is.* 29.

LECTIO IX.

UNDE ei dícitur : Nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. Perversa quippe ánima rebus præséntibus dédita, in terrénis voluptátibus resolúta, abscondit sibi mala sequéntia; quia prævidére futúra réfugit, quæ præsentem lætítiam perturbant : dumque in præsentis vitæ oblectatiónibus se déserit, quid áliud quàm clausis óculis ad ignem vadit? Unde bene scriptum est : In die bonórum ne ímmemor sis malórum. Et inde per Paulum dícitur : Qui gaudent, tanquam non gaudentes sint. Quia, et si qua est præsentis témporis, ita est agenda lætítia, ut nunquam amaritúdo sequentis judícii recédat à memória : quátenus dum mens pávida extrémæ ultiónis timóre transfígi-

tur, quantùm nunc præsens lætítia, tantùm pòst ira súbsequens temperétur.

℟. Ad terram prosternent te, et fílios tuos qui in te sunt; * Et non relinquent in te lápidem super lápidem, eo quod non cognóveris tempus visitatiónis tuæ. ℣. Congregábo omnes gentes ad Jerúsalem in prælium; et capiétur cívitas, et vastabuntur domus. * Et. Glória. * Et. *Luc.* 19. *Zach.* 14.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Cœpit Jesus ejícere vendentes in templo, et ementes, dicens illis : Scriptum est quia domus mea domus oratiónis est; vos autem fecistis illam speluncam latrónum. *Luc.* 19.

Orémus. Oratio.

Pateant aures misericórdiæ tuæ, Dómine, précibus supplicántium : et ut peténtibus desideráta concédas, fac eos quæ tibi sunt plácita postuláre; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Erat Jesus docens quotídie in templo, et non inveniébant quid fácerent illi; omnis enim pópulus suspensus erat, áudiens illum. *Luc.* 19.

FERIA SECUNDA.

Lectio i.

De libro Proverbiórum.

Cap. 3.

Fili mi, ne obliviscáris legis meæ, et præcepta mea cor tuum custódiat; longitúdinem enim diérum, et annos vitæ, et pacem appónent tibi. Misericórdia et véritas te non déserant : circumda eas gútturi tuo, et descríbe in tábulis cordis tui; et invénies grátiam et disciplínam bonam coram Deo et homínibus. Habe fidúciam in Dómino ex toto corde tuo, et ne innitáris prudéntiæ tuæ. In ómnibus viis tuis cógita illum, et ipse díriget gressus tuos. Ne sis sápiens apud temetipsum. Time Deum, et recéde à malo.

℟. Beátus, 260.

Lectio ii.

Honora Dóminum de tua substántia, et de primítiis ómnium frugum tuárum da ei; et implebuntur hórrea tua saturitáte, et vino torculária tua redundábunt. Disciplínam Dómini, fili mi, ne abjícias; nec defícias, cùm ab eo corríperis : quem enim díligit Dóminus, córripit; et quasi pater in fílio cómplacet sibi. Beátus homo qui invénit sapiéntiam, et qui áffluit prudéntià : mélior est acquisítio ejus negotiatióne argenti, et auri primi et puríssimi fructus ejus. Pretiósior est cunctis ópibus; et ómnia quæ desiderantur, huic non valent comparári.

℟. Vani sunt, 260.

Lectio iii. *Cap.* 5.

Fili mi, attende ad sapiéntiam meam, et prudéntiæ meæ inclína aurem tuam; ut custódias cogitatiónes, et disciplínam lábia tua consérvent. Ne attendas falláciæ mulíeris

mulíeris : favus enim distillans lábia meretrícis, et nitídius óleo guttur ejus; novíssima autem illíus amára quasi absínthium, et acúta quasi gládius biceps. Pedes ejus descendunt in mortem, et ad ínferos gressus illíus pénetrant. Per sémitam vitæ non ámbulant; vagi sunt gressus ejus, et investigábiles. Nunc ergo, fili mi, audi me, et ne recédas à verbis oris mei. Longè fac ab ea viam tuam, et ne appropinques fóribus domûs ejus. Ne des aliénis honórem tuum, et annos tuos crudéli; ne fortè impleantur extránei víribus tuis, et labóres tui sint in domo aliéna; et gemas in novíssimis, quando consúmpseris carnes tuas et corpus tuum, et dicas : Cur detestátus sum disciplínam, et increpatiónibus non acquiévit cor meum, nec audívi vocem docéntium me, et magistris non inclinávi aurem meam?

℟. Finem, 260.

FERIA TERTIA.

Lectio i.

De libro Proverbiórum.

Cap. 6.

Vade ad formícam, ô piger, et consídera vias ejus, et disce sapiéntiam : quæ, cùm non hábeat ducem, nec præceptórem, nec príncipem, parat in æstáte cibum sibi, et cóngregat in messe quod cómedat. Usquequo, piger, dórmies? quando consurges è somno tuo? Páululum dórmies, páululum dormitábis, páululum cónseres manus ut dórmias; et véniet tibi quasi viátor egestas, et paupéries quasi vir armátus. Si verò impiger fúeris, véniet ut fons messis tua, et egestas longè fúgiet à te. ℟. Dómine, 261.

Lectio ii.

Homo apóstata, vir inútilis, gráditur ore perverso, ánnuit óculis, terit pede, dígito lóquitur, pravo corde machinátur malum, et omni témpore júrgia séminat. Huic extemplo véniet perdítio sua, et súbitò conterétur, nec habébit ultrà medicínam. Sex sunt quæ odit Dóminus, et séptimum detestátur ánima ejus : Oculos sublímes, linguam mendácem, manus effundentes innóxium sánguinem, cor máchinans cogitatiónes péssimas, pedes velóces ad currendum in malum, proferentem mendácia, testem fallácem, et eum qui séminat inter fratres discórdias. ℟. Vanitátem, 261.

Lectio iii. *Cap.* 8.

Ego sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intersum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum : arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilingue detestor. Meum est consílium, et æquitas; mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decernunt : per me príncipes ímperant, et poten- tes decernunt justítiam. Ego

diligentes me díligo; et qui mane vígilant ad me, invénient me. ℟. Nonne, 262.

FERIA QUARTA.

Lectio i.

De Parábolis Salomónis.

Cap. 10.

Filius sápiens lætíficat patrem; fílius verò stultus mœstítia est matris suæ. Nihil próderunt thesauri impietátis; justítia verò liberábit à morte. Non afflíget Dóminus fame ánimam justi; et insídias impiórum subvertet. Egestátem operáta est manus remissa; manus autem fórtium divítias parat. Qui nítitur mendáciis, hic pascit ventos; idem autem ipse séquitur aves volantes. Qui cóngregat in messe, fílius sápiens est: qui autem stertit æstáte, fílius confusiónis.

℟. Beátus, 260.

Lectio ii.

Benedictio Dómini super caput justi; os autem impiórum óperit iníquitas. Memória justi cum láudibus; et nomen impiórum putrescet. Sápiens corde præcepta súscipit; stultus cæditur lábiis. Qui ámbulat simplíciter, ámbulat confidenter; qui autem deprávat vias suas, manifestus erit. Qui ánnuit óculo, dabit dolórem; et stultus lábiis verberábitur. Vena vitæ, os justi; et os impiórum óperit iniquitátem. Odium súscitat rixas: et universa delicta óperit cáritas.

℟. Vani sunt omnes hómines, 260.

Lectio iii.

In lábiis sapientis invenítur sapiéntia, et virga in dorso ejus qui índiget corde. Sapientes abscondunt sciéntiam; os autem stulti confusióni próximum est. Substántia dívitis, urbs fortitúdinis ejus: pavor páuperum, egestas eórum. Opus justi ad vitam; fructus autem ímpii ad peccátum. Via vitæ custodienti disciplínam; qui autem increpatiónes relinquit, errat. Abscondunt ódium lábia mendácia: qui profert contuméliam, insípiens est. In multilóquio non déerit peccátum; qui autem moderátur lábia sua, prudentíssimus est. Argentum electum lingua justi; cor autem impiórum pro níhilo. Lábia justi erúdiunt plúrimos; qui autem indocti sunt, in cordis egestáte morientur.

℟. Finem, 260.

FERIA QUINTA.

Lectio i.

De Parábolis Salomónis.

Cap. 11.

Statera dolósa abominátio est apud Dóminum; et pondus æquum voluntas ejus. Ubi fúerit supérbia, ibi erit et contumélia: ubi autem est humílitas, ibi et sapiéntia. Simplícitas justórum díriget eos; et supplantátio perversórum vastábit illos. Non próderunt divítiæ in die ultiónis;

justítia autem liberábit à morte. Justítia símplicis díriget viam ejus; et in impietáte sua córruet ímpius. Justítia rectórum liberábit eos; et in insídiis suis capientur iníqui. Mórtuo hómine ímpio, nulla erit ultrà spes; et expectátio sollicitórum períbit. Justus de angústia liberátus est; et tradétur ímpius pro eo.

℟. Dómine, 261.

LECTIO II. *Cap.* 14.

Est via quæ vidétur hómini justa; novíssima autem ejus dedúcunt ad mortem. Risus dolóre miscébitur, et extréma gáudii luctus óccupat. Viis suis replébitur stultus; et super eum erit vir bonus. Innocens credit omni verbo: astútus consíderat gressus suos. Fílio dolóso nihil erit boni; servo autem sapienti prósperi erunt actus, et dirigétur via ejus. Sápiens timet, et declínat à malo: stultus tránsilit, et confídit. Impátiens operábitur stultítiam; et vir versútus odiósus est.

℟. Vanitátem, 261.

LECTIO III.

Cap. 14 *et* 15.

Qui calumniátur egentem, expróbrat factóri ejus; honórat autem eum, qui miserétur páuperis. In malítia sua expellétur ímpius; sperat autem justus in morte sua. In corde prudentis requiescit sapiéntia; et indoctos quosque erúdiet. Justítia élevat gentem; míseros autem facit pópulos peccátum. Acceptus est regi minister intélligens: iracúndiam ejus inútilis sustinébit. Respónsio mollis frangit iram: sermo durus súscitat furórem. Lingua sapiéntium ornat sciéntiam: os fatuórum ebullit stultítiam. In omni loco óculi Dómini contemplantur bonos et malos. Lingua placábilis, lignum vitæ; quæ autem immoderáta est, cónteret spíritum.

℟. Nonne, 262.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Parábolis Salomónis.

Cap. 16.

Spirituum ponderátor est Dóminus. Revéla Dómino ópera tua, et dirigentur cogitatiónes tuæ. Universa propter semetipsum operátus est Dóminus; ímpium quoque ad diem malum. Abominátio Dómini est omnis árrogans; étiam si manus ad manum fúerit, non est ínnocens. Inítium viæ bonæ, fácere justítiam; accepta est autem apud Deum magìs quàm immoláre hóstias. Misericórdiâ et veritáte redímitur iníquitas; et in timóre Dómini declinátur à malo. Cùm placúerint Dómino viæ hóminis, inimícos quoque ejus convertet ad pacem. Mélius est parum cum justítia, quàm multi fructus cum iniquitáte.

℟. Beátus, 260.

LECTIO II.

Cap. 16 *et* 17.

Homo perversus súscitat lites; et verbósus séparat prín-

cipes. Vir iníquus lactat amícum suum, et ducit eum per viam non bonam. Qui attónitis óculis cógitat prava, mordens lábia sua pérficit malum. Coróna dignitátis senectus, quæ in viis justítiæ reperiétur. Mélior est pátiens viro forti, et qui dominátur ánimo suo, expugnatóre úrbium. Sortes mittuntur in sinum, sed à Dómino temperantur. Mélior est buccella sicca cum gáudio, quàm domus plena víctimis cum júrgio. Servus sápiens dominábitur fíliis stultis, et inter fratres hæreditátem dívidet. Sicut igne probátur argentum, et aurum camíno; ita corda probat Dóminus.

℟. Vani sunt, 260.

Lectio iii. *Cap.* 18.

Occasiones quærit qui vult recédere ab amíco : omni témpore erit exprobrábilis. Non récipit stultus verba prudéntiæ, nisi ea díxeris quæ versantur in corde ejus. Impius, cùm in profundum vénerit peccatórum, contemnit; sed séquitur eum ignomínia et oppróbrium. Aqua profunda verba ex ore viri; et torrens redundans fons sapiéntiæ. Accípere persónam ímpii non est bonum, ut declínes à veritáte judícii. Lábia stulti miscent se rixis, et os ejus júrgia próvocat. Os stulti contrítio ejus, et lábia ipsíus ruína ánimæ ejus. Verba bilinguis quasi simplícia, et ipsa pervéniunt usque ad interióra ventris.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus, 260.

SABBATO.

Lectio i.

De Parábolis Salomónis.

Cap. 22.

Proverbium est : Adolescens juxta viam suam; étiam cùm senúerit, non recédet ab ea. Dives paupéribus ímperat; et qui áccipit mútuum, servus est fœnerantis. Qui séminat iniquitátem, metet mala; et virga iræ suæ consummábitur. Qui pronus est ad misericórdiam, benedicétur; de pánibus enim suis dedit páuperi. Victóriam et honórem acquíret, qui dat múnera; ánimam autem aufert accipiéntium. Ejice derisórem, et exíbit cum eo júrgium; cessabuntque causæ et contuméliæ. Qui díligit cordis mundítiam, propter grátiam labiórum suórum habébit amícum regem. Oculi Dómini custódiunt sciéntiam; et supplantantur verba iníqui. Dicit piger : Leo est foris; in médio plateárum occidendus sum. Fóvea profunda os aliénæ; cui irátus est Dóminus, íncidet in eam. Stultítia colligáta est in corde púeri; et virga disciplínæ fugábit eam.

Lectio ii.

Cap. 26 *et* 27.

Qui fodit fóveam, íncidet in eam; et qui volvit lápidem, revertétur ad eum. Lingua fallax non amat veritátem; et os lúbricum operátur ruínas.

Ne gloriéris in crástinum, ignórans quid superventúra páriat dies. Laudet te aliénus, et non os tuum; extráneus, et non lábia tua. Grave est saxum, et oneròsa aréna; sed ira stulti utróque grávior. Ira non habet misericórdiam, nec erumpens furor : et ímpetum concitáti ferre quis póterit? Mélior est manifesta corréptio, quàm amor abscónditus. Melióra sunt vúlnera diligentis, quàm fraudulenta óscula odientis. Anima saturáta calcábit favum; et ánima esúriens étiam amárum pro dulci sumet.

Lectio III. *Cap.* 29.

Erudi fílium tuum, et refrigerábit te, et dabit delícias ánimæ tuæ. Cùm prophetía defécerit, dissipábitur pópulus; qui verò custódit legem, beátus est. Servus verbis non potest erudíri; quia quod dicis intélligit, et respondére contemnit. Vidisti hóminem velócem ad loquendum? stultítia magìs speranda est, quàm illíus corréptio. Qui delicátè à pueritia nutrit servum suum, póstea séntiet eum contumácem. Vir iracundus próvocat rixas; et qui ad indignandum fácilis est, erit ad peccandum proclívior. Superbum séquitur humílitas; et húmilem spíritu suscípiet glória. Qui cum fure partícipat, odit ánimam suam; adjurantem audit, et non índicat. Qui timet hóminem, citò córruet : qui sperat in Dómino, sublevábitur. Multi requírunt fáciem príncipis; et judícium à Dómino egréditur singulórum. Abominantur justi virum ímpium; et abominantur ímpii eos qui in recta sunt via. Verbum custódiens fílius, extra perditiónem erit.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Cùm esset sapientíssimus Ecclesiastes, dócuit pópulum, et conscripsit sermónes rectíssimos, ac veritáte plenos. *Eccles.* 12.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA X
POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

Lectio I.

Incipit liber Ecclesiastæ.

Cap. 1.

Verba Ecclesiastæ, fílii David, regis Jerúsalem. Vánitas vanitátum, dixit Ecclesiastes : vánitas vanitátum, et ómnia vánitas. Quid habet ámpliùs homo de universo labóre suo, quo labórat sub sole? Generátio præterit, et generátio ádvenit; terra autem in æternum stat. Oritur sol, et óccidit, et ad locum suum revértitur; ibique renascens gyrat per merídiem, et fléctitur ad aquilónem. Lustrans universa in circúitu pergit spíritus, et in círculos suos revértitur. Omnia flúmina intrant in mare, et mare non redundat : ad locum unde éxeunt flúmina revertuntur, ut íterum fluant.

℟. Beátus homo qui invé-

nit sapiéntiam : pretiósior est cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulcræ, et omnes sémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ desursum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modesta, plena misericórdiâ et frúctibus bonis; * Viæ. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

LECTIO II.

CUNCTÆ res difficiles : non potest eas homo explicáre sermóne. Non saturátur óculus visu; nec auris audítu implétur. Quid est quod fuit? ipsum quod futúrum est. Quid est quod factum est? ipsum quod faciendum est. Nihil sub sole novum, nec valet quisquam dícere : Ecce hoc recens est; jam enim præcessit in séculis quæ fuérunt ante nos. Non est priórum memória; sed nec eórum quidem quæ póstea futúra sunt, erit recordátio apud eos qui futúri sunt in novíssimo.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei; et de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur; ita ut sint inexcusábiles, * In. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

LECTIO III.

EGO Ecclesiastes fui rex Israel in Jerúsalem : et propósui in ánimo meo quærere et investigáre sapienter de ómnibus quæ fiunt sub sole. Hanc occupatiónem péssimam dedit Deus fíliis hóminum, ut occuparentur in ea. Vidi cuncta quæ fiunt sub sole, et ecce universa vánitas et afflíctio spíritûs. Perversi difficilè corriguntur, et stultórum infinítus est númerus. Locútus sum in corde meo, dicens : Ecce magnus effectus sum; et præcessi omnes sapiéntiâ, qui fuérunt ante me in Jerúsalem; et mens mea contempláta est multa sapienter, et dídici. Dedíque cor meum ut scirem prudéntiam atque doctrínam, erroresque et stultítiam; et agnóvi quod in his quoque esset labor et afflíctio spíritûs; eo quod in multa sapiéntia multa 'it indignátio; et qui addit sciéntiam, addit et labórem.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus : * Deum time, et † Mandáta ejus observa; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta. * Deum. Glória. † Mandáta. *Eccles.* 12. 1 *Tim.* 1.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

2 contra Concub.

SALOMON, cùm seculárium rerum concupiscéntiâ tenerétur, magnas eas et admirandas putábat, multumque in eis labóris et sollicitúdinis insumébat, magníficas ædificando domos, copiósum coacervando aurum, congregando cantórum choros, vá-

tria génera ministrórum mensæ et popínæ, qûærendo ánimæ suæ voluptátem ab hortórum et córporum formosórum grátiâ, et omnem, ut ita dicam, oblectatiónis et refrigérii viam sectando. At ubi inde ad se reversus, et quasi ex umbrósa quadam abysso ad lumen veræ sapiéntiæ respícere váluit; tunc sublímem illam et cœlis dignam emísit vocem : Vánitas vanitátum, et ómnia vánitas. Hanc et vos, et hâc sublimiórem, si voluéritis, efferétis senténtiam de intempestíva hac voluptáte, si aliquantisper à mala consuetúdine vos sequestravéritis.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, et multiplicentur delicta mea, et peccáta mea abundent, et incidam in conspectu adversariórum meórum : * Dómine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt, sed per dulces sermónes et benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine Pater. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

LECTIO V.

Quamvis autem à Salomóne séculis superióribus non tam multa sapiéntiæ exigebátur diligéntia; neque enim delícias lex vetus prohibébat, neque áliis frui supervácuis dicébat vanum : áttamen, et sic se habéntibus rebus, in ipsis contuéri licébit quàm viles et vanitáti obnóxiæ res sint. Nos verò ad majórem vocáti vitam, et ad excelléntius fastígium ascéndimus, et in majóribus exercémur palæstris : et quid áliud, quàm quod, sicut supernæ Virtútes intellectuáles et incorpóreæ illæ, vitam instítúere jubémur?

℟. Vanitátem, et verba mendácia longè fac à me, Dómine : * Mendicitátem et divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo necessária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in desidéria multa inutília et nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum et perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1 *Tim.* 6.

LECTIO VI.

Itaque licet parva voluptas sit, opponátur ei vermis perpétuus, ténebræ exterióres, ignis inextinguíbilis, tribulátio, angústia, stridor déntium, víncula insolubília. Hæc sicut in tábula proponámus ante óculos, resiliamusque à pernicióso gravissimóque morbo; ut cum fulgéntibus corónis hinc migrémus, et possímus líbero ore ad Christum dícere : Propter te et glóriam tuam, et familiaritátes contémpsimus, et voluptáti imperávimus, et ánimam nostram afflíximus, et electis amícis te, amoremque tuî rebus ómnibus præposúimus. Sic enim lucrábimur nosmetipsos, lucrábimur eos qui scandalizantur, et cum ipsis Martyribus collocábimur, primóque in órdine eórum qui

hoc máximo certámine vicérunt, et fórtiter cruciátus tulérunt.

℟. Nonne Dóminus abyssum et cor hóminum investigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiam: * Non prætérit illum omnis cogitátus, et † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus: ómnia autem nuda et aperta sunt óculis ejus: * Non prætérit. Gloria. † Non abscondit. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 18.

In illo témpore; Dixit Jesus ad quosdam qui in se confidébant tanquam justi, et aspernabantur céteros, parábolam istam: Duo hómines ascendérunt in templum ut orárent; unus Pharisæus, et alter Publicánus. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Enarr. 2 *in Ps.* 31, *n.* 10.

Qui vult fortis esse, velut præsúmens de se, et jactans mérita sua, qualiacumque illa sint, erit símilis Pharisæo illi, qui quod à Deo se dicébat accepisse, superbè tamen jactábat: Grátias, inquit, tibi. Atténdite, fratres mei, quale genus supérbiæ commendet Deus: verè quale potest subintráre justo hómini, quale potest subrépere étiam bonæ spei viro. Grátias tibi, dicébat. Ergo, cùm dicébat, Grátias tibi, fatebátur ab illo se accepisse quod habébat. Quid enim habes quod non accepisti? Ergo, Grátias tibi ago, dixit: Grátias tibi ago, quia non sum sicut céteri hómines, raptóres, injusti, adúlteri, sicut et Publicánus iste. Unde ergo superbus? Non quia de bonis suis Deo grátias agébat, sed quia super álterum se de ipsis bonis extollébat.

℟. Múnera prava non suscípiet Deus; quóniam * Dóminus judex est, et non est apud illum glória persónæ: qui adórat Deum, in oblectatióne suscipiétur, et deprecátio illíus usque ad nubes propinquábit. ℣. Duo hómines ascendérunt in templum ut orárent; unus Pharisæus, et alter Publicánus. * Dóminus. *Eccli.* 35. *Luc.* 18.

LECTIO VIII.

Attendite, fratres: nam unde cœperit dícere similitúdinem ipsam Dóminus, Evangelista præmísit. Cùm enim Christus dixisset, Putas véniens Fílius hóminis invéniet fidem in terra? et ne exísterent quidam hærétici qui attendentes et putantes quasi lapsum totum mundum, (omnes enim hærétici in paucis et in parte sunt) jactárent se quòd in ipsis remánserit quod de toto mundo períerit: ibi statim ubi ait Dóminus, Putas véniens Fílius hóminis invéniet fidem in terra? subjécit Evange-

lista : Dixit autem et ad quosdam qui sibi justi videbantur, et spernébant céteros, similitúdinem hanc : Quidam Pharisæus et Publicánus venérunt in templum oráre ; et cétera quæ nostis.

℟. Non habébit successus pravus corde; et peccátor adjíciet ad peccandum : * Synagógæ superbórum non erit sánitas; frutex enim peccáti radicábitur in illis, et non intelligétur. ℣. Pharisæus stans, hæc apud se orábat : Deus, grátias ago tibi, quia non sum sicut céteri hóminum. * Synagógæ. *Eccli.* 3. *Luc.* 18.

Lectio ix.

Pharisæus ergo ille dicébat : Grátias tibi ago. Sed unde superbus? Quia spernébat céteros. Unde probas? In ipsis verbis. Quómodo? Pharisæus, inquit, ille contempsit de longe stantem, cui Deus confitenti propinquábat. Publicánus, inquit, de longinquo stabat; sed Deus ad illum de longinquo non stabat. Quare Deus ab illo de longinquo non stabat? Quia álio loco dícitur, Prope est Dóminus his qui obtrivérunt cor. Vidéte si Publicánus iste obtríverat cor; et ibi vidébitis quia prope est Dóminus his qui obtrivérunt cor. Publicánus autem de longinquo stabat, et neque volébat ad cœlum óculos suos leváre, sed percutiébat pectus suum. Túnsio péctoris, obtrítio cordis. Quid dicébat tundens pectus? Deus, propítius esto mihi peccatóri. Et quid senténtiæ Dóminus? Amen dico vobis, descendit justificátus de templo Publicánus ille, magis quàm ille Pharisæus.

℟. Publicánus à longè stans, nolébat nec óculos ad cœlum leváre : * Dico vobis, † Descendit hic in domum suam justificátus. ℣. Orátio humiliantis se non discédet, donec Altíssimus aspíciat, et Dóminus non elongábit. * Dico vobis. Glória. † Descendit. *Luc.* 18. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Publicánus percutiébat pectus suum, dicens : Deus, propítius esto mihi peccatóri. *Luc.* 18.

Orémus. Oratio.

Deus, qui omnipoténtiam tuam parcendo máximè et miserando manifestas : multíplica super nos misericórdiam tuam; ut ad tua promissa currentes, cœléstium bonórum fácias esse consortes; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Omnis qui se exaltat, humiliábitur; et qui se humíliat, exaltábitur. *Luc.* 18.

FERIA SECUNDA.

Lectio i.

De libro Ecclesiastæ. *C.* 2.

Supergressus sum ópibus omnes, qui ante me fuérunt in Jerúsalem. Sapiéntia quoque perseverávit mecum : et ómnia quæ desideravérunt óculi mei, non negávi eis; nec prohíbui cor meum quin

omni voluptáte fruerétur, et oblectáret se in his quæ præparáveram : et hanc ratus sum partem meam, si úterer labóre meo. Cùmque me convertissem ad universa ópera quæ fécerant manus meæ, et ad labóres in quibus frustra sudáveram, vidi in ómnibus vanitátem et afflictiónem ánimi, et nihil permanére sub sole. Transívi ad contemplandam sapiéntiam, erroresque et stultítiam. Quid est, inquam, homo, ut sequi possit Regem factórem suum? Et vidi quod tantùm præcéderet sapiéntia stultítiam, quantùm differt lux à ténebris. ℟. Beátus, 269.

Lectio II. *Cap.* 3.

Quid habet ámpliùs homo de labóre suo? Vidi afflictiónem quam dedit Deus fíliis hóminum, ut distendantur in ea. Cuncta fecit bona in témpore suo, et mundum trádidit disputatióni eórum, ut non invéniat homo opus quod operátus est Deus ab início usque ad finem. Et cognóvi quod non esset mélius, nisi lætári et fácere bene in vita sua. Omnis enim homo qui cómedit et bibit, et videt bonum de labóre suo, hoc donum Dei est. Dídici quod ómnia ópera quæ fecit Deus, persevérent in perpétuum. Non póssumus eis quidquam áddere, nec auferre, quæ fecit Deus ut timeátur. Quod factum est, ipsum pérmanet : quæ futúra sunt, jam fuérunt; et Deus instaurat quod ábiit. Vidi sub sole in loco judícii impietátem, et in loco justítiæ iniquitátem. Et dixi in corde meo : Justum et ímpium judicábit Deus, et tempus omnis rei tunc erit.

℟. Vani sunt, 270.

Lectio III. *Cap.* 4.

Verti me ad ália, et vidi calúmnias quæ sub sole geruntur, et lácrymas innocéntium, et néminem consolatórem : nec pósse resístere eórum violéntiæ, cunctórum auxílio destitútos. Et laudávi magis mórtuos, quàm viventes; et feliciórem utróque judicávi, qui necdum natus est, nec vidit mala quæ sub sole fiunt. Rursum contemplátus sum omnes labóres hóminum, et indústrias animadverti patére invídiæ próximi; et in hoc ergo vánitas, et cura supérflua est.

℟. Finem, 270.

FERIA TERTIA.

Lectio I.

De libro Ecclesiastæ.

Cap. 4 *et* 5.

Custodi pedem tuum ingrédiens domum Dei, et appropinqua ut áudias. Multò enim mélior est obediéntia, quàm stultórum víctimæ, qui nésciunt quid fáciunt mali. Ne témerè quid loquáris, neque cor tuum sit velox ad proferendum sermónem coram Deo. Deus enim in cœlo, et tu super terram; idcirco sint pauci sermónes tui. Multas

curas sequuntur sómnia, et in multis sermónibus inveniétur stultítia. Si quid vovisti Deo, ne moréris réddere; dísplicet enim ei infidélis et stulta promíssio; sed quodcumque vóveris, redde; multóque mélius est non vovére, quàm post votum promissa non réddere.

℟. Dómine, 271.

Lectio ii.

Ubi multa sunt sómnia, plúrimæ sunt vanitátes, et sermónes innúmeri: tu verò Deum time. Si víderis calúmnias egenórum, et violenta judícia, et subverti justítiam in província, non miréris super hoc negótio; quia excelso excélsior est álius, et super hos quoque eminentióres sunt álii, et ínsuper universæ terræ rex ímperat servienti. Avárus non implébitur pecúniâ; et qui amat divítias, fructum non cápiet ex eis: et hoc ergo vánitas. Ubi multæ sunt opes, multi et qui cómedunt eas. Et quid prodest possessóri, nisi quod cernit divítias óculis suis? Dulcis est somnus operanti, sive parum, sive multùm cómedat; satúritas autem dívitis non sinit eum dormíre.

℟. Vanitátem, 271.

Lectio iii. *Cap.* 6.

Est et áliud malum quod vidi sub sole, et quidem frequens apud hómines: Vir cui dedit Deus divítias, et substántiam, et honórem, et nihil deest ánimæ suæ ex ómnibus quæ desíderat: nec tríbuit ei potestátem. Deus, ut cómedat ex eo; sed homo extráneus vorábit illud. Hoc vánitas et miséria magna est. Si genúerit quíspiam centum líberos, et víxerit multos annos, et plures dies ætátis habúerit, et ánima illíus non utátur bonis substántiæ suæ, sepulturáque cáreat; de hoc ego pronúntio quod mélior illo sit abortívus. Frustra enim venit, et pergit ad ténebras, et oblivióne delébitur nomen ejus. Non vidit solem, neque cognóvit distántiam boni et mali; etiamsi duóbus míllibus annis víxerit, et non fúerit perfrúitus bonis. Nonne ad unum locum próperant ómnia? Omnis labor hóminis in ore ejus; sed ánima ejus non implébitur.

℟. Nonne, 272.

FERIA QUARTA.

Lectio i.

De libro Ecclesiastæ.

Cap. 7.

Quid necesse est hómini majóra se quærere, cùm ignóret quid condúcat sibi in vita sua, número diérum peregrinatiónis suæ, et témpore quod velut umbra prætérit? Aut quis ei póterit indicáre quid post eum futúrum sub sole sit? Mélius est nomen bonum, quàm unguenta pretiósa; et dies mortis die nativitátis. Mélius est ire ad domum luctûs, quàm ad domum convívii: in illa enim

finis cunctórum admonétur hóminum, et vivens cógitat quid futúrum sit. Mélior est ira risu; quia per tristítiam vultûs corrígitur ánimus delinquentis. Cor sapiéntium ubi tristítia est, et cor stultórum ubi lætítia. Mélius est à sapiente córripi, quàm stultórum adulatióne décipi; quia sicut sónitus spinárum ardéntium sub olla, sic risus stulti: sed et hoc vánitas. Calúmnia conturbat sapientem, et perdet robur cordis illíus.

℟. Beátus, 269.

LECTIO II.

Melior est pátiens arrogante. Ne sis velox ad irascendum; quia ira in sinu stulti requiescit. Ne dicas: Quid putas causæ est quod prióra témpora melióra fuére quàm nunc sunt? Stulta enim est hujuscémodi interrogátio. Utílior est sapiéntia cum divítiis, et magis prodest vidéntibus solem. Sicut enim prótegit sapiéntia, sic prótegit pecúnia. Hoc autem plus habet erudítio et sapiéntia, quod vitam tribuunt possessóri suo. Consídera ópera Dei, quod nemo possit corrígere quem ille despéxerit. In die bona frúere bonis, et malam diem præcave. Sicut enim hanc, sic et illam fecit Deus, ut non invéniat homo contra eum justas querimónias.

℟. Vani sunt, 270.

LECTIO III.

Noli esse justus multùm; neque plus sápias quàm necesse est, ne obstupescas. Ne impiè agas multùm; et noli esse stultus, ne moriáris in témpore non tuo. Bonum est te sustentáre justum, sed et ab illo ne súbtrahas manum tuam; quia qui timet Deum, nihil négligit. Sapiéntia confortávit sapientem super decem príncipes civitátis. Non est enim homo justus in terra, qui fáciat bonum, et non peccet. Sed et cunctis sermónibus qui dicuntur, ne accómmodes cor tuum; ne fortè áudias servum tuum maledicentem tibi: scit enim consciéntia tua, quia et tu crebrò maledixisti áliis.

℟. Finem, 270.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro Ecclesiastæ.

Cap. 8.

Dedi cor meum in cunctis opéribus quæ fiunt sub sole. Interdum dominátur homo hómini in malum suum. Vidi ímpios sepultos; qui étiam cùm adhuc víverent, in loco sancto erant, et laudabantur in civitáte quasi justórum óperum: sed et hoc vánitas est. Etenim quia non profertur citò contra malos senténtia, absque timóre ullo fílii hóminum pérpetrant mala. Attamen peccátor ex eo quod cénties facit malum, et per patiéntiam sustentátur, ego cognóvi quod erit bonum timéntibus Deum, qui verentur fáciem ejus.

Non sit bonum ímpio, nec prolongentur dies ejus; sed quasi umbra tránseant qui non timent fáciem Dómini. Est et ália vánitas, quæ fit super terram. Sunt justi quibus mala provéniunt, quasi ópera égerint impiórum; et sunt ímpii qui ita secúri sunt, quasi justórum facta hábeant. Sed et hoc vaníssimum júdico.

℟. Dómine, 271.

Lectio ii. *Cap.* 9.

Omnia hæc tractávi in corde meo, ut curiósè intellígerem. Sunt justi atque sapientes, et ópera eórum in manu Dei: et tamen nescit homo utrùm amóre an ódio dignus sit; sed ómnia in futúrum servantur incerta, eo quod universa æquè evéniant justo et ímpio, bono et malo, mundo et immundo, immolanti víctimas, et sacrifícia contemnenti. Sicut bonus, sic et peccátor: ut perjúrus, ita et ille qui verum déjerat. Hoc est péssimum inter ómnia quæ sub sole fiunt, quia éadem cunctis evéniunt. Unde et corda filiórum hóminum implentur malítiâ et contemptu in vita sua, et post hæc ad ínferos deducentur. Nemo est qui semper vivat, et qui hujus rei hábeat fidúciam. ℟. Vanitátem, 271.

Lectio iii.

Hanc quoque sub sole vidi sapiéntiam, et probávi máximam: cívitas parva, et pauci in ea viri. Venit contra eam rex magnus, et vallávit eam, extruxitque munitiónes per gyrum, et perfecta est obsídio. Inventusque est in ea vir pauper et sápiens, et liberávit urbem per sapiéntiam suam, et nullus deinceps recordátus est hóminis illíus páuperis. Et dicébam ego, meliórem esse sapiéntiam fortitúdine. Quómodo ergo sapiéntia páuperis contempta est, et verba ejus non sunt audíta? Verba sapiéntium audiuntur in siléntio, plusquam clamor príncipis inter stultos. Mélior est sapiéntia, quàm arma béllica; et qui in uno peccáverit, multa bona perdet.

℟. Nonne, 272.

FERIA SEXTA.

Lectio i.

De libro Ecclesiastæ.

Cap. 10.

Cor sapientis in déxtera ejus, et cor stulti in sinistra illíus. Sed et in via stultus ámbulans, cùm ipse insípiens sit, omnes stultos æstimat. Si spíritus potestátem habentis ascénderit super te, locum tuum ne dimíseris; quia curátio fáciet cessáre peccáta máxima. Est malum quod vidi sub sole, quasi per erróRem egrédiens à fácie príncipis: pósitum stultum in dignitáte sublími, et dívites sedére deorsum. Vidi servos in equis, et príncipes ambulantes super terram quasi servos.

℟. Beátus, 269.

LECTIO II.

QUI fodit fóveam, íncidet in eam; et qui díssipat sepem, mordébit eum cóluber. Qui transfert lápides, affligétur in eis; et qui scindit ligna, vulnerábitur ab eis. Si retúsum fúerit ferrum, et hoc non ut priùs, sed hebetátum fúerit, multo labóre exacuétur; et post indústriam sequétur sapiéntia. Si mórdeat serpens in siléntio, nihil eo minus habet qui occultè détrahit. Verba oris sapientis, grátia: et lábia insipientis præcipitábunt eum. Inítium verbórum ejus stultítia, et novíssimum oris illíus error péssimus. Stultus verba multíplicat. Ignórat homo quid ante se fúerit; et quid post se futúrum sit, quis ei póterit indicáre? ℟. Vani, 270.

LECTIO III.

VÆ tibi, terra, cujus rex puer est, et cujus príncipes mane cómedunt. Beáta terra, cujus rex nóbilis est, et cujus príncipes vescuntur in témpore suo, ad reficiendum, et non ad luxúriam. In pigrítiis humiliábitur contignátio, et in infirmitáte mánuum perstillábit domus. In risum fáciunt panem et vinum, ut epulentur viventes; et pecúniæ obédiunt ómnia. In cogitatióne tua regi ne détrahas, et in secréto cubículi tui non maledíxeris díviti; quia et aves cœli portábunt vocem tuam, et qui habet pennas annuntiábit senténtiam.

℟. Finem, 270.

SABBATO.

LECTIO I.

De libro Ecclesiastæ.

Cap. 11.

MITTE panem tuum super transeuntes aquas; quia post témpora multa invénies illum. Da partem septem, necnon et octo; quia ignóras quid futúrum sit mali super terram. Si replétæ fúerint nubes, imbrem super terram effundent. Si cecíderit lignum ad austrum, aut ad aquilónem, in quocumque loco cecíderit, ibi erit. Qui observat ventum, non séminat: et qui consíderat nubes, nunquam metet. Quómodo ignóras quæ sit via spíritûs, et quâ ratióne compingantur ossa in ventre prægnantis; sic nescis ópera Dei, qui fabricátor est ómnium. Mane sémina semen tuum, et véspere ne cesset manus tua; quia nescis quid magis oriátur, hoc aut illud: et si utrumque simul, mélius erit.

LECTIO II. *Cap.* 12.

MEMENTO Creatóris tui in diébus juventútis tuæ, ántequam véniat tempus afflictiónis, et appropinquent anni, de quibus dicas: Non mihi placent: ántequam tenebrescat sol, et lumen, et luna, et stellæ, et revertantur nubes post plúviam; quando commovebuntur custódes domûs, et nutábunt viri fortíssimi, et otiósæ erunt molentes in minúto número, et

tenebrescent videntes per forámina; et claudent óstia in platéa, in humilitáte vocis molentis, et consurgent ad vocem vólucris, et obsurdescent omnes fíliæ cárminis. Excelsa quoque timébunt, et formidábunt in via: florébit amygdalus, impinguábitur locusta, et dissipábitur cáppa-ris; quóniam ibit homo in domum æternitátis suæ, et circuíbunt in platéa plangentes. Antequam rumpátur funículus argénteus, et recurrat vitta áurea, et conterátur hydria super fontem, et confringátur rota super cisternam; et revertátur pulvis in terram suam unde erat, et spíritus rédeat ad Deum qui dedit illum.

LECTIO III.

VANITAS vanitátum, dixit Ecclesiastes, et ómnia vánitas. Cùmque esset sapientíssimus Ecclesiastes, dócuit pópulum, et enarrávit quæ fécerat; et investígans, compósuit parábolas multas. Quæsívit verba utília, et conscripsit sermónes rectíssimos, ac veritáte plenos. Verba sapiéntium sicut stímuli, et quasi clavi in altum defixi, quæ per magistrórum consílium data sunt à pastóre uno. His ámpliùs, fili mi, ne requíras. Faciendi plures libros nullus est finis; frequensque meditátio, carnis affiíctio est. Finem loquendi páriter omnes audiámus. Deum time, et mandáta ejus observa; hoc est enim omnis homo. Et cuncta quæ fiunt, addúcet Deus in judícium pro omni erráto, sive bonum, sive malum illud sit.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Per sapiéntiam sanáti sunt quicumque placuérunt tibi, Dómine, à princípio. *Sap.* 9.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XI POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit liber Sapiéntiæ.

Cap. 1.

DILIGITE justítiam, qui judicátis terram. Sentíte de Dómino in bonitáte, et in simplicitáte cordis quærite illum; quóniam invenítur ab his qui non tentant illum: appáret autem eis qui fidem habent in illum. Perversæ enim cogitatiónes séparant à Deo: probáta autem virtus córripit insipientes; quóniam in malévolam ánimam non introíbit sapiéntia, nec habitábit in córpore súbdito peccátis.

℟. Beátus homo qui invénit sapiéntiam: pretiósior est cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulcræ, et omnes sémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ desursum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modesta, plena misericórdiâ et frúctibus bonis. * Viæ. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

LECTIO II.

SPIRITUS enim sanctus disciplínæ effúgiet fictum, et án-

feret se à cogitatiónibus quæ sunt sine intellectu, et corripiétur à superveniente iniquitáte. Benignus est enim spíritus sapiéntiæ, et non liberábit malédicum à lábiis suis; quóniam renum illíus testis est Deus, et cordis illíus scrutátor est verus, et linguæ ejus audítor. Quóniam Spíritus Dómini replévit orbem terrárum; et hoc, quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis. Propter hoc qui lóquitur iníqua, non potest latére, nec prætériet illum corrípiens judícium.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei; et de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur; ita ut sint inexcusábiles, * In quibus non subest. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio III.

In cogitatiónibus enim ímpii interrogátio erit: sermónum autem illíus audítio ad Deum véniet ad correptiónem iniquitátum illíus. Quóniam auris zeli audit ómnia, et tumultus murmuratiónum non abscondétur. Custodíte ergo vos à murmuratióne, quæ nihil prodest; et à detractióne párcite linguæ; quóniam sermo obscúrus in vácuum non ibit: os autem quod mentítur, óccidit ánimam. Nolíte zeláre mortem in erróre vitæ vestræ, neque acquirátis perditiónem in opéribus mánuum vestrárum. Quóniam Deus mortem non fecit, nec lætátur in perditióne vivórum.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus; * Deum time, et † Mandáta ejus observa: hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta. * Deum. Glória. † Mandáta. *Eccles.* 12. 1 *Tim.* 1.

IN II NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Ep. 120, *c.* 4.

Justitia quæ vivit in seipsa, procul dúbio Deus est, atque incommutabíliter vivit. Sicut autem hæc cùm sit in seipsa vita, étiam nobis fit vita, cùm ejus effícimur utcumque partícipes; ita cùm in seipsa sit justítia, étiam nobis fit justítia, cùm ei cohærendo justè vívimus: et tantò magìs minusve justi sumus, quantò magìs illi minusve cohærémus. Unde scriptum est de unigénito Fílio Dei, cùm sit útique Patris Sapiéntia atque Justítia, et semper in seipsa sit, quod factus sit nobis à Deo Sapiéntia et Justítia. Est planè ille summus Deus vera justítia, vel ille verus Deus summa justítia, quam profectò esuríre et sitíre ea nostra est in hac peregrinatióne justítia, et quâ póstea saturári ea nostra est in æternitáte plena justítia. Quid est autem áliud justítia, cùm in

nobis est, vel quælibet virtus quâ rectè sapienterque vívitur, quàm interióris hóminis pulcritúdo? Et certè secundùm hanc pulcritúdinem, magis quàm secundùm corpus, facti sumus ad imáginem Dei.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, et multiplicentur delicta mea, et peccáta mea abundent, et íncidam in conspectu adversariórum meórum : * Dómine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt, sed per dulces sermónes et benedictiónes sedúcunt.* Dómine. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

LECTIO V.

Serm. 159, *c.* 2, 5 *et* 6.

Amanda est justítia, et in hac justítia amanda gradus sunt proficiéntium. Prius est ut amóri justítiæ non præponantur ómnia quæ delectant. Ipse est primus gradus. Quid est quod dixi? Ut inter ómnia quæ delectant, plus te delectet ipsa justítia : non ut ália non delectent, sed plus ipsa delectet. Delectant enim quædam naturáliter infirmitátem nostram, ut cibus et potus delectant esurientes atque sitientes; ut nos delectat hæc lux quæ de cœlo fúnditur sole exorto. Hæc lícita; sed delectant étiam illícita. Justítia sic delectet, ut vincat étiam lícitas delectatiónes; et ei delectatióni quâ lícitè delectáris, præpóne justítiam. Mentem vestram delectet invisíbilis, pulcra, casta, sancta, canóra, dulcis justítia, ut non ad eam timóre cogámini. Si enim ad eam timóre cogímini, nondum delectat. Peccáre non debes, non timóre pœnæ, sed amóre justítiæ. Quando peccabátis, delectabámini in peccátis vestris. Timor vos adducébat ad peccandum, an suávitas peccáti? Respondébitis, Suávitas. Ad peccátum suávitas addúcit, et ad justítiam timor impingit? Probáte vos, inspícite vos. Amáte justítiam quómodo amastis iniquitátem. Digna est justítia, quæ à vobis ímpetret ut exhibeátis illi quod exhibuistis iniquitáti.

℟. Vanitátem et verba mendácia longè fac à me, Dómine : * Mendicitátem et divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm victui meo necessária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in desidéria multa inutília et nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum et perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1 *Tim.* 6.

LECTIO VI.

Appende justítiam et iniquitátem. Tantùmne digna est justítia, quantùm digna fuit iníquitas? Sic amanda est ista, quómodo amáta est illa? Absit ut sic, sed et útinam vel sic. Ergo plus? Plus omníno. In iniquitáte secútus es voluptátem : pro justítia tólera dolórem. Jam tibi dícitur : Frui me vis? contemne quid-

quid te álind delectat, contemne pro me. Ecce contempsisti, parum est ut contemnas quidquid te delectábat: contemne quidquid te terrébat, contemne cárceres, contemne víncula, contemne equúleum, contemne tormenta, contemne mortem. Hæc vicisti, me invenisti. Invénimus fórsitan áliquos qui præpónant justítiæ delectatiónem voluptátibus et delectatióni córporis sui. Qui autem pro illa pœnas, dolóres, mortemque contemnat, putas est áliquis in vobis? Saltem cogitémus quod profitéri non audémus. Quid cogitámus? ubi cogitámus? Míllia Mártyrum ádjacent óculis nostris, ipsi veri amatóres perfectíque justítiæ. O amáre, ô ire, ô sibi perire, ô ad Deum pervenire! Sic armandus est amátor justítiæ, sic armandus est amátor invisíbilis pulcritúdinis. Hoc quod loquor magnum est, summum est, perfectum est, óptimum est. Non habétis? Pétite, et accipiétis.

℟. Nonne Dóminus abyssum et cor hóminum investigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiam: * Non præterit illum omnis cogitátus, et † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus: ómnia autem nuda et aperta sunt óculis ejus. * Non præterit. Glória. † Non abscondit se ab eo ullus sermo. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III NOCTURNO.

Lectio VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum. *Cap.* 7.

In illo témpore: Exiens Jesus de fínibus Tyri, venit per Sidónem ad mare Galilææ inter médios fines Decapóleos. Et addúcunt ei surdum et mutum, et deprecabantur eum, ut impónat illi manum. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Inter Hom. æstiv. de temp.

Suspiciens Jesus in cœlum, ingémuit, et ait illi: Ephphéta, quod est, Adaperíre; et statim apertæ sunt aures ejus, et solútum est vínculum linguæ ejus. Rectè sanatúrus ægrótum Dóminus, súspicit in cœlum, et ingémuit; ut ubi nobis speranda salus, et quâ compunctiónis vel lacrymárum sit devotióne quærenda ac petenda signíficet. Suspíciens in cœlum ingémuit; quia nos, quos ad cœléstia possidenda creávit, longè in terréstria dejectos esse dóluit. Suspíciens in cœlum ingémuit; ut nobis, qui à cœléstibus gáudiis per terréna oblectamenta discéssimus, ad hæc per gémitus et suspíria insinuáret esse redeundum. Quod autem ait, Ephphéta, id est, Adaperíre, propter aures dicit sanandas, quas súrditas diútina cláuserat, sed ad audiendum jam tactus patefécit ipsíus. Unde, credo, mos increbúerit Ecclésiæ, ut sacerdótes illíus his

quos percipiendis baptismi sacramentis præparant, priùs inter cétera consecratiónis exórdia, de salíva oris sui nares tangant et aures, dicentes, Ephphéta; ut, abjectis delectatiónibus nóxiis, solum Christi semper amplectantur odórem, et relicto audítu linguæ nequam, áudiant verba Christi.

℟. Exiens de fínibus Tyri, * Venit Jesus inter médios fines Decapóleos, et addúcunt ei surdum et mutum. ℣. Deus ipse véniet, et aures surdórum patébunt, et aperta erit lingua mutórum. * Venit Jesus inter médios fines Decapóleos. *Marc.* 7. *Is.* 35.

LECTIO VIII.

Et unusquisque nostrûm, fratres caríssimi, qui baptisma Christi ritè suscépit, hoc órdine consecrátus est. Unde multùm necesse est, ut quod Dóminus in nobis propítius ablúere et sanctificáre dignátus est, ipsi passim contamináre, et pro níhilo profanáre timeámus. Sed et si qui in cœnum nequítiæ sordidantis incídimus, festinémus rursum lacrymárum et pœniténtiæ fonte mundári. Renovémus áurium puritátem, quam nobis audítu fídei divínitus constat fuisse collátam, caventes illud Apóstoli, quod quibusdam expróbrans ait: Et à veritáte quidem audítum avertent, ad fábulas autem convertentur. Cohibeámus linguam à malo, quæ confessióne fídei sanctificáta est: timeámus in ipsa, quà benedícimus Deum et Patrem, maledícere hómines qui ad imáginem Dei facti sunt. Qui enim putat se religiósum esse, non refrænans linguam suam, hujus vana est relígio.

℟. Deprecabantur Jesum, ut impónat illi manum. Et apprehendens eum de turba seorsum, * Misit dígitos suos in aurículas ejus; et éxpuens, tétigit linguam ejus. ℣. A Deo est omnis medéla. * Misit. *Marc.* 7. *Eccli.* 38.

LECTIO IX.

Ecce enim dícitur, quia apertæ sunt aures ejus, et solútum est vínculum linguæ ejus, et loquebátur rectè. Qui ergo rectè loqui baptísmatis nostri témpore didícimus, corde credendo ad justítiam, ore autem confessiónem faciendo ad salútem, curandum summópere est, ne post baptisma ad injusta et nóxia verba declinémus. Si enim, ipso júdice attestante, omne verbum otiósum quod locúti fúerint hómines, reddent ratiónem de eo in die judícii; quid putámus fieri de illis qui non solùm otiósa, sed et criminósa loquuntur; qui impudicítiæ, jactántiæ, blasphémiæ, et quod máximè minùs licet, detractiónis sermónibus servíre non timent; qui próferunt mendácia, testes falláces, qui séminant inter fratres discórdias? Non solùm autem à malis aures linguamque satis est castigáre

loquélis, si non étiam, juxta Psalmistam, inclinémus aurem nostram in verba oris Dei; si non os nostrum loquátur sapiéntiam, et meditátio cordis nostri prudéntiam. Sed et cunctos simul interióris exteriorisque hóminis nostri sensus, qui cuncti in baptismo ablúti sunt, oportet mundos, ac bonis opéribus servémus ínsuper semper ornátos.

℟. Suspíciens Jesus in cœlum, ingémuit, et ait illi: Ephphéta, quod est, Adaperíre. Et statim apertæ sunt aures ejus, et * Solútum est vínculum linguæ ejus, et loquebátur rectè. ℣. Aures audiéntium diligenter auscultábunt, et lingua balbórum velóciter loquétur, et planè. * Solútum est. Glória. * Solútum. *Marc.* 7. *Is.* 32.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Præcépit illis ne cui dícerent. Quantò autem eis præcipiébat, tantò magìs plus prædicábant, et eo ámpliùs admirabantur. *Marc.* 7.

Orémus. Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui abundántiâ pietátis tuæ et mérita súpplicum excédis et vota: effunde super nos misericórdiam tuam, ut dimittas quæ consciéntia métuit, et adjícias quod orátio non præsúmit; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Bene ómnia fecit; et surdos fecit audíre, et mutos loqui. *Marc.* 7.

FERIA SECUNDA.

Lectio i.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 4.

Justus, si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senectus enim venerábilis est, non diuturna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est dilectus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intellectum ejus, aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvertit sensum sine malítia. Consummátus in brevi, explévit témpora multa; plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum. Pópuli autem videntes, et non intelligentes, nec ponentes in præcórdiis tália; quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respectus in electos illíus. Condemnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juventus celériùs consummáta longam vitam injusti.

℟. Beátus, 279.

Lectio ii. *Cap.* 5.

Tunc stabunt justi in magna constántia adversùs eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Videntes turbabuntur timóre

horríbili, et mirabuntur in subitatióne insperátæ salútis; dicentes intra se, pœniténtiam agentes, et præ angústia spíritûs gementes: Hi sunt quos habúimus aliquando in derísum, et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre: ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est. Ergo errávimus à via veritátis, et justítiæ lumen non luxit nobis, et sol intelligéntiæ non est ortus nobis. Lassáti sumus in via iniquitátis et perditiónis, et ambulávimus vias difficiles; viam autem Dómini ignorávimus.

℟. Vani sunt, 280.

Lectio iii.

Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum, et cogitátio illórum apud Altíssimum. Ideo accípient regnum decóris, et diadéma speciéi de manu Dómini; quóniam déxterâ suâ teget eos, et bráchio sancto suo defendet illos. Accípiet armatúram zelus illíus, et armábit creatúram ad ultiónem inimicórum. Induet pro thoráce justítiam, et accípiet pro gálea judícium certum. Sumet scutum inexpugnábile, æquitátem: ácuet autem duram iram in lánceam, et pugnábit cum illo orbis terrárum contra insensátos.

℟. Finem, 280.

FERIA TERTIA.

Lectio i.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 6.

Melior est sapiéntia quàm vires, et vir prudens quàm fortis. Audíte ergo, reges, et intellígite; díscite, júdices fínium terræ. Præbéte aures, vos qui continétis multitúdines, et placétis vobis in turbis natiónum; quóniam data est à Dómino potestas vobis, et virtus ab Altíssimo, qui interrogábit ópera vestra, et cogitatiónes scrutábitur: quóniam, cùm essétis ministri regni illíus, non rectè judicastis, nec custodistis legem justítiæ, neque secundùm voluntátem Dei ambulastis. Horrendè et citò apparébit vobis; quóniam judícium duríssimum his qui præsunt fiet.

℟. Dómine, 281.

Lectio ii.

Exiguo enim concéditur misericórdia: potentes autem potenter tormenta patientur. Non enim súbtrahet persónam cujusquam Deus, nec verébitur magnitúdinem cujusquam; quóniam pusillum et magnum ipse fecit, et æquáliter cura est illi de ómnibus: fortióribus autem fórtior instat cruciátio. Ad vos ergo, reges, sunt hi sermónes mei; ut discátis sapiéntiam, et non excidátis. Qui enim custodíerint justa justè, justificabuntur; et qui didícerint ista, invénient quid re-

spóndeant. Concupíscite ergo sermónes meos; dilígite illos, et habébitis disciplínam.

℟. Vanitátem, 281.

LECTIO III.

Clara est, et quæ nunquam marcescit sapiéntia; et fácilè vidétur ab his qui díligunt eam, et invenítur ab his qui quærunt illam. Præóccupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat. Qui de luce vigiláverit ad illam, non laborábit: assidentem enim illam fóribus suis invéniet. Cogitáre ergo de illa, sensus est consummátus: et qui vigiláverit propter illam, citò secúrus erit; quóniam dignos seipsâ círcuit quærens, et in viis ostendit se illis hiláriter, èt in omni providéntia occurrit illis. Inítium enim illíus, veríssima est disciplínæ concupiscéntia: cura ergo disciplínæ, diléctio est; et diléctio, custódia legum illíus est: custodítio autem legum, consummátio incorruptiónis est: incorrúptio autem facit esse próximum Deo. Concupiscéntia ítaque sapiéntiæ dedúcit ad regnum perpétuum.

℟. Nonne, 282.

✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 7.

Ego natus accépi commúnem áerem, et in similiter factam cécidi terram, et primam vocem símilem ómnibus emísi plorans. In involumentis nutrítus sum, et curis magnis. Nemo enim ex régibus áliud hábuit nativitátis inítium. Unus ergo intróitus est ómnibus ad vitam, et símilis éxitus. Propter hoc optávi, et datus est mihi sensus: et invocávi, et venit in me spíritus sapiéntiæ: et præpósui illam regnis et sédibus; et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus, nec comparávi illi lápidem pretiósum; quóniam omne aurum in comparatióne illíus, aréna est exígua; et tanquam lutum æstimábitur argentum in conspectu illíus. Super salútem et spéciem diléxi illam, et propósui pro luce habére illam, quóniam inextinguíbile est lumen illíus.

℟. Beátus, 279.

LECTIO II.

Venerunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, et innumerábilis honestas per manus illíus: et lætátus sum in ómnibus, quóniam antecedébat me ista sapiéntia; et ignorábam quóniam horum ómnium mater est. Quam sine fictióne dídici, et sine invídia commúnico, et honestátem illíus non abscondo. Infinítus enim thesaurus est homínibus; quo qui usi sunt, partícipes facti sunt amicítiæ Dei, propter disciplínæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dícere ex senténtia, et præsúmere digna horum quæ mihi

dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor. In manu enim illíus et nos, et sermónes nostri, et omnis sapiéntia, et óperum sciéntia, et disciplína. ℟. Vani sunt, 280.

Lectio III.

Quæcumque sunt absconsa et improvísa, dídici; ómnium enim ártifex dócuit me sapiéntia. Est enim in illa spíritus intelligéntiæ, sanctus, únicus, múltiplex, subtílis, disertus, móbilis, incoinquinátus, certus, suávis, amans bonum, acútus, quem nihil vetat, benefáciens, humánus, benignus, stábilis, certus. secúrus, omnem habens virtútem, ómnia prospíciens, et qui cápiat omnes spíritus: intelligíbilis, mundus, subtílis. Omnibus enim mobílibus mobílior est sapiéntia; attingit autem ubíque propter suam mundítiam. Vapor est enim virtútis Dei, et emanátio quædam est claritátis omnipotentis Dei sincéra; et ídeo nihil inquinátum in eam incurrit: candor est enim lucis ætérnæ, et spéculum sine mácula Dei majestátis, et imágo bonitátis illíus. ℟. Finem, 280.

FERIA QUINTA.

Lectio I.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 8.

Sapientia attingit à fine usque ad finem fórtiter, et dispónit ómnia suáviter. Hanc amávi, et exquisívi à juventúte mea, et quæsívi in sponsam mihi eam assúmere, et amátor factus sum formæ illíus. Generositátem illíus gloríficat, contubérnium habens Dei; sed et ómnium Dóminus diléxit illam: doctrix enim est disciplínæ Dei, et eléctrix óperum illíus. Et si divítiæ appetuntur in vita, quid sapiéntiâ locuplétius, quæ operátur ómnia? Si autem sensus operátur, quis horum quæ sunt, magis quàm illa, est ártifex? Et si justítiam quis díligit, labóres hujus magnas habent virtútes: sobrietátem enim et prudéntiam docet, et justítiam, et virtútem, quibus utílius nihil est in vita homínibus.

℟. Dómine, 281.

Lectio II.

Proposui ergo hanc addúcere mihi ad convivendum: sciens quóniam mecum communicábit de bonis, et erit allocútio cogitatiónis et tædii mei. Habébo, propter hanc, claritátem ad turbas, et honórem apud senióres júvenis: et acútus invéniar in judício, et in conspectu poténtium admirábilis ero, et fácies príncipum mirabuntur me: tacentem me sustinébunt, et loquentem me respícient; et sermocinante me plura, manus ori suo impónent. Prætérea habébo, per hanc, immortalitátem; et memóriam ætérnam his, qui post me futúri sunt, relinquam. Dispónam pópulos,

et natiónes mihi erunt súbditæ. Timébunt me audientes reges horrendi : in multitúdine vidébor bonus, et in bello fortis. Intrans in domum meam, conquiescam cum illa : non enim habet amaritúdinem conversátio illíus, nec tædium convictus illíus, sed lætítiam et gáudium. Hæc cógitans apud me, et commémorans in corde meo, quóniam immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ, et in amicítia illíus delectátio bona, et in opéribus mánuum illíus honestas sine defectióne, et in certámine loquélæ illíus sapiéntia, et præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus; circuíbam quærens, ut mihi illam assúmerem. ℟. Vanitátem, 281.

Lectio iii. *Cap.* 8 *et* 9.

Et ut scivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det, et hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum; ádii Dóminum, et deprecátus sum illum, et dixi ex totis præcórdiis meis : Deus patrum meórum, et Dómine misericórdiæ, qui fecisti ómnia verbo tuo, et sapiéntiâ tuâ constituisti hóminem, ut dominarétur creatúræ quæ à te facta est; ut dispónat orbem terrárum in æquitáte et justítia, et in directióne cordis judícium júdicet : da mihi sédium tuárum assistrícem sapiéntiam, et noli me reprobáre à púeris tuis; quóniam servus tuus sum ego, et fílius ancillæ tuæ, homo infírmus, et exígui témporis, et minor ad intellectum judícii et legum. Nam et si quis erit consummátus inter fílios hóminum, si ab illo abfúerit sapiéntia tua, in níhilum computábitur.

℟. Nonne, 282.

FERIA SEXTA.

Lectio i.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 13.

Vani sunt omnes hómines, in quibus non subest sciéntia Dei; et de his quæ videntur bona, non potuérunt intélligere eum qui est, neque opéribus attendentes agnovérunt quis esset ártifex : sed aut ignem, aut spíritum, aut citátum áerem, aut gyrum stellárum, aut nímiam aquam, aut solem et lunam, rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum si spécie delectáti, deos putavérunt, sciant quantò his dominátor eórum speciósior est; speciéi enim generátor hæc ómnia constítuit. Aut si virtútem, et ópera eórum miráti sunt, intélligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior est illis : à magnitúdine enim speciéi et creatúræ, cognoscibíliter póterit creátor horum vidéri.

℟. Beátus, 279.

Lectio ii.

Sed tamen adhuc in his minor est queréla. Et hi enim fortasse errant, Deum quærentes, et volentes invenire.

Etenim

Etenim cùm in opéribus illíus conversentur, inquírunt; et persuásum habent quóniam bona sunt quæ videntur. Iterum autem nec his debet ignosci. Si enim tantùm potuérunt scire, ut possent æstimáre séculum; quómodo hujus Dóminum non facíliùs invenérunt? Infelíces autem sunt, et inter mórtuos spes illórum est, qui appellavérunt deos ópera mánuum hóminum, aurum et argentum, artis inventiónem, et similitúdines animálium, aut lápidem inútilem, opus manûs antíquæ. ℟. Vani sunt, 280.

Lectio III. *Cap.* 14.

Et hæc fuit vitæ humánæ decéptio : quóniam aut afféctui, aut régibus deservientes hómines, incommunicábile nomen lapídibus et lignis imposuérunt. Et non suffécerat errasse eos circa Dei sciéntiam, sed et in magno viventes insciéntiæ bello, tot et tam magna mala pacem appellant. Aut enim fílios suos sacrificantes, aut obscúra sacrifícia faciéntes, aut insániæ plenas vigílias habentes, neque vitam, neque núptias mundas jam custódiunt, sed álius álium per invídiam occídit, aut adúlterans contristat : et ómnia commista sunt, sanguis, homicídium, furtum et fíctio, corrúptio et infidélitas, turbátio et perjúrium, tumultus bonórum, Dei immemorátio, animárum inquinátio, nativitátis immutátio, nuptiárum inconstántia, inordinátio mœchíæ et impudicítiæ. Infandórum enim idolórum cultúra, omnis mali causa est, et inítium et finis.

℟. Finem, 280.

SABBATO.

Lectio I.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 15.

Tu, Deus noster, suávis et verus es, pátiens, et in misericórdia dispónens ómnia. Etenim si peccavérimus, tui sumus, sciéntes magnitúdinem tuam; et si non peccavérimus, scimus quóniam apud te sumus computáti. Nosse enim te, consummáta justítia est; et scire justítiam et virtútem tuam, radix est immortalitátis. Non enim in errórem induxit nos hóminum malæ artis excogitátio, nec umbra pictúræ, labor sine fructu, effígies sculpta per vários colóres, cujus aspectus insensáto dat concupiscéntiam, et díligit mórtuæ imáginis effígiem sine ánima. Malórum amatóres digni sunt qui spem hábeant in tálibus, et qui fáciunt illos, et qui díligunt, et qui colunt.

Lectio II.

Sed et fígulus mollem terram premens, laborióse fingit ad usus nostros unumquodque vas, et de eódem luto fingit quæ munda sunt in usum vasa, et simíliter quæ his sunt contrária : horum autem vasórum quis sit usus,

judex est fígulus. Et cum labóre vano deum fingit de eódem luto : ille qui paulò antè de terra factus fúerat, et post pusillum redúcit se unde acceptus est, repetítus ánimæ débitum quam habébat. Sed cura est illi, non quia laboratúrus est, nec quóniam brevis illi vita est, sed concertátur aurifícibus et argentáriis ; sed et ærários imitátur, et glóriam præfert, quóniam res supervácuas fingit. Cinis est enim cor ejus, et terra supervácua spes illíus, et luto vílior vita ejus ; quóniam ignorávit qui se finxit, et qui inspirávit illi ánimam quæ operátur, et qui insufflávit ei spíritum vitálem. Sed et æstimavérunt lusum esse vitam nostram, et conversatiónem vitæ compósitam ad lucrum, et oportére undecumque étiam ex malo acquírere. Hic enim scit se super omnes delínquere, qui ex terræ matéria fragília vasa et sculptília fingit.

LECTIO III.

OMNES enim insipientes, et infelíces supra modum ánimæ superbi, sunt inimíci pópuli tui, et imperantes illi ; quóniam ómnia idóla natiónum deos æstimavérunt, quibus neque oculórum usus est ad videndum, neque nares ad percipiendum spíritum, neque aures ad audiendum, neque dígiti mánuum ad tractandum, sed et pedes eórum pigri ad ambulandum. Homo enim fecit illos ; et qui spíritum mutuátus est, is finxit illos. Nemo enim sibi símilem homo póterit deum fíngere. Cùm enim sit mortális, mórtuum fingit mánibus iníquis. Mélior enim est ipse his quos colit, quia ipse quidem vixit, cùm esset mortális ; illi autem nunquam.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Doctrínam sapiéntiæ et disciplínæ scripsit Jesus fílius Sirach : beátus qui in istis versátur bonis. Si enim hæc fécerit, ad ómnia valébit. *Eccli.* 50.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XII
POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit liber Ecclesiástici.

Cap. 1.

OMNIS sapiéntia à Dómino Deo est, et cum illo fuit semper, et est ante ævum. Arénam maris, et plúviæ guttas, et dies séculi quis dinumerávit? Altitúdinem cœli, et latitúdinem terræ, et profundum abyssi quis dimensus est? Sapiéntiam Dei præcedentem ómnia quis investigávit? Prior ómnium creáta est sapiéntia, et intellectus prudéntiæ ab ævo. Fons sapiéntiæ verbum Dei in excelsis, et ingressus illíus mandáta ætérna. Radix sapiéntiæ cui reveláta est? et astútias illíus quis agnóvit? Disciplína sapiéntiæ cui reveláta est, et manifestáta? et

multiplicatiónem ingressûs illíus quis intellexit? Unus est altíssimus Creátor omnípotens, et Rex potens, et metuendus nimis, sedens super thronum illíus, et dóminans Deus.

℟. Beátus homo qui invénit sapiéntiam: pretiósior est cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulcræ, et omnes sémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ desursum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modesta, plena misericórdiâ et frúctibus bonis. * Viæ ejus. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ii.

Timor Dómini delectábit cor, et dabit lætítiam, et gáudium, et longitúdinem diérum. Timenti Dóminum bene erit in extrémis, et in die defunctiónis suæ benedicétur. Diléctio Dei honorábilis sapiéntia. Quibus autem appartíerit in visu, díligunt eam in visióne et in agnitióne magnálium suórum. Inítium sapiéntiæ, timor Dómini, et cum fidélibus in vulva concreátus est: cum electis féminis gráditur, et cum justis et fidélibus agnóscitur. Timor Dómini, sciéntiæ religiósitas. Religiósitas custódiet et justificábit cor, jucunditátem atque gáudium dabit. Timenti Dóminum bene erit, et in diébus consummatiónis illíus benedicétur.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei; et de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur; ita ut sint inexcusábiles, * In. *Sap.* 13. *Rom* 1.

Lectio iii.

Fili, concupiscens sapiéntiam, conserva justítiam; et Deus præbébit illam tibi. Sapiéntia enim et disciplína, timor Dómini: et quod beneplácitum est illi, fides et mansuetúdo; et adimplébit thesauros illíus. Ne sis incredíbilis timóri Dómini; et ne accésseris ad illum dúplici corde. Ne fúeris hypócrita in conspectu hóminum, et non scandalizéris in lábiis tuis. Attende in illis, ne fortè cadas, et addúcas ánimæ tuæ inhonoratiónem; et revélet Deus absconsa tua, et in médio synagógæ elídat te: quóniam accessisti malignè ad Dóminum, et cor tuum plenum est dolo et fallácià.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus: * Deum time, et † Mandáta ejus observa; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta. * Deum. Glória. † Mandáta. *Eccles.* 12. 1 *Tim.* 1.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 1, *cap.* 25.

Sunt nonnulli qui vitam suam négligunt, et dum transitória áppetunt, dum æterna vel non intélligunt, vel intellecta contemnunt; nec doló-

rem séntiunt, nec habére consílium sciunt. Cùmque superna, quæ amisérunt, non consíderant, esse se (heu míseri!) in bonis felíces putant. Nequáquam enim ad veritátis lucem, cui cónditi fúerant, mentis óculos érigunt : nequáquam ad contemplatiónem æternæ pátriæ, desidérii áciem tendunt; sed semetipsos in iis ad quæ projecti sunt, deserentes, vice pátriæ díligunt exílium quod patiuntur : et in cæcitáte quam tólerant, quasi in claritáte lúminis, exultant.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, et multiplicentur delicta mea, et peccáta mea abundent, et íncidam in conspectu adversariórum meórum : * Dómine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt, sed per dulces sermónes et benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio v.

At contrà, electórum mentes, dum cuncta transitória nulla esse conspíciunt, ad quæ sint cónditæ exquírunt; cùmque eórum satisfactióni nihil extra Deum sufficit, ipsâ inquisitiónis exercitatióne fatigáta illórum cogitátio, in conditóris sui spe et contemplatióne requiescit, supernis intérseri cívibus áppetit : et unusquisque eórum adhuc in mundo, córpore pósitus, mente jam extra mundum surgit; ærumnam exílii, quam tólerat, deplórat; et ad sublímem pátriam incessántibus se amóris stímulis éxcitat. Cùm ergo dolens videt quàm sit æternum quod pérdidit, ínvenit salúbre consílium, temporále hoc despícere quod percurrit : et quo magìs crescit consílii sciéntia, ut peritúra déserat, eo augétur dolor, quod necdum ad mansúra pertingat.

℟. Vanitátem et verba mendácia longè fac à me, Dómine : * Mendicitátem et divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo necessária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in desidéria multa inutília et nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum et perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1 *Tim.* 6.

Lectio vi.

Intuendum quoque est quàm nullus dolor mentis sit in actióne præcipitatiónis. Qui enim sine consíliis vivunt, qui seipsos rerum evéntibus præcípites déserunt, nullo ínterim cogitatiónum dolóre fatigantur. Nam qui solerter in vitæ consílio figit mentem, cautè sese in omni actióne circumspiciendo consíderat : et ne ex re quæ ágitur, repentínus finis adversusque subrípiat, hunc priùs mólliter pósito pede cogitatiónis palpat: pensat ne ab his quæ agenda sunt, formído præpédiat; ne in his quæ differenda sunt, præcipitátio impellat; ne pra-

va, per concupiscéntiam, aperto bello súperent; ne recta, per inánem glóriam, insidiando supplantent.

℟. Nonne Dóminus abyssum et cor hóminum investigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiam: * Non prætérit illum omnis cogitátus, et † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus: ómnia autem nuda et aperta sunt óculis ejus. * Non prætérit. Glória. † Non abscondit. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam. *Cap.* 10.

In illo témpore; Conversus Jesus ad discípulos suos, dixit: Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim *vobis*, quod multi prophétæ et reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, et non vidérunt. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De Doct. christ. l. 1, *c.* 26.

Quoniam præcepto non opus est ut se quisque et corpus suum díligat; id est, quóniam id quod sumus, et id quod infra nos est, et ad nos tamen pértinet, inconcussâ natúræ lege dilígimus, restábat ut et de illo quod supra nos est, et de illo quod juxta nos est, præcepta sumerémus. Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota mente tua; et, Díliges próximum tuum tanquam teipsum. In his duóbus præceptis tota lex pendet, et prophétæ. Finis ítaque præcepti est diléctio; et ea gémina, id est, Dei et próximi. Quod si te totum intélligas, id est, ánimum et corpus tuum, et próximum totum, id est, ánimum et corpus ejus; (homo enim ex ánimo constat et córpore) nullum rerum diligendárum genus in his duóbus præceptis prætermissum est. Cùm enim præcurrat diléctio Dei, ejusque dilectiónis modus præscriptus appáreat, ita ut cétera in illum cónfluant, de dilectióne tua nihil dictum vidétur: sed cùm dictum est, Díliges próximum tuum tanquam teipsum, simul et tuî abs te diléctio non prætermissa est.

℟. Latrónes despoliavérunt hóminem; et plagis impósitis, abiérunt semivívo relicto. * Sacerdos, viso illo, prætermívit; simíliter et Levíta: Samaritánus autem videns eum, misericórdiâ motus est. ℣. Fácere misericórdiam et judícium magis placet Dómino, quàm víctimæ. * Sacerdos. *Luc.* 10. *Prov.* 21.

LECTIO VIII. *Cap.* 27.

Ille autem justè et sanctè vivit, qui rerum ínteger æstimátor est: ipse est autem qui ordinátam dilectiónem habet, ne aut díligat quod non est diligendum, aut non díligat quod est diligendum, aut ámpliùs díligat quod mi-

nùs est diligendum, aut æquè díligat quod vel minùs vel ámpliùs diligendum est, aut minùs vel ámpliùs quod æquè diligendum est. Omnis peccátor, in quantum peccátor est, non est diligendus; et omnis homo, in quantum homo est, diligendus est propter Deum, Deus verò propter seipsum. Et si Deus omni hómine ámpliùs diligendus est, ámpliùs quisque debet Deum dilígere quàm seipsum. Item ámpliùs álius homo diligendus est quàm corpus nostrum; quia propter Deum ómnia ista diligenda sunt : et potest nobiscum álius homo Deo pérfrui, quod non potest corpus; quia corpus per ánimam vivit quâ frúimur Deo.

℟. Alligávit Samaritánus vúlnera ejus, infundens óleum et vinum; et * Impónens illum in jumentum suum, duxit in stábulum, et curam ejus egit. ℣. Qui credit in Dómino, misericórdiam díligit : misericórdia et véritas præparant bona. * Impónens. *Luc.* 10. *Prov.* 14.

Lectio ix. *Cap.* 28 *et* 30.

Omnes autem æquè diligendi sunt. Nam quòd nullum hóminum excéperit, qui præcépit ut próximum diligámus, et ipse in Evangélio Dóminus ostendit, et Paulus Apóstolus. Namque ille cui duo ipsa præcepta protúlerat, atque in eis pendére totam legem prophetasque díxerat, cùm interrogáret eum, dicens : Et quis est meus próximus? hóminem quemdam propósuit descendentem ab Jerúsalem in Jéricho, incidisse in latrónes, et ab eis gráviter vulnerátum, sáucium, et semivívum esse derelictum : cui próximum esse non dócuit, nisi qui erga illum recreandum atque curandum miséricors éxtitit, ita ut hoc qui interrogáverat, interrogátus ipse fateréturr; cui Dóminus ait : Vade, et tu fac simíliter; ut vidélicet eum esse próximum intelligámus, cui vel exhibendum est officium misericórdiæ, si índiget, vel exhibendum esset, si indigéret. Nullum autem exceptum esse cui misericórdiæ denegétur officium, quis non vídeat? quando usque ad inimícos étiam porrectum est, eódem Dómino dicente : Dilígite inimícos vestros, benefácite iis qui odérunt vos.

℟. Quis horum trium vidétur tibi próximus fuisse illi qui íncidit in latrónes? Legisperítus dixit : Qui fecit misericórdiam in illum. Ait Jesus : * Vade, et tu fac simíliter. ℣. Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat à te : útique fácere judícium, et dilígere misericórdiam. * Vade. Glória Patri. * Vade. *Luc.* 10. *Mich.* 6.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Legisperítus tentans Jesum, dixit : Magister, quid faciendo vitam æternam possidébo? At ille dixit ad eum : in lege quid scriptum est? Quómodo

legis? Ille respondens, dixit: Díliges Dóminum Deum tuum. *Luc.* 10.

Orémus. ORATIO.

OMNIPOTENS et miséricors Deus, de cujus múnere venit ut tibi à fidélibus tuis dignè et laudabíliter serviátur: tríbue, quæsumus, nobis, ut ad promissiónes tuas sine offensióne currámus; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex ómnibus víribus tuis, et ex omni mente tua; et próximum tuum sicut teipsum: hoc fac, et vives. *Luc.* 10.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 2.

FILI, accédens ad servitútem Dei, sta in justítia et timóre, et præpara ánimam tuam ad tentatiónem. Déprime cor tuum, et sústine: inclína aurem tuam, et súscipe verba intellectûs; et ne festínes in témpore obductiónis. Sústine sustentatiónes Dei: conjúngere Deo, et sústine, ut crescat in novíssimo vita tua. Omne quod tibi applícitum fúerit, áccipe, et in dolóre sústine, et in humilitáte tua patiéntiam habe: quóniam in igne probátur aurum et argentum, hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, et recuperábit te; et dírige viam tuam, et spera in illum: serva timórem illíus, et in illo veterasce.

℟. Beátus, 291.

LECTIO II.

RESPICITE, fílii, natiónes hóminum; et scitóte quia nullus sperávit in Dómino, et confúsus est. Quis enim permansit in mandátis ejus, et derelictus est? aut quis invocávit eum, et despexit illum? Quóniam pius et miséricors est Deus, et remittet in die tribulatiónis peccáta; et protector est ómnibus exquiréntibus se in veritáte. Væ dúplici corde, et lábiis scelestis, et mánibus malefaciéntibus, et peccatóri terram ingrediénti duábus viis. Væ dissolútis corde, qui non credunt Deo; et ídeo non protegentur ab eo. Væ his qui perdidérunt sustinéntiam, et qui dereliquérunt vias rectas, et divertérunt in vias pravas. Et quid fácient, cùm inspícere cœperit Dóminus?

℟. Vani sunt, 291.

LECTIO III.

QUI timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus; et qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. Qui timent Dóminum, inquírent quæ beneplácita sunt ei; et qui díligunt eum, replebuntur lege ipsíus. Qui timent Dóminum, præparábunt corda sua, et in conspectu illíus sanctificábunt ánimas suas. Qui timent Dóminum, custódiunt mandáta illíus, et

patiéntiam habébunt usque ad inspectiónem illíus, dicentes : Si pœniténtiam non egérimus, incidémus in manus Dómini, et non in manus hóminum. Secundùm enim magnitúdinem ipsíus, sic et misericórdia illíus cum ipso est. ℟. Finem, 291.

FERIA TERTIA.

Lectio i.
De libro Ecclesiástici.
Cap. 3.

Qui honórat patrem suum, vitâ vivet longióre; et qui óbedit patri, refrigerábit matrem. Qui timet Dóminum, honórat parentes; et quasi dóminis sérviet his qui se genuérunt. In ópere et sermóne, et omni patiéntia honóra patrem tuum, ut supervéniat tibi benedíctio ab eo, et benedíctio illíus in novíssimo máneat. Benedíctio patris firmat domos filiórum; maledíctio autem matris eradícat fundamenta. Ne gloriéris in contumélia patris tui; non enim est tibi glória, ejus confúsio : glória enim hóminis ex honóre patris sui, et dédecus filii pater sine honóre. Fili, súscipe senectam patris tui, et non contristes eum in vita illíus; et si defécerit sensu, véniam da, et ne spernas eum in virtúte tua.

℟. Dómine, 292.

Lectio ii.

Fili, in mansuetúdine ópera tua pérfice, et super hóminum glóriam diligéris. Quantò magnus es, humília te in ómnibus, et coram Deo invénies grátiam; quóniam magna poténtia Dei solíus, et ab humílibus honorátur. Altióra te ne quæsíeris, et fortióra te ne scrutátus fúeris: sed quæ præcépit tibi Deus, illa cógita semper, et in plúribus opéribus ejus ne fúeris curiósus. Non est enim tibi necessárium ea quæ abscóndita sunt vidére óculis tuis. In supervácuis rebus noli scrutári multiplíciter, et in plúribus opéribus ejus non eris curiósus; plúrima enim super sensum hóminum ostensa sunt tibi. Multos quoque supplantávit suspício illórum, et in vanitáte detínuit sensus illórum.

℟. Vanitátem, 292.

Lectio iii.

Cor durum habébit malè in novíssimo; et qui amat perículum, in illo períbit. Cor ingrédiens duas vias, non habébit successus; et pravus corde in illis scandalizábitur. Cor nequam gravábitur in dolóribus, et peccátor adjíciet ad peccandum. Synagógæ superbórum non erit sánitas; frutex enim peccáti radicábitur in illis, et non intelligétur. Cor sapientis intellígitur in sapiéntia; et auris bona áudiet cum omni concupiscéntia sapiéntiam. Sápiens cor et intelligíbile abstinébit se à peccátis; et in opéribus justítiæ successus habébit. Ignem ardentem extinguit aqua, et eleemósyna resistit peccátis; et Deus protector est ejus qui

reddit grátiam : méminit ejus in pósterum, et in témpore casûs sui invéniet firmamentum.

℟. Nonne, 293.

FERIA QUARTA.

Lectio I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 4.

Fili, eleemósynam páuperis ne defraudes, et óculos tuos ne transvertas à páupere. Animam esurientem ne despéxeris, et non exásperes páuperem in inópia sua. Cor ínopis ne afflíxeris, et non prótrahas datum angustianti. Rogatiónem contribuláti ne abjícias, et non avertas fáciem tuam ab egéno. Ab ínope ne avertas óculos tuos propter iram : et non relinquas quæréntibus tibi retrò maledícere : maledicentis enim tibi in amaritúdine ánimæ, exaudiétur deprecátio illíus; exáudiet autem eum qui fecit illum. Congregatióni páuperum affábilem te fácito : et presbytero humília ánimam tuam, et magnáto humília caput tuum. Declína páuperi sine tristítia aurem tuam, et redde débitum tuum, et responde illi pacífica in mansuetúdine. Líbera eum qui injúriam pátitur de manu superbi, et non ácidè feras in ánima tua. In judicando esto pupillis miséricors ut pater, et pro viro matri illórum : et eris tu velut fílius Altíssimi obédiens, et miserébitur tuî magis quàm mater.

℟. Beátus, 291.

Lectio II.

Fili, conserva tempus et devíta à malo. Pro ánima tua ne confundáris dícere verum. Est enim confúsio addúcens peccátum, et est confúsio addúcens glóriam et grátiam. Ne accípias fáciem adversùs fáciem tuam, nec adversùs ánimam tuam mendácium. Ne revereáris próximum tuum in casu suo, nec retíneas verbum in témpore salútis. Non abscondas sapiéntiam tuam in decóre suo : in lingua enim sapiéntia dignóscitur; et sensus, et sciéntia, et doctrína in verbo sensáti, et firmamentum in opéribus justítiæ. Non contradícas verbo veritátis ullo modo; et de mendácio ineruditiónis tuæ confúndere.

℟. Vani sunt omnes hómines, 291.

Lectio III.

Non confundáris confitéri peccáta tua, et ne subjícias te omni hómini pro peccáto. Noli resístere contra fáciem potentis, nec conéris contra ictum flúvii. Pro justítia agonizáre pro ánima tua, et usque ad mortem certa pro justítia, et Deus expugnábit pro te inimícos tuos. Noli citátus esse in lingua tua; et inútilis, et remissus in opéribus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua, evertens domésticos tuos, et ópprimens subjectos tibi. Non sit porrecta manus tua ad accipiendum, et ad dandum collecta.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus, 291.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 5.

NOLI atténdere ad possessiónes iníquas, et ne díxeris : Est mihi sufficiens vita; nihil enim próderit in témpore vindictæ et obductiónis. Ne sequáris in fortitúdine tua concupiscéntiam cordis tui; et ne díxeris: Quómodo pótui? aut quis me subjíciet propter facta mea? Deus enim víndicans vindicábit. Ne díxeris : Peccávi, et quid mihi áccidit triste? Altíssimus enim est pátiens rédditor. De propitiáto peccáto noli esse sine metu, neque adjícias peccátum super peccátum. Et ne dicas : Miserátio Dómini magna est, multitúdinis peccatórum meórum miserébitur. Misericórdia enim et ira ab illo citò próximant, et in peccatóres réspicit ira illíus.

℟. Dómine, 292.

LECTIO II.

NON tardes converti ad Dóminum, et ne différas de die in diem; súbitò enim véniet ira illíus, et in témpore vindictæ disperdet te. Noli ánxius esse in divítiis injustis; non enim próderunt tibi in die obductiónis et vindictæ. Non véntiles te in omnem ventum, et non eas in omnem viam; sic enim omnis peccátor probátur in dúplici lingua. Esto firmus in via Dómini, et in veritáte sensûs tui, et sciéntia; et prosequátur te verbum pacis et justítiæ. ℟. Vanitátem, 292.

LECTIO III.

ESTO mansuétus ad audiendum verbum, ut intélligas: et cum sapiéntia próferas responsum verum. Si est tibi intellectus, responde próximo: sin autem, sit manus tua super os tuum, ne capiáris in verbo indisciplináto, et confundáris. Honor et glória in sermóne sensáti; lingua verò imprudentis subvérsio est ipsíus. Non appelléris susurro, et linguâ tuâ ne capiáris et confundáris. Super furem enim est confúsio et pœniténtia, et denotátio péssima super bilinguem : susurratóri autem ódium, et inimicítia et contumélia. Justífica pusillum et magnum simíliter. ℟. Nonne, 293.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 6.

VERBUM dulce multíplicat amícos, et mítigat inimícos : et lingua éucharis in bono hómine abundat. Multi pacífici sint tibi, et consiliárius sit tibi unus de mille. Si póssides amícum, in tentatióne pósside eum; et ne fácilè credas ei. Est enim amícus secundùm tempus suum, et non permanébit in die tribulátiónis. Et est amícus qui convértitur ad inimicítiam : et est amícus qui ódium et rixam et convícia denudábit. Est autem amícus sócius mensæ, et non

permanébit in die necessitátis. Amícus si permánserit fixus, erit tibi quasi coæquális, et in doméstícis tuis fiduciáliter aget.

℟. Beátus, 291.

LECTIO II.

Ab inimícis tuis separáre, et ab amícis tuis attende. Amícus fidélis, protéctio fortis : qui autem invénit illum, invénit thesaurum. Amíco fidéli nulla est comparátio ; et non est digna ponderátio auri et argenti contra bonitátem fídei illíus. Amícus fidélis, medicamentum vitæ et immortalitátis; et qui métuunt Dóminum, invénient illum. Qui timet Deum, æquè habébit amicítiam bonam; quóniam secundùm illum erit amícus illíus.

℟. Vani sunt, 291.

LECTIO III. *Cap.* 7.

Noli quærere à dómino ducátum, neque à rege cáthedram honóris. Non te justífices ante Deum, quóniam ágnitor cordis ipse est : et penès regem noli velle vidéri sápiens. Noli quærere fíeri judex, nisi váleas virtúte irrúmpere iniquitátes; ne fortè extimescas fáciem potentis, et ponas scándalum in æquitáte tua. Non pecces in multitúdinem civitátis, nec te immittas in pópulum, neque álliges duplícia peccáta ; nec enim in uno eris immúnis. Noli esse pusillánimis in ánimo tuo. Exoráre, et fácere eleemósynam ne despícias. Ne dicas : In multitúdine múnerum meórum respíciet Deus; et offerente me Deo altíssimo, múnera mea suscípiet.

℟. Finem, 291.

SABBATO.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 7.

Non irrídeas hóminem in amaritúdine ánimæ; est enim qui humíliat et exaltat circumspector Deus. Noli aráre mendácium adversùs fratrem tuum; neque in amícum simíliter fácias. Noli velle mentíri omne mendácium ; assidúitas enim illíus non est bona. Noli verbósus esse in multitúdine presbyterórum ; et non íteres verbum in oratióne tua. Non óderis laborióssa ópera, et rusticatiónem creátam ab Altíssimo. Non te réputes in multitúdine indisciplinatórum. Memento iræ, quóniam non tardábit.

LECTIO II.

Non lædas servum in veritáte operantem, neque mercenárium dantem ánimam suam. Servus sensátus sit tibi dilectus quasi ánima tua : non defraudes illum libertáte, neque ínopem derelinquas illum. Pécora tibi sunt ? attende illis: et si sunt utília, persevérent apud te. Fílii tibi sunt ? érudi illos, et curva illos à pueritia illórum. Fíliæ tibi sunt ? serva corpus illárum, et non ostendas hílarem fáciem tuam ad illas. Trade fíliam, et grande opus féceris; et hómini sensáto da illam. Múlier si est

tibi secundùm ánimam tuam, non projícias illam; et odíbili non credas te. In toto corde tuo honóra patrem tuum, et gémitûs matris tuæ ne oblivíscáris: memento quóniam nisi per illos natus non fuisses.; et retríbue illis, quómodo et illi tibi.

Lectio iii.

In tota ánima tua time Dóminum; et sacerdótes illíus sanctífica. In omni virtúte tua dílige eum qui te fecit; et ministros ejus ne derelinquas. Honóra Deum ex tota ánima tua; et honorífica sacerdótes, et propurga te cum bráchiis. Da illis partem, sicut mandátum est tibi, primitiárum et purgatiónis; et de negligéntia tua purga te cum paucis. Datum brachiórum tuórum, et sacrifícium sanctificatiónis ófferes Dómino, et inítia sanctórum. Et páuperi pórrige manum tuam, ut perficiátur propitiátio et benedíctio tua. Grátia dati in conspectu omnis viventis; et mórtuo non prohíbeas grátiam. Non desis plorántibus in consolatióne, et cum lugéntibus ámbula. Non te pígeat visitáre infirmum; ex his enim in dilectióne firmáberis. In ómnibus opéribus tuis memoráre novíssima tua, et in æternum non peccábis.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. *C.* Sapiéntia, et disciplína, et sciéntia legis apud Deum: diléctio, et viæ bonórum apud ipsum. *Eccli.* 11.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIII POST PENTECOSTEN

IN I NOCTURNO.

Lectio i.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 8.

Non júdices contra júdicem; quóniam secundùm quod justum est, júdicat. Cum audáce non eas in via, ne fortè gravet mala sua in te: ipse enim secundùm voluntátem suam vadit, et simul cum stultítia illíus péries. Cum iracundo non fácies rixam,. et cum audáce non eas in desertum; quóniam quasi nihil est ante illum sanguis: et ubi non est adjutórium, elídet te. Cum fátuis consílium non hábeas; non enim póterunt dilígere, nisi quæ eis placent. Coram extráneo ne fácias consílium; nescis enim quid páriet. Non omni hómini cor tuum manifestes; ne fortè ínferat tibi grátiam falsam, et conviciétur tibi.

℟. Beátus homo qui invénit sapiéntiam: pretiósior est cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulcræ, et omnes sémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ desursum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modesta, plena misericórdià et frúctibus bonis. * Viæ ejus. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ii. *Cap.* 10.

Judex sápiens judicábit pópulum suum, et principátus

sensáti stábilis erit. Secundùm júdicem pópuli, sic et ministri ejus; et qualis rector est civitátis, tales et inhabitantes in ea. Rex insípiens perdet pópulum suum; et civitátes inhabitabuntur per sensum poténtium. In manu Dei potestas terræ; et útilem rectórem suscitábit in tempus super illam. In manu Dei prospéritas hóminis, et super fáciem scribæ impónet honórem suum. Omnis injúriæ próximi ne memíneris, et nihil agas in opéribus injúriæ.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei; et de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur; ita ut sint inexcusábiles, * In quibus. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

LECTIO III.

Odibilis coram Deo est et homínibus supérbia; et execrábilis omnis iníquitas géntium. Regnum à gente in gentem transfertur propter injustítias, et injúrias, et contumélias, et diversos dolos. Aváro autem nihil est sceléstius. Quid superbit terra et cinis? Nihil est iníquius quàm amáre pecúniam. Hic enim et ánimam suam venálem hábet; quóniam in vita sua projécit íntima sua. Omnis potentátûs brevis vita. Languor prolíxior gravat médicum. Brevem languórem præcídit médicus: sic et rex hódie est, et cras moriétur. Cùm enim moriétur homo, hæreditábit serpentes, et béstias, et vermes. Inítium supérbiæ hóminis, apostatáre à Deo; quóniam ab eo qui fecit illum, recessit cor ejus, quóniam inítium omnis peccáti est supérbia. Qui tenúerit illam, adimplébitur maledictis; et subvertet eum in finem. Proptérea exhonorávit Dóminus conventus malórum, et destruxit eos usque in finem. Sedes ducum superbórum destruxit Deus, et sedére fecit mites pro eis.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus: * Deum time, et † Mandáta ejus observa; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta. * Deum. Glória Patri. † Mandáta ejus. *Eccles.* 12. 1 *Tim.* 1.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 20 *in Ep.* 2 *ad Cor.*

Ne tardes converti ad Dóminum, et ne dífferas de die in diem; nescis enim quid paritúra sit superventúra dies. Perículum enim et metus est in dilatióne; salus verò certa ac secúra, si nulla sit dilátio. Virtútem ígitur cole: sic enim sive júvenis hinc abscédas, tutò abscédes; sive ad senectútem pervénias, cum amplíssimis ópibus excédes; dupli-

cemque festivitátem per omnem vitam habébis, et à vítio ábstinens, et virtútem amplexans.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, et multiplicentur delicta mea, et peccáta mea abundent, et íncidam in conspectu adversariórum meórum: * Dómine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt, sed per dulces sermónes et benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine Pater. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

LECTIO V.

NE dicas: Erit tempus quando converti licébit; verba enim hæc Deum valde exásperant. Cur enim, cùm ipse tibi æterna sécula promíserit, tu in præsenti vita, quæ brevis et momentánea est, laboráre non vis; sed sic ignávus ac dissolútus agis, quasi hâc breviórem áliam quamdam inquíras? Annon eædem quotídie comessatiónes? annon eædem mensæ? annon éadem theátra? annon eædem pecúniæ?

℟. Vanitátem et verba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem et divítias ne déderis mihi; tribue tantùm víctui meo necessária. ℣. Qui volunt dívites fieri, íncidunt in desidéria multa inutília et nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum et perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1 *Tim.* 6.

LECTIO VI.

INEBRIATUS es? ventri indulsisti? rapuisti? siste jam gradum, verte te in diversum: confitére Deo grátiam, quòd non in médiis peccátis te abripúerit: ne quære áliud tibi prorogári tempus, ut malè operéris. Multi áliis fraudem facientes abrepti sunt, et in manifestam damnatiónem abiérunt: time ne idem tibi áccidat. Sed multis, inquis, dedit Deus spátium, ut in última senecta confiteréntur. Quid ígitur? Numquid et tibi dabit? Fortasse dabit, inquis. Cur dicis, Fortasse? Cóntigit aliquóties. Cógita quod de ánima delíberas; et contrárium étiam pone, ac réputa, et dic: Quid autem, si non det? Quid autem si det, inquis? Dedit quidem ipse: verúmtamen hoc illo tútius est et utílius.

℟. Nonne Dóminus abyssum et cor hóminum investigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiam: * Non præterit illum omnis cogitátus, et † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus: ómnia autem nuda et aperta sunt óculis ejus. * Non præterit. Glória. † Non abscondit. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam. *Cap.* 17.

IN illo tèmpore; Dum iret Jesus in Jerúsalem, transibat

per médiam Samaríam et Galilæam : et cùm ingrederétur quoddam castellum, occurrérunt ei decem viri leprósi. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 27 *de div. n.* 5, 6.

Nonne decem mundáti sunt? et novem ubi sunt? Meministis, credo, verba Salvatóris hæc esse, novem illórum ingratitúdinem arguentis. Bene síquidem orasse, obsecrasse, postulasse leguntur, qui levavérunt vocem, dicentes : Jesu, fili David, miserére nobis. Sed défuit eis quarta, quam adjécit Apóstolus, gratiárum áctio; quóniam non rediérunt, nec egérunt grátias Deo. Multos quoque vidémus usque hódie satis importúnè petentes quod sibi deesse cognóverint; sed paucos ádmodum nóvimus, qui dignas super acceptis benefíciis grátias ágere videantur. Nec reprehensíbile est quod instanter pétimus; sed planè petitióni negat effectum, quod invenímur ingráti. Et fortè hoc étiam cleméntiæ esse vidétur, ingrátis negáre quod póstulant : ne contingat nobis, ut tantò grávius de ingratitúdine judicémur, quantò magis accumulátis benefíciis ingráti probábimur extitisse. Ergo misericórdiæ res est in hac parte subtráhere misericórdiam; quemádmodum iræ et indignatiónis, misericórdiam exhibére; eam sanè de qua per Prophétam ipse Pater misericordiárum lóquitur, dicens : Misereámur ímpio, et non discet fácere justítiam.

℟. Cùm ingrederétur Jesus quoddam castellum, occurrérunt ei decem viri leprósi, qui stetérunt à longè, dicentes; * Jesu præceptor, miserére nostri. ℣. Tu es, Dómine, qui líberas ab omni malo : * Jesu. *Luc.* 17. *Sap.* 16.

Lectio viii.

Quam multos enim vidémus et plángimus, fratres, non considerantes quemádmodum ingratitúdinis vermis interióra corródens, ob hoc tantùm córticem quem vident, transforáre dissímulet, ne fortè recógitent et erubescant, ipsáque verecúndiâ emendentur! Qui sic interdum in nonnullis consumpta esse interióra universa præsúmit, ut non vereátur ad ea quoque quæ foris appárent, venenátum prodúcere caput : nisi fortè quos vidémus manifestè apostatáre à Deo, repente fíeri péssimos arbitrámur; et non magis paulátim defecisse, cùm coméderint aliéni robur eórum, et nesciérunt. Vides ergo non ómnibus prodesse, quòd à lepra seculáris conversatiónis, cujus peccáta manifesta sunt, emundantur : sed nonnullis pejus in occulto ingratitúdinis ulcus oríri, quod tantò periculósius sit, quantò intérius. Et bene Salvátor hinc in Evangélio novem illos ubi sunt quærit, quóniam longè

à peccatóribus salus. Sic enim et primum hóminem post peccátum ubi sit intérrogat, et in judício nescíre sese profitébitur operários iniquitátis, cùm legámus in Psalmo : Quóniam novit Dóminus viam justórum, et iter impiórum períbit.

℟. Leprósos ut vidit Jesus, dixit : * Ite, osténdite vos sacerdótibus. ℣. Sacerdótes pópulum docébunt, quid sit inter sanctum et pollútum, et inter mundum et immundum ostendent eis. * Ite. *Luc.* 17. *Ezech.* 44.

Lectio ix.

Felix autem Samaritánus ille, qui cognóvit se nihil habére quod non accepisset : et idcirco servávit depósitum, et cum gratiárum actióne ad Dóminum est reversus. Felix, qui ad síngula dona grátiæ redit ad eum, in quo est plenitúdo ómnium gratiárum ; cui, dum nos pro acceptis non ingrátos exhibémus, locum in nobis fácimus grátiæ, ut majóra adhuc accípere mereámur. Omníno enim sola nos à profectu conversatiónis ímpedit ingratitúdo nostra, dum quodam modo amissum réputans dator quod ingrátus accépit, cavet sibi de cétero ne tantò plura amítteret, quantò plura conferret ingráto. Felix proinde, qui se alienígenam réputans, étiam pro mínimis quibusque benefíciis non mínimas refert grates, gratúitum esse non dúbitans neque dissímulans, quod aliéno impénditur et ignóto. Nos autem míseri et miserábiles, cùm in inítio, dum adhuc aliénos nos æstimámus, timoráti satis, satis devóti et húmiles inveniámur, tam fácilè póstmodum oblivíscimur quàm gratúitum sit quidquid accépimus : et præsumentes non bene quasi de familiaritáte Dei, nequáquam advértimus quod mereámur audíre : Quóniam inimíci Dómini doméstici ejus.

℟. Dum irent leprósi, mundáti sunt : * Unus autem regressus est cum magna voce magníficans Deum, et † Cécidit in fáciem ante pedes Jesu, grátias agens ; et hic erat Samaritánus. ℣. Oblíti sunt benefactórum Dei, et mirabílium ejus. * Unus. Glória. † Cécidit. *Luc.* 17. *Ps.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Dixit Jesus : Nonne decem mundáti sunt? et novem ubi sunt? Non est inventus qui redíret, et daret glóriam Deo, nisi hic alienígena. *Luc.* 17.

Orémus. Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, da nobis fidei, spei et caritátis augmentum : et ut mereámur ássequi quod promittis, fac nos amáre quod præcipis; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Ait Samaritáno Jesus : Surge, vade ; quia fides tua te salvum fecit. *Luc.* 17.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 11.

In vestítu ne gloriéris unquam, nec in die honóris tui extolláris; quóniam mirabília ópera Altíssimi solíus, et gloriósa, et absconsa, et invísa ópera illíus. Multi tyranni sedérunt in throno; et insuspicábilis portávit diadéma. Multi potentes oppressi sunt válidè, et glorióśi tráditi sunt in manus alterórum. Priusquam intérroges, ne vitúperes quemquam; et cùm interrogáveris, córripe justè. Priusquam áudias, ne respóndeas verbum; et in médio sermónum ne adjícias loqui. De ea re quæ te non molestat, ne certéris; et in judício peccántium ne consistas. Fili, ne in multis sint actus tui; et si dives fúeris, non eris immúnis à delicto.

℟. Beátus, 300.

LECTIO II. *Cap.* 13.

Qui tetígerit picem, inquinábitur ab ea; et qui communicáverit superbo, índuet supérbiam. Pondus super se tollet, qui honestióri se commúnicat. Et ditióri te ne sócius fúeris. Quid communicábit cácabus ad ollam? quando enim se collíserint, confringétur. Dives injustè egit, et fremet; pauper autem læsus tacébit. Si largítus fúeris, assúmet te; et si non habúeris, derelinquet te. Si habes, convívet tecum, et evacuábit te, et ipse non dolébit super te. Si necessárius illi fúeris, supplantábit te; et subrídens spem dabit, narrans tibi bona, et dicet: Quid opus est tibi?

℟. Vani sunt, 301.

LECTIO III.

Advocatus à potentióre, discéde; ex hoc enim magis te advocábit. Ne ímprobus sis, ne impingáris; et ne longè sis ab eo, ne eas in oblivióném. Ne retíneas ex æquo loqui cum illo, nec credas multis verbis illíus; ex multa enim loquéla tentábit te, et subrídens interrogábit te de abscónditis tuis. Immítis ánimus illíus conservábit verba tua; et non parcet de malítia, et de vínculis. Cave tibi, et attende diligenter audítui tuo; quóniam cum subversióne tua ámbulas. Audiens verò illa, quasi in somnis vide, et vigilábis. Omni vitâ tuâ dílige Deum, et ínvoca illum in salúte tua. Omne ánimal díligit símile sibi; sic et omnis homo próximum sibi. ℟. Finem, 301.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 13.

Venatio leónis, ónager in erémo; sic et páscua dívitum sunt páuperes. Et sicut abominátio est superbo humílitas, sic et execrátio dívitis pauper. Dives commótus con-

firmátur ab amícis suis; húmilis autem, cùm cecíderit, expellétur et à notis. Díviti decepto multi recuperatóres: locútus est superba, et justificavérunt illum. Húmilis deceptus est, ínsuper et argúitur: locútus est sensátè, et non est datus ei locus. Dives locútus est, et omnes tacuérunt, et verbum illíus usque ad nubes perdúcent. Pauper locútus est, et dicunt: Quis est hic? et si offénderit, subvertent illum. Bona est substántia, cui non est peccátum in consciéntia; et nequíssima paupertas in ore ímpii.

℟. Dómine, 302.

LECTIO II. *Cap.* 14.

BEATUS vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, et non est stimulátus in tristítia delicti. Felix qui non hábuit ánimi sui tristítiam, et non éxcidit à spe sua. Viro cúpido et tenáci sine ratióne est substántia; et hómini lívido ad quid aurum? Qui acervat ex ánimo suo injustè, áliis cóngregat, et in bonis illíus álius luxuriábitur. Qui sibi nequam est, cui álii bonus erit? et non jucundabitur in bonis suis. Qui sibi ínvidet, nihil est illo néquius, et hæc reddítio est malítiæ illíus: et si bene fécerit, ignoranter et non volens facit; et in novíssimo manifestat malítiam suam.

℟. Vanitátem, 302.

LECTIO III.

INSATIABILIS óculus cúpidi in parte iniquitátis: non satiábitur, donec consúmat aréfáciens ánimam suam. Oculus malus ad mala, et non satiábitur pane; sed índigens et in tristítia erit super mensam suam. Fili, si habes, bénefac tecum, et Deo dignas oblatiónes offer. Memor esto quóniam mors non tardat, et testamentum inferórum quia demonstrátum est tibi; testamentum enim hujus mundi morte moriétur. Ante mortem bénefac amíco tuo, et secundùm vires tuas expórrigens da páuperi. Non defraudéris à die bono, et partícula boni doni non te prætéreat. Nonne áliis relinques dolóres, et labóres tuos in divisióne sortis? Da et áccipe, et justífica ánimam tuam. Ante óbitum tuum operáre justítiam: quóniam non est apud ínferos invenire cibum.

℟. Nonne, 302.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 20 *et* 21.

XENIA et dona excæcant óculos júdicum, et quasi mutus, in ore avertit correptiónes eórum. Sapiéntia abscónsa, et thesaurus invísus: quæ utílitas in utrisque? Mélior est qui celat insipiéntiam suam, quàm homo qui abscondit sapiéntiam suam. Fili, peccasti? non adjícias íterum; sed et de prístinis deprecáre, ut tibi dimittantur. Quasi à fácie cólubri fuge

peccáta : et si accésseris ad illa, suscípient te. Dentes leónis, dentes ejus, interficientes ánimas hóminum. Quasi rhomphæa bis acúta, omnis iníquitas; plagæ illíus non est sánitas. Objurgátio et injúriæ annullábunt substántiam, et domus quæ nimis lócuples est, annullábitur supérbiâ; sic substántia superbi eradicábitur.

℟. Beátus, 300.

Lectio II. *Cap.* 25.

In tribus plácitum est spirítui meo, quæ sunt probáta coram Deo et homínibus; concórdia fratrum, et amor proximórum, et vir et múlier bene sibi consentientes. Tres spécies odívit ánima mea, et ággravor valde ánimæ illórum; páuperem superbum, dívitem mendácem, senem fátuum et insensátum. Quæ in juventúte tua non congregasti, quómodo in senectúte tua invénies? Quàm speciósum canitiéi judícium, et presbyteris cognóscere consílium! Quàm speciósa veteránis sapiéntia, et gloriósis intellectus et consílium! Coróna senum, multa perítia; et glória illórum, timor Dei.

℟. Vani sunt, 301.

Lectio III. *Cap.* 28.

Qui vindicári vult, à Dómino invéniet vindictam, et peccáta illíus servans servábit. Relinque próximo tuo nocenti te; et tunc deprecanti tibi peccáta solventur. Homo hómini reservat iram, et à Deo quærit medélam? In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam, et de peccátis suis deprecátur? Ipse, cùm caro sit, reservat iram; et propitiatiónem petit à Deo? quis exorábit pro delictis illíus? Memento novissimórum, et désine inimicári: tabitúdo enim et mors ímminent in mandátis ejus. Memoráre timórem Dei, et non irascáris próximo. Memoráre testamentum Altíssimi, et déspice ignorántiam próximi. Abstine te à lite, et mínues peccáta.

℟. Finem, 301.

FERIA QUINTA.

Lectio I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 31.

Intellige quæ sunt próximi tui ex teipso: útere quasi homo frugi his quæ tibi apponuntur; ne cùm mandúcas multùm, ódio habeáris. Cessa prior causâ disciplínæ; et noli nímius esse, ne fortè offendas. Et si in médio multórum sedisti, prior illis ne extendas manum tuam, nec prior poscas bíbere. Quàm suffíciens est hómini erudíto vinum exíguum! et in dormiendo non laborábis ab illo, et non sénties dolórem. Vigília, chólera et tortúra viro infruníto; somnus sanitátis in hómine parco: dórmiet usque mane, et ánima illíus cum ipso delectábitur.

℟. Dómine, 302.

LECTIO II.

Audi me, fili, et ne spernas me; et in novíssimo invénies verba mea. In ómnibus opéribus tuis esto velox, et omnis infírmitas non occurret tibi. Spléndidum in pánibus benedícent lábia multórum, et testimónium veritátis illíus fidéle. Nequíssimo in pane murmurábit cívitas, et testimónium nequítiæ illíus verum est. Diligentes in vino noli provocáre; multos enim extermínávit vinum. Ignis probat ferrum durum; sic vinum corda superbórum árguet in ebrietáte potátum. Æqua vita homínibus vinum in sobrietáte: si bibas illud moderátè, eris sóbrius. Quæ vita est ei qui minúitur vino? Quid defraudat vitam? Mors.

℟. Vanitátem, 302.

LECTIO III.

Vinum in jucunditátem creátum est, et non in ebrietátem, ab inítio. Exultátio ánimæ et cordis, vinum moderátè potátum. Sánitas est ánimæ et córpori sóbrius potus. Vinum multum potátum irritatiónem, et iram, et ruínas multas facit. Amaritúdo ánimæ vinum multum potátum. Ebrietátis animósitas, imprudentis offénsio, minórans virtútem, et fáciens vúlnera. In convívio vini non árguas próximum, et non despícias eum in jucunditáte illíus; verba impropérii non dicas illi, et non premas illum in repetendo.

℟. Nonne, 302.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 32.

Audi tacens; et pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Adolescens, lóquere in tua causa vix. Si bis interrogátus fúeris, hábeat caput responsum tuum. In multis esto quasi ínscius, et audi tacens simul, et quærens. In médio magnatórum non præsúmas; et ubi sunt senes, non multùm loquáris. Ante grándinem præíbit coruscátio: et ante verecúndiam præíbit grátia, et pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Et horâ surgendi non te trices: præcurre autem prior in domum tuam, et illìc avocáre, et illìc lude, et age conceptiónes tuas, et non in delictis et verbo superbo. Et super his ómnibus benedícito Dóminum qui fecit te, et inebriantem te ab ómnibus bonis suis. ℟. Beátus, 300.

LECTIO II. *C.* 32, 33.

Fili, sine consílio nihil fácias, et post factum non pœnitébis. In via ruínæ non eas, et non offendes in lápides; nec credas te viæ laborióse, ne ponas ánimæ tuæ scándalum: et à fíliis tuis cave, et à doméstícis tuis attende. In omni ópere tuo crede ex fide ánimæ tuæ; hoc est enim conservátio mandatórum. Qui credit Deo, attendit mandátis; et qui confídit in illo, non minorá-

bitur. Timenti Dóminum non occurrent mala; sed in tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit à malis. Sápiens non odit mandata et justítias, et non illidétur quasi in procella navis. Homo sensátus credit legi Dei, et lex illi fidélis.

℟. Vani sunt, 301.

Lectio iii. *Cap.* 34.

Qui offert sacrifícium ex substántia páuperum, quasi qui víctimat fílium in conspectu patris sui. Panis egéntium, vita páuperum est: qui defraudat illum, homo sánguinis est. Qui aufert in sudóre panem, quasi qui occídit próximum suum. Qui effundit sánguinem, et qui fraudem facit mercenário, fratres sunt. Unus ædíficans, et unus déstruens; quid prodest illis nisi labor? Unus orans, et unus maledícens; cujus vocem exáudiet Deus? Qui baptizátur à mórtuo, et íterum tangit eum, quid próficit lavátio illíus? Sic homo qui jejúnat in peccátis suis, et íterum éadem fáciens, quid próficit humiliando se? oratiónem illíus quis exáudiet? ℟. Finem, 301.

SABBATO.

Lectio i.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 37.

Cum viro sancto assíduus esto, quemcumque cognóveris observantem timórem Dei, cujus ánima est secundùm ánimam tuam; et qui, cùm titubáveris in ténebris, condolébit tibi. Cor boni consílii státue tecum: non est enim tibi áliud pluris illo. Anima viri sancti enúntiat aliquando vera, quàm septem circumspectóres sedentes in excelso ad speculandum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum, ut dírigat in veritáte viam tuam. Ante ómnia ópera verbum verax præcédat te, et ante omnem actum consílium stábile. Verbum nequam immutábit cor, ex quo partes quátuor oriuntur, bonum et malum, vita et mors; et dominátrix illórum est assídua lingua. Est vir astútus multórum erudítor, et ánimæ suæ inútilis est. Vir perítus multos erudívit, et ánimæ suæ suávis est. Qui sophísticè lóquitur, odíbilis est; in omni re defraudábitur.

Lectio ii. *Cap.* 41.

O mors, quàm amára est memória tua hómini pacem habenti in substántiis suis: viro quiéto, et cujus viæ dírectæ sunt in ómnibus, et adhuc valenti accípere cibum! O mors, bonum est judícium tuum hómini indigenti, et qui minorátur víribus, defecto ætáte, et cui de ómnibus cura est, et incredíbili, qui perdit patiéntiam. Noli metúere judícium mortis. Memento quæ ante te fuérunt, et quæ superventúra sunt tibi; hoc judícium à Dómino omni carni. Et quid su-

pervéniet tibi in beneplácito Altíssimi? sive decem, sive centum, sive mille anni: non est enim in inferno accusátio vitæ.

Lectio III.

Væ vobis, viri ímpii, qui dereliquistis legem Dómini altíssimi. Et si nati fuéritis, in maledictióne nascémini; et si mórtui fuéritis, in maledictióne erit pars vestra. Omnia quæ de terra sunt, in terram convertentur; sic ímpii à maledicto in perditiónem. Luctus hóminum in córpore ipsórum; nomen autem impiórum delébitur. Curam habe de bono nómine; hoc enim magis permanébit tibi, quàm mille thesauri pretiósi et magni. Bonæ vitæ númerus diérum; bonum autem nomen permanébit in ævum. Disciplínam in pace conserváte, fílii.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei símilis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo, et adhuc rétinens innocéntiam? *Job* 2.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIV POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

Lectio I.

Incipit liber Job.

Cap. 1.

Vir erat in terra Hus, nómine Job; et erat vir ille simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo: natíque sunt ei septem fílii et tres fíliæ. Et fuit posséssio ejus septem míllia óvium; et tria míllia camelórum, quingenta quoque juga boum, et quingentæ ásinæ, ac família multa nimis; eratque vir ille magnus inter omnes Orientáles. Et ibant fílii ejus, et faciébant convívium per domos, unusquisque in die suo. Et mittentes vocábant tres soróres suas, ut coméderent et bíberent cum eis. Cumque in orbem transíssent dies convívii, mittébat ad eos Job, et sanctificábat illos; consurgensque dilúculo, offerébat holocausta pro síngulis. Dicébat enim: Ne fortè peccáverint fílii mei, et benedíxerint Deo in córdibus suis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

℟. Job córruens in terram adorávit, et dixit: * Nudus egressus sum de útero matris meæ, et nudus revertar illuc: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sit nomen Dómini benedictum. ℣. Nihil intúlimus in hunc mundum; haud dúbium quod nec auferre quid póssumus. * Nudus. *Job* 1. 1 *Tim.* 6.

Lectio II.

Quadam autem die, cùm venissent fílii Dei ut assísterent coram Dómino, áffuit inter eos étiam satan. Cui dixit Dóminus: Unde venis? Qui respondens, ait: Circuívi terram, et perambulávi eam.

Dixitque Dóminus ad eum : Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei símilis in terra, homo simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo? Cui respondens satan, ait : Numquid Job frustra timet Deum? Nonne tu vallasti eum, ac domum ejus, universamque substántiam per circúitum; opéribus mánuum ejus benedixisti, et posséssio ejus crevit in terra? Sed extende páululùm manum tuam, et tange cuncta quæ póssidet, nisi in fáciem benedíxerit tibi. Dixit ergo Dóminus ad satan : Ecce, universa quæ habet, in manu tua sunt; tantùm in eum ne extendas manum tuam. Egressusque est satan à fácie Dómini.

℟. Quis respondébit Deo? vel quis dícere potest : Cur ita facis? * Deus, cujus iræ nemo resístere potest, et sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus sum ego, ut respóndeam ei? ℣. Numquid dicit figmentum ei qui se finxit : Quid me fecisti sic? * Deus. *Job* 9. *Rom.* 9.

LECTIO III.

Cum autem quâdam die fílii et fíliæ ejus coméderent, et bíberent vinum in domo fratris sui primogéniti, núntius venit ad Job, qui díceret : Boves arábant, et ásinæ pascebantur juxta eos, et irruérunt Sabæi, tuleruntque ómnia, et púeros percussérunt gládio, et evási ego solus ut nuntiárem tibi. Cùmque adhuc ille loquerétur, venit alter, et dixit : Ignis Dei cécidit è cœlo, et tactas oves puerosque consumpsit, et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi. Sed et illo adhuc loquente, venit álius, et dixit : Chaldæi fecérunt tres turmas, et invasérunt camélos, et tulérunt eos, necnon et púeros percussérunt gládio; et ego fugi solus ut nuntiárem tibi. Adhuc loquebátur ille, et ecce álius intrávit, et dixit : Fíliis tuis et filiábus vescéntibus, et bibéntibus vinum in domo fratris sui primogéniti, repente ventus véhemens irruit à regióne deserti, et concussit quátuor ángulos domûs, quæ córruens oppressit líberos tuos, et mórtui sunt; et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

℟. Benedíctio peritúri super me veniébat, et cor víduæ consolátus sum : justítiâ indútus sum; * Oculus fui cæco, et pes claudo; † Pater eram páuperum. ℣. Factus sum infirmis infirmus : ómnibus ómnia factus sum. * Oculus. Glória. † Pater. *Job* 29. 1 *Cor.* 9.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 2, *c.* 18.

Dominus dedit, Dóminus ábstulit; sicut Dómino plácuit, ita factum est. Sanctus vir Job, tentante adversário, cuncta perdíderat; sed tamen

sciens quia contra se satan tentandi vires, nisi permittente Dómino, non habébat, non ait: Dóminus dedit, diábolus ábstulit; sed, Dóminus dedit, Dóminus ábstulit. Fortasse enim fúerat dolendum, si quod Cónditor déderat, hostis abstulisset: at postquam non ábstulit nisi ipse qui dedit, sua recépit, non nostra ábstulit. Si enim ab illo accípimus quibus in hac vita útimur, cur doleámus quod ipso judicante exígimur, quo largiente fœnerámur? Nec aliquando injustus est créditor, qui, dum præfixo reddendi témpore non constríngitur, quando vult, éxigit quod fœnerátur. Ubi et bene subjúngitur: Sicut Dómino plácuit, ita factum est. Cùm enim in hac vita ea quæ nólumus pátimur, necesse est ut ad eum qui injustum velle nil potest, stúdia nostræ voluntátis inclinémus.

℟. Beátus homo qui corrípitur à Deo: increpatiónem ergo Dómini ne réprobes; * Quia ipse vúlnerat, et medétur. ℣. Noli neglígere disciplínam Dómini, neque fatigéris dum ab eo argúeris; * Quia. *Job.* 5. *Hebr.* 12.

LECTIO V.

MAGNA quippe est consolátio in eo quod dísplicet, quod illo ordinante erga nos ágitur, cui non nisi justum placet. Si ígitur justa placére Dómino scimus, pati autem nulla, nisi quæ Dómino placúerint, póssumus, justa sunt cuncta quæ pátimur; et valde injustum est si de justa passióne murmurámus. Sed quia orátor fortis quómodo assertiónem partis suæ contra adversárium allegávit, audívimus; nùnc quómodo in oratiónis suæ término júdicem benedicendo laudet, audiámus. Séquitur: Sit nomen Dómini benedictum. Ecce omne quod rectum sensit, Dómini benedictióne conclúsit; ut hinc adversárius inspíciat, et ad pœnam suam victus erubescat; quia ipse Dómino cóntumax, étiam in beatitúdine cónditus éxtitit, cui homo hymnum glóriæ étiam percussus dicit.

℟. Addidit Dóminus ómnia quæcumque fúerant Job duplícia, et fratres sui consoláti sunt eum: * Dóminus autem benedixit novíssimis Job, magis quàm princípio ejus. ℣. Fidélis Deus est, qui non patiétur vos tentári supra id quod potestis, sed fáciet étiam cum tentatióne provéntum. * Dóminus. *Job* 42. 1 *Cor.* 10.

LECTIO VI.

INTUENDUM verò est quia hostis noster tot nos jáculis pércutit, quot tentatiónibus affligit. Quotídie namque in ácie stamus, quotídie tentatiónum ejus tela excípimus. Sed et nos contra illum jácula míttimus, si confossi tribulatiónibus humília respondémus. Beátus ígitur Job percussus damno rerum, percussus

sus morte filiórum, quia vim dolóris vertit in laudem Conditóris, dicens: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit; sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum; superbum hostem humilitáte pérculit, crudélem patiéntiâ stravit.

℟. Patientes estóte et vos, et confirmáte corda vestra: * Exemplum accípite labóris et patiéntiæ: † Sufferéntiam Job audistis, et finem Dómini vidistis. ℣. Sustinéte misericórdiam Dómini: respícite natiónes hóminum; et scitóte quia nullus sperávit in Dómino, et confúsus est. * Exemplum. Glória. † Sufferéntiam. *Jac.* 5. *Eccli.* 2.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum. *Cap.* 6.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Nemo potest duóbus dóminis servíre. Aut enim unum ódio habébit, et álterum díliget; aut unum sustinébit, et álterum contemnet. Non potestis Deo servíre et mammónæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De Serm. Dom. in monte, lib. 2, *cap.* 14.

Nemo potest duóbus dóminis servíre. Ad hanc ipsám intentiónem referendum est quod consequenter expónit, dicens: Aut enim unum ódio habébit, et álterum díliget; aut álterum patiétur, et álterum contemnet. Quæ verba diligenter consideranda sunt; nam qui sint duo dómini, deinceps ostendit, cùm dicit: Non potestis Deo servíre et mammónæ. Mammóna apud Hebræos divítiæ appellári dicuntur. Cóngruit et púnicum nomen; nam lucrum púnicè mammon dícitur.

℟. Ne sollíciti sitis ánimæ vestræ quid manducétis, neque córpori vestro quid induámini? * Nonne ánima plus est quàm esca, et corpus plus quàm vestimentum? ℣. Quadraginta annis in deserto nihil pátribus défuit; vestimenta eórum non inveteravérunt. * Nonne. *Matth.* 6. 2 *Esdr.* 9.

Lectio viii. *c.* 16.

Nolite ergo sollíciti esse, dicentes: Quid edémus; aut quid bibémus, aut quid vestiémur? Hic manifestíssimè ostendit, non hæc esse appetenda tanquam tália bona nostra, ut propter ipsa debeámus bene fácere, si quid fácimus; sed tamen esse necessária. Quid enim intersit inter bonum quod appetendum est, et necessárium quod sumendum est, hâc senténtiâ declarávit, cùm ait: Quærite primùm regnum Dei et justítiam ejus, et hæc ómnia apponentur vobis. Regnum ergo et justítia Dei bonum nostrum est: et hoc appetendum, et ibi finis constituendus, propter quod ómnia faciámus quæcumque fácimus.

℟. Respícite volatília cœli: non serunt, neque metunt, neque cóngregant in hórrea;

et Pater vester cœlestis pascit illa. * Nonne vos magis pluris estis illis? ℣. Dat jumentis escam ipsórum, et pullis corvórum invocántibus eum. * Nonne. *Matth.* 6. *Ps.* 146.

LECTIO IX.

SED quia in hac vita militámus, ut ad illud regnum perveníre possímus, quæ vita sine his necessáriis agi non potest: Apponentur vobis hæc, inquit; sed vos regnum Dei et justítiam ejus primùm quærite. Cùm enim dixit illud, primùm, significávit quia hoc postérius quærendum est, non témpore, sed dignitáte: illud, tanquam bonum nostrum; hoc, tanquam necessárium nostrum; necessárium autem propter illud bonum. Neque enim, verbi grátiâ, ídeo debémus evangelizáre ut manducémus; sed ídeo manducáre ut evangelizémus: nam si proptérea evangelizámus ut manducémus, vílius habémus Evangélium quàm cibum; et erit jam bonum nostrum in manducando, necessárium autem in evangelizando.

℟. Nolíte sollíciti esse, dicentes: Quid manducábimus, aut quo operiémur? * Hæc ómnia gentes inquírunt: † Scit Pater vester quia his indigétis. ℣. Peccatóri dedit Deus curam supérfluam, ut addat et cóngreget; et hoc vánitas est, et cassa sollicitúdo. * Hæc. Glória. † Scit Pater vester quia his indigétis. *Matth.* 6. *Eccles.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Nemo potest duóbus dóminis servíre: non potestis Deo servíre, et mammónæ. *Matth.* 6.

Orémus. ORATIO.

CUSTODI, Dómine, quæsumus, Ecclésiam tuam propitiatióne perpétuâ: et quia sine te lábitur humána mortálitas, tuis semper auxíliis et abstrahátur à nóxiis, et ad salutária dirigátur; Per.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Quærite primùm regnum Dei et justítiam ejus; et hæc ómnia adjicientur vobis. *Matth.* 6.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De libro Job. *Cap.* 1 *et* 2.

SURREXIT Job, et scidit vestimenta sua, et tonso cápite córruens in terram, adorávit, et dixit: Nudus egressus sum de útero matris meæ, et nudus revertar illuc: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum. In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis, neque stultum quid contra Deum locútus est. Factum est autem cùm quâdam die venissent fílii Dei, et starent coram Dómino, venisset quoque satan inter eos, et staret in conspectu ejus, ut díceret Dóminus ad satan: Unde venis? Qui respondens, ait: Circuívi terram, et perambulávi eam. ℟. Job, 310.

LECTIO II.

ET dixit Dóminus ad satan: Numquid considerasti servum

meum Job, quod non sit ei símilis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo, et adhuc rétinens innocéntiam? Tu autem commovisti me adversùs eum, ut affligerem eum frustra. Cui respondens satan, ait: Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo, dabit pro ánima sua; alióquin mitte manum tuam, et tange os ejus et carnem; et tunc vidébis quod in fáciem benedícat tibi. Dixit ergo Dóminus ad satan: Ecce in manu tua est; verúmtamen ánimam illíus serva. Egressus ígitur satan à fácie Dómini, percussit Job úlcere péssimo, à planta pedis usque ad vérticem ejus: qui testâ sániem radébat, sedens in sterquilínio. Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu pérmanes in simplicitáte tua? bénedic Deo, et mórere. Qui ait ad illam: Quasi una de stultis muliéribus locúta es: si bona suscépimus de manu Dei, mala quare non suscipiámus? In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis.

℟. Quis, 311.

Lectio III.

Igitur audientes tres amici Job omne malum quod accidisset ei, venérunt sínguli de loco suo; Eliphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes. Condíxerant enim, ut páriter venientes visitárent eum, et consolarentur. Cùmque elevassent procul óculos suos, non cognovérunt eum: et exclamantes ploravérunt; scissisque véstibus, sparsérunt púlverem super caput suum in cœlum. Et sedérunt cum eo in terra septem diébus et septem nóctibus, et nemo loquebátur ei verbum; vidébant enim dolórem esse vehementem.

℟. Benedíctio peritúri super me veniébat, 311.

FERIA TERTIA.

Lectio I.

De libro Job. *Cap.* 3.

Post hæc apéruit Job os suum, et maledixit diéi suo, et locútus est: Péreat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: Conceptus est homo. Dies ille vertátur in ténebras: non requírat eum Deus désuper, et non illustrétur lúmine. Obscúrent eum ténebræ, et umbra mortis; óccupet eum calígo, et involvátur amaritúdine. Noctem illam tenebrósus turbo possídeat, non computétur in diébus anni, nec numerétur in ménsibus. Sit nox illa solitária, nec laude digna: maledícant ei qui maledícunt diéi, qui paráti sunt suscitáre Levíathan. Obtenebrentur stellæ calígine ejus: expectet lucem, et non vídeat, nec ortum surgentis auróræ; quia non conclúsit óstia ventris qui portávit me, nec ábstulit mala ab óculis meis.

℟. Beátus homo qui corrípitur à Deo, 312.

LECTIO II. *Cap.* 4.

RESPONDENS autem Eliphaz Themanítes, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, fórsitan molestè accípies; sed conceptum sermónem tenére quis póterit? Ecce docuísti multos, et manus lassas roborasti: vacillantes confirmavérunt sermónes tui, et génua treméntia confortasti: nunc autem venit super te plaga, et defecisti; tétigit te, et conturbátus es. Ubi est timor tuus, fortitúdo tua, patiéntia tua, et perféctio viárum tuárum? Recordáre, óbsecro te, quis unquam ínnocens périit? aut quando recti deléti sunt? Quin pótiùs vidi eos qui operantur iniquitátem, et séminant dolóres, et metunt eos, flante Deo, periisse, et spíritu iræ ejus esse consumptos.

℟. Addidit, 312.

LECTIO III. *Cap.* 6.

RESPONDENS autem Job, dixit: Utinam appenderentur peccáta mea quibus iram mérui, et calámitas quam pátior, in statéra: quasi aréna maris hæc grávior apparéret: unde et verba mea dolóre sunt plena; quia sagittæ Dómini in me sunt, quarum indignátio ébibit spíritum meum; et terróres Dómini mílitant contra me. Numquid rúgiet ónager, cùm habúerit herbam? aut múgiet bos, cùm ante præsépe plenum stéterit? aut póterit cómedi insulsum, quod non est sale condítum? aut potest áliquis gustáre, quod gustátum affert mortem? Quæ priùs nolébat tángere ánima mea, nunc præ angústia cibi mei sunt. Quis det ut véniat petítio mea; et quod expecto, tríbuat mihi Deus? Et qui cœpit, ipse me cónterat; solvat manum suam, et succídat me? Et hæc mihi sit consolátio, ut afflígens me dolóre non parcat, nec contradícam sermónibus Sancti.

℟. Patientes, 313.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro Job. *Cap.* 8.

RESPONDENS Baldad Suhites, dixit: Usquequo loquéris tália, et spíritus múltiplex sermónes oris tui? Numquid Deus supplantat judícium? aut Omnípotens subvertit quod justum est? Etiamsi fílii tui peccavérunt ei, et dimísit eos in manu iniquitátis suæ; tu tamen si dilúculo consurréxeris ad Deum, et Omnipotentem fúeris deprecátus, si mundus et rectus incésseris, statim evigilábit ad te, et pacátum reddet habitáculum justítiæ tuæ; in tantum ut si prióra tua fúerint parva, et novíssima tua multiplicentur nimis. ℟. Job, 310.

LECTIO II. *Cap.* 9.

ET respondens Job, ait: Verè scio quod ita sit, et quod non justificétur homo compósitus Deo. Si volúerit conténdere cum eo, non póterit ei respondére unum pro mille. Sápiens corde est, et

fortis róbore: quis réstitit ei, et pacem hábuit? Qui tránstulit montes, et nesciérunt hi quos subvertit in furóre suo. Qui cómmovet terram de loco suo, et columnæ ejus concutiuntur. Qui præcipit soli, et non oritur; et stellas claudit quasi sub signáculo. Qui extendit cœlos solus, et gráditur super fluctus maris. Qui facit Arctúrum, et Orióna, et Hyadas, et interióra Austri. Qui facit magna, et incomprehensibília et mirabília, quorum non est númerus.

℟. Quis, 311.

LECTIO III.

Si vénerit ad me, non vidébo eum; si abíerit, non intélligam. Si repente intérroget, quis respondébit ei? vel quis dícere potest: Cur ita facis? Deus, cujus iræ nemo resístere potest, et sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ergo sum ego, ut respóndeam ei, et loquar verbis meis cum eo? Qui etiamsi habúero quídpiam justum, non respondébo, sed meum júdicem deprecábor. Et cùm invocantem exaudíerit me, non credo quod audíerit vocem meam. In túrbine enim cónteret me, et multiplicábit vúlnera mea étiam sine causa. Non concédit requiéscere spíritum meum, et implet me amaritudínibus. Si fortitúdo quæritur, robustíssimus est: si æquitas judícii, nemo audet pro me testimónium dícere. Si justificáre me volúero, os meum condemnábit me: si innocentem osténdero, pravum me comprobábit.

℟. Benedíctio, 311.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro Job. *Cap.* 11.

Respondens autem Sophar Naamathítes, dixit: Numquid qui multa lóquitur, non et áudiet? aut vir verbósus justificábitur? Tibi soli tacébunt hómines? et cùm céteros irríseris, à nullo confutáberis? Dixisti enim: Purus est sermo meus, et mundus sum in conspectu tuo. Atque útinam Deus loquerétur tecum, et aperíret lábia sua tibi, ut osténderet tibi secréta sapiéntiæ, et quod múltiplex esset lex ejus, et intellígeres quod multò minóra exigáris ab eo, quàm merétur iníquitas tua.

℟. Beátus, 312.

LECTIO II. *Cap.* 12.

Respondens autem Job, dixit: Ergo vos estis soli hómines, et vobiscum moriétur sapiéntia? Et mihi est cor sicut et vobis, nec inférior vestri sum: quis enim hæc quæ nostis ignórat? Qui deridétur ab amíco suo sicut ego, invocábit Deum, et exáudiet eum: derídetur enim justi simplícitas. Lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus statútum. Abundant tabernácula prædónum, et audacter próvocant Deum, cùm ipse déderit ómnia in manus eórum. Nimírum intérroga jumenta, et docébunt te; et volatília cœli, et indi-

cábunt tibi. Lóquere terræ, et respondébit tibi; et narrábunt pisces maris. Quis ignórat quod ómnia hæc manus Dómini fécerit? In cujus manu ánima omnis viventis, et spíritus universæ carnis hóminis. ℟. Addidit, 312.

Lectio III. *Cap.* 13.

Audite ergo correptiónem meam, et judícium labiórum meórum atténdite. Numquid Deus índiget vestro mendácio, ut pro illo loquámini dolos? Numquid fáciem ejus accípitis, et pro Deo judicáre nitímini? Aut placébit ei quem celáre nihil potest? aut decipiétur ut homo, vestris fraudulentiis? Ipse vos árguet, quóniam in abscóndito fáciem ejus accípitis. Statim ut se commóverit, turbábit vos; et terror ejus írruet super vos. Memória vestra comparábitur cíneri, et redigentur in lutum cervíces vestræ. Tacéte paulisper, ut loquar quodcumque mihi mens suggésserit. Quare lácero carnes meas déntibus meis, et ánimam meam porto in mánibus meis? Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo: verúmtamen vias meas in conspectu ejus árguam. Et ipse erit salvátor meus: non enim véniet in conspectu ejus omnis hypócrita. ℟. Patientes, 213.

FERIA SEXTA.

Lectio I.

De libro Job. *Cap.* 32.

Omiserunt tres viri isti respondére Job, eo quod justus sibi viderétur. Et irátus, indignatusque est Elíu fílius Bárachel Buzítes, de cognatióne Ram: irátus est autem adversùm Job, eo quod justum se esse díceret coram Deo. Porrò adversùm amícos ejus indignátus est, eo quod non invenissent responsiónem rationábilem, sed tantúmmodo condemnassent Job. Igitur Elíu expectávit Job loquentem, eo quod senióres essent qui loquebantur. Cùm autem vidisset quod tres respondére non potuissent, irátus est veheménter. Respondensque Elíu fílius Bárachel Buzítes, dixit: Júnior sum témpore, vos autem antiquióres; idcirco, demisso cápite; véritus sum vobis indicáre meam senténtiam. Sperábam enim quod ætas prolíxior loquerétur, et annórum multitúdo docéret sapiéntiam. Sed, ut vídeo, spíritus est in homínibus, et inspirátio Omnipoténtis dat intelligéntiam. Non sunt longævi sapientes, nec senes intélligunt judícium.

℟. Job córruens in terram, adorávit, 310.

Lectio II. *Cap.* 36.

Addens quoque Elíu, hæc locútus est: Sústine me páululùm, et indicábo tibi; adhuc enim hábeo quod pro Deo loquar. Répetam sciéntiam meam à princípio, et operatórem meum probábo justum. Verè enim absque mendácio sermónes mei, et perfecta sciéntia probábitur tibi. Deus potentes non ábjicit, cùm et

ipse sit potens. Sed non salvat impios, et judícium paupéribus tríbuit. Non áuferet à justo óculos suos, et reges in sólio cóllocat in perpétuum; et illi eriguntur. Et si fúerint in caténis, et vinciantur fúnibus paupertátis, indicábit eis ópera eórum, et scélera eórum, quia violenti fuérunt.

℟. Quis respondébit Deo? vel quis dícere potest, 311.

Lectio III. *Cap.* 38.

Respondens autem Dóminus Job de túrbine, dixit: Quis est iste involvens senténtias sermónibus imperítis? Accinge sicut vir lumbos tuos; interrogábo te, et responde mihi. Ubi eras quando ponébam fundamenta terræ? Indica mihi, si habes intelligéntiam. Quis pósuit mensúras ejus, si nosti? vel quis teténdit super eam líneam? Super quo bases illíus solidátæ sunt? aut quis demísit lápidem angu. lárem ejus; cùm me laudárent simul astra matutína, et jubilárent omnes fílii Dei? Quis conclúsit óstiis mare, quando erumpébat quasi de vulva procédens; cùm pónerem nubem vestimentum ejus, et calígine illud quasi pannis infántiæ obvólverem? Circúmdedi illud términis meis, et pósui vectem et óstia. Et dixi: Usque huc vénies, et non procédes ámpliùs, et hic confringes tumentes fluctus tuos.

℟. Benedíctio peritúri super me veniébat, 311.

SABBATO.

Lectio I.

De libro Job. *Cap.* 42.

Respondens Job Dómino, dixit: Scio quia ómnia potes, et nulla te latet cogitátio. Quis est iste qui celat consílium absque sciéntia? ídeo insipienter locútus sum, et quæ ultra modum excéderent sciéntiam meam. Audi, et ego loquar: interrogábo te, et responde mihi. Audítu auris audívi te, nunc autem óculus meus videt te. Idcirco ipse me reprehendo, et ago pœniténtiam in favilla et cínere. Postquam autem locútus est Dóminus verba hæc ad Job, dixit ad Eliphaz Themanítem: Irátus est furor meus in te, et in duos amícos tuos; quóniam non estis locúti coram me rectum, sicut servus meus Job. Súmite ergo vobis septem tauros et septem aríetes, et ite ad servum meum Job, et offerte holocaustum pro vobis: Job autem servus meus orábit pro vobis; fáciem ejus suscípiam, ut non vobis imputétur stultítia; neque enim locúti estis ad me recta, sicut servus meus Job.

Lectio II.

Abierunt ergo Eliphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes, et fecérunt sicut locútus fúerat Dóminus ad eos; et suscépit Dóminus fáciem Job. Dóminus quoque conversus est ad pœniténtiam Job, cùm oráret

ille pro amícis suis. Et áddidit Dóminus ómnia quæcumque fúerant Job, duplícia. Venérunt autem ad eum omnes fratres sui, et universæ soróres suæ. et cuncti qui nóverant eum priùs; et comedérunt cum eo panem in domo ejus; et movérunt super eum caput, et consoláti sunt eum super omni malo quod intúlerat Dóminus super eum; et dedérunt ei unusquisque ovem unam, et inaurem áuream unam.

Lectio III.

Dominus autem benedixit novíssimis Job magis quàm princípio ejus: et facta sunt ei quatuórdecim míllia óvium, et sex míllia camelórum, et mille juga boum, et mille ásinæ. Et fuérunt ei septem fílii et tres fíliæ. Et vocávit nomen uníus Diem, et nomen secundæ Cássiam, et nomen tértiæ Cornustíbii. Non sunt autem inventæ mulíeres speciósæ, sicut fíliæ Job in universa terra: deditque eis pater suus hæreditátem inter fratres eárum. Vixit autem Job post hæc centum quadraginta annis, et vidit fílios filiórum suórum usque ad quartam generatiónem; et mórtuus est senex, et plenus diérum.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Tobías factus est cæcus: hanc autem tentatiónem ídeo Dóminus permísit evenire illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus, sicut et sancti Job. *Tob.* 2.

Oratio ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XV POST PENTECOSTEN.

IN I NOCTURNO.

Lectio I.

Incipit liber Tobíæ.

Cap. 1.

Tobias ex tribu et civitáte Néphtali, (quæ est in superióribus Galilææ supra Naasson, post viam quæ ducit ad occidentem, in sinistro habens civitátem Sephet) cùm captus esset in diébus Salmánasar regis Assyriórum, in captivitáte tamen pósitus, viam veritátis non deséruit; ita ut ómnia quæ habére póterat, quotídie concaptívis frátribus, qui erant ex ejus génere, impertíret. Cùmque esset júnior ómnibus in tribu Néphthali, nihil tamen pueríle gessit in ópere. Dénique cùm irent omnes ad vítulos áureos quos Jeróboam fécerat rex Israel, hic solus fugiébat consórtia ómnium; sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini, et ibi adorábat Dóminum Deum Israel, ómnia primitíva sua et décimas suas fidéliter ófferens: ita ut in tértio anno prosélytis et ádvenis ministráret omnem decimatiónem. Hæc et his simília secundùm legem Dei puérulus observábat.

℟. Tobías cùm esset júnior, nihil pueríle gessit in ópere: dénique * Cùm írent omnes ad vítulos áureos, hic solus fugiébat consórtia óm-

nium, sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini, et ibi adorábat. ℣. Pater tales quærit qui adórent eum. * Cùm. *Tob.* 1. *Joan.* 4.

LECTIO II.

Cum verò factus esset vir, accépit uxórem Annam de tribu sua; genuitque ex ea fílium, nomen suum impónens ei, quem ab infántia timére Deum dócuit, et abstinére ab omni peccáto. Igitur cùm per captivitátem devenisset cum uxóre sua et fílio in civitátem Níniven, cum omni tribu sua; cùm omnes éderent ex cibis gentílium, iste custodívit ánimam suam, et nunquam contaminátus est in escis eórum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo, dedit illi Deus grátiam in conspectu Salmánasar regis; et dedit illi potestátem quòcumque vellet ire, habens libertátem quæcumque fácere voluisset.

℟. Quómodo potúeris, esto miséricors: si multùm tibi fúerit, abundanter tríbue: * Si exíguum tibi fúerit, étiam exíguum libenter impertíri stude. ℣. Si voluntas prompta est, secundùm id quod habet accepta est, non secundùm id quod non habet. * Si exíguum. *Tob.* 4. 2 *Cor.* 8.

LECTIO III.

Pergebat ergo ad omnes qui erant in captivitáte, et mónita salútis dabat eis. Cùm autem venisset in Rages civitátem Medórum, et ex his quibus honorátus fúerat à rege, habuisset decem talenta argenti; et cùm in multa turba géneris sui Gabélum egentem vidéret, qui erat ex tribu ejus, sub chirógrapho dedit illi memorátum pondus argenti. Post multum verò témporis, mórtuo Salmánasar rege, cùm regnáret Sennácherib fílius ejus pro eo, et fílios Israel exósos habéret in conspectu suo, Tobías quotídie pergébat per omnem cognatiónem suam, et consolabátur eos, dividebatque unicuíque, prout póterat, de facultátibus suis; esurientes alébat, nudisque vestimenta præbébat, et mórtuis atque occísis sepultúram sollícitus exhibébat.

℟. Noli timére, fili mi; páuperem quidem vitam gérimus, sed * Multa bona habébimus, si timuérimus Deum, et recessérimus ab omni peccáto, et fecérimus bene. ℣. Nonne Deus elégit páuperes in hoc mundo, dívites in fide, et hærédes regni quod repromísit diligéntibus se? * Multa bona. Glória. * Multa. *Tob.* 4. *Jac.* 2.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Tobía. *Cap.* 1.

Lecto prophético libro qui inscríbitur Tobías, quamvis plenè vobis virtútes sancti Prophétæ Scriptúra insinuáverit, tamen compendiário mihi sermóne de ejus méritis recensendis et opéribus apud vos utendum árbitror; ut ea

...

quæ Scriptúra históríco more digessit látiùs, nos strictiùs comprehendámus, virtútum ejus génera velut quodam breviário colligentes. Fuit Tobías vir justus, misericors, hospitális; et hoc virtútum præditus choro, súbiit ærumnam captivitátis quam ferébat humíliter atque patienter, commúnem magis injúriam quàm privátam dolens; nec sibi virtútum suffrágia nihil profuisse deplórans, sed magis eam sibi contumeliam minórem peccatórum suórum prétio illátam arbitrátus, méruit edictum, ne quis ex fíliis captivitátis mórtuum sepultúræ daret.

℞. Cognáti Tobíæ irridébant vitam ejus : Tobías verò increpábat eos, dicens : * Fílii sanctórum sumus, et vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. ℣. Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem : fidélis enim est qui repromísit. * Fílii. *Tob.* 2. *Hebr.* 10.

LECTIO V.

At ille interdicto non revocabátur, magis quàm incitabátur, ne desérere officium pietátis mortis metu viderétur; erat enim misericórdiæ prétium mortis pœna. Talis flagítii deprehensus reus, vix tandem per amícum pótuit, direpto património, egénus et exul restítui suis. Iterum in his versabátur officiis; et si quid alimenti foret, peregrínum cum quo cibum súmeret, quærébat. Itaque, cùm fessus à sepultúræ revertisset múnere, appósitis sibi edendi subsídiis, misso fílio, quærébat consortem convívii. Dum convíva accérsitur, nuntiátis insepulti córporis relíquiis, convívium deserébat : nec putábat pium ut ipse cibum súmeret, cùm in público corpus jacéret exánime. Hoc illi quotidiánum opus, et magnum.

℞. Quando orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. * Ego sum Ráphael ángelus, unus ex septem qui astámus ante Dóminum. ℣. Grátia vobis et pax ab eo qui est, et à septem spirítibus qui in conspectu throni ejus sunt. * Ego sum. *Tob.* 12. *Apoc.* 1.

LECTIO VI. *Cap.* 2.

Tam sancto fessus offício prophéta, dum requiescit juxta paríetem aulæ, cadente de pásserum nido stércore, albúgine cæcitátem íncidit; nec conquestus ingémuit, nec dixit : Hæc merces labórum meórum? Fraudári magis se dóluit obsequiórum, quàm oculórum múnere; nec cæcitátem pœnam, sed impedimentum putábat. Et cùm victum mercéde leváret cónjugis, ne quid furtívum domum suam intráret, cavébat. Dénique plus honestáti quàm necessitáti cónsulens, cui sua déerant, commodá-

verat próximo suo pecúniam quamdam, quam toto vitæ suæ témpore in tanta indigéntia non repoposcit. Vix, ubi se fessum vidit, et depósitum senectúte, insinuávit fílio, non tam cúpiens commodátum repóscere, quàm sollícitus ne fraudáret hærédem. Quòd ígitur commodávit pecúniam, et non fœnerávit, justi servávit officium. Malum est enim fœnus quo quæruntur usúræ; sed non illud fœnus malum de quo scriptum est: Fœnera próximo tuo in témpore necessitátis illíus.

℞. Quia acceptus eras Deo, * Necesse fuit ut tentátio probáret te; et † Nunc misit me Dóminus ut curárem te, et Saram uxórem fílii tui à dæmónio liberárem. ℣. Quem díligit Dóminus, castígat: flagellat autem omnem fílium quem récipit. * Necesse. Glória. † Nunc. *Tob.* 12. *Hebr.* 12.

IN III NOCTURNO.

Lectio VII.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam. *Cap.* 7.

In illo témpore; Ibat Jesus in civitátem quæ vocátur Naim; et ibant cum eo discípuli ejus, et turba copiósa. Cùm autem appropinquáret portæ civitátis, ecce defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 98, *c.* 4.

Videamus quid Christus nos díscere vóluit in tribus mórtuis quos suscitávit. Resuscitávit fíliam mórtuam Archisynagógi, ad quam ægrotantem petebátur ut eam de ægritúdine liberáret. Excitávit et hunc júvenem víduæ fílium de quo nunc admóniti sumus; ut hinc ista quæ ipse largíri dignátur, cum vestra caritáte loquerémur. Modò audístis quómodo excitátus est. Appropinquábat Dóminus civitáti: et ecce efferebátur mórtuus jam extra portam. Misericórdiâ commótus, quòd flebat mater vídua, et destitúta único fílio, fecit quod audístis, dicens: Adoléscens, tibi dico, Surge. Surrexit ille mórtuus, cœpit loqui, et réddidit illum matri suæ. Excitávit et Lázarum de sepulcro.

℞. Defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ; et hæc vídua erat. Quam cùm vidisset * Dóminus, misericórdiâ motus super eam, dixit illi: Noli flere. ℣. Non despíciet Dóminus víduam, si effundat loquélam gémitûs. * Dóminus. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Lectio VIII. *Cap.* 5.

Ista tria génera mortuórum sunt tria génera peccatórum, quos hodiéque súscitat Christus. Illa enim mórtua fília Archisynagógi intus erat in domo; nondum erat de secrétis pariétibus eláta in públicum. Ibi intus suscitáta est, viva paréntibus rédditha. Iste autem jam quidem non in domo, sed tamen nondum in sepulcro; pariétibus elátus

erat, terræ mandátus non erat. Qui suscitávit mórtuam nondum elátam, suscitávit mórtuum jam elátum, nondum sepultum. Tértium restábat, ut et sepultum suscitáret; et hoc fecit in Lázaro.

℟. Accessit Jesus, et tétigit lóculum; hi autem qui portábant, stetérunt. Et * Ait: Adolescens, tibi dico, Surge. Et resédit qui erat mórtuus. ℣. Deus noster, Deus salvos faciendi; et Dómini Dómini éxitus mortis. * Ait. *Luc.* 7. *Ps.* 67.

Lectio ix. *Cap.* 7.

Hæc ergo, caríssimi, sic audiámus, ut qui vivunt, vivant; qui mórtui sunt, reviviscant. Sive adhuc peccátum in corde conceptum est, et non processit in factum; pœníteat, corrigátur cogitátio, surgat mórtuus intra domum consciéntiæ. Sive jam, quod cogitávit, admísit; nec sic desperétur. Non surrexit mórtuus intus, surgat elátus. Pœníteat facti, de próximo reviviscat: non eat in profundum sepultúræ; non accípiat désuper consuetúdinis molem. Sed fortè jam illi loquor, qui jam duro sui moris lápide prémitur, qui jam urgétur consuetúdinis póndere, qui jam quatriduánus putet; nec ipse despéret: profundus mórtuus est; sed altus est Christus. Novit clamando terréna ónera rúmpere, novit intrínsecus per seipsum vivificáre, solvendum discípulis trádere. Agant étiam tales pœniténtiam; neque enim Lázaro resuscitáto post quatríduum, ullus putor in vivente remánserat. Ergo qui vivunt, vivant: quicumque autem mórtui sunt, in quacumque harum trium morte se invénerint, agant ut celériter jam resurgant.

℟. Sicut Pater súscitat mórtuos, et vivíficat; * Sic et † Fílius quos vult, vivíficat. ℣. Non est fortis sicut Deus noster: Dóminus mortíficat, et vivíficat. * Sic. Glória Patri. † Fílius. *Joan.* 5. 1 *Reg.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Qui erat mórtuus, cœpit loqui; et dedit illum Jesus matri suæ. *Luc.* 7.

Orémus. Oratio.

Ecclesiam tuam, Dómine, miserátio continuáta mundet et múniat; et, quia sine te non potest salva consístere, tuo semper múnere gubernétur; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Accépit omnes timor, et magnificábant Deum, dicentes: Quia Prophéta magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitávit plebem suam. *Luc.* 7.

FERIA SECUNDA.

Lectio i.

De libro Tobíæ.

Cap. 2.

Post hæc cùm esset dies festus Dómini, et factum esset prándium bonum in domo

Tobíæ, dixit fílio suo: Vade, et adduc áliquos de tribu nostra, timentes Deum, ut epulentur nobiscum. Cùmque abiisset, reversus nuntiávit ei unum ex fíliis Israel jugulátum jacére in platéa. Statimque exíliens de accúbitu suo, relinquens prándium, jejúnus pervénit ad corpus; tollensque illud portávit ad domum suam occultè, ut, dum sol occubuisset, cautè sepelíret eum. Cùmque occultasset corpus, manducávit panem cum luctu et tremóre, mémorans illum sermónem quem dixit Dóminus per Amos prophétam: Dies festi vestri convertentur in lamentatiónem et luctum.

℟. Tobías, 320.

LECTIO II.

Cum verò sol occubuisset, ábiit, et sepelívit eum. Arguébant autem eum omnes próximi ejus, dicentes: Jam hujus rei causâ intérfici jussus es, et vix effugisti mortis impérium; et íterum sépelis mórtuos? Sed Tobías plus timens Deum quàm regem, rapiébat córpora occisórum, et occultábat in domo sua, et médiis nóctibus sepeliébat ea. Cóntigit autem ut quâdam die fatigátus à sepultúra, véniens in domum suam, jactasset se juxta paríetem, et obdormisset, et ex nido hirúndinum dormienti illi cálida stércora incíderent super óculos ejus, fieretque cæcus. Hanc autem tentatiónem ídeo permísit Dóminus eveníre illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus, sicut et sancti Job.

℟. Quómodo, 321.

LECTIO III. *Cap.* 2 *et* 3.

Anna verò uxor ejus ibat ad opus textrínum quotídie, et de labóre mánuum suárum victum quem cónsequi póterat, deferébat. Unde factum est ut hædum caprárum accípiens detulisset domi; cujus cùm vocem balantis vir ejus audisset, dixit: Vidéte ne fortè furtívus sit, rédditc eum dóminis suis; quia non licet nobis aut édere ex furto áliquid, aut contíngere. Ad hæc uxor ejus iráta, respondit: Manifestè vana facta est spes tua, et eleemósynæ tuæ modò apparuérunt. Atque his et áliis hujuscémodi verbis exprobrábat ei. Tunc Tobías ingémuit, et cœpit oráre cum lácrymis dicens: Justus es, Dómine, et ómnia judícia tua justa sunt; et omnes viæ tuæ, misericórdia, et véritas, et judícium. Et nunc, Dómine, memor esto meí, et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. Quóniam non obedívimus præceptis tuis, ídeo tráditi sumus in direptiónem, et captivitátem, et mortem.

℟. Noli, 321.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De libro Tobíæ.

Cap. 4.

Cum Tobías putáret oratiónem suam exaudíri ut mori

potuisset, vocávit ad se Tobíam fílium suum, dixitque ei: Audi, fili mi, verba oris mei, et ea in corde tuo quasi fundamentum cónstrue. Cùm accéperit Deus ánimam meam, corpus meum sépeli; et honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus: memor enim esse debes quæ et quanta perícula passa sit propter te in útero suo. Cùm autem et ipsa compléverit tempus vitæ suæ, sepélias eam circa me. Omnibus autem diébus vitæ tuæ in mente habéto Deum; et cave ne aliquando peccáto conséntias, et prætermittas præcepta Dómini Dei nostri. Ex substántia tua fac eleemósynam, et noli avértere fáciem tuam ab ullo páupere; ita enim fiet ut nec à te avertátur fácies Dómini. Quómodo potúeris, ita esto miséricors. Si multum tibi fúerit, abundanter tríbue; si exíguum tibi fúerit, etiam exíguum libenter impertíri stude. Præmium enim bonum tibi thesaurízas in die necessitátis; quóniam eleemósyna ab omni peccáto et à morte líberat, et non patiétur ánimam ire in ténebras. Fidúcia magna erit coram summo Deo eleemósyna ómnibus faciéntibus eam.

℟. Cognáti, 322.

LECTIO II.

ATTENDE tibi, fili mi, ab omni fornicatióne; et præter uxórem tuam nunquam patiáris crimen scire. Supérbiam nunquam in tuo sensu aut in tuo verbo dominári permittas; in ipsa enim inítium sumpsit omnis perdítio. Quicumque tibi áliquid operátus fúerit, statim ei mercédem restítue; et merces mercenárii tui apud te omníno non remáneat. Quod ab álio óderis fíeri tibi, vide ne tu aliquando álteri fácias. Panem tuum cum esuriéntibus et egénis cómede, et de vestimentis tuis nudos tege. Panem tuum et vinum tuum super sepultúram justi constítue, et noli ex eo manducáre et bíbere cum peccatóribus. Consílium semper à sapiente perquíre. Omni témpore bénedic Deum; et pete ab eo ut vias tuas dírigat, et ómnia consília tua in ipso permáneant. Indico étiam tibi, fili mi, dedisse me decem talenta argenti, dum adhuc infántulus esses, Gabélo in Rages civitáte Medórum, et chirógraphum ejus apud me hábeo: et ídeo perquíre quómodo ad eum pervénias, et recípias ab eo supramemorátum pondus argenti, et restítuas ei chirógraphum suum. Noli timére, fili mi; páuperem quidem vitam gérimus: sed multa bona habébimus, si timuérimus Deum, et recessérimus ab omni peccáto, et fecérimus bene.

℟. Quando, 322.

LECTIO III. *Cap.* 5.

TUNC respondit Tobías patri suo, et dixit: Omnia quæcumque præcepisti mihi, fáciam, pater. Quómodo autem pecúniam hanc requíram.

ignóro. Ille me nescit, et ego eum ignóro : quod signum dabo ei? Sed neque viam, per quam pergátur illuc, aliquando cognóvi. Tunc pater suus respondit illi, et dixit : Chirógraphum quidem illíus penès me hábeo; quod dum illi osténderis, statim restítuet. Sed perge nunc, et inquíre tibi áliquem fidélem virum, qui eat tecum, salvâ mercéde suâ; ut, dum adhuc vivo, recípias eam. Tunc egressus Tobías, invénit júvenem spléndidum, stantem præcinctum, et quasi parátum ad ambulandum. Et ignórans quod Angelus Dei esset, salutávit eum, et dixit : Unde te habémus, bone júvenis? At ille respondit : Ex fíliis Israel. Et Tobías dixit ei : Nosti viam quæ ducit in regiónem Medórum? Cui respondit : Novi; et ómnia itínera ejus frequenter ambulávi, et mansi apud Gabélum fratrem nostrum, qui morátur in Rages civitáte Medórum, quæ pósita est in monte Ecbátanis.

℟. Quia, 323.

FERIA QUARTA.

Lectio I.

De libro Tobíæ.

Cap. 6.

Profectus est Tobías, et canis secútus est eum, et mansit primâ mansióne juxta flúvium Tigris. Et exívit ut laváret pedes suos; et ecce piscis immánis exívit ad devorandum eum. Quem expavescens Tobías, clamávit voce magnâ, dicens : Dómine, invádit me. Et dixit ei Angelus : Apprehende bránchiam ejus, et trahe eum ad te. Quod cùm fecisset, attraxit eum in siccum : et palpitáre cœpit ante pedes ejus. Tunc dixit ei Angelus : Exéntera hunc piscem; et cor ejus, et fel et jecur repóne tibi; sunt enim hæc necessária ad medicamenta utíliter. Quod cùm fecisset, assávit carnes ejus, et secum tulérunt in via; cétera saliérunt, quæ sufficerent eis, quousque pervenírent in Rages civitátem Medórum. Tunc interrogávit Tobías Angelum, et dixit ei : Obsecro te, Azaría frater, ut dicas mihi quod remédium habébunt ista quæ de pisce serváre jussisti? Et respondens Angelus, dixit ei : Cordis ejus partículam si super carbónes ponas, fumus ejus extrícat omne genus dæmoniórum, sive à viro, sive à mulíere; ita ut ultrà non accédat ad eos. Et fel valet ad ungendos óculos in quibus fúerit albúgo, et sanabuntur.

℟. Tobías, 320.

Lectio II.

Et dixit ei Tobías : Ubi vis ut maneámus? Respondensque Angelus, ait : Est hìc Ráguel nómine, vir propinquus de tribu tua, et hic habet fíliam nómine Saram; sed neque másculum, neque féminam ullam habet áliam præter eam. Tibi debétur omnis substántia ejus, et oportet eam te accípere cónjugem. Pete ergo eam à patre ejus, et dabit tibi eam in uxórem.

Tunc respondit Tobías, et dixit : Audio quia trádita est septem viris, et mórtui sunt : sed et hoc audívi, quia dæmónium occídit illos. Tímeo ergo ne fortè et mihi hæc evéniant; et cùm sim únicus paréntibus meis, depónam senectútem illórum cum tristítia ad ínferos.

℟. Quómodo potúeris, esto miséricors, 321.

LECTIO III.

TUNC ángelus Ráphael dixit ei : Audi me, et ostendam tibi qui sunt quibus prævalére potest dæmónium. Hi namque qui conjúgium ita suscípiunt, ut Deum à se et à sua mente exclúdant, et suæ libídini ita vacent, sicut equus et mulus, quibus non est intellectus, habet potestátem dæmónium super eos. Tu autem, cùm accéperis eam, ingressus cubículum, per tres dies cóntinens esto ab ea; et nihil áliud, nisi oratiónibus, vacábis cum ea. Ipsâ autem nocte, incenso jécore piscis, fugábitur dæmónium. Secundâ verò nocte in copulatióne sanctórum Patriarchárum admittéris. Tértiâ autem nocte benedictiónem consequéris, ut fílii ex vobis procreentur incólumes. Transactâ autem tertiâ nocte, accípies vírginem cum timóre Dómini, amóre filiórum magis quàm libídine ductus, ut in sémine Abrahæ benedictiónem in fíliis consequáris.

℟. Noli timére, 321.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro Tobíæ.

Cap. 7.

INGRESSI sunt ad Raguélem : et suscépit eos Ráguel cum gáudio. Intuensque Tobíam Ráguel, dixit Annæ uxóri suæ : Quàm símilis est júvenis iste consobríno meo! Et cùm hæc dixisset, ait : Unde estis, júvenes fratres nostri? At illi dixérunt : Ex tribu Néphthali sumus, ex captivitáte Nínive. Dixitque illis Ráguel : Nostis Tobíam fratrem meum? Qui dixérunt : Nóvimus. Cùmque multa bona loquerétur de eo, dixit Angelus ad Raguélem : Tobías, de quo intérrogas, pater istíus est. Et misit se Ráguel, et cum lácrymis osculátus est eum; et plorans supra collum ejus, dixit : Benedíctio sit tibi, fili mi, quia boni et óptimi viri fílius es. Et Anna uxor ejus, et Sara ipsórum fília lacrymátæ sunt. Postquam autem locúti sunt, præcépit Ráguel occídi aríetem, et parári convívium. Cùmque hortarétur eos discúmbere ad prándium, Tobías dixit : Hic ego hódie non manducábo, neque bibam, nisi priùs petitiónem meam confírmes, et promittas mihi dare Saram fíliam tuam. ℟. Cognáti, 322.

LECTIO II.

TUNC dixit Ráguel : Non dúbito quod Deus preces et lácrymas meas in conspectu suo admíserit; et credo quó-

niam ideo fecit vos veníre ad me, ut ista conjungerétur cognatióni suæ secundùm legem Móysi : et nunc noli dúbium gérere quod tibi eam tradam. Et apprehendens déxteram fíliæ suæ, dextræ Tobíæ trádidit, dicens : Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob vobiscum sit, et ipse conjungat vos, impleatque benedictiónem suam in vobis. Et acceptâ chartâ, fecérunt conscriptiónem conjúgii. Et post hæc epuláti sunt, benedicentes Deum. Vocavitque Ráguel ad se Annam uxórem suam, et præcépit ei ut præparáret álterum cubículum. Et introduxit illuc Saram fíliam suam, et lacrymáta est. Dixitque ei : Forti ánimo esto, fília mea : Dóminus cœli det tibi gáudium pro tædio quod perpessa es. ℟. Quando, 322.

Lectio iii. *Cap.* 8.

Tunc hortátus est vírginem Tobías, dixitque ei : Sara, exurge, et deprecémur Deum hódie, et cras, et secundum cras; quia his tribus nóctibus Deo júngimur; tértiâ autem transactâ nocte, in nostro érimus conjúgio : fílii quippe sanctórum sumus, et non póssumus ita conjungi sicut gentes quæ ignórant Deum. Surgentes autem páriter, instanter orábant ambo simul, ut sánitas darétur eis. Dixitque Tobías : Dómine Deus patrum nostrórum, benedícant te cœli et terræ, máreque et fontes, et flúmina, et omnes creatúræ tuæ quæ in eis sunt. Tu fecisti Adam de limo terræ, dedistíque ei adjutórium Evam : et nunc, Dómine, tu scis quia non luxúriæ causâ accípio sorórem meam cónjugem, sed solâ posteritátis dilectióne, in qua benedicátur nomen tuum in sécula seculórum. Dixit quoque Sara : Miserére nobis, Dómine, miserére nobis, et consenescámus ambo páriter sani. ℟. Quia, 323.

FERIA SEXTA.

Lectio i.

De libro Tobíæ.

Cap. 8 *et* 9.

Adjuravit Ráguel Tobíam, ut duas hebdómadas morarétur apud se. De ómnibus autem quæ possidébat Ráguel, dimídiam partem dedit Tobíæ, et fecit scriptúram, ut pars dimídia, quæ supérerat post óbitum eórum, Tobíæ domínio deveníret. Tunc vocávit Tobías Angelum ad se, quem quidem hóminem existimábat, dixitque ei : Azaría frater, peto ut auscultes verba mea. Si meipsum tradam tibi servum, non ero condignus providéntiæ tuæ : tamen óbsecro te, ut assúmas tibi animália sive servítia, et vadas ad Gabélum in Rages civitátem Medórum, reddasque ei chirógraphum suum, et recípias ab eo pecúniam, et roges eum veníre ad núptias meas. Scis enim ipse quóniam númerat pater meus dies; et si tardávero unâ die

plus, contristátur ánima ejus. Et certè vides quómodo adjurávit me Ráguel, cujus adjuraméntum spérnere non possum. Tunc Ráphael assúmens quátuor ex servis Raguélis, et duos camélos, in Rages civitátem Medórum perrexit: et invéniens Gabélum, réddidit ei chirógraphum suum, et recépit ab eo omnem pecúniam. Indicavitque ei de Tobía fílio Tobíæ, ómnia quæ gesta sunt; fecitque eum secum veníre ad núptias.

℟. Tobías, 320.

LECTIO II. *Cap.* 10.

CUM verò moras fáceret Tobías, causâ nuptiárum, sollícitus erat pater ejus Tobías, dicens: Putas quare morátur fílius meus, aut quare detentus est ibi? Putasne Gabélus mórtuus est, et nemo reddet illi pecúniam? Cœpit autem contristári nimis ipse, et Anna uxor ejus cum eo; et cœpérunt ambo simul flere, eo quod die statúto mínimè reverterétur fílius eórum ad eos. Flebat ígitur mater ejus irremediabílibus lácrymis, atque dicébat: Heu, heu me, fili mi, ut quid te mísimus peregrinári, lumen oculórum nostrórum, báculum senectútis nostræ, spem posteritátis nostræ? Omnia simul in te uno habentes, te non debúimus dimíttere à nobis. Cui dicébat Tobías: Tace, et noli turbári; sanus est fílius noster: satis fidélis est vir ille cum quo mísimus eum.

℟. Quómodo, 321.

LECTIO III. *Cap.* 11.

ANNA autem sedébat secus viam quotídie in supercílio montis, unde respícere póterat de longínquo. Et dum ex eódem loco specularétur advéntum ejus, vidit à longè; et íllico agnóvit veniéntem fílium suum; currensque nuntiávit viro suo, dicens: Ecce venit fílius tuus. (Dixitque Ráphael ad Tobíam: At ubi introíeris domum tuam, statim adóra Dóminum Deum tuum; et grátias agens ei, accéde ad patrem tuum, et osculáre eum. Statimque lini super óculos ejus ex felle isto piscis quod portas tecum: scias enim quóniam mox aperiéntur óculi ejus; et vidébit pater tuus lumen cœli, et in aspectu tuo gaudébit.) Tunc præcucúrrit canis qui simul fúerat in via; et quasi núntius advéniens, blandiménto suæ caudæ gaudébat. Et consurgens cæcus pater ejus, cœpit offendens pédibus cúrrere; et datâ manu púero, occúrrit óbviam fílio suo: et suscípiens osculátus est eum cum uxóre sua, et cœpérunt ambo flere præ gáudio. Cùmque adorassent Deum, et grátias egissent, consedérunt. Tunc sumens Tobías de felle piscis, linívit óculos patris sui: et sustínuit quasi dimídiam ferè horam; et cœpit albúgo ex óculis ejus, quasi membrána ovi, égredi: quam apprehendens Tobías traxit ab óculis ejus; statimque

visum recépit. Et glorificábant Deum. ℟. Noli, 321.

SABBATO.

Lectio i.
De libro Tobíæ.
Cap. 12.

Vocavit ad se Tobías filium suum, dixitque ei : Quid póssumus dare viro isti sancto qui venit tecum? Respondens Tobías, dixit patri suo : Pater, quam mercédem dábimus ei? aut quid dignum póterit esse benefíciis ejus? Me duxit et reduxit sanum, pecúniam à Gabélo ipse recépit, uxórem ipse me habére fecit, et dæmónium ab ea ipse compéscuit, gáudium paréntibus ejus fecit, meípsum à devoratióne piscis erípuit, te quoque vidére fecit lumen cœli, et bonis ómnibus per eum repléti sumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum si fortè dignábitur medietátem de ómnibus quæ alláta sunt, sibi assúmere. Et vocantes eum, pater scilicet et fílius, tulérunt eum in partem; et rogáre cœpérunt, ut dignarétur dimídiam partem ómnium quæ attúlerant, acceptam habére.

Lectio ii.

Tunc dixit eis occultè : Manifesto vobis veritátem, et non abscondam à vobis occultum sermónem. Quando orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia acceptus eras Deo, necesse fuit ut tentátio probáret te. Et nunc misit me Dóminus ut curárem te, et Saram uxórem fílii tui à dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem qui astámus ante Dóminum. Cùmque hæc audissent, turbáti sunt, et trementes cecidérunt super terram in fáciem suam. Dixitque eis Angelus : Pax vobis, nolíte timére. Etenim, cùm essem vobiscum, per voluntátem Dei eram : ipsum benedícite, et cantáte illi. Vidébar quidem vobiscum manducáre et bíbere; sed ego cibo invisíbili et potu, qui ab homínibus vidéri non potest, utor. Tempus est ergo ut revertar ad eum qui me misit.

Lectio iii. Cap. 14.

In hora autem mortis suæ vocávit ad se Tobíam fílium suum, et septem júvenes fílios ejus nepótes suos, dixitque eis : Prope erit intéritus Nínive; non enim éxcidit verbum Dómini : et fratres nostri, qui dispersi sunt à terra Israel, revertentur ad eam. Omnis autem deserta terra ejus replébitur, et domus Dei quæ in ea incensa est, íterum reædificábitur; ibíque revertentur omnes timentes Deum : et relinquent gentes idóla sua, et vénient in Jerúsalem; et inhabitábunt in ea;

et gaudébunt in ea omnes reges terræ, adorantes regem Israel. Audíte ergo, fílii mei, patrem vestrum : Servíte Dómino in veritáte, et inquírite ut faciátis quæ plácita sunt illi; et fíliis vestris mandáte ut fáciant justítias et eleemósynas, ut sint mémores Dei, et benedícant eum in omni témpore in veritáte, et in tota virtúte sua. Nunc ergo, fílii, audíte me, et nolíte manére hìc; sed quâcumque die sepeliéritis matrem vestram circa me in uno sepulcro, ex eo dirígite gressus vestros ut exeátis hinc : vídeo enim quia iníquitas ejus finem dabit ei. Factum est autem post óbitum matris suæ, Tobías abscessit ex Nínive cum uxóre sua, et fíliis, et filiórum fíliis, et reversus est ad sóceros suos. Invenitque eos incólumes in senectúte bona; et curam eórum gessit, et ipse clausit óculos eórum : et omnem hæreditátem domûs Raguélis ipse percépit, viditque quintam generatiónem, fílios filiórum suórum. Et, complétis annis nonaginta novem in timóre Dómini, cum gáudio sepeliérunt eum. Omnis autem cognátio ejus, et omnis generátio ejus in bona vita et in sancta conversatióne permansit; ita ut accepti essent tam Deo quàm homínibus, et cunctis habitántibus in terra.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Venit Assur in multitúdine fortitúdinis suæ : Dóminus autem omnípotens trádidit eum in manus féminæ, et confódit eum. *Judith* 16.

Orémus. ORATIO.

TUA nos, quæsumus, Dómine, grátia semper et prævéniat et sequátur; ac bonis opéribus júgiter præstet esse intentos; Per Dóminum.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

OFFICIUM
PRO
ANNIVERSARIA COMMEMORATIONE
ORDINATIONIS.

Semiduplex.

¶ *Hoc Officium recitabitur primâ die post Dominicam SS. Trinitatis non impeditâ festo Semiduplici aut suprà: de Simplici occurrente fiet Commemoratio; et tunc duæ Lectiones è Pontificali depromptæ in unam jungentur.*]

Pridie AD VESPERAS.

CAPITULUM. *Num.* 11.

DIXIT Dóminus ad Móysen: Viros quos tu nosti quòd senes pópuli sint ac magistri, duces ad óstium tabernáculi fœderis; et descendam, et de Spíritu meo tradam eis.

HYMNUS.

TARTARI diræ paveant cohortes,
Bella divínum meditátur agmen:
In suis unctis Deus ipse miles
Prælia tentat.

Pródeunt tecti galeâ salútis,
Cum crucis signo gladióque verbi;
Intonant Christum, ruit ecce præceps
Hostis in umbras.

SUSTINENT curas gregis, et quiescit:
Léniunt flendo lacrymas gementûm:
Quas sibi duri rapiunt, egénus
Páscitur escis.

Cœlitum cantus imitando, Numen
Laude ter sanctum celebrant perenni:
Mente jam cœlo, sua membra casti
Vix sua credunt.

Si reo vindex minitátur ira,
Inferunt blandâ prece vim Tonanti;
Víncitur votis Deus, et vibráta
Tela coercet.

SUMMA laus Patri, genitóque Verbo;
Æquus ambórum sit honos Amóri,
Qui sacros Christi pugiles superno
Róbore firmat. Amen.

℣. In lúmine vultûs tui ambulábunt; ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88.

Ad Magníficat. *Ant.* Audient surdi verba libri, et de ténebris et calígine óculi cæcórum vidébunt. Addent mites in Dómino lætítiam, et páuperes exultábunt; et scient errantes spíritu intellectum, et mussitatóres discent legem. *Is.* 22.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitator. Sacerdótem in æternum Jesum Christum

Dóminum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 5.

Hymnus, Tártari, *ut suprà.* *Psalmi de Feria in toto Officio.*

Ant. Sacerdòtes sancti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus; incensum enim Dómini, et panes Dei sui ófferunt, et consecráti sunt Deo suo. *Levit.* 21.

Ant. Oportet Diáconos simíliter (esse) pudícos, non bilingues, non multo vino déditos, non turpe lucrum sectantes: habentes mystérium fídei in consciéntia pura. 1 *Tim.* 3.

Ant. Qui bene ministráverint, bonum gradum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide quæ est in Christo Jesu. 1 *Tim.* 3.

℣. Corroborávit Dóminus misericórdiam suam super timentes se; ℟. Benedícite Dómino, omnes ministri ejus, *Ps.* 102.

Lectio j de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Vos estis lux mundi: * Sic lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, et glorífícent Patrem vestrum qui in cœlis est. ℣. Justórum sémita, quasi lux splendens, procédit et crescit usque ad perfectam diem. * Sic lúceat. *Matth.* 5. *Prov.* 4.

LECTIO II.

¶ *Quæ hic apponuntur Lectiones ij et iij, à solis Sacerdotibus recitandæ sunt. Lectiones pro Diaconis et Subdiaconis habentur infrà post II Vesperas.*]

Ex Pontificáli Románo de Ordinatióne Presbyteri.

ARCHIDIACONUS præsentat Ordinandos Pontífici, dicens: Reverendíssime Pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut hos præsentes Diáconos ad onus Presbytérii ordinétis. Cui Póntifex: Scis illos dignos esse? Archidiácono attestante ipsos à se judicári dignos, Póntifex clerum étiam et pópulum intérrogat. Póstea Ordinandos ádmonet, dicens: Consecrandi, filii dilectíssimi, in Presbyterátûs officium, illud dignè suscípere, ac susceptum laudabíliter éxequi studeátis. Sacerdótem étenim oportet offerre, benedícere, præesse, prædicáre et baptizáre. Cum magno quippe timóre ad tantum gradum ascendendum est, ac providendum, ut cœlestis sapiéntia, probi mores, et diuturna justítiæ observátio ad id electos commendent. Unde Dóminus præcípiens Móysi, ut septuaginta viros in adjutórium suum elígeret, (in quibus vos signáti estis) suggessit: Quos tu nosti, quòd senes pópuli sunt. Sub eádem figúra in novo testamento Dóminus septuaginta duos elégit, ac binos ante se in prædicatiónem misit. Tales ítaque esse studeátis, ut in adjutórium Móysi et Apostolórum, Episcopórum vidélicet, qui per Móysen et Apóstolos figurantur, dignè, per

grátiam Dei, éligi valeátis.

℟. Ubicumque quæstio est de lege, de cæremóniis, de justificatiónibus, osténdite frátribus vestris; * Sic agentes non peccábitis, et erit Dóminus vobiscum in bonis.

℣. Sermo vester semper in grátia sale sit condítus, ut sciátis quómodo opórteat vos unicuíque respondére. * Sic. 2 *Par.* 14. *Coloss.* 4.

LECTIO III.

ITAQUE, fílii dilectíssimi, serváte in móribus vestris castæ et sanctæ vitæ integritátem. Agnóscite quod ágitis; imitámini quod tractátis; quátenus mortis Domínicæ mystérium celebrantes, mortificáre membra vestra à vítiis et concupiscéntiis ómnibus procurétis. Sit doctrína vestra spirituális medicína pópulo Dei; sit odor vitæ vestræ delectamentum Ecclésiæ Christi; ut prædicatióne atque exemplo ædificétis domum Dei; quátenus nec nos de vestra provectióne, nec vos de tanti officii susceptióne damnári à Dómino, sed remunerári pótiùs mereámur. Hinc Póntifex ómnibus précibus Deum orat, ut novi Sacerdótes sint episcopális Ordinis próvidi cooperatóres, ut abundet in eis totíus forma virtútis, ut gravitáte áctuum, et censúrâ vivendi probent se senióres; ut his institúti disciplínis, quas Tito et Timótheo Paulus expósuit, in lege Dómini die ac nocte meditantes, justítiam, misericórdiam, fortitúdinem in se ostendant; ac purum et immaculátum ministérii sui donum inviolábili caritáte custódiant. Absolútâ Ordinatióne, unusquisque íterum ad Pontíficem accédit, et genuflexus ponit manus suas junctas inter manus Pontíficis, dicentis cuílibet: Promittis mihi et successóribus meis reveréntiam et obediéntiam? Et ille respondet: Promitto.

℟. Beáti servi illi quos cùm véneril Dóminus invénerit vigilantes: * Præcinget se, et fáciet illos discúmbere; et tránsiens ministrábit illis.

℣. Accípient regnum décoris, et diadéma speciéi de manu Dómini. * Præcinget. Glória. * Præcinget. *Luc.* 12. *Sap.* 5.

℣ *Sacerdotal.* Dilígite Dóminum, omnes Sancti ejus; ℟. Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum. *Ps.* 30.

AD LAUDES.

Ant. Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos. Manébitis in dilectióne mea, si fecéritis quæ ego præcípio vobis. *Joan.* 15.

Ant. Erit hoc vobis legítimum sempiternum, ut orétis pro fíliis Israel, et pro cunctis peccátis eórum. *Levit.* 16.

Ant. In terra eórum nihil possidébitis, nec habébitis partem inter eos: ego pars et hæréditas tua in médio filiórum Israel. *Num.* 18.

CANTICUM. *Is.* 61.

VOS Sacerdótes Dómini vocabímini; * Ministri Dei nostri dicétur vobis.

Ego, (dicit) Dóminus, dabo opus eórum in veritáte; * et fœdus perpétuum fériam eis.

Et scient in géntibus semen eórum, * et germen eórum in médio populórum;

Omnes qui víderint eos, cognoscent illos, * quia isti sunt semen cui benedixit Dóminus.

Gaudens gaudébo in Dómino, * et exultábit ánima mea in Deo meo;

Quia sicut hortus semen suum gérminat, * sic Dóminus germinábit justítiam et laudem coram universis géntibus.

Ant. Sanctificáti immoláte: fratres étiam vestros, ut possint juxta verba quæ locútus est Dóminus fácere, præparáte. 2 *Par.* 35.

Ant. Quóniam vos estis Presbyteri in pópulo Dei, et ex vobis pendet ánima illórum, ad elóquium vestrum corda eórum erígite. *Judith* 8.

CAPITULUM. *Joan.* 13.

SI hæc scitis, beáti éritis, si fecéritis ea.

HYMNUS.

QUOS sibi, nostram meditans salútem,
Néxibus sanctis Deus alligávit,
Audiant Christum docili monentem
Aure ministri.

Vos gregi Pastor voluit præíre:
Inter et servos numeráre cessans,
Intimos vobis animi recessus
Pandit amícus.

Vos decet pacem populis precári;
Móribus Sanctis decet hanc meréri:
Sancta, dum legem populus requíret,
Vita loquátur.

Víctimam sese dedit ipse Christus,
Víctimam rursum litat hic Parenti,
Et manu vestrâ cadit immolátus
Ipse Sacerdos.

SACRA divínus cruor ora tingit,
Totus et vestro sedet ore Christus:
Totus ah! vestro sedeat refúsus
Péctore Christus.

Laus tibi detur, Genitor perennis:
Juge sit Nato decus, et perennem
Múneris laudem referat superni
Spíritus auctor. Amen.

℣. Sacerdótes tui, Dómine Deus, induantur salútem.
℟. Et sancti tui lætentur in bonis. 2 *Par.* 6.

Ad Benedictus. *Ant.* Convertam luctum eórum in gáudium, et consolábor eos à labóre suo. Inebriábo ánimam Sacerdótum pinguédine, et pópulus meus bonis meis adimplébitur. *Jer.* 31.

Orémus. ORATIO.

DEUS, honórum auctor, et distribútor ómnium dignitátum; tu Dómine, super nos fámulos tuos, quos * [ad formidandum Sacerdótii munus] elegisti;

elegisti, cœléstia dona multíplica: ut quod tuâ largitáte trementes suscépimus, te adjuvante, fidéliter implére valeámus; Per.

* *Diaconi dicunt :* quos ad officium Diaconátûs; *Subdiaconi verò :* quos ad officium Subdiaconátûs elegisti.]

AD PRIMAM.

Ant. Sicut dilexit me.

AD TERTIAM.

Ant. Erit hoc vobis.

CAPITULUM. 1 *Petr.* 4.

Estote prudentes, et vigiláte in orationibus, mútuam in vobismetipsis caritátem contínuam habentes. Si quis lóquitur, quasi sermónes Dei: si quis ministrat, tanquam ex virtúte quam administrat Deus; ut in ómnibus honorificétur Deus.

℟ *br.* Qui statis in domo Dómini, * Extóllite manus vestras in sancta. Qui statis. ℣. Et benedícite * Dóminum. * Extóllite. Glória Patri. Qui. *Ps.* 133.

℣. Date nómini ejus magnificéntiam; ℟. Et confitémini illi in voce labiórum vestrórum. *Eccli.* 39.

AD SEXTAM.

Ant. In terra eórum.

CAPITULUM. *Matth.* 5.

Nolite thesaurizáre vobis thesauros in terra: thesaurizáte autem vobis thesauros in cœlo; ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum. Non potestis Deo servíre et mammónæ.

℟ *br.* Beátus * Qui intélligit super egénum et páuperem. Beátus. ℣. In die mala * liberábit eum Dóminus. * Qui. Glória. Beátus. *Ps.* 40.

℣. Jucundus homo qui miserétur et cómmodat: ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

AD NONAM.

Ant. Quóniam.

CAPITULUM. *Dan.* 12.

Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmamenti, et qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas æternitátes.

℟ *br.* Annuntiáte de die in diem * Salutáre Dómini. Annuntiáte. ℣. Annuntiáte inter gentes * glóriam ejus, * Salutáre. Glória. Annuntiáte. *Ps.* 95.

℣. Confitébimur tibi, Deus, confitébimur; ℟. Narrábimus mirabília tua. *Ps.* 74.

AD II VESPERAS.

¶ *Si concurrat Festum Duplex vel Dominica, fit tantùm Commemor. de Ordinatione, ut infrà.*]

Ant. Si zelum amárum habétis, nolíte gloriári; non est ista sapiéntia desursum descendens, sed terréna, animális, diabólica. *Jac.* 3.

Ant. Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in castitáte, in sciéntia, in longanimitáte, in suavitáte, in virtúte Dei, per arma justítiæ à dextris et à sinistris. 2 *Cor.* 6.

Ant. Non est nobis colluctátio adversùs carnem et sánguinem, sed contra spirituália nequítiæ in cœléstibus: state

succincti lumbos vestros in veritáte, et indúti loricam justítiæ. *Ephes.* 6.

Ant. Scutum fídei, et gáleam salútis assúmite, et gládium Spíritûs, quod est verbum Dei: orantes, et vigilantes in omni instántia et obsecratióne pro ómnibus sanctis. *Ephes.* 6.

Ant. Quodcumque facitis, ex ánimo operámini, sicut Dómino, et non homínibus; scientes quod à Dómino accipiétis retributiónem hæreditátis. *Coloss.* 3.

CAPITULUM. *Joan.* 17.

JESUS, sublevátis óculis in cœlum, dixit: Pater sancte, serva eos quos dedisti mihi; ut sint unum sicut et nos. Sicut tu me misisti, et ego misi eos: rogo ut omnes unum sint: volo ut ubi sum ego, et illi sint mecum, ut vídeant claritátem meam.

Hymnus, Tártari diræ, *ut suprà* 333.

℣. Inebrabuntur ab ubertáte domûis tuæ; ℟. Et torrente voluptátis tuæ potábis eos. *Ps.* 35.

Ad Magníficat. *Ant.* Erunt Sacerdótes Dei et Christi, et regnábunt cum illo. *Apoc.* 20.

Oratio ut suprà ad Laudes.

LECTIONES

à Diaconis dicendæ.

LECTIO II.

Ex Pontificáli Románo, de Ordinatióne Diáconi.

ARCHIDIACONUS Ordinandos Pontífici ófferens, dicit: Reverendíssime Pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut hos præsentes Subdiáconos ad onus Diacónii ordinétis. Póntifex intérrogat dicens: Scis illos esse dignos? Respondet Archidiáconus: Quantùm humána fragílitas nosse sinit, et scio et testíficor ipsos dignos esse ad hujus onus offícii. Clerum ínsuper et pópulum Póntifex ádmonet, ut si quis habet áliquid contra illos, prò Deo éxeat et dicat; et factâ áliquâ morâ, Ordinandos allóquitur his verbis: Provehendi, fílii dilectíssimi, ad Levíticum Ordinem, cogitáte magnópere ad quantum gradum Ecclésiæ ascénditis. Diáconum enim oportet ministráre ad altáre, baptizáre et prædicáre. Sanè in véteri lege ex duódecim una tribus Levi electa est, quæ (grandi quodam privilégio) tabernáculo Dei ritu perpétuo deserviret. Quorum hódie et nomen et offícium tenétis; quia in ministérium Ecclésiæ Dei eligímini; quam véluti tabernáculum portáre, et muníre debétis ornátu sancto, prædicátu divíno, exemplo perfecto. Levi interpretátur ádditus, sive assumptus. Et vos, fílii dilectíssimi, estóte assumpti à carnálibus desidériis quæ mílitant adversùs ánimam: estóte nítidi, mundi, puri, casti, sicut decet ministros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei: ut dignè addámini ad númerum ecclesiástici gradûs; ut hæ-

réditas, et tribus amábilis Dómini esse mereámini.

LECTIO III.

Et quia comministri et cooperatóres estis córporis et sánguinis Dómini, estóte ab omni illécébra carnis aliéni, sicut ait Scriptúra, Mundámini qui qui fertis vasa Dómini. Cogitáte beátum Stéphanum, mérito præcípuæ castitátis ab Apóstolis ad officium istud electum. Curáte ut quibus Evangélium ore annuntiátis, vivis opéribus exponátis, ut de vobis dicátur: Beáti pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona. Habéte pedes vestros calceátos Sanctórum exemplis, in præparatióne Evangélii pacis. Quod vobis Deus concédat per grátiam suam. Deinde post áliquas preces, Póntifex ponit déxteram manum super caput singulórum, dicens: Accipe Spíritum sanctum, ad robur, ad resistendum diábolo, et tentatiónibus ejus. Et proséquitur, extensam super omnes déxteram tenens: Emitte in eos, quæsumus, Dómine, Spíritum sanctum, quo septiformis grátiæ tuæ múnere roborentur. Abundet in eis totíus forma virtútis, auctóritas modesta, pudor constans, innocéntiæ púritas, et spirituális observántia disciplinæ. In móribus eórum præcépta tua fúlgeant, ut in Christo firmi et stábiles persevérent, dignisque successibus, de inferióri gradu cápere potióra mereantur.

A Subdiaconis dicuntur Lectiones sequentes.

LECTIO II.

Ex Pontificáli Románo, de Ordinatióne Subdiáconi.

Omnibus in Subdiáconos Ordinandis coram Pontífice stántibus, Póntifex sic eos ádmonet: Fílii dilectíssimi, ad Subdiaconátûs Ordinem promovendi, íterum atque íterum considerárc debétis attentè, quod onus ultro appétitis. Háctenus enim líberi estis, licetque vobis pro arbítrio ad seculária vota transíre. Quod si hunc Ordinem suscepéritis, ámpliùs non licébit à propósito resilíre, sed Deo, cui servíre, regnáre est, perpétuò famulári; et castitátem, illo adjuvante, serváre oportébit; atque in Ecclésiæ ministério semper esse mancipátos. Proinde, dum tempus est, cogitáte; et si in sancto propósito perseveráre placet, in nómine Dómini, huc accédite. Illis accedéntibus, céteri Ordinandi vocantur, ut cum ipsis oratúri procumbant. Deinde ad eosdem Póntifex dicit: Adeptúri, fílii dilectíssimi, offícium Subdiaconátûs, sédulò atténdite quale ministérium vobis tráditur. Subdiáconum enim oportet aquam ad ministérium altáris præparáre, Diácono ministráre, pallas altáris et corporália ablúere, cálicem et paténam in usum sacrifícii eídem offerre. Studéte ut ista visibília mini-

stéria nítidè et diligentíssimè complentes, invisibília horum exemplo perficiátis. Altáre quidem sanctæ Ecclésiæ ipse est Christus, in quo et per quem oblatiónes fidélium consecrantur. Pallæ et corporália (figúrant) fidéles Dei, quibus Dóminus quasi vestimentis pretiósis circúmdatur. Si ítaque humánâ fragilitáte contingat in áliquo fidéles maculári, præbenda est à vobis aqua cœlestis doctrínæ, quâ purificáti, ad ornamentum altáris, et cultum divíni sacrifícii rédeant.

℞. Ubicumque, 335.

LECTIO III.

Estote ergo tales, qui sacrifíciis divínis, et Ecclésiæ Dei dignè servíre valeátis, in vera et cathólica fide fundáti. Et ídeo si usque nunc fuistis tardi ad ecclésiam, ámodo debétis esse assídui. Si usque nunc somnolenti, ámodo vígiles,.... sóbrii, casti. Mox Póntifex versus ad Ordinandos genuflexos, ait: Dómine sancte, Pater omnípotens, ætene Deus, benedícere dignáre hos fámulos tuos, quos ad Subdiaconátûs offícium elígere dignátus es; ut in sacrário tuo sancto strénuos, sollicitosque cœlestis milítiæ instítuas excubitóres, sanctísque altáribus tuis fidéliter subministrent; et requiescat super eos Spíritus sapiéntiæ et intellectûs, Spíritus consílii et fortitúdinis, Spíritus sciéntiæ et pietátis; et répleas eos Spíritu timóris tui; et eos in ministério divíno confírmes, ut obedientes facto, ac dicto parentes, tuam grátiam consequantur. Tu autem.

℞. Beáti, 335.

DIE 19 MAII.

SANCTI YVONIS,

PRESBYTERI.

Duplex-majus.

Omnia de Comm. Presbyterorum, exceptis quæ sequuntur.

IN I VESPERIS.

HYMNUS.

Ecquis ardentes rapitur per auras,
Et ciet festos super astra cantus?
Cœlites plaudunt: celebrémus hymnis
Astra petentem.

Ecce migrantem comitátur omnis
Ordo virtútum, niveusque candor,
Et fides ardens, pietasque vani
Néscia fastûs.

Dux ovans anteit, penetratque lætis
Cáritas cœlum decoráta palmis,
Quas tulit totus miseris fovendis
Déditus Yvo.

Yvo jejúnos dape, veste nudos,
Lánguidos curâ recreábat omnes:
Promptus et causâ víduæ cadenti
Téndere dextram.

Sic rudes almus populos docébat
Pastor exemplis: benefacta spargens,
Vim dabat voci reseráre dura
Péctora Christo.
Quâ viâ celsas tibi pandis oras,
Da tuos, Yvo, properáre cives;
Et potens blandâ prece nos supernis
Cœtibus adde.
Christe, qui gaudes inopis vocári
Tutor oppressi, viduæque vindex,
Laus tibi sit cum Patre, laus et almo
Semper Amóri. Amen.

℣. Misericórdiam et judícium ℟. Cantábo tibi, Dómine. *Ps.* 100.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Auris áudiens beatificábat me, eo quod liberassem páuperem et pupillum. Benedíctio peritúri super me veniébat, et cor víduæ consolátus sum. *Job* 29.

Oratio, ut infrà, 345.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Patrem orphanórum, et júdicem viduárum Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 67.

HYMNUS.

Qualis mane novo cùm caput éxerit
Nullis sol oriens núbibus óbsitum,
Fructus agricolis núntiat úberes,
Et lætum populis diem;
Sic mundis oriens Yvo paréntibus,
Præcláras animi primitias dedit,
Virtutisque puer, quis foret indicans,
Ætas cùm faceret virum.
O quantis meritis grándior émicat!
Seu decréta ferat, seu sibi créditas
Ducat pastor oves, quàm bene móribus
Vox quidquid sonat, éxhibet!
Huc quos durities ímpia dívitum,
Sors, morbusve premit, téndite páuperes;
Læsis Yvo suum víncere jus facit,
Cunctis subsidium ferens.
Quisquis corda gerit cónscia críminis,
Præcónem cupidis áuribus áudiat;
Infixus jaculis péctora férvidis,
Culpas flétibus éluet.
Quem flectunt inopes, máxima laus Patri;
Ægris unde salus, máxima Filio;
Puro qui renovas péctora flámine,
Par sit laus tibi, Spíritus.
Amen.

IN I NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Yvo prope Trecórium nóbili loco génitus, à pia matre sæpe admónitus ut fieri sanctus conarétur, prima fídei scientiarumque rudimenta, pari cùm diligéntia puer in pátria dídicit. Quartum-décimum

annum assecútus, Parísios missus est, ut philosóphiæ ac theológiæ, juríque canónico et civíli naváret óperam; et post decénnium ad Aureliánam académiam tránsiit, quò partas in jure cognitiónes ampliáret. Utrobíque magistros et condiscípulos ad suî admiratiónem, et ingénii excelléntiâ, et insuétâ pietáte rápuit. Ut inter lúbricos adolescéntiæ ímpetus, castam in casto córpore mentem serváret, virginitátem Deo vovit, cœpitque à vino et cárnibus prorsus abstinére. Oratiónem inter et stúdium tempus omne partíri sólitus, quidquid supérerat ótii, legendis Sanctórum actis, tum páupéribus in xenodóchiis invisendis, ægrotisque curandis impendébat. Clericáli milítiæ ascriptus, Ecclesiástici júdicis munus, ipsi ab Archidiácono Rhedonensi demandátum, summâ vigiléntiâ et integritáte gessit, servans semper illud in mente, se nunc judicantem, póstea judicátum iri.

LECTIO V.

TANTARUM virtútum famâ ad aures Aláni Trecorensis Epíscopi tandem perveniente, ille Yvónem orígine suum, suo páriter Ecclesiástico foro præficiendum revocávit. In quorumdam Clericórum vítia sevérè animadvertit pius Officiális, zelo disciplínæ flagrans; omníque conátu stúduit, ut sanctitátem státui consentáneam singuli profiterentur. Afflictos autem, víduas, egénos, benignè semper excipiébat, et si quando ad civília tribunália lis deducenda esset, pro illis Advocáti múnere álacri ánimo fungebátur. Cùm à foro póstmodum vellet recédere, ut spiritualibus exercítiis, et caritátis offíciis totum se daret, ab Aláno Présbyter ordinátus, statim ad regendam Trezdréziam paróchiam ex obediéntia se accínxit. Prístinis pœniténtiæ opéribus asperióra quædam adjécit. In strámine vel in crate somni parcus decumbébat. Tribus cujúslibet hebdómadæ diébus, jejúnium semel pane et aquâ levábat. Ante Missam, quam quotídie celebrábat, humi prostrátus et prolíxiùs orans, fidem et ardentem quo æstuábat amórem, lácrymis et gemítibus Christo profitebátur. Domus ejus públicum erat xenodóchium, in quod páuperes et ægróti suo quodam jure confluébant. In catechizandis rúdibus per vicos et agros assíduus, sæpe bis ínsuper in die, ter aliquando aut quater in tótidem ecclésiis verbum Dei prædicábat, auditoribusque vel durissimis lácrymas, suis ipse lácrymis excutiébat.

LECTIO VI.

OCTO. post annis, mórtuo Aláno, Officiális partes aliquándiu íterum implévit; Gaufridi Epíscopi jussu. Hinc quadraginta annos natus,

Lohanécæ paróchiæ præpósitus Rector, singulári in páuperes affectu, sicut ántea, aliisque boni pastóris virtútibus usque ad mortem enítuit. Lectióni, exhortatióni et doctrínæ máximè intentus, de vitæ tamen asperióris génere nihil unquam remísit, néquidem in extrémis. Totam noctem sæpe contemplatióni dabat, et íntegram hebdómadam aliquando, potùs cibíque oblítus, in oratióne Dei perseverasse dícitur. Anno tandem millésimo trecentésimo tértio, ætátis verò suæ quinquagésimo, miráculis clarus, et sacramentis refectus, obdormívit in Dómino, décimâ-nonâ Maii. Post annos autem quátuor supra quadraginta, inter Sanctos à Clemente sexto relátus est. In ecclésia olim cathedráli Trecorensis civitátis, ubi sepultus fúerat, caput ejus adhuc asservátur, et religiósè cólitur.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 25.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Cùm vénerit Fílius hóminis in majestáte sua, et omnes Angeli cum eo, tunc sedébit super sedem majestátis suæ. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

37 *ad pop. Antioch.*

Magnum est et pulcrum et pretiósum eleemósyna: donum est magnum, imò verò magnum bonum. Hinc enim intuére quot bona pariantur. Dans eleemósynam sicut oportet dare, discit aspernári divítias; malórum radícem éxcidit. Itaque non minus áccipit quàm præstat benefícium; non eo solùm quod retribútio sit eleemósynæ repósita, verùm et quod ánima sápiens et alta fiat et dives. Qui pecúnias contémnere didícit, semetipsum in tranquillitáte constítuit; non ámpliùs res próximi concupíscit; non ámpliùs jactúram formídat: hoc enim dócuit eleemósyna. Hanc amémus, non uno die vel áltero, sed in omni témpore. Hæc major est grátia quàm mórtuos resuscitáre; multò namque majus est, quàm in nómine Jesu mórtuos suscitáre, esuriéntem páscere Christum. Nam hic quidem tu de Christo bene meréris: illic autem ipse de te.

Lectio viii.

Est autem eleemósyna, cùm promptè datur cum largitáte; oportet enim álteri misericórdiam impendentem gaudére, non indignári. Nam quómodo non absurdum, si solvens altérius tristítiam, ipse tristéris? Si talem habes voluntátem, nec omnìno des: si non confídis quod in cœlis tibi multiplicétur, ne præbeas. Quid verò tandem homo tristáris? Numquid ne tibi minuátur aurum? Nescis quod in aliéna regióne morámur, tanquam hóspites et pere-

grini; et proptérea quidquid comparavérimus, hìc dimíttimus? * Non enim permittit Dóminus migrantes ea simul auferre, sive domos ædificavérimus, sive emérimus agros, sive supellectília, sive quid áliud ejúsmodi. Nec tantùm permittit abeuntes quidquam asportáre: sed neque tibi mercédem cómputat. Quid ígitur tua dimittens, aliénis operáris, ut et labórem et mercédem amittas, et extrémam súbeas ultiónem? Ne quæso sic agas, sed postquam naturâ sumus peregríni, simus et voluntáte, ne peregríni fiámus illìc ignóbiles et abjecti. Nam si cives hìc fíeri voluérimus, neque hìc érimus, neque illìc: si verò peregríni, ut sumus, permaneámus, cívium et hìc et illìc capiémus fidúciam.

¶ *Si Festum transferatur, Lectio viij dividitur ad asteriscum* *.]

DE SANCTO CÆLESTINO

Lectio ix.

Cælestinus quintus, Petrus de Muróne ante pontificátum appellátus, piis paréntibus ex Apúlia oriundus, à téneris annis deserta pétiit. Tanta fuit ejus vitæ aspéritas, ut dies ferè noctesque ánimum oratiónibus et legendo Psaltério inténderet; et jejúniis, labóre mánuum ac cilício, adhibitâ étiam caténâ férrea, corpus domáret. Cùmque multi ad eum, tantæ sanctitátis famâ permóti, confluérent, congregatiónem Cælestinórum sub régula sancti Benedicti, statútis étiam arctióribus ádditis, instítuit. Post mortem Nicolái quarti, cùm sedes Apostólica biénnio et ampliùs vacasset, ad pontificátum promótus est; cui se dignitáti ímparem existimans, post sex círciter menses eam abdicávit, ut rerum divinárum contemplatióni libériùs vacáret. Cùmque deserta repéteret, detentus, et in custódiam missus, patiéntiæ corónam felíci morte proméruit, anno ætátis octogésimo-quarto; quem miráculis conspícuum Clemens quintus Sanctórum número ascripsit.

AD LAUDES.

Hymnus.

O tua dignum pietáte munus!
Christe, cùm per te legitur sacerdos
Yvo, qui primum decus et ministris
Reddit et aris.
Quàm pavet, sanctas procul à tumultu
Cùm dapes puri meditátur Agni!
Inde quàm fervent liquefacta vivis
Péctora flammis!
Cum sacrum judex sedet ad tribúnal,
Cáritas tristes miseráta casus,
Súblevat lapsum, refovensque læsi
Vúlnera sanat.
Quin ut impétret veniam nocentûm

Lácrymas fundit, scélerumque sævas
Quæ manent sontes, pia sponte solvit
Víctima pœnas.

Rura perlustrans, docet imperítos,
Erigit mœstos, inopesque pascit:
Fidus illæsum vigilando pastor
Servat ovíle.

Mira si gessit, recinente famâ,
Quanta celávit, sibi testis uni!
Quis tot occultas reseret sub imo
Péctore dotes?

Christe, qui gaudes inopis vocári
Tutor, oppressi, viduæque vindex,
Laus tibi sit cum Patre; laus et almo
Semper Amóri. Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam, ℟. Non abscondi misericórdiam tuam et veritátem tuam. *Ps.* 39.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi, quóminus annuntiárem omne consílium Dei: nocte et die non cessávi cum lácrymis monens unumquemque. *Act.* 20.

Orémus. Oratio.

Deus, qui beátum Yvónem Presbyterum, paupéribus patrem, víduis patrónum, pupillis tutórem providisti: da nobis, ejus intercessióne, símili caritáte flagráre, et sic spérnere temporália, quæ tránseunt, ut consequámur ætérna; Per Dóminum.

Fit Commem. S. Cælestini, Papæ: Ant. Ego sum. ℣. Elégit, xxiv.

Orémus. Oratio.

Deus, qui beátum Cælestínum ad summi pontificátûs ápicem sublimasti; quique illum humilitáti postpónere docuisti: concéde propítius, ut ejus exemplo cuncta mundi despicientes, promissa humílibus præmia cónsequi mereámur; Per Dóminum.

Ad II Vesperas, *Hymnus,* Ecquis, *ut in I Vesperis,* 340.

℣. Dispersit, dedit paupéribus, ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesauris. Stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis ecclésia sanctórum. *Eccli.* 31.

DIE 24.

SS. DONATIANI ET ROGATIANI

Martyrum. *Semiduplex.*

De Communi plurium Martyr.

Ad Nocturnum, *Lectiones de Scriptura occurente; è tribus fit una: et sic in omnibus Semiduplicibus.*

Lectio II.

Donatianus et Rogatiánus fratres, Nannétis in Armó-

rica propter Christi religiónem in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni comprehensi sunt : ille ætáte matúrior, ac jam baptizátus; hic júnior, et catechúmenus tantùm. Quare Donatiánus, postquam interrogátus Christiánum se coram præside confessus est, statim convictus desertæ religiónis públicæ, in cárcerem conjícitur. Rogatiánus verò blandítiis et illécebris tentátur, ne à deórum cultu témerè recéderet, aut baptisma Christianórum expéteret. Sed, cùm præsidi in utróque consentíre constanter recusáret, in eamdem custódiam cum fratre detrúsus est; qui, cùm illum mœstum sensisset, quod sacro baptísmate nondum tinctus in mortis discrímine versarétur, et sacerdótis fuga omnem spem illíus suscipiendi præcidisset, orávit Dóminum, ut pura fides illi baptísmatis vicem præstáret, et sacramenti grátiam sánguinis obtinéret effúsio. Quo facto, cùm ambo postrídie ante præsidem deducti essent, eódem jubente, in catasta equúlei suspensi, crudéliter laniáti sunt. Sed nihilóminus Christum intrépidè confitentes, lánceâ militári perfossi; tandem, cæsis capítibus, martyrium consummavérunt. Horum précibus Nannéticam civitátem à Barbarórum obsidióne liberátam Clodovéi regis tempóribus, scribit sanctus Gregórius Turonensis Epíscopus. Nonnullæ sanctórum Mártyrum relíquiæ etiamnum in eádem civitáte asservantur.

DE SANCTA MARIA-MAGDALENA DE PAZZIS

Lectio iii.

Maria Magdaléna illustri Pazziórum génere Florentiæ nata, ferè ab incunábulis iter perfectiónis arrípuit. Decennis perpétuam virginitátem vovit, susceptóque hábitu in monastério sanctæ Maríæ Angelórum Ordinis Carmelitárum, se ómnium virtútum exemplar exhíbuit. Adeo casta fuit, ut quidquid puritátem lædere posset, pénitus ignoráverit. Infidélium et peccatórum perditiónem amárè deflens, se ad quælibet pro illórum salúte tormenta parátam offerébat. Corpus suum omni pœnárum génere cruciábat; et cœli delíciis heróicâ virtúte quasi renúntians, illud in ore frequenter habébat : Pati, non mori. Longâ et gravíssimâ infirmitáte exhausta, transívit ad Sponsum, século décimo-septimo ineunte, expléto anno quadragésimo primo vitæ suæ. A Clemente nono Sanctis ascripta est.

Oratio, Deus, invisíbilis, xviij.

Ad Laudes, *pro Commem. sanctæ Mariæ Magdalenæ, Ant.* Exultávit. ℣. Sitívit. *Oratio*, Deus, qui habitáculum, lvj.

Ad Vesperas, *fit Commem. S. Augustini : Ant.* Elégit. ℣. Beátus, xxj. *Or. ut infra.*

DIE 26.

S. AUGUSTINI EPISCOPI, ET ANGLORUM APOSTOLI.

Simplex.

De Communi Pontificum.

AD NOCTURN. *Lectiones duo priores de Script. occurr. è tribus fiunt duæ : et sic in omnibus Simplicibus.*

LECTIO III.

AUGUSTINUS, ut ait sanctus Gregórius Magnus, fuit in monastérii régula doctus, sacræ Scriptúræ sciéntiâ replétus, bonis, auctóre Deo, opéribus prædítus. Ab eódem Gregório missus est ut Anglórum genti Evangélium prædicáret. In ínsulæ partem áppulit cujus tunc rex erat Æthelbertus. Cómites hábuit Mónachos Italos et Cléricos quosdam Gallos, qui fuérunt Italórum intérpretes, et óperis adjutóres. Augustíno duce, disseminátum est cum úbere fructu Evangélii semen, annuente Rege, sed in primis favente Berthâ, Chereberti Francórum regis fíliâ, Æthelberti uxóre. Ipse Rex se Christi jugo subjécit. Interim repétiit Gállias Augustínus, ut sibi plures adjúngeret comministros; et ab Arelatensi Præsule Virgílio epíscopus est ordinátus. Ipso deinde in Angliam reverso, sedem suam Cantuáriæ fixit, adeóque propagáta est per totam regiónem illam relígio, ut vel uno die hómines ad decem míllia fúerint ab eo baptizáti. In Galliárum Ecclésiis diversæ erant ab Ecclésia Romána consuetúdines. Super his consúluit Gregórium Magnum, qui respondit : Ex síngulis quibusque Ecclésiis quæ pia, quæ religiósa, quæ Deo plácita invenisset, hæc quasi in fascículum collecta apud Anglórum mentes in consuetúdinem depóneret. Tandem, ab idolórum cultu ad Christi fidem perductâ totâ fere Angliâ, circa annum sexcentésimum-séptimum in pace defunctus est.

Orémus. ORATIO.

DEUS, cujus ineffábili misericórdiâ beátus Póntifex Augustínus in géntibus evangelizávit investigábiles divítias Christi : da nos ejus intercessióne créscere in sciéntia tua; et in omni ópere bono fructificantes, secundùm Evangélii veritátem coram te ambuláre; Per eumdem.

VESPERÆ *de Psalterio : à Capitulo de sequenti.*

DIE 26.

S. PHILIPPI NERII, PRESBYTERI. *Semiduplex.*

De Communi Présbyterorum. Oratio, Deus, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum Philippum verendo sacerdótii, etc. xxxvij.

LECTIO II.

PHILIPPUS Nérius piis paréntibus Floréntiæ natus, amplâ pátrui hæreditáte dimissâ,

Romam se cóntulit, ubi pœniténtiæ et pietátis quibuscumque opéribus, philosóphiæ et theológiæ stúdium summa cum laude áddidit. Anno ætátis trigésimo-sexto, ex obediéntia Présbyter ordinátus, totum se tríbuens procurandæ animárum salúti, confessiónibus audiendis ad extrémum usque diem assíduus, innúmeros prope fílios Christo péperit; atque ut verbi divíni quotidiáno pábulo, sacramentórum frequéntiâ, et áliis enutrirentur pietátis exercitatiónibus, Oratórii congregatiónem instítuit.

Lectio iii.

Nullum est caritátis officium quo egénos et páuperes prosecútus non fúerit; álios cibis et vestiméntis refíciens, hospítio álios excípiens; modò adolescéntibus, sive ad lítteras, sive ad artes discendas necessária subministrans auxília, modò religiónem íngredi voléntibus liberáliter subvéniens. Quàm autem altas in eo radíces égerit christiána humílitas, haud dúbiè asséruit tum summa illa quâ injúrias excépit patiéntia, tum ea invincíbilis constántia, quâ ecclesiásticas dignitátes, étiam primárias, non semel ultro oblátas, recusávit. Vigíliis, jejúniis et labóribus confectus, anno Christi millésimo quingentésimo nonagésimo-quinto, postquam sacrum máximâ spíritûs exultatióne perégit, quâ horâ ipse prædíxerat, octogenárius obdormívit in Dómino. Quem Gregórius décimus-quintus miraculis clarum in Sanctórum númerum rétulit.

DIE 28.

SANCTI GERMANI,

PARISIENSIS EPISCOPI.

Semiduplex.

De Communi Pontificum.

Lectio ii.

Germanus, apud Æduos honestis paréntibus natus, à sancto Scopilióne propinquo suo educátus est, cum quo ad matutínas preces ecclésiam, mille passus penè distantem, quâcumque áeris intempérie adíbat. Présbyter à sancto Agrippíno ordinátus, ex mónacho per Nectárium Agrippíni successórem factus est Abbas monastérii sancti Symphoriáni Augustodunensis. Eusébio Parisiórum Epíscopo mórtuo suffectus, nihil remísit de vitæ austeritáte quam in monastério égerat. Horâ noctis tértiâ ecclésiam ingressus, non recedébat ante dilúculum, céteris de Clero per tres vigílias sibi vicíssim ad psallendum succedéntibus. Ita Deo erat intentus, ut de illo semper áliquid conferret in privátis collóquiis, lectiónes sacras ad mensam adhibéret; et dum iter ágeret, cursum canónicum nudo cápite étiam inter equitandum persólveret. Mira ejus in páuperes, máximè ve-

rò in servos captivosque redimendos, beneficéntia fuit: quod ei Childebertum regem ita conciliávit, ut ex régio ærário ad pias largitiónes ingentem ei pecúniam subministráret.

LECTIO III.

Accersitus à Clotário, qui, quòd eum contempsisset, à Deo percussus fúerat, illum, admótis vestimentis suis, sanávit. Caribertum reprehendit, qui uxóris sorórem dúxerat, eíque sacris interdixit. Sigebertum, implorátâ étiam per lítteras Brunichildis uxóris óperâ, deterrére conátus est à cæde Chilperíci fratris, suisque mónitis reluctantem brevì moritúrum prædixit. Profectus ad Synodum Bituricensem, in qua Felix est ordinátus, Judæum quemdam lucrátus est, ejusque cónjugem à dæmone obsessam liberávit, quæ mox unà cum multis áliis Judæis Christiánam fidem professa est. Augustodúni, in ordinatióne Syágrii, Florentíno, qui póstea Matisconensis Episcopus fuit, óculi usum restítuit. Parísiis cùm ad basílicam sanctórum Gervásii et Protásii orandi causâ accéderet, solo crucis signo occlúsas fores apéruit. Sedit in Concílio Parisiensi tértio et quarto, et in Turonensi secundo. Aliquot ante tránsitum diébus, per notárium hæc verba, Quinto Calendas Júnias, ad lectum suum scribi vóluit; quâ die cùm obiisset, apertus est qui latébat verbórum sensus.

Or. Deus, fidélium, xxv.

DIE 1 JUNII.

S. RONANI EPISCOPI.

Duplex-minus.

De Communi Pontificum.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ronanus, Christiánis paréntibus in Hibérnia labente século quarto natus est; quo témpore Scoti, éthnica et ferocíssima gens, Hibérniam armis subactam sævo dominátu vexábant. Ab ineunte nihilóminus ætáte præstantem índolem virtútum et scientiárum stúdiis excólere pótuit: ita ut ad sacros Ordines adolescens, mox, invítus licèt et repugnans, ad episcopálem dignitátem assumptus fúerit. Spíritu Dei illum deinceps ad solitúdinem vocante, et à Bárbaris fórsitan exagitátus, suisque óvibus, ut multùm credíbile est, violenter avulsus óptimus pastor, in Armóricam, ardentíssimo sedandæ divínæ justítiæ stúdio succensus, enavigávit. Qui primùm in Leonénsium fínibus, ubi nunc oppídulum visitur ejus nómine insignítum, angélicum vitæ genus instítuit, jejúnio et oratióni sine intermissióne vacatúrus. Hinc póstmodum interpósito sinu

transfretáto, in Cornúbiam penetrávit; et cùm Grallónum, aut primárium quémpiam ex ádvenis Britónibus, suis ferè concívibus adíre, ab ipsisque pro dignitáte et mérito multis honóribus áffici potuisset, interióri Dei voci obédiens, in Neméam seu Nevétum vastíssimam silvam tácitus se ábdidit: quasi hujus vidélicet puræ ánimæ gemítibus, hujus innocentis córporis afflictatiónibus, antè placári Deum oportúerit, quàm ad vindicandam in Evangélii libertátem Hibérniam, magnus Patrícius cœlitus excitarétur.

LECTIO V.

Pius quidam rústicus qui Ronánum in Nevéto némore óbvium hábuit, ejus sanctitátem mirátus, oratórium ipsi extruxit; quin étiam cœléstibus ejusdem sermónibus ad Dei amórem inflammátus, jam ab ipsíus consórtio vix discédere póterat. Indolis omníno dissímilis illíus rústici uxor. A Ronáno quippe stúdio et voluntáte abhorrens, cùm eum frustra amarulentis jocis, maledictisque diu impetiisset, tantò insánior effecta, quantò minùs ille commoverétur injúriis, iter ad Corisópitum súscipit, et ipsum falsi críminis reum apud Grallónum defert. Cujus tamen nequítia in máximam servi Dei glóriam cessit. Isto enim arcessíto, et atténtiùs expensâ causâ, ubi mulíeris fraudem Grallónus detexit, fácinus detestátus, sanctum virum enixíssimè cóluit. Ronánus autem bonum pro malo rependens, mulíerem supplício ad quod expostulabátur, suis précibus exémit. Ejusdem fíliam quæ ínterim occubúerat, ad vitam revocasse perhibétur.

LECTIO VI.

Cum inde Ronáni nomen cœpisset inclaréscere, ita ut ad eum visendum plúrimi convenírent; qui convíciis vexátus non discésserat, tunc ut probábile est, in áliam erémum se recépit; in eóque loco fórsitan sancto fine quiévit, ubi Briocenses parochiálem ecclésiam instituérunt, eádem Ronáni appellatióne signátam. Ejus relíquiæ, ad præfátum silvæ Nemeensis oratórium póstea translátæ, monumentum fecérunt miraculórum multitúdine, et pio populórum concursu gloriósum: quod insigni huic ecclésiæ superextructæ, tum civitátulæ quæ ei ádjacet, occasiónem et oríginem dedit. Duæ autem ex ejus costis etiamnum supersunt, quæ relìgiósè à fidélibus coluntur.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 19.

In illo témpore; Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilia sancti Paulíni Epíscopi.

Ep. 24. ad Sever. n. 5, 6.

BONA quæ nobiscum non intulerámus in hunc mundum, nec poterámus efferre, quasi mutuáta reddídimus; nec ut cutem à carne distráximus, sed ut vestem à córpore deposúimus. Nunc opus est, ut quæ verè nostra sunt dependámus Deo; hoc est, cor et ánimam, et córpora nostra exhibentes in hóstiam vivam, ut scriptum est, Dómino; nosque ipsos ædificantes ei in templum sanctum, in ipso lápide anguılári qui nobis sanctificatiónis nostræ fórmulam in semetipso dedit, et ait: Sancti estóte, quóniam ego sanctus sum. Quæ ígitur nobis grátia, si in aliéno tantùm fidéles fuérimus, nisi de próprio serviámus; id est, de líbero voluntátis arbítrio, ex toto corde nostro, et ex totis ánimæ nostræ, ut scriptum est, víribus diligentes Deum?

LECTIO VIII. *n.* 7, 8.

QUAMOBREM temporálium, quæ in hoc século habentur, bonórum relíctio sive distráctio, non decursus stádii, sed ingressus; nec ut meta, sed ut jánua est. Non enim athléta tum vincit, cùm exúitur; qui ideo nudátur, ut incípiat dimicáre, cùm legítimè certáverit coronándus. Et natátor amnem interpósitum superatúrus, exúitur; nec tamen hoc tanto apparátu, quòd se despoliáverit, transnatábit, nisi totíus córporis nisu torrentis ímpetum scindat, et labórem natatiónis exháuriat. Vídeo et in patriarcha Jacob hujus expeditiónis órdinem prolusisse; cùm illum lego, postéaquam torrente transmisso, præmissis curárum suárum onéribus, id est, facultátum et necessitúdinum impedimentis, solus in tabernáculi loco remánserat, Deo colluctátum.

LECTIO IX.

ITAQUE, ad corripiendam vitæ viam, capiendumque Dei Verbum, et prævalendam in regnum cœlórum, quod à diébus Joannis vim pátitur, et à diripiéntibus obtinétur, idónei esse non póssumus, nisi ómnia quæ vel amóre, vel curâ, si itínere istíus séculi nobis adhæreant, impédiunt et retardant, ante óbitûs nostri vésperam præmittámus: et inde per totam hujus séculi noctem apprehéndere et tenére Christum, sollícitâ spirituálium óperum, ac studiórum contentióne luctémur; nec divellámur à caritáte Christi, sicut Jacob ab ejus amplexu, nisi extorqueámus benedictiónem.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui in beáto Románo Pontífice humilitátis et pœniténtiæ nobis exemplar ostendisti; da, quæsumus, ut angustam viam per quam ille præcessit, fidéliter insistentes, ad cœleste regnum pervenire mereámur; Per.

AD VESPERAS, *fit Commem. SS. Pothini et soc. Martyrum: Ant.* Cùm vos. ℣. Viríliter. xv. *Oratio ut infrà.*

DIE 2.

SS. POTHINI EPISCOPI, BLANDINÆ VIRGINIS, ET SOCIORUM MARTYRUM.

Semiduplex.

De Communi plurium Martyr.

LECTIO II.

Ex Epístola Ecclesiárum Viennensis et Lugdunensis, ad Ecclésias Asiæ et Phrygiæ. *Euseb. Hist. Eccl. l. 5. c. 1.*

BEATISSIMUS Pothínus, Ecclésiæ Lugdunensis Epíscopus, nonagenário major, ob córporis infirmitátem vix spíritum trahens, sed præ cupiditáte martyrii mirâ alacritáte ánimi firmátus, ad tribúnal trahebátur. Quò perlátus, prosequéntibus ipsum magistrátibus civitátis, et universâ plebe váriis eum clamóribus impetente, tanquam ipse Christus esset, egrégium édidit testimónium. Interrogátus à præside quisnam esset Christianórum Deus, respondit: Si dignus fúeris, cognosces. Post hæc inhumánè raptátus, et innúmeris plagis affectus est; cùm ii quidem qui própiùs astábant, cálcibus et pugnis illum contumeliósè appéterent; qui verò lóngiùs distábant, quidquid ad manum erat, in ipsum conjícerent; omnes dénique gravíssimi piáculi reos se existimárent, nisi pro sua quisque parte ei petulanter insultárent. Quippe hoc modo injúriam deórum suórum ultúros se arbitrabantur. Exinde vix adhuc spirans, in cárcerem projectus est; tandemque, post bíduum, ánimam exhalávit. Matúrus verò neóphytus, et Sanctus Diáconus Viennensis cum Blandína ancilla, et Attalo, ducti sunt ad béstias in amphitheátrum. Et Matúrus quidem ac Sanctus consuéta illic flagrórum vérbera pertulérunt, et bestiárum ipsos trahéntium morsus, ipsam postrémò férream cáthedram; cui supersósita Mártyrum membra cùm torrerentur, illórum nares molestíssimus nidor implébat. Hi ergo máximo certámine perfuncti, tandem juguláti sunt. Blandína autem ad palum suspensa, béstiis objecta est. Quæ cùm in crucis spéciem suspensa cernerétur, Deóque intentíssimè supplicáret, máximam alacritátem addébat certántibus; quippe qui sub sorória persónâ cérnerent illum qui pro ipsis crucifixus est. Cùmque nulla tunc béstia corpus ejus attigisset, depósita ex stípite, rursus in cárcerem conjícitur, in áliud certámen reserváta.

LECTIO III.

ATTALUS quoque cùm per amphitheátrum circumducerétur, præcedente eum tabellâ, in qua latíno sermóne scriptum erat: Hic est Atta-

lus Christiánus; præses, postquam civem Románum eum esse cómperit, redúci in custódiam jubet, lítteris ad Cæsarem datis de his qui inclúsi tenebantur. Incunte ígitur solemni apud nos mercátu, præses addúci jubet Mártyres ad tribúnal, tanquam in theatráli pompa eos pópulis ostentans. Cùmque illos dénuo interrogasset, quicumque cives Románi reperti sunt, cápite truncávit; réliquos trádidit béstiis. Céterùm ingens glória accessit Christo per eos qui priùs quidem negáverant, tunc verò confitebantur fidem. Quibus exámini subjectis, Alexander natióne Phryx, professióne médicus, plures jam annos morátus in Gálliis, cùm illos ad fídei confessiónem nútibus hortarétur, cunctis qui tribúnal circúmdabant, tanquam partúriens videbátur. Instans íllico præses interrogávit eum quis esset. Qui cùm Christiánum se esse dixisset, irátus judex eum ad béstias damnávit. Postrídie ígitur unà cum Attalo ingressus est: nam et hunc præses béstiis íterum tradíderat. Ambo ítaque, cùm ómnia tormentórum génera in amphitheátro sustinuissent, gládio percussi sunt. Ultimo tandem spectaculórum die, Blandína rursus illáta est, unà cum Póntico adolescente quíndecim círciter annos nato. Et Pónticus quidem cuncta supplícia generósè perpessus, emísit spíritum. Beáta verò Blandína post flagra, post béstias, post sartáginem, retículo inclúsa, tauro objecta est, à quo diu in altum jactáta, tandem et ipsa instar víctimæ juguláta est. ¶ Item hâc ipsâ die, Diocletiáno et Maximiáno in Christiános sævientibus, pro Christi fide cápite truncáti sunt Marcellínus Ecclésiæ Románæ Présbyter, et Petrus Exorcista, quorum laudes célebrat in cármine à se scripto sanctus Dámasus Papa, et quotídie nomen in altáris sacrifício commemorátur.

Orémus. ORATIO.

MARTYRUM tuórum Pothíni Pontíficis, Blandínæ Vírginis, et sociórum, solémnia recensentes; súpplices te, Dómine, deprecámur, ut in caritáte radicáti et fundáti, passiónes hujus témporis, amóre illíus glóriæ quæ revelanda est in nobis, invicto ánimo sustinére valeámus; Per Dóminum.

AD LAUDES, *pro Commemor. SS. Marcellini et Petri, Ant.* Datæ, xx. ℣. In æternum, xix.

Orémus. ORATIO.

DA nobis, omnípotens Deus, inter hujus vitæ discrímina, contínuum grátiæ tuæ præsídium; qui sanctis Martyribus Marcellíno et Petro fídei tuæ constántiam, ut hostem antíquum vincerent, contulisti; Per Dóminum.

VESPERÆ *à Capitulo de sequenti, ut in Communi SS. Mulierum.*

Post Hymnum:

℣. Timébunt reges terræ glóriam tuam, Dómine; ℟. Et pópulus qui creábitur laudábit Dóminum. *Ps.* 101.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Tu honorificéntia pópuli nostri; quia fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum. *Judith* 15.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. SS. Pothini et soc. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum, xx. *Or. ut suprà.*

DIE 3.

SANCTÆ CLOTILDIS,

FRANCORUM REGINÆ.

Semiduplex.

De Communi SS. Mulierum, exceptis quæ sequuntur.

LECTIO II.

CLOTILDIS, Chilperíci regis fília, paréntibus à pátruo Gundobaldo Burgundiónum rege necátis, Clodovéo adhuc éthnico, ab ipso Gundobaldo in cónjugem trádita est. Quæ cùm primogénitum peperisset, eum, tolerante magis quàm approbante Clodovéo, baptizari jussit. Cùm autem infantis, cui nomen impósitum fúerat Ingoméres, in albis defuncti mortem ægrè ferret Clodovéus, ac baptismo imputáret, gráviter Clotildem objurgávit, ásserens deos pátrios, ob contemptum núminis sui irátos, sibi filium eripuisse. At illa: Deo, inquit, omnipotenti, creatóri ómnium, grátias ago, qui me non usquequáque judicávit indignam ut de útero meo génitum regno suo dignarétur ascíre. Alterum filium Regína cùm genuisset, hunc quoque baptizári vóluit; et appellátus est Clodoméres. Qui cùm ægrotáre cœpisset, affirmante Rege fore ut idem ei quod fratri contingeret, matris précibus conváluit.

LECTIO III.

AT Regína non cessábat hortári virum, ut, abjectâ idololatríà, Deum verum cóleret. Sed ille superstitióni Francórum adhæsit, donec in expeditióne Alamánnica inclinátam cernens suórum áciem, monitórum cónjugis memor, auxílio Christi imploráto, de hóstibus triumphávit. Cui apud Remos læta uxor occurrens, ubi órdinem rei gestæ cognóvit, advocávit sanctum Remígium, à quo Clodovéus fidem edoctus, baptizátus est, et chrismate sacro inunctus. Post mortem Clodovéi, Turónos ádiit Clotildis: ibíque ad sepulcrum sancti Martíni summâ pietáte réliquum vitæ exégit, pernox in vigíliis, eleemósynis, aliísque piis opéribus intenta, munífica erga ecclésias et monastéria. Clodoméris in bello Burgúndico occísi fílios, nepótes suos, Theodovaldum, Guntárium et Clodoaldum apud se educávit. Tandem plena diérum, Turónis migrávit ad Dóminum; et Parísios inter

psalléntium choros translàta, sepulta est à fíliis Childeberto et Clotário régibus, ad latus Clodovéi, in sacrário basílicæ sancti Petri, deinde sanctæ Genovéfæ dictæ, ubi religiósè colebátur. Exeunte verò século décimo-octávo, cùm ímpii sumpsissent principátum, et bellum Deo Sanctisque ejus fácerent, ossa beátæ Regínæ, cum áliis relíquiis, eórum furóri subtracta, ne violarentur, igne cremáta sunt. Quorum sacri cíneres piæ manus collegérunt, deindeque, transactis luctuósis tempóribus, deposuérunt Parísiis, in ecclésia parochiáli sanctórum Lupi et Ægídii, in qua nunc honorificè asservantur.

AD LAUDES, *post Hymnum:*

℣. Tu es Deus, qui facis mirabília. ℟. Notam fecisti in pópulis virtútem tuam. *Ps.* 76.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Cùm invocasset ómnium rectórem et salvatórem Deum, convertit Deus spíritum Regis. *Esther* 15.

Orémus. ORATIO.

RESPICE, quæsumus Dómine, ad Francórum benignus impérium: et quibus per devótam sanctæ Clotildis instántiam donum fídei contulisti, iisdem, per ejus intercessiónem, tríbue sincérum christiánæ pietátis affectum; Per Dóminum.

AD II VESPERAS, *post Hymnum:*

℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, et legem exquisívit: sancta glorificávit, et multiplicávit vasa sanctórum. 1 *Mach.* 14.

Oratio ut suprà ad Laudes.

DIE 6.

SANCTI NORBERTI, EPISCOPI. *Semiduplex.*

De Communi Pontificum.

LECTIO II.

NORBERTUS Sanctis, Clíviæ óppido, in diœcési Coloniensi, nóbili prosápiâ ortus; cùm à prima ætáte Clero nomen dedisset, statim atque idóneos annos áttigit, Subdiáconus, média in aula necdum formátis ad gravitátem ecclesiásticam móribus, ordinátus est. Sed in tempestáte deprehensus, et ictu fúlminis ex equo dejectus, toto ánimo ad Deum conversus est. Tum relictâ Imperatóris aulâ, et majóribus, quos hácteuus suscípere distúlerat, Ordínibus initiátus, verbi Dei prædicatiónem fervent zelo ággredi cœpit. De quo tamen póstea, véritus ne quid illegítimè à se præsumptum esset, quòd uno die sacros diaconátûs et presbytérii Ordines contra Cánones suscepisset, à Gelásio Papa secundo, ignorántiam confessus, véniam pétiit, et regulárem demum Evangélici

múneris confirmatiónem obtínuit. Abdicátis benefíciis ecclesiásticis, quibus abundábat, et património paupéribus erogáto, austeriórem vitam amplexus est. Innúmeros hæréticos ad fidem, peccatóres ad pœniténtiam, dissidentes ad concórdiam revocávit. Cùm esset Laudúni, à Bartholomæo Epíscopo rogátus ne ab ipsíus diœcési discéderet, desertum in ea locum, qui Præmonstrátus dicebátur, sibi delégit; ex quo totus Ordo, quem ibi sub régula sancti Augustíni instítuit, nomen accépit.

LECTIO III.

SACRAMENTARIAM et Adamíticam Tanchelíni hæresim Antuérpiæ grassantem, eò vocátus, profligávit: et qui multò antè oblátum sibi Cameracensem episcopátum recusáverat, ad Magdeburgensem archiepiscopátum póstea raptus, ecclesiásticam disciplínam, præsertimque sacrórum ministrórum cœlibátum constanter propugnávit. Remis in Concílio Innocéntium secundum egrégiè adjúvit; et Romam cum áliis Epíscopis profectus, schisma Petri Leónis compressit, Innocéntio suæ sedi rédditọ. Exactis in pontificátu annis ferè octo, ábiit ad Dóminum anno millésimo centésimo trigésimo-quarto; huncque Gregórius décimus-tértius, anno millésimo quingentésimo octogésimo-secundo, in Sanctórum órdinem rétulit.

Orémus. ORATIO.

DA Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, ut mérita sancti Epíscopi Norberti pietátem tuam pro ipsa semper exórent, et fructum in nobis labórum ejus custódiant; Per.

DIE 10.

SANCTÆ MARGARITÆ,

SCOTORUM REGINÆ.

Simplex.

De Communi SS. Mulierum.

LECTIO III.

MARGARITA, paterno Angliæ regum, materno Cæsarum sánguine clara, in prima ætáte vários inter adversos casus, prudéntiâ et pietáte clárior, iisdem virtútibus, cùm Malcolmo tértio Scotórum regi nupsisset, sponso, líberis, paupéribus, toti regno, miríficè prófuit. Inter regáles delícias corpus váriis afflictatiónibus mácerans, magnam noctis partem piis precatiónibus extrahébat. Præter ália jejúnia, íntegros quadraginta dies ante natalítia festa tanta cum severitáte jejunáre consuévit, ut ne in gravíssimis quidem dolóribus intermíserit. Exímiâ in páuperes caritáte enítuit; quibus alendis régium non semel exhausit ærárium: per Advéntum autem et Quadragésimam, trecentis quotídie, flexis génibus ministráre, régiis mánibus pedes ablúere, et pressis étiam ósculis úlcera fovére solémne habébat. Re-

gem cónjugem ad simília suis exercitatiónibus ópera tradúxit. Líberos omnes sanctè et felíciter educávit. Divíno cúltui et ecclesiásticæ disciplínæ addictíssima, óptimis légibus pópulos à vítiis expurgávit, eisque mores christiánâ pietáte dignos índidit. Devótè recepto sacro Dómini córpore, ánimam diútinâ ægrotatióne purgátam, multùmque de cónjugis et fílii in bello interfectórum recentíssimâ morte dolentem, undécimo século exeunte, plácidè efflávit, ætátis anno quadragésimo septimo, regni autem vigésimo-tértio. Inter Sanctos ab Innocéntio quarto solémniter reláta, hâc die ex decréto Innocéntii duodécimi ubíque terrárum cólitur.

Ad Laudes, *Ant.* Orátio. ℣. Humiliábam. *Oratio,* Tuórum, lxiij.

DIE 11.

SANCTI BARNABÆ,

GENTIUM APOSTOLI.

Duplex-minus.

IN I VESPERIS.

Ant. 2. D. Multitúdinis credéntium erat cor unum et ánima una: nec quisquam eórum quæ possidébat, áliquid suum esse dicébat. *Act.* 4.

Ant. 6. F. Erant illis ómnia commúnia; et virtúte magnâ reddébant Apóstoli testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri. *Act.* 4.

Ant. 1. a. Grátia magna erat in ómnibus illis, neque quisquam egens erat inter illos. *Act.* 4.

Ant. 5. a. Quotquot possessóres agrórum, aut domórum erant, vendentes afferébant prétia eórum quæ vendébant. *Act.* 4.

Ant. 8. G. Ponébant ante pedes Apostolórum: dividebátur autem síngulis, prout cuíque opus erat. *Act.* 4.

Capitulum. *Deuter.* 33.

Qui dixit patri suo, et matri suæ: Néscio vos; et frátribus suis: Ignóro vos; et nesciérunt fílios suos, hi custodiérunt elóquium tuum, et pactum tuum servavérunt.

℟. Omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum, * Céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. ℣. Si déderit homo omnem substántiam domûs suæ pro dilectióne, quasi nihil despíciet eam. * Céntuplum. Glória. * Céntuplum. *Matth.* 19. *Cant.* 8.

Hymnus. *S. V.*

Cœlo datur quiéscere,
Terris relictis, Bárnaba:
Solemnis hæc affert tuis
Finem dies labóribus.

Quem propter, agro véndito,
Opes cadúcas déseris,
Magno rependens fénore
En fundus ipse fit tuus.

Tu sacra per jejúnia,
Tu públicas inter preces,

Jubente sancto Spíritu,
Christi creáris núntius.
Quas non adis mundi plagas,
Pauli labórum párticeps!
Vos unus ambo spíritus,
Vos una junxit cáritas.
QUAM vestra gens Christi fidem
Luci rebellis réppulit,
Nil hæsitantes bárbaris
Portastis illam géntibus.
Fac, Christe, nostris se tuum
Cùm lumen offert méntibus,
Amóre ne noctis suæ
Cœleste donum réspuant.
UNI sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ. Amen.

℣. Beátus qui intélligit super egénum et páuperem : ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Joseph, qui cognominátus est Bárnabas ab Apóstolis, cùm habéret agrum, véndidit eum, et áttulit prétium, et pósuit ante pedes Apostolórum. *Act.* 4.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Christum prædicátum géntibus, * Veníte, adorémus. 1 *Tim.* 3.

Hymnus, Supréme, *ut in Communi Apostolorum*, iij.

IN I NOCTURNO.

Ant. 3. c. Bárnabas apprehensum Saulum duxit ad Apóstolos : et narrávit illis quómodo in via vidisset Dóminum, et quia locútus est ei. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Quidam ex iis qui dispersi fúerant à tribulatióne quæ facta fúerat sub Stéphano, cùm introissent Antiochíam, loquebantur et ad Græcos, annuntiantes Dóminum Jesum. *Act.* 11.

Ant. 1. *f.* Misérunt Apóstoli Bárnabam usque ad Antiochíam; qui cùm pervenisset, et vidisset grátiam Dei, gavísus est. *Act.* 11.

℣. Ego in Dómino gaudébo, ℟. Et exultábo in Deo Jesu meo. *Habac.* 3.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j Lect. ℟. Bárnabas hortabátur omnes in propósito cordis permanére in Dómino; * Quia erat vir bonus, et plenus Spíritu sancto et fide. ℣. Mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos; * Quia. *Act.* 11. *Tob.* 1.

Post ij Lect. ℟. Cùm invenisset Bárnabas Saulum, perduxit Antiochíam; * Et annum totum conversáti in Ecclésia docuérunt turbam multam : ita ut cognominarentur primùm Antiochíæ Discípuli, Christiáni. ℣. Annuntiavérunt opus quod operátus es, Deus, in diébus eórum; * Et. *Act.* 11. *Ps.* 43.

Post iij Lect. ℟. Discípuli. prout quisque habébat, proposuérunt sínguli in ministérium míttere habitántibus in Judæa frátribus : quod et fecérunt, * Mittentes ad senióres † Per manus Bárnabæ et

Sauli. ℣. Prædicátum est ut deferrent singuli prétium Dómino : lætatíque sunt cuncti, et ingressi contulérunt, * Mittentes. Glória. † Per. *Act.* 11. 2 *Paral.* 24.

IN II NOCTURNO.

Ant. 8. G. Erant in Ecclésia quæ erat Antiochíæ, Prophétæ et Doctóres in quibus Bárnabas et Saulus. *Act.* 13.

Ant. 3. à. Ministrántibus illis Dómino, et jejunántibus, dixit illis Spíritus sanctus : Segregáte mihi Saulum et Bárnabam in opus ad quod assumpsi eos. *Act.* 13.

Ant. 7. b. Jejunantes, et orantes, imponentesque eis manus, dimisérunt illos. *Act.* 13.

℣. Dómini est assúmptio nostra : ℟. Locútus es in visióne sanctis tuis, Dómine. *Ps.* 88.

LECTIO IV.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Acta Apostolórum.

Homil. 28.

BARNABAS et Saulus ordináti simul exiérunt : et cùm venissent Salamínam, prædicábant verbum Dei in metrópoli Cypri. Per annum mansérunt Antiochíæ. Oportébat illò abíre, nec semper hìc sedére. Majóribus opus habébant doctóribus. Vide quómodo Seleúciæ non moras trahant, scientes à vicína civitáte multùm utilitátis accepisse Seleucienses; sed illìc étiam festínant ad ea quæ magis urgébant. Nam ut venérunt ad metrópolim ínsulæ, Procónsulem emendáre studébant. Quod autem non ex adulatióne dicátur : Erat cum Procónsule viro prudente, ex re ipsa disce quómodo non multis sermónibus opus habúerit, quómodo volúerit ipsos audíre. Et nihil quidem ad magum dictum, donec ille occasiónem daret. Quia enim álios attendentes vidébat, id unum ille in scopo habébat, ne princeps persuaderétur. Et cur non áliud signum fecit? Quia nullum huic par erat quod inimícum cáperet. Et statim credit Proconsul; non simplíciter, sed obstupescens. Vidit enim non hìc verba dari, neque falláciis rem agi. Vide quantum doctrínæ amórem hábuit.

℟. Proconsul Sérgius Paulus, accersítis Bárnabâ et Saulo, desiderábat audíre verbum Dei; sed * Resistébat illis Elymas magus, et cécidit in eum calígo. Proconsul autem, cùm vidisset factum, crédidit, admírans super doctrína Dómini. ℣. Pósuit Dóminus in eis verba signórum suórum, et prodigiórum in terra. * Resistébat illis. *Act.* 13. *Ps.* 104.

LECTIO V.

RURSUS Pergen venientes prætercurrunt álias civitátes : nam ad Pisídiæ metrópolim Antiochíam festinábant. Secúti sunt autem eos multi Judæi, et pii ádvenæ, quos allocúti, persuadébant eis ut manérent in grátia Dei. Vi-

dentes autem Judæi, repléti sunt zelo, contradicentes ac blasphemantes. Hoc ipsos claríóres reddébat, quod illi contradícerent. Cum fidúcia verò loquentes Bárnabas ac Paulus, dixérunt : Vobis oportébat primùm loqui verbum Dei; sed quóniam repéllitis illud, et indignos vos judicátis æternâ vitâ, ecce convértimur ad gentes. Nec dixit, Indigni estis; sed, Indignos vos judicátis; ut non onerósus sermo esset. Quia verò repulistis illud, inquit, non nos, (non enim in nos contumélia vestra vértitur) convértimur ad gentes. Multâ plenum mansuetúdine hoc verbum. Non dicunt, Derelínquimus vos, innuentes fíeri posse ut reverterentur. Et hoc non propter vestram contuméliam factum est, sic enim præceptum est nobis. Oportet adíre gentes : verùm hoc non à nobis, sed à vobis factum est, quod à nobis fíeri oportébat. Sic enim, inquit, præcépit nobis Dóminus : Pósui te in lucem géntium, ut sis in salútem; hoc est, in cognitiónem quæ sit ad salútem, non simplíciter géntium, sed ómnium géntium.

℟. Repléti zelo Judæi contradicébant his quæ diceban- tur, blasphemantes. * Tunc constanter Paulus et Bárnabas dixérunt : Vobis oportébat primùm loqui verbum Dei; sed quóniam repéllitis illud, et indignos vos judicátis æternæ vitæ, ecce convértimur ad gentes. ℣. Dedérunt húmerum recedentem, et cervícem suam induravérunt, nec audiérunt. * Tunc. *Act.* 13. 2 *Esdr.* 9.

LECTIO VI.

Non expectárunt ígitur, sed vidérunt ímpetum. Judæi verò concitárunt mulíeres religiósas, et persecutiónem excitavêre; id est, calumniáti sunt Apóstolos, de míllibus eos accusantes. Vidérunt ímpetum, et confugérunt ad *civitátes* Lycaóniæ, Lystram et Derben, et universam in circúitu regiónem, ubi étiam furórem suum exercére licébat illis. Vide géntium simplicitátem, et Judæórum nequítiam. Opéribus declarábant Gentíles se dignos esse qui audírent : sicque illos ob sola signa honorábant. Alii ut deos colébant; álii ut perniciósos pellébant. Et álii quidem non *modò* prædicatióni non obsistébant; sed étiam dicébant : Dii homínibus símiles descendérunt ad nos; Judæi verò scandalizabantur. Et vocábant, inquit, Bárnabam, Jovem, Paulum verò Mercúrium. Mihi vidétur venerábilis aspectu fuisse Bárnabas. Tentátio verò non módica ex immoderáto illo stúdio pródiit : verùm étiam hinc Apostolórum virtus osténditur. Et vide quómodo ómnia Deo réferant. Hos et nos imitémur : nihil nostrûm esse putémus; quando nec ipsa quidem fides nostra est, sed Dei.

℟.

℟. Disseminabátur verbum Dómini : et * Audientes gentes gavísæ sunt, et glorificábant verbum Dómini; Judæi autem excitavérunt persecutiónem in Paulum et Bárnabam, et ejecérunt eos de fínibus suis. ℣. Ecce ego, dicit Dóminus, ecce ego ad gentem quæ non invocábat nomen meum; expandi manus méas totâ die ad pópulum incrédulum.* Audientes. Glória. * Audientes. *Act.* 13. *Is.* 65.

IN III NOCTURNO.

Ant. 6. F. Bárnabas et Paulus, excusso púlvere pedum, venérunt Icónium; et illic fiduciáliter agébant in Dómino, testimónium perhibente verbo grátiæ suæ. *Act.* 13 *et* 14.

Ant. 5. a. Cùm factus esset ímpetus Gentílium et Judæórum, ut contuméliis affícerent et lapidárent eos, confugérunt ad civitátes Lycaóniæ; et ibi evangelizantes erant. *Act.* 14.

Ant. 4. f. Sacerdos Jovis volébat sacrificáre : quod ubi audiérunt Bárnabas et Paulus, conscissis túnicis suis, vix sedavérunt turbas, ne sibi immolárent. *Act.* 14.

℣. Non nobis, Dómine, sed nómini tuo da glóriam, ℟. Super misericórdia tua et veritáte tua. *Ps.* 113.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum. *C.* 10.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis : Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. 34. *n.* 1.

Postquam Dóminus omnem curam à discipulórum ánimis ejécerat, ac signórum spectáculo muníerat, et quasi férreos adamantinosque reddíderat, seculáribus ómnibus superióres, et ab omni temporánea sollicitúdine liberátos; demum illa prædícit mala quæ ipsos invasúra erant, non solùm ea quæ paulò pòst futúra, sed étiam ea quæ post multum témporis erant eventúra, diu antè illos ad bellum præparans contra diábolum suscipiendum. Multa enim hinc bona emergébant. Primò, quòd ipsíus præsciéntiæ vim agnóscerent; secundò, quòd nemo suspicári posset hæc mala ob doctóris imbecillitátem eveníre; tértiò, ne ii qui hæc passúri erant, percellerentur, si hæc inexpectáta et præter spem accidissent; quartò, ne hæc crucis témpore audientes turbarentur.

℟. Bárnabas et Paulus exiliérunt in turbas, clamantes et dicentes : Viri, quid hæc fácitis? * Et nos mortáles sumus, símiles vobis hómines, annuntiantes vobis ab his vanis converti ad Deum vivum qui fecit cœlum et terram. ℣. Omnes dii populórum, idóla; Dóminus autem cœlos fecit; * Et nos mortáles sumus. *Act.* 14. 1 *Par.* 16.

LECTIO VIII.

JAM verò ut intélligant novam esse hanc bellandi legem, et inaudítum aciéi modum, cùm nudos mittat, unâ indútos túnicâ, sine cálceis, sine virga, sine cíngulo vel perà, quos ali jubet ab excipiéntibus, non hìc finem dicendi facit; sed suam ostendens ineffábilem poténtiam, dicit: Sic abeuntes, óvium mansuetúdinem exhibéte, etiamsi contra lupos itúri, nec modò contra lupos, sed étiam in médio lupórum. Neque tantùm óvium mansuetúdinem jubet habére, sed étiam simplicitátem columbæ. Sic præsertim meam ostendam fortitúdinem, cùm oves lupos vícerint, etiamsi in médio lupórum sint, et innúmeris mórsibus lacerentur, nec modò non deleantur, sed étiam lupos convertant.

℟. Numquid non habémus potestátem manducandi et bibendi, sicut et céteri Apóstoli? * An ego solus et Bárnabas non habémus potestátem hoc operandi? Sed non usi sumus hâc potestáte, ne quod offendículum demus Evangélio. ℣. Dixit Dóminus ad Aaron: Pro officio sacerdotáli accípies de his quæ sanctificantur et obláta sunt: in sanctuário cómedes. * An ego. 1 *Cor.* 9. *Num.* 18.

LECTIO IX.

MAJUS certè atque mirabílius est voluntátem adversariórum mutáre, animumque transformáre, quàm illos occídere: et hæc cùm illi duódecim essent tantùm, et totus orbis lupis esset plenus. Erubescámus ígitur qui contrà facientes quasi lupi inimícos invádimus. Quámdiu enim oves sumus, víncimus; atque etsi innúmeris circúmdati lupis, superámus. Si verò lupi efficiámur, víncimur: Pastóris quippe auxílio destitúimur. Non enim ille lupos, sed oves pascit: tunc autem te relinquit, ac discédit; quia non sinis illum virtútem suam osténdere.

℟. Reversi sunt Bárnabas et Paulus per civitátes, confirmantes ánimas discipulórum, exhortantesque ut permanérent in fide, et * Quóniam per multas tribulatiónes oportet nos intráre in regnum Dei. ℣. Vos scitis quanta fécimus, et angústias quales vídimus; * Quóniam. Glória. * Quóniam. *Act.* 14. 1 *Mach.* 13.

℣ *Sacerd.* Euntes ibant et flebant, mittentes sémina sua: ℟. Vénient cum exultatióne, portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. Bárnabas et Paulus, cùm constituissent per síngulas Ecclésias Presbyteros, et orassent cum jejunatiónibus, commendavérunt eos Dómino, in quem credidérunt. *Act.* 14.

Ant. 8. c. Cùm venissent Antiochíam, unde erant tráditi grátiæ Dei. in opus quod complevérunt, retulérunt

quanta fecisset Deus cum illis, et quia aperuisset géntibus óstium fidei. *Act.* 14.

Ant. 6. F. Descendentes quidam de Judæa, docébant: Quia nisi circumcidámini, non potestis salvári. Facta est ergo disceptátio non mínima Paulo et Bárnabæ adversùs illos. *Act.* 15.

Cant. Ponam, *de Comm.* v.

Ant. 1. a. Statútum est ut ascénderent Paulus et Bárnabas ad Apóstolos: illi ergo deducti ab Ecclésia, pertransíbant narrantes conversiónem géntium. *Act.* 15.

Ant. 4. d. Cùm venissent Jerosólymam, suscepti sunt ab Ecclésia, et ab Apóstolis, et à senióribus, annuntiantes quanta Deus fecisset cum illis. *Act.* 15.

CAPITULUM. *Act.* 15.

TACUIT omnis multitúdo, et audiébant Bárnabam, et Paulum narrantes quanta Deus fecisset signa et prodígia in géntibus per eos.

Hymnus, Quem misit, *ut in II Vesp. Apostol.* vij.

℣. Annúntient nomen Dómini, et laudem ejus in Jerúsalem, ℟. In conveniendo pópulos in unum. *Ps.* 101.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Jacóbus, Cephas et Joannes dextras dedérunt mihi et Bárnabæ societátis; ut nos in gentes, ipsi autem in circumcisiónem: tantùm ut páuperum mémores essémus. *Gal.* 2.

Oremus. ORATIO.

DEUS, qui beátum Bárnabam, plenum fide et Spíritu sancto, ad opus conversiónis Géntium assúmere dignátus es: concéde propítius, ut mémores labóris et caritátis ejus, dignè Evangélio Christi, quod prædicávit, conversári mereámur; Per eumdem.... in unitáte ejusdem.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Bárnabas.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Cùm venissent.

CAPITULUM. *Rom.* 9.

GENTES quæ non sectabantur justítiam, apprehendérunt justítiam; justítiam autem quæ ex fide est. Israel verò sectando legem justítiæ, in legem justítiæ non pervénit. Quare? Quia non ex fide, sed quasi ex opéribus.

℟ *br.* Elégit nobis Dóminus * Hæreditátem suam. Elégit. ℣. Subjécit pópulos nobis * et gentes, * Hæreditátem. Glória. Elégit. *Ps.* 46.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam: ℟. Recordátus est misericórdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Descendentes.

CAPITULUM. *Galat.* 2.

SUBINTROIERUNT falsi fratres exploráre libertátem nostram quam habémus in Christo Jesu, ut nos in servitútem redígerent, quibus neque ad horam céssimus subjectióne, ut véritas Evangélii permáneat apud vos.

℟ *br.* Iniquè non égimus * In testamento tuo, Dómine. Iniquè. ℣. Et non recessit retro * cor nostrum, * In

testamento. Glória. * Iniquè. *Ps.* 43.

℣. Confirmáta est super nos misericórdia Dómini, ℟. Et véritas ejus manet in æternum. *Ps.* 116.

AD NONAM.

Ant. 4. d. Cùm venissent.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 4.

Abdicamus occulta dedécoris, non ambulantes in astútia, neque adulterantes verbum Dei; sed in manifestatióne veritátis commendantes nosmetipsos ad omnem consciéntiam hóminum coram Deo.

℟ *br.* In Deo * Laudábimur totâ die. In Deo. ℣. Et in nómine tuo * confitébimur in séculum. * Laudábimur. Glória. In Deo. *Ps.* 43.

℣. Narrantes laudes Dómini, et virtútes ejus, ℟. Et mirabília ejus quæ fecit. *Ps.* 77.

AD II VESPERAS.

Ant. 8. G. Plácuit Apóstolis et senióribus viros míttere Antiochíam cum Paulo et Bárnabâ, scribentes per manus eórum. *Act.* 15.

Ant. 3. c. Descendérunt Antiochíam; et congregátâ multitúdine, tradidérunt epístolam; quam cùm legissent, gavísi sunt super consolatióne. *Act.* 15.

Ant. 7. c. Paulus et Bárnabas demorabantur Antiochíæ, docentes et evangelizantes cum áliis plúribus verbum Dómini. *Act.* 15.

Ant. 6. C. Dixit ad Bárnabam Paulus: Reverténtes visitémus fratres, quibus prædicávimus verbum Dómini. *Act.* 15.

Ant. 2. D. Bárnabas, assumpto Marco, navigávit in Cyprum; Paulus verò, electo Silâ, perambulábat Syriam. *Act.* 15.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 2.

Deo grátias qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

Hymnus, Cœlo datur, *ut in I Vesperis*, 357.

℣. Dedisti nos tanquam oves escárum; ℟. Et in géntibus dispersisti nos. *Ps.* 43.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. D. Bárnabas et Paulus tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Oratio ut suprà ad Laudes.

DIE 13.

S. ANTONII DE PADUA.

PRESBYTERI. *Simplex.*

De Communi Presbyterorum.

LECTIO III.

Antonius in Lusitánia, duodécimo século exeunte, piis et nobílibus ortus paréntibus, adoléscens institútum Canonicórum Regulárium suscépit. Conímbriam autem translátis corpóribus quinque Mártyrum Franciscanórum, qui Maróchii pro fide passi erant, tantam novi Ordinis glóriam admirátus, eídem statim nomen dedit. A Saracénis ipse adeundis impedítus, Assi-

siúm venit ad sanctum Francíscum, ex cujus sermónibus magnam cepit in virtúte firmitátem: sed cùm illi præ humilitáte, egrégiam et litteris excultam índolem non indicasset, in parvum cœnóbium juxta Bonóniam relegátus est, ubi abjectis opéribus, soli Deo notus, jejúniis et contemplatiónibus diù vacávit. Theológicis póstmodum stúdiis, primò discípulus, mox Tolósæ et álibi magister, ita incúbuit, ut diutúrnam oratiónem, et ália sevéri institúti præscripta nunquam prætermíserit. Ultimò fídei et morum princípia pópulos édocens, et in platéis sæpe ob auditórum frequéntiam sacras conciónes habens, multas Galliárum, Hispániæ et Itáliæ regiónes indefessus peragrávit. Dum propter divínam vim eloquéntiæ, errórum et vitiórum málleus vulgò dicebátur, Evangélica consília ampleeti cupiéntibus, summâ lenitáte et prudéntiâ, perfectiónis iter explanábat. Præ singulári modéstia, solo occursu, imò et incessu, ad pietátem excitábat. Post dimissum Provinciális Æmíliæ munus, labóribus jam et austeritátibus confectus, Páduæ, sacramentis devótè susceptis, suprémum diem clausit, ætátis suæ anno trigésimo-sexto; eumque non multò post, miráculis coruscantem, Gregórius nonus albo Sanctórum adjécit.

Oratio, Deus, qui in Ecclésiæ tuæ decus, xxxvij.

DIE 16.

S. JOANNIS FRANCISCI REGIS,

PRESBYTERI. *Semiduplex.*

De Comm. Presbyterorum.

LECTIO II.

Joannes Franciscus Regis, nóbili génere, in Gállia Narbonensi natus, exímiæ sanctitátis à téneris annis indicia præbuit. Societátem Jesu ingressus Tolósæ, anno ætátis décimo-nono, ómnibus excélluit vitæ religiósæ virtútibus. Absolútis stúdiis, totum se procurandæ animárum salúti devóvit. Velaunórum et Forénsium montes, et ingentes Helviórum tractus, eorumque colónos barbárie intractábiles suscépit excolendos, eo successu ut innumerábiles hómines, aut Calviniánâ lue infectos, aut pérditis móribus corruptos, ad fidem cathólicam, et ad christiánam pietátem tradúxerit. Campéstribus missiónibus hiberno témpore perfunctus, æstívo revertebátur Anícium; ibíque per nosocómia in ægrotórum ministériis, sustentandísque paupéribus strénuam exhibébat óperam. Grassante peste infirmos eo morbo laborantes sédulò invísens, ardenti caritáte reficiébat. Erga álios blandus, in se ipse sæviébat acérrimè. Somnum humi carpens, à

vino pénitus ábstinens, vili cibo víctitans, divíno amóre sic erat incensus, ut illum unum spiráre, loqui, cogitáre viderétur. Tandem méritis cumulátus, in Viennensis diœcésis pago, cui nomen est Lalovescus, spíritum Creatóri réddidit, último die anni millésimi sexcentésimi quadragésimi, ætátis suæ anno quadragésimo-quarto. Quem miráculis clarum, Clemens Papa undécimus Beatórum, Clemens verò duodécimus Sanctórum fastis solemni ritu ascripsit; die décimâ-sextâ Június ejusdem celebrandæ festivitáti à Benedicto décimo-quarto assignátâ.

DE SS. CYRICO ET JULITTA

LECTIO III.

CYRICUS et Julitta mater ejus, ex Lycaóniæ civitáte Icónio nóbili génere oriundi, Tarsi in Cilícia, Diocletiáno imperante, martyrii corónam adepti sunt. Cyricus triénnis puérulus, cùm Julittam matrem crudis nervis, jubente Præside, propter confessiónem Christi, discissam lugéret, et se quoque Christiánum clamáret, à Præside ex alto tribunáli in subjectos gradus lapídeos projectus et contrítus, intériit. Julitta verò in ligno suspensa, férreis pectínibus dilaniáta, et fervidâ pice perfúsa, martyrium tandem cápitis obtruncatióne complévit. Celebérrima est per totam Gálliam horum Mártyrum memória, ex quo sanctus Amator, Autissiodorensis Episcopus, ex Orientáli peregrinatióne redux, eórum córpora ex Antiochía detulisse tráditur.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui ad plúrimos pro salúte animárum perferendos labóres beátum Joannem Franciscum Presbyterum mirábili caritáte et invictâ patiéntiâ decorasti: concéde propítius, ut ejus exemplis instructi, et intercessiónibus adjúti, ætérnæ vitæ præmia consequámur; Per Dóminum.

AD LAUDES, *pro Commem. SS. Cyrici et Julittæ, Ant.* Beáti. ℣. Multæ, xviij.

Orémus. ORATIO.

PIETATEM tuam, Dómine, súpplices deprecámur: ut dum sanctórum Cyrici et Julittæ matris ejus passiónem cólimus, peccatórum véniam consequámur; Per Dóminum.

AD VESPERAS, *fit Commem. S. Hervei: Ant.* Qui confidunt. ℣. Sperent, xlvj. *Oratio ut infrà.*

DIE 17.

SANCTI HERVEI,

EXORCISTÆ. *Simplex.*

De Communi Justorum.

LECTIO III.

HERVEUS, in Leonensi solo matrem Rivanónem habuisse tráditur, patrem Herviánum, qui quoddam ántea in aula

Childeberti primi módicum ministérium impléverat. Hervéum à nativitáte cæcum pérhibent, tantáque memóriâ vigentem, ut Psalmos puer, et hymnos Ecclésiæ commúnes præeunte piâ matre didícerit, penitusque in mente defixerit. Hæc monastérium vídua petens, fílium suum, ut vidétur, commisit sancto Ulfrœdo, sánguine sibi conjuncto, qui vitam solitáriam in Ackensi agro degébat. Cùm annis plúrimis Hervéus, virtútibus et miráculis in erémo claríssimus, et aliquándiu étiam in cathedráli Leonensi Exorcistæ officio functus, fidéliter Dómino serviisset, matre et Ulfrœdo mórtuis, cœnóbium quorumdam nobílium ope cóndidit; ubi de próximo óbitu divínitus admónitus, ab Epíscopo visitátus, et ab eódem sacrâ communióne refectus, mente et córpore purus, ad Christum migrávit. Ejus relíquiæ in ecclésia parochiáli, sub illíus nómine póstmodum dicáta, primùm depósitæ, grassántibus Normannis, in sacello castelli Brestensis recónditæ sunt. Unde extractas anno millésimo secundo, et argénteâ thecâ inclúsas, Dux Gaudéfridus primus Hervéo Nannetensi Epíscopo donávit, qui eas in sua cathedráli honesto loco collocávit. Refert antíquum Ecclésiæ Nannetensis Rituále, in judíciis forénsibus per relíquias sancti Hervéi jurári sólitum, et frequenter evenisse ut pejerantes gravíssimas scéleris pœnas lúerint.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui beáto Hervéo impérium in dæmones contulisti; concéde, quæsumus, ut ipsíus intercessióne, multímodam illórum nequítiam superáre, et destináta vincéntibus præmia cónsequi valeámus; Per.

VESPERÆ *de Psalterio : à Capitulo de sequenti. Oratio,* Deus, invisíbilis, xviij.

DIE 18.

SS. MARTYRUM

MARCI ET MARCELLIANI.

Simplex.

De Comm. plur. Martyrum.

LECTIO III.

MARCUS et Marcelliánus, fratres Románi, propter fídei confessiónem cùm in custódia Nicostráti asservarentur, assíduum consolatórem habébant sanctum Sebastiánum. Intérea Tranquillus, eórum pater adhuc gentílis, triginta diérum indúcias obtínuit à Præfecto, ut illos ad sacra diis facienda indúceret; secumque introductis ambórum matre, uxóribus et filiis, utrumque dúlcibus allóquiis et blandimentis pene ad lácrymas commóvit. Sed beáti Sebastiáni adhortatióne confirmáti, patrem simul et matrem, uxóres et líberos Christo Dómino cultóres acquisiérunt. Ipse judex félici-

ter mutátus, confessóres dimísit. Pauló pòst, Fabiáni jussu, íterum comprehensi, ad stípitem alligáti sunt, eorumque pedes clavis confixi. Ad quos cùm ita loquerétur judex : Resipíscite míseri, vosque his cruciátibus erípite ; respondérunt : Tam jucundè nunquam epuláti sumus, quàm hæc libenter pro Christo pátimur. Cùm ígitur in tormentis Dóminum laudáre non cessárent, lánceis transfixi martyrium compleverunt, Diocletiáno imperatóre ; et in arenário, juxta viam Ardeatínam, sepulti sunt.

Oratio, Deus, invisíbilis, xviij.

VESPERÆ *de Psalterio : à Capitulo de sequenti. Or. ut infrà.*

DIE 19.

SS. MARTYRUM

GERVASII ET PROTASII.

Semiduplex.

De Communi plur. Martyrum.

LECTIO II.

Ex Epístola sancti Ambrósii Epíscopi, ad Marcellínam sorórem. *Ep.* 22.

PRINCIPES pópuli quos álios nisi sanctos Mártyres æstimáre debémus, quorum jam in númerum diu antè ignoráti Protásius Gervasiusque proferuntur, qui stérilem Martyribus Ecclésiam Mediolanensem, jam plurimórum matrem filiórum lætári passiónis própriæ fecérunt et títulis et exemplis? Grátias tibi, Dómine Jesu, quòd hoc témpore tales nobis sanctórum Mártyrum spíritus excitasti, quo Ecclésia tua præsídia majóra desíderat. Cognoscant omnes quales ego propugnatóres requíram, qui propugnáre possint, impugnáre non sóleant. Hos ego acquisívi tibi, plebs sancta, qui prosint ómnibus, némini nóceant. Tales ego ámbio defensóres, tales mílites hábeo; hoc est, non sǽculi mílites, sed mílites Christi. Sanctórum Mártyrum cognitiónem, quam illi amisérunt, nos adepti sumus. Eruuntur nóbiles relíquiæ è sepulcro ignóbili; ostenduntur cœlo trophæa; sánguine túmulus madet; appárent cruóris triumphális notæ; inviolátæ relíquiæ loco suo et órdine repertæ; avulsum húmeris caput. Nunc senes répetunt, audisse se aliquando horum Mártyrum nómina, titulumque legisse. Perdíderat cívitas suos Mártyres, quæ rápuit aliénos. Et si hoc Dei munus est, tamen grátiam, quam tempóribus sacerdótii mei Dóminus Jesus tríbuit, negáre non possum : et quia ipse martyr esse non méreor, hos vobis Mártyres acquisívi. Succédant víctimæ triumpháles in locum ubi Christus hóstia est : sed ille super altáre, qui pro ómnibus passus est ; isti sub altári, qui illíus redempti sunt passióne.

DE S. ROMUALDO ABBATE

LECTIO III.

ROMUALDUS Camaldulensis Institúti auctor, Ravennæ nóbili génere natus, adolescens in propinquum Classense monastérium secessit. Deinde verò ad Marinum severióre disciplinâ célebrem virum se cóntulit, ut ad arctam et sublímem perfectiónis viam eo duce uterétur. Quâ vivendi ratióne, Sérgium patrem, multosque illustres viros, ac præter céteros Urséolum Venetiárum Ducem, et Gradénicum nóbilem Vénetum, ad húmiles erémi casas adduxit. Póstea venit in Gálliam Narbonensem, ad monastérium sancti Michaélis de Cusáno, cum Urséolo, Gradénico et Marino, secútus Varinum Abbátem, qui ex Aquitánia in Itáliam peregrinatiónem suscéperat: ibíque cùm in solitúdine prope ejus monastérium annos plures exegisset, mórtuo Urséolo, in Itáliam cum sóciis reversus est, ubi restítuit ac mirificè propagávit eremíticam disciplínam. Dénique, exactis in summa vitæ asperitáte plúribus annis, quiévit circa annum Christi millésimum vigésimum-séptimum. Quinquénnio pòst data est mónachis ab Apostólica sede licéntia altáris super corpus ejus construendi, qui erat eo témpore canonizandi ritus. Ejus vitam scripsit sanctus Petrus Damiáni, Cardinális.

Orémus. ORATIO.

MARTYRUM tuórum, Dómine, Gervásii et Protásii palmas ánnuâ celebratióne venerantes, súpplices te rogámus, ut quos cœlesti glóriâ sublimasti, nobis pérpeti suffrágio concédas subvenire; Per Dóminum.

AD LAUDES, *pro Commemoratione S. Romualdi*, *Ant.* Ecce ego. ℣. Veníte. *Oratio*, Da nobis, xliij.

DIE 20.

SANCTÆ JULIANÆ DE FALCONERIIS,

VIRGINIS. *Simplex.*

LECTIO III.

JULIANA Falconéri, puerítiam vix ingressa, ita se oratióni, et ómnium sénsuum, máximè oculórum, coercitióni totam addixit, ut beátus Aléxius pátruus matri dícere soléret, ipsam non féminam peperisse sed angelum. Expléto nondum quinto décimo ætátis anno, Deo virginitátem in mánibus sancti Philippi Benítii solémniter vovit, ab eóque prima religiósum Mantellatárum, ut vocant, hábitum sumpsit. Juliánæ exemplum secútæ sunt plúrimæ ex nobilióribus famíliis féminæ, ac mater ipsa in novo Ordine sese fíliæ regendam dedit. Assiduitáte meditatiónis íntegras diu noctúque horas insumébat, relíquum, vel sedandis civium dissídiis, criminósis ab ini-

quitátis via retrahendis, vel inserviendis impendébat ægrótis, à quorum saniósis ulcéribus mínimè abhorrébat. Parcíssimè vili cibo, quátuor hebdómadæ diébus, et áliis duóbus solo pane cum aqua nutriebátur. Cùm morti próxima, ab Eucharístiæ mensa propter frequentes vómitus arcerétur, divínus panis, extériùs ipsíus rogátu péctori admótus, statim dispáruit, eóque Juliána mirabíliter refecta, seréno et hílari vultu septuagenária expirávit, circa séculi quarti-décimi médium. Século autem décimo-octávo à Clemente duodécimo Sanctis ascripta est.

Ad Laudes. *Hymnus*, Non vana. ℣. Sitívit. *Ad* Bened. *Ant.* Exultábit, lvj.

Orémus. Oratio.

Deus, qui beátam Juliánam Vírginem tuam extrémo morbo laborantem, pretióso Fílii tui córpore mirabíliter recreáre dignátus es; concéde, quæsumus, ut ejus intercedéntibus méritis, nos quoque, eódem in mortis agóne refecti ac roboráti, ad cœlestem pátriam perducámur; Per eumdem.

Vesperæ de Psalterio : à Capitulo de sequenti. Oratio ut infrà.

DIE 21.

S. ALOYSII GONZAGÆ,

ACOLYTHI SOCIETATIS JESU.

Semiduplex.

De Communi Justorum.

Lectio ii.

Aloysius, Ferdinandi Gonzágæ Castelliónis in Longobárdia Marchiónis fílius, à primo ratiónis usu, quo se Deo statim óbtulit, vitam duxit quotídie sanctiórem. Novennis, Floréntiæ, ante aram beátæ Vírginis perpétuam virginitátem vovit; omnesque ánimi perturbatiónes cœpit ætáte illâ tam fórtiter comprímere, ut ne primo quidem illárum motu deinde incitarétur. Oculos simul ita cohibébat, ut eos à vultu feminárum étiam quæ ipsi génere próximæ erant, continéret. Mox vigiléntiæ et sénsuum custódiæ adjécit córporis cruciátum, vigílias, inédiam, cruenta vérbera. Magnâ noctis parte in cœléstium contemplatióne traductâ, intérdiu quoque plures horas in ea perstábat immótus, donec unam saltem ánimo nusquam distracto percurrisset. Cujus constántiæ præmium fuit stabílitas mentis inter orandum áliò non vagantis, imò perpétuâ velut éxtasi in Deo defixæ. Ei demum ut únicè adhæréret, victo post triennále certámen patre, et temporális principátûs jure in fratrem transláto, ætátis suæ círciter octávo décimo, Societáti Jesu, Romæ, se adjunxit.

Lectio iii.

In tirocínio ipso virtútum ómnium magister habéri cœpit. Exactíssimo in eo erat legum vel minimárum custó-

dia, mundi contemptus singuláris, implacábile ódium suî; Dei verò amor tam ardens, ut corpus étiam sensim absúmeret. Jussus proptérea mentem à divínis rebus tantisper avértere, occurrentem sibi ubíque Deum írrito conátu fugiébat. Mirâ próximos caritáte semper amplexus, in públicis quibus alácriter ministrábat nosocómiis contagiósam luem traxit. Quâ lentè consumptus, sacrâ unctióne et communióne receptis, migrávit in cœlum, sexto décimo século exeunte, ætátis anno quarto et vigésimo jam inchoáto. Multis magnisque clarentem signis Benedictus décimus tértius Sanctórum fastis angélicum júvenem ascripsit, atque innocéntiæ et castitátis exemplar simul et patrónum studiósæ præsertim juventúti dedit. ¶ Hódie célebris est deposítio sancti Mevenni, qui claro génere in majóri Británnia natus, et ab infántia pietátis cultor, tantùm in via perfectiónis adolescens duce Samsóne consanguíneo suo profecisse scríbitur, ut Samson à se patráta mirácula méritis ejus adjudicáret. Cùm autem in Armóricam ambo venissent, Mevennus, mediante século sexto, liberalitáte usus Caduónis Cómitis, in agro Gaëlensi cœnóbium extruxit, quod virtútibus, morte, sepultúrâ, miráculis et nómine suo nobilitávit.

Orémus. ORATIO.

Cœlestium donórum distribútor Deus, qui in angélico júvene Aloysio miram vitæ innocéntiam pari cum pœniténtia sociasti; ejus méritis et précibus concéde, ut innocentem non secúti, pœnitentem imitémur; Per Dóminum nostrum.

AD LAUDES, *pro Commem. S. Mevenni, Abbatis : Ant.* Ecce ego. ℣. Veníte, xliij.

Orémus. ORATIO.

Adjuvent nos, quæsumus Dómine, beáti Mevenni Abbátis mérita glorióśa; et qui ex infirmitáte nostra defícimus, ad amórem tuum misericórditer piis ejus précibus accendámur; Per.

VESPERÆ *à Capitulo de sequenti. Oratio ut infrà.*

Fit Commem. S. Aloysii : Ant. Tu fecisti, lj. ℣. Innocens, l. *Oratio ut suprà.*

DIE 22.

S. PAULINI EPISCOPI.

Semiduplex.

De Communi Pontificum.

¶ *Si sit Sabbatum, Lect. ij et iij sequentes in unam junguntur; et Lectio iij est de Vigilia S. Joannis Baptistæ, cujus fit etiam Commem. in Laud. ut infrà die* 23.]

LECTIO II.

Paulinus, consulári et patrício génere natus Hebrómagi in Santónia, pátrio in óppido ad Garumnam flúvium haud procul à Burdégala,

rhetóricis et poéticis ártibus ab Ausónio institútus est. Património peramplo potítus, ac in ipso juventútis flore consulátum consecútus, Therásiam piam ac locúpletem mulíerem uxórem duxit, è qua post longa vota fílius ei in Hispánia, quò cum uxóre ob negótia profectus fúerat, natus est; qui sub octávum ab ortu diem Compláti óbiit. Circa annum vitæ suæ trigésimum-octávum à Delphíno Burdegalensi Epíscopo baptizátus, relíctâ cognatióne, in Hispániam soli Deo vacatúrus rédiit, Therásiâ à viri propósito non dissentiente. Sed cùm virtus ejus latére non posset, Barcínone, facto in eum multitúdinis ímpetu, die Natális Dómini Presbyterum se ordinári à Lámpio Barcinonensi Epíscopo passus est, eâ tamen lege, ut Ecclésiæ Barcinonensi non alligarétur, in sacerdótium tantùm Dómini, non in locum Ecclésiæ consecrátus.

Lectio iii.

Inde, post facultátes, étiam conjugáles, in Gállia potíssimùm paupéribus erogátas, in Itáliam profectum, ut Nolæ, juxta quam prædium ipsi erat, ad túmulum sancti Felícis réliquum vitæ Deo servíret, sanctus Ambrósius Clero suo ascríbere vóluit; ut, etsi diversis in locis dégeret, ipsíus Présbyter censerétur. Romæ, multórum de Clero invídiâ laborávit. Nolæ deníque, postquam per séxdecim annos mónachi vitam egisset, ejúsdem civitátis episcopátum suscípere coactus est. Vastántibus póstea Nolam Gothis, Paulínus ex opulentíssimo dívite, ut sanctus Augustínus scribit, voluntáte paupérrimus, et copiosíssimè sanctus, cùm ab eis teneréttur, sic in corde suo precabátur: Dómine, non excrúcier propter aurum et argentum; ubi enim sint ómnia mea tu scis. Tandem cùm láterum dolóre correptus esset, cubículum in quo jacébat, terræ motu contrémuit; ac paulò pòst ánimam Deo réddidit, anno salútis quadringentésimo trigésimo-primo. Multa eleganter scripsit vérsibus et solútâ oratióne. Hunc sanctus Martínus discípulis imitandum proponébat, suumque séculum felix judicábat tantæ fídei virtutisque documento. Hunc et sanctus Hierónymus ferventíssimæ fídei Presbyterum, beátus autem Euchérius Lugdunensis peculiáre Gálliæ exemplum, ac ubérrimum eloquéntiæ fontem appellábat. Ejus relíquiæ, post multos annos Romam delátæ, in ecclésia sancti Adalberti, quæ nunc sancti Bartholomæi in Insula dícitur, collocátæ sunt.

Orémus. Oratio.

Deus, qui ómnia pro te relinquéntibus, in hoc século céntuplum, et in futúro vitam ætérnam promisísti: concéde propítius, ut sancti

Pontíficis Paulíni vestígiis inhæréntes, peritúra contemnámus, et ad sola mansúra suspirémus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spiritûs sancti Deus.

DIE 23.

IN VIGILIA NATIVITATIS

S. JOANNIS BAPTISTÆ.

Simplex.

Fit Officium de Feria occurrente, exceptis quæ sequuntur.

AD NOCT. *Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ. Duo* ℟℟ *priora de Tempore.*

LECTIO III.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 1.

FUIT in diébus Heródis Regis Judææ Sacerdos quidam, nómine Zacharías, de vice Abía; et uxor illíus de filiábus Aaron, et nomen ejus Elísabeth. Erant autem justi ambo ante Deum. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. l. 1. *n.* 15 *et* 16.

DOCET nos Scriptúra divína non solùm mores in iis qui prædicábiles sunt, sed étiam parentes oportére laudári; ut véluti transmissa immaculátæ puritátis hærêditas in iis quos vólumus laudáre, præcellat. Quæ enim ália inténtio hoc loco sancti Evangelistæ, nisi ut sanctus Joannes Baptista nobilitétur paréntibus, miráculis, móribus, múnere, passióne? Sic étiam sancti Sámuel mater Anna laudátur: sic Isaac à paréntibus nobilitátem pietátis accépit, quam pósteris derelíquit. Sacerdos ítaque Zacharías, nec solùm sacerdos, sed étiam de vice Abía, id est, nóbilis inter superióres famílias. Et uxor, inquit, ejus de filiábus Aaron. Non solùm ígitur à paréntibus, sed étiam à majóribus sancti Joannis nobílitas propagátur; non seculári potestáte sublímis, sed religiónis successióne venerábilis. Tales enim majóres habére débuit prænúntius Christi, ut non repente conceptam, sed à majóribus acceptam, et ipso infúsam jure natúræ prædicáre fidem Domínici viderétur adventûs.

℟. Ne tímeas, Zacharía; quóniam exaudíta est deprecátio tua: et * Uxor tua Elísabeth páriet tibi fílium, et † Vocábis nomen ejus Joannem. ℣. Dixit Deus: Benedícam uxóri tuæ, et ex illa dabo tibi fílium cui benedictúrus sum: * Uxor. Glória. † Vocábis. *Luc.* 1. *Gen.* 17.

AD LAUDES, *post Hymnum.* ℣. Prævenisti eum, Dómine, ℟. In benedictiónibus dulcédinis. *Ps.* 20.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. a. Priusquam te formárem in útero, novi te; et ántequam exíres de vulva, sanctificávi te. *Jerem.* 1.

Preces flexis genibus.

Orémus. Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; et beáti Joannis Præcursóris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra pervéniat Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit et regnat.

Deinde fiunt Suffragia.

Ad Horas, *Preces flexis genibus.*

DIE 24.

IN NATIVITATE
S. JOANNIS BAPTISTÆ.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 8. *G.* Cùm sacerdótio fungerétur Zacharías in órdine vicis suæ, appáruit illi Angelus Dómini stans à dextris altáris incensi. *Luc.* 1.

Ant. 3. a. Ne tímeas, Zacharía; exaudíta est deprecátio tua: et uxor tua Elísabeth páriet tibi fílium. *Luc.* 1.

Ant. 1. J. Vocábis nomen ejus Joannem: et erit gáudium tibi et exultátio; et multi in nativitáte ejus gaudébunt. *Luc.* 1.

Ant. 5. a. Vinum et síceram non bibet; et Spíritu sancto replébitur adhuc ex útero matris suæ. *Luc.* 1.

Ant. 4. *D.* Multos filiórum Israel convertet ad Dóminum Deum ipsórum, et præcédet paráre Dómino plebem perfectam. *Luc.* 1.

CAPITULUM. *Malac.* 4.

Ecce ego mittam vobis Elíam Prophétam, ántequam véniat dies Dómini magnus et horríbilis; et convertet cor patrum ad fílios, et cor filiórum ad patres eórum; ne fortè véniam, et percútiam terram anathémate.

℟. Erit magnus coram Dómino: * Et ipse † Præcédet ante Dóminum in spíritu et virtúte Elíæ, ut convertat corda patrum in fílios, et incrédulos ad prudéntiam justórum. ℣. Scriptus est Elías in judíciis témporum leníre iracúndiam Dómini, conciliáre cor patris ad fílium, et restitúere tribus Jacob: * Et. Glória. † Præcédet. *Luc.* 1. *Eccli.* 48.

HYMNUS. *C.*

Christe, prolapsi reparátor orbis,
Ut tuum casto celebrémus omnes
Ore Baptistam, máculas profáni
Elue cordis.

Hunc paratúrum Domino sequenti
Semítam prisci cecinére vates:
Vátibus cunctis fuit ipse major,
Júdice Christo.

Hic et inclúsus genitrícis alvo
Sentit exultans Dominum latentem;
Jamque cœlesti trepidat venire

Obvius Agno.
Quid fide pendes dubiâ, Sacerdos?
Muta torpébit tibi vox : at infans
Prótinus nascens patriæ resolvet
Víncula linguæ.
Quin repromissam, subitus Prophéta,
Cernis humáno generi salútem;
Núntias pacem, reserasque fatis
Grándibus ora.
Gaudet admírans populus, stupetque :
Quis puer, clamant, erit iste, cujus
Se statim prodit manifesta tantis
Glória signis?
Laus sit æternæ sua Trinitáti,
Quæ novam mundo paritúra lucem,
Prævium Solì voluìt Joannem
Súrgere sidus. Amen.

℣. Suscepisti me, Dómine, de útero matris meæ : ℟. Confitébor tibi, quia mirabília ópera tua. *Ps.* 138.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Dixit Zacharías ad Angelum : Unde hoc sciam? Et respondens Angelus, dixit : Ecce non póteris loqui usque in diem quo hæc fiant, pro eo quod non credidisti verbis meis. *Luc.* 1.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capit. de Feria.

Ant. 4. d. Joannes venit in testimónium, ut testimónium perhibéret de lúmine. *Joan.* 1.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 7. a. Ipse est directus divínitus in pœniténtiam gentis. *Eccli.* 49.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Agnum Dei à Joanne demonstrátum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 1.

HYMNUS. *C.*

Exiit cunis pretiósus infans,
Munus Excelsi : venit ut tenello
Córpori robur, nova ditat intus
Grátiâ mentem.
Jamque conventus fugiens profános,
Hórridis blandâ procul urbe lustris,
Mílitem Christo parat, innocentes
Sævus in artus.
Cinctus hirsúti spoliis caméli,
Arido vitam toleráre victu
Gaudet, insulsas medicans agresti
Melle locustas.
Scilicet, sacrà stimulante flammâ,
Pérfidam natus renováre gentem,
Ad patrum mentes revocábit olím
Corda nepótum.
Qui creat mundum, sit honos Parenti :
Laus tibi compar, Reparátor orbis;
Æquus ambórum sit honos per omne
Tempus Amóri.
Amen.

Psalmi de Dominica.

IN I NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Zacharías, et uxor illíus Elísabeth erant justi ante Deum, incedentes in ómnibus mandátis Dómini. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Non erat illis fílius, eo quod esset Elísabeth stérilis, et ambo processissent in diébus suis. *Luc.* 1.

Ant. 4. E. Et ecce Elísabeth concépit fílium in senectúte sua; quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. *Luc.* 1.

℣. Adhuc multiplicabuntur in senecta úberi, ℟. Et bene patientes erunt. *Ps.* 91.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta

Cap. 40.

Consolámini, consolámini, pópule meus, dicit Deus vester. Loquímini ad cor Jerúsalem, et advocáte eam; quóniam compléta est malítia ejus, dimissa est iníquitas illíus: suscépit de manu Dómini duplícia pro ómnibus peccátis suis. Vox clamantis in deserto: Paráte viam Dómini, rectas fácite in solitúdine sémitas Dei nostri. Omnis vallis exaltábitur, et omnis mons et collis humiliábitur; et erunt prava in directa, et áspera in vias planas. Et revelábitur glória Dómini, et vidébit omnis caro páriter quod os Dómini locútum est.

℟. Concépit Elísabeth, et occultábat se ménsibus quinque, dicens: * Quia sic fecit mihi Dóminus in diébus quibus respexit auferre oppróbrium meum inter hómines. ℣. Exaltábitur senectus mea in misericórdia úberi; * Quia sic fecit mihi Dóminus. *Luc.* 1. *Ps.* 91.

LECTIO II.

De Jeremía Prophéta.

Cap. 1.

Factum est verbum Dómini ad me, dicens: Priusquam te formárem in útero, novi te; et ántequam exíres de vulva, sanctificávi te, et Prophétam in géntibus dedi te. Et dixi: A, a, a, Dómine Deus: Ecce néscio loqui, quia puer ego sum. Et dixit Dóminus ad me: Noli dícere: Puer sum; quóniam ad ómnia quæ mittam te, ibis: et universa quæcumque mandávero tibi, loquéris. Ne tímeas à fácie eórum, quia tecum ego sum, ut éruam te, dicit Dóminus. Et misit Dóminus manum suam; et tétigit os meum; et dixit Dóminus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo; Ecce constítui te hódie super gentes, et super regna, ut evellas, et déstruas, et disperdas et díssipes, et ædífices et plantes.

℟. Intrávit María in domum Zacharíæ, et salutávit Elísabeth; * Et factum est ut audívit salutatiónem Maríæ Elísabeth, exultávit infans in útero ejus. ℣. Prævenisti eum, Dómine, in benedictiónibus dulcédinis. * Et factum est ut audívit salutatiónem Maríæ Elísabeth. *Luc.* 1. *Ps.* 20.

LECTIO III.

De Malachía Prophéta.

Cap. 4.

ORIETUR vobis timéntibus nomen meum sol justítiæ, et sánitas in pennis ejus; et egrediémini, et saliétis sicut vítuli de armento. Et calcábitis ímpios, cùm fúerint cinis sub planta pedum vestrórum, in die qua ego fácio, dicit Dóminus exercítuum. Mementóte legis Móysi servi mei, quam mandávi ei in Horeb ad omnem Israel, præcepta et judícia. Ecce ego mittam vobis Elíam Prophétam ántequam véniat dies Dómini magnus, et horríbilis; et convertet cor patrum ad fílios, et cor filiórum ad patres eórum: ne fortè véniam et percútiam terram anathémate.

℟. Repléta est Spíritu sancto Elísabeth, et exclamávit voce magnâ: Unde hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me? * Ecce † Exultávit in gáudio infans in útero meo. ℣. Experimento dídici quia benedíxerit mihi Deus propter te. * Ecce exultávit. Glória Patri. † Exultávit in gáudio infans in útero meo. *Luc.* 1. *Gen.* 30.

IN II NOCTURNO.

Ant. 3. a. Elísabeth implétum est tempus pariendi, et péperit fílium. *Luc.* 1.

Ant. 1. g. Audiérunt vicíni et cognáti ejus, quia magnificávit Dóminus misericórdiam suam cum illa; et congratulabantur ei. *Luc.* 1.

Ant. 6. F. Venérunt circumcídere púerum; et mater ejus dixit: Vocábitur Joannes. *Luc.* 1.

℣. O Dómine, quia ego servus tuus; ℟. Ego servus tuus, et fílius ancillæ tuæ. *Ps.* 115.

LECTIO IV.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi. 292.

NATIVITATIS Joannis dies hodiernus tráditur, hódie celebrátur. Hoc majórum traditióne suscépimus; hoc ad pósteros imitandâ devotióne transmíttimus. Quâ re pósitâ, occurrit quæstio non prætereunda: Quare natálem, quo est ortus ex útero Joannes, pótiùs celebrámus, quàm cujúslibet Apóstoli, vel Mártyris, vel Prophétæ, vel Patriarchæ? Si interrogémur, quid respondébimus? Quantùm mihi vidétur, quantùm meárum vírium mediocritáti occurrit, hæc causa est: Discípuli Dómini nati sunt, et per ætátis accessum ad annos capacióres perducti, in discipulátum assumpti sunt: illórum póstea fides Dómino adhæsit, sed nullíus illórum natívitas Dómino militávit. Recordémur et Prophétas, recolámus Patriarchas: nati sunt hómines; ætátis accessu repléti Spíritu sancto Christum prophetavérunt. Nati sunt, ut póstea prophetárent. Joannis autem ipsa natívitas Dóminum Christum prophetávit, quem conceptum ex útero salutávit.

℟. Innuébant patri ejus, quem vellet vocári eum. Et póstulans pugillárem, scripsit : * Joannes est nomen ejus; et miráti sunt universi. ℣. Vocábitur nomen quod os Dómini nominábit. * Joannes est nomen ejus. *Luc.* 1. *Is.* 62.

LECTIO V.

Hic Joannes non invenítur inter discípulos Dómini, sed invenítur pótiùs discípulos habuisse cum Dómino. Quid est hoc? Quid est iste homo? Homo tantus : quis homo tantus? Tamen non sequebátur inter discípulos Dóminum, et sequebantur eum discípuli : absit ut dicam contra Dóminum, sed tamen quasi extra Dóminum. Discípulos habébat Christus, discípulos habébat Joannes : docébat Christus, docébat Joannes. Quid jam dicam? Baptizábat Joannes, baptizábat Christus. Plus hìc de baptismo dico : à Joanne baptizátus est Christus. Magna jam eminére causa cœpit, quâ fúerat et Christus à Patre mittendus, et Joannes à Christo præmittendus. Prior missus est Joannes; sed sicut ab obsequéntibus antecéditur judex. Postérior homo creátus est Christus; sed Joannem creávit Deus Christus.

℟. Apertum est íllico os Zacharíæ, et replétus est Spíritu sancto; et prophetávit, dicens : Tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * Præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus. ℣. Noli dícere : Puer sum, dixit Dóminus; quóniam ad ómnia quæ mittam te, ibis : * Præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus. *Luc.* 1. *Jerem.* 1.

LECTIO VI.

Erat ígitur Joannes homo perfectus quidem, et cujus tanta grátia commendáta est, ut ipse de illo Dóminus díceret : In natis mulíerum nemo exurrexit major Joanne Baptistâ. Iste ergo tam magnus agnoscit Dóminum in parvo magnum : agnoscit homo eum qui vénerat homo Deus. Si enim in natis mulíerum, hoc est, in homínibus, nemo exurrexit major Joanne Baptista; quisquis Joanne plus est, non tantùm homo, sed et Deus est. Débuit ergo tantus iste et discípulos próprios habére, et cum discípulis suis magistrum ómnium Christum cognóscere. Quod enim est majus testimónium veritátis, quàm se humiliando eum agnóscere, cui æmulando póterat invidére? Putári Christus pótuit, et nóluit. Dixérunt hómines, cùm fallerentur in eo : Num fortè hic est Christus? Respondit ille quod non erat, ut manéret quod erat. Inde quippe Adam lapsus pérdidit quod erat, quia id quod non erat usurpávit.

℟. Puer crescébat, et confortabátur spíritu : * Et † Erat in desertis usque in diem ostensiónis suæ ad Israel. ℣. Gre-

vit puer, et benedixit ei Dóminus, cœpitque Spíritus Dómini esse cum eo; * Et erat. Glória Patri. † Erat in desertis usque in diem. *Luc.* 1. *Judic.* 13.

IN III NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Factum est verbum Dómini super Joannem in deserto, et venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptismum pœniténtiæ. *Luc.* 3.

Ant. 8. c. Ipse Joannes habébat vestimentum de pilis camelórum, et zonam pellíceam circa lumbos suos, esca autem ejus erat locustæ, et mel silvestre. *Matth.* 3.

Ant. 5. a. Vox clamantis in deserto: Paráte viam Dómini, exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúsalem. *Is.* 40.

℣. Vox Dómini in virtúte: ℟. Vox Dómini in magnificéntia. *Ps.* 28.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 1.

ELISABETH implétum est tempus pariendi, et péperit fílium. Et audiérunt vicíni et cognáti ejus, quia magnificávit Dóminus misericórdiam suam cum illa; et congratulabantur ei. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. l. 2. *n.* 30.

HABET Sanctórum edítio lætítiam plurimórum, quia commúne est bonum; justítia enim commúnis est virtus. Et ídeo in ortu justi futúræ vitæ insigne præmíttitur, et grátia secutúræ virtútis exultatióne vicinórum præfigurante signátur. Pulcrè autem tempus quo fuit in útero Prophéta, descríbitur, ne Maríæ præséntia taceátur; sed tempus silétur infántiæ, eo quod præséntià Dómini matris in útero roborátur, qui infántiæ impedimenta nescívit. Et ídeo in Evangélio nihil super eo légimus, nisi ortum ejus, et orâculum, exultatiónem in útero, vocem in deserto. Neque enim ullam infántiæ sensit ætátem, qui supra natúram, supra ætátem, in útero situs matris, à mensúra perfectæ cœpit ætátis plenitúdinis Christi.

℟. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes: * Non erat ille lux, sed ut testimónium perhibéret de lúmine, ut omnes créderent per illum. ℣. Surrexit quasi ignis, et verbum ipsíus quasi fácula ardébat. * Non erat. *Joan.* 1. *Eccli.* 48.

LECTIO VIII. *n.* 31.

MIRE sanctus Evangelista præmittendum putávit, quod plúrimi infántem patris nómine Zacharíæ appellandum putáverint, ut advertas matri non nomen alicújus displicuisse degéneris, sed id ei sancto infúsum Spíritu, quod ab Angelo antè Zacharíæ fúerat prænuntiátum. Et quidem ille mutus intimáre vocábulum fílii nequívit uxóri; sed per prophetíam Elí-

sabeth dídicit quod non didícerat à maríto. Joannes est, inquit, nomen ejus; hoc est, non nos ei nomen impónimus, qui jam à Deo nomen accépit. Habet vocábulum suum quod agnóvimus, non quod elégimus. Habent hoc mérita Sanctórum, ut à Deo nomen accípiant; et bene ádditur: Quia nemo in cognatióne ejus vocabátur hoc nómine, ut intélligas nomen non géneris esse, sed vatis.

℟. Joannes testimónium pérhibet de Verbo, et clamat, dicens: Qui post me ventúrus est, ante me factus est, quia prior me erat; * Et de plenitúdine ejus nos omnes accépimus. ℣. Ego novíssimus, in benedictióne Dei et ipse sperávi. * Et de plenitúdine. *Joan.* 1. *Eccli.* 33.

LECTIO IX. *n.* 32.

SCRIPSIT autem: Joannes est nomen ejus. Et hic nomen non impónitur, sed astrúitur: meritòque contínuò resolúta est lingua ejus; quia quam vínxerat incredúlitas, fides solvit. Credámus et nos ígitur, ut loquámur; ut lingua nostra, quæ incredulitátis vínculis est ligáta, ratiónis voce solvátur. Scribámus spíritu mystéria, si vólumus loqui: scribámus prænúntium Christi, non in tábulis lapídeis, sed tábulis cordis carnálibus. Etenim qui Joannem lóquitur, Christum prophétat.

℟. Qui misit me, ille mihi dixit: * Super quem víderis Spíritum descendentem, et manentem super eum, † Hic est qui baptízat in Spíritu sancto. ℣. Dóminus formans me ex útero servum sibi, ut redúcam Jacob ad eum, factus est fortitúdo mea; et dixit: * Super quem. Glória. † Hic est. *Joan.* 1. *Is.* 49.

℣ *Sacerdotal.* Os meum annuntiábit justítiam tuam; ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 7. d. Existimante pópulo de Joanne, ne fortè esset Christus, respondit: Véniet fórtior me, cujus non sum dignus sólvere corrígiam calceamentórum. *Luc.* 3.

Ant. 4. f. Confessus est: Non sum ego Christus: ego vox clamantis in deserto, Dirígite viam Dómini. *Joan.* 1.

Ant. 1. a. Prædicábat, dicens: Ego baptizávi vos aquâ; ille verò baptizábit vos Spíritu sancto. *Marc.* 1.

CANTICUM. *Isai.* 40.

SUPER montem excelsum ascende tu, * qui evangelízas Sion.

Exalta in fortitúdine vocem tuam, * qui evangelízas Jerúsalem.

Exalta, noli timére; * dic civitátibus Juda: Ecce Deus vester:

Ecce Dóminus Deus in fortitúdine véniet, * et bráchium ejus dominábitur.

Ecce merces ejus cum eo, * et opus illíus coram illo.

Sicut pastor gregem suum

pascet : * in bráchio suo congregábit agnos, et in sinu suo levábit; fœtas ipse portábit.

Ant. 5. a. Vidit Jesum, et ait : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccátum mundi. Hic est de quo dixi : Post me venit vir, qui ante me factus est. *Joan.* 1.

Ant. 2. D. Lex et Prophétæ, usque ad Joannem : ex eo regnum Dei evangelizátur, allelúia. *Luc.* 16.

CAPITULUM. *Act.* 19.

JOANNES baptizávit baptismo pœniténtiæ pópulum, dicens: In eum qui ventúrus esset post ipsum, ut créderent, hoc est, in Jesum.

HYMNUS. *C.*

NUNC suis tandem novus è
latébris
Prodit Elías, populisque
Christum
Clamat, expróbrans sua viperínæ
Crímina proli.

En Deus judex, Deus en
propinquat
Véntilans fruges : superis recondet
Tríticum cellis, paleasque
diros
Tradet in ignes.

Hujus adventu, rigidum
superbi
Déprimant montes caput ;
erigantur
Vállium passim cava : corrigantur
Prava viárum.

Sancte Præcursor, date
præco lucis,
Excitet somno tua vox inertes;
Ut graves olim fugiámus Agni
Víndicis iras.

SUMMA laus Patri, genitóque Verbo :
Æquus ambórum sit honos
Amóri,
Qui sacrum Christi pugilem
potenter
Ungit et armat. Amen.

℣. Docébo iníquos vias tuas; ℟. Et ímpii ad te convertentur. *Ps.* 50.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. A diébus Joannis Baptistæ regnum cœlórum vim pátitur, et violenti rápiunt illud. *Matth.* 11.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui præsentem diem honorábilem nobis in beáti Joannis Nativitáte fecisti : da pópulis tuis spirituálium grátiam gaudiórum, et ómnium fidélium mentes dírige in viam salútis ætérnæ; Per.

AD HORAS, *Psal. de Domin.*

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Existimante.

CANON.

Ex sancto Gregório Magno.
Lib. 11. *Epist.* 45.

QUANTÆ virtútis Præcursor nostri Redemptóris fuit nóvimus, qui per sacrum elóquium, non solùm plusquam Prophéta, sed étiam Angelus vocátur.

AD TERTIAM.

Ant. 4. f. Confessus est.

CAPITULUM. *Isai.* 52.

GAUDETE, et laudáte simul, deserta Jerúsalem ; quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem. Parávit Dóminus brá-

chium sanctum suum in óculis ómnium géntium; et vidébunt omnes fines terræ salutáre Dei nostri.

℟ *br.* Vox Dómini * concutiéntis desertum, * Allelúia, allelúia. Vox Dómini. ℣. Vox Dómini * revelábit condensa. * Allelúia. Glória. Vox. *Ps.* 28.

℣. Dabit Deus voci suæ vocem virtútis: ℟. Date glóriam Deo super Israel. *Ps.* 67.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Prædicábat.

CAPITULUM. *Act.* 13.

Deus ex sémine David secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum, prædicante Joanne ante fáciem adventûs ejus baptismum pœniténtiæ omni pópulo Israel.

℟ *br.* Altíssimus * dedit vocem suam, * Allelúia, allelúia. Altíssimus. ℣. Et apparuérunt * fontes aquárum. * Allelúia. Glória. Altíssimus. *Ps.* 17.

℣. Vox Dómini super aquas: ℟. Dóminus dilúvium inhabitáre facit. *Ps.* 28.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Lex.

CAPITULUM. *Act.* 13.

Cum impléret Joannes cursum suum, dicébat: Quem me arbitrámini esse, non sum ego; sed ecce venit post me, cujus non sum dignus calceamenta pedum sólvere.

℟ *br.* Parávi lucernam * Christo meo, * Allelúia, allelúia. Parávi. ℣. Super ipsum * efflorébit sanctificátio mea. * Allelúia. Glória. Parávi. *Ps.* 131.

℣. Prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum: ℟. Et ostendam illi salutáre meum. *Ps.* 90.

AD II VESPERAS.

Psalmi de Dominica: loco ultimi dicitur Psal. Dómine, non est exaltátum, 74.

Ant. 6. F. Cœpit Jesus dícere ad turbas de Joanne: Quid existis vidére? Prophétam? Etiam dico vobis, et plusquam Prophétam. *Matth.* 11.

Ant. 5. C. Hic est de quo scriptum est: Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. *Matth.* 11.

Ant. 7. *d.* Amen dico vobis: Non surrexit inter natos mulíerum major Joanne Baptistâ. *Matth.* 11.

Ant. 4. E. A ventre matris consecrátus est Prophéta, evértere, et eruere, et pérdere, et íterum renováre. *Eccli.* 49.

Ant. 1. D. Si vultis recípere, ipse est Elías qui ventúrus est. *Matth.* 11.

CAPITULUM. *Eccli.* 46.

In fide sua probátus est Prophéta, et cógnitus est in verbis suis fidélis, quia vidit Deum lucis.

HYMNUS. *C.*

Quid moras nectis? Domino jubenti
Cede: qui sacro lavat igne corda,
Hic tuis ardet manibus, Joannes,
Amne lavári.

Quis fuit sensus tibi, cùm vidéres
Súpplicis ritu dare colla pronum,
Cui pedum summo reputes honóri
Sólvere lora?
Cernis ut, nimbo rutilante, Christo
Spíritus, Patris comitante voce,
Incubat; sese Triadisque tota
Pandit imágo?
Díligens instas operi minister:
Víctimam mundi scelus auferentem
Prædicas Agnum, digitóque fidus
Indice monstras.
Immemor laudis propriæ, magistro
Débitos Christo properas alumnos
Réddere: ardébas minui, decébat
Créscere Christum.
Nec fidem vitâ sat erit probasse;
Víndicem læsi rigidum pudóris
Te manet carcer: Domino cruentâ
Morte præíbis.
Lætus æternum celebret Parentem
Orbis: æternum celebret Parentis
Fílium: par sit tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen.

℣. Loquébar de testimóniis tuis, Dómine, ℟. Et non confundébar. *Ps.* 118.

Ad Magnificat. *Ant.* 7. G. Joannes testimónium perhíbuit veritáti: ille erat lucerna ardens et lucens. *Joan.* 5.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Ad Completorium, *Psalmi de Dominica: cetera ut heri,* 368.

DIE 26.

SS. MARTYRUM

JOANNIS ET PAULI.

Semiduplex.

De Communi plur. Martyr.

Lectio ii.

Joannis et Pauli fratrum constántiam, adversùs renascentem sub Juliáno apóstata idololatríam, Romæ potíssimùm celebrári testis est Gregórius Turonensis. Hi, cùm in aula régia nutríti, et Constántiæ Constantíni Magni fíliæ addicti fuissent; Juliáni Imperatóris speciáli mandáto compelláti sunt, ut ad eum intra certum tempus venírent, et público Jovis sacrifício adessent. Sed intra id spátium, bona sua, quò expeditióres ad Dóminum migráre possent, in páuperes erogárunt. Tum spreto Jovis cultu, Christi fidem coram Terentiáno campi ductóre, qui régii mandáti executiónem urgébat, fórtiter asserentes, domi capítibus abscissis, quia Juliánus intra aulam nutrítos públicè occídere timébat, martyrio coronáti sunt. Horum Mártyrum nómina ad altáris sacrifícium tota

tota jam Latína Ecclésia commémorat : unde eórum venerátio sensim per omnes Occidentis Ecclésias propagáta est.

LECTIO III.

De Sermóne sancti Joannis Chrysóstomi.

1 *de Mart.*

NEMO est qui nésciat Mártyrum glórias ad hoc, divíno consílio; à Dei pópulis frequentári, ut et illis débitus honor dicétur, et nobis virtútum exempla, favente Christo, monstrentur : ut dum hæc ita celebrári perspícimus, cognoscámus quanta eos glória máneat in cœlis, quorum natalítia táliter celebrantur in terris. Quò possímus et ipsi tálibus provocári exemplis, virtúte pari, devotióne consímili ac fide; ut Christo præstante, dimicáre et víncere hostem possímus; ut partâ victóriâ, cum iisdem sanctis in regnis cœléstibus triumphémus.

Orémus. ORATIO.

QUÆSUMUS, omnípotens Deus, ut nos gemináta lætítia hodiernæ festivitátis excípiat, quæ de beatórum Joannis et Pauli glorificatióne procédit; quos eádem fides et pássio verè fecit esse germános; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

VESPERÆ *de sequenti.*

Fit Commem. SS. Joánnis et Pauli : Ant. Datæ sunt, xx. ℣. In æternum, xix. *Oratio ut suprà.*

DIE 27.

S. IRENÆI EPISCOPI

ET ECCLESIÆ DOCTORIS, AC SOCIORUM EJUS MARTYRUM.

Duplex-minus.

De Communi plurium Martyrum. Oratio, ut infrà 388.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex Epístola sancti Irenæi Epíscopi et Mártyris, ad Floríınum, de Monárchia.

Eus. Hist. Eccl. l. 5. *c.* 20.

FLORINE, vidi te, cùm adhuc puer essem, in inferióre Asia apud Polycarpum, spléndidè agentem in palátio, et magnópere laborantem ut te illi approbáres. Etenim ea quæ tunc témporis gesta sunt, méliùs memóriâ téneo, quàm illa quæ nuper accidérunt : ádeo ut et locum ipsum possem dícere in quo beatíssimus Polycarpus sedens disserébat, processus quoque ejus et ingressus, vitæque totíus formam, et córporis spéciem; sermónes dénique quos ad pópulum habébat; et familiárem consuetúdinem quæ illi cum Joanne, ut narrábat, et cum réliquis qui Dóminum vidíssent, intercésserat; et quáliter dicta illórum commemorábat, et quæcumque de Dómino ab iisdem audíerat : de miráculis quoque illíus ac de doctrína, prout ab iis qui Verbum vitæ ipsi conspéxerant, Polycarpus accéperat, eódem prorsus modo

referébat, in ómnibus cum Scriptúris conséntiens. Hæc ego, diviná mihi largiente misericórdiâ, tunc studiósiùs audiébam, non in charta, sed in corde meo audita descríbens: eademque per Dei grátiam assíduè répeto ac revolvo.

LECTIO V.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis. C. 45.

IRENÆUS, Pothíni Epíscopi, qui Lugdunensem in Gállia regébat Ecclésiam, Présbyter, à Martyribus ejusdem loci ob quasdam Ecclésiæ quæstiónes legátus Romam missus, honoríficas super nómine suo ad Eléutherum Epíscopum perfert litteras. Póstea jam Pothíno prope nonagenário, ob Christum martyrio coronáto, in locum ejus substitúitur. Scripsit quinque adversùs hæreses libros; et contra Gentes, volúmen breve; et de Disciplína, áliud; et ad Marciánum fratrem, de Apostólicâ prædicatióne; et librum variórum tractátuum; et ad Blastum, de Schísmate; et ad Florínum, de Monárchia, sive quod Deus non sit cónditor malórum; et de Octonário, egrégium commentárium. Feruntur ejus et áliæ ad Victórem Epíscopum Románum, de quæstióne Paschæ, Epístolæ, in quibus cómmonet eum non fácilè debére unitátem collégii scíndere: siquidem Victor multos Asiæ et Orientis Epíscopos, qui à décima-quarta luna cum Judæis Pascha celebrábant, damnandos credíderat. In qua senténtia ii qui discrepábant ab illis, Victóri non dedérunt manus. Flóruit máximè sub Cómmodo Príncipe, qui Marco Antoníno Vero in impérium succésserat.

LECTIO VI.

Ex libro primo Historiárum sancti Gregórii Turonensis Epíscopi. C. 27.

BEATISSIMUS Irenæus, Pothíni successor Mártyris, qui à beáto Polycarpo Lugdunensem ad urbem directus est, et admirábili virtúte enítuit: qui in módici témporis spátio prædicatióne suâ máximè in íntegro civitátem réddidit christiánam. Sed veniente persecutióne, tália ibídem diábolus bella per tyrannum exércuit, et tanta ibi multitúdo Christianórum ob confessiónem Domínici nóminis est jugulâta, ut per platéas flúmina cúrrerent de sánguine Christiáno: quorum nec númerum, nec nómina collígere potúimus; Dóminus enim eos in libro vitæ conscripsit. Beátum Irenæum diversis in sua cárnifex præséntia pœnis affectum, Christo Dómino per martyrium dedicávit.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére

eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere; sed pótiùs timéte eum qui potest et ánimam et corpus pérdere in gehennam. Et réliqua.

Homília sancti Irenæi Epíscopi et Mártyris.

Adv. Hær. l. 3. c. 20.

Sciebat Dóminus eos qui persecutiónem passúri erant; sciébat et eos qui flagellári et occídi habérent propter eum. Erat ergo sermo ejus adhortantis étiam illos: Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. Timéte autem magis eum qui habet potestátem et corpus et ánimam míttere in gehennam, et serváre eas quæ essent ad eum confessiónes. Etenim ipse confessúrum se promittébat coram Patre suo, qui confiterentur nomen suum coram homínibus, negatúrum autem eos qui negárent eum, et confusúrum eos qui confunderentur contra confessiónem ejus. Et cùm hæc ita se hábeant, ad tantam temeritátem progressi sunt quidam, ut étiam Mártyres spernant, et vitúperent eos qui propter Dómini confessiónem occiduntur, et sústinent ómnia à Dómino prædicta, et secundùm hoc conantur vestígia sequi passiónis Dómini, passíbiles Mártyres facti, quod et concúpimus ipsis Martyribus. Cùm enim inquirétur sanguis eórum, et glóriam consequentur, tunc à Christo confundentur omnes qui inhonoravérunt eórum martyrium.

LECTIO VIII.

Hoc autem idem et illis occurrit, qui dicunt eum putatívè passum. Si enim non verè passus est, nulla grátia ei, cùm nulla fúerit pássio: et nos cùm incipiémus verè pati, sedúcens vidébitur, adhortans nos vapuláre, et álteram præbére maxillam, si ipse illud non prior in veritáte passus est. Et quemádmodum illos seduxit, ut viderétur eis ipse hoc quod non erat; et nos sedúcit, adhortans perferre ea quæ ipse non pértulit. Erimus autem et super magistrum, dum pátimur et sustinémus quæ neque passus est, neque sustínuit magister. Sed quóniam solus verè magister Dóminus noster, et bonus, verè Fílius Dei, et verè pátiens fuit Verbum Dei Patris, Fílius hóminis factus: luctátus est enim et vicit; (erat enim homo pro pátribus certans, et per obediéntiam, inobediéntiam persolvens) et ita alligávit fortem, et solvit infirmos, et salútem donávit plásmati suo. Igitur qui dicunt eum putatívè manifestátum, neque in carne natum, aut passum, adhuc sub véteri sunt damnatióne.

LECTIO IX. *c. 46.*

Nos autem precámur non perseveráre eos in fóvea quam ipsi fodérunt, sed legitimè eos generári conversos ad Ec-

clésiam Dei, et formári Christum in eis; et cognóscere eos fabricatórem et factórem hujus universitátis solum verum Deum et Dóminum ómnium. Hæc precámur de illis, utíliùs eos diligentes, quàm ipsi semetipsos putant dilígere. Quæ enim est à nobis diléctio, cùm sit vera, salutáris est eis, síquidem eam recípiant. Est enim austéro medicámini símilis, absúmens improbiórem ac supérfluam vúlneris carnem. Elatiónem enim illórum, et inflatiónem evácuat. Quapropter tentantes omni virtúte manum eis porrígere non tædébit nos.

¶ *Si sit Sabbatum, Lectio ix erit de Vigilia SS. Apostolorum Petri et Pauli, cujus fiet Commem. in Laudibus, ut infrà die* 28.]

Orémus. ORATIO.

DEUS, invisíbilis fortitúdo certántium, adesto, quæsumus, nobis supplicántibus: ut qui hodiernâ die sanctórum Mártyrum tuórum Irenæi et sociórum gloriósum triumphum recólimus, eórum méritis et précibus, contra spirituália nequítiæ muniámur; Per Dóminum.

DIE 28.

IN VIGILIA SS. APOSTOLORUM

PETRI ET PAULI.

Simplex.

Fit Officium de Feria occurrente, exceptis quæ sequuntur.

AD NOCT. *Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ. Duo ℟℟ priora de Tempore.*

LECTIO III.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 14.

IN illo témpore; Cómpulit Jesus discípulos ascéndere in navículam, et præcédere eum trans fretum, donec dimítteret turbas. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

In Matth. lib. 2.

RESPONDENS Petrus dixit: Dómine, si tu es, jube me veníre ad te super aquas. In ómnibus locis ardentíssimæ fídei invenítur Petrus. Interrogátis discípulis quem hómines dícerent Jesum, Dei Fílium confitétur. Volentem ad passiónem pérgere próhibet: et licèt erret in sensu, tamen non errat in affectu, nolens eum mori quem Fílium Dei fúerat paulò antè confessus. In montem cum Salvatóre inter primos primus ascendit, et in passióne solus séquitur. Peccátum negatiónis, quod ex repentíno timóre descénderat, amáris statim ábluit lácrymis. Post passiónem cùm essent in lacu Genézareth et piscaréntur, et Dóminus staret in líttore, ille non pátitur moras; sed accinctus ependyte suo, statim præcipitátur in fluctus. Eódem ígitur fídei ardóre quo semper, nunc quoque céteris tacéntibus, credit se

posse fácere per voluntátem Magistri, quod ille póterat per natúram. Et cùm cœpisset mergi, clamávit dicens : Dómine, salvum me fac. Ardébat enim fides, sed humána fragílitas in profundum trahébat. Páululum ergo relínquitur tentatióni, ut augeátur fides, et intélligat se non facilitáte postulatiónis, sed poténtiâ Dómini conservátum. Et contínuò Jesus extendens manum apprehendit eum, et ait illi : Módicæ fídei, quare dubitasti? Si Apóstolo Petro, (de cujus fide et ardóre mentis suprà díximus, qui confidenter rogáverat Salvatórem, dicens : Dómine, si tu es, jube me veníre ad te super aquas) quia páululum tímuit, dícitur : Módicæ fídei, quare dubitasti? quid nobis dicendum est, qui hujus módicæ fídei ne mínimam quidem habémus portiúnculam?

℟. Petrus, cùm cœpisset mergi, clamávit dicens : Dómine, salvum me fac. Et * Contínuò Jesus extendens manum apprehendit eum; et, † Cùm ascendissent in navículam, cessávit ventus. ℣. Tu, Pater, ostendisti quóniam potens es ex ómnibus salváre, etiamsi sine arte áliquis ádeat mare. * Contínuò. Glória. † Cùm. *Matth.* 14. *Sap.* 14.

AD LAUDES, *post Hymnum :*

℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die; ℟. Æstimáti sumus sicut oves occisiónis. *Ps.* 43.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos. 1 *Cor.* 4.

Preces flexis genibus.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui nobis beatórum Apostolórum Petri et Pauli natalítia prævenire concédis : tríbue nos, quæsumus, semper et eórum benefíciis confovéri, et oratiónibus adjuvári; Per Dóminum.

Deinde fiunt Suffragia.

AD HORAS, *Preces flexis genibus.*

DIE 29 JUNII.

IN FESTO SS. APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. Respíciens Joannes Jesum, dicit: Ecce Agnus Dei. Et audiérunt eum duo discípuli loquentem, et secúti sunt Jesum. *Joan.* 1.

Ant. 2. D. Erat Andréas frater Simónis Petri, unus ex duóbus qui audíerant à Joanne, et secúti fúerant Jesum. *Joan.* 1.

Ant. 3. à. Invénit hic primùm fratrem suum Simónem, et dixit ei: Invénimus Messíam. *Joan.* 1.

Ant. 4. E. Adduxit Andréas Simónem fratrem suum ad Jesum. *Joan.* 1.

Ant. 5. a. Intúitus Simónem Jesus, dixit: Tu es Simon fílius Jona: tu vocáberis Cephas, quod interpretátur Petrus. *Joan.* 1.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 1.

IGNOBILIA mundi, et contemptibília elégit Deus, et ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrúeret; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus.

℟. Ecce ego mittam piscatóres multos, dicit Dóminus, et piscabuntur fílios Israel: * Et osténdam eis manum meam; et † Scient quia nomen mihi Dóminus. ℣. Vidit Jesus Simónem et Andréam fratrem ejus, et dixit eis: Fáciam vos fieri piscatóres hóminum: * Et. Glória Patri. † Scient quia nomen mihi Dóminus. *Jerem.* 16. *Marc.* 1.

HYMNUS. *C.*

Quos junxit unus, vita dum mansit, labor,
Quos una clarat morte palma Mártyres,
Ambo sacráti príncipes exércitûs,
Cœlo receptos una vos colit dies.

Vos, anguláris cui subest Christus lapis,
Fundátis ædem: mystico vos córpori,
Cui præsidére gaudet augustum caput.
Fulgére clara jussit ambo lúmina.

In te potestas clávium, Petre, éminet;
Te, Paule, flumen írrigat sciéntiæ:
Uterque Pastor, et magister, et parens

Olimque mundo destináti júdices.
Infirmitátem carnis experti tamen,
Nostis cadúcam fictilis testam luti;
Et consecúti grátiam, cliéntibus
Præstátis ultro quam piè poscunt opem.
Vos ergo votis súpplicum solémnibus
Adeste : lapsis impetráte grátiam;
Ut christiánis assequámur móribus,
Quæ sancta mundo tradidístis dógmata.
Sit sempitérno sempitérna laus Patri;
Petro supernus quem revelávit Pater,
Ætérne Fili, laus tibi sit máxima :
Sit par suprémo laus decúsque Flámini. Amen.

℣. Súscitans Dóminus à terra inopem, ℟. Ut cóllocet eum cum princípibus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Ait Jesus Simóni qui vocátur Petrus, et Andréæ fratri ejus : Venite post me. Illi contínuò, relictis rétibus, secúti sunt eum. *Matth.* 4.

Oratio, Deus, qui hodiernam diem, *ut infrà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM, *Psalmi et Capitulum de Feria : Ant. et Doxol. ut infrà* 400.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Christum qui ædificávit nos super fundamentum Apostolórum, * Venite, adorémus. *Ephes.* 2.

HYMNUS. C.

ORBE nunc toto celebrentur ambo
Príncipes, orbis decus atque lumen,
Mille qui Christo peperére verbi
Sémine gentes.
Auctor incœpti Deus : ille, terras
Incolens, primas tibi, Petre, defert :
Mox vocat Paulum, superas regressus
Victor ad arces.
ALTER æterni Patris eruditur
Voce delapsâ : super astra raptus
Alter arcánæ sacra veritátis
Flúmina potat.
Quanta sub vili latitat potestas
Córpore! infirmos tua sanat umbra,
Petre : letáles tua, Paule, pellant
Líntea morbos.
MERGITUR ponto superante Petrus :
Náufragum Paulus fluitat per æquor :
Christe, ades, sævosque jubes utrique
Párcere fluctus.
Heu! fidem cernis titubáre nostram :
Tu vacillantes rege, Christe, gressus :
Fac, Deus, tantos dócili sequámur
Corde magistros.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ps. Cœli enarrant, *cum sua divisione*, 43.

Ant. 7. d. Ascendens Jesus in navim quæ erat Simónis, dixit : Duc in altum, et laxáte rétia vestra in captúram. *Luc.* 5.

Ps. Eructávit, 120.

Ant. 1. *g.* Respondens Simon, dixit illi : Præceptor, per totam noctem laborantes nihil cépimus; in verbo autem tuo laxábo rete. *Luc.* 5.

Ps. Omnes gentes, 36.

Ant. 8. G. Cùm hoc fecissent, conclusérunt píscium multitúdinem copiósam ; rumpebátur autem rete eórum. *Luc.* 5.

℣. Ipsi vidérunt ópera Dómini, ℟. Et mirabília ejus in profundo. *Ps.* 106.

LECTIO I.

De Epístola secunda beáti Petri Apóstoli.

Cap. 1.

SIMON Petrus, servus et Apóstolus Jesu Christi, iis qui coæquálem nobiscum sortíti sunt fidem in justítia Dei nostri, et Salvatóris Jesu Christi. Grátia vobis et pax adimpleátur in cognitióne Dei, et Christi Jesu Dómini nostri : quómodo ómnia nobis divínæ virtútis suæ, quæ ad vitam et pietátem donáta sunt, per cognitiónem ejus, qui vocávit nos própriâ glóriâ et virtúte, per quem máxima et pretiósa nobis promissa donávit; ut per hæc efficiámini divínæ consortes natúræ; fugientes ejus, quæ in mundo est, concupiscéntiæ corruptiónem. Quápropter, fratres, magìs satágite, ut per bona ópera certam vestram vocatiónem et electiónem faciátis : hæc enim facientes non peccábitis aliquando. Sic enim abundanter ministrábitur vobis intróitus in ætérnum regnum Dómini nostri et Salvatóris Jesu Christi.

℟. Stupor circumdéderat Petrum, et omnes qui cum illo erant in captúrâ píscium. Quod cùm vidisset Petrus, prócidit ad génua Jesu, dicens : * Exi à me, quia homo peccátor sum, Dómine. ℣. Quis póterit stare in conspectu Dómini Dei sancti? * Exi à me. *Luc.* 5. 1 *Reg.* 6.

LECTIO II. *Cap.* 3.

HANC ecce vobis, caríssimi, secundam scribo Epístolam, in quibus vestram éxcito in commonitióne sincéram mentem; ut mémores sitis eórum, quæ prædixi, verbórum à sanctis Prophétis, et Apostolórum vestrórum, præceptórum Dómini et Salvatóris. Hoc primum scientes, quod vénient in novíssimis diébus in deceptióne illusóres, juxta próprias consciéntias ambulantes, dicentes : Ubi est promíssio aut advéntus ejus? Ex quo enim patres dormiérunt, ómnia sic persevérant ab inítio creatúræ. Non tardat Dóminus promissiónem suam, sicut quidam exístimant; sed patienter agit, nolens áliquos períre, sed omnes ad pœniténtiam reverti.

℟. Petrus dixit ad Jesum : Dómine, si tu es, jube me ad te veníre super aquas. Jesus ait : Veni. Et * Descendens de navícula, ambulábat super aquam ut veníret ad Jesum. ℣. Dedisti, Dómine, et in mari viam, et inter fluctus sémitam firmíssimam. * Descendens. *Matth.* 14. *Sap.* 14.

LECTIO III.

PROPTER quod, caríssimi, hæc expectantes, satágite immaculáti et inviolati ei inveníri in pace. Et Dómini nostri longanimitátem salútem arbitrémini ; sicut et caríssimus frater noster Paulus, secundùm datam sibi sapiéntiam, scripsit vobis. Sicut et in ómnibus Epístolis, lòquens in eis de his ; in quibus sunt quædam difficília intellectu, quæ indocti et instábiles depràvant, sicut et céteras Scriptúras, ad suam ipsórum perditiónem. Vos ígitur, fratres, præscientes custodíte ; ne insipiéntium erróre traducti, excidátis à própria firmitáte. Créscite verò in grátia et in cognitióne Dómini nostri et Salvatóris Jesu Christi. Ipsi glória, et nunc, et in diem æternitátis. Amen. Tu autem, Dómine.

℟. Videns Petrus ventum válidum, tímuit ; et, cùm cœpisset mergi, clamávit. Et Jesus apprehendit eum, et ait : * Módicæ fídei, quare dubitasti ? ℣. Noli timére : vocávi te nómine tuo, meus es tu : cùm transíeris per aquas, tecum ero. * Módicæ. Glória. * Módicæ. *Matth.* 14. *Is.* 43.

IN II NOCTURNO.

Ps. Exaudi.... cùm déprecor, 112.

Ant. 6. F. Multi discipulórum abiérunt retrò. Dixit ergo Jesus ad Duódecim : Numquid et vos vultis abíre? *Joan.* 6.

Ps. Confitébimur, 113.

Ant. 5. a. Respondit Simon Petrus : Dómine, ad quem íbimus? verba vitæ æternæ habes. *Joan.* 6.

Ps. Fundamenta ejus, 123.

Ant. 3. à. Nos credídimus et cognóvimus quia tu es Christus Fílius Dei. *Joan.* 6.

℣. Magnus es tu, et fáciens mirabília : ℟. Tu es Deus solus. *Ps.* 85.

LECTIO IV.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

In Festo SS. Apost. 1.

GLORIOSA nobis solémnitas illuxit, quam præclári Mártyres, Mártyrum duces, Apostolórum príncipes morte clarissimâ consecrárunt. Isti sunt Petrus et Paulus, duo magna luminária, quos Deus in córpore Ecclésiæ suæ constítuit quasi géminum lumen oculórum. Hi mihi tráditi sunt in magistros et in mediatóres, quibus secúrè me commíttere possim ; quia et notas mihi fecérunt vias vitæ ; et mediántibus illis, ad illum Mediatórem ascéndere pótero, qui venit pacificáre per sánguinem suum et quæ in cœlis et quæ in terris

...

sunt. Ille enim in utráque natúra puríssimus est, qui peccátum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus. Quómodo ergo ad illum accédere audébo, qui sum supra modum peccans peccátor, qui peccávi supra númerum arénæ maris; cùm ille púrior, ego impúrior esse non possim? Proptérea dedit mihi Deus hómines istos, qui et hómines essent, et peccatóres, et máximi peccatóres, qui in seipsis et de seipsis díscerent quáliter áliis miseréri debérent. Magnórum enim críminum rei, magnis crimínibus fácilè donábunt véniam; et in qua mensúra mensum est eis, remetientur nobis.

℟. Dicit Jesus discípulis: Quem me esse dícitis? * Respondens Petrus, dixit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. ℣. Quis ascendit in cœlum, atque descendit? Quod nomen est ejus, et quod nomen fílii ejus, si nosti? * Respondens. *Matth.* 16. *Prov.* 30.

LECTIO V.

PECCAVIT peccátum grande Petrus Apóstolus, et fortassis quo grándius nullum est; et tam velocíssimè quàm facíllimè véniam consecútus est; et sic, ut nihil de singularitáte sui primátûs amítteret. Sed et Paulus, qui in ipsa víscera nascentis Ecclésiæ tam singuláriter quàm incomparabíliter grassátus est, per ipsius Fílii Dei vocem ad fidem addúcitur; et pro tantis malis, tantis bonis replétus est, ut vas electiónis fíeret ad portandum nomen ejus coram géntibus, et régibus, et fíliis Israel: vas dignum, et cœléstibus férculis replétum, de quo et sanus escam, et infírmus accípiat medicínam. Tales decébat humáno géneri pastóres et doctóres constítui, qui et dulces essent, et potentes, et nihilóminus sapientes: dulces, ut me blandè misericorditerque susciperent; potentes, ut fórtiter protégerent; sapientes, ut ad viam et per viam dúcerent, quæ ducit ad civitátem.

℟. Beátus es, Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis; et ego dico tibi: * Quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Pastor egressus est lapis Israel; Deus omnípotens benedícet tibi. * Quia. *Matth.* 16. *Gen.* 49.

LECTIO VI.

QUID Petro dúlcius, qui tam dúlciter omnes ad se cónvocat peccatóres, sicut et Actus Apostólici, et Epistolárum ejus séries attestátur? Quid illo poténtius, cui et terra obedívit cùm mórtuos réddidit, et mare sub ejus pédibus calcábile se præbuit; qui Simónem magum spíritu oris sui in áere áttigit; qui claves regni cœlórum tam singuláriter accé-

pit, ut præcédat senténtia Petri senténtiam cœli? Quid autem illo sapiéntius, cui non caro et sanguis, sed Pater qui in cœlis est, sapiéntiam illam quæ de cœlis est multà largitáte revelávit? Libentíssimè Paulum sequor, qui præ nímia dulcédine luget eos qui peccavérunt, et non egérunt pœniténtiam; qui fórtior est omni principátu et potestáte; qui sapiéntiam et medullam sacrórum sénsuum, non à primo vel secundo, sed à tértio cœlo lárgiter asportávit. Hi sunt magistri nostri, qui à Magistro ómnium vias vitæ pléniùs didicérunt, et docent nos usque in hodiernum diem.

℟. Simon, ego rogávi pro te, ut non defíciat fides tua; * Et tu † Aliquando convérsus, confirma fratres tuos. ℣. Convertam te, et ante fáciem meam stabis, et quasi os meum eris. * Et tu. Glória. † Aliquando. *Luc.* 22. *Jerem.* 15.

IN III NOCTURNO.

Ps. Cantáte Dómino,... cantáte, 35.

Ant. 6. C. Dicit Jesus: Adhuc módicum vobiscum sum: quò ego vado, vos non potestis veníre. *Joan.* 13.

Ps. Dóminus regnávit, exultet terra, 48.

Ant. 2. D. Dixit ei Simon Petrus: Dómine, quò vadis? Respondit Jesus: Quò ego vado, non potes me modò sequi; sequéris autem póstea. *Joan.* 13.

Ps. Dóminus regnávit, irascantur pópuli, 37.

Ant. 4. f. Dicit ei Petrus: Quare non possum te sequi modò? Tecum parátus sum et in cárcerem et in mortem ire. *Joan.* 13.

℣. Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam? ℟. Scito cor meum, et cognosce sémitas meas. *Ps.* 138.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Cap. 21.

In illo témpore; Dicit Simóni Petro Jesus: Simon Joannis, díligis me plus his? Dicit ei: Etiam, Dómine, tu scis quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos meos. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 296. *n.* 3.

Resurgit Dóminus, appáret discípulis. Videt jam Petrus viventem, cui morienti timúerat. Videt non Dóminum occísum, sed mortem in Dómino occísam. Jam ergo confirmátus exemplo carnis ipsíus Dómini, mortem non esse usque ádeo metuendam, docétur amáre. Modò opus est ut amet, jam viso Dómino vivo post mortem: modò amet, modò secúrus amet; secúrus quia secutúrus. Dóminus ergo: Petre, amas me? Et ille: Amo, Dómine. Et íterum hoc, et tértiò hoc; ut ter confiterétur amor, quod ter negáverat timor. Vidéte, percípite

díscite. Non áliud quàm, Amas? interrogátur: non áliud quàm, Amo, respondétur. Respondenti dícitur: Pasce oves meas.

℟. Christus resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras; et * Visus est Cephæ, et post hoc Undecim, deinde Apóstolis ómnibus. ℣. Præóccupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat. * Visus est. 1 *Cor.* 15. *Sap.* 6.

LECTIO VIII. *n.* 3 *et* 4.

COMMENDATIS Petro óvibus suis, et commendáto sibi Petro cum óvibus suis, jam prænúntiat passiónem, et dicit: Cùm esses június, cingébas te, et ibas quò velles; cùm autem sénior factus fúeris, alter te cinget, et feret quò tu non vis. Hoc autem dicébat, ait Evangelista, signíficans quâ morte clarificatúrus esset Deum. Vidétis hoc pertinére ad pascendas oves Dómini, ut non recusétur mors pro óvibus Dómini. Pasce oves meas. Commendat oves idóneo, an minùs idóneo? Primò, quas oves commendat? Pretiósas, emptas non auro, non argento, sed sánguine. Si dóminus homo commendáret servo suo oves suas, procul dúbio cogitáret utrùm pecúlium servi illíus idóneum esset prétium óvium suárum, et díceret, Si perdíderit, si dissipáverit, si consúmpserit, habet unde reddat. Commendáret ergo servo idóneo oves suas, et servi facultátes in pecúnia quæreret pro óvibus quas pecúniâ comparávit.

℟. Dicit Simóni Petro Jesus: Simon Joannis, amas me? Dómine, tu ómnia nosti; tu scis quia amo te. Dixit ei: * Pasce oves meas. ℣. Tu pasces pópulum meum Israel, et tu eris dux super Israel. * Pasce oves meas. *Joan.* 21. 2 *Reg.* 5.

LECTIO IX. *n.* 4 *et* 5.

NUNC verò Dóminus Jesus Christus, quia servo commendat oves quas sánguine comparávit, idoneitátem servi in passióne sánguinis quærit. Tanquam díceret: Pasce oves meas, commendo tibi oves meas. Quas oves? Quas emi sánguine meo. Mórtuus sum pro eis. Amas me? mórere pro eis. Et quidem servus ille hóminis homo pecúniam rédderet pro consumptis óvibus; Petrus réddidit sánguinem pro óvibus conservátis. Eia, fratres, áliquid pro témpore volo dícere. Quod Petro commendátum est, quod Petro mandátum est, non Petrus solus, sed étiam álii Apóstoli audiérunt, tenuérunt, servavérunt, maximéque ipse consors sánguinis et diéi Paulus Apóstolus. Audiérunt ista, et ad nos audienda transmisérunt. Páscimus vos, páscimur vobiscum. Det nobis Deus vires sic amandi vos, ut possímus étiam mori pro vobis, aut effectu aut affectu.

℟. Dixit Jesus Petro, si-

gníficans quâ morte clarificatúrus esset Deum: Cùm senúeris, * Extendes manus tuas, et álius te cinget, et ducet quò tu non vis. ℣. Ecce data sunt super te víncula, et ligábunt te in eis; et non egrediéris de médio eórum: * Extendes. Glória. * Extendes. *Joan.* 21. *Ezech.* 3.

℣ *Sacerd.* Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. a. Facta est vox ad Petrum: Surge et mandúca: quod Deus purificávit, tu commúne ne díxeris. *Act.* 10.

Ant. 3. a. Apériens Petrus os suum, dixit: In veritáte cómperi, quia non est personárum acceptor Deus. *Act.* 10.

Ant. 6. F. Adhuc loquente Petro, cécidit Spíritus sanctus super omnes qui audiébant verbum. *Act.* 10.

Canticum, Ponam, *ut in Communi Apostolorum*, v.

Ant. 4. *D.* Obstupuérunt ex circumcisióne fidéles qui vénerant cum Petro, quia et in natiónes grátia Spíritûs sancti effúsa est. *Act.* 10.

Ant. 5. a. Glorificavérunt Deum, dicentes: Ergo et Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11.

CAPITULUM. *Act.* 10.

AUDIEBANT illos loquentes linguis et magnificantes Deum. Tunc respondit Petrus: Numquid aquam quis prohibére potest, ut non baptizentur hi qui Spíritum sanctum acceperunt sicut et nos? Et jussit eos baptizári in nómine Dómini Jesu Christi.

HYMNUS. *C.*

JAM nil Hebræis, Géntium plebs, ínvide,
Dignáta eisdem, fausta plebs, honóribus:
Ovíle summus Pastor expandit suum,
Novusque primo grex adunáris gregi.

Promissa Patrum, Christe, natus éxequi,
De stirpe Jacob quæris amissas oves;
Petrumque, primo quem locavisti gradu,
Tanto labóri súfficis vicárium.

DIVINA Gentes at simul cleméntia
Respectat: illis, Paule, doctor mítteris;
Arcána profers tu Dei mystéria;
Tu christiánæ præco fulges grátiæ.

Utrinque fervet úberi fructu labor:
Judæus, an sis Bárbarus, nil ínterest:
Diversa quamquam sors duóbus óbtigit,
Par universi cura succendit gregis.

SIT sempitérno sempitérna laus Patri;
Petro supernus quem revelávit Pater,
Æterne Fili, laus tibi sit máxima:

Sit par supréme laus decúsque Flámini. Amen.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram : ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Ps.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Dei sumus adjatóres : nemo gloriétur in homínibus ; ómnia enim vestra sunt, sive Paulus, sive Cephas : vos autem Christi, Christus autem Dei. 1 *Cor.* 3.

Orémus. Oratio.

Deus, qui hodiernam diem Apostolórum tuórum Petri et Pauli martyrio consecrasti : da Ecclésiæ tuæ eórum in ómnibus sequi præceptum, per quos religiónis sumpsit exórdium ; Per Dóminum.

Fit Commemor. omnium SS. Apostolorum.

Ant. Vos qui secúti estis me, in regeneratióne cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos judicantes duódecim tribus Israel. *Matth.* 19.

℣. Príncipes populórum congregáti sunt ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Orémus. Oratio.

Deus, qui nos per beátos Apóstolos tuos ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuisti : da nobis, eórum précibus, ut quod fides cognoscit, spes desíderet, et cáritas apprehendat ; Per.

Ad Horas, *Doxologia :*

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Facta est vox.

In ℟ *br.* ℣. Qui eripuisti nos * de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.

Canon.

Ex Concílio Florentíno œcuménico.

1439. *In Definitione.*

Definimus sanctam Apostólicam Sedem, et Románum Pontíficem in universum orbem tenére primátum, et ipsum Pontíficem Románum successórem esse beáti Petri Príncipis Apostolórum, et verum Christi Vicárium, totiusque Ecclésiæ Caput, et ómnium Christianórum patrem ac doctórem exístere; et ipsi, in beáto Petro, pascendi, regendi, ac gubernandi universálem Ecclésiam, à Dómino nostro Jesu Christo plenam potestátem tráditam esse ; quemádmodum étiam in gestis œcumenicórum Conciliórum, et in sacris Canónibus continétur.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Apériens.

Capitulum. *Act.* 10.

In omni gente, qui timet Deum et operátur justítiam, acceptus est illi. Verbum misit Deus fíliis Israel, annúntians pacem per Jesum Christum : hic est ómnium Dóminus.

℟ *br.* Deus excelsus * Subjécit pópulos nobis, * Alle-

lúia, allelúia. Deus. ℣. Et gentes * sub pédibus nostris. * Allelúia, all. Glória Patri. Deus. *Ps.* 46.

℣. Benedícite, gentes, Deum nostrum; ℟. Et audítam fácite vocem laudis ejus. *Ps.* 65.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Adhuc loquente Petro.

CAPITULUM. *Act.* 15.

AB antíquis diébus Deus in nobis elégit per os meum audíre gentes verbum Evangélii, et crédere; et qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit, dans illis Spíritum sanctum sicut et nobis.

℟ *br.* Annuntiavérunt cœli * Justítiam ejus, * Allelúia, allelúia. Annuntiavérunt cœli. ℣. Vidérunt omnes pópuli * glóriam ejus. * Allelúia. Glória Patri. Annuntiavérunt. *Ps.* 96.

℣. Afferte Dómino, pátriæ géntium, ℟. Afferte Dómino glóriam et honórem. *Ps.* 95.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Glorificavérunt.

CAPITULUM. *Act.* 15.

NIHIL discrévit Deus inter nos et illos, fide puríficans corda eórum. Nunc ergo quid tentátis Deum, impónere jugum super cervíces discipulórum, quod neque patres nostri, neque nos portáre potúimus? Sed per grátiam Dómini Jesu Christi crédimus salvári, quemádmodum et illi.

℟ *br.* Tu es Deus * Qui facis mirabília, * Allelúia, allelúia. Tu es. ℣. Notam fecisti in pópulis * virtútem tuam. * Allelúia. Glória. Tu es. *Ps.* 76.

℣. Non nobis, Dómine, sed nómini tuo da glóriam ℟. Super misericórdia tua et veritáte tua. *Ps.* 113.

AD II VESPERAS.

Ps. Dixit Dóminus, 20.

Ant. 2. D. Justum árbitror, quámdiu sum in hoc tabernáculo, suscitáre vos in commonitióne. 2 *Petr.* 1.

Ps. Laudáte, púeri, 21.

Ant. 3. a. Velox est deposítio tabernáculi mei, secundùm quod et Dóminus noster Jesus Christus significávit mihi. 2 *Petr.* 1.

Ps. Crédidi, 89.

Ant. 7. a. Dabo óperam et frequenter habére vos post óbitum meum, ut horum memóriam faciátis. 2 *Petr.* 1.

Ps. In convertendo, 40.

Ant. 4. E. Properantes in adventum diéi Dómini; satágite immaculáti et invioláti ei inveníri in pace. 2 *Petr.* 3.

Ps. Beáti omnes, 125.

Ant. 1. D. Dómini nostri longanimitátem, salútem arbitrémini; sicut et caríssimus frater noster Paulus, secundùm datam sibi sapiéntiam, scripsit vobis. 2 *Petr.* 3.

CAPITULUM. 2 *Petr.* 3.

VESTRAM éxcito in commonitióne sincéram mentem, ut mémores sitis eórum quæ prædixi verbórum à sanctis Prophétis; et Apostolórum

vestrórum, præceptórum Dómini et Salvatóris.

HYMNUS. *C.*

TANDEM labórum, gloriósi Príncipes,
Fructum tenétis: fana passim córruunt:
Quin ipsa latè Roma victrix géntium,
Se Christiáno jam stupet subdi jugo.

Sævit tyrannus; at triumphant víctimæ:
Alter per ensem victor, alter per crucem,
Cœlo corónam laureáti póssident,
Fususque sanguis Christiános séminat.

SUPERBA sordent Cæsares cadávera,
Queis urbs litábat ímpii cultûs ferax:
Apostolórum gloriátur óssibus,
Fixamque adórat cóllibus suis crucem.

Nunc ô cruóre purpuráta nóbili,
Novisque felix Roma conditóribus,
Horum trophæis aucta, quantò vériùs
Regína fulges orbe toto cívitas!

SIT sempiterno sempiterna laus Patri:
Sit sempiternum Fílio Patris decus:
Qui nectis ambos æquus ambóbus, tibi,
Divíne, sit laus sempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti sunt ℣. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Príncipes et ínclyti Israel amábiles, et decóri in vita sua, in morte quoque non sunt divísi. 2 *Reg.* 1.

Oratio ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica.

Ant. 4. d. Dóminus in fórtibus dimicávit: Príncipes obtulérunt ánimas suas morti. *Judic.* 5.

Hymnus, Grates, *cum Doxologia* Uni sit et trino Deo, *suprà* 398.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 3. à. Magnificáti sunt valde in conspectu omnis pópuli Israel, et géntium ómnium ubi audiebátur nomen eórum. 1 *Mach.* 5.

DOMINICA

INTRA OCTAVAM.

Si occurrat die 30 Junii vel 2 Julii, Officium fit de S. Paulo, aut de Visitatione B. M. V.

Si autem aliâ die occurrat, totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, incipiendo à I Vesperis, quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem; (nisi propter aliquam concurrentiam aliter faciendum sit) cum Commem. Octavæ in utrisque Vesp. et Laud. Dicitur tamen ad Horas et ad Complet. Doxologia Uni sit.

DIE 30.

IN COMMEMORATIONE

S. PAULI APOSTOLI.

Duplex-majus.

¶ *Si habeat* I VESPERAS, *Psal. iidem sunt ac in II Vesp. SS. Petri et Pauli, quando celebrantur ipso die SS. Apostolorum; sed si Festum transferatur, Psalmi sunt de Feria. Antiph. verò sumuntur cùm Capitulo de Laudibus;* ℟. Pósitus sum, *addendo* Glória. *Hymnus,* Sat, Paule, *infrà.*

℣. Quis Deus magnus sicut Deus noster? ℟. Tu es, Deus, qui facis mirabília. *Ps.* 76.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Ego sum mínimus Apostolórum, qui non sum dignus vocári Apóstolus, quóniam persecútus sum Ecclésiam Dei; grátiâ autem Dei sum id quod sum, allelúia. 1 *Cor.* 15.

Oratio ut infrà ad Laudes.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Christum qui vocávit Paulum per grátiam suam, * Veníte, adorémus. *Galat.* 1.

HYMNUS. *G. Ep. S.*

Sat, Paule, sat terris datum:
Post multa te certámina,
Cursu peracto, débita
Coróna jam cœlo manet.

Quot tu mari perículis,
Terráque jactátus malis!
Quot saxa, virgæ, cómpedes!
Quot damna, curæ, fúnera!

Nunc ille confixum suæ
Qui te cruci dudum tenet,
Te Christus ad vitam vocat;
Tibíque lucrum jam mori.

Sed caritátis víscera
Strictis coarctant néxibus:
Christóque quos tu párturis,
Patrem reposcunt fílii.

Verum parátur jam ibi
Finis labóris árdui,
Mercesque: bissénos thronus
Te poscit inter júdices.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. 4. E. Grátia data est mihi à Deo, ut sim minister Christi Jesu in géntibus, sanctíficans Evangélium Dei. *Rom.* 15.

Ant. 1. f. Qui operátus est Petro in apostolátum circumcisiónis, operátus est et mihi inter gentes. *Gal.* 2.

Ant. 7. b. Nonne Christum Jesum Dóminum nostrum vidi? Nonne opus meum vos estis in Dómino? Mea defénsio hæc est. 1 *Cor.* 9.

℣. Erípies me, Dómine, de contradictiónibus pópuli: ℟. Constítues me in caput géntium. *Ps.* 17.

Lectiones de Script. occurr.

Post j Lect. ℟. Pósitus sum ego prædicátor, et Apóstolus, et magister géntium: ob quam causam * Pátior, sed non confundor; scio

enim cui crédidi. ℣. Ipse Deus meus, et Salvátor meus: in Deo glória mea, et spes mea in Deo est. * Pátior, sed non confundor. 2 *Tim.* 1. *Ps.* 61.

Post ij Lect. ℟. Evangélium quod evangelizátum est à me, non est secundùm hóminem; * Neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, sed per revelatiónem Jesu Christi. ℣. Dixit Dóminus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo, ecce constítui te super gentes. * Neque. *Gal.* 1. *Jer.* 1.

Post iij Lect. ℟. Non judicávi me scire áliquid, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum; * Et † Sermo meus non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritûs et virtútis. ℣. Mihi dedit Deus dícere ex senténtia, et præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est. * Et. Glória. † Sermo. 1 *Cor.* 2. *Sap.* 7.

IN II NOCTURNO.

Ant. 2. D. Omnia fácio propter Evangélium, ut párticeps ejus efficiar. 1 *Cor.* 9.

Ant. 4. d. Ego libentíssimè impendam, et superimpendar ipse pro animábus vestris. 2 *Cor.* 12.

Ant. 5. a. Sic curro, non quasi in incertum: sed castígo corpus meum, et in servitútem rédigo; ne fortè cùm áliis prædicáverim, ipse réprobus efficiar. 1 *Cor.* 9.

℣. Pes meus stetit in directo: ℟. In ecclésiis benedícam te, Dómine. *Ps.* 25.

LECTIO IV.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi. *Adv. vitup. vitæ monast. L.* 1.

CUM beátus Paulus péllicem quam Nero deperíbat, fidei sacramenta suscípere induxisset, simul persuáserat impúrum illum congressum declináre. Ille corruptórem et impostórem Paulum vócitans, primùm quidem eum conjécit in víncula: cùm verò illi persuadére non posset ut puellæ hæc mónita dare desíneret, necávit tandem. Quid ígitur ex hoc cóntigit vel detrimenti ei qui mortem passus est, vel emolumenti ei qui íntulit? Imò, quid non emolumenti fuit tunc necáto Paulo? quid non detrimenti necanti Neróni?

℟. Omnia detrimentum feci, * Ut Christum lucrifáciam, ad cognoscendum illum et societátem passiónum illius, configurátus morti ejus. ℣. Príncipes persecúti sunt me gratis, et à verbis tuis formidávit cor meum; * Ut. *Philip.* 3. *Ps.* 118.

LECTIO V.

In Ep. 2 *ad Tim. Hom.* 4.

PAULUS Cilix erat, péllium sutor, inops, impéritus externæ sapiéntiæ: homo sæpe cum fame luctátus, et cui vestítus necessárius sæpe déerat. Neque hoc solùm; sed in vínculis quoque cum latrónibus et homicídis, Neróne jubente, cædebátur tanquam

maléficus. Quis ígitur illústrior, quis gloriósior, qui caténam circumferébat, vinctusque trahebátur ex cárcere, an qui superabátur in púrpura? qui contemnebátur imperans, an qui jussus nihil curábat jubentis impérium? qui, solus cùm esset, vicit, an qui innúmero vallátus exércitu victus est? Cujus, inquam, sortem quíspiam cúpiat magis, Nerónis an Pauli? Illíus nempe neque sepulcrum cuíquam notum: at contrà, hic régibus ómnibus splendidior, régia in urbe in qua vicit cónditus est: hic per ora ómnium ubíque celebrátur, coronatusque prædicátur; ille contrà, maledictis lacéssitur innúmeris.

℟. In labóre fui et ærumna, in vigíliis multis, in fame et siti, in frígore et nuditáte. * Præter illa quæ extrínsecus sunt, instántia mea quotidiána, sollicitúdo ómnium Ecclesiárum. ℣. Die noctúque æstu urébar et gelu, fugiebátque somnus ab óculis meis. * Præter illa. 2 *Cor.* 11. *Gen.* 31.

LECTIO VI.

In Ep. ad Rom. Hom. 32.

QUIS mihi dabit circumfundi córpori Pauli, affígi sepulcro, vidére púlverem córporis illíus, quæ adhuc in Christo déerant adimpléntis, stígmata illíus gestántis, prædicatiónem Evangélii ubíque seminántis? Púlverem, inquam, oris illíus per quod magnália et ineffabília Christus locútus est, et admiranda illa orácula orbi prótulit Spíritus sanctus? Quid enim os illud sanctum non effécit? Dæmones éxpulit; peccáta absolvit; tyrannos compéscuit; philosophórum linguas obserávit; orbem Deo adduxit; Bárbaros philosophári persuásit; ómnia coaptávit, quæ in terra; et quæ in cœlis, ad quem vóluit modum, dispósuit. Non solùm autem oris, sed et cordis illíus púlverem vidére vellem. Cor istud ádeo fuit latum, ut in se suscéperit, et íntegras urbes, et pópulos, et gentes: cor cœlis sublímius, orbe látius, rádiis soláribus splendídius, igne fervéntius, adamante solídius. Cor Pauli, cor erat Christi, et tábula Spíritûs sancti atque grátiæ volúmen. Quid opus est síngula recensére? Vellem vidére sepulcrum quo recóndita sunt arma illa justítiæ, arma lucis, membra in quibus vivébat Christus, quæ templum fuérunt Spíritûs sancti. Hoc corpus Romam munit, et cum isto corpus étiam Petri.

℟. Cùm liber essem ex ómnibus, ómnium me servum feci, ut plures lucrifácerem: * Omnibus ómnia factus sum, ut omnes fácerem salvos. ℣. Vidéte quóniam non soli mihi laborávi, sed ómnibus exquiréntibus veritátem: * Omnibus. Glória. * Omnibus. 1 *Cor.* 9. *Eccli.* 24.

IN III NOCTURNO.

Ant. 6. F. Víncula et tri-

bulatiónes me manent, sed nihil horum véreor; dúmmodo consummem cursum meum, et ministérium verbi quod accépi. *Act.* 20.

Ant. 3. c. Ego non solùm alligári, sed et mori parátus sum propter nomen Dómini Jesu. *Act.* 21.

Ant. 8. G. Non in vácuum laborávi; sed etsi ímmolor supra sacrifícium, et obséquium fídei vestræ, gáudeo, et congrátulor ómnibus vobis. *Philip.* 2.

℣. Dóminus protector vitæ meæ: ℟. A quo trepidábo? *Ps.* 26.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 10.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. Estóte ergo prudentes sicut serpentes, et símplices sicut columbæ. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

33 *in Matth. n.* 2.

Sic dícere vidétur: Nolíte turbári, si cùm vos inter lupos mitto, tanquam oves et columbas esse júbeo: nam etsi possum contrárium quoque præstáre, et non permíttere ut grave áliquid patiámini, nec lupis tanquam oves subjecti sitis, sed effícere ut leónibus terribilióres evadátis; tamen sic éxpedit fíeri: hoc et vos quoque illustrióres fáciet, et meam declarábit virtútem. Sic enim póstea dixit Paulo: Súfficit tibi grátia mea; nam virtus mea in infirmitáte perfícitur. Ipse ígitur vos mansuetúdine oves efféci. Cùm enim ait: Ego mitto vos sicut oves, illud occultè ínnuit: Ne ígitur ánimo dejiciámini; certè enim scio hâc potíssimùm mansuetúdine ubíque invictos vos esse futúros.

℟. Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos; * Quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis; * Quia spectáculum. 1 *Cor.* 4. *Ps.* 43.

LECTIO VIII. *n.* 4.

Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. Habébant reges in médio suî duódecim hómines idiótas, quos vínculis, flagellis, carcéribus, ut silérent, comminabantur: sed sicut rádii soláres vincíri néqueunt, sic lingua eórum ligári non póterat. Quod ita fiébat, quia non ipsi erant qui loquebantur, sed virtus Spíritûs sancti. Quâ virtúte Paulus Agrippæ ministros, ipsumque Nerónem ómnium hóminum flagitiosíssimum fácilè superávit. Dóminus enim mihi ástitit, ait, et confortávit me, et éruit me de ore leónis.

℟. Mihi absit gloriári nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi, * Per quem mihi mundus crucifixus est, et ego

mundo. ℣. Quid mihi est in cœlo? et à te quid vólui super terram? Deus cordis mei, * Per quem. *Gal.* 6. *Ps.* 72.

LECTIO IX. *n.* 5.

AUXILIO superno multùm egébant (Apóstoli), ut hoc utrumque probárent, et veram esse doctrínam quam prædicábant, et se commúnibus légibus non adversári; utque, dum loquerentur de doctrína, ne viderentur leges subvértere; ac rursus, dum demonstráre conarentur se commúnia statúta non violáre, dógmatum puritátem ne corrúmperent : quæ ómnia vidébis et à Petro et à Paulo, et à céteris ómnibus prudenter observáta. Quamvis enim ut factiósi et novatóres ubíque terrárum accusarentur; hanc tamen suspiciónem repulérunt, et contráriam sibi conciliárunt, quasi servatóres, curatóres ac benéfici apud omnes celebráti. Hæc autem ómnia ex ingenti patiéntia operabantur. Quámobrem dicébat Paulus : Quotídie mórior; et usque in finem in perículis perseverávit.

℟. In Evangélio labóro usque ad víncula, quasi malè óperans : sed * Verbum Dei non est alligátum. ℣. Loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, et non confundébar; et respondébo exprobrántibus mihi verbum. * Verbum Dei. Glória Patri. * Verbum Dei. 2 *Tim.* 2. *Ps.* 118.

℣ *Sacerd.* Narrábo nomen tuum frátribus meis; ℟. In médio Ecclésiæ laudábo te. *Ps.* 21.

AD LAUDES.

Ant. 5. a. Nihil minus fui ab iis qui sunt supra modum Apóstoli, tametsi nihil sum. 2 *Cor.* 12.

Ant. 7. d. Secundùm revelatiónem mihi data est grátia hæc, in géntibus evangelizáre investigábiles divitias Christi, et quæ sit dispensátio sacramenti abscónditi à séculis. *Ephes.* 3.

Ant. 1. a. Signa apostolátûs mei facta sunt in omni patiéntia, in signis, et prodígiis, et virtútibus. 2 *Cor.* 12.

Canticum Ponam, *de Communi Apostolorum*, v.

Ant. 3. à. Dóminus mihi ástitit, et confortávit me, ut per me prædicátio impleátur, et áudiant omnes gentes. 2 *Tim.* 4.

Ant. 2. D. Abundántiùs ómnibus laborávi; non ego autem, sed grátia Dei mecum. 1 *Cor.* 15.

CAPITULUM. *Rom.* 15.

SIC prædicávi Evangélium hoc, non ubi nominátus est Christus, ne super aliénum fundamentum ædificárem; sed sicut scriptum est : Quibus non est annuntiátum de eo, vidébunt; et qui non audiérunt, intélligent.

HYMNUS. *G. Ep. S.*

SUDORE sat tuo fides,
Crucisque crevit glória;
Multóque per te fœnore
Impléta Christi pássio.

Per sacra sese jam tuæ
Impressa carni stigmata,
Suóque totum Spíritu
In te Magister éxprimit.
Sic, Paule, non vivis; loquens
Sed ipse Christus in tuo
Agensque vivit péctore:
Sat ergo, sat terris datum.
Audíta quondam tértio
Arcána cœlo, nunc tibi
Fruenda se pleno palàm
De fonte produnt lúminis.
Hinc lacte verbi nos tui
Cibóque faxis créscere;
Christumque tritos, quà doces
Præisque, per calles sequi.
Hoc præstet almo cum Patre
Natóque nobis Spíritus,
Tres, Numen unum; cui decus,
Virtusque sit per sécula.
Amen.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Confiteantur tibi pópuli omnes. *Ps.* 66.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Gáudeo in passiónibus, et adímpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea, pro córpore ejus, quod est Ecclésia, cujus factus sum ego minister. *Coloss.* 1.

Orémus. Oratio.

Deus, qui multitúdinem Géntium beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuisti: da, quæsumus, ut cujus natalítia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus; Per Dóminum nostrum.

Fit Commemoratio S. Petri: *Ant.* Simon, ego rogávi pro te, ut non deficiat fides tua; et tu aliquando convérsus; confirma fratres tuos. *Luc.* 22.

℣. Pósui adjutórium in potente; ℟. Et exaltávi eléctum de plebe mea. *Ps.* 88.

Orémus. Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœlestis, ligandi atque solvendi pontifícium tradidisti: concéde, ut intercessiónis ejus auxílio, à peccatórum nostrórum néxibus liberémur; Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Ad Horas, *Doxologia*, Uni sit, *suprà* 398.

AD PRIMAM.

Ant. 5. a. Nihil.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Secundùm.

Capitulum. 2. *Cor.* 12.

Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim, sive in córpore néscio, sive extra corpus néscio, Deus scit, raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem, sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit, quóniam raptus est in paradísum, et audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui.

℟ *br.* Ecce, Dómine, * Veritátem dilexisti. Ecce. ℣. Incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi. * Veritátem. Glória. Ecce. *Ps.* 50.

℣. Introibo in poténtias Dómini, ℟. Usque in altíssima quæ fecisti magnália. *Ps.* 70.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Signa.

CAPITULUM. *Rom.* 15.

HABEO glóriam in Christo Jesu ad Deum. Non enim áudeo áliquid loqui eórum quæ per me non éfficit Christus in obediéntiam géntium, verbo et factis, in virtúte signórum et prodigiórum, et in virtúte Spíritûs sancti; ita ut ab Jerúsalem per circúitum, usque ad Illyricum repléverim Evangélium Christi.

℟ *br.* Ecce cognóvi * Quóniam Deus meus es. Ecce cognóvi. ℣. In Deo laudábo verbum, * in Dómino laudábo sermónem; * Quóniam. Glória. Ecce. *Ps.* 55.

℣. Posuísti super me manum tuam, Dómine: ℟. Mirábilis facta est sciéntia tua. *Ps.* 138.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Abundántius.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 11.

EXISTIMO nihil me minus fecisse à magnis Apóstolis. Nam etsi imperítus sermóne, sed non sciéntiâ; in ómnibus autem manifestáti sumus vobis.

℟ *br.* Benedixit Dóminus, * Et multiplicáti sunt nimis. Benedixit. ℣. Et pósuit * sicut oves famílias, * Et. Glória. Benedixit. *Ps.* 106.

℣. Confitébor nómini tuo super misericórdia tua; ℟. Quóniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum. *Ps.* 137.

AD II VESPERAS.

Ant. 1. D. In defensiónem Evangélii pósitus sum: pro quo legatióne fungor in caténa, ita ut in ipso áudeam, prout opórtet me loqui. *Philip.* 1. *Ephes.* 6.

Ant. 3. a. Quæ circa me sunt, magis ad profectum venérunt Evangélii; ita ut víncula mea manifesta fíerent in omni prætório; et plures in Dómino confidentes vínculis meis, abundántius audérent sine timóre verbum Dei loqui. *Philip.* 1.

Ant. 4. D. Omnia sustíneo propter electos, ut ipsi salútem consequantur, quæ est in Christo Jesu, cum glória cœlesti. 2 *Tim.* 2.

Ant. 5. C. Magnificábitur Christus in córpore meo, sive per vitam, sive per mortem: mihi enim vívere Christus est, et mori lucrum. *Philip.* 1.

Ant. 6. F. Responsum mortis in nobismetipsis habúimus; ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos. 2 *Cor.* 1.

CAPITULUM. 2 *Tim.* 4.

EGO jam delíbor, et tempus resolutiónis meæ instat. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi. In réliquo repósita est mihi coróna justítiæ, quam reddet mihi Dóminus in illa die justus judex.

Hymnus, Sat, Paule, sat terris datum, 401.

℣. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum. ℟. Quando véniam et apparébo ante fáciem Dei? *Ps.* 41.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Quæ audistis et vidistis in me, hæc ágite; et Deus pacis erit vobiscum. *Philip.* 4.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. sancti Petri: Ant. Simon Joannis, amas me? Dómine, tu ómnia nosti; tu scis quia amo te. Pasce oves meas. *Joan.* 21.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Oratio ut suprà 406.

Ad Completorium, *Ant. et Doxol.* Uni sit, *ut suprà* 400.

DIEBUS INTRA OCTAVAM

SS. APOSTOLORUM.

Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Ps. de Feria in toto Officio.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣, *et* ℟℟℟, *ex Nocturno dici, secundùm Feriam. Lectio j de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis. Lectio ij et iij ut infrà in qualibet die.*

AD LAUDES.

Dicitur Canticum de Communi Apostolorum, v.

Ant. sola. 1. f. Qui operátus est Petro in apostolátum circumcisiónis, operátus est et mihi inter gentes. *Gal.* 2.

Ad Primam, *Canon secundùm Feriam.*

Ad *ceteras* Horas, *omittitur* Allelúia *in* ℟ *br.*

AD VESPERAS.

Ant. sola 1. D. Dómini nostri longanimitátem salútem arbitrémini; sicut et caríssimus frater noster Paulus secundùm datam sibi sapiéntiam scripsit vobis. 2 *Petr.* 3.

Ad Completorium, *Ant. et Doxologia ut in die.*

DIE 1 JULII.

DE OCTAVA.

Lectio ii.

Ex libro sancti Hierónymi, Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Cap. 1.

Simon Petrus, fílius Jonæ, provínciæ Galilææ, è vico Bethsáida, frater Andréæ Apóstoli, et princeps Apostolórum, post episcopátum Antiochensis Ecclésiæ, et prædicatiónem dispersiónis eórum qui de circumcisióne credíderant, in Ponto, Galátia, Cappadócia, Asia, et Bithynia; secundo Cláudii Imperatóris anno, ad expugnandum Simónem magum Romam pergit; ibíque annis viginti quinque cáthedram sacerdotálem ténuit, usque ad últimum Nerónis annum, id est, décimum-quartum; à quo et affixus cruci, martyrio coronátus est, cápite ad terram verso, et in sublíme pédibus elevátis, ásserens se indignum, qui sic crucifigerétur, ut Dóminus suus. Scripsit duas Epístolas, quæ Cathólicæ

thólicæ nominantur. Sepultus Romæ in Vaticáno, totíus orbis veneratióne cólitur.

Lectio iii. *Cap.* 5.

Paulus Apóstolus, de tribu Bénjamin, Jerosólymis, à Gamaliéle, viro doctíssimo, cujus Lucas méminit, eruditus est. Et quia in Actibus Apostolórum pleníssimè de ejus conversatióne scriptum est, hoc tantùm dicam, quod post passiónem Dómini vicésimo-quinto anno, id est, secundo Nerónis, eo témpore quo Festus procurátor Judææ successit Felici, Romam vinctus míttitur; et biénnium in líbera manens custódia, adversùs Judæos de adventu Christi quotídie disputávit. Sciendum autem in prima satisfactióne, necdum Nerónis império roboráto, nec in tanta erumpente scélera, quanta de eo narrant históriæ, Paulum à Neróne dimissum, ut Evangélium Christi in Occidentis quoque pártibus prædicarétur, sicut ipse scribit in secunda Epístola ad Timótheum. Hic décimo-quarto Nerónis anno, eódem die quo Petrus, Romæ pro Christo cápite truncátur; sepultusque est in via Ostiensi, anno post passiónem Dómini tricésimo-séptimo.

DIE 2.

IN VISITATIONE B. MARIÆ.

Duplex-majus.

IN I VESPERIS.

Ant. 1. g. Quæ est ista quæ ascendit per desertum sicut vírgula fumi, ex aromátibus myrrhæ, et thuris, et universi púlveris pigmentárii? *Cant.* 3.

Ant. 4. d. Quàm pulcri sunt gressus tui, Fília príncipis! *Cant.* 7.

Ant. 5. C. Quàm pulcri super montes pedes annuntiantis bonum! *Is.* 52.

Ant. 8. c. Arca fœderis Dómini véniat in médium nostrí, ut salvet nos. 1 *Reg.* 4.

Ant. 6. F. Descendisti, Dómine, et à fácie tua montes defluxérunt: óculus non vidit absque te, quæ præparasti expectántibus te. *Is.* 64.

Capitulum. *Eccli.* 4.

Qui tenúerint sapiéntiam, vitam hæreditábunt, et quò introíbit, benedícet Deus. Qui sérviunt ei, obsequentes erunt Sancto; et eos qui díligunt illam, díligit Deus.

℟. Ecce dilectus meus venit, sáliens in móntibus, transíliens colles: * En ipse stat post paríetem nostrum. ℣. Spíritus dicit, Veni: et qui audit, dicat, Veni. * En. Glória.* En. *Cant.* 2. *Apoc.* 22.

Hymnus. *S. V.*

Quo sanctus ardor te rapit,
O Virgo, flos ô vírginum?
Quò tendis, et cito gradu
Conscendis alta móntium?

Urget sacer te Spíritus
Toto replétam Númine:
Matris Dei jam dígnitas
Nil caritáti détrahit.

Tibi propinquam sánguine
Matrem puella vísitas,
Concessa cui divínitus

Gratáris alvi múnera.
O quanta matrum gáudia!
Stupente natúrâ, gravem
Anum stupes, quæ Vírginem
Fœtam Deo te prædicat.
ABSCONDITUM sub íntimo
Ceu nube portábas sinu
Solem, suo qui prótinus
Lustrábit orbem lúmine.
Mundo Redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

℣. Vísita nos in salutári tuo, Dómine, ℟. Ad videndum in bonitáte electórum tuórum. *Ps.* 105.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Tantùm in te est Deus, et non est absque te Deus. Verè tu es Deus abscónditus, Deus Israel salvátor: in Dómino justificábitur, et laudábitur omne semen Israel. *Is.* 45.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. Octavæ sanctorum Apostolorum, ut in II Vesperis Festi, 400.

AD COMPLETORIUM, *hodie et cras Ant. de Psalterio; Hymnus,* Virgo Dei genitrix, 144. *Ad* Nunc dimittis, *Ant.* In pace, 145.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Deum in quo exultávit spíritus Maríæ, * Venite, adorémus. *Luc.* 1.

HYMNUS. *S. V.*

MONTES superbum vérticem,
Quà Virgo transit, súbdite,
Cui se libenter stérnerent
Vel ipsa cœli sídera.
Occulta quæ latet domi,
Audet foràs se pródere:
Semper sibi timens pudor
Se caritáte prótegit.
IT illa, non nectit moras:
Fugit vidéri, nec minùs
Fugit vidére, ne suo
Quidquam pudóri détrahat.
Beáta, quam pressit pede,
Tellus! beáta sémita!
Colles beáti, qui simul
Cum matre sensistis Deum!
BEATIORES hóspites,
Vos ô quibus cœléstia,
Loquente matre Vírgine,
Audíre verba cóntigit!
Mundo Redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. 2. D. Concépit Elisabeth, et occultábat se ménsibus quinque, dicens: Quia respexit Dóminus auferre oppróbrium meum. *Luc.* 1.

Ant. 8. G. In mense sexto missus est Angelus Gábriel à Deo ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph. *Luc.* 1.

Ant. 7. *d.* Ingressus Angelus ad eam, dixit: Ecce concípies in útero, et páries fílium; et vocábitur Altíssimi Fílius. *Luc.* 1.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Lectiones de Script. occurr.

Post j Lect. ℟. Ecce Eli-

sabeth cognáta tua concépit filium in senectáte sua, et hic mensis sextus est illi quæ vocátur stérilis; * Quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. ℣. Plantáti in domo Dómini, adhuc multiplicabuntur in senecta úberi; * Quia. *Luc.* 1. *Ps.* 91.

Post ij Lect. ℟. Christi generátio sic erat: Mater ejus * María inventa est in útero habens de Spíritu sancto. ℣. Prope timentes Dóminum salutáre ipsíus. * María. *Matth.* 1. *Ps.* 84.

Post iij Lect. ℟. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem filium; * Ipse enim † Salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Partúriens páriet, et relíquiæ fratrum ejus converteutur; * Ipse. Glória. † Salvum. *Matth.* 1. *Mich.* 5.

IN II NOCTURNO.

Ant. 6. F. Ponam visitatiónem tuam, pacem, dicit Dóminus; et occupábit salus muros tuos. *Is.* 60.

Ant. 8. c. Effundam Spíritum meum super semen tuum, et benedictiónem meam super stirpem tuam. *Is.* 44.

Ant. 1. a. Hódie salus dómui huic facta est; venit enim Fílius hóminis quærere, et salvum fácere quod períerat. *Luc.* 19.

℣. Visitasti terram, Deus salutáris noster: ℟. Multiplicasti locupletáre eam. *Ps.* 64.

Benedictiones de B. M. V.

LECTIO IV.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. lib. 2. *n.* 19.

MORALE est ómnibus ut qui fidem éxigunt, fidem ástruant. Et ídeo Angelus, cùm abscóndita nuntiáret, ut fides astruerétur exemplo, senióris féminæ sterilisque conceptum Vírgini Maríæ nuntiávit, ut possíbile Deo omne quod ei placúerit asséreret. Ubi audívit hoc María, non quasi incrédula de oráculo, nec quasi incerta de núntio, nec quasi dúbitans de exemplo; sed quasi læta pro voto, religiósa pro officio, festína præ gáudio, in montána perrexit. Quò enim, jam Deo plena, nisi ad superióra, cum festinatióne conténderet? Nescit tarda molímina sancti Spíritûs grátia.

℟. Exurgens María ábiit in montána * Cum festinatióne, in civitátem Juda. ℣. En dilectus meus lóquitur mihi: Surge, própera, amíca mea,* Cum. *Luc.* 1. *Cant.* 2.

LECTIO V.

IN montána Virgo cum festinatióne, Virgo officii memor, injúriæ ímmemor, affectu vigente, non sexu, relictâ perrexit domo. Díscite, vírgines, non circumcursáre per aliénas domos, non demorári in platéis, non áliquos in público miscére sermónes. María, in domo sera, festínat in público. Didicistis, vírgines, pudórem

Maríæ: discite humilitátem. Venit propinqua ad próximam, júnior ad senióream; nec solùm venit, sed étiam prior salutávit: decet enim ut quantò cástior virgo, tantò humílior sit. Sit magistra humilitátis, in qua est proféssio castitátis. Est et causa pietátis, est étiam norma doctrínæ. Contuendum est enim quia supérior venit ad inferióream, ut inférior adjuvétur: María ad Elísabeth, Christus ad Joannem.

℟. Intrávit María in domum Zacharíæ, et salutávit Elísabeth; * Et exultávit infans in útero ejus. ℣. Factum est verbum tuum, Dómine, in gáudium et lætítiam cordis; * Et. *Luc.* 1. *Jerem.* 15.

LECTIO VI.

Cito quoque adventûs Maríæ, et præséntiæ Domínicæ benefícia declarantur. Simul enim ut audívit salutatiónem Maríæ Elísabeth, exultávit infans in útero ejus; et repléta est Spíritu sancto. Vide distinctiónem, singulorumque verbórum proprietátes. Vocem prior Elísabeth audívit, sed Joannes prior grátiam sensit. Illa natúræ órdine audívit, iste exultávit ratióne mystérii. Illa Maríæ, iste Dómini sensit adventum. Istæ grátiam loquuntur, illi intus operantur, pietatisque mystérium maternis adoriuntur proféctibus, duplicíque miráculo prophétant matres spíritu parvulórum. Exultávit infans, repléta est mater. Non priùs mater repléta, quàm fílius; sed cùm fílius esset replétus Spíritu sancto, replévit et matrem.

℟. Ut audívit salutatiónem Maríæ Elísabeth, exultávit infans in útero ejus; * Et repléta est Spíritu sancto Elísabeth. ℣. Benedixit Dóminus dómui ejus, et ómnibus quæ habébat: * Et. Glória. * Et. *Luc.* 1. 1 *Par.* 13.

IN III NOCTURNO.

Ant. 3. a. Venit mihi gáudium à Sancto super misericórdia quæ véniet ab æterno salutári nostro. *Baruch.* 4.

Ant. 4. d. Ecce Deus salvátor meus, et factus est mihi in salútem. *Is.* 12.

Ant. 1. g. Dixit mihi Dóminus: Servus meus es tu; et glorificátus sum in óculis Dómini, et factus est fortitúdo mea. *Is.* 49.

℣. De ventre matris meæ, ℟. Tu es protector meus. *Ps.* 70.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 1.

Exurgens María in diébus illis, ábiit in montána cum festinatióne, in civitátem Juda: et intrávit in domum Zacharíæ, et salutávit Elísabeth. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis. *De* 12 *Prærog.* *B. M.* *n.* 10.

In omni textu quátuor Evangeliórum, si bene memínimus, non nisi quater María

loquens auditur. Primò quidem ad Angelum, sed cùm jam semel atque íterum allocútus eam fuisset: secundò ad Elísabeth, quando vox salutatiónis ejus Joannem exultáre fecit in útero, et eà magnificante Maríam, ipsa magis Dóminum magnificáre curávit: tértiò ad Fílium cùm jam esset annórum duódecim, quòd ipsa et pater ejus dolentes quæsissent eum: quartò in núptiis ad Fílium, et ministros. Si Maríam diligitis, si conténditis ei placére, æmulámini modéstiam ejus. Nec in sola tamen Maríæ taciturnitáte commendátur humílitas, sed evidéntiùs résonat in sermóne. Audíerat, Quod ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei; et nihil áliud quàm ancillam ejus se esse respondit. Inde ventum est ad Elísabeth, et continuò Vírginis glória singuláris eídem per Spíritum revelátur. Dénique et mirabátur persónam veniéntis, dicens: Unde hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me?

℟. Exclamávit Elísabeth voce magnâ, et dixit: * Et unde hoc mihi ut véniat mater Dómini mei ad me? ℣. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? * Et. *Luc.* 1. *Ps.* 8.

Lectio viii.

Commendabat et vocem salutantis, adjíciens: Ut facta est vox salutatiónis tuæ in áuribus meis, exultávit in gáudio infans in útero meo. Et beatificábat fidem credentis: Beáta, ínquiens, quæ credidisti; quóniam perficientur in te quæ dicta sunt tibi à Dómino. Magna quidem præcónia; sed et devóta humílitas nihil sibi passa retinére, in eum magis universa refúdit, cujus in se benefícia laudabantur. Tu, inquit, magníficas matrem Dómini; sed, Magníficat ánima mea Dóminum. In voce mea fílium pérhibes exultasse in gáudio; sed, Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo; et ipse quoque, tanquam amícus sponsi, gáudio gaudet ad vocem sponsi. Beátam esse dicis quæ credidisset; sed credulitátis et beatitúdinis causa respectus est supernæ pietátis, ut ex hoc magis beátam me dicant omnes generatiónes, quia ancillam húmilem et exíguam respexit Deus.

℟. Beáta quæ credidisti: * Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. ℣. Non est Deus quasi homo, ut mentiátur. Dixit ergo, et non implébit? * Perficientur. *Luc.* 1. *Num.* 23.

Lectio ix.

Verumtamen numquid putámus, fratres, Elísabeth sanctam in eo quod per Spíritum útique loquebátur, errasse? Absit. Beáta planè quam respexit Deus, et beáta quæ crédidit. Hic enim magnus divínæ respectiónis

éxtitit fructus. Ineffábili siquidem artifício Spíritûs supervenientis tantæ humilitáti magnanímitas tanta in secretário virgínei cordis accessit, ut hæ quoque nihilóminus fiant stellæ ex respectu mútuo clarióres; quòd vidélicet nec humílitas tanta mínuit magnanimitátem, nec magnanímitas tanta humilitátem. Agit hoc nimírum in córdibus electórum grátiæ prærogatíva divínæ, ut eos nec humílitas pusillánimes fáciat, nec magnanímitas arrogantes; magis autem cooperentur sibi, ut non solùm nulla ex magnanimitáte subintret elátio, sed hinc máximè provehátur humílitas; ut inveniantur eò ampliùs timoráti, et largitóri múnerum non ingráti: ac vicissim ex occasióne humilitátis pusillanímitas nulla subrépat; sed quo minùs de sua quisque vel in mínimis præsúmere consuévit, eo ampliùs étiam in magnis quibusque de divína virtúte confídat.

℟. Ait María: * Magníficat ánima mea Dóminum, Et † Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. ℣. Veníte, audíte; et narrábo, omnes qui timétis Deum, quanta fecit ánimæ meæ. * Magníficat. Glória. † Exultávit. *Luc.* 1. *Ps.* 65.

℣ *Sacerd.* Laudábo nomen Dei cum cántico, ℟. Et magnificábo eum in laude. *Ps.* 68.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. Vidérunt eam, et beatíssimam prædicavérunt, et laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Ant. 5. a. Ecce ut facta est vox salutatiónis tuæ in áuribus meis, exultávit in gáudio infans in útero meo. *Luc.* 1.

CANTICUM. *Judith* 13.

APERITE portas, quóniam nobiscum est Deus, * qui fecit virtútem in Israel.

Laudáte Dóminum Deum nostrum, * qui non deséruit sperantes in se:

Et in me ancilla sua adimplévit misericórdiam suam, * quam promísit dómui Israel;

Et interfécit in manu mea * hostem pópuli sui.

Confitémini illi, omnes; quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Ant. 4. f. Amícus sponsi, qui audit eum, gáudio gaudet propter vocem sponsi. *Joan.* 14.

Ant. 7. c. Benedictus Dóminus Deus Israel, qui misit te; et benedictum elóquium tuum, allelúia. 1 *Reg.* 25.

CAPITULUM. *Prov.* 3.

VIÆ sapiéntiæ, viæ pulcræ; et omnes sémitæ illíus pacíficæ: lignum vitæ est his qui apprehénderint eam; et qui tenúerit eam, beátus.

HYMNUS. *S. V.*

AD prima verba Vírginis,
Intus movente Spíritu,
In matris alvo cónditus
Infans Joannes géstiit.

Agnóvit infantem Deum :
Quem sensit, ardet pródere :
Vates et infans, quà potest,
Adesse Christum núntiat.
Hic jam Redemptóris vices,
Præcónis ille sústinet :
Materna claustra non vetant
Quin ambo munus ímpleant.
Felix puer, felix parens,
Felix sacerdos, et domus,
Qui per parentem Vírginem
Deo fruuntur hóspite !
¶ Mundo Redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre : nec tibi minor
Laus utriusque Spíritus.
Amen.

℣. Benedixisti, Dómine, terram tuam : ℟. Avertisti captivitátem Jacob. *Ps.* 84.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Benedictus Dóminus Deus Israël, quia visitávit et fecit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1.

Orémus. Oratio.

Adesto Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus : et fílios adoptiónis júgiter in ejus sinu purífica, qui Maríæ clausus útero, Joannem in sinu Elísabeth sanctificasti; Qui vivis et regnas.

Fit Commemoratio Octavæ SS. Apostolorum, ut in Laudibus Festi, 398.

Ad Horas, *in fine Hymnor. Doxologia*, ¶ Mundo Redemptor, *ut suprà.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Vidérunt.

In ℟ *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Benedicta tu.

Capitulum. *Genes.* 22.

Benedicam tibi, et benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ, eo quod obedisti voci meæ.

℟ *brev.* Benedicentur in ipso * omnes tribus terræ, * Allelúia, allelúia. Benedicentur. ℣. Omnes gentes * magnificábunt eum. * Allel. Glória. Benedicentur. *Ps.* 71.

℣. Ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum : ℟. Vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ecce.

Capitulum. *Joel* 2.

Scietis quia in médio Israel ego sum : et ego Dóminus Deus vester, et non est ámpliùs : et non confundétur pópulus meus in æternum. Et erit post hæc : Effundam Spíritum meum super omnem carnem, et prophetábunt fílii vestri et fíliæ vestræ.

℟. *br.* Vox exultatiónis *, et salútis, * Allelúia, allelúia. Vox exultatiónis. ℣. In tabernáculis * justórum. * Allelúia. Glória. Vox. *Ps.* 117.

℣. Signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine : ℟. Dedisti lætítiam in corde meo. *Ps.* 4.

AD NONAM.

Ant. 7. c. Benedictus.

Capitulum. *Tob.* 12.

Benedicite Deum cœli, et coram ómnibus vivéntibus

confitémini ei, quia fecit vobiscum misericórdiam suam.

℟ *br.* In Dómino * laudábitur ánima mea, * Allelúia, allelúia. In Dómino. ℣. Audiant mansuéti * et læténtur. * Allelúia. Glória Patri. In Dómino.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

AD II VESPERAS.

Ant. 6. C. Respexit Deus humilitátem ancillæ suæ: ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

Ant. 1. D. Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Ant. 4. E. Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

Ant. 5. C. Fecit poténtiam in bráchio suo, dispersit superbos, et exaltávit húmiles. *Luc.* 1.

Ant. 8. G. Suscépit Israel púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ, sicut locútus est ad patres nostros, Abraham, et sémini ejus. *Luc.* 1.

CAPITULUM. 1 *Petr.* 5.

DEUS superbis resistit, humílibus autem dat grátiam. Humiliámini ígitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in témpore visitatiónis.

HYMNUS.

CETERI nunquam, nisi vagiendo,
Prímitus vocem pueri profundunt:
Unus in cunctis alacris Joannes
Prævenit ortum.

Hunc sibi nondum genitum sacrávit
Patris æterni Genitus Prophétam:
Spíritu gaudens canit hinc futúra
Utraque mater.

Ecce quàm fructu genitrix utróque
Digna! quàm fructus genitríce dignus!
Hæc Deum Virgo, sterilis recondit
Illa Prophétam.

Fac tuos puris hodie clientes,
Virgo, collustret radiis Redemptor
Ille, quem prodit nova nascitúro
Grátia Vati.

Det sequi certo pede quà præisti,
Dum Patris summi paritúra Prolem,
Vilis ancillæ titulum modesto
Péctore præfers.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque nexus,
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo.
Amen.

℣. Exultábit cor meum in salutári tuo: ℟. Cantábo Dómino, qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

Ad Magníficat. *Ant* 7. G. Mansit María cum Elísabeth quasi ménsibus tribus, et

reversa est in domum suam. *Luc.* 1.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commemor. Octavæ sanctorum Apostolorum, ut in II Vesperis Festi, 400.

DIE 3.

DE OCTAVA.

LECTIO II.

Ex História Ecclesiástica Eusébii, Cæsariensis Epíscopi. *L.* 2. *c.* 25.

OMNIUM divíni Núminis hóstium princeps et antesignánus Nero in ipsos étiam Apóstolos sævíit: ac Paulus quidem Romæ cápite truncátus, Petrus verò cruci suffixus fuisse, eódem regnante, traduntur. Quam quidem narratiónem abundè confírmant Petri Paulíque nómine insignita monumenta, quæ in urbis Romæ cœmetériis etiamnum visuntur. Sed et Cáius quidam, vir Cathólicus, qui Zephiríni Románæ urbis Epíscopi tempóribus flóruit, in eo libro quem scripsit adversùs Próculum, patrónum sectæ Cataphrygárum, de loco in quo prædictórum Apostolórum sacra córpora depósita sunt, ita lóquitur: Ego verò, inquit, Apostolórum trophæa possum osténdere. Nam sive in Vaticánum, sive ad Ostiensem viam pérgere libet, occurrunt tibi trophæa eórum qui Ecclésiam illam fundárunt. Porrò ambos uno eodemque témpore martyrium subiisse, Dionysius Corinthiórum Epíscopus ad Romános scribens, testátur his verbis: Ita et vos, inquit, tantâ admonitióne vestrâ, sementem quæ Petri ac Pauli satióne succréverat, Romános scílicet et Corínthios, simul commiscuistis. Ambo enim illi in urbem nostram Corinthum ingressi sparso evangélicæ doctrínæ sémine, nos instituérunt; et in Itáliam simul profecti, cùm vos simíliter instituissent, eódem témpore martyrium pertulérunt.

LECTIO III.

Sermo sancti Máximi Epíscopi.

De SS. Apost. Petro et Paulo.

NON sine causa factum putémus, fratres caríssimi, quod gloriosíssimi Christiánæ fídei príncipes Petrus et Paulus, unâ die, uno in loco, uníus tyranni toleravére senténtiam. Unâ die passi sunt, ut ad Christum páriter pervenírent: uno in loco, ne álteri Roma deesset: sub uno persecutóre, ut æquális crudélitas utrumque constríngeret. Dies pro mérito, locus pro glória, persecútor decrétus est pro virtúte. Cujus autem mériti sint beatíssimi Petrus et Paulus hinc póssumus intellígere, quòd cùm Dóminus Orientis regiónem próprià illustráverit passióne, Occidentis plagam, ne quid minus esset, vice sui, Apostolórum sánguine illumináre

dignátus est. Et licèt illíus pássio nobis suffíciat ad salútem, tamen étiam horum martyrium nobis cóntulit ad exemplum.

DIE 4.

DE OCTAVA

LECTIO II.

Ex Epístola sancti Clementis, Papæ et Mártyris, ad Corínthios. c. 5.

PETRUS non unum aut álterum, sed multos sustínuit labóres; atque ita Martyr effectus discessit ad débitum glóriæ locum. Paulus patiéntiæ præmium obtínuit, cùm caténas sépties portasset, vapulasset, lapidátus esset; præco factus in Oriente ac Occidente, exímium fídei suæ decus accépit; totum mundum docens justítiam; et ad Occidentis términum véniens, et sub Princípibus martyrium passus, ita è mundo migrávit, atque in locum sanctum ábiit, patiéntiæ magnum exemplar factus.

LECTIO III.

Sermo sancti Leónis Papæ. 1 in Nat. SS. Petri et Pauli.

ISTI sunt per quos tibi Evangélium Christi, Roma, resplénduit. Isti sunt patres tui, veríque Pastóres, qui te regnis cœléstibus inserendam multò méliùs, multóque felíciùs condidérunt, quàm illi quorum stúdio prima mœnium tuórum fundamenta locáta sunt: ex quibus, is qui tibi nomen dedit, fraternâ te cæde fœdávit. Isti sunt, qui te ad hanc glóriam provexérunt, ut gens sancta, pópulus electus, cívitas sacerdotális et régia, per sacram beáti Petri sedem caput orbi effecta, látiùs præsidéres religióne divínâ, quàm dominatióne terrénâ. Quamvis enim multis aucta victóriis, jus impérii tui terrâ maríque protúleris, minus tamen est quod tibi béllicus labor súbdidit, quàm quod pax christiána subjécit.

DIE 5.

DE OCTAVA.

LECTIO II.

De Expositióne sancti Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Romános.

In cap. 16. Hom. 32.

EGO tametsi Romam laudáre queam à magnificéntia, ab antiquitáte, à pulcritúdine, à potentátu, à divítiis, et à rebus in bello fórtiter gestis; his tamen omissis, ob id illam beátam prædico, quod erga illos Paulus, dum víveret, ádeo fuit benévolus, ádeo illos amávit, et coram disséruit, et postrémò apud eos vitam finívit, cujus sanctum corpus ipsi póssident: et proptérea cívitas illa hinc facta est insignis magis quàm ab áliis rebus ómnibus: et tanquam corpus magnum ac válidum duos habens ócu-

los fulgentes, sanctórum vidélicet horum córpora. Non ita cœlum splendescit quando rádios sol demittit, quemádmodum Romanórum urbs, duos istos fulgóres ubíque terrárum emittens. Hinc rapiétur Paulus, hinc Petrus.

LECTIO III.

CONSIDERATE et mirámini quale spectáculum visúra sit Roma; Paulum vidélicet repente ex theca illa cum Petro resurgentem in occursum Dómini sursum ferri. Qualem rosam Christo mittet Roma? Quálibus corónis duábus ornátur urbs ista? quálibus caténis áureis cincta est? quales habet fontes? Proptérea admíror hanc urbem, non propter cópiam auri, non propter columnas, neque propter áliam quamcumque rerum spéciem, sed propter columnas illas Ecclésiæ.

VESPERÆ *de die Octava, ut in I Vesperis Festi,* 390. *Oratio ut infrà,* 421.

DIE 6.

OCTAVA

SS. APOSTOLORUM

PETRI ET PAULI.

Duplex-minus.

Omnia ut in die Festo, præter sequentia.

Ps. de Feria in toto Officio.

IN I NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Cypriáni de unitáte Ecclésiæ.

EPISCOPATUS unus est, cujus à síngulis in sólidum pars tenétur. Ecclésia quoque una est, licèt diffúsa per orbem. Illíus fœtu náscimur, illíus lacte nutrímur, spíritu ejus animámur. Adulterári non potest sponsa Christi, incorrupta est et pudíca. Unam domum novit, uníus cubículi sanctitátem casto pudóre custódit. Hæc nos Deo servat, hæc fílios regno quos generávit assignat. Nec pervéniet ad Christi præmia, qui relínquit Ecclésiam Christi: aliénus est, profánus est, hostis est. Habére jam non potest Deum patrem, qui Ecclésiam non habet matrem. Monet Dóminus et dicit: Qui non est mecum, adversùs me est; et qui non mecum cólligit, dispergit. Qui pacem Christi et concórdiam rumpit, adversùs Christum facit. Qui álibi præter Ecclésiam cólligit, Christi Ecclésiam spargit.

LECTIO V.

Ex Epístola sancti Hierónymi ad Damásum Papam.

Ep. 14.

QUONIAM vetusto Oriens inter se populórum furóre collísus, indiscissam Dómini túnicam per frusta discerpit; et Christi víneam extérminant vulpes, ut inter lacus contrítos, qui aquam non habent, difficilè, ubi fons signátus et hortus

ille conclúsus sit, possit intélligi : ídeo mihi cáthedram Petri, et fidem ore Pauli laudátam cénsui consulendam. Neque verò tanta vástitas elementi liquentis, et intérjacens longitúdo terrárum me à pretiósæ margarítæ pótuit inquisitióne prohibére. Apud vos incorrupta patrum servátur hæréditas : nunc in Occidente sol justítiæ óritur. Vos estis lux mundi, vos sal terræ, vos áurea vasa et argéntea. Beatúdini tuæ, id est, cáthedræ Petri communióne consócior : super illam petram, ædificátam Ecclésiam scio. Quicumque extra hanc domum agnum coméderit, profanus est. Quicumque tecum non cólligit, spargit.

LECTIO VI.

Ex libro sancti Bernardi de Consideratióne, ad Eugénium Papam.

Lib. 2. *cap.* 8.

Tu es cui claves tráditæ, cui oves créditæ sunt. Sunt quidem et álii cœli janitóres, et gregum pastóres : habent illi sibi assignátos greges, sínguli síngulos : tibi universi créditi, uni unus. Nec modò óvium, sed et pastórum tu unus ómnium pastor. Cui enim Episcopórum sic absolútè totæ commissæ sunt oves? Si me amas, Petre, pasce oves meas. Quas? illíus vel illíus pópulos regiónis? Oves meas, inquit. Nihil excípitur, ubi distinguitur nihil. Ergo aliórum potestas certis arctátur limítibus : tua exténditur et in ipsos, qui potestátem super álios accepérunt. Nonne si causa extíterit, tu Epíscopum depónere, étiam et sátanæ trádere potes? Stat ergo inconcussum privilégium tuum tibi tam in datis clávibus, quàm in óvibus commendátis.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 19.

In illo témpore; Respondens Petrus, dixit Jesu : Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te; quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Ps. 118. *Serm.* 8. *n.* 6, 7.

Dominus, qui venit docére, ut fíeret nobis Deus pórtio, meritóque nos imitatóres sui esse volens, ait : Nolíte possidére aurum, neque argentum, neque pecúniam. Unde Petrus ostendens in Deo portiónem sibi esse, non in século, ait : Argéntum et aurum non hábeo, sed quod hábeo, hoc tibi do. In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula : hæc est pórtio mea; hæc est sors mea; pórtio mea Christus est. Quare non hábeas argentum atque aurum, Petre, dic nobis : dic étiam quid sit istud quod habére te dicis, qui ómnia quæ habébas te reliquisse dixisti. Sic enim locútus es Dómino : Ecce nos ómnia relíquimus, et

secúti sumus te; hoc est, non quæsívimus quæ séculi sunt, non quæsívimus partem de possessiónibus; sed te elégimus portiónem. Reliquisti ergo antè ómnia, Petre, quæ habébas; unde habes quod habére te dicis? Surgit claudus, et sono tui sermónis erígitur. Sanitátem áliis donas, qui indigébas ipse tuæ salútis auxílio.

LECTIO VIII.

Reliquisti ergo quæ habébas, et cepisti quæ non habébas. Christus tibi pórtio, Christus tibi posséssio est. Illíus nomen tibi muníficum; illíus nomen tibi fructuósum; illíus nomen tibi tribúta dependit, et bona tribúta, non pecúniæ, sed grátiæ. Pórtio tua non ariditáte siccátur, non imbre dilúitur, non frígore úritur, non tempestáte quassátur. Serva portiónem quam elegisti; ea est enim pórtio quam terrénæ partes æquáre non possunt. Quid enim est quod conferri possit his, de quibus Deus dicit: Et inhabitábo in illis? Quid magnificéntius hospítio cœlesti? quid beátius possessióne divina? Alii queruntur de suburis angústiis; in te Deus est ampla posséssio. Cui mundus angustus est, tu ei ampla es domus.

LECTIO IX. *n.* 7, 8, 9.

Portio, inquit, mea Dóminus. Aliis verbis quàm bene dixit hoc Paulus, ostendens nullam habére se in hoc século portiónem! Sic enim scriptum est: Usque ad hanc horam et esurímus, et sitímus, et nudi sumus. Tanquam lustramenta hujus mundi facti sumus, ómnium purgamenta usque adhuc. Fortasse móveat quod purgamentum se esse dixit: non enim est. Sed hoc seculáribus vidétur, qui putant summam in divítiis esse glóriam, vel decórem. Hæc ómnia Paulus detrimenta magis putábat esse, quàm cómmoda. Ideóque ait: Quæ mihi lucra fuérunt, hæc duxi propter Christum detrimenta esse, propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei, propter quem ómnium detrimentum passus sum, ut Christum lucrifáciam. Pórtio ejus in cœlo est: ánima ejus ibi sibi patrimónium collocávit; quia audívit Jesum dicentem: Nolíte thesaurum vobis cóndere in terra; sed thesaurum, inquit, vobis cóndite in cœlo. Sed hoc dívites audíre non possunt. Clausas aures habent, et sono æris obtúsas: nummus magis illis résonat, quàm verba divina.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui beátos Apóstolos Petrum et Paulum insignes præ céteris Evangélii præcónes esse fecisti: concéde, quæsumus, ut eórum intercessióne ad æternæ pátriæ perveniámus hæreditátem, quorum doctrínâ, fidei tenémus integritátem; Per.

AD HORAS, *omittitur* Allelúia *in* ℟℟℟ *br.*

AD VESPERAS, *fit Commem. de sequenti: Ant.* Ecce Deus. ℣. In Deo, ix. *Orat. ut infrà.*

DIE 7.

SANCTI THOMÆ, CANTUARIENSIS EPISCOPI, ET MARTYRIS. *Semiduplex.*

De Comm. unius Martyris.

LECTIO II.

THOMAS Londíni natus, ex Angliæ Cancellário Cantuariensis Epíscopus creátus est. In ea dignitáte pósitus, abdicáto Cancellárii múnere, vitam, quam aliquándiu ad sǽculi génium égerat, ad severiórem disciplínam cœpit exígere. Magnátum in se vehemens ódium concitávit, quòd opes Ecclésiæ, quas inváserant, restítui fecisset. Henríco secundo, qui Epíscopos ad servandas regni consuetúdines júribus Ecclésiæ contrárias, sacramento præstito, volébat adígere, fórtiter réstitit. Quámobrem sede dejectus, in exílium pulsus est; advectusque in Fránciam, Pontiníaci primùm in diœcési Autissiodorensi, tum Sénonis, demumque Parísiis aliquándiu apud sanctum Victórem mansit, ubi ad fratrum preces hábitâ concióne, instantem labórum finem, propéque imminentem sibi agónem prænuntiávit. Nihilóminus agéntibus Alexandro tértio Pontífice, et Ludovíco séptimo Francórum rege, in grátiam Henríci restitútus est, et Cantuáriam reversus. Sed cùm illic novis quotídie calúmniis impeterétur, conquestus est Henrícus rex per unum sacerdótem stare quóminus pace fruerétur.

LECTIO III.

AULICI quátuor, gratum se Regi factúros rati, Thomam in ecclésia vespertínis Horis óperam dantem aggrediuntur. Qui Cléricis templi áditus præclúdere conántibus accurrens: Non est, inquit, Dei Ecclésia custodienda more castrórum; pro ipsa libenter mortem subíbo. Tum flexis génibus, se Deo, beátæ Maríæ, sanctis Ecclésiæ suæ Patrónis, et Mártyri Dionysio commendans, caput ímpiis mánibus præcidendum óbtulit, anno ætátis quinquagésimo secundo, Christi verò millésimo centésimo septuagésimo. Henrícus, tam atróci facínore perculsus, tríduo ab omni penè cibo abstínuit, et per quadraginta dies pœniténtiam egit. Thomam póstea miráculis insignem Alexander tértius Sanctis ascripsit. Ad cujus túmulum Ludovícus séptimus cùm oráret, Philippi fílii gravíssimo morbo laborantis sanitátem impetrávit.

Orémus. ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui beáto Thomæ Pontífici et Mártyri tuo usque ad mortem pro justítia certáre tribuísti: fac nos, ejus méritis, vitæ frágilis amórem abjícere, et ad te, qui solus vera vita es, perveníre; Per.

DOMINICA SECUNDA JULII.

IN FESTO SACRATISSIMI CORDIS D. N. JESU CHRISTI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I VESPERIS.

Psalmi de Sabbato.

Ant. 1. D. Delíciæ meæ esse cum fíliis hóminum : Beáti qui custódiunt vias meas. *Prov.* 8.

Ant. 3. a. Fériam eis pactum sempiternum, et non désinam eis benefácere. *Jerem.* 32.

Ant. 5. C. Lætábor super eis, cùm bene eis fécero in toto corde meo, et in tota ánima mea. *Jerem.* 32.

Ant. 7. G. In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis. *Osee* 11.

Ant. 6. F. Erunt mihi in pópulum, et ego ero eis in Deum : addúcam super eos omne bonum quod ego loquor ad eos. *Jerem.* 32.

CAPITULUM. *Is.* 66.

Hæc dicit Dóminus : Ecce ego declinábo super Jerúsalem quasi flúvium pacis, et quasi torrentem inundantem. Ad úbera portabímini, et super génua blandientur vobis. Quómodo si cui mater blandiátur, ita ego consolábor vos : vidébitis, et gaudébit cor vestrum.

℟. Transíte ad me omnes qui concupíscitis me, et à generatiónibus meis impleémini : * Spíritus enim meus super mel dulcis, et hæréditas mea super mel et favum. ℣. Veníte ad me omnes, qui laborátis et oneráti estis, et ego refíciam vos. * Spíritus enim meus. Glória. * Spíritus. *Eccli.* 34. *Matth.* 11.

HYMNUS.

Nunc inter populos quis similis tuî,
Gens ô Christiadûm! grande Dei genus!
Cœlo tolle caput, quæ tibi próximo
Dùcis Númine glóriam.

Summi Christus adest progenies Patris,
Lumen nube tegens, fúlminis immemor;
Totus prodit amans, totus amábilis;
Ad se sic trahit ómnia.

Qui quondam patrio lapsus ab æthere
Terras incoluit, nunc solio sedens,
De nostris vel adhuc pectoribus creat
Cordi delicias suo.

O Cor perpetuis ígnibus æstuans!
O Cor perpetuis fóntibus ámuens!
Tu semper renovas justitiæ sacram,
Tu semper satias sitim.

Et nos divus amor quos sibi cónsecrat,
Gens ingráta Deo, frígida péctora,
Quid torpémus? iners cur retinet tepor?
Urget flámmea cáritas.

Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio;
Sit par, alme, tibi glória, Spíritus,
Qui subjecta moves péctora, mútuas
Da Christo referant vices.
Amen.

℣. Gustáte et vidéte quóniam suávis est Dóminus; ℟. Beátus vir qui sperat in eo. *Ps.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Tóllite jugum meum super vos, et díscite à me, quia mitis sum et húmilis corde, et inveniétis réquiem animábus vestris. *Matth.* 11.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. Sabbati ante Dominicam occurrentem.

Deinde SS. Cordis B. Mariæ Virginis.

Ant. Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo, quia fecit mihi magna qui potens est. *Luc.* 1.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino, ℟. Et ómnia quæ intra me sunt nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capit. de Feria.

Ant. 2. A. Unus mílitum lánceâ latus Jesu apéruit, et contínuò exívit sanguis et aqua. *Joan.* 19.

Hymnus, Grates, *cum Doxologia sequenti:*

Sit laus Patri, laus Fílio,
Par sit tibi laus, Spíritus:
Adusta sacris ígnibus,
Fac, Christe, corda férveant.
Amen.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 6. C. Qui sitit, véniat; et qui vult, accípiat aquam vitæ, gratìs. *Apoc.* 22.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Jesum Christum qui dilexit nos, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

HYMNUS.

Quæ latus Jesu cruenta
Perforávit láncea,
Dives hæc nobis reclúsit
Péctoris sacrárium:
Orbis occurrat, salútis
En patescit óstium.

Non, ut olim monte sancto,
Hic Deus nos térritat:
Inter ignes non minátur,
Totus ecce cáritas:
Spirat almum Cor amórem,
Cordis exposcens vices.

Hinc fluunt torrentis instar
Gratiárum flúmina:
Hic salus ægris parátur,
Fléntibus solátium;
Hic labórans sublevátur,
Hic beátur índigus.

Surge, quid reus moráris?
Hic thronus cleméntiæ;
Voce Cor Jesu desertâ

Orat indulgéntiam :
Tela Natus jam vibrantem
Patris exarmat manum.
Vana ne fiant amóris
Tam stupendi pígnora :
Tu rebellis, Christe, mentis
Frange contumáciam;
Quæ tuum pectus perúrit,
Urat et nos cáritas.
Sit perennis laus Parenti,
Qui creávit ómnia,
Filióque qui redémit
Morte nos volens suâ :
Flaminíque cujus almo
Confovémur hálitu.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ps. Dómine Dóminus noster, 33.

Ant. 8. G. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus; aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum.

Ps. Dóminus regit me, 86.

Ant. 2. D. Misericórdia tua subsequétur me ómnibus diébus vitæ meæ.

Ps. Expectans, *cum sua divisione*, 101.

Ant. 3. a. Multa fecisti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

℣. Suávis Dóminus univérsis, ℟. Et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus. *Ps.* 144.

Lectio I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Cap. 1.

Benedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte : qui prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum, secundùm propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilecto Fílio suo, in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secundùm divítias grátiæ ejus quæ superabundávit in nobis, in omni sapiéntia et prudéntia.

℟. Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * Visitávit nos óriens ex alto, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. ℣. Quid est homo, Dómine, quia magníficas eum, aut quid appónis erga eum cor tuum? * Visitávit nos. *Luc.* 1. *Job* 7.

Lectio II. *Cap.* 2.

Deus autem, qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ dilexit nos, cùm essémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Christo, (cujus grátiâ estis salváti) et conresuscitávit et consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu; ut osténderet in sǽculis superveniéntibus abundantes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos in Christo Jesu. Grátiâ enim estis salváti per fidem, et hoc non ex vobis, Dei enim donum

est; non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipsíus enim sumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis, quæ præparávit Deus ut in illis ambulémus.

℟. In Christo habémus redemptiónem, * Secundùm divítias grátiæ ejus, quæ superabundávit in nobis. ℣. Consolátus est Dóminus pópulum suum, et páuperum suórum miserébitur, *Secundùm. *Ephes.* 1. *Is.* 49.

Lectio iii. *Cap.* 3.

Hujus rei grátiâ, flecto génua mea ad Patrem Dómini nostri Jesu Christi, ex quo omnis patérnitas in cœlis et in terra nominátur, ut det vobis secundùm divítias glóriæ suæ virtúte corroborári per Spíritum ejus in interiórem hóminem, Christum habitáre per fidem in córdibus vestris: in caritáte radicáti et fundáti, ut possítis comprehéndere cum ómnibus sanctis, quæ sit latitúdo, et longitúdo, et sublímitas et profundum; scire étiam supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámini in omnem plenitúdinem Dei. Ei autem qui potens est ómnia fácere superabundanter quàm pétimus aut intellígimus, secundùm virtútem quæ operátur in nobis, ipsi glória in Ecclésia, et in Christo Jesu, in omnes generatiónes séculi seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Ego diligentes me díligo; * Et † Qui vígilant ad me, invénient me. ℣. Qui díligit me, díligam eum, et manifestábo ei meipsum. * Et qui. Glória. † Qui vígilant. *Prov.* 8. *Joan.* 14.

IN II NOCTURNO.

Psalm. Deus noster refúgium, 122.

Ant. 5. C. Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei; Deus in médio ejus.

Ps. Te decet hymnus, 66.

Ant. 4. A. Visitasti terram, et inebriasti eam: multiplicasti locupletáre eam.

Ps. Quàm dilecta, 86.

Ant. 6. F. Passer invénit sibi domum, et turtur nidum sibi: altária tua, Dómine virtútum, rex meus, et Deus meus.

℣. Apud te, Dómine, est fons vitæ; ℟. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. *Ps.* 35.

Lectio iv.

Cultus sacratíssimi Cordis Jesu plúribus præcedéntium ætátum viris sanctitáte et doctrínâ conspícuis familiáris, desinente século décimo-séptimo in Gálliis celébrior habéri cœpit. In ipsíus honórem váriis in locis extructa sunt altária, vota nuncupáta, festa celebráta; faventíbus magnópere plúribus Epíscopis, qui étiam ejus Offícium, in sua quisque diœcési recitandum, approbárunt. Crescentem in dies fidélium devotiónem plúrimis Deus miráculis comprobávit, inter quæ memoranda semper súbita pestis illíus extínctio quæ Massíliam depopulabátur.

Hinc ubíque erecta grati ánimi erga Cor tam benéficum monumenta. Nec jam intra Gálliæ fines stetit pius ille cultus. Succedéntibus annis, per totam Európam propagátus est, et apud plerasque étiam remotíssimas réliqui orbis regiónes diffúsus.

℟. Sicut pastor gregem suum pascet : * In bráchio suo congregábit agnos, et in sinu suo levábit. ℣. Non esúrient, neque sítient ámpliùs, quóniam dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum. * In. *Is.* 40. *Apoc.* 7.

Lectio v.

Hoc attendens Clemens décimus-tértius summus Póntifex, vestigiisque prædecessórum suórum insistens, qui devotiónem istam non semel approbáverant, Polóniæ Ecclésiis aliisque id postulántibus, summo religiónis enutriendæ zelo, Festum sacratíssimi Cordis Jesu celebrandi, Officiumque in ejus honórem recitandi facultátem concessit. Unde Epíscopi hujusce regni, pro comítiis generálibus Parísiis congregáti anno Dómini millésimo septingentésimo sexagésimoquinto, piíssimis augustæ Regínæ Maríæ votis ultro annuentes, eamdem devotiónem in sua quisque diœcési instituendam esse unánimi consensu decrevérunt, ceterosque Galliárum Epíscopos ad eam cum ipsis adoptandam per litteras invitárunt, ut quos habébant dignitátis consortes, eosdem tam laudábilis institúti habérent æmulatóres. Hanc autem festivitátem pópulis celebrandam propónunt piíssimi Præsules, ut fidéles revocátà immensæ Christi caritátis memóriâ, vehementiùs excitentur, tum ad redamandum ardéntiùs Cor sacratíssimum ex quo tam divíni erga nos affectus profluxérunt, tum ad majóres redemptiónis fructus percipiendos, tum ad reparandas abundántiùs injúrias in augustíssimo Eucharístiæ sacramento dulcíssimo Salvatóri illátas. Quantùm autem Deo sit acceptus cultus ille, probant fructus virtútum ubérrimi, qui ubicumque susceptus fuit, ab ipso prodisse cernuntur.

℟. Pascam oves meas, in móntibus Israel; * Requiescent in herbis viréntibus, et in páscuis pinguibus pascentur. ℣. Ego veni ut vitam hábeant, et abundántiùs hábeant. * Requiescent in herbis viréntibus. *Ezechiel.* 34. *Joan.* 10.

Lectio vi.

De Sermóne sancti Bonaventúræ Epíscopi.

Stim. amor. p. 1. *c.* 1.

O passio desiderábilis! ô mors admirábilis! Quid mirabílius quàm quod mors vivíficet, vúlnera sanent, sanguis album fáciat, apértio láteris cor cordi conjungat! O mors amábilis! ô mors delectábilis! Non volo ampliùs à Jesu separári. Bonum est

enim cum illo esse, et in ipso volo tria tabernácula fácere, unum in mánibus, unum in pédibus, sed áliud contínuum in látere. Ibi loquar ad cor ejus, et ab ipso quod volúero impetrábo. Sic fáciens, dulcíssimæ Matris vestígia sequar, cujus ánimam passiónis Fílii gládius pertransívit. O amantíssima vúlnera Dómini nostri Jesu Christi! Quantâ credis ánimam frui dulcédine, quæ per illa forámina conjúngitur cordi Christi? Certè exprímere tibi néqueo; sed experíre et scito.

℟. Recordátus est Dóminus pópuli sui; et factus est eis Salvátor: * In dilectióne sua, et in indulgéntia sua ipse redémit eos. ℣. Jesus cùm dilexísset suos qui erant in mundo, in finem diléxit eos. * In. Glória. * In. *Is.* 63. *Joan.* 13.

IN III NOCTURNO.

Ps. Benedixísti, Dómine, terram tuam, 47.

Ant. 1. a. Dóminus Deus loquétur pacem in plebem suam.

Ps. Inclína, *cum sua divisione*, 128.

Ant. 8. *G.* Tu, Dómine, suávis et mitis, et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Ps. Bénedic, ánima mea... et ómnia, *cum sua divisione*, 70.

Ant. 6. *C.* Anima mea, noli oblivísci retributiónes Dómini, qui replet in bonis desidérium tuum.

℣. Miserátor et miséricors Dóminus; ℟. Longánimis, et multùm miséricors. *Ps.* 102.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joannem.

Cap. 15.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Sicut diléxit me Pater, et ego diléxi vos. Manéte in dilectióne mea. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

Serm. in Fer. 4 Hebd. sanctæ, n. 4, 8.

Majorem, inquit, caritátem nemo habet, quàm ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis. Tu majórem habuisti, Dómine, ponens eam étiam pro inimícis. Cùm enim adhuc inimíci essémus, per mortem tuam et tibi reconciliáti sumus, et Patri. Quænam ergo ália vidébitur esse, vel fuisse, vel fore huic símilis caritáti? Vix pro justo quis móritur: tu pro injustis passus es, móriens propter delicta nostra, qui venísti justificáre peccatóres, servos fácere fratres, captívos cohærédes, éxules reges. Trádidit in mortem ánimam suam, et peccáta multórum tulit, étiam pro transgressóribus rogans, ut non perírent: Pater, ignosce illis, quia nésciunt quid fáciunt. Volat irrevocábile verbum tuum, Dómine, nec revertétur ad te vácuum, sed fáciet ad quod misísti. Vide nunc ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram.

Flagellis cæsus est, spinis coronátus, clavis confossus, affixus patíbulo, oppróbriis saturátus : ómnium tamen dolórum ímmemor, Ignosce, ait, illis. Hinc multæ misériæ córporis, hinc misericórdiæ cordis; hinc dolóres, hinc miseratiónes; hinc óleum exultatiónis, hinc sánguinis guttæ decurrentis in terram. Misericórdiæ Dómini multæ, sed et misériæ Dómini multæ. Vincentne misériæ misericórdias, an misericórdiæ misérias superábunt? Vincant misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, vincat sapiéntia malítiam. Magna enim illórum iníquitas : sed numquid non major píetas tua, Dómine? Multùm per omnem modum.

℟. Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos : * Majórem hàc dilectiónem nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis. ℣. Oblátus est quia ipse vóluit, et trádidit in mortem ánimam suam. * Majórem. *Joan.* 15. *Is.* 53.

Lectio viii.

In ipsa elevatióne mánuum tuárum, cùm jam sacrifícium matutínum in holocaustum vespertínum transíret; in ipsa, inquam, virtúte incensi, quod cœlos ascendébat, terram operiébat, ínferos respergébat, exaudiendus pro reveréntia tua, clamas : Pater, ignosce illis, quia nésciunt quid fáciunt. O quàm multus es ad ignoscendum! ô quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine! ô quàm longè sunt cogitatiónes tuæ à cogitatiónibus nostris! ô quàm firmáta est étiam super ímpios misericórdia tua! Mira res! Ille clamat, Ignosce; Judæi, Crucifíge. Mollíti sunt sermónes ejus super óleum, et isti sunt jácula. O cáritas pátiens, sed et compátiens! Cáritas pátiens est, súfficit; cáritas benigna est, cúmulus est. Noli vinci à malo, cáritas abundans; sed vince in bono malum, superabundans est. Pátiens cáritas dissímulat, expectat, sústinet delinquentem : sed benigna trahit, addúcit, converti facit ab erróre viæ suæ, dénique coóperit multitúdinem peccatórum. O Judæi, lápides estis; sed lápidem percútitis molliórem, de quo résonat tínnitus pietátis, et ebullit óleum caritátis! Quómodo potábis, Dómine, desiderantes te, torrente voluptátis tuæ, qui sic perfundis crucifigentes te óleo misericórdiæ tuæ?

℟. Fortis est ut mors diléctio; lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárum : * Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem. ℣. Christus dilexit nos, et trádidit semetipsum pro nobis. * Aquæ. *Cant.* 8. *Ephes.* 5.

Lectio ix *de Evangelio et Homil. Dominicæ occurrentis.*

℟. Hóstiam et oblatiónem noluisti; corpus autem aptasti mihi : Tunc dixi :

* Ecce vénio, ut fáciam, Deus, voluntátem tuam. ℣. Deus meus, vólui; et legem tuam in médio cordis mei. * Ecce. Glória. * Ecce. *Hebr.* 10. *Ps.* 39.

℣. *Sacerd.* Protector noster, áspice, Deus : ℟. Et réspice in fáciem Christi tui. *Ps.* 83.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* Ego plantávi te víneam electam, omne semen verum : quómodo conversa es mihi in pravum, vínea aliéna? *Jer.* 2.

Ant. 4. E. Fílios enutrívi et exaltávi, ipsi autem sprevérunt me. *Is.* 1.

Ant. 3. a. Ego quasi nutrítius portábam eos in bráchiis meis; et nesciérunt quod curárem eos. *Osee* 11.

CANTICUM. *Isai.* 55.

OMNES sitientes veníte ad aquas : * et qui non habétis argentum, properáte, émite, et comédite.

Veníte, émite absque argento, et absque ulla commutatióne, * vinum et lac.

Quare appénditis argentum non in pánibus, * et labórem vestrum non in saturitáte?

Audíte audientes me, et comédite bonum, * et delectábitur in crassitúdine ánima vestra.

Inclináte aurem vestram, et veníte ad me : * audíte, et vivet ánima vestra.

Et fériam vobiscum pactum sempitérnum, * misericórdias David fidéles.

Ant. 6. F. Duo mala fecit pópulus meus : me dereliquérunt fontem aquæ vitæ, et fodérunt sibi cisternas, cisternas dissipátas. *Jer.* 2.

Ant. 2. D. Numquid et vos vultis abíre? Dómine, ad quem íbimus? verba vitæ ætérnæ habes. *Joan.* 6.

CAPITULUM. *Hebr.* 4.

ADEAMUS ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ, ut misericórdiam consequámur, et grátiam inveniámus in auxílio opportúno.

Hymnus ut in I Vesp. 423.

℣. Quid mihi est in cœlo, et à te quid vólui super terram? ℟. Deus cordis mei, et pars mea in ætérnum. *Ps.* 72.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea; proptérea expectábo eum. Bonus est Dóminus sperántibus in eum, ánimæ quærenti illum. *Thren.* 3.

Orémus. ORATIO.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus, ut qui in sacratíssimo dilecti Fílii tui Corde gloriantes, præcípua ejus in nos caritátis benefícia recólimus, de cœlesti illo donórum fonte supereffluentem grátiam accípere mereámur; Per eumdem.

Fit Commem. Domin. occurr. Deinde SS. Cordis B. M. Virg.

Ant. Ego mater pulcræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei. *Eccli.* 24.

℣. Anima mea exultábit in Dómino; ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Orémus. Oratio.

Deus, qui in Corde beátæ Maríæ Vírginis flammas sanctæ dilectiónis nunquam deficientes accendisti, eamque imáginis Fílii tui exímiè confórmem effecisti : concéde, ut fidéli virtútum ipsíus imitatióne, Christum in nobis exprímere valeámus; Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

Ad Horas, *Doxologia:*

Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus;
Adusta sacris ígnibus,
Fac, Christe, corda férveant.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Ego.

Omittitur Symbolum Quicumque.

In ℟ *br.* ℣. Qui mitis es* et húmilis corde. *Matth.* 11.

Canon.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 13. *cap.* 8.

Paterno affectu ádmonet sancta Synodus, hortátur, rogat, óbsecrat per víscera misericórdiæ Dei nostri; ut omnes et sínguli qui Christiáno nómine censentur, mémores tantæ majestátis, et tam exímii amóris Jesu Christi Dómini nostri, qui dilectam ánimam suam in nostræ salútis prétium, et carnem suam nobis dedit ad manducandum; hæc sacra mystéria córporis et sánguinis ejus, eâ fídei constántiâ et firmitáte, eâ ánimi devotióne ac pietáte et cultu credant et venerentur, ut panem illum supersubstantiálem frequenter suscípere possint; et is verè eis sit ánimæ vita, et perpétua sánitas mentis.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Fílios.

Capitulum. *Num.* 14.

Domine pátiens et multæ misericórdiæ, dimitte, óbsecro, peccátum pópuli hujus secundùm magnitúdinem misericórdiæ tuæ.

℟ *br.* Tu scis, Dómine, * impropérium meum, * Allelúia, allelúia. Tu scis. ℣. Et confusiónem meam, * et reveréntiam meam. * Allelúia. Glória. Tu scis. *Ps.* 68.

℣. Pro eo ut me dilígerent detrahébant mihi; ℟. Ego autem orábam. *Ps.* 108.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Ego.

Capitulum. *Jerem.* 3.

Revertere, aversátrix Israel, ait Dóminus, et non avertam fáciem meam à vobis : quia sanctus ego sum, dicit Dóminus, et non irascar in perpétuum.

℟ *br.* Audi, pópulus meus,* et contestábor te, * Allelúia, allelúia. Audi. ℣ Ego sum * Dóminus Deus tuus. * Allelúia. Glória. Audi.

℣. Non audívit pópulus meus vocem meam, ℟. Et Israel non intendit mihi. *Ps.* 80.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Numquid.

Capitulum. *Dan.* 3.

Et nunc séquimur te in toto corde, et timémus te, et quæ-

rimus fáciem tuam. Ne confundas nos ; sed fac nobiscum juxta mansuetúdinem tuam, et secundùm multitúdinem misericórdiæ tuæ.

℟ *br*. Tu, Dómine, * miserátor et mísericors, * Allelúia, allelúia. Tu, Dómine. ℣. Pátiens * et multæ misericórdiæ. * Allelúia. Glória. Tu, Dómine.

℣. Fac mecum signum in bonum ; ℟. Réspice in me, et miserére meî. *Ps*. 85.

AD II VESPERAS.

Ps. Dixit Dóminus, 20.

Ant. 1. J. Dóminus noster Jesus Christus dilexit nos, et dedit consolatiónem ætérnam, et spem bonam in grátia. 2 *Thess*. 2.

Ps. Confitébor tibi, 20.

Ant. 4. E. Patienter agit, nolens áliquos períre, sed omnes ad pœniténtiam reverti. 2 *Petr*. 3.

Ps. Laudáte, púeri, 21.

Ant. 3. a. Miserébitur secundùm multitúdinem misericordiárum suárum ; non enim humiliávit ex corde suo, et abjécit fílios hóminum. *Thren*. 3.

Ps. Crédidi, 89.

Ant. 6. F. Nos ergo diligámus Deum, quóniam ipse prior dilexit nos. 1 *Joan*. 4.

Ps. Lauda, Jerúsalem, 83.

Ant. 5. C. Si quis non amat Dóminum nostrum Jesum Christum, sit anathéma. 1 *Cor*. 16.

CAPITULUM. 2 *Cor*. 5.

CARITAS Christi urget nos: æstimantes hoc : quóniam si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt; et pro ómnibus mórtuus est Christus, ut et qui vivunt, jam non sibi vivant ; sed ei qui pro ipsis mórtuus est et resurrexit.

HYMNUS.

CHRISTE, fons jugis salientis undæ,
Péctoris sacros aperi recessus,
Ut Deo plenos bibat ore puro
Spíritus amnes.

Hic latens blando placidus sopóre,
Nóxio mundi procul à tumultu,
Ebrius largo jacet affluentis
Núminis haustu.

IGNEIS pectus jaculis feritur ;
Vulnus inflígit Deus, ipse telum ;
Lædit et sanat ferientis idem
Ictus amóris.

Ardor hinc crescit ; priùs hinc amáta,
Mens amat Christum, redamante Christo ;
Æmulum pectus nimis æstuanti
Sólvitur igne.

CHRISTE, quo ferves cremer intus æstu ;
Corda fac zelus bene doctus urat ;
Qui tuos rexit, regat ille nostros
Spíritus actus.

Cordis in sacris latebris sepulta,
Mens sibi sanctè moritúra vivat ;

Vana

Vana dediscens, tibi, Christe, fida
Sérviat uni.
Qui pari sese redamant amóre
Summa laus Patri, Genitóque summa:
Laus tibi compar utriusque sanctum,
Flamen amóris. Amen.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Quis nos separábit à caritáte Christi? neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principátus, neque creatúra ália póterit nos separáre à caritáte Dei quæ est in Christo Jesu Dómino nostro. *Rom.* 8.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. Domin. occurr.

Deinde SS. Cordis B. Mariæ Virginis.

Ant. Venite ad sanctuárium Dómini, quod sanctificávit in æternum. 2 *Paralip.* 30.

℣. Tribuat tibi Dóminus secundùm cor tuum, ℟. Et omne consílium tuum confírmet. *Ps.* 19.

Oratio ut suprà ad Laudes.

AD COMPLET. *Psalmi et Capitulum de Dominica: cetera ut suprà*, 424.

DIE 8.

S. GOLVINI EPISCOPI.

Duplex-minus.

De Communi Pontificum.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

GOLVINUS ortum hábuit apud Leonenses piis et egénis paréntibus, qui nuper à majóri Británnia migráverant. Huic indigenti famíliæ vir quidam nóbilis, nómine Godiánus, de sua substántia succurrit; infantem, quòd ipse prole caréret, in fílium adoptávit, eumque póstea óptimis imbútum disciplínis, virtutibusque conspícuum, bonórum suórum hærédem institúere decrévit. At Golvínus mundi cadúcas opes despíciens, benefactóri suo, quem patris loco colébat, valedixit: nec procul à maris líttore, locum nactus, inter vepres condensos, divínæ contemplatióni aptum, parvum oratórium ibídem ædificávit, quod in parochiálem ecclésiam, sancti Golvíni título, labéntibus annis conversum est.

LECTIO V.

SECULARIBUS solútus impedimentis, contínuis mentem précibus exercébat; carnem verò jejúniis ita macerábat, ut non nisi semel in die pane cum aqua et exíguis edúliis famem arcére consuésceret. Mox fidélibus multis, detectâ ejus solitúdine, frequenter ipsum adeúntibus, síngulos ad virtútem excitáre, ad amórem Dei inflammáre curábat, Dómino cooperante, et sermónes ejus miráculis ali-

quando confirmante. Cùm intérea ingens prædónum ethnicórum turma in regiónem exscendissent, non antè cum eis conserendam manum existimávit Evénus Comes, quàm mediante sancti Eremítæ suffrágio, divínam opem implorasset. Huic Golvínus certò referendam de Bárbaris spondet victóriam. Tum in oratióne, stratus humi pérstitit, donec partim cæsis, partim fugátis hóstibus, victor et grátias agens Evénus accurrit.

LECTIO VI.

HOC felíci eventu ádeo inváluit Golvíni fama, ut vacante beáti Pauli sede, summo ómnium consensu, in Epíscopum electus fúerit. Quem honórem ipse pro víribus recúsans, exolvendi voti spécie, Romam se cóntulit, ut álius ínterim ordinarétur. Sed Románus Póntifex, per Clerum et pópulum de ejus sciéntia et sancta conversatióne cértior factus, illum ad regendam Leonensem Ecclésiam Apostólicâ auctoritáte remísit. Sólido prædicatiónis pábulo créditum sibi gregem assíduè enutrívit pius Antistes, omniumque óptimi pastóris virtútum lúmine collustrâvit. Tandem ecclesiástici negótii causâ, Rhedónes profectus, ibi miráculis clarus dignum Deo spíritum réddidit. Córpore ejus in monastério sancti Melánii honoríficè cóndito, mox ipsíus cultus in tota diœcési Rhedonensi magnam commendatiónem obtínuit. Ejusdem nómine exstat in Cornubiensi solo parochiális ecclésia.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 24.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Cæsárii Epíscopi.

Homil. 26.

POSSUMUS ab illis qui perículum nostrum nésciunt, importúni fórsitan judicári. Sed qui bene novit quàm grave pondus immíneat cervícibus Sacerdótum, intélligit quod, quamvìs verbum Dei assíduè prædicémus, minùs tamen réddimus quàm debémus. Testificátur enim Spíritus sanctus per Prophétam: Clama, ne cesses; et Apóstolus: Memóriam meî retinéte, quóniam per triénnium non cessávi, die ac nocte cum lácrymis monens unumquemque vestrûm. Si Apóstolus, ut se apud Deum absólveret, die noctúque verbum Dei prædicábat, quid de nobis fiet, qui vix vel post multos dies, commisso nobis gregi spirituália páscua providémus?

LECTIO VIII.

PROPTEREA constestátur idem Apóstolus, dicens: Prædica verbum, insta opportúnè, importúnè; árgue, óbsecra,

increpa. Quid est, opportúnè, importúnè? nisi opportúnè voléntibus, importúnè noléntibus? Voléntibus audíre verbum Dei offerendum est, fastidiéntibus ingerendum; ne fortè contra nos ante tribúnal Christi stantes, dicant se à nobis admónitos non fuisse, et illórum sanguis de nostris mánibus exquirátur. Quia ergo et nostrum, et vestrum periculum agnovistis, quóties evénerit ut vobis verbum Dei tárdiùs ministrétur, sic hoc molestè accípite, quómodo si córpori vestro quotidiáni victûs substántia subtrahátur. Imò quantùm ánimam digniórem esse nóvimus, tantùm de ejus victu majórem sollicitúdinem habére debémus.

LECTIO IX.

Cupimus, fratres, à vobis istam desiderábilem inquietúdinem sustinére, dúmmodo ánimas vestras vidére mereámur in amóre Christi proficere. Unde sicut nobis éxpedit collectis Scripturárum flóribus spiritálem cibum conficere, ita et vos oportet cum grandi aviditáte requírere; ne fortè, si et sacerdótes tárdiùs volúerint offerre, et pópuli nímiis impedimentis mundi istíus occupáti dedignentur inquírere, impleátur quod scriptum est: Mittam famem in terram, non famem panis, sed audiendi verbum Dei. Crédimus tamen de Dei misericórdia, quod ita et nobis stúdium legendi et prædicandi, et vobis audiendi desidérium præstáre dignábitur; ut et nos de prædicatiónibus nostris bonam possímus réddere ratiónem; et vos pro benigna obediéntia, et bonórum óperum perseverántia, ad æterna salútis præmia perveníre.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui pópulo tuo æternæ salútis beátum Golvínum ministrum tribuisti; præsta, ut quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis; Per Dóminum.

DIE 10.

SS. SEPTEM FRATRUM, ET SANCTÆ FELICITATIS EORUM MATRIS, MARTYRUM.

Simplex.

De Communi plur. Martyrum.

LECTIO III.

Septem Fratres fílii sanctæ Felicitátis, Romæ in persecutióne Marci Antoníni, à Públio Præfecto primùm blandítiis, deinde terróribus tentáti sunt, ut, ejurátâ Christi fide, idólis sacra fácerent. Adhortante matre, tantam hausére constántiam, ut à religiónis sanctæ propósito, nec spe, nec metu deterréri potúerint. Itaque in fídei confessióne perseverantes, vária tormentórum et mortis génera perpessi sunt. Januárius plumbátis cæsus est, Felix et Philippus fústi-

bus contúsi; Silvánus ex altíssimo loco præceps dejectus: Alexandro, Vitáli et Martiáli caput amputátum. Mater eórum quinto post mense, abscisso cápite, eamdem martyrii glóriam consecúta est.

Orémus. Oratio.

Da nobis, miséricors Deus, unánimes in fide et dilectióne tua perseveráre, qui sanctos Mártyres tuos esse tribuisti sincérâ caritáte in vita concordes, et gloriósâ confessióne in morte conjunctos; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

Vesperæ *de Psalterio : à Capitulo de sequenti. Oratio ut infrà.*

DIE 11.

S. BENEDICTI ABBATIS.

Semiduplex.

De Communi Abbatum.

Lectio II.

Benedictus Núrsiæ in Sabínis claro génere ortus, relictis quibus Romæ instituebátur liberálibus disciplínis, ut totum se Christo daret, in altíssima spelunca eo loco qui Sublácus dícitur, per triénnium delítuit. Sed jam erumpente ex illis látebris famâ ejus sanctitátis, quidam Mónachi se illi instituendos tradidérunt: qui póstea cùm regulárem ejus disciplínam ferre non possent, venénum ipsi miscére in potu constituunt. Ille póculum oblátum crucis signo confrégit, ac relicto monastério, in solitúdinem se recépit. Sed cùm multi ad eum quotídie discípuli conflúerent, duódecim monastéria ædificávit. Póstea migrávit ad Cassínum, anno quingentésimo vigésimo-nono, ubi simulácrum Apóllinis comminuit, et aram evertit: ibíque sancti Joannis Baptistæ et sancti Martíni sacella construxit. Incolas autem Christiánis præceptis imbuit. Scripsit Monachórum régulam, quam sanctus Gregórius discretióne præcípuam, sermóne luculentam appellat.

Lectio III.

Multa prophético spíritu ventúra prædixit. Aliquot antè ménsibus quàm è vita migráret, præmónuit discípulos quo die esset moritúrus; ac sepulcrum in quo suum corpus condi vellet, sex antè diébus quàm eo inferrétur, jussit aperíri. Sextóque die deferri vóluit in oratórium, ubi Domínici córporis et sánguinis perceptióne munítus, sublátis in cœlum mánibus orans, inter manus discipulórum ánimam efflávit vigésimo-primo die Mártii, anno salútis quingentésimo quadragésimo-tértio. Sancti viri ossa unà cum relíquiis sanctæ Scholásticæ soróris ejus è Cassinensi monastério

à sancto Aigulfo Mártyre in Gállias advecta, atque in cœnóbium Floriacense, deinde sancti Benedicti ad Lígerim nuncupátum, in província ecclesiástica Parisiensi, circa annum sexcentésimum quinquagésimum - tértium transláta sunt undécimâ die Július.

Orémus. Oratio.

Deus, qui beátum Benedictum Abbátem, de ejus quæ in mundo est concupiscéntiæ corruptióne ereptum, Christo fidéliter adhærére fecisti; quæsumus ut contra sǽculi hujus illécebras tuâ virtúte roboráti, bravium supernæ vocatiónis constanter pérsequi, et felíciter ássequi valeámus; Per eumdem Dóminum.

DIE 13.

S. TURIAVI EPISCOPI.

Simplex.

De Communi Pontificum.

Lectio III.

Turiavus in Venetensi diœcési nóbili génere natus, matúrâ ætáte Dolum pétiit, ut vitam monásticam amplexus, ad túmulum sancti Samsónis Deo servíret. Tiarmáilo Brióntum illic commorántium Epíscopo ita gratus fuit, ob suavitátem vocis, et morum integritátem, ut regendis Cléricis Abbas ab eo præfectus fúerit; deinde ascitus in consórtium óneris, ac tandem successor ordinátus, episcopále munus gessit cum magna vigilántia et ánimi firmitáte. Rivallónem præpotentem virum, qui ecclésiam et monastérium sancti Móachi, sacrosque libros incénderat, incusso divínitus terróre, ad pœniténtiam adduxit; quam ut perágeret, et perpetráta sacrilégia expiáret, Deus sancti Pontíficis précibus exorátus, septénnii spátium illi indulsit. Váriis morbis laborantes sanitáti reddidisse fertur, et filiam únicam viri cujusdam nóbilis, dum ad sepulcrum efferrétur, fusis ad Christum unà cum Clero et pópulo précibus, ad vitam revocasse. Demum in senectúte abdicáto episcopáli múnere in monastérium secessit; et virtútibus plenus quiévit in Dómino, tértio Idus Július, octávo ut tradunt, sǽculo. Corpus ejus, Normannis Armóricam vastántibus, Parísios delátum est; ibíque tanto in honóre fuit, ut ipsius solemnitáte per urbem et vicos próximos denuntiátâ, ad eam celebrandam pópulus vocarétur.

Orémus. Oratio.

Famulos tuos, quæsumus Dómine, intercedénte beáto Turiávo Pontífice, tibi fácias toto corde subjectos; ut tuæ caritátis spíritu repléti, à terrénis mundémur cupiditátibus; et cœlesti beatitúdine, te donante, digni efficiámur; Per Dóminum.

Vesperæ *de Psalterio : à Capitulo de sequenti.*

DIE 14.

S. BONAVENTURÆ,

EPISCOPI ET ECCLESIÆ DOCTORIS.

Semiduplex.

De Communi Doctorum.

LECTIO II.

BONAVENTURA Balneorégii in Etrúria natus, anno ætátis vigésimo-secundo in Ordinem fratrum Minórum ascríbi vóluit; ubi Alexandro Alensi magistro usus, tantos progressus fecit, ut séptimo pòst anno libros Sententiárum Parísiis públicè interpretátus sit, et láuream doctorálem adeptus. Minister generális séptimus post sanctum Franciscum electus, Ordinem in Províncias Custodiasque divísit, et singulárem in Ordinis administratióne prudéntiam ac sollicitúdinem adhíbuit. Archiepiscopátum Eboracensem in Anglia sibi à Clemente quarto oblátum recusávit. Hunc Gregórius décimus, Clementis successor, honóres licèt fugientem, in Cardinálium collégium, et ab ipso inítio (quod dudum desuefactum erat) in Episcopórum órdinem cooptávit, propter exímias virtútes, novo, ut tum visum est, exemplo, præfíciens eumdem Ecclésiæ Albanensi, quæ non nisi antiquióribus Cardinálibus jam à duóbus ferè séculis committi solébat.

LECTIO III.

HAC ille amplíssimâ dignitáte auctus, in propugnanda cathólica fide, et gerendis rebus difficíllimis, egrégiam in Concílio Lugdunensi generáli, quod secundum dícitur, præstitit óperam: pravas opiniónes acérrimè confutávit; ejusque prudéntiâ, doctrínâ et oratiónibus, subláto schísmatis dissídio, Míchael Palæólogus Græcórum Imperátor, Orientalesque natiónes ad Apostólicæ sedis communiónem rediérunt. Migrávit è vita in eódem Concílio quinquaginta-tres annos natus, anno Christi millésimo ducentésimo septuagésimo-quarto, décimâ-quartâ Július, et post óbitum cláruit miráculis. Multa scripsit, in quibus lectórem sic docendo áfficit, ut in íntimos ánimi recessus penetráre videátur. Eum Sixtus quartus in Sanctórum númerum rétulit; et inter Doctóres Ecclésiæ renuntiávit Sixtus quintus. Calvinistárum immanitáti, à quibus sacræ illius relíquiæ século décimo-sexto concremátæ sunt, caput ejus subductum est: quod etiamnum Lugdúni servátur.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui in Ecclésia tua beátum Bonaventúram Pontíficem et Doctórem lucére simul et ardére fecisti: da nobis cœlestis ejus doctrínæ sensu sic intus áffici, ut cum eo caritátis tuæ valeámus suavitáte repléri; Per.

DIE 15.

SANCTI HENRICI,

IMPERATORIS. *Simplex.*

De Communi Justorum.

LECTIO III.

Henricus secundus, Henrici Baváriæ Ducis fílius, sancto Volfgango Ratisbonensi Epíscopo, tráditus puer erudiendus, jam tunc in benedictiónibus dulcédinis à Dómino præveníri, mundi respúere delícias, et ad cœléstia regna totâ voluntáte aspiráre cœpit. Hinc, crescéntibus cum ætáte méritis, renuntiátus Germániæ Rex, et póstmodum Imperátor, ómnibus christiánis virtútibus clárior appáruit, quàm sceptro et illústribus triumphis. Piæ mentis exercítia publicárum rerum administratióni, et virginitátem, miro exemplo, matrimónio junxit. Nihil sine précibus ággredi sólitus, hostes aliquando divínâ magìs ope quàm mílitum número devíncere visus est. Suis autem victóriis mínimè sublátus, alienátum à se Robertum Francórum regem, posthábitis aulárum rítibus, amabíliter ádiit, et ex ánimo amplexus, constante sibi devinxit amicítiâ. Dum rebus ómnibus quæ ad Impérii honórem et utilitátem pertinébant summâ vigilántiâ providébat, religióni amplificandæ pari stúdio incumbens, Apostólicæ sedis antíquas possessiónes, novo diplómate confirmátas, à Græcórum et Saracenórum armis strénuè defendit. Ecclésias, monastéria, aliaque pia loca vel ipse ædificávit, vel reparávit magnificéntiùs, vel assignátis redítibus auxit. Dénique post heróicæ virtútis, et exímiæ pietátis famam longè latéque diffúsam, ad cœlestis regni præmia vocátus est, anno millésimo vigésimo-quarto. Quem multis miráculis à Deo glorificátum Eugénius tértius Sanctis áddidit.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui beátum Henrícum è terréni cúlmine impérii ad regnum ætérnum transtulísti, te súpplices exorámus: ut sicut illum illécebras séculi superáre fecisti, ita nos fácias mundi hujus blandimenta vitáre, et ad te puris méntibus perveníre; Per.

VESPERÆ *de Psalterio: à Capitulo de sequenti.*

DIE 16.

S. CAMILLI DE LELLIS,

PRESBYTERI. *Semiduplex.*

De Comm. Presbyterorum.

LECTIO II.

Camillus, século sexto-décimo mediante, Bucclaníci in Neapolitáno regno honestis paréntibus natus, iisque præmatúrè orbátus, adolescéntiam in vitiis traduxit. Cùm autem quâdam die iter agens piæ alicújus hortatiónis verba solus secum recó-

leret, grátiâ súbitò illum intus movente, humi se prostrávit; nec ab oratióne prius surrexit, quàm anteactæ vitæ crímina vehementíssimo dolóris sensu detestátus, novum indúere hóminem immutabíliter decréverit. Statim ad sublimiórem perfectiónis metam contendens, sancti Francisci hábitum Seponti suscépit; sed véteri úlcere in ejus tibia recrudescente, bis à doléntibus Superióribus dolens dimíttitur. Hinc ægrórum ministério Romæ se addixit in sancti Jacóbi nosocómio; cujus étiam administratióni paulò pòst, ob ingénii et caritátis præstántiam, ómnium plausu præfectus fuit. Ibi Camillus, novo exemplo, sodalitátem instítuit laicórum hóminum, qui se ægrotántium curæ, solius ætérnæ mercédis intúitu mancipantes, non tantùm ipsíus hospítio, sed brevi témpore, universæ étiam Urbi ingentem utilitátem attulérunt. Ea verò utílitas tunc major evásit, cùm multis ecclesiásticis viris Camillo sese adjungéntibus, ipsóque Camillo de sancti Philíppi Nérii consílio ad sacerdótium evecto, spirituális non minùs quàm temporális vitæ subsídia ægrótis quibusque præstáre cœpérunt. Atque hæc orígo fuit insignis Ordinis Clericórum Regulárium ministrántium Infirmis; quarto voto astrictórum, ægrotántibus, in nosocómiis et in privátis quoque dómibus succurrendi, ne excepto quidem pestíferæ contagiónis casu.

LECTIO III.

Non major amantíssimæ matris sollicitúdo erga únicum languentem fílium, eâ, quam Camillus síngulis quibusque ægris præstábat; eórum desidéria prævertens, eórum solátium, cómmodum, mundítiem, ac potíssimùm ánimæ expiatiónem, rectamque sacramentórum perceptiónem procúrans. In eos verò peculiáriter intentus, à quibus céteri vel contagiónis metu, vel morbórum náuseâ et horróre refugiébant, eos ipse ulnis amplexári, fovére sinu, suisque véstibus tégere non recusábat. Illis advígilans, sæpe laboriósas noctes laboriosíssimis diébus continuávit; nec ulceráti cruris, nec gravis hérniæ incómmodo et dolóre detentus, nec cibi, nec somni, nec requiétis memor, non semel ob extrémam córporis defatigatiónem in terram semiánimis córruit. Ardens ejus cáritas tunc máximè enítuit, cùm Romæ primùm, deinde Medioláni et Nolæ dira lues grassarétur. Ubíque Camillus álacer óperâ, voce, ánimo cum suis alumnis præstò fuit; ut non sine causa judicátum fúerit clementem Deum, qui in ira sua misericórdiæ recordátur, deliberáto in Itáliam flagello, opportúnum levámen per Camillum, ejusque propósiti

sectatóres oppónere voluisse. Tandem post dimissam sponte et humíliter sui Ordinis jam latíssimè propagáti generálem præfectúram, sublími contemplatióne, multísque áliis supernaturálibus donis à Deo amplificátus, cùm triginta-trium ménsium languóre, lentáque et molestiâ febre probátus fuisset, ad regnum perfectæ caritátis migrávit, quartâ décimâ die Július, ætátis suæ anno quinto et sexagésimo. Eum Benedictus décimus-quartus cánoni Sanctórum solémniter ascripsit.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui ad ægrórum levámen, et animórum præcípuè in extrémo agóne luctántium subsídium, sanctum Camillum admirábili caritáte in Ecclésia tua claróre fecisti: ejus, quæsumus, méritis, Spíritum nobis tuæ dilectiónis infunde, ut in hora éxitûs nostri hostem víncere, et ad cœléstem mereámur corónam pervenire; Per.

VESPERÆ à *Capitulo de sequenti.*

Fit Commem. S. Camilli: Ant. Ubi. sum. ℣. Dómine, xxviij. *Oratio ut supra.*

DIE 17.

SANCTÆ PULCHERIÆ, VIRGINIS. *Semiduplex.*

LECTIO II.

Pulcheria, Theodósii Magni neptis, ab ipsa penè infántia, tantâ sapiéntiâ emicuit, ut ii, quibus post Arcádii patris óbitum Impérii procurátio commissa fúerat, cuncta ejus arbitrátu fácere non dubitárent. Assídua disciplínæ exactrix, Theodósium fratrem, Eudoxam quam illi matrimónio jungendam curávit, Flaxillam, Arcádiam, Marínam sorores ita ímbuit bonis móribus, et ad virtútem exércuit, ut quibus non multùm anteíbat ætáte, eórum moderátrix ac propémodum mater esse viderétur. Quâ institutióne quantùm quidem soróres profúerint, vel ex hoc uno intélligi potest, quod Pulchériam imitátæ, se suamque virginitátem Deo consecrárunt. Sed et Theodósius júnior absolutíssimum óptimi príncipis exemplar éxstitit, dum Pulchériæ consíliis obsecútus est. Hæc póstea, licet Augusta renuntiáta fuisset, turbis in aula excitátis humíliter cedens, locum pétiit Constantinópoli suburbánum, ubi vitam penè monásticam aliquándiu egit. Cùm autem felícitas Impérii unà cum ea exuláret, à fratre revocáta, dignam se rursum exhíbuit, quam Patres Concílii Calcedonensis, custódem fídei, pacis conciliatrícem, expultrícem hæreticórum, piam, orthodoxam, novam Hélenam consalutárent.

LECTIO III.

Hæc tanta curárum moles, quas præsertim Ephesíni et Calcedonensis Conciliórum causâ suscépit, nihilo illam

...

ad obeunda cétera pietátis officia fecére segniórem. Cœléstium contemplatióne, sacris lectiónibus, córporis afflictatiónibus se exercére nunquam désiit. Amplificando cúltui Deíparæ Vírginis, (cui hanc ipsam Deíparæ appellatiónem Imperátrix Virgo contra Nestórium asserúerat) plura templa regáli magnificéntiâ excitávit, vel donáriis et reditibus auxit. Fuit erga páuperes misericórdiâ planè singulári, quos et móriens, bonórum, quæ effusíssima liberálitas réliqua fécerat, scripsit hærédes. Illi in ómnibus opéribus bonis adjútor veniébat religiosíssimus Marciánus, quem ipsa, mórtuo fratre, evéxerat ad Impérium, sibíque salvâ quam Deo vóverat virginitáte cónjugem delégerat. Obiit Pulchéria ætátis anno quinquagésimo sexto, máximis ómnium séculi quinti scriptórum láudibus celebráta.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui beátam Pulchériam Vírginem tuam singulári castitátis prærogatívâ decorasti, quique illi ad defendendam Ecclésiam tuam summum fídei amórem tribuisti; concéde, ut ejus intercessióne, tibi puris méntibus inhærentes, ab ómnium hóstium insídiis misericórditer liberémur; Per.

VESPERÆ *de sequenti.*

Fit Commem. sanctæ Pulcheriæ : Ant. In resurrectióne, ℣. Vírgines, lviij.

DIE 18.

S. THOMÆ AQUINATIS, PRESBYTERI, ET ECCLESIÆ DOCTORIS.

Duplex-minus.

De Communi Doctorum.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

THOMAS, Landulfo Cómite Aquináte, ac Theodórâ Cómitis Theatíni fíliâ natus, quintum annum agens, Casinátibus Mónachis pietáte et lítteris imbuendus tráditur. Inde Neápolim studiórum causâ missus, anno ætátis décimo-octávo, sancti *Domínici* Ordinem ingressus est. Quod cùm parentes indignè ferrent, Lutétiam Parisiórum míttitur. Verùm in itínere jussu fratrum per vim raptus, in castrum patérnæ ditiónis deductus est. Ibi cùm à frátribus, tum soróribus váriè exagitátus, quò sanctum mutáret propósitum, eárum álteri persuásit, ut contemptis séculi pompis, sacris se virgínibus adjúngeret. Mulíerem quoque impudícam, quæ ad labefactandam ejus castitátem introducta fúerat, titióne fugávit. E castro per fenestram post biénnium ferè integrum emissus, Neápolim redúcitur : unde Romam, póstea Parísios à Joanne *Teutoníco* Ordinis Generáli ductus, tum Colóniam Agrippínam missus est, ut Alberto

Magno doctóre uterétur. Parísios revocátus, post prælectas Petri Lombardi Senténtias, gradum Magistérii obtínuit.

LECTIO V.

Summæ eruditióni accessit summa vitæ sánctitas. Nunquam se lectióni aut scriptióni dabat, nisi post oratiónem, ad quam in exponendis difficilióribus Scriptúræ locis jejúnium adhibébat; dícere sólitus, quidquid sciret non tam se stúdio et labóre suo reperisse, quàm divínitus tráditum accepisse. Nullum penè fuit scriptórum genus, in quo non esset diligentíssimè versátus: ac ne ex rerum subtiliórum inquisitióne caritátis ardor tepésceret, collatiónes Patrum assíduè pervolvébat. Scripta ejus, et multitúdine, et varietáte, ac in rebus étiam intricatíssimis perspicuitáte ádeo excellunt, ut eam ob causam Doctóris Angélici nomen adeptus sit. De sacrosancto potíssimùm Eucharístiæ sacramento multa piè non minùs quàm scitè conscripsit, ac præter cétera illud célebre Offícium, quod jussu Urbáni quarti ordinávit.

LECTIO VI.

Delatum sibi à Clemente quarto archiepiscopátum Neapolitánum constanter recusávit. Missus à Gregório décimo ad Concílium Lugdunense, in itínere morbo correptus, divertit in monastérium Fossanovense Ordinis Cisterciensis in diœcési Terracinensi; et in ipso ingressu mortem præsénticns, ait: Hæc réquies mea in séculum séculi; hic habitábo, quóniam elégi eam. Tum rogátus à frátribus, expósuit Cántica Canticórum. Deficiéntibus víribus, exhibéri sibi pétiit Ecclésiæ sacramenta. Priusquam autem Viáticum suscíperet, profúsus in lácrymas ad præséntiam Domínici córporis, et assuétâ amóris Dei dulcédine liquefactus, hæc verba protulisse refertur: Ego de sanctíssimo córpore Dómini nostri Jesu Christi, et áliis sacramentis multa dócui, multa scripsi in fide Jesu Christi, et sanctæ Románæ Ecclésiæ, cujus correctióni cuncta subjício. Recepto deinde Viático, et áliis Ecclésiæ sacramentis, tértio die obdormívit in Dómino: anno ætátis quadragésimo-nono, Christi verò millésimo ducentésimo septuagésimo-quarto. Clarus miráculis, à Joanne vigésimo-secundo Sanctis ascríptus est décimo-quinto Calendas Augusti, anno millésimo trecentésimo vigésimo-tértio. Anno autem millésimo trecentésimo sexagésimo-nono, jussu Urbáni quinti, bráchium ejus dextrum Parísios ad sanctum Jacóbum Prædicatórum, réliquum corpus Tolósam translátum est. Sed exeunte século décimo-octávo, cùm ímpii hómines, rerum potíti, sacra

ómnia violárent ac prædarentur; hæc veneranda pignora eórum úsibus subtracta sunt. Bráchium sancti Doctóris Mútinam mox delátum, ibi etiamnum asservátur. Rebus verò compósitis, corpus ejus Tolósæ, in ecclésia sancti Saturníni fuit depósitum, ubi nunc religiósè cólitur.

IN III NOCTURNO.

Lectio VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 5.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? ad níhilum valet ultrà, nisi ut mittátur foràs, et conculcétur ab homínibus. Vos estis lux mundi. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ. 17 *in Ev.*

Præcones ventúri Júdicis sumus. Quis ergo ventúrum Júdicem núntiet, si præco tacet? Proinde considerandum nobis est, ut, in quantum valet quisque, vel in quantum súfficit, et terrórem ventúri judícii, et dulcédinem regni susceptæ Ecclésiæ insinuáre contendat. Et quia unà eàdemque exhortatiónis voce non súfficit simul cunctos admonére, debet singulos, in quantum valet, instrúere, privátis locutiónibus ædificáre, exhortatióne símplici fructum in filiórum suórum córdibus quærere. Debémus namque pensáre contínuò, quod sanctis Apóstolis dícitur, et per Apóstolos nobis: Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condíre mentes fidélium debémus.

Lectio VIII.

Curare namque Sacerdótem necesse est quæ síngulis dicat, unumquemque quáliter admóneat; ut quisquis Sacerdóti júngitur, quasi ex salis tactu, sapóre vitæ ætérnæ condiátur. Sal étenim terræ non sumus, si corda audiéntium non condímus. Quod profectò condiméntum ille veráciter próximo impendit, qui prædicatiónis verbum non súbtrahit: sed tunc verè áliis recta prædicámus, si dicta rebus et exemplis osténdimus, si nos ipsi divíno amóre compúngimur, et humánæ vitæ, quæ sine culpa transíri nequáquam potest, quotidiánas lácrymis máculas lavémus. Tunc autem de nobis verè compúngimur, si studiósè patrum præcedéntium facta pensámus, ut ex conspecta illórum glória in nostris nobis óculis vita nostra sordescat. Tunc verè compúngimur, cùm præcepta Dómini studiósè perscrutámur, et per hæc profícere ipsi conténdimus, per quæ jam profecisse nóvimus quos venerámur.

¶ *Si Festum transferatur,*

Lectio IX.

Est autem valde necessárium, ut, cùm de nobis in compunctióne afficimur, étiam commissórum nobis

vitam zelémus. Sic ergo nos amaritúdo compunctiónis affíciat, ut tamen à proximórum custódia non avertat. Quid enim prodest, si amantes nosmetipsos, relinquámus próximos? Vel quid rursum prodest, si amantes vel zelantes próximos, relinquámus nosmetipsos? Sed quando nos vitam corrígere valeámus aliénam, qui neglígimus nostram? Curis enim seculáribus intenti, tantò insensibilióres intus effícimur, quantò ad ea quæ foris sunt studiosióres vidémur. Usu quippe curæ terrénæ, à cœlesti desidério obdurescit ánimus; et dum ipso suo usu durus efficitur per actiónem séculi, ad ea emollíri non valet, quæ pértinent ad caritátem Dei.]

DE S. GONERIO PRESBYTERO

LECTIO IX.

Gonerius antiquo Venetiénsium et Trecorénsium cultu célebris, cùm è majóri Británnia Présbyter cessisset, minóri appulsus, in Venetensis territórii silva, sacrum sibi secessum primò constituit. Alvandum virum nóbilem, multosque rurígenas qui paganórum vítiis et ignorántiæ plúrimùm accedébant, patiéntiæ exemplo, caritátis officiis, miráculis, hortatiónibus ad Evangélii normam correxisse perhibétur. Póstmodum eorumdem veneratiónem ægrè ferens, in erémum agri Trecorensis venit; ibique consummâtis tandem aspérrimæ vitæ annis, sanctè requiévit in Dómino. Extat prope Trecórium vetus capella, in qua ad hanc usque diem túmulus ejus et relíquiæ asservantur.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui Ecclésiam tuam beáti Thomæ Doctóris mirâ eruditióne claríficas, et sanctâ operatióne fœcundas; da nobis, quæsumus, et quæ dócuit intellectu conspícere, et quæ egit imitatióne complêre; Per Dóminum.

AD LAUDES, *pro Commem. S. Gonerii, Ant.* Euge. ℣. Sacerdótes, xxxvj. *Oratio*, Dómine Deus, xxxvij.

VESPERÆ *de sequenti.*

DIE 19.

S. VINCENTII A PAULO,

PRESBYTERI.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Presbyterorum, exceptis quæ sequuntur.

IN I VESPERIS.

CAPITULUM. *Jer.* 3.

Convertimini, filii revertentes, dicit Dóminus; et dabo vobis Pastóres juxta cor meum, et pascent vos sciéntiâ et doctrinâ.

℟. Audient in die illa surdi verba libri, et de ténebris et calígine óculi cæcórum vidébunt, et * Addent mites in Dómino lætítiam, et páuperes hómines in Sancto Israel exultábunt. ℣. Nonne Deus elégit páuperes in hoc

mundo, dívites in fide, et hærédes regni quod repromísit Deus diligéntibus se? *Addent mites. Glória Patri. * Addent. *Is.* 29. *Jac.* 2.

HYMNUS.

Qui mutáre solet grándibus ínfima,
Omnes exuperans, máximus ómnium,
Vincenti, tenuem te Deus éxtulit
Cœli cœtibus ínserens.

Vilis sub tugurî tégmine násceris,
At splendor tenebras excipiet breves;
Te complexa sinu præsidium sibi
Nutrix pauperies parat.

Ut promptam miseris ferre scias opem,
Duras, heu! pateris servítii vices:
Sed te, dum fidei subdit herum jugo,
Solvit cómpede véritas.

Quantus nunc operum luce pates! tuis
Christi sponsa nitet culta labóribus;
Clero priscus honos, vívaque lánguidis
Exurgit populis fides.

Te montánus, inops, æger, et órphanus,
Te plebs tota suum jure vocat Patrem:
Cunctis lætus ades, córpora súblevas,
Mentes concilias Deo.

Regum consiliis jussus ades sacris;
Mentis certa tuæ lúmina cónsulunt:
Te nil tangit honos; at miseros ope,
Et regnum monitis juvas.

Quem flectunt inopes, máxima laus Patri;
Ægris unde salus, máxima Fílio;
Blando qui recreas péctora flámine,
Par sit laus tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Parasti in dulcédine tua páuperi, Deus: ℟. Dóminus dabit verbum evangelizántibus virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Páuperes Sion saturábo pánibus; Sacerdótes ejus índuam salutári, et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commemor. S. Thomæ Aquinatis: Ant. Qui docti. ℣. Beátus, xxxij. *Oratio ut suprà.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Evangelizantem paupéribus Dóminum, * Veníte, adorémus. *Luc.* 4.

HYMNUS.

O qui supernæ gáudia pátriæ
Haustu perenni plénius ébibis,
Ne sperne, Vincenti, tuórum
Vota, preces, gemitus clientûm.

Futúrus olim pauperibus Pater,
Discis vel infans pauperiem pati:
Præstantióres transitúris
Divitias tibi Christus offert.

Primis sub annis se tibi mútuo
Intacta junxit fœdere cástitas;
In corde puro caritátem
Relligio pietasque fovit.
Christum fidéli reddis imágine;
Sermóne, gressu, móribus éxprimis:
Christíque Matris dulce nomen
Obsequiis et amóre laudas.
Vinclis onustus, tartareis herum
Solvis caténis; hinc tibi rédditus,
Noxis ligátos quot salúti
Restituis, subigisque Christo!
Austeriórem dum sapiéntiam
Castígat oris blanda serénitas,
Se corda subdunt, seque gaudent
Eloquio dominante vinci.
Latere gestis; spléndida non sinit
Latére virtus; Régia te vocat;
Arcána tractas sacra Regum,
Consilio monitisque prodes.
Doctrína puris édita fóntibus,
Perversa constans dógmata réspuit:
Scuto retundis veritátis
Mille malas novitátis artes.
Laus summa Patri, súmmaque Fílio,
Compar tibi sit glória, Spíritus:
A se vocátos roboranti
Summus honor Domino per ævum. Amen.

IN I NOCTURNO, Lectiones de Scriptura occurr.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Vincentius à Paulo, Pódii non procul ab Aquis-Tarbellis in Aquitánia natus, à púero exímiâ in páuperes caritáte enítuit. A custódia paterni gregis ad lítteras evocátus, humánas Aquis, divínas cùm Tolósæ, tum Cæsaraugustæ dídicit. Sacerdótio initiátus, et theológiæ láureâ insignítus, cùm Tolósam Massíliâ redíret, in Turcas íncidit; qui, navis magistro aliisque interemptis, ipsum sagittâ vulnerátum, in Africam captívum abduxérunt. Ibi herum suum qui à Christiána fide, ut Mahumétis sequerétur deliramenta, defécerat, rursus Christo lucrifécit. Reversus in Gállias, suadente sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardináli Berullo, Clippíaci primùm, mox Castelliónis parœcias sanctíssimè rexit. Moniálibus Visitatiónis à sancto Francisco Salésio præpósitus, tantâ prudéntiâ per annos círciter quadraginta eam curam sustínuit, ut máximè comprobáverit, quàm verum et rectum esset judícium ejusdem sanctíssimi Præsulis, qui Sacerdótem Vincéntio digniórem nullum se nosse fatebátur.

Lectio v.

Gymnasiarcha collégii Bonórum-Puerórum Parísiis constitútus, Congregatiónem Presbyterórum seculárium Missiónis instítuit; qui, contemptis mundi hujus illécebris, ad rústicos et agrestes

fidei catholicæ mystéria et divína præcepta edocendos se addícerent. Plures misit ex his non solùm in Itáliam, Polóníam, Scótiam, Hibérniam, sed étiam ad Bárbaros et Indos, nostrisque terris dissociátas gentes, quas, depulsis idololatriæ ténebris, ad lucem veritátis addúxére. Ecclesiásticas domos recipiendis Cléricis qui ad sacros Ordines promovendi essent, assignávit. Sacerdótes adunávit, qui statis diébus de divínis rebus inter se conferrent. Ut autem non solùm salúti animárum, sed étiam córporis indigéntiæ consúleret; matronárum cœtus, et societátem Puellárum Caritátis nuncupatárum fundávit, quæ sénibus, púeris, egénis, et omnis géneris ægrotántibus curandis inserviendisque diu noctúque allaborárent. Infantes expósitos, vírgines periclitantes, mulíeres lapsas, peregrínos infirmos, artífices inválidos subsídiis et hospítiis etiamnum superstítibus excépit ac piè fovit. Valetudinária pro infirmis remígibus, Parísiis et Massíliæ, eo enixè procurante, régiâ liberalitáte constructa et dotáta fuére. Lotharíngiam, Campániam, Picárdiam peste, fame, bellóque vastátas lárgiter reféicit: et cùm ipsa Parisiórum cívitas ingenti annónæ penúriâ gravíssimè vexarétur, domi suæ ad duo míllia páuperum sustentávit.

Lectio vi.

Ipsum Ludovícus décimus-tértius móriens, in último illo agóne adjutórem consolatorémque esse vóluit; et Anna Austríaca, post Regis óbitum, in sánctius consciéntiæ consílium ascívit. Quo in múnere ejus præcípua cura fuit, ut non nisi digniόres ecclésiis ac monastériis præficerentur. Hæc inter et ália gravíssima negótia Deo júgiter intentus, cunctis affábilis, ac sibi semper constans, simplex, rectus, húmilis, ab honóribus aliénus, sanctæ sedi Apostólicæ fírmiter addictus, et fídei avítæ áppriмè tenax, non minùs sénio quàm córporis labóribus confectus. óbiit Parísiis, quinto Calendas Octóbris anno millésimo sexcentésimo sexagésimo, ætátis suæ octogésimo-quinto; et apud domum sancti Lázari, quæ caput erat Congregatiónis Missiónis, sepúltus est. Quem Clemens Papa duodécimus anno millésimo septingentésimo trigésimo-séptimo Sanctórum número ascripsit, ipsius celebritáti die décimâ-nonâ mensis Július quotannis assignátâ. Corpus ejus nunc asservátur Parísiis, in sacello domûs primáriæ Congregatiónis Missiónis, ubi summâ religióne cólitur.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum. *Cap. 9.*

In illo témpore; Circuíbat Jesus omnes civitátes et ca-

stella, docens in synagógis eórum, et prædicans Evangélium regni. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

In cap. 9 *Matth.*

Cernis quod æquáliter et villis, et úrbibus, et castellis, id est, et magnis et parvis Evangélium prædicáverit; ut non consideráret nobílium poténtiam, sed salútem credéntium. Circuíbat civitátes, hoc habens óperis quod mandáverat Pater, et hanc esúriem ut doctrínâ suâ salvos fáceret infidéles. Docébat autem in synagógis et villis Evangélium regni, et post prædicatiónem atque doctrínam curábat omnem languórem, et omnem infirmitátem, ut quibus sermo non suáserat, ópera persuadérent.

Lectio viii.

Videns autem turbas, misertus est eis, quia erant vexáti et jacentes sicut oves non habentes pastórem. Vexátio gregis et óvium atque turbárum, pastórum culpa et vítium magistrórum est. Unde séquitur : Messis quidem multa, operárii autem pauci; rogáte ergo dóminum messis ut mittat operários in messem suam. Messis multa populórum signíficat multitúdinem : operárii pauci penúriam magistrórum.

Lectio ix.

Et ímperat ut rogent dóminum messis, ut mittat operários in messem suam. Isti sunt operárii de quibus lóquitur Psalmista, dicens : Euntes ibant et flebant, mittentes sémina sua; venientes autem vénient cum exultatióne, portantes manípulos suos. Et, ut apértiùs loquar, messis multa, omnis turba credéntium est; operárii autem pauci, et Apóstoli et imitatóres eórum, qui mittuntur ad messem.

AD LAUDES.

Capitulum. *Eccli.* 18.

Miseratio hóminis circa próximum suum; misericórdia autem Dei super omnem carnem : qui misericórdiam habet, docet et érudit quasi pastor gregem suum.

Hymnus.

Ut nunc ab alto prævià
Nos luce, Vincenti, regis!
Virtútis exemplo tuæ
Ad astra signas trámitem.

Dilecta Sponso vírginum
Corpus sacrávit cástitas!
Ornáre virtútum chorus
Mentem pudícam géstiit.

Hinc illa quâ te déprimis
Sibi timens modéstia :
Hinc blanda morum lénitas,
Vitæque candor símplicis.

Sed inter omnes émicat
Quo fervet igne cáritas;
Quot illa pascit páuperes,
Quot corda Christo súbjicit?

Ardente zelo pércitus,
Latè Dei mystéria
Per rura pandis; nec tamen
Curam potentûm déseris.

Te sensit error íntegrâ
Dolos repulsantem fide;
Te sensit infensum scelus,
Tibíque cessit ímpotens.

Pii labóris æmulam

Prolem sub alis cóngregas :
Hanc voce, factis, móribus,
Dux et magister édoces.

Qui se perenne præmium
Dat caritáte férvidis,
Uni sit et trino Deo
Laus et perennis glória.
Amen.

℣. Sacerdótes tui, Dómine, induantur justítiam, ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Operátus est bonum, et rectum et verum coram Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini, juxta legem et cæremónias, volens requírere Deum suum in toto corde suo. 2 *Paral.* 31.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui ad evangelizandum paupéribus, et ecclesiástici órdinis decórem promovendum, beátum Vincéntium apostólicâ virtúte roborasti; præsta, quæsumus, ut cujus pia mérita venerámur, virtútum quoque instruámur exemplis; Per.

AD II VESPERAS.

CAPITULUM. *Coloss.* 3.

INDUITE vos sicut electi Dei, sancti et dilecti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam. Super ómnia autem hæc, caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis.

HYMNUS.

QUIS novus cœlis agitur triumphus?
Cœlitum plausum comitémur hymnis:
Ecce lux Cleri, Pater indigentûm
Æthere splendet.

Facta, Vincenti, tua te perornant:
Cáritas aptat capiti corónam;
Teque, quam terris humilis parasti,
Glória vestit.

QUAM rudes olim populos docébas,
Véritas nunc se tibi tota pandit;
Páuperi quidquid pia dextra fudit
Reddit Olympus.

Te Sacerdótes vel adhuc magistro,
Optimum Christi referunt odórem:
Púllulat per te sacra lætióri
Vínea fœtu.

SED tibi quantum decus elabórant
Vírgines castæ, sociæque matres?
Páuperum gaudent, duce te, fidéles
Esse ministræ.

Corde qui prono míseros levábas,
Disce nunc votis hominum rogári,
Te suum clamant inopes, amíca
Turba, patrónum.

SUMMUS æterno sit honos Parenti;
Par decus Nato miseros levanti;
Sancte, sit compar tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen.

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus; ℟. Nimis

confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Dilectus Deo et homínibus, cujus memória in benedictióne. Símilem illum fecit Deus in glória Sanctórum : glorificávit illum in conspectu Regum, et ostendit illi glóriam suam. *Eccli.* 45.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Hieronymi Æmiliani : Ant. Qui confídunt. ℣. Sperent, xlvj. *Oratio ut infrà.*

DIE 20.

S. HIERONYMI ÆMILIANI.

Semiduplex.

De Communi Justorum.

Lectio ii.

Hieronymus Æmiliánus è Venetæ Reipúblicæ Patríciis, arce Castri-Novi quam ácriter defénderat, ab hóstibus per vim captâ, in tetérrimum cárcerem detrúditur, pédibus ac mánibus vinctus. Eo in loco, ex præcedéntium peccatórum consciéntia, eos hostes potíssimùm pertiméscere cœpit, qui se vínculis æternis constrictum, in ínferos præcípitem ágere possent. Unde cùm cœlesti beátæ Vírginis ope, contra spem libertátem recuperasset, depósitâ togâ, abdicatisque dignitátibus, christiánæ pœniténtiæ opéribus, officiisque caritátis usquequáque se mancipávit. Púeros, qui infaustis iis tempóribus, paréntibus ferro, fame, lue sublátis, per cómpita et fora míserè vagabantur, tecto à se locáto recépit, de suo alendos et christiánis móribus imbuendos. Ejusdem géneris ædes, nobílibus viris favéntibus, in quinque civitátibus erexit; Bérgomi præsertim, ubi præter duas domos, pro púeris unam, et pro puellis álteram, tértiam excipiendis muliéribus à turpi vita ad pœniténtiam conversis próvidè apéruit. Prætérea, ne tot annórum labor pro animárum salúte susceptus, post suum óbitum obsolésceret, novæ, religiosæque famíliæ, in exíguo Bergomensis agri óppido Somascha, unde nomen sortíta est, fundamenta jecit ; quæ à sancta sede confirmáta, et beáti Hierónymi vestígiis fidéliter insistens, ab Ecclésia bene meréri nunquam déstitit.

Lectio iii.

His summa cum sollicitúdine perfectis, stúdio benefaciendi míseris finem non fecit. Quin, ómnibus ómnia factus, à nullo abhorrébat ópere quod animárum lucro cédere posset. In monte qui Somaschæ éminet, repertâ specu, in illam aspérrimis flagellis instructus aliquándiu se ábdidit, ut inédiâ, vigíliis, omníque cruciátuum génere, suî aliorumque noxas lúeret. Tandem ex contagióne quæ per omnem vallem serpébat, dum ægrotántibus omnímodè inservit, contracto morbo, pulcram

sibi mortem invénit, anno ætátis sexto et quinquagésimo, salútis autem millésimo quingentésimo trigésimo-séptimo. De ejus virtútibus et miráculis diligentíssimâ de more inquisitióne hábitâ, à Benedícto quarto-décimo Beatórum, deinde à Clemente décimo-tértio Sanctórum fastis solémniter ascriptus est.

¶ Eódem die cólitur sancta Margaréta Virgo, quæ Antióchiæ Pisídiæ, post vária tormenta, martyrium cápitis obtruncatióne consummasse fertur. Solemni ritu celebrabátur ejus festum in Anglia plusquam trecentis annis ante schisma Henríci octávi. Sed et multò antiquiórem esse ipsius cultum probant véteres Ecclésiæ Románæ Litaníæ, teste Barónio.

Orémus. Oratio.

Deus, misericordiárum pater, per mérita et intercessiónem beáti Hierónymi, quem órphanis adjutórem et patrem providísti, concéde: ut spíritum adoptiónis, quo fílii tui nominámur et sumus, fidéliter custodiámus. Per Dóminum nostrum... in unitáte ejusdem.

Ad Laudes, *pro Commem. sanctæ Margaretæ, Virginis et Martyris, Ant.* Factus est. ℣. Hæréditas. *Oratio*, Deus qui inter cétera, lvj.

Vesperæ *à Capitulo de sequenti.*

Fit Commem. S. Hieronymi : Ant. Tu fecisti. ℣. Innocens, l. *Oratio ut suprà.*

DIE 21.

S. TENENANI EPISCOPI.

Semiduplex.

De Communi Pontificum.

Lectio ii.

Tenenanus, in majóri Británnia, nóbili religiosáque famíliâ oriundus, se progenitóribus dignum, virtútum et litterárum splendóre, brevi témpore præbuit. Castitátem imprímis, adolescens formâ conspícuus, enixè cóluit, illamque caritátis opéribus, oratióni et jejúniis intentus, illibátam semper serváre proméruit. Gravi áliquâ calamitáte commótus, vel majóris perfectiónis impulsus desidério, pátriam, sacerdótio jam insignítus, relinquens, Armóricos pétiit; et ad ripam Elorni amnis, qui nunc urbem intérfluit Lan-dérniam, accómmodam vitæ solitáriæ sedem elégit. Densíssimâ silvâ licèt obtegerétur, Deo majóra de eo providente, diu latére non pótuit: quinétiam, magnam modò, verbo et ópere potens, celebritátem adeptus, primæ ecclésiæ in Ploabénnico pago ædificandæ occasiónem dedisse perhibétur. Hinc ad episcopále munus obeundum, humilitáte frustra obnitente, raptus, Leonensem diœcésim, cum summa doctrínæ et sanctitátis laude, usque ad pretiósam in conspectu Dómini mortem, administrávit. Illum in séptimo floruisse sæculo.

et beáto Golvíno successisse, vetus Leonense Próprium refert.

DE S. VICTORE MARTYRE
Lectio iii.

Victor miles, in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni cùm idólis sacrificáre nollet, Præfectórum tribunálibus oblátus est; ibíque Christum líberè confessus, quia vir nóbilis erat, Maximiáni Imperatóris audiéntiæ reservátus est. Hic, frustra tam blandítiis quàm terróribus adhíbitis, ut eum ad sacrifícia perurgéret, loris ligátum, retortis bráchiis, et pedes fune constrictum, per médiam civitátem trahi præcépit. Tum ad tribunália Præfectórum reductus, dum alter álterum crudelitáte víncere nítitur, recedente Eutychio, qui primus aggressus Mártyrem fúerat, Astérii jussu, cujus tandem est potestáti tráditus, fústibus crudelíssimè cæsus, deinde suspensus, et táureis cruciátus est. Dénique cùm exhibitam sibi aram in qua sacrificáret, calce excussisset, pedem ei Præses abscindi jussit. Cùm autem in confessióne constans permanéret, subjectus molæ pistrináriæ, atque ita contrítus, martyrium consummávit. Passi sunt cum eo tres mílites, Alexander, Feliciánus et Longínus. Hi dum eum noctu in cárcere custodírent, insólito fulgóre perculsi, quem illuc ventitantes Angeli emittébant, crediderunt in Christum, et eádem nocte in mari baptizáti sunt; sequenti verò die, ante consummatiónem beáti Mártyris, gládio jugulati. Quorum córpora unà cum beáti Victóris córpore in mare demersa líttore réddita sunt, et à Christiánis sepulta.

Orémus. Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, servis tuis, inviolábilem in tuo famulátu firmitátem: ut beáti Tenenáni Pontíficis tránsitum celebrantes, méritis ipsíus interveniéntibus, regni cœlestis gáudia consequámur; Per Dóminum.

Ad Laudes, *pro Commem. sancti Victoris, Ant.* Bonum.
℣. Adjútor.

Orémus. Oratio.

Contere, Dómine, sátanam sub pédibus nostris, qui beáto Victóri Mártyri tuo, in confessióne tui nóminis cultum dæmoniórum calcáre tribuisti; Per Dóminum.

Vesperæ *de sequenti.*

DIE 22.

S.Tæ MARIÆ MAGDALENES.

Duplex-majus.

IN I VESPERIS.

Ant. 4. E. Jesus iter faciébat per civitátes et castella, prædicans et evangelízans regnum Dei; et Duódecim cum illo. *Luc.* 8.

Ant. 2. D. Mulíeres, inter quas erat María Magdaléne, cùm esset Jesus in Galilæa, sequebantur eum. *Marc.* 15.

Ant. 7. d. Erant curátæ à spirítibus malignis et infirmitátibus; et ministrábant ei de facultátibus suis. *Luc.* 8.

Ant. 1. D. De María Magdaléne Jesus ejécerat septem dæmónia. *Marc.* 16.

Ant. 8. G. Ejiciébat spíritus verbo, ut adimplerétur quod dictum est : Ipse infirmitátes nostras accépit, et ægrotatiónes nostras portávit. *Matth.* 8.

CAPITULUM. *Tob.* 11.

BENEDICO te, Dómine, Deus Israel, quia tu castigasti me, et tu salvasti me.

℟. Egressus es in salútem pópuli tui; * Egressus es in salútem cum Christo tuo, Dómine : † Maledixisti veniéntibus ut turbo, ad dispergendum me. ℣. In hoc appáruit Fílius Dei, ut dissolvat ópera diáboli. * Egressus es. Glória. † Maledixisti. *Habac.* 3. 1 *Joan.* 3.

HYMNUS. *S. V.*

PROCUL maligni cédite spíritus,
Nunc imperanti cédite Númini;
Fessamque durisMagdalénam
Párcite nunc agitáre pœnis.
Christi jubentis númine térriti
Fugêre septem : mox sibi rédita
Te, Christe, consectátur unum,
Et memori tibi mente servit.
QUIN et cruenta de trabe péndulo
Christo litábat mille dolóribus:
Quàm vellet insontis Magistri
Sola graves toleráre pœnas!
Miscére fletus sánguinis æmulos
Non cessat, astans víctima víctimæ :
Christus silendo, nil rependit :
Quàm meliùs probat hinc amantem!
LAUS summa Patri, súmmaque Fílio;
Sit summa puro laus quoque Flámini,
Afflante quo semper calescunt
Æthereis pia corda flammis.
Amen.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino, ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. C. Quod est hoc verbum, quia in potestáte et virtúte ímperat immundis spirítibus, et éxeunt? *Luc.* 4.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Tenenani: *Ant.* Sacerdótes. ℣. Salvum, xxvj. *Oratio ut suprà.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Deum qui manifestat se diligéntibus eum, *Veníte, adorémus. *Joan.* 14.

HYMNUS. *G. Ep. S.*

PLAGIS Magistri sáucia
Dum mœsta largos fúnderet
María fletus, ácrior
Revixit in pœnis amor.
Non turba, non vetat crucis
Mortìsque diræ scándalum,
Inter furentes quærere
Ligno peremptum mílites.

Quis tantus ignáram labor
Exercet? Extinctam doles
In morte vitam : quid gemis,
Mors ipsa cùm victrix cadit?
En ille quem luges amans,
Præsens resumpto córpore,
Notis amantem te redux
Primam salútat vócibus.
O si beátos tángere,
O si tenére fas pedes!
Sed hic perennis non datur
Gustáre vitæ gáudia.
Impléta nunc Apóstolam
Promissa te primam choro
Apostolórum grándia
Jubent referre núntia.
Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. 2. D. Sicut malus inter ligna silvárum, sic dilectus meus inter fílios. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram sedi, et fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Ant. 4. d. Surge, áquilo; et veni, auster : perfla hortum meum, et fluant arómata illíus. *Cant.* 4.

℣. Adhæsit ánima mea post te; ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Lectiones de Script. occurr.

Post j Lect. ℟. Fortis est ut mors diléctio : lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárum; * Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem. ℣. Stabant juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. * Aquæ multæ. *Cant.* 8. *Joan.* 19.

Post ij Lect. ℟. Aspícient ad me : et plangent planctu, quasi super unigénitum, et * Dolébunt super eum, ut in morte primogéniti. ℣. Jesus clamans, expirávit : erant autem de longè aspicientes María Magdaléne, et áliæ quæ cum eo ascénderant Jerosólymam. * Dolébunt super eum, ut in morte primogéniti. *Zach.* 12. *Marc.* 15.

Post iij Lect. ℟. Accepto Joseph córpore Jesu, pósuit illud in monumento suo novo, et ábiit : * Erat ibi María Magdaléne, et áltera María; sedentes contra sepulcrum. ℣. Abjecérunt in terram cápita sua vírgines Jerúsalem. * Erat. Glória Patri. * Erat. *Matth.* 27. *Thren.* 2.

IN II NOCTURNO.

Ant. 3. à. Num quem díligit ánima mea vidistis? quæsívi illum; et non invéni. *Cant.* 3.

Ant. 5. C. Fíliæ Jerúsalem, si invenéritis dilectum, nuntiáte ei quia amóre lángueo. *Cant.* 5.

Ant. 7. a. Quò declinávit dilectus tuus? et quærémus eum tecum. *Cant.* 5.

℣. Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte; ℟. Dum dícitur mihi : Ubi est Deus tuus? *Ps.* 41.

LECTIO IV.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Homil. 25 *in Ev.*

MARIA Magdaléne, postquam venit ad monumentum,

ibíque corpus Domínicum non invénit, sublátum crédidit, atque discípulis nuntiávit. Qui venientes, vidérunt; atque ita esse ut múlier díxerat, credidérunt. Et de eis prótinus scriptum est : Abiérunt ergo discípuli ad semetipsos. Ac deinde subjúngitur : María autem stabat ad monumentum foris, plorans. Quâ in re pensandum est hujus mulíeris mentem quanta vis amóris accénderat, quæ à monumento Dómini, étiam discípulis recedéntibus, non recedébat. Exquirébat quem non invénerat : flebat inquirendo, et amóris sui igne succensa, ejus quem sublátum crédidit, ardébat desidério. Unde cóntigit ut eum tunc sola vidéret, quæ remánserat ut quæreret : quia nimírum virtus boni óperis, perseverántia est; et voce Veritátis dícitur : Qui perseveráverit usque in finem, hic salvus erit.

℟. Unâ sábbati María Magdaléne * Venit mane, cùm adhuc ténebræ essent, ad monumentum, et vidit lápidem sublátum à monumento. ℣. Bene consurgit dilúculo, qui quærit bona. * Venit mane. *Joan.* 20. *Prov.* 11.

Lectio v.

Sed María cùm fleret, inclinávit se, et prospexit in monumentum. Certè jam monumentum vácuum víderat, jam sublátum Dóminum nuntiáverat : quid est quod se íterum inclínat, íterum vidére desíderat? Sed amanti semel aspexisse non súfficit; quia vis amóris intentiónem multíplicat inquisitiónis. Quæsívit ergo priùs, et mínimè invénit : perseverávit ut quæreret, unde et cóntigit ut inveníret : actumque est ut desidéria diláta créscerent, et crescéntia cáperent quod invenissent. Sancta enim desidéria dilatióne crescunt; si autem dilatióne defíciunt, desidéria non fuérunt. Hoc amóre arsit quisquis ad veritátem pertíngere pótuit. Hinc Ecclésia in Cánticis Canticórum dicit : Vulneráta caritáte ego sum. Hinc rursus ait : Anima mea liquefacta est, ut dilectus locútus est.

℟. Cucurrit ad Petrum María Magdaléne, et ad álium discípulum quem amábat Jesus, et dicit illis : Tulérunt Dóminum de monumento, * Et nescímus ubi posuérunt eum. ℣. Quæsívi quem díligit ánima mea : quæsívi illum, et non invéni : * Et. *Joan.* 20. *Cant.* 3.

Lectio vi.

Mens namque hóminis, Conditóris sui spéciem non quærentis, malè dura est; quia in semetipsa rémanet frígida. At si ardére jam ex desidério cœperit ad sequendum quem díligit, liquefacta per ignem amóris currit. Fit desidério ánxia : vilescunt in século cuncta quæ placébant: nihil est quod extra Conditórem líbeat; et quæ priùs delectábant ánimum, fiunt póstmodum

póstmodum vehementer onerósa. Nihil ejus mœstítiam consolátur, quousque adhuc qui desiderátur, non aspícitur. Mœret mens, lux ipsa fastídio est. Ista ítaque quæ sic amat, se ad monumentum, quod perspéxerat, íterum inclinat.

℟. Exiit Petrus, et ille álius discípulus, et venérunt ad monumentum: María autem *Stabat ad monumentum foris, plorans. ℣. Donec propinquet, non consolábitur; et non discédet, donec Altíssimus aspíciat. * Stabat. Glória. *Stabat. *Joan.* 20. *Eccli.* 35.

IN III NOCTURNO.

Ant. 3. c. Páululùm cùm pertransíssem eos, invéni quem díligit ánima mea. *Cant.* 3.

Ant. 6. F. Ego dilecto meo; et ad me convérsio ejus. *Cant.* 7.

Ant. 8. c. Anima mea liquefacta est, ut dilectus meus locútus est. *Cant.* 5.

℣. Defécit caro mea et cor meum: ℟. Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum. *Ps.* 72.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Cap. 20.

In illo témpore; María stabat ad monumentum foris, plorans. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Tract. 121.

Sublatum esse Dóminum de monumento discípulis ejus nuntiáverat María Magdaléne: quò illi venientes, invenérunt sola linteámina quibus corpus fúerat involútum. Abiérunt ergo ad semetipsos discípuli, id est, ubi habitábant, et unde ad monumentum cucúrrerant. María autem stabat ad monumentum foris, plorans: viris enim recedéntibus, infirmiórem sexum in eódem loco fórtior figébat affectus; et óculi qui Dóminum quæsierant, et non invénerant, lácrymis jam vacábant, ámpliùs dolentes quòd fúerat de monumento ablátus, quàm quòd fúerat in ligno occísus; quóniam magistri tanti, cujus eis vita subtracta fúerat, nec memória remanébat. Tenébat ítaque ad monumentum jam dolor iste mulíerem.

℟. Dum fleret María, * Inclinávit se, et prospexit in monumentum, et vidit duos Angelos in albis sedentes, unum ad caput, et unum ad pedes, ubi pósitum fúerat corpus Jesu. ℣. Præ sollicitúdine quiéscere non pótuit. * Inclinávit se. *Joan.* 20. *Jerem.* 49.

LECTIO VIII.

Quid sibi vult, quod ista cùm fleret, rursum in monumentum inclináta prospexit? Utrùm quod nímiùm dolébat, nec suis nec illórum óculis fácilè putábat esse credendum? An pótiùs divíno instinctu in ánimo ejus effectum est, ut prospíceret?

Prospexit enim, et vidit duos Angelos in albis sedentes, unum ad caput, et unum ad pedes, ubi pósitum fúerat corpus Jesu. Dicunt ei illi: Múlier, quid ploras. Angeli lácrymas prohibébant: at illa eos putans interrogáre nescientes, causas prodit lacrymárum. Quia tulérunt, inquit, Dóminum meum, et néscio ubi posuérunt eum. Hoc erat causa major dolóris, quia nesciébat quò iret ad consolandum dolórem. Sed hora jam vénerat, quâ gáudium succéderet flétibus. Conversa est retrorsum, et vidit Jesum stantem.

℟. Dicunt ei Angeli: Múlier, quid ploras? Dicit eis: * Quia tulérunt Dóminum meum, et néscio ubi posuérunt eum. ℣. Idcirco ego plorans, et óculus meus dedúcens aquas; * Quia. *Joan,* 20. *Thren.* 1.

LECTIO IX.

Serm. 246. *n.* 3.

PUTAVIT eum hortulánum; et ait illi: Dómine, si tu abstulisti eum, ostende mihi ubi posuisti eum, et ego eum tollam. Quasi díceret, Mihi necessárius est; tibi non. O múlier, necessárium tibi putas mórtuum Christum; vivum agnosce. Tu mórtuum quæris; sed ipse tecum vivus lóquitur. Nihil autem nobis mórtuus prodesset, nisi à mórtuis resurrexisset. Et qui quærebátur mórtuus, vivum se ostendit. Quómodo vivum? Próprio nómine ipsam appellávit: María. Et contínuò illa, nómine suo audíto, Rabbóni respondit. Hortulánus enim pótuit dícere, Quem quæris? quid ploras? María, non posset dícere, nisi Dóminus. Nómine ipse appellávit, qui ad regnum cœlórum vocávit. Hoc nomen dixit, quod in libro suo ipse scrípserat: María. Et illa, Rabbóni, quod est magister. Ipsum cognóverat, à quo ut cognoscerétur illuminabátur; jam qui priùs hortulánus putabátur, Christus videbátur.

℟. In simplicitáte cordis quærite Dóminum; * Quóniam † Invenítur ab his qui non tentant eum: appáret autem eis qui fidem habent in illum. ℣. Conversa est María retrorsum, et vidit Jesum stantem: * Quóniam. Glória. † Invenítur. *Sap.* 1. *Joan.* 20.

℣ *Sacerd.* Exultábit cor meum in salutári tuo: ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

AD LAUDES.

Ant. 6. F. Vidit Jesum María, et non sciébat quia Jesus est; et dicit ei: Múlier, quid ploras? quem quæris? *Joan.* 20.

Ant. 3. à. María exístimans quia hortulánus esset, dicit ei: Dómine, si tu sustulisti eum, dícito mihi ubi posuisti eum; et ego eum tollam. *Joan.* 20.

Ant. 5. a. Dicit ei Jesus:

María. Conversa illa, dicit ei: Rabbóni, quod dícitur, Magister. *Joan.* 20.

CANTICUM. *Cant.* 3.

QUÆSIVI quem díligit ánima mea; * quæsívi illum, et non invéni.

Surgam et circuíbo civitátem; * per vicos et platéas quæram quem díligit ánima mea.

Quæsívi illum, * et non invéni.

Invenérunt me vígiles, qui custódiunt civitátem: * Num quem díligit ánima mea vidístis?

Páululùm cùm pertransíssem eos, invéni quem díligit ánima mea: * ténui eum, nec dimittam.

Ant. 8. *G.* Dicit ei Jesus: Noli me tángere; nondum enim ascendi ad Patrem meum. *Joan.* 20.

Ant. 7. *ç.* Vade ad fratres meos, et dic eis: Ascendo ad Patrem meum, et Patrem vestrúm; Deum meum, et Deum vestrum. *Joan.* 20.

CAPITULUM. *Prov.* 8.

EGO diligentes me díligo; et qui mane vígilant ad me, invénient me.

HYMNUS. *S. V.*

MARIA sacro sáucia vúlnere,
Non jam dolendum quid Dominum doles?
Semper renascens hic amóris
Unde tibi violentus ardor?
Quem quæris ipso fúneris in sinu,
Victo triumphat fúnere clárior,
Vivit: retecto jam sepulcro,
Ecce jacent revolúta saxa.
MYRRHAM quid affers, vánaque bálsama?
Hæc luce functis débita múnera:
Mox ille donandos Olympo
Non eget his redivívus artus.
Ingens amantem te dolor índicat;
Amans vicissim se Deus óbtulit:
Agnosce vocem tu Magistri
Nómine te proprio vocantis.
Tu prima testis, prímaque núntia,
Velox in urbem prótinus ádvola;
Christíque nutantes Ministros
Plena Deo propióre firma.
Laus summa Patri, súmmaque Fílio:
Sit summa puro laus quoque Flámini,
Afflante quo semper calescunt
Æthereis pia corda flammis.
Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. *D.* Appáruit Jesus primò Maríæ Magdalénæ. Illa vadens, nuntiávit his qui cum eo fúerant, lugéntibus et fléntibus. *Marc.* 16.

Orémus. ORATIO.

DEUS, cujus Unigénitus post resurrectiónem suam primò Maríæ Magdalénæ appáruit: præsta, quæsumus, ut ejus intercessióne, eumdem in déxtera tua sedentem vidére mereámur Dóminum nos-

trum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit et regnat.

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Vidit Jesum.

AD TERTIAM.

Ant. 3. à. María.

CAPITULUM. *Cant.* 3.

SURGAM, et circuíbo civitátem: per vicos et platéas quæram quem díligit ánima mea.

℟ *br.* Deus, Deus meus, * Ad te de luce vígilo. Deus. ℣. Sitívit in te * ánima mea: * Ad te. Glória. Deus. *Ps.* 62.

℣. Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: ℟. Fáciem tuam, Dómine, requíram. *Ps.* 26.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Dicit ei Jesus.

CAPITULUM. *Sap.* 6.

SAPIENTIA fácilè vidétur ab his qui díligunt eam, et invenítur ab his qui quærunt illam. Præóccupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat.

℟ *brev.* Exquisívi Dóminum, * Et exaudívit me. Exquisívi. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus meis * erípuit me, * Et exaudívit me. Glória. Exquisívi. *Ps.* 33.

℣. Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, ℟. Consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam. *Ps.* 93.

AD NONAM.

Ant. 7. ç. Vade.

CAPITULUM. *Tob.* 12.

SACRAMENTUM Regis abscóndere bonum est; ópera autem Dei reveláre et confitéri honoríficum est.

℟ *br.* Confitébor tibi, Dómine, * In toto corde meo. Confitébor. ℣. Narrábo * ómnia mirabília tua, * In toto. Glória. Confitébor. *Ps.* 9.

℣. Ecce lábia mea non prohibébo: ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD II VESPERAS.

Ant. 1. *f.* Regressæ mulíeres à monumento nuntiavérunt Undecim ómnia quæ víderant; erat autem María Magdaléne, et Joanna, et céteræ quæ cum eis erant. *Luc.* 24.

Ant. 3. a. Et ecce Jesus occurrit illis, dicens: Avéte. Illæ autem accessérunt, et tenuérunt pedes ejus, et adoravérunt eum. *Matth.* 28.

Ant. 4. E. Ait illis Jesus: Nolíte timére: ite, nuntiáte frátribus meis, ut eant in Galilæam; ibi me vidébunt. *Matth.* 28.

Ant. 5. C. Audiérunt Apóstoli quod víveret Dóminus, et visus esset à María. *Marc.* 16.

Ant. 6. F. Venit María Magdaléne annúntians discípulis, Quia vidi Dóminum. *Joan.* 20.

CAPITULUM. *Act.* 10.

QUEM occidérunt suspendentes in ligno, hunc Deus suscitávit tértiâ die, et dedit eum manifestum fíeri.

Hymn. María sacro, 459.

℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis: ℟. In médio ecclésiæ laudábo te. *Ps.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Erant Apóstoli perseverantes unanímiter in oratióne cum muliéribus; et repléti sunt omnes Spíritu sancto. *Act.* 1.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. sancti Apollinaris, Episcopi et Martyris : *Ant.* Ecce. ℣. In Deo, viij. *Oratio ut infrà.*

DIE 23.

S. APOLLINARIS,

EPISCOPI ET MARTYRIS.

Simplex.

De Comm. unius Martyris.

LECTIO III.

Sermo sancti Petri Chrysólogi. *Serm.* 128.

Beatus Apollináris primo sacerdótio solus hanc Ecclésiam Ravennátem vernáculo atque ínclyto martyrii honóre decorávit. Nec eum quisquam Confessóris vocábulo minórem credat esse quàm Mártyrem, quem Dei nutu quotidiánum et multíplicem reversum cónspicit ad agónem. Audi Paulum dicentem : Quotídie mórior. Semel mori parum est eum, qui potest Regi suo gloriósam sæpe de hóstibus referre victóriam. Non tam mors, quàm fides et devótio, Mártyrem facit : et sicut virtútis est in ácie, in conflictu pro re amáta succúmbere; ita perfectæ virtútis est diu ágere, et consummáre certámina. Injécit tela quæ pótuit, et ómnia armórum suórum génera cállidus exégit inimícus; nec tamen fortíssimi ductóris movére mentem pótuit, aut temeráre constántiam. Festinábat Christus ad Mártyrem; Martyr suum festinábat ad Regem. Sed ut propugnatórem suum sibi Ecclésia sancta retinéret, Christo vehementer occurrit; ut vincenti justítiæ reserváret corónam; et sibi, belli témpore, præliatóris sui præséntiam condonáret. Fundébat sæpe Confessor sánguinem suum; suisque vulnéribus, fide mentis suæ testabátur auctórem. Cœlum suspíciens, carnem despiciébat et terram. Vicit tamen, ténuit, et à suo desidério retardári Mártyrem ténera adhuc Ecclésiæ impetrávit infántia. Et quid plura, fratres? Egit, egit Ecclésia sancta mater, ut nusquam à suo separarétur Antístite. Ecce vivit, ecce ut bonus pastor suo médius assistit in grege; nec unquam separátur spíritu, qui córpore præcessit ad tempus. Præcessit, dico, hábitu : céterùm ipsâ inter nos córporis sui habitatióne quiescit. Extinctus est diábolus, persecútor occúbuit : ecce regnat et vivit qui pro Rege suo desiderávit occídi.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui hunc diem beáti Apollináris Sacerdótis tui martyrio consecrasti : tribue nobis fámulis tuis, ut cujus venerandam celebrámus fe-

stivitátem, précibus ejus indulgéntiam consequámur; Per Dóminum.

DIE 25.

SANCTI JACOBI, (*Zebed.*) APOSTOLI.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apostolorum, præter ea quæ hìc habentur propria.

Pridie ad Magníf. *Ant.* 1. J. Procédens Jesus, vidit Jacóbum et Joannem fratrem ejus in navi, cum Zebedæo patre eórum, reficientes rétia sua; et vocávit eos: illi autem, relictis rétibus et patre, secúti sunt eum. *Matth.* 4.

Oratio ut infrà, 464.

IN I NOCT. Lectiones de Scriptura occurente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

JACOBUS Zebedæi fílius, Joannis Apóstoli frater, natióne Galilæus, vocátus à Christo cum fratre, relicto patre cum mercenáriis, et rétibus, secútus est Dóminum; qui impósuit utríque nomen Boanerges, quod est, Fílii tonítrui. Is unus fuit ex tribus Apóstolis quos Salvátor máximè dilexit, voluitque interesse miráculo, cùm Jáiri Archisynagógi fíliam à mórtuis excitávit. Eum étiam cum Petro et Joanne assumpsit Christus testem suæ transfiguratiónis. Ambitiósæ illíus petitiónis occasióne, quâ fratres ambo Dóminum rogábant, ut alter ad déxteram ejus, alter ad sinistram in glória sedéret, suam Christus eorumque passiónem prædixit his verbis: Cálicem quem ego bibo, bibétis; et baptismo quo ego baptízor, baptizabímini.

LECTIO V.

JACOBUM quoque cum Petro et Joanne assumpsit Christus, cùm éxiit in montem Olivéti, Patrem rogatúrus ántequam à Judæis apprehenderétur; et post resurrectiónem, appáruit eídem cum Petro, et áliquot áliis piscántibus ad mare Tiberíadis. Quamvis autem hos tres Petrum, Jacóbum et Joannem Dóminus per tot signa céteris prætulisset, non tamen, inquit Clemens Alexandrínus, post Servatóris ascensum de primo honóris gradu inter se contendérunt; sed Jacóbum, cognómine Justum, Hierosolymórum Epíscopum elegérunt. Duódecim verò tríbubus quæ erant in dispersióne, Jacóbus Zebedæi prædicátor destinátus fuisse tráditur. Sed ántequam ab Hierosólymis discéderet, Heródes, ut Judæis se gratum exhibéret, Jacóbum in civitáte Evangélium Christi prædicantem, in ipso azymórum die, cápitis condemnávit. Hunc in virginitáte usque ad mortem permansisse refert Epiphánius. Ejus corpus Compostellam in Hispánia translátum magnâ veneratióne cólitur; conveniéntibus eò, religiónis et voti causâ, ex toto terrárum

orbe peregrinis. Céterùm memória ipsius natális hodierno die, qui Translatiónis dies est, ab Ecclésia celebrátur; cùm ipse, circa Festum Paschæ, primus Apostolórum Hierosólymis profúso sánguine testimónium Jesu Christo déderit.

LECTIO VI.

Ex libro séptimo Hypotypóseon sancti Clementis Presbyteri Alexandríni.

Euseb. Hist. Eccl. l. 2. *c.* 9.

Is qui Jacóbum judício obtúlerat, cùm illum vidisset Christi fidem líberè confiténtem, commótus viri constántiâ, se quoque Christiánum esse affirmávit. Ambo ígitur simúl ad supplícium ducti sunt. Cùmque inter eundum rogasset Jacóbum comes, ut sibi véniam daret, paulisper morátus Jacóbus: Pax tibi, inquit, statimque illum osculátus est. Ita simul ambo cápite truncáti, interiére.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum. *Cap.* 20.

In illo témpore, Accessit ad Jesum mater filiórum Zebedæi, cum fíliis suis, adórans et petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

De Petit. filior. Zeb. contra Anom. 8. *n.* 5.

Duo sunt quæ innuit Christus, dicens, Nescítis quid petátis: unum, quod de regno loquantur de quo sermónem Christus non instituérat; non enim de terréno annuntiátum erat: álterum, quod dum sedis prærogatívam et céteris clarióres vidéri contendunt, ádmodum intempestívè ista quærant; tempus enim illud non coronárum aut præmiórum, sed certáminum, luctárum, labórum, sudórum, stadiórum fuit, atque præliórum. Hoc ígitur sibi vult illud quod ait: Nescítis quid petátis, dum de his apud me verba fácitis, cùm necdum labóres ullos exantlavéritis, cùm incorrectus adhuc máneat orbis terrárum; nondum è carcéribus exiliistis, nondum ad ineunda luctámina vos exuístis. Potestis bíbere cálicem quem ego bibitúrus sum, et baptismo quo ego baptízor baptizári? cálicem hoc loco et baptismum, crucem suam et mortem appellans: cálicem quidem, quóniam cum voluptáte illum ébibit: baptismum autem, quia per illam orbem terrárum expurgábat. Quod autem dicit, est hujúsmodi: Potestis occídi et mortem oppétere? horum enim nunc tempus est; fúnerum, periculórum, labórum. Verùm illi, Póssumus, ínquiunt; cùm nec intélligant quid affirment, sed adducti spe impetrandi postuláta, promittant.

LECTIO VIII.

At illis ait: Cálicem quidem meum bibétis, et baptismo quo ego baptízor baptizabí-

mini; mortem sic appellans: nam et Jacóbo gládio caput abscissum; et multóties mórtuus est Joannes. Sedére autem ad déxteram meam et ad sinistram, non est meum dare, sed quibus parátum est. Quod hic dicit, est ejúsmodi: Vos quidem moriémini, occidémini et honórem martyrii obtinébitis; sed, ut ómnium primi sitis, non est meum dare, sed, eórum qui decertant, accípere, ob majus nempe stúdium, ob majórem ánimi alacritátem. Id enim præstandum habet certáminum árbiter, ut non témerè, aut quoquómodo præmia largiátur, sed honórem fortitúdini déferat: hoc nimírum et Christus facit; et ita locútus est, ut indicáret non ipsíus esse solíus dare, sed eórum qui decertant, accípere. Nam si solíus esset ipsíus, omnes hómines salvi fíerent, et ad agnitiónem veritátis venírent: si solíus esset ipsíus, differentes honóres non essent; omnes enim ipse cóndidit, et æquáliter est illi cura de ómnibus.

¶ *Ubi nulla fit Commemor.*

LECTIO IX.

HÆC porrò dicébat, ut osténderet non posse nos dormiendo vel stertendo in regnum cœlórum introíre, sed per multas tribulatiónes accipienda esse illa præmia. Nam quia, propter eam, quâ plúrimùm apud ipsum valébant, amicítiam et grátiam, censébant fore ut ipsos étiam honóre céteris anteferret; ne hâc spe delúsi negligentióres eváderent, dixit: Non est meum dare, sed vestrùm, si velítis, accípere; ut majórem ánimi alacritátem exhibeátis, ut majórem labórem, ut stúdium majus: opéribus enim corónas propóno, et labóribus honóres, et præmia sudóri: hæc apud me commendátio valet máximè, quæ ab óperum exhibitióne prománat.]

DE S. CHRISTOPHORO

LECTIO IX.

CHRISTOPHORUS in Lycia, Décio imperante, ut créditur, post diversa ac crudelíssima tormenta, truncáto cápite martyr occúbuit. Quàm célebris et antíqua ejus venerátio per universam Ecclésiam fúerit, testantur tum cétera Græcórum et Latinórum Martyrológia, cùm pervetustum illud atque primárium quod quidem sancti Hierónymi nómine insignítum circumfertur, et jam à séptimo sǽculo descríbi cœptum est in Ecclésiis. Ædes verò sacræ et basílicæ sub ejus invocatióne consecrátæ, in váriis Galliárum, Hispániæ et Itáliæ regiónibus passim occurrunt.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Cálicem, quem ego bibo, bibétis; et baptismo, quo ego baptízor, baptizabímini. *Marc.* 10.

Orémus. ORATIO.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui Apostolórum tuórum primítias beáti Jacóbi

sánguine dedicasti: da, quæsumus, Ecclésiæ tuæ, ejus semper et confessióne firmári, et patrocíniis confovéri; Per Dóminum.

Pro Commem. S. Christophori, Ant. Bonum. ℣. Adjútor. *Oratio,* Adesto, xij.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Misit Heródes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclésia; occídit autem Jacóbum fratrem Joannis gládio. *Act.* 12.

Oratio, Omnípotens, *ut suprà.*

Fit Commem. de sequenti, Ant. Egrediétur. ℣. Jurávi, *infrà. Oratio,* Deus, qui beátis, 470.

DIE 26.

SS. JOACHIM ET ANNÆ,

PARENTUM B. MARIÆ.

Duplex-minus.

¶ *Si habeat I VESPERAS.*

Ant. 6. F. Ego Dóminus, qui appárui Abraham, Isaac et Jacob, in Deo omnipotente: recordátus sum pacti mei. *Exod.* 6.

Ant. 8. *G.* Ego ero vobis in Deum, ut súscitem juramentum quod jurávi pátribus vestris. *Jerem.* 11.

Ant. 3. a. Abraham patrem vestrum unum vocávi, et benedixi ei, et multiplicávi eum. *Is.* 51.

Ant. 7. c. Respíciam vos, et créscere fáciam: et firmábo pactum meum vobiscum. *Levit.* 26.

Ant. 1. *f.* Germináre fáciam David germen justítiæ: multiplicábo semen David servi mei. *Jerem.* 33.

CAPITULUM. *Isai.* 55.

INCLINATE aurem vestram, et venite ad me: audíte, et vivet ánima vestra; et fériam vobiscum pactum sempiternum, misericórdias David fidéles.

℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus: et * Suscitábo David germen justum; et regnábit rex, et † Fáciet judícium et justítiam in terra. ℣. Dabo vobis sancta David fidélia: * Suscitábo. Glória. † Fáciet. *Jerem.* 23. *Act.* 13.

Hymn. Regále, *infrà* 470.

℣. Jurávi in sancto meo, si David méntiar: ℟. Semen ejus in ætérnum manébit. *Ps.* 88.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascendet, et requiescet super eum Spíritus Dómini. *Is.* 11.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Christum factum ex sémine David secundùm carnem, * Veníte, adorémus. *Rom.* 1.

HYMNUS.

PROMISSA mundo gáudia
Jam sperat humánum genus;
Adsunt beáti cónjuges,
Orbíque Christum præparant.
Hunc Anna votis ádvocans,
Summi parentem Núminis,
Thori fidélis præmium,

...

Favente cœlo, cóncipit.

Fœcunda radix púllulans
Florem tenellum próferet,
Qui lætus optáto dabit
Fructum salútis gérmine.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. 2. D. Dóminus testificátus est inter te et uxórem: et hæc párticeps tua, et uxor fœderis tui. *Malach.* 2.

Ant. 3. à. Fáciat Dóminus hanc mulíerem, quæ ingréditur domum tuam, sicut Rachel et Liam, quæ ædificavérunt domum Israel. *Ruth* 4.

Ant. 4. E. Fiat domus tua sicut domus Phares, ex sémine quod tibi déderit Dóminus ex hac puella. *Ruth* 4.

℣. Benedicti vos à Dómino, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 113.

Lectiones de Script. occurr.

Post j Lect. ℟. Tu, Dómine Deus, elegisti Abraham, et invenisti cor ejus fidéle coram te, et percussisti cum eo fœdus, et implesti verba tua; * Quóniam justus es. ℣. Ex fide sunt filii Abrahæ, benedicentur cum fidéli Abraham; * Quóniam. 2 *Esdr.* 9. *Galat.* 3.

Post ij Lect. ℟. Quærite Dóminum, et confirmámini; quærite fáciem ejus semper: * Mementóte mirabílium ejus, semen Abraham servi ejus. ℣. Filii Dei estis per fidem, semen Abrahæ estis, secundùm promissiónem hærédes: * Mementóte. *Ps.* 104. *Galat.* 3.

Post iij Lect. ℟. Deus memínerit testamenti sui quod locútus est ad Abraham, et Isaac, et Jacob, servórum suórum fidélium; * Et † Exáudiat oratiónes vestras. ℣. Vos Dóminus multíplicet, et abundáre fáciat caritátem vestram in ínvicem, * Et. Glória Patri. † Exáudiat. 2 *Mach.* 1. 1 *Thess.* 3.

IN II NOCTURNO.

Ant. 5. a. Erant ambo incedentes in ómnibus mandátis et justificatiónibus Dómini sine queréla. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Exaudítæ sunt preces ambórum in conspectu glóriæ summi Dei. *Tob.* 3.

Ant. 1. a. Dóminus amávit eos, elegitque semen eórum post eos. *Deut.* 10.

℣. Oculi Dómini super justos, ℟. Et aures ejus in preces eórum. *Ps.* 33.

LECTIO IV.

Sermo sancti Joannis Damascéni.

Or. 1 *de Nat. B. M. V.*

Quoniam futúrum erat ut Dei génitrix Virgo ex Anna nascerétur, natúra grátiæ germen antevértere non ausa est; sed mansit fructûs expers, donec grátia fructum éderet. Nasci siquidem primogénitam oportébat, ex qua nascitúrus esset omnis creatúræ primogénitus, in quo *ómnia* constant. O par beátum Jóachim et Anna! vobis omnis creatúra obstricta est. Per vos,

enim donum ómnium donórum præstantíssimum Creatóri óbtulit, nempe castam matrem quæ sola Creatóre digna erat.

℟. Ex toto corde suo * Orábant Deum ut visitáret pópulum suum Israel. ℣. Expectábant redemptiónem Israel : * Orábant. *Judith* 4. *Luc.* 2.

LECTIO V.

EXULTA, Jóachim, quóniam ex fília tua Puer natus est nobis, et fílius datus est nobis; et vocábitur nomen ejus, magni consílii, hoc est, salútis universi mundi Angelus, Deus, Fortis. Nestórius erubescat, et ori manum impónat. Puer iste Deus est : qui ergo puérperam Dei genitrícem negas? Si quis sanctam Vírginem Dei genitrícem non confitétur, aliénus est à Deitáte. Non meum hoc dictum est, etsi meus est sermo : hanc enim diviníssimam hæreditátem à Theólogo patre Gregório accépi. O beátum par Jóachim et Anna, immaculatíssimum prorsus! Ex fructu ventris vestri cognoscímini, velut alícubi Dóminus ait : Ex frúctibus eórum cognoscétis eos. Uti Deo gratum erat, atque eâ dignum quæ ex vobis orta est, vitæ vestræ ratiónes instituistis. Castâ enim et sanctâ conversatióne vestrâ virginitátis moníle protulistis.

℟. Tulit uxórem : et dedit illi Dóminus ut concíperet et páreret. Dixeruntque mulíeres : Benedictus Dóminus, qui * Non est passus ut defíceret famíliæ tuæ nomen in Israel. ℣. Deus Israel ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, et memorári testamenti sui sancti, * Non. *Ruth* 4. *Luc.* 1.

LECTIO VI.

O CASTISSIMUM rationálium túrturum par Jóachim et Anna! vos castitátem, quam natúræ lex præscríbit conservantes, ea quæ natúram súperant, divínitus estis consecúti : mundo quippe Dei matrem viri nésciam peperistis. Vos piè et sanctè in humána natúra vitam agentes, fíliam Angelis superiórem, nuncque Angelórum dóminam edidistis. O speciosíssima dulcissímaque puella! O lílium inter spinas, ex generosíssima, et máximè nobilíssima, ac máximè régia radíce Davídica progénitum! O rosa quæ ex spinis, Judæis scilicet, orta es, divinóque odóre cuncta perfudisti! O fília Adámi, et Dei mater! Beátæ ulnæ quæ te gestavérunt; lábia item quibus castis ósculis tuis frui concessum est!

℟. Cùm essent justi, * Erudiérunt fíliam suam secundùm legem Móysi. ℣. Coæquálem nobiscum sortíti fidem in justítia Dei nostri et Salvatóris, * Erudiérunt. Glória Patri. * Erudiérunt. *Dan.* 13. 2 *Petr.* 1.

IN III NOCTURNO.

Ant. 3. c. In sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te; nomen tuum

et memoriále tuum in desidério ánimæ. *Is*. 26.

Ant. 7. d. Nunc, Dómine Deus Israel, firmentur verba tua quæ locútus es servo tuo David. 3 *Reg*. 8.

Ant. 6. F. Dabis veritátem Jacob, misericórdiam Abraham, quæ jurasti pátribus nostris à diébus antíquis. *Mich*. 7.

℣. Fiat misericórdia tua. Dómine, super nos, ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps*. 32.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam. *Cap*. 3.

IN illo témpore; Jesus erat incípiens quasi annórum triginta, ut putabátur, fílius Joseph, qui fuit Heli. Et réliqua.

Homília sancti Irenæi, Epíscopi et Mártyris.

Adv. Hæres. lib. 3. *c*. 33.

LUCAS genealógiam quæ est à generatióne Dómini nostri usque ad Adam, septuaginta duas generatiónes habére ostendit : finem conjungens inítio, et signíficans quóniam ipse est qui omnes gentes exinde ab Adam dispersas, et universas linguas, et generatiónes hóminum cum ipso Adam in semetipso recapitulátus est. Unde et à Paulo typus futúri dictus est ipse Adam.

℟. Qui sanctíficat, et qui sanctificantur, ex uno omnes; propter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre : * Nusquam enim Angelos, sed semen Abrahæ apprehendit. ℣. Quid est homo, quòd memor es ejus? aut filius hóminis, quóniam vísitas eum? Minuisti eum paulò minùs ab Angelis : * Nusquam. *Hebr*. 2. *Ps*. 8.

LECTIO VIII.

PROPHETA dicit : Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii. Primogénitus enim mortuórum natus Dóminus in sinum suum recípiens prístinos patres, regenerávit eos in vitam Dei, ipse inítium viséntium factus, quóniam Adam inítium moriéntium factus est. Propter hoc et Lucas inítium generatiónis à Dómino inchoans in Adam rétulit, significans quóniam non illi hunc, sed hic illos in Evangélium vitæ regenerávit. Sic autem et Evæ inobediéntiæ nodus solutiónem accépit per obediéntiam Maríæ : quod enim alligávit virgo Eva per incredulitátem, hoc virgo María solvit per fidem.

℟. Misericórdia Dómini ab æterno et usque in æternum super timentes eum; * Et justítia illíus in fílios filiórum, his qui servant testamentum ejus. ℣. Misericórdia Dómini à progénie in progénies timéntibus eum; * Et justítia. *Ps*. 102. *Luc*. 1.

LECTIO IX.

NECESSE ergo fuit Dóminum ad pérditam ovem venientem, et tantæ dispositiónis recapitulatiónem facientem, et suum plasma requiréntem, illum ipsum hóminem salváre qui factus fúerat secundùm

imáginem aut similitúdinem ejus, id est, Adam, adimplentem témpora ejus condemnatiónis quæ facta fúerat propter inobediéntiam, quæ Pater pósuit in sua potestáte; quóniam et omnis dispositio salútis quæ circa hóminem fuit, secundùm plácitum fiébat Patris, uti non vincerétur Deus, neque infirmarétur ars ejus. Si enim qui factus fúerat à Deo homo, ut víveret, hic amittens vitam. læsus à serpente qui depraváverat eum, jam non reverterétur ad vitam, sed in totum projectus esset morti, victus esset Deus, et superasset serpentis. nequítia voluntátem Dei : sed quóniam Deus invictus et magnánimus est, magnánimum quidem se exhíbuit ad correctiónem hóminis, et probatiónem ómnium. Per secundum autem hóminem alligávit fortem, dirípuit vasa ejus, et evacuávit mortem, vivíficans eum hóminem qui fúerat mortificátus.

℟. Deus Israel jusjurandum jurávit ad Abraham patrem nostrum, datúrum se nobis, ut sine timóre serviámus illi, * In sanctitáte et justítia coram ipso, † Omnibus diébus nostris. ℣. Filii sanctórum sumus; et vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo, * In. Glória. † Omnibus. *Luc.* 1. *Tob.* 2.

℣ *Sacerdotal.* Qui timétis Dóminum, laudáte eum : ℟. Universum semen Jacob, glorificáte eum. *Ps.* 21.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Laudémus gloriósos parentes in generatióne sua, quorum pietátes non defuérunt. *Eccli.* 44.

Ant. 2. D. Semen benedictórum Dómini est, et nepótes eórum cum eis. *Is.* 65.

Ant. 4. A. Dívites virtúte glóriam adepti sunt, et in diébus suis habentur in láudibus. *Eccli.* 44.

CANTICUM. *Isai.* 44.

Audi Jacob serve meus, * et Israel, quem elégi.

Hæc dicit Dóminus, fáciens et formans te, * ab útero auxiliátor tuus.

Noli timére, serve meus Jacob, * et rectíssime quem elégi.

Effundam enim aquas super sitientem, * et fluenta super áridam.

Effundam Spíritum meum super semen tuum, * et benedictiónem meam super stirpem tuam.

Ant. 6. *C.* Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrandi laudes eórum. *Eccli.* 44.

Ant. 8. G. Cum sémine eórum pérmanent bona : semen eórum et glória eórum non derelinquétur. *Eccli.* 44.

CAPITULUM. *Rom.* 9.

Non omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelítæ : neque qui semen sunt Abrahæ, omnes fílii; sed in Isaac vocábitur tibi semen. Id est, non qui fílii carnis, hi fílii Dei; sed qui fílii sunt pro-

missiónis, æstimantur in sémine.

HYMNUS.

Regale Davídis genus,
Et cónjugum par nóbile,
Mundo datúri Vírginem,
Matrem futúram Núminis:
Qui sacra nectit víncula,
Vos jungit ínnocens amor;
Piosque sensus ápprobans
Divínus aspírat favor.
Virtute solâ dívites
Non vos opum fallax decus,
Sed corde fervens cáritas,
Et casta commendat fides.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Dóminus fáciens misericórdiam christo suo David, ℟. Et sémini ejus usque in séculum. *Ps.* 17.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Benedictus Dóminus Deus Israel; quia erexit cornu salútis nobis in domo David púeri sui. *Luc.* 1.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui beátis Jóachim et Annæ tantam grátiam conferre dignátus es, ut ex eis unigéniti Fílii tui mater nascerétur: concéde propítius, ut quorum festivitátem celebrámus, eórum précibus promissam in Christo salútem consequámur; Per eumdem.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Laudémus.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Semen.

CAPITULUM. *Act.* 3.

Vos estis fílii Prophetárum, et testamenti quod dispósuit Deus ad patres nostros, dicens ad Abraham: Et in sémine tuo benedicentur omnes famíliæ terræ.

℟ *br.* Beáta gens * Cujus est Dóminus Deus ejus. Beáta gens. ℣. Pópulus quem elégit * in hæreditátem sibi. * Cujus. Glória Patri. Beáta. *Ps.* 32.

℣. Firmamentum est Dóminus timéntibus eum. ℟. Et testamentum ipsíus ut manifestétur illis. *Ps.* 24.

AD SEXTAM.

Ant. 4. A. Dívites virtúte.

CAPITULUM. *Eccli.* 10.

Semen hóminum honorábitur hoc, quod timet Deum: semen autem hoc exhonorábitur, quod præterit mandáta Dómini.

℟ *br.* Custodiébant * Testimónia ejus. Custodiébant. ℣. Et præceptum quod dedit illis, * Testimónia ejus. Glória. Custodiébant. *Ps.* 98.

℣. In nómine tuo exultábunt totâ die; ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Cum sémine.

CAPITULUM. *Prov.* 17.

Corona senum fílii filiórum; et glória filiórum patres eórum.

℟ *br.* Hæc est generátio * Quæréntium Dóminum. Hæc est. ℣. Quæréntium * fáciem Dei Jacob, * Quæréntium Dóminum. Glória. Hæc est. *Ps.* 23.

℣. Plantáti in domo Dó-

mini, ℟. In átriis domûs Dei nostri florébunt. *Ps.* 91.

AD II VESPERAS.

Ant. 3. a. Excelsus jurejurando dedit Abrahæ glóriam in gente sua, et ut stellas exaltáre semen ejus. *Eccli.* 44.

Ant. 1. D. In Isaac eódem modo fecit : benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testamentum confirmávit super caput Jacob. *Eccli.* 44.

Ant. 4. d. Quæ ad patres repromíssio facta est, hanc Deus adimplévit fíliis. *Act.* 13.

Ant. 8. c. Státuit testamentum David regi fílio Jesse de tribu Juda : hæréditas ipsi et sémini ejus. *Eccli.* 45.

Ant. 6. F. Hujus Deus ex sémine secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum. *Act.* 13.

CAPITULUM. *Rom.* 9.

SUNT Israelítæ, quorum adóptio est filiórum, et glória, et testamentum, et legislátio, et obséquium, et promissa; quorum patres, et ex quibus est Christus secundùm carnem, qui est super ómnia Deus benedictus in sécula. Amen.

Hymnus, Promissa, 465.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Suscépit Deus Israel púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ, sicut locútus est ad patres nostros, Abraham, et sémini ejus in sécula. *Luc.* 1.

Oratio ut suprà ad Laudes.

DIE 28.

SANCTI SAMSONIS,

EPISCOPI. *Semiduplex.*

De Communi Pontificum.

LECTIO II.

SAMSON, in Cámbria génere nobilíssimus, beáto Hiltúto à pueritia commendátus, eódem duce ac magistro ubi adolévit, vota religiónis emísit, ipsóque suadente, à sancto Dubrício totíus regiónis Metropólitâ, Présbyter ordinátus est. Cùm autem secretióris vitæ magno desidério tenerétur, in vicínam ínsulam se recépit; ubi oratióni et mánuum óperi totâ die intentus erat, nocte verò in Scripturárum meditatióne sic pérvigil, ut non nisi gravante somni necessitáte, ad paríetem applícitus, tantisper requiésceret. Abbas in ea ínsula creátus, patrem et avúnculum, quos ad amplectendum monásticum institútum cum tribus avúnculi fíliis nuper addúxerat, ad perfectam cumulatamque virtútem documentis et exemplis evexit. Mox in Hibérniam occasióne datâ profic ísci tur, ampliórem Scriptúræ sacræ intelligéntiam assecutúrus : unde in Cámbriam redux, cùm in horrendam secessisset speluncam, vix Synodi auctoritáte compelli pótuit, ut cœnóbium, quod olim à sancto Germáno constructum fúerat, gubernáret. Non multò pòst consecrátus Episcopus,

in Armóricam enavigávit, diram fortasse Sáxonum tyránnidem fúgiens; nec longè ab Alétha urbe appulsus, Dolense monastérium cóndidit; plúrimos idolórum cultóres Christo acquisívit; ipsosque jam ántea Christiános à superstitiónis fermento véteri, quo nondum satis erant immúnes, pénitus expurgávit.

LECTIO III.

Cum fílius Hoélis secundi, Induálus, instigante ímpio avúnculo, Parísiis injustè detinerétur, caritátis impulsu Childebertum regem adiit, ut illum pro junióris Príncipis libertáte deprecarétur. Votis ánnuit Childebertus: et ínsuper virtútibus sancti Præsulis commótus, Dolénsium Episcopum Samsónem institúi jussit, vel ipsi jam electo réditus majóres addixit, anno círciter quingentésimo quinquagésimo-quinto. Biénnio pòst, tértio Concílio Parisiensi intérfuit et subscripsit. Ad sedem redux, réliquum vitæ in construendis ecclésiis, bárbaris erudiendis, paupéribus alendis, atque formandis Cléricis sanctíssimè impendit. Tandem miráculis clarus migrávit ad Dóminum, et in monastério suo Dolensi sepultus est. Sacræ Samsónis exúviæ décimo século, Normannórum metu, Parísios et Auréliam deportátæ sunt.

Orémus. ORATIO.

Dirige oves tuas, Dómine, in viam salútis ætérnæ, quam beáti Pontíficis Samsónis vita cum doctrína monstrávit; et fac nos, eódem intercedente, sic ejus súbsequi vestígia, ut cum ipso coronári mereámur; Per Dóminum.

VESPERÆ *à Capitulo de sequenti.*

Fit Commem. S. Samsonis: Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum, xxvj. *Oratio ut suprà.*

DIE 29.

SANCTI GUILLELMI,

BRIOCENSIS EPISCOPI.

Semiduplex.

De Communi Pontificum.

LECTIO II.

Guillelmus Briocensis Epíscopus, rebus præclárè gestis, certamínibus pro justítia susceptis, exímiis virtútibus et permultis miráculis, totâ Gálliâ célebris, in Armóricâ primam lucem aspexit, duodécimo vergente século. A primævo juventútis flore, omnis géneris virtútum, castitátis præcípuè amantíssimum se præbuit, atque in servandæ virginitátis propósito ita firmus usque ad finem permansit, ut non semel præ córporis egrégia forma, à pérditis muliéribus ad crimen quasi ineluctabíliter excitátus, adjuvante grátiâ, castíssimo Joseph assimilári merúerit. A Josselíno Briocensi Epíscopo sacris Ordínibus initiátus, et in ejus Ecclésiæ ministério mancipi-

tus, et sub ipso, et sub Petro ac Silvestro próximis successóribus, cum plúrimo animárum fructu laborávit. Mórtuo Silvestro, ómnium votis et suffrágiis, sufficitur Guillelmus, anno círciter millésimo ducentésimo vigésimo. Gregem sibi commissum cum omni diligéntia pavit, ait Innocéntius quartus, et quidem triplíciter, verbo prædicatiónis, fructu oratiónis, et miræ conversatiónis exemplo. Unde, pergit Póntifex, méritò tunc gaudére póterat Briocensis Ecclésia, curæ talis deputáta Pastóris, qui tanquam magistérium vitæ, et misericórdiæ spéculum, totam Británniam, et adjacentes províncias doctrínæ suæ rádiis illustrábat.

LECTIO III.

TANTA erat ejus in páuperes cáritas, ut nulli unquam afflicto opem, subsídium, solamenque recusáverit. Oratióni ádeo fuit intentus, ut præter Horárum canonicárum pensum, íntegrum Psaltérium síngulis diébus íntimâ ánimi pietáte recitáret. Quamvis ei lectus sternerétur, humi tamen sæpius decumbébat. Si quando príncipes viros ad mensam invitáret, parcè étiam tunc cibo reficiebátur, merâ aquâ, aut vino ádmodum dilúto contentus. A Duce Petro Drocensi pulsus in exílium, ob intrépidam in Ecclésiæ defendendis júribus constántiam se ad ægrum cóntulit Pictaviensem Episcopum, cujus vices divínæ glóriæ stúdio, supplére non recusávit. Sed aliquantò pòst, persecutóris enerváto furóre, relictis óvibus aliénis, Pastor bonus ad próprias lætabundus reversus est, interque eas gloriósum vitæ cursum pari fine absolvit, anno, ut créditur, millésimo ducentésimo trigésimo-quarto, vigésimâ-nonâ Július. Virtútes et mirácula beáti Præsulis mirátus Innocéntius quartus Sanctórum catálogo, paucis pòst annis, illum inséruit.

Oratio, Deus, qui pópulis, xxiv.

VESPERÆ *à Capitulo de sequenti. Oratio ut infrà.*

Fit Commemor. S. Guillelmi: Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum, xxvj.

DIE 30.

S. IGNATII LOYOLÆ,

PRESBYTERI. *Semiduplex.*

De Communi Presbyterorum.

LECTIO II.

IGNATIUS in diœcési Pompelonensi nobílibus paréntibus natus est. Adolescens à milítia seculári ex lectióne piórum librórum ad Deum conversus, factâ in Monte-Serráto ómnium delictórum exomologési, apud Minorissam inter egénos quibus vilíssima étiam obséquia exhibébat, vitam ásperam egit. Hinc Romam, dein Jerosólymam se cóntulit; perlustratisque sacris locis, in Hispániam reversus;

tricésimum jam agens annum, grammáticis, philosóphicis, atque theológicis óperam dedit; Parísios ádiens, stúdia illa repétiit, eleemósynis ínterim víctitans, non intermissis caritátis et pœniténtiæ opéribus.

LECTIO III.

Dum Lutétiæ Parisiórum dégeret Ignátius, sócios sibi adjunxit Parisiensis Académiæ grádibus insignes, qui in inferióri ecclésia Montis-Mártyrum sese omnes in próximi auxílium devovérunt: et hæc fuére Societátis Jesu incunábula, quam póstea, áddito ad tria religiónis vota de Missiónibus quarto, Ignátius instituit; et à Paulo tértio confirmátam, in Præpósitum generálem electus, summa cum prudéntia rexit. Præcípua illi cura erat, ut rudes et púeri doctrínam Christiánam perdíscerent, carcéribus inclúsi levarentur, sacramentórum usus et frequéntior esset et sánctior. Non eum ab opéribus caritátis difficultátes, non contuméliæ aut irrisiónes deterrébant. Ad Deum ómnia referébat, his verbis, Ad majórem Dei glóriam, velut symbolo uti sólitus. Romæ obdormívit in Dómino, eumque Gregórius décimus-quintus Sanctis ascripsit.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui ad majórem tui nóminis glóriam propagandam, novo per beátum Ignátium subsídio militantem Ecclésiam roborasti: concéde, ut ejus auxílio et imitatióne certantes in terris, coronári cum ipso mereámur in cœlis; Qui vivis.

VESPERÆ *à Capitulo de sequenti.*

Fit Commem. S. Ignatii: Ant. Ubi sum. ℣. Dómine, xxxviij. *Oratio ut suprà.*

DIE 31.

SANCTI GERMANI,

AUTISSIODORENSIS EPISCOPI.

Semiduplex.

LECTIO II.

Germanus nóbili génere Autissiodóri natus, post auditória Gallicána, Rómæ juris perítiam adeptus, causas egit; ibíque uxórem duxit. Províncíæ suæ visitátor constitútus, in Gálliam rédiit: ubi venatióni nímiùm déditus, ab Amatóre Autissiodorensi Epíscopo reprehensus est, quòd ferárum quas venando céperat, trunca cápita, ex ritu gentílium, de árbore quæ in médio civitátis erat, non sine fidélium offensióne suspénderat. Sed ubi Germánum sibi successórem futúrum divínitus cómperit Amátor, Augustodúnum se cóntulit, ut Germáni in Clerum asciscendi potestátem à Júlio Præfecto impetráret. Quod ut obtínuit, Germánum, rescisso capillítio, clericáli veste índuit. Creátus Epíscopus, súbitò mutátur in virum álterum: exinde

namque cœpit séculi pompam aspernári, uxórem habére pro soróre, vitam ásperam dúcere, cilício carnem domáre, vilem indúere hábitum, sua paupéribus erogáre, ómnibus sine personárum acceptióne hospítium præbére, oratiónem vix unquàm intermíttere.

LECTIO III.

CUM Pelagiána hæresis in Británnia majóre grassarétur, ad eam expugnandam Gálliæ Epíscopi, rogántibus Britannis, misérunt Germánum cum Lupo Trecensi; qui, doctrínâ et miráculis, ínsulam ab erróre purgárunt. Junctos intérea adversùs Brítones Sáxonum Pictorumque exércitus terruit ac fugávit Germánus, non armórum vi, sed voce Allelúia ter ab ipso et Cléricis, tum à milítibus vasto clangóre repetítâ. In pátriam redux, cùm sua plebs vectigálibus opprimerétur, non frustra pro illis deprecatórem se præbuit ad Auxiliárem Galliæ præfectum, cujus vicissim ægrotantem uxórem divínâ opitulatióne sanávit. In majórem Británniam íterum accítus, renascentem hæresim adnitente Sevéro sancti Lupi discípulo pénitus extinxit. Hinc Ravennam profectus, ut Placídiæ et ejus fílio Valentiniáno tértio Armoricórum Regem reconciliáret, sub aulæ ipsíus óculis mórtuum suscitávit. Paucis pòst diébus, pace compósitâ, morbo ibídem correptus est, et præcípiens ut suum corpus Autissiodórum referrétur, ex hac vita ad beátam æternitátem decessit, anno quadringentésimo quádragésimo-octávo.

Orémus. ORATIO.

DA nobis, Dómine, in hac sancti Germáni festivitáte, cœlestis grátiæ, quam ille verbis, opéribus, et miráculis asséruit, præsens adesse præsídium; ut, dum tanti Præsulis exempla mirámur et cólimus, ejus étiam fidem et actiónes imitémur; Per Dóminum.

VESPERÆ *de S. Petro, ut infrà* 483.

DOMINICA PRIMA AUGUSTI

id est, quæ vel in ipsis Calendis Augusti, aut post Calendas propior accidit, (vel secundâ, si in prima occurrat Festum Transfigurationis)

FIT OFFICIUM

VITÆ INTERIORIS B. MARIÆ VIRGINIS.

DUPLEX — MAJUS.

IN I VESPERIS.

Psalmi de Sabbato.

Ant. 1. D. Audívi vocem magnam de throno dicentem : Ecce tabernáculum Dei. *Apoc.* 21.

Ant. 7. a. Hæc est domus Dei; talis ut in cunctis regiónibus nominétur. 1 *Par.* 22.

Ant. 5. a. Elevávit me spíritus, et introduxit me in átrium intérius, et ecce repléta erat glóriâ Dómini domus. *Ezech.* 43.

Ant. 6. F. Nihil erat in templo quod non auro tegerétur, et perfecta est domus in omni ópere suo. 3 *Reg.* 6.

Ant. 3. a. Vir qui stabat juxta me, dixit ad me : Fili hóminis, locus sólii mei ubi hábito ; tu ostende dómui Israel templum. *Ezech.* 4.

CAPITULUM. 2 *Par.* 30.

TRADITE manus vestras Dómino, et veníte ad sanctuárium ejus, quod sanctificávit in æternum.

℟. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus : * Deus in médio ejus ; non commovébitur. ℣. Implétum est à majestáte Dei, et de virtúte ejus. * Deus. Glória. * Deus. *Ps.* 45. *Apoc.* 15.

HYMNUS.

HYMNIS alta sacris templa resultent;
Vestros, ô superi, júngite cantus ;
Cœli dives adest múnere Virgo
Extólli modulis digna supernis.

Hæc augusta novi fœderis arca,
Antíquo melius manna recondit :
Lex perfecta latet corde sub imo,
Suprémi digito scripta Tonantis.

SANCTUM te, Genitrix, Flamen obumbrans,
Quo non interiùs te litat igne !
Astans virginei péctoris hospes,
Urit tecta suis hóspita flammis.

Et tu quanta Deo dona rependis !
Natum casta paris sponsa Parentis :

Verbum carne tegis Mater, et intus
Templum Spiritui, Virgo ministras.
O QUOT supplicibus férvida votis
Ultrices reprimis Núminis iras!
Quidquid grande potest trádere Numen,
Matri Natus amans tradit amanti.
Sit laus summa Patri, súmmaque Nato;
Compar Spiritui glória sancto:
Quos in corde foves Vírginis æstus,
Nostris, alme Deus, córdibus infer. Amen.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Ipso summo angulári lápide Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino, in quo et vos coædificámini in habitáculum Dei in spíritu. *Ephes.* 6.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. Sabbati ante Dominicam occurrentem.

AD COMPLETORIUM, *Hymnus*, Virgo Dei genitrix, 144.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Deum in quo exultávit spíritus Maríæ, * Veníte, adorémus. *Luc.* 1.

HYMNUS.

HIC asta docilis gens sacra Christo;
Audi, docta datur Virgo magistra;
Factis corda suis érudit intus,
Et virtútis iter prævia monstrat.
Fervet mille modis péctoris æstus,
Dum fit grata Deo, fit sibi vilis;
Quæ Regem Superûm cóncipit alvo,
Ancillæ titulo læta superbit.
UNUM scire Deum spíritus ardet:
In se totus abit, non vagus extrà;
Illibáta timet Virgo vidéri,
Abscondíque suis ædibus ambit.
Secréta placidæ mentis in aula
Audit blanda Dei verba loquentis;
Pro verbis, tacitos quos Deus afflat
De puro gemitus corde rependit.
SPONSO casta suo sponsa fidéle
Hic dat perpetui pignus amóris:
Hic desideriis icta supernis,
Mens jam pasta Deo præripit astra.
Sit laus summa Patri, súmmaque Nato,
Compar Spiritui glória sancto;
Quos in corde foves Vírginis æstus,
Nostris, alme Deus, córdibus infer. Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. 1. g. Cùm esset júnior, nihil puerîle gessit in ópere, sed adorábat Dóminum Deum Israel. *Tob.* 1.

Ant. 4. d. Fecit sibi se-

crétum cubículum in quo clausa morabátur, et jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ. *Judith* 8.

Ant. 8. G. Magna facta est; erat virtúti cástitas adjuncta. *Judith* 16.

℣. Nomen Dómini spes ejus, ℟. Et non respexit in vanitátes et insánias falsas. *Ps.* 30.

Lectiones de Scriptura, in Dominica occurrente.

Post j Lect. ℟. Ingressus Angelus Gábriel ad Maríam, dixit: Ave, grátiâ plena, Dóminus tecum; benedicta tu in muliéribus. Quæ * Cùm audisset, turbáta est in sermóne ejus, et cogitábat qualis esset ista salutátio. ℣. Grátia verecúndiæ mulíeris sensátæ et bonæ super aurum. * Cùm. *Luc.* 1. *Eccli.* 7.

Post ij Lect. ℟. Ait Angelus ei: Ne tímeas, María; invenisti grátiam apud Deum; páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum: hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur. * Dixit ad Angelum: Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognosco? ℣. Omnis ponderátio non est digna continentis ánimæ. * Dixit. *Luc.* 1. *Eccli.* 16.

Post iij Lect. ℟. Angelus dixit ei: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi: Ecce Elísabeth concépit in senectúte sua, quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. Dixit María: * Ecce ancillá Dómini, fiat mihi secundùm verbum tuum. ℣. Adorávit prona in terram, et ait: Ecce fámula tua sit in ancillam. * Ecce ancilla. Glória. * Ecce ancilla. *Luc.* 1. 1 *Reg.* 25.

IN II NOCTURNO.

Ant. 5. a. In bonitáte et alacritáte ánimæ suæ plácuit Deo. *Eccli.* 45.

Ant. 6. F. Cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu. 1 *Cor.* 3.

Ant. 2. D. Pudíca est, plena misericórdiâ et frúctibus bonis. *Jac.* 3.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus: ℟. Et non supplantabuntur gressus ejus. *Ps.* 36.

Benedictiones de B. M. V.

LECTIO IV.

Sermo sancti Anselmi Epíscopi.

Homil. 9 *in Luc.*

O QUAM magna multitúdo dulcédinis Dei fuit in beáta Vírgine, quando Spíritus sanctus super eam venit, et virtus Altíssimi obumbrávit ei, et de eódem Spíritu sancto concépit! Quid de Deo non sapiébat, in qua sapiéntia Dei latébat, et in cujus útero corpus sibi aptábat? Christus est, ait Apóstolus, Dei virtus et Dei sapiéntia; et in eo sunt omnes thesauri sapiéntiæ et sciéntiæ abscónditi: Christus autem in María. Ergo Dei virtus, et Dei sapiéntia, et omnes thesauri sapiéntiæ et sciéntiæ in María. Hæc conservábat ómnia verba Angelórum, Pastórum, Magórum, necnon ipsíus

Fílii sui, cónferens in corde suo. Nemo unquam sicut ipsa gustávit quàm suávis est Dóminus. Inebriabátur ab ubertáte domûs Dei, et torrente voluptátis ejus potabátur. Nec mirum: quóniam apud eam, imò intra eam erat fons vitæ, de quo manábat cuncta perféctio utriusque vitæ.

℟. Péperit María Fílium suum primogénitum, et pannis eum involvit, et reclinávit eum in præsépio: et venérunt Pastóres, et videntes cognovérunt de verbo quod dictum erat illis de púero hoc. María autem * Conservábat ómnia verba hæc, cónferens in corde suo. ℣. Excógitat vias sapiéntiæ in corde suo, in abscónditis suis intélligens. * Conservábat ómnia verba hæc. *Luc.* 2. *Eccli.* 14.

LECTIO V.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. de aquæductu in Nat. B. Mariæ, n. 6, 7, 8.

INTUERE, ô homo, consílium Dei; agnosce consílium sapiéntiæ, consílium pietátis. Cœlesti rore áream rigatúrus, totum vellus priùs infúdit. Redemptúrus humánum genus, prétium universum contulit in Maríam. Altiùs ergo intueámini, quanto devotiónis affectu à nobis eam volúcrit honorári, qui totíus boni plenitúdinem pósuit in María: ut proinde si quid spei in nobis est, si quid grátiæ, si quid salútis, ab ea novérimus redundáre, quæ ascendit delíciis áffluens.

℟. Supra modum mater mirábilis * Bono ánimo ferébat propter spem quam in Deo habébat, repléta sapiéntiâ. ℣. Stabat juxta crucem Jesu mater ejus. * Bono. 2 *Mach.* 7. *Joan.* 9.

LECTIO VI.

HORTUS planè deliciárum, quem non modò affláverit véniens, sed et perfláverit supervéniens auster ille divínus, ut úndique fluant et éffluant arómata ejus, charísmata scílicet gratiárum. Totis ergo medullis córdium, totis præcordiórum affectibus, et votis ómnibus Maríam venerémur; quia sic est volúntas ejus, qui totum nos habére vóluit per Maríam. Semper hæc invéniet grátiam; et sola est grátia quâ egémus. Quid nos ália concupíscimus, fratres? Quærámus grátiam, et per Maríam quærámus.

℟. Jesum Deus suscitávit solútis dolóribus inferni: * Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Súfficit mihi, fílius meus vivit. * Propter. Glória. * Propter. *Act.* 2. *Gen.* 45.

IN III NOCTURNO.

Ant. 3. a. Tu scis, Dómine, quod nunquam lætáta sit ancilla tua, nisi in te. *Esther* 14.

Ant. 1. f. Non extrínsecus capillatúra, aut circumdátio auri, aut vestimentórum cultus, sed qui abscónditus est cordis homo, in incorrupti-

bilitáte quiéti et modesti spíritûs. 1 *Petr.* 3.

Ant. 7. a. Licèt is qui foris est noster homo corrumpátur, tamen is qui intus est renovátur de die in diem. 2 *Cor.* 4.

℣. Anima mea exultábit in Dómino; ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 1.

In illo témpore; Exclamávit voce magnâ Elísabeth, et dixit ad Maríam: Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Inter Homil. æstiv. de SS.

Magnificat ánima mea Dóminum; et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. Quæ cùm ómnibus perfectis verba rectè convéniant, máximè tamen ea beátam Dei genitrícem proferre decébat, quæ mériti privilégio singuláris, spirituáli ipsíus dilectióne flagrábat, cujus corporáli conceptióne gaudébat. Quæ jure in Jesu, id est, in salutári suo speciáli præ céteris Sanctis gáudio pótuit exultáre: quia quem perpétuum salútis auctórem nóverat, hunc ipsum et temporáli ortu, de carne sua nascitúrum esse sciébat, quátenus in una eademque persóna veráciter et suus fílius esset, et Dóminus.

℟. In Dómino laudábitur ánima mea: * Magnificáte Dóminum mecum, et exaltémus nomen ejus in idipsum. ℣. Magníficat ánima mea Dóminum. * Magnificáte. *Ps.* 33. *Luc.* 1.

LECTIO VIII.

Quam vília de seipsa sénserit docet, et quod omne quidquid boni mériti hábuit, hoc supernâ grátiâ largiente percéperit, dicens: Quia respexit humilitátem ancillæ suæ; ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Húmilem quippe Christi ancillam suo judício se fuisse demonstrat; sed respectu grátiæ cœlestis repente sublimátam pronúntiat, atque in tantùm glorificátam, ut sua beatitúdo præcípua méritò cunctárum géntium voce mirétur.

℟. Gaudens gaudébo in Dómino, et exultábit ánima mea in Deo meo: * Quia indumento justítiæ circúmdedit me, quasi sponsam ornátam monílibus suis. ℣. Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. * Quia. *Is.* 61. *Luc.* 1.

LECTIO IX *de Evangelio et Homilia Dominicæ occurrentis.*

℟. Respexit Dóminus humilitátem ancillæ suæ: * Ecce ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes, quia fecit mihi magna qui potens est. ℣. Lætábor in misericórdia tua, Dómine, quóniam respexisti humilitátem meam. * Ecce. Glória Patri. * Ecce ex

ex hoc. *Luc.* 1. *Psalm.* 30.
℣. *Sacerd.* Bénedic, ánima mea, Dómino, ℞. Et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. Multæ fíliæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. *Prov.* 31.

Ant. 6. C. Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa; vulnerasti cor meum, in uno oculórum tuórum, et in uno crine colli tui. *Cant.* 4.

Ant. 4. E. Favus distillans lábia tua., sponsa; mel et lac sub lingua tua, et odor vestimentórum tuórum sicut odor thuris. *Cant.* 4.

CANTICUM. *Cant.* 2.

SUB umbra illíus quem desideráveram sedi, * et fructus ejus dulcis gútturi meo.

Introduxit me in cellam vináriam; * ordinávit in me caritátem.

Fulcíte me flóribus, stipáte me malis, * quia amóre lángueo.

Læva ejus sub cápite meo,* et déxtera illíus amplexábitur me.

Ant. 5. a. Tota pulcra es, amíca mea, et mácula non est in te. *Cant.* 4.

Ant. 3. à. Quàm pulcra es, et quàm decóra, caríssima, in delíciis! *Cant.* 7.

CAPITULUM. *Cant.* 8.

QUÆ est ista quæ ascendit de deserto delíciis ǽffluens, innixa super dilectum suum?

HYMNUS.

QUALIS, Virgo, tibi glória surgit,
Æterni soboles diva Parentis!
En illapsa tuam cœlitus alvum
Mollis membra sibi córporis aptat.

O felix! leviter quam gravat intus
Ipsum Numen onus; Virgo colenda,
Quæ nutríce parens úbere lactat
Natum, quo geminus páscitur orbis.

Quo non interiùs fervet amóre,
Quæ fontem peperit mater amóris!
Nato blanda frequens óscula figit;
Et maternus amor crescit amando.

Quotquot de Puero celsa feruntur,
Attentâ Genitrix árripit aure;
Laudes sub memori péctore servat,
Applaudensque sibi cómplacet intus.

IN Matrem resilit glória Nati;
In Natum resilit glória Matris:
O quàm cara Deo, quam Deus ipse
Consortem proprii reddit honóris!

Laus summæ Triadi, quæ sibi sacra
Pectus virgineum templa dicávit;
Quo vult te, Genitrix, Natus amári,
Te mens nostra colat semper amóre. Amen.

℣. Veníte, audíte, et nar-

rábo, omnes qui timétis Deum, ℟. Quanta fecit ánimæ meæ. *Ps.* 65.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Dilectus meus electus ex míllibus, et ipse est amícus meus, fíliæ Jerúsalem. *Cant.* 5.

Orémus. Oratio.

Deus, qui beátam Maríam semper vírginem spirituálibus grátiæ donis cumulando, eam imáginis Fílii tui mirabíliter conformem effecisti: concéde ut fidéli virtútum ipsíus imitatióne, Christum in nobis exprímere valeámus; Qui tecum vivit.

Fit Commemoratio Domínicæ occurrentis.

Ad Horas, *Doxologia:*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Multæ fíliæ.

In ℟ *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. 6. *C.* Vulnerasti.

Capitulum. *Cant.* 8.

Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super bráchium tuum, quia fortis est ut mors diléctio.

℟ *br.* Defécit caro mea * Et cor meum. Defécit. ℣. Deus cordis mei, * et pars mea Deus in æternum. * Et cor. Glória. Defécit. *Ps.* 72.

℣. Cor meum et caro mea exultavérunt ℟. In Deum vivum. *Ps.* 83.

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. Favus distillans.

Capitulum. *Eccli.* 24.

Sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi, quasi myrrha electa dedi suavitátem odóris.

℟ *br.* Diffúsa est grátia * In lábiis tuis. Diffúsa. ℣. Myrrha et gutta et cásia * à vestiméntis tuis: * In. Glória. Diffúsa est.

℣. Concupiscet Rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44.

AD NONAM.

Ant. 3. à. Quàm pulcra es.

Capitulum. *Cant.* 6.

Una est columba mea, perfecta mea, una est matris suæ, electa genitríci suæ: vidérunt eam fíliæ, et beatíssimam prædicavérunt.

℟ *br.* Omnis glória ejus * Fíliæ Regis ab intus. Omnis. ℣. In fímbriis áureis * circúmamicta varietátibus * Fíliæ. Glória. Omnis glória. *Ps.* 44.

℣. Magna est glória ejus, ℟. In salutári tuo, Dómine. *Ps.* 20.

AD II VESPERAS.

Ant. 2. A. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cantic.* 6.

Ant. 4. f. Vivo, jam non ego; vivit verò in me Christus, qui dilexit me. *Gal.* 2.

Ant. 6. F. Requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In electis meis mitte radíces. *Eccli.* 24.

Ant. 5. C. Ego mater pulcræ dilectiónis, et timóris,

et agnitiónis, et sanctæ spei. *Eccli.* 24.

Ant. 1. D. Majórem non hábeo grátiam, quàm ut áudiam fílios meos in veritáte ambuláre. 3 *Joan.*

CAPITULUM. *Philip.* 4.

Quæcumque sunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ; si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte. Quæ et didicistis, et accepistis, et audistis, et vidistis in me, hæc ágite: et Deus pacis erit vobiscum..

Hymnus ut in I Vesperis.

℣. Veníte, fílii, audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. C. Ut fílios meos caríssimos móneo. Rogo ergo vos; imitatóres mei estóte, sicut et ego Christi. 1 *Cor.* 4.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commemoratio Dominicæ occurrentis.

AD COMPLETORIUM, *Hymnus*, Virgo Dei genitrix, 144.

DIE 1 AUGUSTI.

S. PETRI APOSTOLI, AD VINCULA.

Duplex-minus.

IN I VESPERIS.

Ant. 7. c. Dabo te pópulo huic in murum æreum, et bellábunt adversùm te, et non prævalébunt. *Jer.* 15.

Ant. 4. *D.* Ne tímeas, serve meus, neque páveas; quia ecce ego salvábo te. *Jer.* 30.

Ant. 1. g. Liberábo te, éruens liberábo te, et gládio non cades. *Jer.* 39.

Ant. 2. D. In die illa cónteram jugum de collo tuo, et víncula dirumpam. *Jer.* 30.

Ant. 8. *G.* Ego ante te ibo, et gloriósos terræ humiliábo: portas æreas cónteram, et vectes férreos confringam. *Is.* 45.

CAPITULUM. *Jerem.* 1.

Ego dedi te hódie in civitátem munítam, et in columnam férream, et in murum æreum super omnem terram, régibus Juda, princípibus ejus, et sacerdótibus, et pópulo terræ; et bellábunt adversùm te, et non prævalébunt, quia ego tecum sum, ait Dóminus, ut líberem te.

℟. Eris quasi os meum, dicit Dóminus: convertentur ipsi ad te, et tu non convertéris ad eos: * Ego verò tecum sum, ut salvem te, et éruam te. ℣. Dixit Jesus Petro: Cùm esses júnior, cingébas te, et ambulábas ubi volébas; cùm autem senúeris, álius te cinget: *Ego verò. Glória Patri. * Ego verò tecum sum. *Jerem.* 15. *Joan.* 21.

HYMNUS. *S. V.*

Qui Christiáno gloriantur nómine,
Ahéna frustra víncla captívos tenent;

Frustra satelles servat insomnis fores:
Inter caténas mente stant libérrimâ.

Ornant revinctos invidendæ cómpedes;
Nec ponderósæ, quas amor leves facit:
Non densa tetri cárceris nox óbsidet,
Æterna summo quos manet cœlo dies.

Dulces caténæ! quæ reum non árguunt,
Sed Christi amantem quæ probant Apóstolum:
Regum corónis, áureis monílibus,
Vos sacra pluris æstimámus víncula.

Patri suprémo sit supréma glória;
Tibíque laudes totus orbis cóncinat,
Æterne Fili, splendor æterni Patris:
Compar sit almo laus decusque Flámini. Amen.

℣. Dómine Deus meus, in te sperávi; ℟. Salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me. *Ps.* 7.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Dóminus Deus auxiliátor meus, et scio quia non confundar. *Is.* 50.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Germani: Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum, xxvj. *Oratio ut suprà* 475.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Dóminum qui solvit compedítos, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145.

Hymnus ut in I Vesperis.

IN I NOCTURNO.

Ant. 8. G. Petrus et Joannes ascendébant in templum ad horam oratiónis nonam. *Act.* 3.

Ant. 3. c. Vir qui erat claudus ex útero matris suæ, bajulabátur; quem ponébant quotídie ad portam templi, ut péteret eleemósynam. *Act.* 3.

Ant. 7. c. Intuens in eum Petrus, dixit: Argentum et aurum non est mihi; quod autem hábeo, hoc tibi do: In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula. *Act.* 3.

℣. Dómine Deus meus, sciant quia manus tua hæc: ℟. Et tu, Dómine, fecisti eam. *Ps.* 108.

Lectiones de Script. occurr.

Post j Lect. ℟. Petrus, apprehensâ manu claudi dexterâ, allevávit eum; et prótinus consolidátæ sunt bases ejus et plantæ. Et * Exíliens stetit, et ambulábat. ℣. Deus ipse véniet, et salvábit vos; tunc sáliet sicut cervus, claudus. * Exíliens. *Act.* 3. *Is.* 35.

Post ij Lect. ℟. Intrávit cum illis in templum, ámbulans, et exíliens, et laudans Deum: et * Vidit omnis pópulus ambulantem et laudantem Deum; et impléti sunt stupóre. ℣. Deus in médio civitátis judícium suum dabit in lucem, et non abscondétur: * Vidit omnis pópulus. *Act.* 3. *Soph.* 3.

Post iij Lect. ℟. Petrus respondit ad pópulum: Quid mirámini in hoc? Deus glo-

rificávit Fílium suum Jesum; * Et in fide nóminis ejus, † Hunc quem vos vidistis, confirmávit nomen ejus. ℣. Signa Dei excelsi magna sunt, et mirabília ejus fórtia; * Et. Glória. † Hunc. *Act.* 3. *Dan.* 3.

IN II NOCTURNO.

Ant. 2. D. Loquéntibus Petro et Joanne, supervenérunt Sacerdótes, et injecérunt in eos manus. *Act.* 4.

Ant. 1. *D.* Posuérunt eos in custódiam : multi autem credidérunt, et factus est númerus virórum quinque míllia. *Act.* 4.

Ant. 4. E. Factum est in crástinum, ut congregaréntur príncipes, et senióres, et Scribæ; et statuentes eos in médio, interrogábant. *Act.* 4.

℣. Auxit Dóminus pópulum suum vehementer; ℟. Et firmávit eum super inimícos ejus. *Ps.* 104.

LECTIO IV.

De Expositióne sancti Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Ephésios.

Homilia 8.

Nihil est æquè præclárum atque víncula propter Christum. Si quis amat Christum, novit quod dícitur : si quis Dómini amóre úritur, novit vim vinculórum et dignitátem. Vinctum esse propter Christum, fortasse est præclárius quàm sedére à dextris ejus; hoc est magnificéntius, quàm sedére super duódecim sedes. Hoc sancti chori solùm est intellígere, Apostolórum, inquam. Audi enim beátum Lucam dicentem eos rediisse gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Christi contuméliam pati. Atque áliis quidem vidétur ridículum, si probrum et contumélia dignitátis et lætítiæ loco habeantur : iis autem qui sciunt Christi desidérium, quid beátius quàm contuméliis áffici? Vellem ego quidem nunc esse iis in locis in quibus dicuntur manére illa víncula : vellem vidére caténas quas pertimescunt quidem et horrent dæmones, reverentur autem Angeli. Nihil est enim mélius quàm mala pati propter Christum. O beáta víncula! ô beátas manus quas ornávit illa caténa! Ego si fuissem illis tempóribus, tunc máximè eas essem amplexus; certassem illas deosculári manus, quæ dignæ sunt hábitæ pro Dómino meo vincíri.

℟. Replétus Spíritu sancto Petrus dixit : Si nos hódie dijudicámur in benefacto, * Notum sit omni plebi Israel, quia in nómine Jesu Christi iste astat coram vobis sanus. ℣. Qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum; ego autem adjíciam, ut annúntiem poténtiam tuam : * Notum. *Act.* 4. *Ps.* 70.

LECTIO V.

Erat, inquit Lucas, Petrus vinctus, et tráditus milítibus, et dormiébat. Non dormiis-

set si in magna fuisset sollicitúdine. Dormiébat inter mílites; et venit ad eum Angelus, et percusso ejus látere, eum excitávit. Si quis ergo mihi díceret : Quid malles, an esse Angelus qui Petrum pupúgit, an Petrus qui salvus evásit? mallem esse Petrus, propter quem venit Angelus; illa mihi prodessent víncula. Quid ergo? Quómodo, inquit, precátur tanquam liberátus magnis malis? Ne miréris : precátur enim timens ne moriátur. Timébat autem mori, proptérea quod vitam adhuc matériam vellet ac causam ferendi cruciátus. Dénique audi quid dicat beátus Paulus : Dissolvi, et cum Christo esse multò mélius; permanére autem in carne necessárium propter vos. Hoc étiam vocávit grátiam, scribens : Vobis, inquit, donátum est à Christo, non solùm ut in eum credátis, sed étiam ut pro eo patiámini. Quámobrem hoc illo est majus : donávit enim.

℟. Princeps Sacerdótum, et omnes qui cum illo erant, posuérunt Apóstolos in custódia pública. Angelus autem Dómini per noctem apériens jánuas cárceris, dixit : Ite, * Et stantes loquímini in templo verba vitæ hujus. ℣. Exultáte in conspectu ejus qui edúcit vinctos in fortitúdine; * Et. *Act.* 5. *Ps.* 67.

LECTIO III.

Revera máxima est grátia, et major his ómnibus quàm solem et lunam sístere, quàm mundum movére. Hoc majus quàm víncere, aut expéllere dæmones. Non illi tam dolent, dum fide expelluntur à nobis, ut quando víderint nos mali áliquid pati propter Christum et vincíri; hoc enim majórem dat libertátem, et fidúciam : nec proptérea tantùm bonum est vinctum esse propter Christum, quòd ea res regnum concíliet; sed quòd ea fiat propter Christum. Quanta est gloriátio scire quod propter Christum sit vinctus! Quanta voluptas, quantus honor, quantus splendor! Vellem hæc perpétuò effári.

℟. Præcipiendo præcépimus vobis ne docerétis in nómine isto; et ecce replestis Jerúsalem doctrínâ vestrâ. Respondens Petrus, et Apóstoli, dixérunt : * Obedíre oportet Deo magis quàm homínibus. ℣. Est Dóminus vivus ipse in cœlo potens, qui jussit; * Obedíre. Glória. Obedíre. *Act.* 5. 2 *Mac.* 15.

IN III NOCTURNO.

Ant. 6. *C.* Cùm audíssent Apóstoli quod recepisset Samaría verbum Dei, misérunt ad eos Petrum et Joannem. *Act.* 8.

Ant. 5. a. Imponébant manus super illos, et accipiébant Spíritum sanctum. *Act.* 8.

Ant. 8. c. Invénit hóminem quemdam paralyticum, et ait illi Petrus : Ænéa, sanat te Dóminus Jesus Chri-

stus. Et continuò surrexit. *Act.* 9.

℣. Veníte et vidéte ópera Dómini, ℟. Quæ pósuit prodígia super terram. *Ps.* 45.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 16.

In illo témpore; Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philippi, et interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

55 *in Matth. n.* 1.

Vos verò quem me esse dícitis? Quid ígitur os Apostolórum Petrus? Semper fervens, chori Apostólici coryphæus, cùm omnes interrogáti essent, ipse respondet. Et cùm de senténtia pópuli Christus sciscitarétur, omnes respondérunt: cùm autem de sua eos rogáret, Petrus prósilit et prævertit, aitque: Tu es Christus, Fílius Dei vivi. Quid ergo Christus? Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt adversùs eam: et, Quæcumque sólveris super terram, erunt solúta et in cœlis. Viden quómodo ad sublimiórem de se opiniónem Petrum érigat, et seipsum revélet, ac per hasce duas promissiónes se Fílium Dei esse ostendat? Nam quæ uni Deo sunt própria, nempe peccáta sólvere, Ecclésiam in tanto flúctuum concursu immótam réddere, hominemque piscatórem, toto impugnante orbe, petrâ firmiórem réddere, hæc se illi datúrum pollicétur: sicut Pater Jeremíam álloquens, dicébat se posuisse illum sicut columnam æream et sicut murum; sed illum uni genti, hunc autem in universo terrárum orbe.

℟. Petrus in médio fratrum dixit: Deus elégit per os meum audíre gentes verbum Evangélii, et crédere; * Et qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit, dans illis Spíritum sanctum, sicut et nobis. ℣. Salvábis me à contradictiónibus pópuli mei: pópulus quem non cognóvi, servívit mihi; * Et qui novit. *Act.* 15. 2 *Reg.* 22. *Ps.* 17.

LECTIO VIII. *n.* 2.

Libenter quærerem ab iis qui dignitátem Fílii minórem quàm Patris volunt, quæ majóra sint dona, an quæ Pater, an quæ Fílius Petro dedit. Nam Pater revelatiónem Fílii Petro dedit; Fílius verò et Patris et suam revelatiónem per totum orbem disseminávit, ac mortáli hómini omnem in cœlo potestátem dedit, dum claves illi trádidit, qui Ecclésiam per totum terrárum orbem extendit, et cœlis firmiórem monstrávit. Nam ait: Cœlum et terra transíbunt, verba autem mea non transíbunt. Quómodo ergo minor is qui tália dedit, qui tália fecit? Hæc porrò

dico, non quòd Patris et Fílii ópera dívidam : ómnia enim per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil; sed ut impudentem illórum linguam réprimam, qui tália proferre audent. Ex his autem ómnibus ejus poténtiam animadverte : Ego tibi dico, tu es Petrus : ego ædificábo Ecclésiam : ego tibi dabo claves cœlórum.

℞. Augebátur credéntium in Dómino multitúdo, ita ut in platéas ejícerent infirmos; ut, veniente Petro, saltèm umbra illíus obumbráret quemquam illórum : qui * Curabantur omnes. ℣. Erit odor ejus ut Líbani; convertentur sedentes in umbra ejus, et vivent. * Curabantur. *Act.* 5. *Os.* 14.

DE SS. MACHABÆIS

LECTIO IX.

Machabæi fratres septem, quorum memória Calendis Augusti consignáta est in Martyrológiis, ante Christi témpora pro pátriis légibus ab Antíocho Epiphane váriis suppliciórum genéribus tentáti, fórtiter sánguinem fudérunt. Horum diem natálem jam à quarto século solemnem in Ecclésia fuisse, testes sunt Gregórius Nazianzénus, aliíque sancti Patres qui eo die sermónes ad pópulum habuérunt, in quibus eórum triumphos eo potíssimùm nómine magnificéntiùs éfferunt, quod qui nondum propósito Christi exemplo, tantam constántiam ostendérunt, multò fortióres fuissent, si post passiónem Christi illos in certámen descéndere contigisset; quamvìs ómnibus Dei amatóribus semper fuisse persuásum testentur, néminem eórum qui ante adventum Christi martyrio consummáti sunt, id sine fide in Christum cónsequi potuisse.

℞. Factum est ut moreréetur quædam discípula plena opéribus bonis; et cùm advenisset Petrus, ponens génua orávit, et dixit : Tabítha, surge; et assignávit eam vivam. * Notum factum est signum; et credidérunt multi in Dómino. ℣. Dómine, in virtúte tua magna fecisti tibi nomen, et dedisti timórem tuum in córdibus nostris, ut invocémus te. * Notum. Glória Patri. * Notum. *Act.* 9. *Baruch* 2.

℣ *Sacerd.* Laudábilem invocábo Dóminum, ℞. Et ab inimícis meis salvus ero. 2 *Reg.* 22.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. Misit Heródes rex manus, ut afflígeret quosdam de Ecclésia; appósuit autem ut apprehénderet et Petrum, quem misit in cárcerem. *Act.* 12.

Ant. 3. c. Petrus servabátur in cárcere; orátio autem fiébat sine intermissióne ab Ecclésia ad Deum pro eo. *Act.* 12.

Ant. 6. F. Cùm productúrus eum esset Heródes, in ipsa nocte erat Petrus dórmiens inter duos mílites, vin-

ctus caténis duábus. *Act.* 12.

Canticum Confitébor, *de Comm. unius Martyris*, xj.

Ant. 7. *d.* Angelus Dómini ástitit, et lumen refulsit in habitáculo; percussóque látere Petri, excitávit eum, et cecidérunt caténæ de mánibus ejus. *Act.* 12.

Ant. 5. a. Dixit Angelus ad eum: Circumda tibi vestimentum tuum, et séquere me. Et éxiens sequebátur eum, et nesciébat quia verum est quod fiébat per Angelum. *Act.* 12.

CAPITULUM. *Sap.* 10.

SAPIENTIA justum non derelíquit, sed à peccatóribus liberávit eum; descenditque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit illum.

HYMNUS. *S. V.*

PETRUM, tyranne, quid caténis óbruis,
Jubesque condi cárceris nigro specu?
Quid trux satelles ante limen éxcubat?
Carcer, satelles, vincla non Petrum tenent.

Fulgens ab alto venit Ales æthere;
Recédit horror, et fugat noctem dies:
Jubente Christo, rupta vincla cóncidunt;
Panduntur ultro clausa ferro límina.

CŒLESTIS ille ductor ostendit viam:
It Petrus; atque sómnium quod fit, putat:
Verùm, receptâ mente, victrícem Dei
Suæ salútis certus agnoscit manum:

Lux nostra, Christe, nostra libertas, vides
Quibus caténis vínciant nos crímina,
Et quanta nostris íncubet nox méntibus:
Cæcis diem fer, rumpe vinctis víncula.

PATRI suprémo sit supréma glória;
Tibíque laudes totus orbis cóncinat,
Æterne Fili, splendor æterni Patris:
Compar sit almo laus decusque Flámini. Amen.

℣. Dirupisti víncula mea:
℟. Tibi sacrificábo hóstiam laudis. *Ps.* 115.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Petrus ad se reversus, dixit: Nunc scio verè quia misit Dóminus Angelum suum, et erípuit me de manu Heródis, et de omni expectatióne plebis Judæórum. *Act.* 12.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui beátum Petrum Apóstolum, à vínculis absolútum, illæsum abíre fecisti; nostrórum, quæsumus, absolve víncula peccatórum: ut ab eórum néxibus expedíti, viam mandatórum tuórum líberâ mente currámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Fit Commemoratio SS. Machabæorum: Ant. Rex mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit. 2 *Machab.* 7.

℣. Judicábit Dóminus pó-

pulum suum, ℟. Et in servis suis deprecábitur. *Ps.* 134.

Orémus. Oratio.

Fraterna nos, Dómine, Mártyrum tuórum coróna lætíficet, quæ et fídei nostræ præbeat incrementa virtútum, et multíplici nos suffrágio consolétur; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Misit.

AD TERTIAM.

Ant. 3. c. Petrus.

Capitulum. *Jacob.* 5.

Orate pro ínvicem, ut salvémini; multùm enim valet deprecátio justi, assídua.

℟ *br.* Clamavérunt justi, * Et Dóminus exaudívit eos. Clamavérunt. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus eórum * liberávit eos. * Et. Glória. Clamavérunt. *Ps.* 33.

℣. Exaudívit páuperes Dóminus, ℟. Et vinctos suos non despexit. *Ps.* 68.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Cùm producetúrus.

Capitulum. *Jerem.* 17.

Ecce ipsi dicunt ad me: Ubi est verbum Dómini? véniat. Et ego non sum turbátus, te pastórem sequens; et diem hóminis non desiderávi.

℟ *br.* In pace in idipsum * Dórmiam et requiescam. In pace. ℣. Quóniam tu, Dómine, * singuláriter in spe constituisti me, * Dórmiam. Glória. In pace. *Ps.* 4.

℣. Deus meus, in te confído, non erubescam; ℟. Neque irrídeant me inimíci mei. *Ps.* 24.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Dixit Angelus.

Capitulum. *Genes.* 49.

Dissoluta sunt víncula brachiórum et mánuum illíus per manus Potentis Jacob.

℟ *br.* Misit de cœlo Dóminus, * Et liberávit me. Misit. ℣. Dedit in oppróbrium * conculcantes me, * Et liberávit me. Glória Patri. Misit. *Ps.* 56.

℣. Salvum me fecit Dóminus, ℟. Quóniam vóluit me. *Ps.* 17.

AD II VESPERAS.

Ant. 8. G. Usque ad mortem periclitátus sum, et liberátus sum grátiâ Dei. *Eccli.* 34.

Ant. 5. C. Dóminus mihi ástitit, et liberátus sum de ore leónis. 2 *Tim.* 4.

Ant. 6. F. Factus es mihi adjútor, Dómine, et liberasti me à rege iníquo. *Eccli.* 51.

Ant. 1. g. Liberasti me secundùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui, de mánibus quæréntium ánimam meam. *Eccli.* 51.

Ant. 3. a. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jer.* 20.

Capitulum. 2 *Reg.* 22.

Prævenit me in die afflictiónis meæ, et factus est Dóminus firmamentum meum, et eduxit me in latitúdinem: liberávit me, quia complácui ei.

Hymnus, Petrum, 489.

℣. Deus, edúcis me ab inimícis meis; ℟. Proptérea

confitébor tibi in géntibus. 2 *Reg.* 22.

Ad Magnificat. *Ant.* 4. *D.* Narrávit Petrus quómodo Dóminus eduxisset eum de cárcere, dixitque : Nuntiáte Jacóbo et frátribus hæc; et egressus ábiit in álium locum. *Act.* 12.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commemoratio sancti Stephani, Papæ et Martyris: *Ant.* Ecce Deus. ℣. In Deo sperávi, ix. *Oratio,* Deus, cujus grátia, xij.

DIE 2.

SANCTI STEPHANI,

PAPÆ ET MARTYRIS.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

LECTIO III.

STEPHANUS, post Lúcium successórem Cornélii, Románam rexit Ecclésiam. Hunc ádiit Basílides in Hispánia Epíscopus; qui unà cum Martiále à Concílio Episcopórum Hispániæ propter idololatríam et ália crímina sede suâ dejectus, ad communiónem láicam redactus fúerat; et ab eo, rei gestæ et tácitæ veritátis ignáro, obtínuit ut sedi suæ restituerétur, ad superióra peccáta falláciæ et circumventiónis crimen adjungens. Grassabátur his tempóribus Novatianórum hæresis, quæ pœniténtibus lenitátis patérnæ solátia claudébat sine spe pacis et communicatiónis. Illis cùm se Marciánus Arelatensis adjunxisset, Stéphanus primùm à Faustíno Lugdunensi, subinde à sancto Cypriáno mónitus est in hunc modum : Dirigantur in provínciam et ad plebem Areláte consistentem à te lítteræ, quibus abstento Marciáno, álius in locum ejus substituátur; et grex Christi, qui in hodiernum ab illo dissipátus et vulnerátus contémnitur, colligátur. Ecclésiæ tamen discissæ ad unitátem reversæ sunt : et rédditam insperátò pacem ipsi Stéphano per lítteras gratulátus est sanctus Dionysius Alexandrínus. Alia non minor exorta est controvérsia, utrùm baptizáti ab hæréticis ad Ecclésiam redeuntes, dénuo essent baptizandi; de qua ad Cypriánum ita scripsit Stéphanus : Nihil innovétur nisi quod tráditum est. Demum post administrátam per tres annos Ecclésiam, in persecutióne Valeriáni Martyr occúbuit.

Oratio, Deus, cujus grátia, xij.

DIE 3.

IN INVENTIONE CORPORIS SANCTI STEPHANI,

PROTOMARTYRIS.

Duplex-minus.

De Communi unius Martyris, exceptis quæ sequuntur.

IN I VESPERIS.

HYMNUS.

CONSCENDE cœlum : jam datur,

Christi pugil, quiéscere;
Quem roborantem sénseras,
Nunc te beantem cónspicis.
Dum mens solúta vínculis
Æterna libat gáudia,
Sacri feruntur córporis
Terras in omnes pígnora.
Tuo superba nómine
Erecta templa quot vides!
Jam totus orbis, quà patet,
Tuis resultat láudibus.
At quale surgit óssibus
Decus! micant altáribus;
Proni fidéles, ósculis
Votisque súpplices colunt.
Audis precantes; jam redit
Claudo gradus, cæco dies;
Muto loquéla rédditur,
Et surdus éxcipit sonos.
Quin ipsa saxa, quæ tuo
Sunt purpuráta sánguine,
Ægris medentur, et malos
Torquent fugantque spíritus.
Fortem corónans mílitem,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. In Deo sperávi: ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. In tribulatióne mea invocábo Dóminum, et ad Deum meum clamábo; et exáudiet de templo suo vocem meam. 2 *Reg.* 22.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Jesum quem vidit Stéphanus stantem à dextris Dei, * Veníte, adorémus. *Act.* 7.

Hymnus. *S. V.*

Obscuros tenebris, Christe, vetas premi,
Clarâ qui pugiles te nece prædicant;
Quæ sub nocte jacent, temporibus suis
Hæc pleno retegis die.
Quæ celáta diu pulvereo situ,
Monstras ossa tui spléndida Mártyris,
Ad cujus cineres cúrritur, et suus
Siccis est honor óssibus.
Flores è tumulo vim medicam trahunt,
Et cæco subitum restituunt diem,
Qui dux ipse suî jam repetit domum
Cœli múnere lætior.
Ultor nempe Deus, non meritæ necis,
Sacris opprobrium pensat honóribus:
Claros prodigiis, ac venerábiles
Ipsos vel tumulos facit.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus præsidio prælia sústinent
Fuso sánguine Mártyres.
Amen.

IN I NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Lectio IV.

Corpora sanctórum Stéphani Protomártyris, Gamaliélis, Nicodémi et Abibónis, quæ diu latúerant, Luciáno Presbytero divínitus admónito, inventa sunt prope Jerosólymam, Theodósio ju-

nióre et Honório imperántibus. Cujus rei famâ magna hóminum multitúdo commóta, eò convénit; pluresque váriis morbis affecti, sani rediérunt. Sacræ relíquiæ summâ celebritáte in sanctam ecclésiam Sion illátæ sunt; ex quibus váriæ partículæ in Africam, Gálliam, aliasque orbis partes delátæ, multis claruérunt miráculis.

LECTIO V.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi. 318.

Audistis, cùm passiónis Stéphani léctio legerétur de libro canónico Actuum Apostolórum, quemádmodum lapidátus sit à Judæis, quemádmodum commendáverit Dómino spíritum suum, quemádmodum étiam in extrémo, génibus fixis, oráverit pro lapidatóribus suis. Hujus corpus ex illo usque ad ista témpora látuit. Nuper autem appáruit, sicut solent apparére sanctórum Mártyrum córpora, revelatióne Dei, quando plácuit Creatóri. Præcedéntibus enim signis, locus demonstrátus est : et quómodo fúerat revelátum, sic et inventum est. Multi inde relíquias accepérunt, quia Deus vóluit; et huc venérunt. Commendátur ergo caritáti vestræ et locus et dies; utrumque celebrandum in honórem Dei, quem confessus est Stéphanus. Nos enim in isto loco non aram fécimus Stéphano, sed de relíquiis Stéphani aram Deo.

LECTIO VI.

Ex libro ejusdem, de Civitáte Dei.

Lib. 22. *cap.* 8.

Ad aquas Tibilitánas Epíscopo afferente Projecto relíquias Mártyris gloriosíssimi Stéphani, ad ejus Memóriam veniébat magnæ multitúdinis concursus. Ibi cæca múlier, ut ad Epíscopum portantem pígnora sacra ducerétur, orávit : flores quos ferébat dedit, recépit, óculis admóvit, prótinus vidit. Stupéntibus qui áderant, præíbat exultans, viam carpens, et viæ ducem ultériùs non requírens. Memoráti Memóriam Mártyris, quæ pósita est in castello Sinitensi, quod Hipponensi colóniæ vicínum est, ejusdem loci Lucillus Epíscopus, pópulo præcedente atque sequente, portábat : fístula, cujus moléstiâ jam diu laboráverat, et familiaríssimi sui medici, qui eam secáret, opperiebátur manus, illíus piæ sárcinæ vectatióne, ubi sanctas attigisset relíquias, repente sanáta est.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 23.

In illo témpore; Dicébat Jesus : Væ vobis, Scribæ et Pharisæi hypócritæ, qui ædificátis sepulcra Prophetárum, et ornátis monumenta justórum; et dícitis : Si fuissémus in diébus patrum nostrórum, non essémus sócii eórum in

sánguine Prophetárum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 317.

Dominus amárè et acerbè árguit Judæos, sed amando: Væ vobis, Scribæ et Pharisæi hypócritæ. Quando dicébat ista, quis non díceret quia óderat illos? Venit ad crucem, et ait: Pater, ignosce illis, quia nésciunt quid fáciunt. Sic et Stéphanus in sermóne suo priùs árguit: Durâ cervíce, et non circumcísi corde et áuribus. Verba sunt sancti Stéphani, quando Judæos alloquebátur: Durâ cervíce, et non circumcísi corde et áuribus; vos semper Spirítui sancto resístitis, sicut et patres vestri: quem Prophetárum non occidérunt patres vestri? Ista dicendo, quasi odit, quasi sævit. Lingua clamat, cor amat.

LECTIO VIII.

Audivimus linguam clamantem, probémus ánimum diligentem. Nam cùm ad lápides cucurrissent, jactábant in illum. Et cùm tanta esset in docendo constántia, vidéte qualis extíterit in morte patiéntia. Illi enim íctibus lápidum corpus ipsíus quatiébant, et ille pro eis orábat: contundebátur homo extérior, et supplicábat intérior. Sed Dóminus qui cinxerat, qui probáverat, qui ei caractérem, non in manu, sed in fronte posúerat, spectábat désuper militem suum, juvatúrus certantem, coronatúrus vincentem.

LECTIO IX.

Denique ostendit se illi. Ecce enim, inquit, vídeo cœlos apertos, et Fílium hóminis stantem ad dextram Dei. Solus vidébat, quia illi soli apparébat. Et quid ait pro se? Dómine Jesu, áccipe spíritum meum. Pro se rogans stetit, pro illis genuflexit; pro se erectus, pro illis curvus; pro se celsus, pro illis húmilis genuflexit, et ait: Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et hoc dicto, obdormívit. O somnus pacis! Qui inter lápides inimicórum dormivit, quómodo in suis cinéribus vigilábit?

℣. *Sacerd.* Ad te levávi óculos meos, ℟. Qui hábitas in cœlis. *Ps.* 122.

AD LAUDES.

Hymnus, Conscende cœlum, 491.

℣. Scuto bonæ voluntátis tuæ ℟. Coronasti eum, Dómine. *Ps.* 5.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Exclamantes voce magnâ, continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in Stéphanum; et ejiciéntes eum extra civitátem, lapidábant. *Act.* 7.

Orémus. ORATIO.

Omnipotens sempiterne Deus, qui primítias Mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicasti: tribue, quæsumus, ut pro nobis intercessor existat, qui pro suis étiam persecutóribus exorá-

vit Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti.

AD II VESPERAS.

Hymnus, Obscuros tenebris, 492.

℣. Omnia ossa mea dicent: ℟. Dómine, quis símilis tibi? *Ps.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Poténtiâ nemo vicit illum, nec superávit illum verbum áliquod; et mórtuum prophetávit corpus ejus. *Eccli.* 48.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Dominici: *Ant.* Quasi thus. ℣. Stabit, xxxiij. *Oratio ut infrà.*

DIE 4.

SANCTI DOMINICI,

PRESBYTERI,

INSTITUTORIS ORD. PRÆDICATORUM.

Semiduplex.

De Communi Presbyterorum.

LECTIO II.

DOMINICUS Calárogæ in Hispánia ex nóbili Gusmannórum família natus est. Hunc mater dum útero gestáret, quædam vidisse per quiétem tráditur, ex quibus conjícere pronum esset, eum quem paritúra erat, splendóre sanctitátis et doctrínæ multos ad pietátem Christiánam inflammatúrum. Paléntiæ liberálibus disciplínis, ac theológiæ óperam dedit. Quo in stúdio cùm plúrimùm profecisset, annos natus viginti-novem inter Canónicos reguláres Uxamensis Ecclésiæ cooptátus est. Hujus ingénium et virtus máximè enítuit, tum in impietáte Mahumetanórum expugnanda, tum præcípuè in everteridis Albigénsibus hæréticis qui Tolosátes pervértere conabantur. Huic óperi, primùm auctóre Didáco Epíscopo suo, póstea cum Legátis Apostólicis, et adjunctis eisdem Cisterciensis Ordinis Abbátibus, non sine crebro vitæ discrímine per annos novem, verbo, précibus, et miráculis incúbuit. Qui labor fructus ubérrimos prótulit, conversis, infiníto propè número, tam viris quàm muliéribus, inter quas cùm plures ad sanctimoniálem vitam aspiráre cérneret, iis excipiendis monastérium in loco tunc Pruliáno dicto, Fulcóne Tolosáno Epíscopo consentiente, constítuit: quod Simon, Comes de Monteforti, multis donatiónibus auxit.

LECTIO III.

POSTEA cœpit étiam asciscere sibi sócios, quibuscum vitæ commúnis ratiónem institúeret; quos Fulco, Tolosánus Epíscopus, cùm se hæréticis ad fidem revocandis, et pravis mortálium móribus corrigendis devovérent, in diœcési sua retinére constítuit; Domínicum verò secum Romam adduxit ad Synodum quam in basílica Lateranensi quartam Innocéntius Papa tértius indixe-

rat, ut de propósito institúto cum Pontífice ágeret, ejúsque confirmatiónem obtinéret. Sed hæc Innocéntio, propter Decrétum quod de vetandis novis Ordínibus enixè à Pátribus in Synodo petebátur, differenda visa est; et Domínicus ínterim dimissus, ut cum sóciis unam ex approbátis ántea régulis elígeret. Quo facto, Romam rédiens, ab Honório tértio qui próximus Innocéntio succésserat, approbatiónem Ordinis sui sub Augustíni régula, et Prædicatórum título, impetrávit; et primam domum Tolósæ, ad ecclésiam sancti Románi, constítuit. Illinc, anno nondum elapso, septem ex illo sodalítio Parísios missi, qui cùm juxta episcópium per decem ferè menses consedissent, ad domum et ecclésiam sancti Jacóbi, à Joanne Decáno sancti Quintíni conditóre, et Académiâ Parisiensi sibi datam, transláti sunt. Hos Domínicus, anno Ordinis tértio Parísios véniens, ad triginta illìc excrevisse réperit, unde horum áliquot in várias regni urbes ad propagandum Ordinem, dum ipse Romam revértitur, direxit. Dénique Romæ duóbus ítidem monastériis constitútis, anno Christi ducentésimo vigésimo-primo supra millésimum, Bonóniæ post celebráta Ordinis comítia, febre correptus, caritátem, humilitátem, paupertátem frátribus testamento relinquens, obdormívit in Dómino sextâ die Augusti: quem miráculis clarum póstea Gregórius nonus in Sanctórum númerum rétulit.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui Ecclésiam tuam beáti Domínici illumináre dignátus es méritis et doctrinis: concéde ut, ejus intercessióne, temporálibus non destituátur auxíliis, et spirituálibus semper profíciat increméntis; Per Dóminum.

DIE 6.

IN TRANSFIGURATIONE DOMINI.

Duplex-majus.

IN I VESPERIS.

Ant. 5. C. Magnália sapiéntiæ suæ decorávit Dóminus. Quàm desiderabília sunt! et quis satiábitur videns glóriam ejus? *Eccli.* 42.

Ant. 1. g. Laudis ejus plena est terra: splendor ejus ut lux erit. *Habac.* 3.

Ant. 2. D. Confundétur sol, cùm regnáverit Dóminus in monte, et in conspectu senum suórum fúerit glorificátus. *Is.* 24.

Ant. 3. a. Ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. *Is.* 35.

Ant. 6. F. Cánticum erit et lætítia cordis, et audítam fáciet Dóminus glóriam vocis suæ. *Is.* 30.

CAPITULUM. *Isai.* 4.

IN die illa erit germen Dómini in magnificéntia et gló-

ria, et fructus terræ sublímis, et exultátio his qui salváti fúerint de Israel.

℟. Dicébat Jesus discípulis suis : Amen dico vobis; sunt de hic stántibus, qui * Non gustábunt mortem, donec vídeant regnum Dei véniens in virtúte. ℣. Pósuit óculum suum super corda illórum, osténdere illis magnália óperum suórum : * Non. Glória. * Non gustábunt. *Marc.* 8. *Eccli.* 17.

HYMNUS. *S. V.*

Hoc, jussa quondam rúmpimus,
Festo die, siléntia ;
Celáta dudum jam decet
Vulgáre nos mystéria.

Montis sub alto vértice,
Tribus vocátis téstibus,
O Christe ! visus háctenus
Terris homo, pates Deus.

Tuæ latens lucis jubar
Sacros in artus éffluit :
Vestis tuo te númine.
Tibíque totus rédderis.

Cœlo tonante, prótinus
Audíta summi vox Patris ;
Te, nube ruptâ, Fílium,
Quo gloriátur, ásserit.

Hic est Magister ómnium,
Quem pronus orbis áudiat.
Siléte, mortáles ; Deus
Qui nos docet, fatur Deus.

¶ Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri ;
Tibíque Nato ; nec minor
Laus utriusque Flámini.
Amen.

℣. Apud te est, Dómine, fons vitæ ; ℟. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. *Ps.* 35.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. A século non audiérunt, neque áuribus percepérunt ; óculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectántibus te. *Is.* 64.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM, *Doxologia*, ¶ Qui nube ruptâ, *ut suprà, hodie et cras.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Splendórem glóriæ Dei Christum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 1.

HYMNUS. *S. V.*

Quam nos potenter állicis !
Te, Christe, quando détegis,
Te quando celas, próvidus
Nobis peræque cónsulis.

Hic nos adoptat fílios
Qui te vocávit Fílium ;
Sponsor futúræ glóriæ
Dat certa nobis pígnora.

E nube quid, Pater, probas?
De monte, Fili, quid doces?
Umbris procul cedéntibus,
Restábat una véritas.

Ut jussa Patris ímpleas,
Mactanda mundo víctima,
Formam resúmens prístinam,
Mortalitáti rédderis.

Fac, Christe, qui nobis lates,
Obscúra dum regit fides,
Fracto solútos córpore
Nos te vidére, te frui.

Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri,
Tibíque Nato, nec minor
Laus utriusque Flámini.
Amen.

IN I NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Assumpsit Jesus Petrum, et Jacóbum,

et Joannem, et ascendit in montem ut oráret. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Ducit illos in montem excelsum seorsum solos, et transfigurátus est coram ipsis. *Marc.* 9.

Ant. 3. c. Facta est, dum oráret, spécies vultûs ejus áltera; et resplénduit fácies ejus sicut sol. *Luc.* 9. *Matth.* 17.

℣. Speciósus formâ præ fíliis hóminum: ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. *Ps.* 44.

Lectiones de Script. occurr.

Post j Lect. ℟. Date Dómino glóriam nómini ejus: * Veníte in conspectu ejus, et adoráte Dóminum in decóre sancto. ℣. Deus Patrum nostrórum glorificávit Fílium suum Jesum. * Veníte. 1 *Paral.* 16. *Act.* 3.

Post ij Lect. ℟. Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer: * Confessiónem et decórem induísti, amíctus lúmine sicut vestiménto. ℣. Vestiménta facta sunt splendéntia et cándida nimis. * Confessiónem. *Ps.* 103. *Marc.* 9.

Post iij Lect. ℟. Deus qui glorificátur in concílio sanctórum, * Magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt. ℣. Notam fécimus vobis Dómini nostri Jesu Christi virtútem et præséntiam, speculatóres facti illíus magnitúdinis. * Magnus. Glória Patri. * Magnus et terríbilis super omnes. *Ps.* 88. 2 *Petr.* 1.

IN II NOCTURNO.

Ant. 7. d. Erat spécies glóriæ Dómini quasi ignis ardens, super vérticem montis. *Exod.* 24.

Ant. 8. G. Petrus, et qui cum illo erant, graváti erant somno; et evigilantes, vidérunt majestátem ejus. *Luc.* 9.

Ant. 4. E. Ecce apparuérunt illis Móyses et Elías cum eo loquentes. *Matth.* 17.

℣. In concílio justórum et congregatióne; ℟. Magna ópera Dómini. *Ps.* 110.

LECTIO IV.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi. 78.

Inspiciénda nobis et tractanda est, caríssimi, vísio ista quam Dóminus demonstrávit in monte. Ipsa est enim de qua díxerat: Amen dico vobis, quia sunt hic quidam de circumstántibus, qui non gustábunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis in regno suo. Post dies sex assumpsit tres discípulos, Petrum, Joannem et Jacóbum, et ascendit in montem. Ipsi tres erant quidem de quibus díxerat: Sunt hic qui non gustábunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis in regno suo. Regnum suum dicit, quod multis locis appellat regnum cœlórum. Regnum autem cœlórum est regnum sanctórum. Hoc ut ostenderétur, vidéte quid factum est. Dóminus ipse Jesus resplénduit sicut sol; vestiménta ejus facta sunt cándida sicut nix; et loquebántur cum eo Móyses et Elías. Ipse Jesus quidem, ipse

splénduit sicut sol, se lumen esse signíficans, quod illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum. Quod est iste sol óculis carnis, hoc ille óculis cordis; et quod iste cárnibus, hoc ille córdibus.

℟. Ecce duo viri loquebantur cum Jesu. * Erant autem Móyses et Elías visi in majestáte, et dicébant excessum ejus quem completúrus erat in Jerúsalem. ℣. Dóminus ortus est, appáruit de monte; sancti in manu illíus sunt. * Erant. *Luc.* 9. *Deut.* 33.

LECTIO V. *Serm.* 79.

VESTIMENTA ejus facta sunt cándida sicut nix. Hoc signíficat Ecclésiæ mundatiónem, cui dictum est per Prophétam: Etsi fúerint peccáta vestra sicut Phœnícium, tanquam nivem dealbábo. Elías et Móyses colloquebantur ei, quia Evangélii grátia testimónium habet à Lege et Prophétis. In Móyse Lex; in Elía Prophétæ. Plácuit Petro tria fíeri tabernácula, Móysi unum, Elíæ unum, et Christo unum. Delectábat eum montis solitúdo: tædium patiebátur à tumultu rerum humanárum. Sed tria tabernácula quare quærébat, nisi quia unitátem Legis, Prophetíæ, et Evangélii nondum sciébat? Dénique nube emendátus est. Hæc eo loquente, inquit, ecce nubes lúcida obumbrávit eos. Ecce unum tabernáculum nubes fecit: tu tria quare quærébas?

℟. Factum est, cùm discéderent Móyses et Elías ab illo, ait Petrus ad Jesum: * Præceptor, bonum est nos hìc esse. ℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, quam abscondisti timéntibus te! * Præceptor. *Luc.* 9. *Ps.* 30.

LECTIO VI. *Serm.* 78.

VERBUM Dei Christus, verbum Dei in Lege, verbum in Prophétis. Quid, Petre, quæris divídere? magìs oportet adjúngere. Tria quæris, intéllige et unum. Nube ergo obumbrante omnes, sónuit et vox de nube, dicens: Hìc est Fílius meus dilectus. Ibi erat Móyses, ibi Elías; non est dictum: Hi sunt fílii mei dilecti. Aliud est enim únicus, áliud adoptáti. Ille commendabátur, unde Lex et Prophétæ gloriabantur. Hoc audíto, illi cecidérunt in terram. Jam demonstrátur nobis in Ecclésia regnum Dei. Hìc Dóminus, hìc Lex et Prophétæ: sed Dóminus, tanquam Dóminus; Lex in Móyse; Prophetía in Elía; sed ipsi tanquam servi, tanquam ministri. Ipsi tanquam vasa, ipse tanquam fons. Móyses et Prophétæ dicébant et scribébant: sed de illo implebantur, quando fundébant. Dóminus autem porrexit manum, et excitávit jacentes. Deinde néminem vidérunt, nisi solum Jesum. Quando eos Dóminus erexit, resurrectiónem significávit.

Post resurrectiónem ut quid tibi Lex? ut quid tibi Prophetía? Ideo non appáret Elías; non appáret Móyses. Rémanet tibi, ut sit Deus ómnia in ómnibus. Descende, Petre: requiéscere cupiébas in monte; descende laboráre: habe caritátem, prædica veritátem; tunc pervénies ad æternitátem, ubi invénies securitátem.

℟. Erant timóre extérriti, et ait Petrus: * Si vis, faciámus hic tria tabernácula, tibi unum, Móysi unum, et Elíæ unum. ℣. Mélior est dies una in átriis tuis super míllia. * Si vis. Glória. * Si vis, faciámus. *Matth.* 17. *Ps.* 83.

IN III NOCTURNO.

Ant. 6. F. Adhuc Petro loquente, ecce nubes lúcida obumbrávit eos. *Matth.* 17.

Ant. 5. a. Opéruit nubes montem, et habitávit glória Dómini tegens illum nube. *Exod.* 24.

Ant. 1. a. Petrus, et qui cum illo erant, timuérunt, intrántibus illis in nubem; et vox facta est de nube. *Luc.* 9.

℣. Intónuit de cœlo Dóminus, ℟. Et Altíssimus dedit vocem suam. *Ps.* 17.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 17.

In illo témpore; Assúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsum; et transfigurátus est ante eos. Et réliqua.

Homília sancti Leónis Papæ.

Serm. 94. *al.* 98. *c.* 6.

Præsens quidem erat in Fílio Pater, et in illa Dómini claritáte, quam ad discipulórum temperárat aspectum, non separabátur ab Unigénito Genitóris esséntia; sed ad commendandam proprietátem utriusque persónæ, sicut visui significávit Fílium splendor ex córpore, sic audítui Patrem vox nuntiávit ex nube. Quâ voce acceptâ, discípuli quòd in fáciem cecidérunt, et timuérunt valde, non de Patris tantùm, sed et de Fílii majestáte tremuérunt: altióri enim sensu unam utriusque intellexérunt deitátem; et quia in fide non erat hæsitátio, non fuit in timóre discrétio. Latum ergo illud et múltiplex testimónium fuit, et plus in verbórum virtúte quàm in sono vocis audítum est. Dicente enim Patre: *Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi bene complácui, ipsum audíte*; nonne evidenter audítum est: Hic est Fílius meus, cui ex me, et mecum esse sine témpore est? quia nec Génitor Génito prior, nec Génitus est Genitóre postérior. Hic est Fílius meus, quem à me non séparat déitas, non dívidit potestas, non discernit ætérnitas: qui eam quam mecum habet æqualitátem, non rapínâ appétiit, nec usurpatióne præsumpsit; sed manens in forma glóriæ meæ, ut ad reparandum genus humánum exequerétur commú-

ne consilium, usque ad formam servílem inclinávit incommutábilem deitátem.

℟. Ecce vox de nube dicens: Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi bene complácui; * Ipsum audíte. ℣. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem géntibus; * Ipsum. *Matth.* 17. *Is.* 55.

Lectio viii. *Cap.* 7.

Hunc ergo, in quo mihi bene per ómnia pláceo, et cujus prædicatióne manifestor, cujus humilitáte claríficor, incunctanter audíte; quia ipse est véritas, et vita; ipse virtus mea, atque sapiéntia. Ipsum audíte, quem legis mystéria prænuntiavérunt, quem Prophetárum ora cecinérunt. Ipsum audíte, qui sánguine suo mundum rédimit, qui diábolum ligat, et vasa ejus rapit; qui peccáti chirógraphum et prævaricatiónis pacta dirumpit. Ipsum audíte, qui viam áperit ad cœlum, et per crucis supplícium gradus vobis ascensiónis parat ad regnum. Quid trepidátis rédimi? Quid pavétis sáucii liberári? Fiat quod, me volente, vult Christus. Abjícite carnálem formídinem, et fidéli vos armáte constántia: indignum est enim ut in Salvatóris passióne timeátis, quod ipsíus múnere nec in vestro fine metuétis.

℟. Dum fíeret vox, inventus est Jesus solus: * Et audientes discípuli, cecidérunt in fáciem suam, et timuérunt valde. Dixitque eis Jesus: Súrgite, et nolíte timére. ℣. Deus majestátis intónuit: vox Dómini in magnificéntia. * Et. *Luc.* 9. *Matth.* 17. *Ps.* 28.

¶ *Ubi fit absque Commemor.*

Lectio ix. *Cap.* 8.

Hæc, dilectíssimi, non ad illórum tantùm utilitátem dicta sunt, qui ea própriis áuribus audiérunt; sed in illis tribus Apóstolis, universa Ecclésia dídicit quidquid eórum et aspectus vidit, et audítus accépit. Confirmétur ergo secundùm prædicatiónem sacratíssimi Evangélii ómnium fides, et nemo de Christi cruce per quam mundus redemptus est, erubescat. Nec ídeo quisquam aut pati pro justítia métuat, aut de promissiónum retributióne diffídat; quia per labórem ad réquiem, et per mortem transítur ad vitam: cùm omnem humilitátis nostræ infirmitátem ille suscéperit, in quo, si in confessióne et in dilectióne ipsíus permaneámus, et quod vicit víncimus, et quod promísit accípimus. Quia sive ad facienda mandáta, sive ad toleranda adversa, præmissa Patris vox debet semper áuribus nostris intonáre, dicentis: Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi bene complácui; ipsum audíte, qui vivit et regnat cum Patre et Spíritu sancto in sécula seculórum. Amen. Tu autem.]

DE S. XYSTO MARTYRE

LECTIO IX.

Xystus secundus Stéphano successit in sede Romána. Ad eum Dionysius Alexandrínus scripsit epístolam de Baptísmate; quâ étiam cum commonefécit de exorta apud Ptolomáidem, Pentapóleos urbem, Sabellianórum hæresi. Sed et in ália epístola senténtiam ejus expétiit de ímpio quodam hæreticórum baptismo, quem se dudum suscepisse quidam fidélis asserébat. Cùm autem, acrióri adversùs Christiános persecutióne decrétâ, Valeriánus inter ália, rescripto ad senátum dato, edixisset ut Epíscopi, Presbyteri et Diácones incontinentì animadverterentur; Xystus, simul cum Quarto, sextâ die Augusti in cœmetério animadversus est. Quem cùm sanctus Lauréntius ad martyrium duci cérneret, in has voces flens erúpit: Quò progréderis sine fílio, Pater? quò, Sacerdos sancte, sine ministro próperas? Cui Xystus: Non ego te déscro, fili: majóra te manent certámina, post tríduum me sequéris. Gloriósam Xysti mortem sanctus Cypriánus Epíscopis Africæ per Successum illórum collégam significári vóluit; quo suos quisque corroboráret, ut gaudérent magìs quàm timérent in hac confessióne, in qua scirent Christi mílites non périmi, sed coronári.

℟. Deus qui dixit de tenebris lucem splendéscere, * Ipse † Illuxit in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei in fácie Christi Jesu. ℣. Ecce ostendit nobis Dóminus Deus noster majestátem et magnitúdinem suam: vocem ejus audívimus. * Ipse. Glória Patri. † Illuxit in córdibus nostris. 2 *Cor.* 4. *Deut.* 5.

℣ *Sacerd.* Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt; ℟. Et in nómine tuo exultábunt totâ die. *Ps.* 88.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Fílii Sion, exultáte, et lætámini in Dómino Deo vestro, quia dedit vobis doctórem justítiæ. *Joel.* 2.

Ant. 8. c. Vocem nos audívimus de cœlo allátam, cùm essémus cum ipso in monte sancto. 2 *Petr.* 1.

Ant. 5. a. Venit vox de nube, dicens: Hic est Fílius meus caríssimus, audíte illum. *Marc.* 9.

CANTICUM. *Baruch* 3.

O ISRAEL, quàm magna est domus Dei, * et ingens locus possessiónis ejus!

Magnus est Dóminus, et non habet finem; * excelsus et immensus.

Hic est Deus noster, * et non æstimábitur álius advérsùs eum.

Hic adinvénit omnem viam disciplínæ: * et trádidit illam Jacob púero suo, et Israel dilecto suo.

Post hæc in terris visus est, * et cum homínibus conversátus est.

Ant. 7. d. Ipsum audiétis juxta ómnia quæcumque locútus fúerit. *Act.* 3.

Ant. 3. d. Omnis ánima quæ non audíerit Prophétam illum, exterminábitur de plebe. *Act.* 3.

CAPITULUM. *Hebr.* 12.

VIDETE ne recusétis loquentem : si enim illi non effugérunt, recusantes eum qui super terram loquebátur; multò magìs nos, qui de cœlis loquentem nobis avértimus.

HYMNUS. *S. Bern.*

JESU, dulcédo córdium,
Fons vivus, lumen méntium,
Excédens omne gáudium
Et omne desidérium.

Mane nobiscum, Dómine,
Et nos illustra lúmine,
Pulsâ mentis calígine,
Mundum replens dulcédine.

QUANDO cor nostrum vísitas,
Tunc lucet ei véritas :
Mundi vilescit vánitas,
Et intus fervet cáritas.

Jesu mi bone, séntiam
Amóris tui cópiam :
Da mihi per præséntiam
Tuam vidére glóriam.

QUEM tuus amor ébriat,
Novit quid Jesus sápiat :
Quàm felix est quem sátiat !
Non est ultrà quod cúpiat.

Tu fons misericórdiæ,
Tu verè lumen pátriæ,
Pelle nubem tristítiæ,
Dans nobis lucem glóriæ.
Amen.

℣. Glóriâ et honóre coronasti eum, Dómine, ℟. Et constituisti eum super ópera mánuum tuárum. *Psal.* 8.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Amplióris glóriæ Jesus præ Móyse dignus est hábitus, quantò amplióreṃ honórem habet domûs qui fabricávit illam. *Hebr.* 3.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui fídei sacramenta, in Unigéniti tui gloriósa Transfiguratióne, patrum testimónio roborasti; et adoptiónem filiórum perfectam, voce delapsâ, in nube lúcida mirabíliter præsignasti : concéde propítius, ut ipsíus Regis glóriæ nos cohærédes effícias, et ejusdem glóriæ tríbuas esse consortes; Per eumdem.

Pro Commemor. S. Xysti, *Ant.* Bonum. ℣. Adjútor, xij.

Orémus. ORATIO.

QUÆSUMUS omnípotens Deus, ut nos virtúte sancti Spíritûs et ad credendum dóciles, et ad confitendum fortes effícias; qui beáto Xysto Pontífici, propter verbum tuum et testimónium Jesu, ánimam suam pónere tribuisti; Per eumdem.

AD HORAS, *Doxologia:*

Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriusque Flámini.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Filii Sion.

In ℟ *br.* Qui accepisti à Deo Patre * honórem et glóriam. 2 *Petr.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Vocem.

CAPITULUM. 1 *Joan.* 5.

Si testimónium hóminum accípimus, testimónium Dei majus est; quóniam hoc est testimónium Dei, quod majus est, quóniam testificátus est de Fílio suo.

℟ *br.* Fílii hóminum, * úsquequo gravi corde? * Allelúia, allelúia. Fílii. ℣. Scitóte quóniam mirificávit Dóminus * Sanctum suum. * Allelúia. Glória. Fílii. *Ps.* 4.

℣. Accédite ad eum, et illumináminì; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Venit vox,

CAPITULUM. *Isai.* 42.

Ecce servus meus, suscípiam eum; electus meus complácuit sibi in illo ánima mea: dedi Spíritum super eum; judícium géntibus próferet.

℟ *br.* Ipse invocábit me: * Pater meus es tu, * Allelúia, allelúia. Ipse. ℣. Deus meus, * et susceptor salútis meæ. * Allelúia. Glória. Ipse. *Ps.* 88.

℣. Hódie si vocem ejus audiéritis, ℟. Nolíte obduráre corda vestra. *Ps.* 94.

AD NONAM.

Ant. 3. *d.* Omnis ánima.

CAPITULUM. *Hebr.* 2.

Propterea abundántiùs oportet observáre nos ea quæ audívimus, ne fortè pereffluámus. Si enim qui per Angelos dictus est sermo, factus est firmus, et omnis prævaricátio et inobediéntia accépit justam mercédis retributiónem; quómodo nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem?

℟ *br.* Audiam quid loquátur in me * Dóminus Deus, * Allelúia, allelúia. Audiam. ℣. Quóniam loquétur pacem * in plebem suam. * Allelúia. Glória. Audiam. *Ps.* 84.

℣. Notas mihi fecisti vias vitæ: ℟. Adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo, Dómine. *Ps.* 15.

AD II VESPERAS.

Ant. 7. ç. Vocávit nos Deus vocatióne suâ sanctâ, secundùm grátiam quæ manifestáta est nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi. 2 *Tim.* 1.

Ant. 6. F. Appáruit grátia ejus erúdiens nos, ut abnegantes impietátem et seculária desidéria, sóbriè, et justè, et piè vivámus, expectantes adventum glóriæ ejus. *Tit.* 2.

Ant. 4. E. In ipso edocti estis, depónere vos véterem hóminem, qui corrúmpitur secundùm desidéria erróris. *Ephes.* 4.

Ant. 3. a. Quos præscivit Deus, et prædestinávit conformes fíeri imáginis Fílii sui; ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. *Rom.* 8.

Ant. 1. f. Nondum appáruit quid érimus: scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est. 1 *Joan.* 3.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 15.

Primus homo de terra, terrénus; secundus homo de

cœlo,

cœlo, cœlestis : qualis terrénus, tales et terréni; et qualis cœlestis, tales et cœlestes. Igitur sicut portávimus imáginem terréni, portémus et imáginem cœlestis.

Hymnus, Hoc, jussa, 497.

℣. Satiábor, Dómine,

℟. Cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Nostra conversátio in cœlis est, unde Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. *Philip.* 3.

Oratio ut suprà ad Laudes.

DIE 10.

SANCTI LAURENTII,

DIACONI ET MARTYRIS.

Duplex-minus.

Omnia de Communi unius Martyris, exceptis quæ sequuntur.

Pridie ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Ignem ardentem extinguit aqua, et eleemósyna resistit peccátis : et Deus prospector est ejus qui reddit grátiam. *Eccli.* 3.

Oratio ut infrà ad Laudes.

IN I NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Leónis Papæ. 83 *al.* 87.

Cum furor gentílium potestátum in electíssima quæque Christi membra sæviret, ac præcipuè eos qui órdinis erant sacerdotális impéteret; in Levítam Lauréntium, qui non solùm in ministério sacramentórum, sed étiam dispensatióne ecclesiásticæ substántiæ præeminébat, ímpius persecútor efférbuit, dúplicem sibi prædam de uníus viri comprehensióne promittens; quem si fecisset sacræ pecúniæ traditórem, fáceret étiam veræ religiónis exortem. Armátur ítaque gemìnâ fáce homo pecúniæ cúpidus, et veritátis inimícus : avarítiâ, ut rápiat aurum; impietáte, ut áuferat Christum. Póstulat sibi ab immaculáto sacrárii Præsule opes ecclesiásticas, quibus avidíssimus inhiábat, inferri. Cui Levíta castíssimus, ubi eas repósitas habéret, osténdens, numerosíssimos sanctórum páuperum óbtulit greges, in quorum victu atque vestítu inamissíbiles condíderat facultátes; quæ tantò intégriùs erant salvæ, quantò sánctiùs probabantur expensæ.

LECTIO V.

Fremit ergo prædo frustrátus; et in ódium religiónis quæ talem divitiárum usum instituisset ardescens, direptiónem thesauri potióris aggréditur, apud quem nullam denariórum substántiam reperisset; ut illud depósitum, quo sacrátiùs erat dives, auferret. Renuntiáre Christo Lauréntium jubet, et solidíssimam illam levítici ánimi fortitúdinem diris parat urgére supplíciis : quorum

ubi prima nihil óbtinent, vehementióra succédunt. Láceros artus, et multâ vérberum sectióne conscissos, subjecto præcipit igne torréri; ut per cratem férream, quæ jam de fervóre contínuo vim in se habéret urendi, conversórum alternâ mutatióne membrórum, fíeret cruciátus veheméntior, et pœna prodúctior.

LECTIO VI.

NIHIL óbtines, nihil próficis, sæva crudélitas. Subtráhitur inventis tuis matéria mortális; et Lauréntio in cœlos abeunte, tu déficis. Flammis tuis superári caritátis Christi flamma non pótuit; et ségnior fuit ignis qui foris ussit, quàm qui intus accendit. Sævisti, persecútor, in Mártyrem; sævisti, et auxisti palmam, dum ággeras pœnam. Nam quid non ad victóriæ glóriam ingénium tuum réperit, quando in honórem transiérunt triumphi étiam instrumenta supplícii? Gaudeámus ígitur, dilectíssimi, gáudio spiritáli; et de felicíssimo ínclyti viri fine gloriémur in Dómino, qui est mirábilis in Sanctis suis, in quibus nobis et præsídium constítuit et exemplum; atque ita per universum mundum clarificávit glóriam suam, ut à solis ortu usque ad occásum, Leviticórum lúminum coruscante fulgóre, quàm clarificáta est Jerosólyma Stéphano, tam illustris fíeret Roma Lauréntio.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Cap. 12.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis; nisi granum fruménti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipsum solum manet; si autem mórtuum fúerit, multum fructum affert. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi. *Serm.* 305.

AGNOSCIT fides vestra granum quod in terram cécidit, et mórtuum multiplicátum est. Agnoscit, inquam, hoc granum fides vestra; quia ipsum hábitat in mente vestra. Hoc enim quod de seipso díxerit Christus, nullus ámbigit Christiánus. Sed planè illo mórtuo grano et multiplicáto, multa grana sunt sparsa in terram, ex quibus est et beátus Lauréntius, cujus seminatiónem hódie celebrámus.

LECTIO VIII.

DE illis autem granis sparsis toto orbe terrárum quanta pulluláverit seges vidémus. gaudémus, sumus; si tamen et nos per illíus grátiam ad hórreum pertinémus. Neque enim ad hórreum pértinet quidquid in ségete est. Eadem quippe plúvia, útilis et nutritória, et tríticum pascit et páleam. Absit ut simul utrumque in hórreo recondátur, quamvis simul utrumque in agro nutriátur, et si-

mul utrumque in área triturétur.

LECTIO IX.

NUNC tempus eligendi est. Antequam véniat ventilátio, fiat morum separátio : sicut in área adhuc granum mundatióne discérnitur, nondum ventilábro último separátur. Audíte me, grana sancta ; imò, audíte primum granum per me. Non amétis in hoc século ánimas vestras. Nolíte amáre, si amátis ; ut non amando servétis, quia non amando plus amátis. Qui amat in hoc século ánimam suam, perdet eam. Granum lóquitur ; granum quod in terram cécidit, et mortificátum est ut multiplicarétur, lóquitur : audiátur, quia non mentítur. Quod admónuit, ipse fecit : instruxit præcepto, præcessit exemplo.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Cutis mea denigráta est super me, et ossa mea aruérunt præ cáumate. *Job* 30.

Orémus. ORATIO.

DA nobis, quæsumus omnípotens Deus, vitiórum nostrórum flammas extínguere, qui beáto Lauréntio tribuisti tormentórum suórum incéndia superáre ; Per Dóminum.

AD II VESPERAS.

Post Hymnum, ℣. Igne me examinasti, Dómine ; ℟. Et non est inventa in me iníquitas. *Ps.* 16.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Confitébor tibi, Dómine, quóniam liberasti me, secundùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui, à pressúra flammæ quæ circúmdedit me. *Eccli.* 51.

Oratio ut suprà.

DIE 12.

SANCTÆ CLARÆ.

VIRGINIS. *Simplex.*

De Communi Virginum.

LECTIO III.

CLARA nóbili génere Assísii in Umbria nata, facultátibus in páuperes erogátis, século renuntiávit ; et permóta præsertim sancti Francisci adhortatiónibus, arctíssimam vitæ ratiónem amplexa est. Plures ejusdem institúti sócias, et præ céteris Hortulánam matrem et sorórcs sibi adjunxit. Paupertátis ádeo amans fuit, ut ne monastérium possessiónes habéret, ipsi étiam Gregório nono sufficientes réditus assignáre volenti restíterit. Saracénis, jussu Friderici Imperatóris, Assísium obsidéntibus, et cœnóbium cui illa præerat jamjam invasúris, infirma ad portam duci vóluit, atque hóstibus óbjici, simul et præferri cápsulam argénteam ébore inclúsam, in qua sanctíssima Eucharístia servabátur. Cùmque coram Christo prostráta oráret ut sorores tutarétur, vocem quasi púeri audívit : Ego vos semper custódiam. Iterumque pro civitáte precáta, eamdem vocem audívit dicentem :

Gravámina sustinébit, sed múnere meo defendétur. Tuncque Saracéni divínitus térriti, per ipsos quos conscénderant muros fugérunt. Tandem, cùm annis ferè quadraginta duóbus monastérium rexisset, óbiit in Dómino. Eam Alexander quartus inter sanctas Vírgines rétulit.

Oratio, Fidéles tuos, lvj.

VESPERÆ *de Psalterio; à Capitulo de sequenti.*

DIE 13.

SANCTÆ RADEGUNDIS,

REGINÆ FRANCIÆ.

Semiduplex.

De Communi SS. Mulierum.

LECTIO II.

RADEGUNDIS, filia Berthárii Toringórum príncipis, Clotárii primi ex captíva conjux, beneficéntiam in páuperes, vigílias statas, et crebras oratiónes, cilícii usum, vini abstinéntiam, jejúnia, summam dénique vitæ asperitátem conjunxit. Occíso fratre jussu Clotárii, ipso permittente, ab aula discédens, sanctum Medardum ádiit; cùmque monásticam vestem suscepisset, in Diáconam ab eo benedicta est. Pictávos profecta, ibi ex munificéntia Regis, monastérium Vírginum sub régula sancti Cæsárii Arelatensis cóndidit; impetravitque póstea à Concílio Turonensi secundo Congregatiónis suæ tutélam et confirmatiónem. Cœnóbio sorórem Agnétem Abbatissam præfécit, quam consecrávit sanctus Germánus Parisiensis. Ea autem pietáte Radegundis sacrifícium Eucharístiæ prosequebátur, ut in illíus usum panes própriis mánibus confíceret, quos diversis suppeditábat Ecclésiis: ac præter cétera pietátis offícia, id illi máximè curæ erat, ut pro Régibus indesinenter preces fierent in monastério. Abiit ad Dóminum anno quingentésimo octogésimo-séptimo. Ejus corpus terræ mandávit Gregórius Turonensis, occupáto in diœcési obeunda Merovéo Pictavensi; cui tamen reservátum est, ut reversus Missam celebráret, tumulóque opérculum impóneret.

DE SS. MARTYRIBUS HIPPOLYTO ET SOCIIS EJUS

LECTIO III.

HIPPOLYTUS, teste Gregório Turonensi, pro Christi nómine Martyr occúbuit eódem témpore quo Xystus Románæ Ecclésiæ Epíscopus, et Lauréntius Archidiáconus. Idem in Patrum quibusdam sermónibus, ut Lauréntii hæres et discípulus commendátur, quòd créditus sit unus ex illis fuisse, quos, Prudéntio teste, mira viri libertas, ad amplecténdam Christi fidem, et statim suscipiendam baptismi grátiam, permóverat. Prætérea dícitur in vulgátis Lauréntii actis funus ejus curasse cum Justíno Presbytero, et ab eódem sacrifícii Domi-

nici, quod tunc super Mártyris túmulum óbtulit, párticeps factus : ex quo partem Eucharístiæ secum détulit, quam credéntibus de domo sua distríbuit. Hoc ubi perfécit, summissis à persecutóre milítibus comprehensus, magnâ fidúciâ Christi fidem coram Præsídibus confessus est, deinde tormentis addictus. Cùm nihilóminus in Christi testimónio perstáret, indómitis equis alligátus, per loca spinis et cárduis cónsita raptátus est; et sic, laceráto córpore, vitâ cessit. Quicumque verò Christiáni ex ejus família comprehensi fuérunt, omnes extra portam Tiburtínam occísi sunt; cæsâ priùs plumbátis Hippólyti nutríce, quæ álios suis adhortatiónibus in fide confirmáverat.

Orémus. ORATIO.

DEUS, cujus amóre beáta Radegundis ex aulæ tumultu, spretis mundi illécebris, in solitúdinem evolávit; tríbue nobis ex ejus imitatióne terréna despícere et amáre cœléstia; Per Dóminum.

AD LAUDES, *pro Commem. SS. Hippolyti et soc. Mart. Ant.* Beáti. ℣. Multæ, xviij.

Orémus. ORATIO.

DEUS, cujus Unigénitus sic hostem antíquum suâ virtúte prostrávit, ut étiam servos suos, Spíritu veritátis armátos, ipso rédderet fortióres: quæsumus, ut qui sanctis Martyribus Hippólyto et sóciis præstitit de sæviente triumphum, tríbuat nobis eórum précibus de blandiente victóriam; Qui tecum vivit... in unitáte ejusdem.

DIE 14.

IN VIGILIA ASSUMPTIONIS BEATÆ MARIÆ.

¶ *Si venerit in Dominica, Officium fit de Dominica usque ad Versiculum tertii Nocturni exclusivè : reliqua de Vigilia, id est, ℣, vij et viij Lect. de Evangelio Vigiliæ, cum* Homilia S. Joannis Chrysóstomi, *infrà, divisione factâ ad asteriscum* : Lectio ix de Evangelio et Homilia Dominicæ occurrentis; ℟℟℟ ut infrà. Et dicitur* Te Deum.

AD LAUDES, *et* AD HORAS, *Psalmi de Dominica, cum Commem. Dominicæ. Reliqua de Vigilia.*]

¶ *Si Vigilia ista venerit in Feriis, Officium fit ut sequitur.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

HYMNUS. *C.*

QUÆ longa tandem, Virgo,
post suspíria,
Te donat astris, reddit et
Nato dies,
Hanc prævenire cántibus festis decet:
Nostras, benigna Mater, ausculta preces.
Te nempe nobis ut Joanni
Fílius
Matrem relíquit, è crucis
pendens trabe;

Agnosce natos, Virgo, quos fratres sibi
Deóque Christus comparávit filios.

Tu, Christiáni flos decusque nóminis,
Astas petenti Spíritum cœnáculo:
Apóstolis mox verba seminántibus,
Tu caritáte párturis Ecclésiam.

Quæ nos amóre tam pio compléderis,
Nos gratulári da tuis honóribus.
Jam nos relinquis, Mater: at nostri memor
Te comprobábis sédulâ matrem prece.

Sit sempiterno sempiterna laus Patri:
Sit sempiternum Filio Patris decus:
Qui nectis ambos, æquus ambóbus, tibi,
Divíne, sit laus sempiterna, Spíritus. Amen.

Ps. et Ant. de Feria occurr.

℣. Quantas ostendisti mihi tribulatiónes multas et malas! ℟. Et conversus, consolátus es me. *Ps.* 70.

Benedictiones de Feria.

Lectiones j et ij de Script. occurrente: è tribus fiant duæ.

Post j Lect. Stabant juxta crucem Jesu * Mater ejus, et soror matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. ℣. Luctum et plorátum vidérunt vicínæ Sion; sic vidérunt et in celeritáte salútem à Deo quæ supervéniet, * Mater. *Joan.* 19. *Baruch* 4.

Post ij Lect. ℟. Cùm vidisset Jesus matrem et discípulum stantem quem diligébat, dicit matri suæ: Múlier, ecce fílius tuus; deinde dicit discípulo: * Ecce mater tua. ℣. Cùm accéperit Deus ánimam meam, honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus: * Ecce. *Joan.* 19. *Tob.* 4.

LECTIO III.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Cap. 19.

In illo témpore; Stabant juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus, María Cléophæ, et María Magdaléne. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 85 *aliàs* 84 *in Joan.*

Ipse crucifixus matrem suam discípulo commendat, ut nos dóceat ad extrémum usque hálitum, paréntum curam præcípuam esse gerendam. Quando ígitur mater intempestivè accessit, dicit: Quid mihi et tibi est, múlier? et: Quæ est mater mea? Hic verò magnum éxhibet amórem, et discípulo quem diligébat ipsa commendat. Matrem verò commendans, dicit: Ecce fílius tuus. O quantum honórem discípulo collátum! Cùm enim ipse abíret, ipsam discípulo curandam tradit. Quia enim credíbile erat ipsam, útpote matrem, dolére et patrocínium quærere; jure illam discípulo tradit, dicens: Ecce mater tua. Hæc

porrò dicébat, ipsos mútuo conjungens amóre; quod cùm intellígeret discípulus, ipsam in sua accépit. * Cur autem nullam áliam memorávit mulíerem, licèt ália quoque astáret? Ut nos docéret plus tribuendum mátribus esse. Ut enim parentes, cùm spirituália impédiunt, ne cognoscendi quidem sunt; sic cùm non ea cóhibent, omne débitum est ipsis præstandum, et áliis sunt anteponendi, quia nos genuérunt, educárunt, milleque mala subiérunt. Sic Marciónis impudéntiam réprimit. Si enim secundùm carnem natus non esset, nec matrem habéret, cur tantam de illa sola gerit curam?

℟. Ex illa hora *Accépit eam discípulus in suá. ℣. Amíco fidéli nulla est comparátio, et non est digna ponderátio auri contra bonitátem fídei illíus: *Accépit. Glória Patri. * Accépit eam discípulus in sua. *Joan.* 19. *Eccli.* 6.

Non dicitur Te Deum, *nisi tantùm in Dominica.*

℣ *Sacerd.* Tibi dixit cor meum: exquisívit te fácies mea: ℟. Fáciem tuam, Dómine, requíram. *Ps.* 26.

AD LAUDES.

Semiduplex.

Ant. 2. D. Laus mea tu es, Dómine: diem hóminis non desiderávi; tu scis. *Jer.* 17.

Ant. 3. *d.* Nomen tuum et memoriále tuum in desidério ánimæ: ánima mea desiderávit te. *Is.* 26.

Ant. 8. G. Attenuáti sunt óculi mei suspicientes in excelsum, Dómine. *Is.* 38.

CANTICUM. *Thren.* 3.

RECORDARE, Dómine, paupertátis meæ, * absynthii, et fellis.

Memóriâ memor ero, * et tabescet in me ánima mea.

Hæc récolens in sinu meo, * ideo sperábo.

Pars mea Dóminus, dixit ánima mea; * proptérea expectábo eum.

Bonus est Dóminus sperántibus in eum, * ánimæ quærenti illum.

Bonum est præstolári cum siléntio * salutáre Dei.

Ant. 5. a. Cunctis diébus quibus nunc milito, expecto donec véniat immutátio mea. *Job* 14.

Ant. 4. E. Quis mihi det te, ut invéniam te foris, et jam me nemo despíciat? *Cant.* 8.

CAPITULUM. *Cant.* 2.

SURGE, amíca mea, speciósa mea, et veni: columba mea, in foramínibus petræ, in caverna macériæ, ostende mihi fáciem tuam.

HYMNUS. C.

QUOD carne Christum, Virgo, paris, vocant
Hinc te beátam: réctiùs óccupas
Nomen beátæ, quæ fidéli
Credideris, pia Virgo, corde.
Orbáta Nato, non muliébriter
Ploras ademptum. Scílicet áltior
Tellúre cœlestes, triùmphans

Quò rediit, meditáris arces.
Amoris illuc te rapit ímpetus;
Tardi sed obstant víncula córporis,
Dolesque durum longióris
Exilii toleráre pondus.
Hæc vota tandem qui cumulas, Pater,
Succurre nostris, áuspice Fílio:
Infunde sacrum, quo vigémus,
Pectoribus, Deus alme, Flamen. Amen.

℣. Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? ℟. Et volábo, et requiescam. *Ps.* 54.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Veni, dilecte mi; in portis nostris ómnia: nova et vétera servávi tibi. *Cant.* 7.

Orémus. Oratio.

Deus, qui virginálem úterum beátæ Maríæ, in quo requiésceres, elígere dignátus es: da nobis Assumptiónis ejus solémnia præveniéntibus, dignum in córdibus nostris habitáculum tuæ præparáre majestáti; Qui vivis et regnas.

AD HORAS,

Duplex-minus.

In fine Hymnorum dicitur:

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Laus mea.

In ℟ *br.* ℣. Qui natus es* de María Vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. 3. *a.* Nomen tuum.

Capitulum. *Prov.* 13.

Spes quæ differtur, afflígit ánimam: lignum vitæ, desidérium véniens.

℟ *br.* Heu mihi, Dómine, *Quia incolátus meus prolongátus est! Heu mihi. ℣. Multùm íncola fuit * ánima mea, * Quia. Glória. Heu. *Ps.* 119.

℣. Sitívit in te ánima mea; ℟. Quàm multiplíciter tibi caro mea. *Ps.* 41.

AD SEXTAM.

Ant. 8. G. Attenuáti sunt.

Capitulum. *Thren.* 3.

Oculus meus afflictus est, nec tácuit, eo quod non esset réquies, donec respíceret et vidéret Dóminus de cœlis.

℟ *br.* In salutáre tuum * Defécit ánima mea. In salutáre. ℣. Et in verbum tuum * supersperávi: * Defécit. Glória. In salutáre.

℣. Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, ℟. Dicentes: Quando consoláberis me? *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Quis mihi.

Capitulum. *Tob.* 3.

Nunc, Dómine, secundùm voluntátem tuam fac mecum, et præcipe in pace récipi spíritum meum: éxpedit enim mihi magis mori quàm vívere.

℟ *br.* Educ de custódia ánimam meam * Ad confiténdum nómini tuo. Educ. ℣. Me expectant justi, * donec retríbuas mihi, * Ad. Glória. Educ. *Ps.* 141.

℣. Mélior est misericórdia tua super vitas: ℟. Lábia mea laudábunt te. *Ps.* 62.

DIE 15 AUGUSTI.

IN ASSUMPTIONE
BEATÆ MARIÆ VIRGINIS
ECCLESIÆ CATHEDRALIS
ET TOTIUS REGNI PATRONÆ.

ANNUALE-MINUS.

IN I VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. J. Ecce tu pulcra es, amíca mea, ecce tu pulcra es : óculi tui columbárum. *Cant.* 1.

Ant. 8. G. Multæ fíliæ congregavérunt divítias : tu supergressa es universas. *Prov.* 31.

Ant. 4. E. Indue te decóre, et honóre ejus, quæ à Deo tibi est, sempiternæ glóriæ. *Baruch* 5.

Ant. 3, a. Circúmdabit te Deus diplóide justítiæ, et impónet mitram cápiti honóris ætemi. *Baruch* 5.

Ant. 5. C. Eris coróna glóriæ in manu Dómini, et diadéma regni in manu Dei tui; quia complácuit Dómino in te. *Is.* 62.

CAPITULUM. *Cant.* 6.

PULCRA es, amíca mea, suávis, et decóra sicut Jerúsalem, terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

℟. Concupiscet Rex decórem tuum; quóniam * Ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum : vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis. ℣. Benedicta tu in muliéribus; invenisti enim grátiam apud Deum. * Ipse est. Glória Patri. * Ipse est. *Ps.* 44. *Luc.* 1.

Hymn. O vos, *infrà*, 521.

℣. Magna est glória ejus, ℟. In salutári tuo, Dómine. *Ps.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. In plenitúdine sancta admirábitur, et in multitúdine electórum habébit laudem, et inter benedictos benedicétur. *Eccli.* 24.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM. *Psalmi et Capit. de Feria : cetera ut infrà* 522.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Regem Jesum surgentem in occursum Matris, * Veníte, adorémus. 3 *Reg.* 2.

HYMNUS. *S. V.*

QUÆ cœlo nova nunc áddi-
tur hospes!
En se tota poli régia pandit;
Ruptis Virgo parens líbera
vinclis,
Caro se properat réddere
Nato.

Quantùm delituit páupere
tecto,
Tantùm spléndida nunc ful-
get in astris:
Se veláre quibus mater amá-
bat,
Densas Natus amat rúmpere
nubes.

OLIM quæ fuerat nupta
maríto
Et de connubio crédita ma-
ter,
Totum jam colitur nota per
orbem
Cum matris títulis íntegra
virgo.

Ancillæ tribuit quæ sibi
nomen,
Cœlesti dominans regnat in
aula:
Quæ tot passa neces Prolis
amóre,
Jam secúra suâ Prole trium-
phat.

NOSTRAS, ô nova lux, dís-
cute noctes;
O Regína, graves solve ca-
ténas:
Cæcos, Stella maris, dírige
cursus:
Da, quo jam frueris, cérne-
re Natum.

Divínæ Soboli qui dare
matrem
In terris voluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória
Nato:
Quo fœcunda, tibi glória,
Flamen. Amen.

Psalmi de Officio parvo beatæ Mariæ.

IN I NOCTURNO.

Ant. 1. D. Fortis est ut mors diléctio: aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem. *Cant.* 8.

Ant. 4. E. Adjúro vos, fíliæ Jerúsalem, ut nuntiétis dilecto meo quia amóre lángueo. *Cant.* 5.

Ant. 8. G. Ego dórmio, et cor meum vígilat: vox dilecti mei pulsantis; surrexi, ut aperírem dilecto meo. *Cant.* 5.

℣. Unam pétii à Dómino; hanc requíram; ℟. Ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ. *Ps.* 26.

LECTIO I.

Incípiunt Cántica Canticórum. *Cap.* 1.

OSCULETUR me ósculo oris sui; quia melióra sunt úbera tua vino, fragrántia unguentis óptimis. Oleum effúsum nomen tuum; ídeo adolescéntulæ dilexérunt te. Trahe me; post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Introduxit me rex in cellária sua; exultábimus et lætábimur in te, mémores úberum tuórum super vinum: recti díligunt te. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem, sicut tabernácula Cedar, sicut pelles Salomónis. Nolíte me consideráre quòd fusca sim, quia decolorávit me sol.

℟. Quid mihi est in cœlo?

et * A te quid vólui super terram? Defécit caro mea et cor meum : Deus cordis mei, et pars mea in æternum. ℣. Mihi vivere Christus est, et mori lucrum. * A te. *Ps.* 72. *Philip.* 1.

LECTIO II.

EQUITATUI meo in cúrribus Pharaónis assimilávi te, amíca mea. Pulcræ sunt genæ tuæ sicut túrturis; collum tuum sicut monília. Murénulas áureas faciémus tibi, vermiculátas argento. Dum esset rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suum. Fascículus myrrhæ dilectus meus mihi : inter úbera mea commorábitur. Botrus Cypri dilectus meus mihi, in víneis Engaddi. Ecce tu pulcra es, amíca mea; ecce tu pulcra es : óculi tui columbárum. Ecce tu pulcher es, dilecte mi, et decórus. Léctulus noster flóridus : tigna domórum nostrárum cédrina, laqueária nostra cypréssina.

℟. Concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini : * Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum. Vidébitur Deus deórum in Sion. ℣. Scio quia secundùm expectatiónem et spem meam in nullo confundar. * Cor. *Ps.* 83. *Philip.* 1.

LECTIO III. *Cap.* 2.

EGO flos campi, et lílium convállium. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias. Sicut malus inter ligna silvárum, sic dilectus meus inter fílios. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi; et fructus ejus dulcis gútturi meo. Introduxit me in cellam vináriam, ordinávit in me caritátem. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis; quia amóre lángueo. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me. Adjúro vos, fíliæ Jerúsalem, per cápreas cervosque campórum, ne suscitétis, neque evigiláre faciátis dilectam, quoadusque ipsa velit. Vox dilecti mei : ecce iste venit sáliens in móntibus, transíliens colles : símilis est dilectus meus cápreæ hinnulóque cervórum. En ipse stat post paríetem nostrum, respíciens per fenestras, prospíciens per cancellos. En dilectus meus lóquitur mihi : Surge, própera, amíca mea, columba mea, formósa mea, et veni. Jam enim hiems tránsiit, imber ábiit et recessit; flores apparuérunt in terra nostra; tempus putatiónis advénit; vox túrturis audíta est in terra nostra; ficus prótulit grossos suos : víneæ florentes dedérunt odórem suum.

℟. Desíderat ánima mea ad te, Deus : * Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum. † Quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei ! ℣. Quæ retrò sunt oblivíscens, ad destinátum pérsequor, ad bravíum supernæ vocatiónis Dei in Christo Jesu. * Sitívit ánima. Glória Patri.

† Quando véniam. *Ps.* 41. *Philip.* 3.

Repet. ℟ Desíderat, *usque ad* ℣.

IN II NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Veni in hortum meum, soror mea, sponsa; méssui myrrham meam cum aromátibus meis. *Cant.* 5.

Ant. 6. F. Jam hiems tránsiit: surge, amíca mea, speciósa mea, et veni; ostende mihi fáciem tuam; fácies enim tua decóra. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Favus distillans, lábia tua, sponsa; mel et lac sub lingua tua. *Cant.* 4.

℣. Glória fíliæ Regis ab intus; ℟. In fímbriis áureis circumamicta varietátibus. *Ps.* 44.

Benedictiones de B. M. V.

LECTIO IV.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. 1.

VIRGO hódie gloriósa cœlos ascendens, supernórum gáudia cumulávit augmentis. Hæc est enim, cujus salutatiónis vox et ipsos exultáre facit in gáudio, quos materna adhuc víscera claudunt. Quod si párvuli necdum nati ánima liquefacta est, ut María locúta est; quid putámus quænam illa fúerit cœléstium exultátio, cùm et vocem audíre, et vidére fáciem, et beátâ ejus frui præséntiâ meruérunt? Nobis verò, caríssimi, quæ in ejus Assumptióne solemnitátis occásio, quæ causa lætítiæ, quæ matéria gaudiórum! Maríæ præséntiâ totus illustrátur orbis; ádeo ut et ipsa jam cœlestis pátria cláriùs rútilet vírgineæ lámpadis irradiáta fulgóre. Méritò proinde résonat in excelsis gratiárum áctio, et vox laudis.

℟. Veni de Líbano, sponsa mea, * Veni, coronáberis. Odor unguentórum tuórum super ómnia arómata. ℣. Corónam justítiæ reddet justus Judex; * Veni. *Cantic.* 4. 2 *Tim.* 4.

LECTIO V.

SED plangendum nobis, quàm plaudendum, magis esse vidétur. Quantùm enim de ejus præséntia cœlum exultat, numquid non cónsequens est ut tantùm lúgeat hìc noster inférior mundus ejus abséntiam? Cesset tamen queréla nostra, quia nec nobis hìc est manens cívitas; sed eam inquírimus, ad quam hódie María benedicta pervénit. In qua si conscripti cives sumus, dignum profectò est étiam in exílio, étiam super flúmina Babylónis, ejus nos recordári, nos communicáre gáudiis, ejus participáre lætítiam, maximéque eam quæ tam copióso ímpetu lætíficat hódie civitátem Dei, ut sentiámus et ipsi stillicídia stillántia super terram. Præcessit nos Regína nostra; præcessit, et tam gloriósè suscepta, ut fiduciáliter sequantur Dóminam sérvuli, clamantes; Trahe nos; post te in odórem unguentórum tuórum currémus.

℟. Tota pulcra es, amíca mea, et * Mácula non est in te; veni de Líbano : odor vestimentórum tuórum sicut odor thuris. ℣. Qui non inquinavérunt vestimenta sua, ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. * Mácula. *Cant.* 4. *Apoc.* 3.

LECTIO VI.

ADVOCATAM præmísit peregrinátio nostra, quæ tanquam Júdicis mater, et mater misericórdiæ, supplíciter et efficáciter salútis nostræ negótia pertractábit. Pretiósum hódie munus terra nostra diréxit in cœlum; ut dando et accipiendo felíci amicitiárum fœdere copulentur humána divínis, terréna cœléstibus, ima summis. Illò enim ascendit fructus terræ sublímis, unde data óptima et dona perfecta descendunt. Ascendens ergo in altum Virgo beáta dabit ipsa quoque dona homínibus. Quidni daret? Síquidem nec facultas ei deesse póterit, nec voluntas. Regína cœlórum est, miséricors est; dénique mater est unigéniti Fílii Dei. Nihil enim sic potest potestátis ejus seu pietátis magnitúdinem commendáre, nisi fortè aut non créditur Dei Fílius honoráre matrem, aut dubitáre quis potest omníno in affectum caritátis transisse Maríæ víscera, in quibus ipsa quæ ex Deo est cáritas, novem ménsibus corporáliter requiévit.

℟. Anteíbit fáciem tuam justítia tua, * Et glória Dómini cólliget te; et † Dóminus implébit splendóribus ánimam tuam. ℣. Abundanter ministrábitur intróitus in ætérnum regnum; * Et. Glória. † Dóminus. *Is.* 58. 2 *Petr.* 1.

Repetitur ℟ Anteíbit, *usque ad* ℣.

IN III NOCTURNO.

Ant. 5. C. En dilectus meus lóquitur mihi : Surge, própera, amíca mea, columba mea, formósa mea, et veni. *Cant.* 2.

Ant. 2 D. Anima mea liquefacta est, ut locútus est dilectus meus. *Cant.* 5.

Ant. 1. a. Totus desiderábilis, talis est dilectus meus; et ipse est amícus meus. *Cant.* 5.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo : ℟. Satiábor, cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 10.

IN illo témpore; Intrávit Jesus in quoddam castellum : et múlier quædam, Martha nómine, excépit illum in domum suam. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

In Assumpt. B. M. Serm. 1.

QUEM in castellum mundi hujus intrantem priùs María suscéperat, ab eo suscípitur hódie sanctam ingrédiens civitátem. Sed cum quanto putas honóre, cum quanta putas exultatióne, cum quanta glória? Nec in terris locus di-

gnior úteri virginális templo, in quo Fílium Dei María suscépit; nec in cœlis regáli sólio, in quo Maríam hódie Maríæ Fílius sublimávit. Felix nimírum útraque suscéptio: ineffábilis útraque, quia útraque inexcogitábilis est. Ut quid enim ea hódie in Ecclésiis Christi evangélica léctio recitátur, in qua múlier benedicta in muliéribus excepisse intellígitur Salvatórem? Credo, ut hæc quam celebrámus, ex illa susceptióne aliquátenus æstimétur; imò ut juxta illíus inæstimábilem glóriám, inæstimábilis cognoscátur et ista.

℟. Qui creávit me requiévit in tabernáculo meo, * Et dixit mihi: Inter electos meos hæreditáre; et sic in Sion firmáta sum. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens est. * Et dixit. *Eccli.* 24. *Luc.* 10.

LECTIO VIII.

Quis enim, etiamsi linguis hóminum Angelorumque loquátur, explicáre queat quemádmodum, superveniente Spíritu, obumbrante virtúte Altíssimi, caro factum sit Verbum Dei, per quod facta sunt ómnia; et Dóminus majestátis, quem non capit univérsitas creatúræ, intra virgínea sese cláuserit víscera factus homo? Sed et illud quis vel cogitáre sufficiat, quàm gloriósa hódie mundi Regína processerit, et quanto devotiónis affectu tota in ejus occursum cœléstium legiónum prodíerit multitúdo; quibus ad thronum glóriæ cánticis sit deducta; quàm plácido vultu, quàm seréna fácie, quàm lætis ampléxibus suscepta à Fílio, et super omnem exaltáta creatúram, cum ea glória quæ tantum décuit Fílium?

℟. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis; quia amóre lángueo. Vox dilecti mei. * Ecce iste venit. ℣. Spíritus et sponsa dicunt: Veni. * Ecce. *Cant.* 2. *Apoc.* 22.

LECTIO IX.

Felicia prorsus óscula lábiis impressa lactentis, cui virgíneo mater applaudébat in grémio. Verùm numquid non felicióra censébimus, quæ ab ore sedentis in déxtera Patris hódie in beáta salutatióne suscépit, cùm ascénderet ad thronum glóriæ, epithalámium canens, et dicens: Osculétur me ósculo oris sui? Christi generatiónem, et Maríæ assumptiónem quis enarrábit? Quantum enim grátiæ in terris adepta est præ céteris, tantum et in cœlis óbtinet glóriæ singuláris. Quòd si óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascendit, quæ præparávit Deus diligéntibus se: quod præparávit gignenti se, et (quod ómnibus est certum) diligenti præ ómnibus, quis loquátur? Felix planè María, et multipliciter felix, sive cùm éxcipit Salvatórem, sive cùm à Salvatóre suscípitur.

Utrobíque miranda dignitas Vírginis matris; utrobíque amplectenda dignátio majestátis.

℟. Apertum est templum Dei in cœlo, * Et signum magnum appáruit in cœlo : Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus, et † In cápite ejus coróna stellárum duódecim. ℣. Astitit Regína à dextris tuis, Deus, in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. * Et signum. Glória. † In cápite. *Apocal.* 11 *et* 12. *Ps.* 44.

Repetitur ℟ Apertum est, *usque ad* ℣.

℣ *Sacerdotal.* Magnificáte Dóminum mecum, ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. g. Quæ est ista quæ ascendit de deserto delíciis áffluens, innixa super dilectum suum? *Cant.* 8.

Ant. 5. a. Ascendit sicut vírgula fumi ex aromátibus myrrhæ, et thuris, et universi púlveris pigmentárii. *Cant.* 3.

Ant. 7. c. Dóminus cóntulit ei splendórem, ut incomparábili decóre ómnium óculis apparéret. *Judith* 10.

CANTICUM. *Judith* 13.

BENEDIXIT te Dóminus in virtúte sua, * quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros.

Benedicta es tu, fília à Dómino Deo excelso * præ ómnibus muliéribus super terram.

Benedictus Dóminus, * qui creávit cœlum et terram;

Qui te diréxit * in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum;

Quia hódie nomen tuum ita magnificávit, * ut non recédat laus tua de ore hóminum.

Ant. 6. *C.* Vidérunt eam fíliæ, et beatíssimam prædicavérunt, et laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 3. a. Benedictus Dóminus, qui exaltávit eam : Amen, allelúia. *Tob.* 13.

CAPITULUM. *Cant.* 6.

QUÆ est ista, quæ progréditur quasi auróra consurgens, pulcra ut luna, electa ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta?

HYMNUS. *G. Ep. S.*

PARATA cùm te póscerent,
O Virgo! cœli præmia,
Purum sacrátis ártubus
Amor resolvit spíritum.

Sed victa partu mors tuo
Te labis expertem nequit,
Suis nec audet stríngere
Vitæ parentem néxibus.

O QUALIS inter óbvios
Regína scandit Cœlites!
Quàm pulcra, celsæ próxima
Sedi Tonantis, ássidet!

Amicta sole fémina,
Lunamque subjectam premens,
Bisséna cui cingunt caput
Fulgóre miro sídera.

O TU, clientûm cui preces,
Cui vota cordi, Júdicem
Præbére nobis, quod potes,
Patróna, placátum velis.

Sit nostra per te laus Patri,
Tuóque grata Filio,
Et utriusque Flámini,
In seculórum sécula. Amen.

℣. Tu, Dómine, susceptor meus es, ℟. Glória mea, et exaltans caput meum. *Ps.* 3.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. In plenitúdine sanctórum deténtio mea: quasi cedrus exaltáta sum, et quasi cypressus in monte Sion. *Eccli.* 24.

Orémus. ORATIO.

VENERANDA nobis, Dómine, hujus diéi festívitas opem cónferat salutárem, in qua sancta Dei Génitrix mortem súbiit temporálem, nec tamen mortis néxibus déprimi pótuit, quæ Fílium tuum Dóminum nostrum Jesum Christum de se génuit incarnátum; Qui tecum vivit et regnat.

AD HORAS, *Doxologia:*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Quæ est ista.

In ℟ *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine.

CANON.

Ex sancto Bernardo.

Epist. 174. *n.* 2 *et* 3.

EXALTA (Matrem Dómini, Vírginem régiam) exaltátam super choros Angelórum ad cœléstia regna. Hæc de illa cantat Ecclésia, et dócuit illum diem cum summa veneratióne recolendum, quo assumpta de século nequam, cœlis quoque íntulit celeberrimórum festa gaudiórum.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Ascendit.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

SICUT cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitátem odóris.

℟ *br.* In voluntáte tua * deduxisti me, Dómine, * Allelúia, allelúia. In voluntáte. ℣. Et cum glória * suscepisti me. * Allelúia. Glória. In voluntáte. *Ps.* 72.

℣. Propter innocéntiam suscepisti me, Deus; ℟. Et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. *Ps.* 40.

AD SEXTAM.

Ant. 7. c. Dóminus.

CAPITULUM. *Isai.* 61.

INDUMENTO justítiæ circúmdedit me Deus meus, quasi sponsum decorátum corónâ, et quasi sponsam ornátam monílibus suis.

℟ *br.* Convertisti planctum meum * in gáudium mihi, * Allelúia, allelúia. Convertisti. ℣. Conscidisti saccum meum, * et circumdedisti me lætítiâ, * Allelúia. Glória. Convertisti.

℣. Dómine, in voluntáte tua ℟. Præstitisti decóri meo virtútem. *Ps.* 29.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Benedictus.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

IN civitáte sanctificáta requiévi, et in Jerúsalem pote-

stas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟ *br.* Hæc réquies mea * in séculum séculi, * Allelúia, allelúia. Hæc. ℣. Hic habitábo, * quóniam elégi eam. * Allelúia. Glória. Hæc.

℣. Surge, Dómine, in réquiem tuam, ℟. Tu et arca sanctificatiónis tuæ. *Ps.* 131.

AD II VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo B. M.

Ant. 1. D. Præcépit Rex iis qui in conspectu ejus ministrábant, ut introdúcerent Regínam coram se, pósito super caput ejus diadémate. *Esther* 1.

Ant. 2. D. Surrexit Rex in occursum ejus; positusque est thronus matri Regis: quæ sedit ad déxteram ejus. 3 *Reg.* 2.

Ant. 3. a. Hábuit grátiam et misericórdiam coram Rege super omnes mulíeres, fecitque eam regnáre. *Esther* 2.

Ant. 4. E. Rex dedit Regínæ ómnia quæ vóluit et petívit ab eo. 3 *Reg.* 10.

Ant. 5. C. Benedixérunt eam omnes unâ voce, dicentes: Tu glória Jerúsalem, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith* 15.

CAPITULUM. *Judith* 13.

Benedictus Dóminus, quia hódie nomen tuum ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

HYMNUS. *S. V.*

O vos æetherei, pláudite, cives:
Hæc est illa dies clara triumpho,
Quâ matrem, placidâ morte solútam,
Natus sidereâ súscipit aulâ.

Quæ non, Virgo, tibi dona rependit!
Cœli divitias éxplicat omnes:
Verbum vestieras carne; vicissim
Te Verbum proprio lúmine vestit.

Qui velo latuit carnis, aperti
Pleno te satiat Núminis haustu:
Et quem virgineo lacte cibasti,
In jugem tibi dat se Deus escam.

O concessa tibi quanta potestas!
Per te quanta venit grátia terris!
Cunctis Cœlitibus célsior unâ,
Solo facta minor, Virgo, Tonante,

Quæ Regína sedes próxima Christo,
Alto de solio vota tuórum
Audi; namque potes fléctere Natum,
Virgo mater: amas nos quoque natos.

Divínæ Soboli qui dare matrem
In terris voluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória Flamen. Amen.

℣. Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Respexit Deus humilitátem ancillæ suæ : Ecce ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens est. *Luc.* 1.

Oratio ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 4. d. Ego dilecto meo, et ad me convérsio ejus. *Cant.* 7.

Hymnus, Virgo, 144.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 3. a. Sub umbra illíus, quem desideráveram, sedi; et fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cantic.* 2.

DIEBUS

INTRA OCTAVAM

ASSUMPTIONIS B. M. V.

Semiduplex.

Omnia ut in die, præter ea quæ hìc notantur.

Ps. de Feria in toto Officio.

AD NOCTURN. *tres Antiph.* ℣, *et* ℟℟℟, (*dempto ritu annuali*) *ex Nocturno diei, secundùm Feriam.*

Lectio j de Script. occurr. è tribus fit una. Lectio ij et iij ut infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. sola 6. G. Vidérunt eam filiæ, et beatíssimam prædicavérunt, et laudavérunt eam. *Cant.* 6.

AD VESPERAS.

Ant. sola 2. D. Pósuit Rex diadéma regni in cápite ejus. *Esther* 2.

SABBATO

INTRA OCTAVAM.

IN VESPERIS, *Psalmi de Sabbato : cetera ut in primis Vesperis Festi, exceptis quæ sequuntur :*

Post Hymn. ℣. Thronus ejus sicut sol in conspectu meo; ℟. Et sicut luna perfecta in æternum. *Ps.* 88.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Reges et regínæ, vultu in terram demisso, adorábunt te, et fílios tuos ego salvábo. *Is.* 49.

Or. Deus, qui sanctíssimam Vírginem, *ut infrà.* 525.

Commemoratio Sabbati occurrentis.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

FESTUM

PATROCINII B. M. V.

SEU

COMMEMORATIO

VOTI LUDOVICI XIII

REGIS CHRISTIANISSIMI.

Duplex-majus.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Dominica in toto Officio.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Non repetitur ℟ ultimum cujuslibet Nocturni.

IN I NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

Ludovicus décimus-tértius, Francórum Rex, memor gratiárum quas à Deo óptimo máximo, favente Vírgine Deiparâ, fúerat consecútus, ut grati ánimi sensus futúris sǽculis testarétur, se suumque regnum, solemni voto, beátæ Maríæ Vírgini consecrávit. Edicto in hæc verba propósito : Beatíssimam et gloriosíssimam Vírginem in speciálem regni nostri patrónam assumentes, eídem speciáli modo nos, nostrum sceptrum, nostram corónam, nostrosque omnes súbditos dicámus et consecrámus. Cujus nostri mancipátûs, ne memória apud pósteros éxcidat: mandámus fieri post Vésperas diéi Festi Assumptiónis Processiónem, ritu et apparátu quàm máximè solemni, in singulis dominatiónis nostræ ecclésiis, tam Cathedrálibus quàm Parochiálibus et Conventuálibus cujuscumque civitátis et pagi : præcipientes insuper quátenus superióres Cúriæ, ac locórum optimátes dictæ Processióni intersint. Móneant étiam Epíscopi pópulos omnes nostros, ut peculiári erga beatíssimam Vírginem amóre afficiantur, ipsiusque patrocínium die illâ solemni implórent, ut fretum ádeo potentis Patrónæ præsídio, regnum nostrum ab ómnibus hóstium tutum sit insídiis, et diuturnâ gáudeat pace; Deusque óptimus máximus, tantâ in eo colátur reveréntiâ, ut nos subditíque omnes, ad beátum finem, cui sumus cónditi, téndere ac perveníre valeámus. (Vitâ functo Ludovíco décimo-tértio, Edictum pii cónjugis confirmávit Anna Austríaca, regni moderátrix : quod votum Christianíssimi Reges, avítam pietátem sectantes, exinde renovárunt. Unde peculiáris hujusce Voti memória ad Domínicam intra Octávam Assumptiónis indicta est.)

Lectio v.

De Oratióne sancti Ephrem Diáconi. *Or. ad SS. Dei Gen. tom. 6. p.* 551.

Virgo Dómina Dei génitrix, jánua ætérnæ vitæ, misericórdiæ flumen inexhaustum, ómnium charísmatum cœléstium, ac miraculórum mare indefíciens : te orámus, et te deprecámur matrem misericordem benigníssimi Dómini. Réspice benévolis óculis captivitátem, humilitatemque nostram; visíbiles atque invisíbiles hostes disperge. Turris fortitúdinis, armatúra béllica, ácies robusta, et dux, et propugnátrix invicta esto nobis indignis à fácie inimicórum nostrórum. Ostende in nobis misericórdias tuas antíquas, et mirabília hódie,

Ostende iníquis hóstibus nostris, solum Regem esse et Dóminum, Fílium tuum et Deum, et te própriè Dei matrem, et te posse ómnia, et ómnia effícere potentem esse quæcumque vis in cœlo et in terra.

Lectio vi.

Concede ómnibus quæcumque petunt, unicuíque conducibília, Dómina, ægrótis sanitátem, navigántibus tranquillitátem et régimen, iter agentes comitando ac custodiendo, mœróre afflictos consolando; paupertátem, omnemque áliam ærumnam allevando. Reges verò nostros fidéles, terríbili nómine unigéniti Fílii tui honorátos, confidentesque tuo patrocínio et grátiâ, ac te omni in re mediatrícem ac protectrícem prætendentes, contra hostes invisibíliter aggredientes roboráto; díssipa ánimis eórum incumbentem nubem tristítiæ; éripe à labóre ánimas ipsórum, et spléndidam tranquillitátem lætitiamque introdúcito; pacíficam ac seditióne líberam poténtiam et regnum ipsis comparando. Líbera, Dómina, tuis précibus gregem hunc, peculiári modo in te confidentem, et totam regiónem, à fame, terræmótu, alluvióne, igne, gládio, incursióne barbarórum et bello civíli; omnemque iram contra nos commótam justè, averte beneplácito et grátiâ unigéniti Fílii et Dei tui.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Cap. 1.

In illo témpore; Repléta est Spíritu sancto Elísabeth; et exclamávit voce magnâ, et dixit: Benedicta tu inter mulíeres. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Damascéni.

In Annunt. B. M. V.

Benedicta tu in muliéribus. Et quómodo benedicta non esset María, et grátiâ plena, cum qua creaturárum Dóminus fuit, copulando sibi ex ea templum quo opem géneri ipsíus afferret? O misericórdiæ Creatóris abyssum! ô beneficiórum magnitúdinem, quæ némini pervestigábilis est! Glóriam ítaque prædicémus illíus glorificatióne spirituáli, eumque laudémus, colláta nobis ab eo múnera perpétuis præcóniis celebrantes, et grátias agentes; offeramusque ei sacrifícia bonórum óperum íntegra, et absque vítio. Quámobrem omnes accurrámus, senes et adolescentes, ætáte graves et junióres, omne agmen et genus prævenientes ad honorandum Dóminam nostram, ac nostræ natúræ Regínam; altitudinemque sanctitátis ejus honorantes, dicámus: O glória filiárum, matrum decus! ô miráculum, quo missi à Deo Prophétæ percùlsi sunt, et cujus glória Angelos sanctos súperat!

LECTIO VIII.

PROPITIA sis servórum tuórum, qui auxílium tuum implórant, deprecatiónibus. Intercéde pro nobis apud Fílium tuum, Deumque tuum, uti peccáta nostra condónet, infirmitáti nostræ opitulétur, líberet à Pharaóne spirituáli, sicut liberávit Israelítas à gúrgite, et transíre nos fáciat hujus mundi mare flúctibus furens, ventis abundans. O tu, María, cujus non repéllitur intercéssio, nec recusátur orátio; quæ símplici Divinitáti próxima es, própiùs ad Trinitátem sanctam accédens; quæ altitúdine Cherúbicis turmis sublímior es, et Seráphicis agmínibus excélsior: per te, quámdiu in hoc pereunte mundo manébimus, auxílium ad bona ópera faciendа consequámur, liberemurque ab áctibus scelerátis; et post nostrum inde tránsitum, ad Deum excelsum sempiternumque perveniámus, ad voluptátem regni cœlórum, et commoratiónem regiónis vivórum, perennem vitam agentes.

LECTIO IX *de Evangelio et Homilia Dominicæ occurrentis.*

AD LAUDES, *post Hymnum:* ℣. Tríbuat tibi Dóminus secundùm cor tuum; ℟. Et omne consílium tuum confirmet. *Ps.* 19.

Ad Benedictus. *Ant* 4. E. Dixit ad Regem: Si invéni grátiam in óculis tuis, ô Rex! et si tibi placet; dona mihi pópulum meum, pro quo óbsecro. *Esther* 7.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui sanctíssimam Vírginem Maríam genitrícem tuam, super choros Angelórum exaltátam, fidélibus tuis Patrónam providisti: óculis misericórdiæ Francórum respícere dignéris impérium, quod tutélæ ejusdem Vírginis Rex piíssimus voto perpétuo commendávit; Qui vivis et regnas.

Fit Commemor. Dominicæ occurrentis.

AD II VESPERAS, *post Hymnum:* ℣. Glóriam regni tui dicent; ℟. Et poténtiam tuam loquentur. *Ps.* 144.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Beáti servi tui, qui assistunt coram te. Quia díligit Deus Israel, et vult serváre eum in æternum, idcirco pósuit te super eum. 2 *Paral.* 9.

Oratio, Deus, *ut suprà.*

Fit Commemor. Dominicæ occurrentis.

¶ *Si concurrant Vesperæ hujus Dominicæ cum I Vesp. diei Octavæ, Officium Dominicæ terminatur ad Nonam; et dicuntur Vesperæ integræ de die Octava.*]

DIE 16.

DE OCTAVA.

LECTIO II.

Sermo sancti Procli Epíscopi.

In S. Deip. Orat. 5. *hab. in Conc. Ephes.*

QUAMVIS ómnium Sanctórum memóriæ mirábiles sint, ni-

hil tamen diéi hujus solémniis æquále ad glóriam. Abel propter sacrifícium celebrátur; Abraham propter fidem præcláris láudibus cumulátur; Móyses tanquam legislátor prædicátur; Elías, ut zelótes, testimónium habet; David, ut pater mystérii in carne peracti, commendátur: verùm nihil tale est qualis est Dei génitrix María; ipsa enim, quem illi in ænígmate vidérunt, incarnátum in útero portávit. Cunctas res creátas, ô homo, cogitatióne percurre, et vide an quicquam sit æquále vel majus Maríâ Deiparâ. Terram úndique lustra, cœlos mente scrutáre, invisíbiles omnes virtútes cógita, ac pérspice num sit in universis creátis áliud ejúsmodi miráculum.

DE S. ROCHO JUSTO

LECTIO III.

ROCHUS circa séculi décimitértii finem in civitáte Montispéssuli equestri génere natus, utróque parente mórtuo, post facultátes magna ex parte paupéribus erogátas, Románam peregrinatiónem aggressus est. Peste in Itália tunc grassante, strénuam per nosocómia in ægrotórum ministériis exhíbuit óperam. Quod cùm tam Romæ quàm áliis in úrbibus præstitisset, novíssimè apud Placéntiam ipse pestiléntiâ correptus est; ubi in magna rerum ómnium inópia, mira patiéntiæ et fídei specímina præbuit. Recuperátâ sanitáte, cùm in pátriam reverterétur, inter bellórum tumultus pro exploratóre comprehensus, ipsíque pátruo mínimè ágnitus, in cárcerem, eo jubente, conjícitur. Ibi per quinquénnium acerbíssima quæque perpessus, óbiit, eâ sanctitátis opinióne, ut statim pópulo persuásum fúerit, quoscumque peste laborantes, Rochi patrocínio salútem esse consecutúros. Quod cùm sæpe áliàs, tum máximè Concílii œcuménici Constantiensis témpore comprobátum dícitur. Nam cùm ea in urbe pestis ántea crudéliter sævíret, delátâ Patrum decréto per vicos et cómpita civitátis in solemni supplicatióne Rochi imágine, statim quiévit. Hinc ubíque locórum ejus imágines expósitæ, et sacella, témplaque sub ejus nómine Deo dicáta fuérunt.

AD LAUDES, *pro ejus Commem. Ant.* Qui facit. ℣. Proba me, xlix.

Orémus. ORATIO.

POPULUM tuum, quæsumus omnípotens Deus, ad te confugientem, intercedente beáto Rocho, paternâ récipe pietáte: ut qui tuæ iracúndiæ flagella formídant, tuâ mereantur misericórdiâ liberári; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

DIE 17.

DE OCTAVA.

LECTIO II.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Virgínibus.

Lib. 2. *c.* 2.

Sit vobis tanquam in imágine descripta virgínitas vítaque beátæ Maríæ, de qua velut spéculo refúlgeat spécies castitátis et forma virtútis. Hinc sumátis licet exempla vivendi, ubi tanquam in exempléri magistéria expressa probitátis, quid corrígere, quid effúgere, quid tenére debeátis ostendunt. Primus discendi ardor nobílitas est magistri. Quid nobílius Dei matre? quid splendídius eâ quam splendor elégit? quid cástius eâ quæ corpus sine córporis contagióne generávit? Talis fuit María, ut ejus uníus vita ómnium sit disciplína. Si ígitur auctor non displicet, opus probémus, ut quicumque sibi ejus exoptat præmium, imitétur exemplum. Quantæ in una vírgine spécies virtútum émicant! Secrétum verecúndiæ, vexillum fídei, devotiónis obséquium; virgo intra domum, comes ad ministérium, mater ad templum. O quantis illa virgínibus occurret! quantas complexa ad Dóminum trahet, dicens: Hæc thorum fílii mei, hæc thálamos nuptiáles immaculáto servávit pudóre! Quemádmodum eas ipse Dóminus commendábit Patri, nimírum illud répetens suum: Pater sancte, istæ sunt quas custodívi tibi; peto ut ubi ego sum, et ipsæ sint mecum. Tunc étiam María tympanum sumens, choros virgináles excitábit cantantes Dómino, quod per mare sǽculi sine seculáribus flúctibus transiérunt.

DE S. ARMAGILLO ABBATE

LECTIO III.

Armagillus, Británniâ majóre oriundus, sic ab adolescéntia perfectus coram Deo ambulávit, ut jam tum éditis miráculis clarúerit. Permótus autem hoc Dómini oráculo: Omnis ex vobis, qui non renúntiat ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus, cunctis quæ in pátria possidébat abjectis, in Armóricam cum quibusdam sóciis properávit, et appulsus ad Leonensem plagam, in loco qui ab ipsíus nómine Plou-Arzel hódie dícitur, oratórium et parva tugúria construxit. Quibus è látebris fama sanctitátis ejus erumpens pervénit ad Childebertum, in Armóricos eo témpore regnantem, qui cùm Armagillum et sócios accersivisset, discípulos pauló pòst cum honóre dimísit, magistrum verò sex annis detínuit invítum. Hic obtentâ demum ex aula recedendi licéntiâ, súbstitit, Regi obtémperans, in vasta juxta Rhédones solitúdine: unde póstmodum in várias regiónes excurrens, se-

men salútis ubériùs sparsit, multosque in umbra mortis adhuc sedentes, à tyránnide serpentis antíqui vindicávit. In Rhedonensi erémo, ubi étiam monastérium cóndidit, post oblátum incruentum Dómini sacrifícium, sanctíssimè, ut víxerat, século sexto mórtuus est: ejusque cultus, in loco mortis ac sepultúræ statim célebris, in totam Armóricam póstea manávit.

Ad Laudes, *pro ejus Commem. Ant.* Ecce ego. ℣. Veníte. *Oratio,* Deus, cujus múnere, xliij.

DIE 18.

DE OCTAVA.

Lectio ii.

Sermo sancti Andréæ Cretensis.

In S. Annuntiatione.

Benedicta tu inter mulíeres. Verè quidem benedicta: nam benedixit te Deus suum tabernáculum, quando paternâ glóriâ exímiè plenum hóminem Christum Jesum, eumdemque Deum, ex quibus ac in quibus perfectus constat natúris, incomprehensâ ratióne útero gestasti. Benedicta tu inter mulíeres, quæ cœlestem thesaurum, in quo sunt omnes thesauri sapiéntiæ et sciéntiæ abscónditi, in virginitátis tuæ invioláto thálamo, nihil angustátum complexa es. Benedicta tu in muliéribus, quæ sola benedictiónem hæreditáte consecúta es, quam Deus per Abraham géntibus promíserat. Benedicta tu in muliéribus, quam generatiónes beátam dicunt, quam reges gloríficant, quam príncipes venerantur, cujus vultum dívites plebis deprecantur, ac post quam vírgines quà sequentes, quà præeuntes in templum Regis unà contendunt.

DE SANCTA HELENA

Lectio iii.

Helena, Constántii Chlori Cæsaris uxor, et Constantíni Magni mater, fílii exemplum secúta, Christi fidem professa est. Tunc pietátis opéribus totam se dedit; egéntibus subvéniens, nudos tegens, vinctos solvens, ædes Deo dicátas sacrâ supelléctili copiósè ínstruens. Cùm Palæstínam, ætáte jam ingravescente, petiísset, ut loca quibus impressa erant Salvatóris vestígia invíseret, fides, quæ in ea enitébat, Crucis Dómini repertæ benefício remunceráta est. Plúrima templa diversis in locis ædificávit; cùm Béthleem ubi Christus natus est; tum Jerosólymis, in memóriam Passiónis, Resurrectiónis et Ascensiónis Domínicæ. Imperatóris mater, et Augustæ título insigníta, christiánæ humilitátis exempla assíduè præbébat, plebéias inter mulíeres oratiónes fundens, et síngula pietátis aut caritátis offícia summâ modéstiâ éxequens. Dum Jerosólymis versarétur, vírgines Deo consecrátas tan-

tà humanitáte excipiébat, ut régiis mánibus cibos et aliménta sæpius iis ministráret. Tandem annum agens octogésimum, diem suprémum sanctíssimè óbiit. Corpus ejus Constantinópolim delátum, ac Imperatórum sepulcro cónditum, deinde Romam translátum est.

Ad Laudes, *pro Commemoratione sanctæ Helenæ, Ant.* Orátio. ℣. Humiliábam, lxiij.

Orémus. Oratio.

Deus, qui ad salutárem Fílii tui crucem inquirendam, beátæ Hélenæ ánimum excitasti: præsta, quæsumus, ut ejus exemplo, quæ Christi sunt júgiter sectantes, éadem, te favente, cónsequi valeámus; Per eumdem Dóminum.

DIE 19.

DE OCTAVA.

Lectio II.

De Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

In Assumpt. B. M. 4.

De Vírginis glória nec silére devótio pátitur, nec dignum áliquid stérilis concípere cogitátio, aut inerudíta potest locútio parturíre. Hinc est quod et ipsi cœlestis cúriæ príncipes, in consideratióne tantæ novitátis, clamant non sine admiratióne: Quæ est ista, quæ ascendit de deserto, delíciis ǽffluens? Ac si manifésti̇ùs dicant: Quanta est hæc, aut unde ei ascendenti útique de deserto affluéntia tanta deliciárum? Nec enim pares inveniuntur delíciæ vel in nobis, quos in civitáte Dómini lætíficat flúminis ímpetus, qui à vultu glóriæ, voluptátis torrente potámur. Quæ est ista, quæ de sub sole, ubi nihil est nisi labor et dolor, et afflíctio spíritus, ascendit delíciis spirituálibus ǽffluens? Quidni delícias díxerim, virginitátis decus cum múnere fœcunditátis, humilitátis insigne, distillantem caritátis favum, misericórdiæ víscera, plenitúdinem grátiæ, prærogatívam glóriæ singuláris?

Lectio III.

Ascendens ígitur de deserto Regina mundi, étiam Angelis sanctis, ut canit Ecclésia, speciósa facta est et suávis in delíciis suis. Désinant tamen deserti hujus mirári delícias; quia Dóminus dedit benignitátem, et terra nostra dedit fructum suum. Quid mirantur de terra deserta Maríam ascéndere delíciis affluentem? Mirentur pótiùs páuperem Christum de cœlestis regni plenitúdine descendentem. Longè enim amplióri miráculo dignum vidétur, Dei Fílium pauló minùs ab Angelis minorári, quàm Dei Matrem super Angelos exaltári.

Vesperæ, *de sequenti.*

Fit Commem. Oct. Assumpt. ut in II Vesp. Festi, 522.

Ad Completorium, *Ant. et Hymn. de Oct. hodie et cras.*

DIE 20.

SANCTI BERNARDI,

ABBATIS ET ECCLESIÆ DOCTORIS.

Duplex-minus.

De Communi Doctorum.

IN II NOCTURNO.

LECTIO IV.

BERNARDUS, Fontánis in Burgúndia nobílibus et piis paréntibus natus, anno ætátis vicésimo-secundo, Cisterciense monastérium, cui Stéphanus Hardingus tértius à sancto Roberto præerat, ingressus est; ejusque exemplo tríginta sócii idem vitæ genus amplexi sunt. Ut autem se ad arctiórem observántiam excitáret, hoc sæpius in ore habébat: Bernarde, ad quid venisti? Eos in pietáte fecit progressus, ut à Stéphano ad construendum Claravallense monastérium, júvenis licèt, mitterétur. Cujus loci, ut tunc mos erat, Abbas páriter designátus, à Guillelmo Catalaunensi Epíscopo, absente Josceranno Epíscopo Lingonensi, benedictiónem accépit. Ibi pro victu pulmenta, sæpius ex fóliis; panis ex hórdeo, mílio et víciâ; húmiles casæ; solitúdo ingens in magna fratrum multitúdine; silentiíque tanta observántia, ut, præter laborántium strépitus et voces laudántium Deum, nihil pénitus audirétur. Tum legem sibi ipsi impósuit Bernardus è monastério nunquam exeundi, nisi aut urgérent Ordinis sui negótia, aut ab Apostólicæ sedis Legáto, vel próprio Epíscopo, evocarétur.

LECTIO V.

INTERFUIT Concílio Trecensi sub Honório secundo, in quo Templáriis milítibus Régula præscripta est. Remensem pópulum Archiepíscopo reconciliávit. Pontificátum asséruit Innocéntio secundo, quem Petrus Leónis, usurpáto Anacléti secundi nómine, Româ expúlerat; cùm enim, coacto apud Stampas Concílio, Rex et Antístites rem totam ad uníus Bernardi arbítrium detulíssent, Innocéntium legítimum esse beáti Petri successórem declarávit. Henrícum primum Angliæ regem, partes Anacléti cum Epíscopis Anglicánis tuentem, ita flexit, ut Innocéntio Carnútas usque óbviam processerit. Tum Bernardus, solútâ Synodo Pisánâ cui affúerat, Mediolanenses et Aquitános, qui Anaclétum fovébant, ad unitátem Ecclésiæ revocávit; Ducemque Aquitániæ Guillelmum, expósitâ cum obtestatióne ob óculos ejus tremendâ Hóstiâ, ádeo térruit, ut ille, abjecto schísmate, ad saniórem mentem súbitò redíerit. Imperatórem Lothárium jus investiturárum sibi vindicantem sólitâ loquendi libertáte reprehendit, et à susceptis consíliis dimóvit. Romam accítus, Victóri qui Anacléto et ipse pseudo-póntifex subrogátus

fúerat, persuásit ut Innocéntio obsequerétur.

Lectio vi.

Claravallem reversus, sancti Anastásii monastério, quod ad Aquas Sálvias prope Romam extrúxerat, eum præfécit Abbátem, qui póstea summus Póntifex creátus, Eugénius tértius appellátus est, ad quem étiam scripsit libros de Consideratióne. Eo summi Pontíficis jussu concionante, sacra in Saracénos expedítio suscepta est, quæ tamen felícem éxitum non hábuit. Hinc multórum agitátus est calúmniis, quas patientíssimè tulit. Abaelardum confutávit in Senonensi Concílio; et in Remensi adversùs Gilbertum Porretánum Pictavensem Epíscopum, quem erróris convícerat, symbolum cóndidit. Henriciánam hære sim in Tolosátibus repressit; et Radulfum Mónachum árguit, qui interficiendos esse Judæos contendébat. Gravióra inter civitátem Metensem et vicínos príncipes orta dissídia dirémit. Oblátos quinque episcopátus recusávit. Ab homínibus ómnium órdinum úndique consultus, oratióni vacáre nunquam, Missæ sacrifícium celebráre vix aliquando intermísit. Cùm dénique annum vitæ sexagésimum-tértium ágeret, miraculórum magnitúdine et número claríssimus, Claravalle obdormívit in Christo anno millésimo centésimo quinquagésimo-tértio; sepultusque est ante altáre beátæ Vírginis, quam religióne singulári colúerat: péctori verò, uti præcéperat, cápsula reliquiárum sancti Thadæi Apóstoli in túmulo superpósita est. Sanctórum cánoni vixdum viginti post mortem annis ab Alexandro Papa tértio ascriptus est.

IN III NOCTURNO.

Lectio vii.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 19.

In illo témpore; Respondens Petrus, dixit Jesu: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te; quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 22 *de divers.*

In via estis, fratres, quæ ducit ad vitam; in via recta et impollúta, quæ ducit ad civitátem sanctam Jerúsalem illam, quæ líbera est, quæ sursum est, quæ est mater nostra. Arduus quidem ascensus ejus, útpote per ipsam montis summitátem incísus; sed via compendiósior labóris magnitúdinem vel témperat, vel exclúdit. Vos autem tam felíci facilitáte, quàm fácili felicitáte viam istam non solùm itis, sed cúrritis; quia exoneráti estis et accincti, nihil pónderis super dorsa portantes.

Lectio viii.

Felices ígitur vos, qui vos et vestra sine omni exceptiúncula reliquistis, per ipsum

montis vérticem iter fácilis ei qui ascendit super occásum; Dóminus nomen illi. Illi verò qui, quamvìs Ægyptum fúgerint, tamen ad quæque Ægyptia tenérrimè resuspírant, viam civitátis habitáculi non invenérunt : sed voluntátum suárum gravíssimis sárcinis prægraváti, vel sub ónere, vel cum ónere cadunt, ut vix ad cursum pervéniant destinátum. Quid enim est quod vita vestra vitam Apostólicam repræsentet? Illi reliquérunt ómnia, et in schola Salvatóris sub ejus præséntia congregáti, hausérunt aquas in gáudio de fonte Salvatóris, ipsum vitæ fontem in ipso fonte bibentes.

LECTIO IX.

Beati óculi qui vidérunt. Numquid non et vos, non in præséntia, sed in abséntia ipsíus : non ad verba oris ejus, sed ad vocem nuntiórum ejus, símile áliquid fecistis? Defèndite vobis hanc prærogatívam; quod, illi ad visum et ad verbum, vos ad audítum et núntium, credidistis. Sic state in Dómino, caríssimi, ut quemádmodum illi in fame et siti, in frígore et nuditáte, in labóribus et jejúniis, et vigíliis, et céteris observántiis, justítiæ viam régiam tenuérunt : sic et vos, etsi non eórum méritis, tamen exercítiis aliquátenus coæquáti, dicátis Dómino Deo vestro, cùm venéritis ante thronum glóriæ ipsíus : Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, annis quibus vídimus mala.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui beátum Bernardum Abbátem caritátis tuæ igne succensum in Ecclésia tua lucére simul et ardére fecisti : ejus intercessióne concéde, eódem nos caritátis Spíritu fervéntes, coram te semper ut fílios lucis ambuláre; Per... in unitáte ejusdem.

Fit Commem. Octavæ Assumptionis, ut in Laudibus Festi, 520.

Ad TERTIAM, SEXTAM, *et* NONAM, ℟ *br. cum duplici* Allelúia, *nisi transferatur Officium.*

AD II VESPERAS, *fit Commem. Octavæ Assumptionis, ut in II Vesperis Festi*, 522.

DIE 21.

DE OCTAVA.

LECTIO II.

De Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

De 12 Prærog. B. M. V.

Amplectamur Maríæ vestígia, fratres mei, et devotíssimâ supplicatióne beátis illíus pédibus provolvámur. Teneámus eam, nec dimittámus, donec benedíxerit nobis; potens est enim. Nempe vellus est médium inter rorem et áream, múlier inter solem et lunam, María inter Christum et Ecclésiam constitúta. Sed fortè miráris non tam vellus opertum rore, quàm amictam sole mulíerem. Magna síquidem familiá-

ritas, sed mira omníno vicínitas solis et mulíeris. Quómodo enim in tam vehementi fervóre tam frágilis natúra subsistit? Non est virtútis humánæ, sed nec angélicæ quidem; sublímior quædam necessária est. Spíritus sanctus, inquit, supervéniet in te. Et tanquam respondéret illa : Quóniam Spíritus est Deus, et Deus noster ignis consúmens est; Virtus, ait, non mea, non tua, sed Altíssimi obumbrábit tibi. Nihil ítaque mirum, si sub tali obumbráculo talis étiam à mulíere sustineátur amictus.

Lectio iii.

Múlier, inquit, amicta sole. Planè amicta lúmine tanquam vestimento. Non pércipit fortè carnális, nimírum spirituále est, stultítia illi vidétur. Non sic videbátur Apóstolo, qui dicébat : Indúimini Dóminum Jesum Christum. Quàm familiáris ei facta es, Dómina ! quàm próxima, imò quàm íntima fíeri meruisti ! quantam invenisti grátiam apud eum ! In te manet, et tu in eo; et vestis eum, et vestíris ab eo. Vestis eum substántiâ carnis, et vestit ille te glóriâ suæ majestátis. Vestis solem nube, et sole ipsa vestíris. Novum enim fecit Dóminus super terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quàm Christum, de quo dícitur : Ecce vir; Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cœlo, ut múlier sole apparéret amicta. Dénique, et coronávit eum, et vicissim ab eo méruit coronári.

Vesperæ *de die Octava, ut in I Vesperis Festi. Si verò sit Sabbatum, Vesp. ut suprà* 522.

DIE 22.

OCTAVA ASSUMPTIONIS B. MARIÆ VIRGINIS.

Duplex-majus.

¶ *Si fuerit Dominica, Commemoratio Voti Ludovici XIII fiet hâc die; ideoque in utrisque Vesperis et Laudibus assumentur* ℣℣, *Antiph. et Oratio suprà posita pro Dominica intra Octavam : ad Officium verò Nocturnum, Lectio iv erit ut suprà in Dominica intra Octavam,* 523, *Lectio v* de Sermone S. Bernardi : Non est, *etc. Lectio vj,* Ecce jam, *etc. ut infrà; et omittetur hoc anno Lectio v,* Verúmtamen. *Lectio vij et viij erunt de die Octava, ut infrà, Lectio ix de Evangelio Dominicæ occurr.*

Si autem aliâ die occurrat, fit ut sequitur.]

Omnia, dempto ritu annuali, ut in die, exceptis quæ sequuntur. Ps. de Feria in toto Officio.

IN I NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II NOCTURNO.

Lectio iv.

De Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

In Assumpt. 4. *n.* 5.

Non est quod me magis delectet, sed nec quod térreat

magìs, quàm de glória Vírginis matris habére sermónem. Ecce enim si in ea laudávero virginitátem, mihi multæ vírgines post eam videntur offerri. Si humilitátem prædicávero, invenientur fortè vel pauci, qui, docente Fílio ejus, mites facti sunt et húmiles corde. Si magnificáre volúero misericórdiæ ejus multitúdinem, sunt áliqui misericórdiæ viri, étiam et mulíeres. Unum est, in quo nec primam símilem visa est, nec habére sequentem, gáudia matris habens cum virginitátis honóre. Maríæ privilégium est, non dábitur álteri: singuláre est, sed contínuò étiam indicíbile invenítur.

LECTIO V.

VERUMTAMEN non hoc tantùm, sed céteras quoque virtútes singuláres prorsus invénies in María, quæ videbantur esse commúnes. Quæ enim vel angélica púritas virginitáti illi áudeat comparári, quæ digna fuit Spíritûs sancti sacrárium fíeri, et habitáculum Fílii Dei? Quanta verò et quàm pretiósa humilitátis virtus cum tanta puritáte, cum innocéntia tanta, cum consciéntia prorsus absque delicto, imò cum tanta grátiæ plenitúdine? Unde tibi humílitas, et tanta humílitas, ò beáta? Digna planè quàm respíceret Dóminus, cujus decórem concupísceret Rex, cujus odóre suavíssimo ab æterno illo paterni sinûs attraherétur accúbitu.

LECTIO VI.

ECCE jam quibus potúimus votis ascendentem te ad Fílium dedúximus, et prosecúti sumus saltèm à longè, Virgo benedicta. Sit pietátis tuæ ipsam quam apud Deum grátiam invenisti, notam fácere mundo; reis véniam, medélam ægris, pusillis corde robur, afflictis consolatiónem, periclitántibus adjutórium et liberatiónem sanctis tuis précibus obtinendo. In hac quoque die solemnitátis et lætítiæ dulcíssimum Maríæ nomen cum laude invocántibus sérvulis, per te, Regína clemens, grátiæ suæ múnera largiátur Jesus Christus Fílius tuus, Dóminus noster, qui est super ómnia Deus benedictus in sécula. Amen. Tu autem.

IN III NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secùndùm Lucam.

Cap. 11.

IN illo témpore; Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter qui te portávit! Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Luc. c. 11. *lib.* 4.

MAGNÆ devotiónis et fídei hæc múlier osténditur, quæ Scribis et Pharisæis *Dóminum* tentántibus, simul et blasphemántibus, tantà ejus incarnatiónem præ ómnibus sinceritáte cognoscit, tantà fidúcià confitétur, ut et præ-

séntium prócerum calúmniam et futurórum confundat hæreticórum perfídiam. Nam sicut tunc Judæi, sancti Spíritus ópera blasphemando, verum consubstantialemque Patri Dei Fílium negábant; sic hærétici, póstea negando Maríam semper vírginem, sancti Spíritûs operante virtúte, nascitúro ex humánis membris Unigénito Dei carnis suæ matériam ministrasse, verum consubstantialemque matri fílium hóminis fatéri non debére dixérunt. Sed si caro Verbi secundùm carnem nascentis à carne Vírginis matris pronuntiátur extránea; sine causa venter qui eum portasset, et úbera quæ lactassent, beatificarentur.

LECTIO VIII.

Nos ígitur, his contra Eutychen dictis, extollámus vocem cum Ecclésia Cathólica, cujus hæc múlier typum gessit : extollámus et mentem de médio turbárum, dicamusque Salvatóri : Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxisti ! Verè enim beáta parens, quæ, sicut quidam ait, enixa est puérpera Regem, qui cœlum terramque tenet per sécula, cujus Numen et æterno complectens ómnia gyro, impérium sine fine manet; quæ ventre beáto gáudia matris habens cum virginitátis honóre, nec primam símilem visa est, nec habére sequentem. At ille dixit : Quinímo, beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt! Pulcrè Salvátor attestatióni mulíeris ánnuit, non eam tantúmmodo quæ Verbum Dei corporáliter generáre merúerat, sed et omnes qui idem Verbum spirituáliter audítu fídei concípere, et boni óperis custódiâ vel in suo vel in proximórum corde párere, et quasi álere studúerint, assevérans esse beátos : quia et éadem Dei Génitrix et inde quidem beáta, quia Verbi incarnandi ministra est facta temporális; sed inde multò beátior, quia ejusdem semper amandi custos manébat æterna.

DE SANCTO SYMPHORIANO

LECTIO IX.

SYMPHORIANUS Augustodúni, patre Fausto nóbili et Christiáno, oriundus; cùm simulácrum Berecynthiæ, plaudente pópulo, per urbem carpento veherétur, ad tantum scelus exhórruit, et idólum se adoratúrum negávit. Quare ad Heráclium virum Consulárem tanquam sediti ósus statim addúcitur; qui loris cæsum in cárcerem conjécit; unde eductus póstea, et coram eódem júdice Christum prædicans, cápite damnátus est. Qui, cùm ad supplícium ducerétur, matrem sic clamantem audívit : Nate, nate Symphoriáne, memento Dei vivi; sursum, fili, erecto corde, áspice regnantem in cœlis; hódie tibi vita non tóllitur, sed mutátur in mélius. Igitur extra muros

eductus, à carnífice occísus est. Non procul à loco martyrii sanctus Euphrónius, Présbyter ac póstea Æduensis Epíscopus, in memóriam ejus basílicam extruxit.

Pro ejus Commem. Ant. Bonum. ℣. Adjútor, xij.

Orémus. Oratio.

Sancti Mártyris Symphoriáni mérita nos, Dómine, pretiósa tueantur; in quibus ópera tua prædicantes, et exemplis ejus accendi, et præmiis sociári mereámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit.

Ad II Vesperas, *fit Commem. sanctæ Joannæ Franciscæ, Ant.* Exultávit. ℣. Averte, lix.

Orémus. Oratio.

Omnipotens et miséricors Deus, quo protegente beáta Joanna Francisca, tuo amóre succensa, et admirábili spíritûs fortitúdine per omnes vitæ sémitas in via perfectiónis donáta, Ecclésiam tuam novâ prole illustrávit; ejus méritis et précibus concéde, ut qui infirmitátis nostræ cónscii de tua virtúte confídimus, cœlestis grátiæ auxílio, cuncta nobis adversántia vincámus; Per Dóminum.

COMMUNE SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

In Festis Sanctorum, omnia quæ non habentur in Proprio, sumuntur de eo Communi *ad quod refertur Sanctus iste, de quo fit Officium.*

Ad I Vesperas, *et ad* Completorium *quod eas sequitur, Psalmi dicuntur de Feria in omni Festo, cujuscumque sit ritûs. Antiphonæ Completorii propriæ, et Doxologia, dicuntur tantùm in Festis Solemnibus et suprà.*

Ad Officium Nocturnum, *in Solemnibus et suprà, dicuntur Psalmi de Dominica, (vel etiam proprii, secundùm usum cujusque Ecclesiæ, prout indicantur hâc notulâ ¶ in unoquoque Communi.) Sed in Duplicibus et infrà, Psalmi sunt de Feria in toto Officio.*

In Solemnibus et suprà, Lectiones de Scriptura, in I Nocturno, sunt propriæ cuique Festo: in Duplicibus, sumuntur de Scriptura occurrente. Lectiones autem II et III Nocturni habentur in Proprio Sanctorum.

In Semiduplicibus et Simplicibus, quæ unum duntaxat habent Nocturnum, Antiphonæ, ℣, et ℟℟℟ sumuntur, Feriâ II et V de primo Nocturno, Feriâ III et VI de secundo Nocturno, Feriâ IV et Sabbato de tertio Nocturno. Lectiones de Scriptura occurrente, in Semiduplicibus contrahuntur in unam; in Simplicibus autem in duas. Lectiones ij et iij de Sancto in Semiduplicibus, et iij in Simplicibus, habentur in Proprio.

Canticum Te Deum, *cum ℣ Sacerdotali, dicitur in omnibus Festis, etiam Simplicibus.*

Ad Laudes, *in Solemnibus et suprà, Psalmi sunt de Dominica; in Duplicibus autem et infrà, dicuntur de Feria; sed post tertium Psalmum, dicitur semper Canticum appositum in unoquoque Communi. Præterea notandum, quod intra Octavas, et in Festis Simplicibus, Psalmi cum Cantico dicuntur sub unica Antiphona, quæ est quarta de Laudibus.*

Ad Horas, *post Psalmos, qui sunt de Dominica vel de Feria, prout dicti sunt in Laudibus, Antiphonæ Laudum usurpantur hoc ordine: prima scilicet ad Primam, secunda ad Tertiam, tertia ad Sextam, quinta ad Nonam; quarta verò prætermittitur. In Solemnibus et suprà, in Hymno inseritur Doxologia propria, quæ extat in quolibet Communi, et in ℟ brevi ad Tertiam, Sextam, et Nonam additur.* * Allelúia, allelúia, *à quo fit reclamatio: qui ritus ℟ brevis cantandi, servatur etiam intra Octavas Annualium; Doxo-*

logia autem dicitur intra Octavas quascumque, nisi aliter notetur.

Ad II VESPERAS, *Psalmi proprii dicuntur in Solemnibus et suprà; in Duplicibus et infrà Psalmi sunt de Feria.*

Ad COMPLETORIUM, *Psalmi sunt de Dominica aut de Feria, prout dicti fuerunt ad Horas. Antiphonæ propriæ et Doxologia non dicuntur, nisi in Solemnibus et suprà, et intra Octavas.*

COMMUNE APOSTOLORUM.

IN I VESPERIS.

Ant. 1. D. Vocávit Jesus discípulos suos, et elégit duódecim ex ipsis, quos et Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad se quos vóluit; et dedit illis potestátem curandi infirmitátes, et ejiciendi dæmónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos misit Jesus, præcípiens eis : Ite ad oves quæ periérunt domûs Israel. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte, dicentes : Quia appropinquávit regnum cœlórum. *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egressi autem, circuíbant per castella, evangelizantes, et curantes ubíque. *Luc.* 9.

CAPITULUM. *Hebr.* 2.

CUM inítium accepisset salus enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus secundùm suam voluntátem.

℟. Ecce dedi vobis potestátem super omnem virtútem inimíci : * Verúmtamen in hoc nolíte gaudére : † Gaudéte quod nómina vestra scripta sunt in cœlis. ℣. Dabo vos in nomen, et in laudem ómnibus pópulis : * Verúmtamen. Glória. † Gaudéte. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

HYMNUS. *C.*

LÆTARE, cœlum; pláusibus
Tellus resultet æmulis :
Apostolórum glóriam
Solemnis instaurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis :
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

QUI, dante Christo, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Desiderátam póscite
Ægris medélam móribus;

SUBLIMIS ut cùm vénerit,
Vobis simul sedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

¶ Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Prædicábant ut pœniténtiam ágerent : et dæmónia multa ejiciébant; et ungébant óleo multos ægros, et sanábant. *Marc.* 6.

Oratio ut in Proprio.

¶ *In Solemnibus et suprà,* AD COMPLETORIUM. *Ant.* 1. a. Vos estis lux mundi : lúceat lux vestra coram homínibus. *Matth.* 5.

Ad Hymnum, Doxologia ¶ Uni sit, *etc. ut in I Vesp.*

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 3. E. Vox speculatórum Sion : parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium. *Is.* 52.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Christum Apostolórum Magistrum et Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

HYMNUS. *S. V.*

SUPREME, quales, Arbiter,
Tibi ministros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas commíttere!

Hæc nempe plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis;
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube scissâ, fúlgura.

TOTUM per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant :
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, coruscant, pérpluunt.

Christum sonant : versæ ruunt
Arces superbæ dæmonum :
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondam mœnia.

FAC, Christe, cœlestes tubæ
Somno graves nos éxcitent :
Accensa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Cœli enarrant *cum sua divisione* 43. Eructavit, 120. Omnes gentes, 36.]

Ant. 1. g. Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, cœpit illos míttere binos prædicáre regnum Dei. *Luc.* 9. *Marc.* 6.

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis : Infirmos curáte, mórtuos suscitáte, dæmones ejícite : gratìs accepistis, gratìs date. *Matth.* 10.

Ant. 3. c. Nolíte possidére aurum, neque argentum, neque pecúniam in zonis vestris : dignus enim est operárius cibo suo. *Matth.* 10.

℣. Custodiébant testimónia ejus, ℟. Et præceptum quod dedit illis. *Ps.* 98.

Pater noster. *Benedictiones ut in Ordinario Breviarii.*

℟ *j.* Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum : * Estóte ergo prudentes sicut serpentes, et símplices sicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini

prudéntia; et próteget gradientes simplíciter. * Estóte. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟ *ij.* Tradémini à paréntibus, et cognátis, et amícis; et morte affícient ex vobis, et capillus de cápite vestro non períbit : * In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. ℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipse consolábor vos. * In patiéntia. *Luc.* 21. *Is.* 51.

℟ *iij.* Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini : * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio vestrûm, nolíte timére : * Non. Glória. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Exaudi... cùm deprecor, 112. Confitebimur 113. Fundamenta, 123.]

Ant. 4. E. In quamcumque domum intravéritis, dícite : Pax huic dómui; et si ibi fúerit fílius pacis, requiescet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; et qui vos spernit, me spernit : qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. *Matth.* 10.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

Pater noster. *Benedictiones ut in Ordinario Breviarii.*

℟ *iv.* Vos estis qui permansistis mecum in tentatiónibus meis : * Et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. ℣. Dispósui testamentum electis meis : * Et. *Luc.* 22. *Ps.* 88.

℟ *v.* Jam non dicam vos servos; vos autem dixi amícos; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini : ecce ego fácio nova, et nunc orientur : útique cognoscétis ea; * Quia. *Joan.* 15. *Ps.* 43.

℟ *vj.* Elégi vos, et pósui vos, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat : * Ut quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod salvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum : zelus Dómini exercítuum fáciet istud; * Ut. Glória. * Ut. *Joan.* 15. *Is.* 37.

IN III NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Cantate Domino... cantate, 35. Dominus regnavit, exultet, 48. Dominus regnavit, irascantur, 37.]

Ant. 8 G. Príncipes géntium dominantur eórum; et qui majóres sunt, potestátem exercent in eos : non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7, d. Quicumque volúerit inter vos major fieri, sit vester minister; sicut Fílius hóminis non venit

ministrári, sed ministráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. à. Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta sunt vobis, dícite : Servi inútiles sumus; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, sed nómini tuo da glóriam ℟. Super misericórdia tua et veritáte tua. *Ps.* 113.

Pater noster. *Benedictiones ut in Ordinario Breviarii.*

℟ *vij.* Mementóte sermónis mei quem ego dixi vobis : * Non est servus major dómino suo : si me persecúti sunt, et vos persequentur. ℣. Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ, et sermónibus ódii circumdedérunt me. * Non est. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

℟ *viij.* De mundo non estis, sed ego elégi vos de mundo; proptérea odit vos mundus : sed * Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus sanctos suos; éruet eos à peccatóribus, et salvábit eos. * Confídite. *Joan.* 15. *Ps.* 36.

℟ *ix.* Pater sancte, serva eos in nómine tuo quos dedísti mihi. Sicut tu me misísti in mundum, ego misi eos in mundum; et * Pro eis ego sanctífico meipsum, ut sint et ipsi sanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, et Deum Israel prædicábunt. * Pro eis. Glória. * Pro eis. *Joan.* 17. *Is.* 29.

℣ *Sacerd.* Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus : ℟. Annuntiáte inter gentes ópera ejus. *Ps.* 104.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. Jesus locútus est úndecim discípulis, dicens : Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra; euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizantes eos, docentes serváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; et quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

CANTICUM. *Is.* 66.

Ponam in géntibus signum, * et mittam ex eis, qui salváti fúerint, ad gentes in mare;

In Africam et Lydiam tendentes sagittam; * in Itáliam, et Græciam, ad Insulas longè :

Ad eos, qui non audiérunt de me, * et non vidérunt glóriam meam.

Et annuntiábunt glóriam meam géntibus, * et addúcent omnes fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino, ad montem sanctum meum Jerúsalem.

Quómodo si ínferant fílii Israel munus in vase mundo, * in domum Dómini.

Et assúmam ex eis in Sacerdótes, et Levítas, * dicit Dóminus.

Quia sicut cœli novi, et terra nova, quæ ego fácio stare coram me, dicit Dóminus : * sic stabit semen ves-

trum, et nomen vestrum.

Ant. 4. *D.* Accipiétis virtútem superveniéntis Spíritûs sancti in vos; et éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Ecce ego vobiscum sum ómnibus diébus usque ad consummatiónem séculi. *Matth.* 28.

CAPITULUM. *Ephes.* 4.

CHRISTUS dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres, et Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

HYMNUS. *S. V.*

CŒLESTIS aûlæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bisséna mundi lúmina,
Olim futúri júdices;

Mersis gravi calígine,
Per vos dies renáscitur:
Quos vanus error lúserat,
Illustrat alma véritas.

NON vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo sed irrísæ Crucis,
Christo rebelles súbditis.

Quibus gemébat súbditus,
Rumpuntur orbis víncula:
Jam gaudet, excusso jugo,
Liber Dei sub légibus.

VULGATA terris ómnibus
Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.

¶ Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ. Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti sunt ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Vos qui secúti estis me, in regeneratióne cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos judicantes duódecim tríbus Israel. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

¶ AD HORAS, *in Solemnibus et suprà, Doxologia,* ¶ Uni sit, *ut ad Laudes.*]

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Jesus.

Cetera ut in Ordinario Breviarii.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 2.

DEO grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

℟ *br.* In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ, * verba eórum. * Exívit. Glória. In omnem.

℣. Non sunt loquélæ neque sermónes, ℟. Quorum non audiántur voces eórum. *Ps.* 18.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 5.

POSUIT in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Christo ergo legatióne fúngimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obsecrámus pro Christo, reconciliámini Deo.

℟ *br.* Dóminus excelsus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis * hæreditátem suam : * Subjécit. Glória. Dóminus. *Ps.* 46.

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Ecce.

Capitulum. 2 *Thess.* 2.

STATE, et tenéte traditiónes quas didicistis sive per sermónem, sive per epístolam nostram. Ipse autem Dóminus noster Jesus Christus, et Deus, et Pater noster, qui dilexit nos, et dedit consolatiónem æternam, et spem bonam in grátia, exhortétur corda vestra, et confirmet in omni ópere et sermóne bono.

℟ *br.* Confitébimur tibi, Deus : * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur tibi. ℣. Narrábimus * mirabília tua : * Invocábimus. Glória. Confitébimur. *Ps.* 74.

℣. In generatiónem et generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Ps.* 78.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi*, Dixit Dominus, 20. Laudate pueri, 21. Credidi, 89. In convertendo, 40. Domine probasti me *cum sua divisione*, 106.]

Ant. 6. F. Injecérunt manus in Apóstolos, et posuérunt eos in custódia. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Cæsis denuntiavérunt ne omníno loquerentur in nómine Jesu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant. 1. g. Loquebantur verbum Dei cum fidúcia; et virtúte magnâ reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Capitulum. 1 *Cor.* 4.

DEUS nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos; quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus.

Hymnus. *S. V.*

QUEM misit in terras Deus,
Ut morte nos servet suâ,
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicários.

Occísus Agnus à lupis,
Vos misit agnos ad lupos :
Mores feríuos éxuunt,
Agni repente de lupis.

QUÆ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Vestris eam sudóribus,
Vestro piastis sánguine.

Hoc rore facta pínguior,
Quot illa fructus prótulit!
Quæ, quanta surrexit seges!
Et ista nos seges sumus.

QUAM si bonus respéxeris,
Qui das rigátis créscere;
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ. Amen.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : ℟. Constítues eos príncipes super omnem terram. *Ps.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. In fundamentis civitátis sanctæ Jerúsalem nómina duódecim Apostolórum Agni : et lucerna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I VESPERIS.

Ant. 8. G. Fortitúdo símplicis via Dómini : justus in æternum non commovébitur. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit : quóniam ipse est spes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit sapiéntiam, permanébit confídens ; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo, et in primis éligit eum. *Eccli.* 4.

Ant. 6. C. Timórem, et metum, et probatiónem indúcet super illum, donec credat ánimæ illíus ; et firmábit illum. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. In tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit à malis ; et non illidétur quasi in procella navis. *Eccli.* 33.

CAPITULUM. *Josue* 1.

Ecce præcípio tibi : Confortáre, et esto robustus. Noli metúere, et noli timére, quóniam tecum est Dóminus Deus tuus.

¶ *In Duplicibus et suprà :*

℟. Cepérunt me inimíci mei gratìs : dixi : Périi ; vocem meam, Dómine, audísti : * Dixisti : Ne tímeas : † Judicasti causam ánimæ meæ, redemptor vitæ meæ. ℣. Ego non solùm alligári, sed et mori parátus sum propter nomen Dómini Jesu ; * Dixisti. Glória. † Judicasti. *Thren.* 3. *Act.* 21.]

HYMNUS. *S. V.*

Ex quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor :
Homo redemptus æmulum
Deo litávit sánguinem.

Non jam crucis Christi pudet :
Quin surgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

Hoc iste plenus spíritu
Ridet minas, ridet neces ;
Tuáque fretus dexterâ,
Tibi, Redemptor, mílitat.

Paráta spectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat :
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem víncere.

Unus tot armátas manus
Stupente lassat júdice ;
Et tortus ipsis, qui cadit,
Torquéntibus fit fórtior.

Da, Christe, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia :
Da sustinére pro tuo,
Quodcumque durum, nómine.

¶ Fortem corónans mílitem,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. In Deo sperávi; ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo; quia fortitúdo mea et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem. *Is.* 12.

¶ *In Solemnibus et suprà*, Ad Completorium. *Ant.* 3. *d.* Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus. *Joan.* 8.

Doxologia, ¶ Fortem, *ut in I Vesperis.*

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 6. C. Ego ad Dóminum aspíciam: expectábo Deum salvatórem meum. *Mich.* 7.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Deum patiéntiæ et solátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15.

Hymnus. *S. V.*

Felix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et signáre cruóre,
Quam Christo dederas, fidem!

Pœnis victa quibus defíceret fides,
Tu pœnas avidâ mente præóccupas:
Cui non súfficit una,
Ambis innumeras neces.

Te pro lege sua magnanimum mori,
Te Christus pugilem spectat ab æthere:
Ne succúmbere possis,
Tecum prælia sústinet.

Et nos delicias, vana per ótia,
Gens infída Deo, quærimus ánxii:
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.

Semper máxima laus ingenito Patri:
Semper laus genito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemnibus et suprà*, *Psal.* Domine, quid multiplicati sunt, 2. In Domino confido, 75. Usquequo, Domine, 58.]

Ant. 1. a. Omnis qui te colit, Dómine, vita ejus, si in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3.

Ant. 8. G. Hæc est grátia, si propter Dei consciéntiam sústinet quis tristítias, pátiens injustè. 1 *Petr.* 2.

Ant. 6. F. Qui sustinúerit in finem, hic salvus erit. *Marc.* 13.

℣. Cepérunt ánimam meam; irruérunt in me fortes: ℟. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine. *Ps.* 58.

℟ *j.* Probávit me Dóminus quasi aurum quod per ignem transit: * Vestígia ejus secútus est pes meus; viam ejus custodívi, et non declinávi ex ea. ℣. Omnia detrimentum feci ad cognoscendum Christum, et

...

societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus.* Vestígia. *Job* 23. *Philip.* 3.

℟ *ij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vinceret, et sciret quóniam ómnium poténtior est sapiéntia. ℣. Confortátus est fide, dans glóriam Deo; * Ut. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟ *iij.* Custodívit illum Dóminus ab inimícis : * Descendit cum illo in fóveam, et † In vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, et erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus. * Descendit. Glória. † In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Exaudi, Domine *cum sua divis.* 114. Domine, in virtute tua, 70. Miserere mei... quoniam, 109.]

Ant. 1. f. Etsi in præsenti témpore supplíciis hóminum erípiar, manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam; quámobrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. 2 *Mach.* 6.

Ant. 7. *d.* Prompto ánimo pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honestâ morte perfungar. 2 *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra ista possídeo; sed propter Dei leges hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero. 2 *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te custódiam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

℟ *iv.* Factus es mihi adjútor, Dómine, et liberasti me * A rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me. ℣. Dóminus mihi ástitit, et confortávit me; et liberátus sum de ore leónis, * A rugiéntibus. *Eccl.* 51. 2 *Tim.* 4.

℟ *v.* Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifestè tu scis quia cùm à morte possem liberári, * Duros córporis sustíneo dolóres; secundùm ánimam verò, propter timórem tuum libenter hæc pátior. ℣. Gáudeo in passiónibus; et adímpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea. * Duros. 2 *Mach.* 6. *Coloss.* 1.

℟ *vj.* Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo; * Et salvum fáciet in regnum suum cœleste. ℣. In die tribulatiónis exultábo in Deo Jesu meo : super excelsa dedúcet me victor; * Et. Glória. * Et. 2 *Tim.* 4. *Habac.* 3.

IN III NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Miserere mei... miserere, 115. Nonne Deo, 112. Exaudi... cùm deprecor, 112.]

Ant. 5. a. Scio ópera tua, et labórem, et patiéntiam tuam; et quia sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. *Apoc.* 2.

Ant. 4. d. Scient omnes quia ego dilexi te : quóniam servasti verbum patiéntiæ meæ, et ego servábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3.

Ant. 3. c. Qui vícerit, et custodíerit usque in finem ópera mea, dabo illi potestátem super gentes, sicut et ego accépi à Patre meo. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Ps.* 49.

℟ *vij.* Qui volúerit ánimam suam salvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam suam propter me et Evangélium, salvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in salútem, quia in me habuisti fidúciam, ait Dóminus. * Qui autem. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟ *viij.* Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ : * Qui vícerit, non lædétur à morte secunda. ℣. Usque ad mortem certa pro justítia, et Deus expugnábit pro te inimícos tuos : * Qui vícerit. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟ *ix.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei; * Et foràs non egrediétur ámpliùs : et † Scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Plantábo eum, et non turbábitur ámpliùs; nec addent fílii iniquitátis, ut afflígant eum sicut priùs. * Et. Glória Patri. † Scribam. *Apoc.* 3. 2 *Reg.* 7.

℣ *Sacerd.* Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam : ℟. Et exultábo mane misericórdiam tuam. *Ps.* 58.

AD LAUDES.

Ant. 3. à. Dóminus mecum est, quasi bellátor fortis : idcirco qui persequuntur me, cadent, et infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret : memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, quóniam éruis sustinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, et confortans in die tribulatiónis, et sciens sperantes in se. *Nahum* 1.

CANTICUM. *Eccli.* 51.

CONFITEBOR tibi, Dómine rex, * et collaudábo te Deum salvatórem meum.

Confitébor nómini tuo; * quóniam adjútor et protector factus es mihi,

Et liberasti corpus meum à perditióne, à láqueo linguæ iníquæ, et à lábiis operántium mendácium; * et in conspectu astántium factus es mihi adjútor.

Et liberásti me secundùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui, * à rugiéntibus, præparátis ad escam,

De mánibus quæréntium ánimam meam, * et de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jerem.* 20.

Ant. 7. d. Eripuisti me de témpore iníquo; proptérea confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

CAPITULUM. *Apoc.* 3.

QUI vícerit, vestiétur vestimentis albis : et non delébo nomen ejus de libro vitæ : et confitébor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis ejus.

HYMNUS. *S. V.*

JAM non te lacerant carnificum manus,
Inter qui recubas cœlituum choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes habitas domos.
Non jam vincla manus, non cohibent pedes;
Tu liber superûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot radiis nites.
NEC te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus et índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors perimit, glória víndicet;
Confundisque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.
SEMPER máxima laus ingenito Patri:
Semper laus genito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2 *Tim.* 4.

Pro Martyre Pontifice.

Orémus. ORATIO. 1.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis: da nobis in festivitáte beáti *N.* cum gratiárum actióne lætári; qui Fílii tui Martyr et Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit; et quod prædicávit ore, confirmávit exemplo; Per eumdem.

Orémus. ORATIO. 2.

DEUS, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in sacerdótium elégit, doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perseverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum et instrúere vivendi exemplo, et confirmáre patiendo; Per Dóminum.

Pro Martyre Sacerdote.

Orémus. ORATIO.

DEUS, à quo constántiam fides, et virtútem sumit infírmitas: quæsumus, ut beáti *N.* Sacerdótis et Mártyris tui exemplo et précibus, quidquid in persecutiónibus sævum est, quidquid in morte terríbile, fácias nos tui nóminis confessióne superáre; Per Dóminum.

Pro Martyre tantùm.

Orémus. ORATIO. 1.

ADESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris; ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injustè persequéntium, nec ullis perturbémur adversis; Per.

Orémus. ORATIO. 2.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide sinceritátem et constántiam; ut

in caritáte divina firmáti, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur; Per Dóminum.

¶ *In Solemnibus et suprà,* AD HORAS, *dicitur sequens Doxologia:*

Fortem corónans mílitem,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.]

AD PRIMAM.

Ant. 3. à. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt.

CAPITULUM. *Isai.* 41.

ERUNT quasi non sint, et véluti consúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟ *brev.* In Deo salutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, * et spes mea in Deo est, * Et. Glória. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus; et sperábo in eum: ℟. Protector meus, et cornu salútis meæ. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

CAPITULUM. 2 *Tim.* 1.

PATIOR, sed non confundor: scio enim cui crédidi; et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟ *br.* Si consistant adversùm me castra, * Non timébit cor meum. Si consistant. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo: * Non. Glória. Si consistant. *Ps.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuisti me.

CAPITULUM. *Tob.* 3.

POST tempestátem tranquillum facis, Dómine; et post lacrymatiónem et fletum, exultatiónem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula.

℟ *br.* Factus es, Dómine, * Susceptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Susceptor. Glória. Factus es. *Ps.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuvisti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Dixit Dominus, 20. Beatus vir, 20. Credidi, 89. Ad Dominum, 56. Levavi, 39.]

Ant. 8. G. Propter opus Christi usque ad mortem accessit, tradens ánimam suam. *Philip.* 2.

Ant. 3. a. Patienter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2 *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æstimans impropérium Christi, aspiciébat in remuneratiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præibat ad supplícium. 2 *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Hoc modo vità decessit, universæ genti memóriam mortis suæ ad exemplum virtútis et fortitúdinis derelinquens. 2 *Mach.* 6.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

Beatus vir qui suffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymn. Ex quo salus, viij.

℣. Posuisti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Justum non derelíquit Deus, donec afferret illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; et dedit illi claritátem æternam. *Sap.* 10.

Oratio ut ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I VESPERIS.

Ant. 2. D. Venit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. c. Injícient vobis manus suas, et persequentur trahentes ad reges et præsides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. *D.* Tradet autem frater fratrem in mortem; et insurgent filii in parentes, et morte eos afficient. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum; qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os et sapiéntiam, cui non póterunt resístere et contradícere omnes adversárii vestri. *Luc.* 21.

CAPITULUM. 1 *Petr.* 4.

Si exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis; quóniam quod est honóris, glóriæ, et virtútis Dei, et qui est ejus Spíritus, super vos requiescit.

¶ *In Duplicibus et suprà:*

℟. In nullo terreámini ab adversáriis; * Quia vobis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini. ℣. Confortámini, et non dissolvantur manus vestræ: erit enim merces óperi vestro; * Quia. Glória Patri. * Quia. *Philip.* 1. 2 *Paral.* 15.]

HYMNUS. *C.*

Christi Martyribus débita nos decet,
Virtútis memores, prómere cántica;
Quos nec blanditiis, nec potuit minis
Fallax víncere séculum.
Cœlestis Patriæ mens inhians bonis,
Mundi spernit opes flúxaque gáudia;
Vitæ quin etiam, præ Domini lucro,
Jactúram facilem putant.

Non vultus metuunt carnìficum truces:
Fœtas suppliciis despiciunt manus;
Enses, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edocuit fides.

O incredibilem vim patiéntiæ!
Non, artus laceros qui cruciat dolor,
Extorquet gemitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.

Ergo nunc propior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nitens usque viréntibus,
Victorumque gerens præmia, nóbiles,
Multo sánguine láureas.

Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio:
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præsidio prælia sústinent,
Contémptâ nece, Mártyres. Amen.

℣. Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, et exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte et exultáte: ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Luc.* 6.

¶ *In Solemnibus et suprà,* AD COMPLETORIUM. *Ant.* 2. A. Complebuntur dies luctûs tui, Sion: non óccidet ultrà sol tuus: pópulus tuus omnes justi. *Is.* 60.

Doxol. ¶ Sit laus, *infrà.*

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 3. E. Sérvient Deo servi ejus, et vidébunt fáciem ejus; et nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Dóminum legitimè certántes coronantem, * Veníte, adorémus. 2 *Tim.* 2.

HYMNUS. *S. V.*

Fortes cadendo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœlestis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

Acti procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur, et Christo duce,
Portus beátos óccupant.

Sævit tyrannus, állicit:
Temnunt minas, temnunt preces;
Deum minantem dum timent,
Dum munerantem díligunt.

Quem lictor insánus sitit,
Quem cæcus effundit furor,
Amor sacerdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.

Et ille mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.

Implére vos omnes decet
Passo Deo quod défuit:
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.

¶ Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Qui præliantes róboras
Palmisque donas Mártyres. Amen.

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemn. et suprà, Ps.* Verba mea, 64. Beati quorum, 58. Exultate justi, *cum sua div.* 77.]

Ant. 3. c. Convenérunt adversùm nos, ut nos disperdant : quómodo potérimus subsístere, nisi tu, Deus, ádjuves nos? 1 *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde, et timémus te, et quærimus fáciem tuam : éruc nos, et da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui ostendunt servis tuis mala, confundantur in omnipoténtia tua; et sciant quia tu es Dóminus Deus solus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℟. Quia vana salus hóminis. *Ps.* 59.

℟ *j.* Nos stulti propter Christum, maledícimur, et benedícimus : * Persecutiónem pátimur, et sustinémus : blasphemámur, et obsecrámus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die : æstimáti sumus sicut oves occisiónis : * Persecutiónem. 1 *Cor.* 4. *Ps.* 43.

℟ *ij.* Quis nos separábit à caritáte Christi? Tribulátio? an angústia? an fames? an persecútio? an gládius? * Neque mors, neque vita póterit nos separáre à caritáte Dei. ℣. Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te, Dómine; * Neque. *Rom.* 8. *Ps.* 43.

℟ *iij.* Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam glóriam in Christo Jesu, * Módicum passos ipse perfíciet : ipsi glória et impérium † In sécula seculórum. ℣. Rex mundi defunctos nos pro suis légibus, in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit. * Módicum. Glória Patri. † In sécula. 1 *Petr.* 5. 2 *Mach.* 7.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi*, Benedicam Dominum *cum sua divis*. 87. Deus noster, 122. Exaudi, Deus, deprecationem, 95.]

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2 *Cor.* 4.

Ant. 3. b. Paráti sumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2 *Mach.* 7.

Ant. 6. F. Propítius sit nobis Deus : non est nobis útile relínquere legem et justítias Dei, ut eámus álterâ viâ. 1 *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem: ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Ps.* 59.

℟ *iv.* Absit à nobis, ut relinquámus Dóminum, et serviámus diis aliénis : * Dómino Deo nostro serviémus, et obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Etsi sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis tamen unus Deus. * Dómino. *Josue* 24. 1 *Cor.* 8.

℟ *v.* Dóminus Deus aspíciet veritátem, et consolábitur in nobis. * Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterum ab ipso resuscitandos. ℣. Sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolátio nostra. * Pótius est. 2 *Mach.* 7. 2 *Cor.* 1.

℟ *vj.* Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros,

in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes transiérunt fidéles; * In. Glória. * In. 2 *Cor.* 6. *Judith* 8.

IN III NOCTURNO.

¶ *Psalmi*, Jubilate... psalmum, 6. Deus, venerunt, 59. Dominus regnavit,exultet, 48.]

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, et in captivitáte; ut conflentur, et dealbentur usque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est! *Sap.* 5.

℣. Salus justórum à Dómino: ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

℟ *vij.* Ludíbria et vérbera experti, ínsuper et víncula et cárceres, *Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. ℣. Tradidérunt córpora sua, ne servírent, et ne adorárent omnem deum, excepto Deo suo. * Lapidáti sunt. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟ *viij.* Vicérunt propter sánguinem Agni, et propter verbum testimónii sui, et non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem: * Proptérea lætámini, cœli, et qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre sustentáto, sub testamento ætérnæ vitæ effecti sunt. * Proptérea. *Apoc.* 12. 2 *Mach.* 7.

℟ *ix.* Antíquus diérum judícium dedit sanctis Excelsi: * Et † Regnum obtinuérunt sancti. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adepti sunt repromissiónes; * Et. Glória. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

℣ *Sacerd.* Salvasti nos, Dómine, de affligéntibus nos; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. Datum est béstiæ bellum fácere cum sanctis, et víncere eos. *Apoc.* 13.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magis mori, et noluérunt infríngere legem Dei sanctam; et trucidáti sunt. 1 *Mach.* 1.

Ant. 1. f. Si coram homínibus tormenta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est. *Sap.* 3.

Canticum. *Apoc.* 7.

Hi, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt? * et unde venérunt?

Hi sunt qui venérunt de tribulatióne magna, * et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni.

Ideo sunt ante thronum Dei, * et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus:

Et qui sedet in throno, * habitábit super illos.

Non esúrient, neque sítient ámpliùs; * nec cadet super illos sol, neque ullus æstus.

Quóniam Agnus, qui in médio throni est, reget illos; * et dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum:

Et absterget Deus omnem lácrymam * ab óculis eórum.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis bene disponentur: quóniam Deus tentávit eos, et invénit illos dignos se. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos; et quasi holocausti hóstiam accépit illos; et in témpore erit respectus illórum. *Sap.* 3.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

OMNE gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis: scientes quod probátio fídei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet.

HYMNUS. *S. V.*

QUAM, Christe, signasti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequuntur mílites.

Fossus manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas:
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho se tuo.

OMNES in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accepta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.

Audíre si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui sánguinem
Fudére pro te, Mártyres.

FAC, si tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipsis tyrannis sævior.

¶ Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Qui præliantes róboras,
Palmisque donas Mártyres.
Amen.

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Orémus. ORATIO. 1.

DEUS invisíbilis fortitúdo certántium, adesto, quæsumus, nobis supplicántibus; ut qui hodiernâ die sanctórum Mártyrum tuórum *N.* et *N.* gloriósum triumphum recólimus, eórum méritis et précibus contra spirituália nequítiæ muniámur; Per Dóminum.

Orémus. ORATIO. 2.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui in sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis: da méntibus nostris eamdem fídei caritatisque virtútem; ut Mártyrum tuórum *N.* et sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis; Per Dóminum.

[*In Solemnibus et suprà,* AD HORAS, *Doxologia,* ¶ Sit laus, *ut in Laudibus.*]

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum est.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Elegérunt.

CAPITULUM. *Sap.* 3.

JUSTORUM ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori, et æstimáta est affĺictio éxitus illórum; et quod à nobis est iter, extermínium: illi autem sunt in pace.

℟ *br.* Custódit Dóminus * Animas sanctórum suórum. Custódit. ℣. De manu peccatóris * liberábit * Animas. Glória. Custódit. *Ps.* 96.

℣. Dóminus loquétur pacem in plebem suam, ℟. Et super sanctos suos. *Ps.* 84.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coram.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 4.

QUOD in præsenti est momentáneum et leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur: quæ enim videntur, temporália sunt; quæ autem non videntur, æterna sunt.

℟ *br.* Probasti nos, Deus, * Et eduxisti nos in refrigérium. Probasti. ℣. Igne nos examinasti * sicut examinátur argentum; * Et. Glória. Probasti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, ℟. Annis quibus vidimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquam aurum.

CAPITULUM. *Isai.* 9.

LÆTABUNTUR coram te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victóres captâ prædâ, quando dívidunt spólia.

℟ *br.* Qui séminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua; * In. Glória. Qui séminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi*, Dixit Dominus, 20. Credidi, 89. Nisi quia, 40. Qui confidunt, 73. In convertendo, 40.]

Ant. 2. D. Vidi ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 4. *D.* Stabant ante thronum in conspectu Agni; et palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. D. Ante thronum Dei sunt, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non esúrient, neque sitient ámpliùs; nec cadet super illos sol, neque ullus æstus. *Apoc.* 7.

CAPITULUM. *Apoc.* 21.

ABSTERGET Deus omnem lácrymam ab óculis eórum, et mors ultrà non erit; neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

Hymnus, Christi Martyribus, *ut in I Vesperis*, xiv.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ; et dictum est illis ut requiéscerent, donec compleantur conservi eórum, qui interficiendi sunt sicut et illi. *Apoc.* 6.

Oratio ut ad Laudes.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I VESPERIS.

Ant. 3. a. Suscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam fáciet. 1 *Reg.* 2.

Ant. 8. *G.* Elégi eum ex ómnibus mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, et adoléret mihi incensum. 1 *Reg.* 2.

Ant. 2. D. Ædificábo ei domum fidélem; et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1 *Reg.* 2.

Ant. 5. C. Erit ipsi pactum sacerdótii sempiternum, quia zelátus est pro Deo suo, et expiávit scelus filiórum Israel. *Num.* 25.

Ant. 1. f. Quemcumque elégerit Dóminus, ipse erit sanctus. *Num.* 16.

CAPITULUM. *Hebr.* 5.

Nec quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquam Aaron. Sic et Christus non semetipsum clarificávit ut póntifex fieret, sed qui locútus est ad eum : Fílius meus es tu, ego hódie génui te; quemádmodum et in álio loco dicit : Tu es sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

¶ *In Duplicibus et suprà:*

℣. Locútus es sanctis tuis, Dómine, et dixisti : Invéni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum : † Manus mea auxiliábitur ei. ℣. Huic Deus testimónium pérhibens, dixit : Invéni virum secundùm cor meum; * Oleo. Glória. † Manus. *Ps.* 88. *Act.* 13.]

HYMNUS. *G. Ep. S.*

Christe, Pastórum caput atque princeps,
Præsulis festam veneráta lucem,
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequentat.

Ille non vano tenuit tremendam
Spíritu sedem, proprio nec ausu :
Sed sacrum jussus, Domino vocante,
Sumpsit honórem.

Strenuum bello pugilem superni
Chrísmatis pleno tuus unxit intus
Spíritus cornu, posuitque sanctam
Páscere gentem.

Fit gregis pastor, pater atque forma;
Lætus impendit sua, seque; servus
Omnium, curis gravis, omnibusque

Omnia factus.

Pro reis orat, reficit gementes,
Erigit lapsos, tenebrasque pellit,
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.

Fac ut illíus precibus juvémur,
Christe; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum. Amen.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti : ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. f. Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente, offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

¶ *In Solemnibus et suprà*, AD COMPLETORIUM. *Ant.* 3. *a.* Die noctúque fugiébat somnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dómine. *Gen.* 31.

Doxologia ¶ Supréme, *infrà* xxiv.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 7. G. Cùm vénerit Dóminus, et pulsáverit, beáti servi quos invénerit vigilantes. *Luc.* 12.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Christum Pastórum Príncipem, * Veníte, adorémus. 1 *Petr.* 5.

HYMNUS. *S. V.*

CHRISTE, decréto Patris institútus
Póntifex summo, tibi, qui fidéles
Quos legis, formas populis regendis
Ipse ministros :

Hunc juvat festo celebráre cantu,
Qui licèt magnis meritis abundans,
Flens et invítus, duce te, tremendum
Sumpsit honórem.

NOVERAT quantis pateat periclis
Ille, qui summos apices adeptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.

Fécerat fervens amor inquiétum :
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus : mora non euntem
Ulla retardat.

DUX iter, vitâ præeunte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam bene olente Christi
Implet odóre.

Lux erat cæco, columen labanti,
Una spes lapso, misero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.

CHRISTE, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis proprio cruóre,
Fac ut æternæ subeant opima
Páscua vitæ. Amen.

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Domine, Dominus noster, 33. Exaudiat, 76. Domine, in virtute tua, 70.]

Ant. 2. D. Vocávit eum, Dóminus, et ait : Vidi afflictiónem pópuli mei ; veni, et mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum : Quis sum ego, ut vadam et edúcam filios Israel? Qui dixit ei : Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Vade in hac fortitúdine tua, et liberábis Israel : scito quod míserim te. *Judic.* 6.

℣. Pósui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

℟ *j.* Rectórem te posuérunt? noli extolli : * Esto in illis quasi unus ex ipsis; curam illórum habe ; ℣. Si quis vult primus esse, erit ómnium novíssimus, et ómnium minister. * Esto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟ *ij.* Speculatórem dedi te dómui Israel : * Audiens ergo ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis, et audíeris, et serva. *Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟ *iij.* Accéde ad altáre, et ímmola pro peccáto tuo : * Offer holocaustum, et † Deprecáre pro te et pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodum pro pópulo, ita étiam et pro semetipso offerre pro peccátis. * Offer. Glória Patri. † Deprecáre. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Dominus regit me, 86. Judica me, Domine, 51. Judica me, Deus, 69.]

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, et in fide sua probátus est prophéta; et cógnitus est in verbis suis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. à. Dedit illis legem, ne obliviscerentur præcepta Dómini, et ut non exerrárent méntibus; et hortabátur ne legem amovérent à corde suo. 2 *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Apériet os suum, et in oratióne confitébitur Dómino; et ipse díriget consílium ejus et disciplínam. *Eccli.* 39.

℣. Invocábant Dóminum sacerdótes ejus : ℟. Ipse exaudiébat eos, et loquebátur ad eos. *Ps.* 98.

℟ *iv.* Audívit eum Dóminus et vocem ipsíus, et dedit illi præcepta, et legem vitæ et disciplínæ, * Docére Jacob testamentum suum, et judícia sua Israel. ℣. Hic est qui fuit in Ecclésia cum pátribus nostris, qui accépit verba vitæ dare nobis ; * Docére Jacob testamentum. *Eccli.* 45. *Act.* 7.

℟ *v.* Pactum meum fuit cum eo vitæ et pacis ; et dedi ei timórem, et tímuit me : * Lex veritátis fuit in ore ejus; et iníquitas non est inventa in lábiis ejus. ℣. Fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eó-

rum quæ dicenda erant.* Lex. *Malach.* 2. *Hebr.* 3.

℟ *vj.* In pace et in æquitáte ambulávit, et multos avertit ab iniquitáte: * Lábia enim sacerdótis custódient sciéntiam, et legem requírent ex ore ejus; † Quia ángelus Dómini exercituum est. ℣. Oportet Epíscopum amplecti eum, qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana: * Lábia. Glória. † Quia. *Malac.* 2. *Tit.* 1.

IN III NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Te decet, 66. Quàm dilecta, 86. Dominus regnavit, irascantur, 37.]

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confessiónem Sancto et Excelso in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas: justítiam et fidem conservávit genti suæ; et exquisívit omni modo exaltáre pópulum suum. 1 *Mach.* 14.

Ant. 1. *a.* Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

℣. Justítia ejus manet in séculum séculi: ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

℟ *vij.* Quis est fidélis servus et prudens, quem constítuit dóminus suus super famíliam suam, ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille servus, quem, cùm vénerit dóminus ejus, invénerit sic facientem. ℣. A dómino suo præpósitus ómnibus, gubernábat créditam sibi domum: * Beátus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℟ *viij.* Dóminus supra ómnia quæ póssidet, constítuet illum: * Omni autem cui multum datum est, multum quærétur ab eo; et cui commendavérunt multum, plus petent ab eo. ℣. In manu Dei potestas terræ, et útilem rectórem suscitábit in tempus super íllam: * Omni. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℟ *ix.* Euge, serve bone et fidélis; quia super pauca fuisti fidélis, super multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Super pópulum meum constítui te: sapiéntia et sciéntia data sunt tibi; et glóriam dabo tibi: * Intra. Glória Patri. * Intra. *Matth.* 25. 2 *Paral.* 1.

℣ *Sacerd.* Domus Aaron, benedícite Dómino: ℟. Domus Levi, benedícite Dómino. *Ps.* 134.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. Qui intrat per óstium, pastor est óvium: huic ostiárius áperit; et oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, et edúcit eas, et ante eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus; aliénum autem non sequuntur, sed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

CANTICUM. *Eccli.* 50.

SACERDOS magnus, in ascensu altáris sancti, * glóriam dedit sanctitátis amictum.

In accipiendo autem partes de manu Sacerdótum, * et ipse stans juxta aram.

Et circa illum coróna fratrum, * quasi plantátio cedri in monte Líbano;

Sic circa illum stetérunt quasi rami palmæ, * et omnes fílii Aaron in glória sua.

Oblátio autem Dómini in mánibus ipsórum, * coram omni synagóga Israel.

Et consummatióne fungens in ara, * amplificáre oblatiónem excelsi Regis,

Porrexit manum suam in libatióne, * et libávit de sánguine uvæ.

Effúdit in fundamento altáris odórem divínum * excélso Príncipi.

Ant. 6. F. Si perdíderit unam ex óvibus, pastor vadit ad illam donec invéniat eam; et cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, et fugit: bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. *Joan.* 10.

CAPITULUM. 1 *Petr.* 5.

PASCITE qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

HYMNUS. *G. Ep. S.*

JESU, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,
Votis adesto súpplicum.

Sui probátus præmium
Amóris, et pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páscere.

Hos novit, et præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victumque præbet: áudiunt,
Sequuntur, et vivunt oves.

Quam sentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam suo
Portans ovíli réddere.

ARCET frementes béstias,
Lupi retundit ímpetus,
Dolosque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.

Offert frequentem víctimam
Cum plebe Pastor ínnocens:
Secumque devótum gregem
Pius sacerdos ímmolat.

¶ SUPRÉME Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ego sum óstium: per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet. *Joan.* 10.

Orémus. ORATIO. 1.

DEUS, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónsulis, et amóre domináris, quique illis regendis vicários caritátis tuæ præficis ministros: da, quæsumus, intercedente beáto *N.* Pontífice,

Pontífice, Spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedisti Ecclésiæ tuæ; ut de profectu sanctórum óvium fiant gáudia æterna pastórum; Per Dóminum.... in unitáte ejusdem.

Orémus. ORATIO. 2.

DEUS, fidélium lumen et Pastor animárum, qui beátum *N.* Epíscopum in Ecclésia posuisti, ut oves tuas verbo pásceret, et informáret exemplo: da nobis ejus intercessióne, et fidem serváre quam verbo dócuit, et viam sequi quam exemplo monstrávit; Qui vivis.

Si plures sint Pontifices.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui beátos Pontífices *N.* et *N.* ad pascendum pópulum tuum, spíritu veritátis et dilectiónis implevisti: præsta, ut quorum festivitátem venerando ágimus, eórum imitatióne proficiámus, et intercessióne sublevémur; Per Dóminum.

¶ *In Solemnibus et suprà,* AD HORAS, *Doxologia,* ¶ Supréme, *ut in Laudibus.*]

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

CAPITULUM. *Prov.* 27.

DILIGENTER agnosce vultum pécoris tui, tuosque greges considera; non enim habébis júgiter potestátem; sed coróna tribuétur in generatiónem et generatiónem.

℟ *br.* Deus protector meus, * In ipsò sperávi. Deus. ℣. Qui subdit * pópulum meum sub me; * In ipso. Glória. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dóminus custodíerit civitátem, ℟. Frustra vígilat qui custódit eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

CAPITULUM. *Jer.* 3.

INTRODUCAM vos in Sion, et dabo vobis pastóres juxta cor meum; et pascent vos sciéntiâ et doctrínâ.

℟ *br.* Deduxit eos * In viam rectam. Deduxit eos. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * In viam. Glória. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

CAPITULUM. *Act.* 20.

ATTENDITE vobis, et universo gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit epíscopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo.

℟ *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis sui. Pavit eos. ℣. Et in intelléctibus mánuum suárum * deduxit eos, * In. Glória. Pavit. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus et oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi de Dominica, excepto ultimo, cujus loco dicitur* Meménto *cum sua divisione,* 125.]

Æstiva. C.

Ant. 3. a. Ecclésiæ factus sum ego minister secundùm dispensatiónem Dei, quæ data est mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. *Col.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodo nihil subtráxerim utílium, quóminus annuntiárem vobis, et docérem vos públicè, et per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi quóminus annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodo consummem cursum meum, et ministérium verbi quod accépi à Dómino Jesu. *Act.* 20.

Ant. 7. ç. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; et docébo vos viam bonam et rectam. 1 *Reg.* 12.

Capitulum. *Act.* 20.

Nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm: et nunc commendo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus.

Hymnus, Christe, Pastórum, xx.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magnificat. *Ant.* 5. C. Sacerdótes tui induantur salútem: Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui: memento misericordiárum servi tui. 2 *Paral.* 6.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I VESPERIS.

Ant. 4. E. À Deo profecta est sapiéntia: et in ore fidéli abundábit; et dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit absconsa sua illi, et thesaurizábit super illum sciéntiam et intellectum justítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo, et non flectétur; et continébit illum, et non confundétur; et exaltábit illum apud próximos suos. *Eccli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Ecclésiæ apériet os ejus, et adimplébit illum spíritu sapiéntiæ et intellectûs. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véstiet illum; et nómine æterno hæreditábit illum. *Eccli.* 15.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Animam meam direxi ad sapiéntiam, et in agnitióne invéni eam: possédi cum ipsa cor ab inítio; propter hoc non derelinquar.

¶ *In Duplicibus et suprà:*

℟. Dóminus dat sapiéntiam sapiéntibus, et sciéntiam intelligéntibus discipli-

nam : * Ipse revélat profunda et abscóndita, et † Lux cum eo est. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profunda Dei. * Ipse. Glória. † Lux. *Dan.* 2. 1 *Cor.* 2.]

Hymnus. *S. V.*

O qui perpetuus nos monitor doces,
Vox æterna Patris, Christe, vicários
Doctóres, patrias cùm remeas domos
Nobis quàm bene súppetis!

Hi semper vigilant ne quid adúlterum
Corrumpat fidei virgineum decus:
Lædi vel leviter non patitur fides,
His custódibus integra.

Infames abolent relliquias deûm:
Erróres abigunt, crímina dédocent:
Christo restituunt, quos malè crédulos
Mendax lúserat hæresis.

Patrum canitiem, tot venerábiles
Rugas objiciunt, unde nitet fides:
Quæ sunt prisca, docent; quæ nova, súbruunt:
Servant depositum Dei.

Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Mentes interiùs muta doces, simul
Et te córdibus ínseris. Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Beátus qui excógitat vias sapiéntiæ in corde suo, vadens post illam quasi investigátor: protegétur sub tégmine illíus à fervóre, et in glória ejus requiescet. *Eccli.* 14.

¶ *In Solemnibus et suprà*, ad Completorium. *Ant.* 3. *a.* Dedit illi Dóminus in præceptis suis potestátem docére Jacob testimónia, et in lege sua lucem dare Israel. *Eccli.* 45.

Doxologia, ¶ Qui vera lux es méntium, *infrà* xxxj.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 6. *C.* Qui vigiláverit propter sapiéntiam, citò secúrus erit; quóniam dignos se ipsa círcuit quærens, et in viis ostendit se illis hiláriter. *Sap.* 6.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Fontem sapiéntiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1.

Hymnus. *S. V.*

Jam nunc, quæ numeras tot tibi víndices,
Effer sidereum Relligio caput:
Quot sunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.

Cùm per mille neces impietas furit,
Oppónis valido péctore Mártyres:
Cùm per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.

Quando sparsa lues úndique críminum,

Hi gliscens vitium prótinus ámputant:
Quando plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum revehunt diem.
Firmant instabiles, et dubios regunt:
Monstrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui vehimur cæca per æquora,
Lucent perpetuæ faces.
Quæ dixére tuis cónsona sénsibus,
Nostris illa, Deus, córdibus ímprimas:
Quos terris colimus, quos sequimur duces,
Fac nos móribus ássequi.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Mentes interiùs muta doces, simul
Et te córdibus ínseris.
Amen.

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Beatus vir, 1. Salvum me fac, Domine, 91. Cœli enarrant *cum sua divisione,* 43.]

Ant. 3. a. Sapiéntia non est multis manifesta; quibus autem cógnita est, pérmanet usque ad conspectum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in ecclésia, et verba illíus cogitábunt in córdibus suis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. a. Sciéntia sapientis tanquam inundátio abundábit, et consílium illíus sicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. *Ps.* 36.

℟ *j.* Sápiens apériet os suum in oratióne; * Si enim Dóminus magnus volúerit, Spíritu intelligéntiæ replébit illum. ℣. Si quis vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo qui dat ómnibus affluenter; * Si. *Eccli.* 39. *Jac.* 1.

℟ *ij.* Ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ: * Ipse palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testamenti Dómini gloriábitur. ℣. Multos filiórum Israel convertet ad Dóminum Deum ipsórum. * Ipse palam. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟ *iij.* Omnis scriba doctus in regno cœlórum, * Símilis est hómini patrifamílias, qui † Profert de thesauro suo nova et vétera. ℣. In corde prudentis requiescit sapiéntia, et indoctos quosque erúdiet. * Símilis. Glória. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Judica me, Domine, 51. Dixit injustus, 65. Quid gloriaris, 93.]

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo; ecce constítui te ut evellas, et déstruas, et disperdas, et ædífices, et plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore salútis: in lingua enim sapiéntia dignóscitur; et sensus, et sciéntia.

et doctrina in verbo sensáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depósitum custódi, devítans profánas vocum novitátes, et oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ. 1 *Tim.* 6.

℣. Deus, docuisti me à juventúte mea : ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Ps.* 70.

℟ *iv.* Qui habet sermónem meum, loquátur sermónem meum verè. * Numquid non verba mea sunt quasi ignis, et quasi málleus cónterens petram? ℣. Si quis volúerit voluntátem fácere ejus qui misit me, cognoscet de doctrína, utrùm ex Deo sit. * Numquid. *Jer.* 23. *Joan.* 7.

℟ *v.* Ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ómnia quæ præcépero illi; * Qui autem verba ejus audíre nolúerit, ego ultor existam. ℣. Qui à semetipso lóquitur, glóriam própriam quærit; qui quærit glóriam ejus qui misit eum, hic verax est; * Qui autem. *Deut.* 18. *Joan.* 7.

℟ *vj.* Dabo te, dicit Dóminus, in murum æreum, fortem : * Et bellábunt adversùm te, et † Non prævalébunt; quia ego tecum sum. ℣. Exurgent viri loquentes perversa, ut abdúcant discípulos post se : * Et. Glória. † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III NOCTURNO.

¶ *Psalmi*, Expectans *cum sua divis.* 101. Quàm bonus *cum sua divis.* 38. Bonum est confiteri, 29.]

Ant. 4. f. Propósui sapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; sciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæsívi sapiéntiam palam in oratióne mea: et efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi sunt sermónes tui, Dómine; et comédi eos : et factum est mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine; ℟. Et custódiam illam in toto corde meo. *Ps.* 118.

℟ *vij.* Super salútem et spéciem dilexi sapiéntiam; * Et propósui pro luce habére illam : venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. ℣. Quæ desursum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, plena misericórdiâ et frúctibus bonis; * Et. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟ *viij.* Optávi, et datus est mihi sensus; et invocávi, et venit in me Spíritus sapiéntiæ : et præpósui illam regnis et sédibus, * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei; * Et. *Sap.* 1. *Philip.* 3.

℟ *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater est; quam sine fictióne dídici, et sine invídia commúnico : infinítus enim thesaurus est; * Quo qui usi sunt, † Partícipes facti sunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono thesauro cordis sui

profert bonum; * Quo. Glória Patri. † Partícipes. *Sap.* 7. *Luc.* 6.

℣ *Sacerd.* Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. Dóminus dedit mihi linguam erudítam, ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo. *Is.* 50.

Ant. 6. F. Sermo meus non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis; sed in ostensióne Spíritûs, et virtútis. 1 *Cor.* 2.

Ant. 3. c. Auxílio adjútus Dei sto, testíficans minóri atque majóri; nihil extrà dicens, quàm ea quæ Prophétæ locúti sunt. *Act.* 26.

CANTICUM. *Eccli.* 15.

CIBABIT illum Deus pane vitæ et intellectûs; * et aquâ sapiéntiæ salutáris pòtábit illum:

Et firmábitur in illo, et non flectétur; * et continébit illum, et non confundétur.

Et exaltábit illum apud próximos suos. * et in médio Ecclésiæ apériet os ejus.

Et adimplébit illum spíritu sapiéntiæ et intellectûs, * et stolâ glóriæ véstiet illum.

Jucunditátem et exultatiónem thesaurizábit super illum: * et nómine æterno hæreditábit illum.

Ant. 4. f. Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum. 1 *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia, et omnem sciéntiam; caritátem autem non habúero, nihil sum. 1 *Cor.* 13.

CAPITULUM. *Sap.* 7.

MIHI dedit Deus dícere ex senténtia, et præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor: in manu enim illíus, et nos, et sermónes nostri, et omnis sapiéntia, et óperum sciéntia et disciplína.

HYMNUS. *S. V.*

Vos succensa Deo spléndida lúmina:
Vos sal, nos homines quo sapimus Deum;
Ævum, puri animo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.

Per vos Relligio, tútaque Véritas,
Per vos virgineis fúlget honóribus:
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesauros sapiéntiæ.

VESTRIS unda fluit pura canálibus;
Christi floret ager; munda nitet seges:
Lac aptum pueris, et solidum viris
Cauti sufficitis cibum.

Hi sunt, summe Deus, qui tibi mílitant;
Hi sunt, qui stabiles ædificant domos:
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.

VICISTIS stygias vos quibus hæreses,

Hæc nos accipimus tela supérstites :
Iis pugnámus adhuc, nec dubio éxitu ;
Iis armis quoque víncimus.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Mentes interiùs muta doces, simul
Et te córdibus ínseris.
Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; ℟. Ecce lábia mea non prohibébo : Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Sapiéntia et fortitúdo Dómini sunt : tibi, Deus, confíteor, teque laudo; quia sapiéntiam et fortitúdinem dedisti mihi. *Dan.* 11.

Orémus. Oratio. 1.

Omnipotens ætẹrne Deus, qui Ecclésiæ tuæ fílios, sicut non cessas erudíre, ita non désinis adjuváre : da fidélibus tuis, intercessióne beáti *N.* quem eis ætẹrnæ salútis ministrum tribuisti, ut, te miserante, sciéntiam recta faciendi, et virtútem cápiant exequendi; Per Dóminum.

Orémus. Oratio. 2.

Excita, Dómine, intercedente beáto *N.* tuórum corda fidélium; ut sacris intenta doctrínis, stúdeant et amáre quod amávit, et ópere exercére quod dócuit : Per.

¶ *In Solemnibus et suprà,* ad Horas, *Doxologia :*

Qui vera lux es móntium,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.]

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. 1 *Cor.* 12.

Unicuique datur manifestátio Spíritûs ad utilitátem : álii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ : álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * Et scrutábor legem tuam. Da mihi. ℣. Státue servo tuo * elóquium tuum, Dómine, * Et. Glória. Da mihi. *Ps.* 118.

℣. Os meum loquétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Ps.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Auxílio.

Capitulum. 2 *Joan.* 9.

Omnis qui recédit, et non pérmanet in doctrína Christi, Deum non habet : qui pérmanet in doctrína, hic et Patrem et Fílium habet.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non sum oblítus. Viam. ℣. Adhæsi * testimóniis tuis, Dómine : * Judícia. Glória. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem posuisti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

Capitulum. 2 *Tim.* 4.

Testificor coram Deo et Jesu Christo; prædica ver-

bum; insta opportúnè, importúnè; árgue, óbsecra, íncrepa in omni patiéntia et doctrína.

℟ *br.* Veritátem tuam * Et salutáre tuum dixi. Veritátem. ℣. Non abscondi misericórdiam tuam, * et veritátem tuam; * Et salutáre. Glória. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi de Dominica, excepto ultimo, cujus loco dicitur* In convertendo, 40.]

Ant. 1. f. Fuit gratus Deo, erudítus omni sapiéntiâ; et erat potens in verbis et in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei sui bonam super se, parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, et fáceret, et docéret. 1 *Esdr.* 7.

Ant. 8. c. Postquam se ampliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis et prophetárum, vóluit et ipse scríbere quæ ad doctrínam et sapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm esset sapientíssimus, dócuit pópulum: quæsívit verba utília, et conscripsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos. *Eccles.* 12.

Ant. 4. E. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes; et laudem ejus enuntiábit Ecclésia. *Eccli.* 39.

CAPITULUM. *Prov.* 3.

BEATUS homo qui invénit sapiéntiam, et qui ásfluit prudéntiâ: mélior est acquisítio ejus negotiatióne argenti et auri primi; et puríssimi fructus ejus: pretiósior est cunctis ópibus; et ómnia quæ desiderantur huic non valent comparári.

Hymnus, O qui, xxvij.

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes súos in judício, ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmamenti; et qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas æternitátes. *Dan.* 12.

COMMUNE PRESBYTERORUM.

IN I VESPERIS.

Ant. 7. a. Locútus est Dóminus: Sanctificábor in iis qui appropinquant mihi: et in conspectu omnis pópuli glorificábor. *Levit.* 10.

Ant. 3. a. Ingredientur tabernáculum fœderis, ut sérviant mihi pro Israel, et orent pro eis, ne sit in pópulo plaga. *Num.* 18.

Ant. 4. D. Holocausta eórum, et víctimæ eórum placé-

bunt mihi super altári meo. *Is.* 56.

Ant. 5. C. Invocábunt nomen meum super filios Israel, et ego benedícam eis. *Num.* 6.

Ant. 1. g. Inebriábo ánimam Sacerdótum pinguédine, et pópulus meus bonis adimplébitur. *Jerem.* 31.

Capitulum. *Num.* 1.

Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi; et quos elégerit, appropinquábunt ei.

¶ *In Duplicibus et suprà.*

℟. Sacerdótes sancti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus. * Qui habúerit máculam, non ófferet panes Deo suo, nec accédet ad ministérium. ℣. Sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. * Qui. Glória. * Qui. *Levit.* 21. *Tit.* 2.]

Hymnus.

Quantis micas honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite,
Cùm, præmiórum pródigus,
Totum tibi dat se Deus!
Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus,
Tot fulgurantem glóriâ
Ornant corónæ vérticem.
Quos parturisti Númini,
Te filii nunc ámbiunt;
Tuóque lætis cántibus
Certant triumpho pláudere.
Christus tuum fit præmium,
Quem consecrasti víctimam:
Dehinc aperto Númine
Te pascet esca Cœlitum.
Adhuc sacerdos, hóstiam
Gratam Deo, nos dévove;
Undisque mersos náufragis,
Duc ad salútis líttora.
¶ Jesu, Sacerdótum decus,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Stabit in loco sancto Dómini, ℟. Innocens mánibus et mundo corde. *Ps.* 23.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Quasi thus ardens in igne, in ascensu altáris sancti, glóriam dedit sanctitátis amictum. *Eccli.* 50.

¶ *In Solemnibus et suprà,* ad Completorium. *Ant.* 6. *C.* Flebam super eo qui afflictus erat, et compatiebátur ánima mea páuperi. *Job* 30.

Doxol. ¶ Jesu Sacerdótum decus, *ut suprà.*

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 1. D. Nocte et die non cessávi cum lácrymis monens unumquemque. *Act.* 20.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Sacerdótem in æternum Jesum Christum Dóminum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 6.

Hymnus.

Jam satis fluxit cruor hostiárum,
Prístinæ cessent holocausta legis:
Christe, quos formas, melióra libant
Sacra ministri.
Elicit flammas Elias ab alto,
Mysta nunc major jubet, et potenti
Obsequens verbo Deus astat aris,
Hóstia factus.

Pingue libámen, novus et Sacerdos,
Orbe jam toto Deus immolátur :
Se manu nostrâ litat incruento
Fúnere Christus.

Tale nil priscis Patribus tribútum,
Angelis nusquam data par potestàs :
Se manu nostrâ Deus ipse cunctis
Præbet in escam.

Christe, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibusque puris ;
Cáritas aptos tua nos tremendis
Applicet aris.

Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis. Amen.

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Domine, Dominus noster, 33. Exaudiat, 76. Domine in virtute tua, 70.]

Ant. 3. à. Hæc dicit Dóminus : Elégi eum mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum. 1 *Reg.* 2.

Ant. 1. g. Implévi eum Spíritu Dei, sapiéntiâ et intelligéntiâ, et sciéntiâ in omni ópere. *Exod.* 31.

Ant. 7. d. Juxta cor meum et ánimam meam fáciet; et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1 *Reg.* 2.

℣. Servábo illi misericórdiam meam, ℟. Et testamentum meum fidéle ipsi. *Ps.* 88.

℟ *j.* Dóminum elegísti, ut sit tibi Deus, et ámbules in viis ejus, et custódias cæremónias illíus, et * Dóminus elégit te, ut sis ei, et fáciat te in laudem, et nomen, et glóriam suam. ℣. Noli negligere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi, cum impositióne mánuum. * Dóminus. *Deut.* 26. 1 *Tim.* 4.

℟ *ij.* Quia sanctus es Dómino Deo tuo, te elégit Dóminus. * Et scies quia Dóminus Deus tuus, ipse est Deus fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligentibus se. ℣. Vigila, in ómnibus labóra, opus fac evangelistæ, ministérium tuum imple. * Et scies. *Deut.* 7. 2 *Tim.* 4.

℟ *iij.* Prædica verbum, insta opportúnè, importúnè : * Argue, óbsecra, íncrepa in omni patiéntia, et doctrína. ℣. Discurre, festína, súscita amícum tuum : ne déderis somnum óculis tuis. * Argue. Glória. * Argue. 2 *Tim.* 4. *Prov.* 6.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Dominus regit me, 86. Judica me, Domine, 51. Judica me, Deus, 69.]

Ant. 5. C. De sacerdótibus non interíbit vir à fácie mea, qui ófferat holocautómata, et incendat sacrifícium. *Jerem.* 33.

Ant. 2. D. Exorábit pro peccátis, et continébit se ab illis, et in oratióne diérum exaudiétur. *Eccli.* 4.

Ant. 8. c. Rogante pro eis Sacerdóte, propítius erit eis Dóminus. *Levit.* 4.

℣. Exáudiet illum de cœlo sancto suo : ℟. In potentátibus salus déxteræ ejus. *Ps.* 19.

℟ *iv.* Oblátio justi impinguat altáre, * Et odor suavitátis est in conspectu Altíssimi. ℣. Multum enim valet deprecátio justi assídua, * Et odor. *Eccli.* 35. *Jac.* 5.

℟ *v.* Accédens ad altáre, * Immolávit holocausti víctimam pro peccáto pópuli, et extendens manus ad pópulum, benedixit ei. ℣. Fidélis dispensátor et prudens, quem constítuit Dóminus supra famíliam suam, * Immolávit. *Levit.* 9. *Luc.* 12.

℟ *vj.* Obtulit holocaustum Dómino : et * Clamávit ad Dóminum pro Israel, et † Exaudívit eum Dóminus. ℣. Plúrimam hóstiam óbtulit, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo. * Clamávit. Glória. † Exaudívit. 1 *Reg.* 7. *Hebr.* 11.

IN III NOCTURNO.

[*Psalmi*, Te decet, 66. Quàm dilecta, 86. Dominus regnavit, irascantur, 37.]

Ant. 4. A. Zelo zelátus sum pro Dómino Deo exercítuum, quia dereliquérunt pactum tuum fílii Israel. 3 *Reg.* 19.

Ant. 7. ç. Quis infirmátur, et ego non infirmor? quis scandalizátur, et ego non uror? 2 *Cor.* 11.

Ant. 1. f. Annuntiábam ut pœniténtiam ágerent, et converterentur ad Deum, digna pœniténtiæ ópera facientes. *Act.* 25.

℣. Vidi prævaricantes, et tabescébam; ℟. Quia elóquia tua non custodiérunt. *Ps.* 118.

℟ *vij.* Operátus est bonum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo, * In universa cultúra domûs Dómini juxta legem et cæremónias. ℣. Fidélis erat in tota domo Dei tanquam fámulus, * In universa. 2 *Par.* 31. *Hebr.* 3.

℟ *viij.* Mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos : * Esurientes alébat, nudisque vestimenta præbébat, et mórtuis sepultúram sollícitus exhibébat. ℣. In opéribus bonis testimónium habens, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum subsecútus est. * Esurientes. *Tob.* 1. 1 *Tim.* 5.

℟ *ix.* Avertit iram meam à fíliis Israel; * Quia zelo meo commótus est contra eos, ut non ipse delérem fílios Israel in zelo meo : † Ecce do ei pacem fœderis mei. ℣. Justítiæ quæ per fidem est, hæres est institútus. * Quia. Glória. † Ecce. *Num.* 25. *Hebr.* 11.

℣ *Sacerd.* Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino; ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. Vir Dei es tu, et verbum Dómini in ore tuo verum est. 3 *Reg.* 17.

Ant. 2. D. Ecce docuisti multos : et manus lassas robo-

rasti : vacillantes confirmavérunt sermónes tui. *Job* 4.

Ant. 6. F. Scriptus es in judíciis témporum leníre iracúndiam Dómini. *Eccli.* 48.

CANTICUM. *Malach.* 2.

PACTUM meum fuit cum eo, vitæ et pacis : * et dedi ei timórem, et tímuit me, et à fácie nóminis mei pavébat.

Lex veritátis fuit in ore ejus; * et iníquitas non est inventa in lábiis ejus.

In pace et in æquitáte ambulávit mecum, * et multos avertit ab iniquitáte.

Lábia enim Sacerdótis custódient sciéntiam; et legem requírent ex ore ejus; * quia ángelus Dómini exercítuum est.

Ant. 7. d. Tu assecútus es doctrínam, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam. 2 *Tim.* 3.

Ant. 8. G. Beátus ille servus, quem, cùm vénerit dóminus ejus, invénerit sic faciéntem : super ómnia bona sua constituet eum. *Matth.* 24.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 5.

QUI bene præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeantur; máximè qui labórant in verbo et doctrína.

HYMNUS.

O SACERDOTUM veneranda jura!
Ceu vices Christi teneant, salútis
Arbitri, claudunt, reserantque nobis
Atria cœli.

Omne pendentes scelus in statéra,
Cùm reum solvunt, Deus ipse solvit;
Cùm ligant sontem, Deus ipse sontis
Víncula nectit.

QUAM manus morbis adhibent perítas!
Cùm secant, semper pia dextra cædit;
Cùm fovent, semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.

Verba dum promunt, populus fidélis
Excipit vocem, cupidus docéri;
Nempe divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.

IRRUENS prompti cohibére fulmen,
Stant ab adverso, Dominumque placant,
Víndices in nos quoties ab alto
Dépluit iras.

Dum Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicasti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.

LUMINIS splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Sacerdótes ejus índuam salutári; ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Euge, serve bone et fidélis;

quia super pauca fuisti fidélis, super multa te constítuam; intra in gáudium dómini tui. *Matth.* 25.

Orémus. ORATIO. 1.

DOMINE Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti; ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega: ut secundùm vocatiónem nostram, gens sancta et regále sacerdótium coram te efficiámur; Per Dóminum.

Orémus. ORATIO. 2.

DEUS, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti: præsta ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, et Domínici Córporis sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat; Per Dóminum.

¶ *In Solemnibus et suprà;* AD HORAS, *Doxologia:*

Jesu, Sacerdótum decus,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.]

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Vir Dei.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Ecce.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 4.

ATTENDE tibi, et doctrínæ: insta in illis; hoc enim fáciens, et te ipsum salvum fácies, et eos qui te áudiunt.

℟ *br.* Os meum annuntiábit * Justítiam tuam, Dómine. Os. ℣. Pronuntiábo * mirabília tua; * Justítiam. Glória. Os meum. *Ps.* 70.

℣. Ecce lábia mea non prohibébo, ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Scriptus es.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 1.

GRATIAS ago ei, qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério.

℟ *br.* Tríbuat tibi * Secundùm cor tuum. Tríbuat. ℣. Impleat Dóminus * omnes petitiónes tuas, * Secundùm. Glória. Tríbuat.

℣. Memor sit omnis sacrifícii tui; ℟. Et holocaustum tuum pingue fiat. *Ps.* 19.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Beátus.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 3.

QUI bene ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℟ *br.* Hic accípiet * Benedictiónem à Dómino. Hic. ℣. Et misericórdiam à Deo * salutári suo; * Benedictiónem. Glória. Hic. *Ps.* 23.

℣. Beátus quem elegisti, et assumpsisti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi de Dominica, excepto ultimo, cujus loco dicitur* Memento *cum sua divisione,* 125.]

Ant. 3. a. Fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam. *Matth.* 24.

Ant. 4. E. De omni corde

Æstiva. COR.

suo laudávit Dóminum : et dedit in celebratiónibus decus. *Eccli.* 47.

Ant. 1. D. Obtulit holocausta super altáre; odoratusque est Dóminus odórem suavitátis. *Gen.* 8.

Ant. 6. F. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, et legem exquisívit, et ábstulit omnem iníquum et malum : sancta glorificávit. 1 *Mach.* 14.

Ant. 7. d. Cógnitus est in verbis suis fidélis; et invocávit Dóminum omnipotentem, in oppugnando hostes circumstantes úndique, in oblatióne Agni invioláti. *Eccli.* 46.

CAPITULUM. *Eccli.* 45.

BEATIFICAVIT illum Deus in glória, et circumcinxit eum zonâ glóriæ, et induit eum stolam glóriæ, et coronávit eum in vasis virtútis.

Hymnus, Quantis micas, *ut in I Vesperis*, xxxiij.

℣. Dómine, dilexi decórem domûs tuæ : ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. *Ps.* 25.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Ubi sum ego, illic et minister meus erit. Si quis mihi ministráverit, honorificábit eum Pater meus. *Joan.* 12.

COMMUNE ABBATUM,

MONACHORUM, COENOBITARUM, ET ANACHORETARUM.

IN I VESPERIS.

Ant. 2. D. Quid prodest hómini, si mundum universum lucrétur, ánimæ verò suæ detrimentum patiátur? *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, et da paupéribus ; et habébis thesaurum in cœlo. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo est qui relíquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat cénties tantùm in témpore hoc, et in século futúro vitam ætérnam. *Marc.* 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam : noli réspicere post tergum ; salvum te fac, ne péreas. *Genes.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, et dimitte mórtuos sepelíre mórtuos suos. *Matth.* 8.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 6.

EXITE de médio eórum, et separámini, dicit Dóminus, et immundum ne tetigéritis : et ego recípiam vos; et ero vobis in patrem, et vos éritis mihi in fílios.

¶ *In Duplicibus et suprà:*

℟. Susceptor meus es tu, Dómine, et in verbum tuum supersperávi; * Declináte à me, maligni, et † Scrutábor mandáta Dei mei. ℣. Magister, sequar te quòcumque ieris.

* Declináte. Glória. † Scrutábor. *Ps.* 118. *Matth.* 8.]

HYMNUS. *S. V.*

FELICES nemorum pángimus íncolas,
Certo consilio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros.

Ut te possideant, quem sitiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus vilnit orbis,
Dum cœléstia cógitant.

NUDI, prompti, alacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam pugiles óciùs ádvolant;
Ut vastum mare tranent,
Prudentes onus éxuunt.

ÆTERNAS ut opes, cértaque gáudia
Secúri rapiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.

ILLIS summa fuit glória, déspici;
Illis divitiæ, pauperiem pati;
Illis summa voluptas,
Longo supplicio mori.

Fac nos, summe Deus, quæ patimur mala,
In pœnam scelerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.

ÆTERNUS sit honos ingenito Patri;
Sit par unigenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Potens in terra erit semen ejus: ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Egrédere de cognatióne tua, et de domo patris tui: et veni in terram quam monstrábo tibi: faciamque te in gentem magnam, et benedícam tibi. *Genes.* 12.

Si non sit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum sperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Reliquisti parentes tuos: plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem venisti, et sub cujus confugisti alas. *Ruth* 2.

¶ *In Solemnibus et suprà,* AD COMPLETORIUM: *Ant.* 4. c. Qui hábitant in deserto, secúri dórmient in sáltibus; et ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

Doxologia, Æterna laus, *infrà* xliij.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 2. A. Habitábit in solitúdine judícium; et erit opus justítiæ pax, et cultus justítiæ siléntium, et secúritas usque in sempiternum. *Is.* 32.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Remuneratórem inquiréntibus se, Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Hymnus, Felíces, *ut in I Vesperis.*

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Beatus vir, 1. Domine, ne in furore.... Miserere, 41. Exaudi, Domine *cum sua divisione,* 114.]

Ant. 1. g. Omnis ex vobis qui non renúntiat ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14.

Ant. 7. c. Véndite quæ possidétis, et date eleemósynam : fácite vobis thesaurum non deficientem in cœlis. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Nolíte quærere quid manducétis, aut quid bibátis : quærite primùm regnum Dei, et justítiam ejus; et hæc ómnia adjicientur vobis. *Luc.* 12.

℣. Non est inópia timéntibus Dóminum; ℟. Dívites eguérunt, et esuriérunt. *Ps.* 33.

℟ *j.* Fúgite de médio Babylónis, et salvet unusquisque ánimam suam; * Quóniam tempus ultiónis est à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes sitis delictórum ejus, et de plagis ejus non accipiátis; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

℟ *ij.* Vade, pópule meus, intra in cubícula tua, abscóndere módicum, * Donec pertránseat indignátio. ℣. Veníte seorsum in desertum locum, et requiéscite, * Donec pertránseat indignátio. *Is.* 26. *Marc.* 6.

℟ *iij.* Exeámus ad Jesum extra castra, impropérium ejus portantes; * Non enim habémus hic manentem civitátem, sed futúram inquírimus. ℣. Peregríni sumus coram te, Deus: dies nostri quasi umbra super terram; * Non. Glória. * Non enim. *Hebr.* 13. 1 *Paral.* 29.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Dominus regit me, 86. Judica me, Domine, 51. Dominus illuminatio mea *cum sua divis.* 85.]

Ant. 3. c. Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te. *Matth.* 19.

Ant. 7. c. Esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et laborámus operantes mánibus nostris. 1 *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Non defícimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is qui intus est, renovátur de die in diem. 2 *Cor.* 4.

℣. Rédimit Dóminus de intéritu vitam tuam : ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.

℟ *iv.* Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus se ábstinet : * Ego ígitur sic curro, non quasi in incertum : sic pugno, non quasi áerem vérberans; sed castígo corpus meum, et in servitútem rédigo. ℣. A juventúte mea investigábam sapiéntiam : colluctáta est ánima mea in illa, et in faciendo eam confirmátus sum. * Ego. 1 *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

℟ *v.* Non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum; quóniam sapiéntia carnis inimíca est Deo : * Qui autem in carne sunt, Deo placére non possunt. ℣. Excelsus Deus, et hábitans cum contríto et húmili spíritu; ut vivíficet spí-

ritum humilium, et vivificet cor contritórum : * Qui autem. *Rom.* 8. *Is.* 57.

℟ *vj.* Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta ; * Ut invéniar in illo habens justítiam quæ ex fide est, configurátus morti ejus. ℣. Elégi abjectus esse in domo Dei mei, magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum ; * Ut. Glória. * Ut. *Philip.* 3. *Ps.* 83.

IN III NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Dixi, Custodiam *cum sua divisione,* 91. Exaudi, Deus, deprecationem, 95. Quàm dilecta, 86.]

Ant. 4. E. Omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. F. Possessiónes et substántias vendébant, et dividébant illa ómnibus, prout cuíque opus erat. *Act.* 11.

Ant. 6. *C.* Plorábant, et jejunábant, et orábant in conspectu Dómini. *Baruch* 1.

℣. Flévimus, cùm recordarémur Sion : ℟. Quómodo cantábimus in terra aliéna? *Ps.* 136.

℟ *vij.* Sapiéntia diréxit ópera eórum : * Iter fecérunt per deserta quæ non habitabantur ; et in locis desertis fixérunt casas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, angustiáti, afflicti, quibus dignus non erat mundus : in solitudínibus errantes, et in cavernis terræ. * Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟ *viij.* Multitúdinis erat cor unum, et ánima una : nec quisquam áliquid suum esse dicébat ; sed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce quàm bonum, et quàm jucundum habitáre fratres in unum! * Erant. *Act.* 4. *Ps.* 132.

℟ *ix.* Pars Dómini pópulus ejus : invénit eum in terra deserta, circumduxit, et dócuit, atque portávit in húmeris suis ; * Et constítuit super excelsam terram. ℣. Confiténtes quia peregríni et hóspites sunt super terram, pátriam meliórem áppetunt : ídeo parávit illis civitátem ; * Et. Glória. * Et. *Deut.* 32. *Hebr.* 11.

℣ *Sacerd.* Benedícite, sancti, et húmiles corde, Dómino : ℟. Laudáte, et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. Perféctio tua, Dómine, et doctrína tua viro sancto tuo, qui dixit patri suo et matri suæ : Néscio vos; et frátribus suis : Ignóro vos. *Deut.* 33.

Ant. 1. *g.* Non sedi in concílio ludéntium ; solus sedébam, quóniam comminatióne replesti me. *Jerem.* 15.

Ant. 3. b. Exui me stolà pacis, índui autem me sacco obsecratiónis ; et venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch* 4.

CANTICUM. *Is.* 35.

SCISSÆ sunt in deserto aquæ, * et torrentes in solitúdine.

Et quæ erat árida, erit in stagnum, * et sítiens in fontes aquárum.

In cubílibus, in quibus

priùs dracónes habitábant, * oriétur viror cálami et junci.

Et erit ibi sémita et via, et via sancta vocábitur : * non transíbit per eam pollútus.

Et hæc vobis erit directa via ; * ita ut stulti non errent per eam.

Non erit ibi leo, et mala béstia non ascendet per eam,* nec inveniétur ibi.

Et ambulábunt qui liberáti fúerint ; * et redempti à Dómino converténtur.

Et vénient in Sion cum laude ; * et lætítia sempiterna super cápita eórum.

Gáudium et lætítiam obtinébunt ; * et fúgiet dolor et gémitus.

Ant. 4. a. Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. *Galat.* 6.

Ant. 8. G. In voce laudis immolábo tibi : quæcumque vovi, reddam pro salúte Dómino. *Jonæ* 2.

CAPITULUM. *Isai.* 51.

CONSOLABITUR Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruínas ejus : et ponet desertum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis.

PRO ABBATE, MONACHO, ET COENOBITA.

HYMNUS. S. V.

O PULCRAS acies, cástraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege sub una,
Uno sub duce mílitant.

Heu ! quantis rapiunt astra labóribus !
Pulsant perpetuis quéstibus æthera ;
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.

VOTIS unanimes, vi quoque flétuum
Instant, et socias ingeminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.

Hæc vis grata Deo ; sic amat óptimus
Vinci per lacrymas, per gemitus, Pater ;
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.

FERVENT quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba silet ; cétera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.

Exercet vigiles continuus labor ;
Incumbunt operi non resides manus ;
Tellus culta colónis
Victum suppeditat suis.

QUIN regína suî mens quoque súbditur,
Rectorisque studet nútibus óbsequi ;
Nil servat sibi juris,
Capto liberior jugo.

Æternus sit honos ingenito Patri ;
Sit par unigenæ glória Fílio :
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

PRO
ANACHORETA ET SOLITARIO.

HYMNUS. *S. V.*

Quid tu, relictis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis? quid tu vides?
Solusque tecum cógitas?

Mentis volátu líbero,
Percurris æternas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.

Præsens choris cœléstibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.

Quàm pura, qui te díligunt,
O Christe, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.

Ætérna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Terréna qui calcántibus
Se pródigus dat præmium.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Veníte, fílii; audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Ecce ego et púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in signum et in portentum Israel à Dómino exercítuum, qui hábitat in monte Sion. *Is.* 8.

Orémus. ORATIO. 1.

Deus, cujus múnere beátus *N.* Abbas Christum páuperem sequi, et húmilem corde usque in finem perseverávit imitári: da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingressis, ut nec retrò aspíciant, nec in via hæreant; sed ad te sine offensióne currentes, vitam ætemam apprehendant: Per eumdem.

Orémus. ORATIO. 2.

Da nobis, quæsumus, Deus noster, beáti Abbátis *N.* intercessiónibus sublevári: ut per quem servis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donasti, per eum nobis subsídia perpétuæ salútis impendas; Per Dóminum.

Si non sit Abbas, ℣. Clamávi ad te, Dómine, dixi: Tu es spes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps.* 141.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus est Dóminus ánimæ quærenti illum. Bonum est præstolári cum siléntio salutáre Dei. *Thren.* 3.

Orémus. ORATIO. 1.

Omnipotens sempitérne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis: da nobis, exemplo et intercessióne beáti *N.* cujus hódie tránsitum celebrámus, temporália ómnia despícere, et ad æterna, totâ mentis intentióne, festináre; Per.

Orémus. ORATIO. 2.

Quærentium te, Dómine, salvátor et custos, qui beáto *N.* ne párticeps esset coinquinatiónis, renuntiáre século, et sub alas tuas confúgere tribuisti: ejus intercessióne da pópulo tuo diabólica vitáre contágia, et te solum Dóminum purâ mente sectári; Qui vivis.

¶ *In Solemnibus et suprà*, AD HORAS, *Doxologia:*

Ætérna laus et glória

Uni sit et trino Deo,
Terréna qui calcántibus
Se pródigus dat præmium.
Amen.]

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Perféctio.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *g.* Non sedi.

CAPITULUM. 1 *Joan.* 2.

SI quis díligit mundum, non est cáritas Patris in eo; quóniam omne quod est in mundo, concupiscéntia carnis est, et concupiscéntia oculórum, et supérbia vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. Et mundus transit, et concupiscéntia ejus; qui autem facit voluntátem Dei, manet in æternum.

℟ *br.* Elongávi fúgiens : * Mansi in solitúdine. Elongávi. ℣. Quóniam vidi iniquitátem * et contradictiónem in civitáte, * Mansi. Glória. Elongávi. *Ps.* 54.

℣. Confíge timóre tuo carnes meas; ℟. A judíciis enim tuis tímui. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Exui me.

CAPITULUM. *Hebr.* 12.

OMNIS disciplína in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris; póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam, reddet justítiæ.

℟ *br.* Propter verba labiórum tuórum * Ego custodívi vias duras. Propter. ℣. Pérfice gressus meos * in sémitis tuis : * Ego. Glória. Propter. *Ps.* 16.

℣. Induébar cilício : ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

AD NONAM.

Ant. 8. *G.* In voce laudis.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

VIDETE óculis vestris quia módicùm laborávi, et invéni mihi multam réquiem. Assúmite disciplínam in multo número argenti, et copiósum aurum possidéte in ea. Lætétur ánima vestra in misericórdia ejus; et non confundémini in laude ipsíus.

℟ *br.* Sépties in die * Laudem dixi tibi. Sépties. ℣. Super judícia * justítiæ tuæ, * Laudem. Glória. Sépties.

℣. Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Ps.* 118.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Dixit Dominus, 20. Levavi, 39. Ad te levavi, 73. Qui confidunt, 73. Voce... voce meà ad Dominum, 57.]

Ant. 2. D. Sumus húmiles in universa terra, Dómine : sed in ánimo contríto et spíritu humilitátis suscipiámur; quóniam non est confúsio confidéntibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2 *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quasi morientes, et ecce vívimus; quasi tristes, semper autem gaudentes; tanquam nihil habentes, et ómnia possidentes. 2 *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, misericordes, modesti, húmiles. 1 *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem, (fidélis enim est qui repromísit) et considerémus ínvicem in provocatiónem caritátis et bonórum óperum. *Hebr.* 10.

CAPITULUM. *Deut.* 7.

Dominus Deus ipse est fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se, et his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, Felíces némorum, xxxix.

Si sit Abbas, ℣. Justus ut palma florébit, ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Atténdite ad patrem vestrum, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum; quia unum vocávi eum, et benedixi ei, et multiplicávi eum. *Is.* 51.

Si non sit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Ps.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Scimus quóniam si terrestris domus nostra dissolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus æternam in cœlis: nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superíndui cupientes. 2 *Cor.* 5.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I VESPERIS.

Ant. 7. a. Dicébat Jesus ad omnes: Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam quotídie, et sequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Nisi abundáverit justítia vestra plusquam Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. *C.* Nisi conversi fuéritis, et efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi: Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum; sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 4. *D.* Conténdite intráre per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, et non póterunt. *Luc.* 13.

CAPITULUM. *Eccli.* 2.

Qui timétis Dóminum, crédite illi; et non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum, speráte in illum; et in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum; et illuminabuntur corda vestra.

¶ *In Duplicibus et suprà.*

℟. Qui timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus; et * Qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. ℣. Plenitúdo legis est diléctio. * Qui. Glória Patri. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.]

HYMNUS. *G. Ep. S.*

SUMMI pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite;
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.

En regnat inter cœlites,
Qui vixit olim século
Ignótus, exósus sibi;
Qui pauper, et sciens pati.

ANGUSTA pœniténtiæ
Ingressus, et viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.

Carnem terit jejúniis;
Linguam domat siléntio;
In páuperum, parcus sibi,
Abscondit et spargit sinu.

SAPORE verbi páscitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil;
Mens celsa versátur polo.

Hâc surgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ.

Amen.

℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum; ℟. Quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine. *Ps.* 9.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiescent illi; quóniam donum et pax est electis ejus. *Sap.* 3.

¶ *In Solemnibus et suprà,* AD COMPLETORIUM. *Ant.* 2. A. Vigiláte, et estóte paráti; quia quâ nescítis horâ Fílius hóminis ventúrus est. *Matth.* 24.

Doxol. ¶ Fons sanctitátis, *infrà.*

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 6. C. Oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectántibus te. *Is.* 62.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Diligentem justos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145.

HYMNUS. *S. V.*

NON parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura:
Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.

Non iste flammas, non cruces,
Non sensit uncos péctines:
Crudélis et durus sibi
Se morte lentâ cónficit.

SI lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Paráta pro Christo mori
Hoc supplet omne cáritas.

Corpus subégit cástitas,
Et líberam mentem fides;
Amor supernis ígnibus
Totam litávit hóstiam.

VENIS apertis ómnibus,
Qui vellet ultro erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.

Da, Christe, sic nos vívere.
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.

¶ FONS sanctitátis, ô Deus,
Æterna Justórum quies,
Honor tibi, laus, glória,
Nunc et per omne séculum.

Amen.

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Beatus vir, 1. Verba mea, 64. Domine, Dominus noster, 33.]

Ant. 1. a. Qui vult vitam dilígere, et dies vidére bonos, declínet à malo, et fáciat bonum. 1 *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Cùm ingressus fúeris sémitas æquitátis, non arctabuntur gressus tui; et currens, non habébis offendículum. *Prov.* 4.

Ant. 7. d. Inhabitábis cum justítia, et próteget te in sempiternum; et in die agnitiónis invénies firmamentum. *Eccli.* 27.

℣. In nómine tuo exultábunt justi, Dómine, ℟. Et in justítia tua exaltabuntur. *Ps.* 88.

℟ *j.* Tóllite jugum meum super vos, et díscite à me quia mitis sum et húmilis corde : * Et inveniétis réquiem animábus vestris; jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Interrogáte quæ sit via bona, et ambuláte in ea : * Et. *Matth.* 11. *Jerem.* 6

℟ *ij.* Nihil dúlcius, quàm respícere in mandátis Dómini. * Glória magna est sequi Dóminum. ℣. Si quis mihi ministrat, me sequátur; et ubi sum ego, illìc et minister meus erit. * Glória. *Eccli.* 23. *Joan.* 12.

℟ *iij.* Omnis qui venit ad me, et audit sermónes meos, et facit eos, ostendam vobis cui símilis sit : * Símilis est hómini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, et pósuit fundamentum super petram. ℣. Beátus homo, cui donátum est habére timórem Dei : qui tenet illum, cui assimilábitur? * Símilis est. Glória Patri. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Domine, quis habitabit, 43. Domini est terra, 47. Judica me, Domine. 51.]

Ant. 8. G. Turris fortíssima nomen Dómini : ad ipsum currit justus, et exaltábitur. *Prov.* 18.

Ant. 6. F. Deridétur justi simplícitas : lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus statútum. *Job* 12.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem justi festínat; et in hora velóci processus illíus fructíficat. *Eccli.* 11.

℣. Gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, ℟. Quóniam tu benedíces justo. *Ps.* 5.

℟ *iv.* Quàm magnus qui invénit sapiéntiam et sciéntiam! sed * Non est super timentem Dóminum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis et spíritûs, perficientes sanctificatiónem in timóre Dei. * Non est. *Eccli.* 25. 2 *Cor.* 7.

℟ *v.* Si quis emundáverit se, * Erit vas in honórem sanctificátum, et útile Dómino, ad omne opus bonum parátum. ℣. Sápiens cor abstinébit se à peccátis, et in opéri

bus justítiæ successus habébit. * Erit. 2 *Tim.* 2. *Eccli.* 3.

℟ *vj.* Beátus qui inventus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesauris : * Qui probátus est in illo, et perfectus est, † Erit illi glória æterna. ℣. Probátio fídei multò pretiósior auro. * Qui. Glória. † Erit illi. *Eccli.* 31. 1 *Petr.* 1.

IN III NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Noli æmulari *cum suis divis.* 52. Exaudi, Deus, orationem, 112. Dominus regnavit, exultet, 48.]

Ant. 8. *G.* Qui sperant in Dómino, mutábunt fortitúdinem; current, et non laborábunt; ambulábunt, et non defícient. *Is.* 40.

Ant. 2. D. Tenébit justus viam suam, et mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job* 17.

Ant. 3. a. Qui fidúciam habet meî, hæreditábit terram, et possidébit montem sanctum meum. *Is.* 57.

℣. Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus; ℟. Et non respexit in vanitátes et insánias falsas. *Ps.* 39.

℟ *vij.* Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum; ut cùm vénerit, confestim apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum, justítias quasi lumen accendent : * Et vos. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟ *viij.* Ego in justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine : * Satiábor, cùm apparúerit glória tua. ℣. Nunc cognosco ex parte; tunc autem cognoscam sicut et cógnitus sum : * Satiábor, cùm apparúerit. *Ps.* 16. 1 *Cor.* 13.

℟ *ix.* Sapiéntia justum deduxit per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei; et * Dedit illi sciéntiam sanctórum: † Honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus. ℣. Regnum Dei justítia est, et pax in Spíritu sancto : qui in hoc servit Christo, placet Deo. * Dedit. Glória Patri. † Honestávit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

℣ *Sacerd.* Benedícite, servi Dómini, Dómino; ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. Ante Dóminum, qui elégit me, vílior fiam plusquam factus sum; et ero húmilis in óculis meis. 2 *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus tímui Deum, et pondus ejus ferre non pótui. *Job* 31.

Ant. 4. d. A mandátis labiórum ejus non recessi, et in sinu meo abscondi verba oris ejus. *Job* 23.

CANTICUM. *Prov.* 10 *et* 11.

Benedictio Dómini super caput justi : * os autem impiórum óperit iníquitas.

Memória justi cum láudibus : * et nomen impiórum putrescet.

Opus

Opus justi ad vitam; * fructus autem ímpii ad peccátum.

Argentum electum, lingua justi: * cor autem impiórum pro níhilo.

Quasi tempestas tránsiens non erit ímpius: * justus autem quasi fundamentum sempiternum.

Timor Dómini appónet dies: * et anni impiórum breviabuntur.

Expectátio justórum lætítia: * spes autem impiórum períbit.

Non próderunt divítiæ in die ultiónis: * justítia autem liberábit à morte.

Justítia símplicis díriget viam ejus: * et in impietáte sua córruet ímpius.

Justítia rectórum liberábit eos: * et in insídiis suis capientur iníqui.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum: zelátus sum bonum, et non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. d. Donec súperest hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job* 27.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 1.

GLORIA nostra hæc est, testimónium consciéntiæ nostræ, quòd in simplicitáte cordis et sinceritáte Dei, et non in sapiéntia carnáli, sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo.

HYMNUS. *S. V.*

QUI te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suspírat, oblítus suî.

Quid ergo gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retardas éxules,
Cives polo quos déstinas.

Hinc fervet in dies amor;
In vota toti díffluunt:
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.

Vix iste tardi córporis
Pondus molestum sústinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.

¶ Fons sanctitátis, ô Deus,
Æterna Justórum quies,
Honor tibi, laus, glória,
Nunc et per omne séculum.
Amen.

℣. Proba me, Deus, et vide si via iniquitátis in me est; ℟. Et deduc me in via æterna. *Ps.* 138.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifestentur ópera ejus; quia in Deo sunt facta. *Joan.* 3.

Orémus. ORATIO.

FAC, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre; quia perpétua est et plena felícitas, si bonórum ómnium serviámus auctóri; Per Dóminum.

¶ *In Solemnibus et suprà,* AD HORAS, *Doxologia,* ¶ Fons sanctitátis, *ut in Laudibus.*]

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Ante Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

CAPITULUM. *Philip.* 2.

CUM metu et tremóre vestram salútem operámini; Deus est enim qui operátur in vobis et velle et perfícere, pro bona voluntáte.

℟ *br.* Convertantur mihi * Timentes te, Dómine. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * testimónia tua, * Timentes te. Glória. Convertantur.

℣. Párticeps ego sum ómnium timéntium te, ℟. Et custodiéntium mandáta tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. d. A mandátis.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

QUI perspéxerit in legem perfectam libertátis, et permánserit in ea, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis; hic beátus in facto suo erit.

℟ *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum, Dómine. Lucerna. ℣. Et lumen * sémitis meis, * Verbum. Glória. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua et testimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *d.* Donec súperest.

CAPITULUM. *Eccli.* 15.

JUSTITIA longè abest à supérbia et dolo: viri mendáces non erunt illíus mémores; et viri veráces invenientur in illa, et successum habébunt usque ad inspectiónem Dei.

℟ *br.* Justítia tua, Dómine, * Justítia in æternum. Justítia tua. ℣. Et lex tua, * véritas; * Justítia in æternum. Glória. Justítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; ℟. Quia in judíciis tuis supersperávi. *Ps.* 118.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Dixit Dominus, 20. Beatus vir, 20. Laudate, pueri 21. Qui confidunt, 73. Domine, non est exaltatum, 74.]

Ant. 6. F. Ecce verè Israelíta, in quo dolus non est. *Joan.* 1.

Ant. 4. f. Erat vir simplex, et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo. *Job* 1.

Ant. 1. D. Custodívit ánimam suam, et memor fuit Dómini in toto corde suo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de universis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus. *Josue* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permansit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob.* 2.

CAPITULUM. *Galat.* 6.

FRATRES, quæ semináverit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam.

Hymnus ut in I Vesp. xlvj.

℣. Innocens mánibus et mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23.

Ad Magníficat. Ant. 7. G.

Tu fecisti, Dómine, cum servo tuo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, et justítia, et recto corde tecum. 3 Reg. 3.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I VESPERIS.

Ant. 3. a. Quid Dómini bonum est, et quid pulcrum ejus, nisi frumentum electórum, et vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, et cónfluent ad bona Dómini; et ultrà non esúrient: tunc lætábitur virgo in choro. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea locum. *Is.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis et filiábus: nomen sempiternum dabo eis, quod non períbit. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est. *Matth.* 19.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 7.

UNUSQUISQUE próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis, et víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

¶ *In Duplicibus, et suprà:*

℟. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? membra vestra templum sunt Spíritûs sancti, qui in vobis est. * Glorificáte, et † Portáte Deum in córpore vestro. ℣. Ponam tabernáculum meum in médio vestri: ambulábo inter vos, et ero Deus vester: * Glorificáte. Glória. † Portáte. 1 *Cor.* 6. *Levit.* 26.]

Pro Virgine et Martyre

HYMNUS. *S. V.*

O vos cum citharis dulce sonántibus,
Cætus Angelici, dícite Vírginem;
Nunc aptáte tubas, súmite tympana,
Christi dícite Mártyrem.
Vestris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprimeret, dedidicit genus,
Virgo córporis immemor.
Quid non cogis amor? Fórtiter ámbiit
Sponso virgineum fúndere sánguinem:
Oblíti meminit tunc bene córporis,
Præcláræ sitiens necis.
Sic quà parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ potuit mori,
Et per damna sui córporis, íntegram
Testári Domino fidem.

Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus præsidio prælia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1 *Cor.* 1.

Si non sit Martyr,

Hymnus.

Vos ô virginei cum citharis chori,
Agni deliciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgineo progenitum sinu
Puris tóllite láudibus.

Hæc est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rutilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.

Solo digna Deo cónjuge, réspuit
Mortáles thalamos; ut semel óbligat
Sese fida suo, quem bene déperit,
Ultro se Deus óbligat.

Purum ne maculent pectus imágines,
In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese recipit; nil oculi vident,
Surdis nil sonat áuribus.

Ægro vix sua sunt pábula córpori,
Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rapiet, jam sibi præripit;
Unus fit Deus ómnia.

Fac, ô Christe, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ graditur, viâ:
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.

Da te, summe Pater, tóllere láudibus:
Da te, Christe, sequi, láurea Vírginum;
Fac incensa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Audi, fília, et vide; et inclína aurem tuam: ℟. Oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui. *Ps.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Complácuit Dómino in te: et gaudébit super te Deus tuus. *Is.* 62.

¶ [*In Solemnibus et suprà,* ad Completorium. *Ant.* 2. A. Ego dilecto meo: et ad me convérsio ejus. *Cant.* 7.

Doxologia, Æterne Sponse, *infrà*, lvij.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 5. E. Vox dilecti mei pulsantis: Aperi mihi, soror mea, immaculáta mea. *Cant.* 5.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Agnum quem sequuntur Vírgines, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 14.

Pro Virgine et Martyre

HYMNUS. *S. V.*

VIRGINUM robur, Deus, atque custos:
Sexus imbellis, medios per enses,
Dum faves, quas non superat virili
Péctore mortes!

Pro tuis aris animósa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus;
Non suos sentit, memor, ô! tuórum,
Christe, dolórum.

Non graves plagæ, validi nec ictus
Integram possunt violáre mentem;
Quin sacri crescit magis obstinátus
Ardor amóris.

Sponsa dilecto placitúra Sponso,
Déspicit ruptum laniáta corpus:
Est suus truncis honor, et venustas
Est sua membris.

Omnis à recto fluit ille splendor:
Christe, sic olim cruce tensus altâ,
Obsequens Patri, laceros placébas
Hórridus artus.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Móribus æquis.

Amen.

Si non sit Martyr,

HYMNUS. *S. V.*

CŒLESTIS aula pánditur:
En Sponsus; omnes óbviæ
Exíte Sponso vírgini,
Exíte, sponsæ Vírgines.

Hæc nuptiális est dies,
Quæ, longa post suspíria,
Dat ómnibus, dat síngulis
Jam pléniùs frui Deo.

Quæ casta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens voluptas éffluit.

Hunc propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ sponso Deo,
Quid virgo terris ámbiat?

O virginales núptiæ,
Per quas caro fit spíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo; menti Deus!

Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.

Amen.

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Domine, Dominus noster, 33. Cœli enarrant *cum sub dio.* 43. Domini est terra, 47.]

Ant. 2. D. Oleum effúsum nomen tuum; ideò adolescéntulæ dilexérunt te. *Cant.* 1.

Ant. 3. c. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Ant. 5. a. Exultábimus et lætábimur in te; recti díligunt te. *Cant.* 1.

℣. Deus meus, impollúta via ejus: ℟. Protector est ómnium sperántium in se. *Ps.* 17.

℟ *j*. Súscipe me, Dómine, secundùm elóquium tuum, et vivam : * Non confundas me ab expectatióne mea. ℣. Ut Deo vivam, in fide vivo Fílii Dei qui diléxit me; * Non. *Ps*. 118. *Galat*. 2.

℟ *ij*. Lex tua, Dómine, meditátio mea est : * Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem et spem meam, magnificábitur Christus in córpore meo. * Fiat. *Ps*. 118. *Philip*. 1.

℟ *iij*. Ecce qui elongant se à te, Dómine, períbunt : * Mihi adhærére Deo bonum est, pónere in Dómino Deo spem meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus spíritus est. * Mihi. Glória. * Mihi. *Ps*. 72. 1 *Cor*. 6.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi*, Eructavit, 120. Deus noster, refugium, 122. Magnus Dominus, 122.]

Ant. 8. G. In caritáte perpétua diléxi te; ídeo attraxi te, míserans. *Jerem*. 31.

Ant. 4. f. Ingressus sum pactum tecum, et facta es mihi. *Ezech*. 16.

Ant. 7. b. Cave nequando obliviscáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor. *Deut*. 4.

℣. Concupiscet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps*. 44.

℟ *iv*. Sponsábo te mihi in sempitérnum : * Et sponsábo te in justítia, et judício, et in misericórdia, et in miseratiónibus. ℣. Sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem; * Et sponsábo. *Os*. 2. 1 *Tim*. 6.

℟ *v*. Scient quia ego diléxi te : * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi corónam decóris in cápite tuo : et profecisti in regnum; quia perfecta eras in decóre meo. * Tene. *Apoc*. 3. *Ezech*. 16.

℟ *vj*. Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super bráchium tuum; * Quia † Fortis est ut mors diléctio. ℣. Neque instántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit separáre à caritáte Dei; * Quia. Glória. † Fortis. *Cant*. 8. *Rom*. 8.

IN III NOCTURNO.

¶ *Psalmi*, Cantate Domino... cantate, 35. Dominus regnavit, exultet, 48. Cantate Domino... quia, 36.]

Ant. 6. F. Grátia cum ómnibus qui díligunt Dóminum nostrum Jesum Christum in incorruptióne. *Ephes*. 6.

Ant. 3. *d*. Incorrúptio facit esse próximum Deo. *Sap*. 6.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non est digna continéntis ánimæ. *Eccli*. 26.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps*. 118.

℟ *vij*. O quàm pulcra est casta generátio cum claritáte! * Immortális est enim memória illíus; quóniam et apud

Deum nota est, et apud hómines. ℣. Relígio munda apud Deum et Patrem, hæc est: immaculátum se custodíre ab hoc século. * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟ *viij.* Felix est stérilis, * Et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. ℣. Deus reddet iis, qui secundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam æternam; * Et. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟ *ix.* Dábitur illi sors in templo Dei acceptíssima; * Bonórum enim labórum gloriósus est fructus, et quæ non cóncidat radix sapiéntiæ. ℣. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt; * Bonórum. Glória. * Bonórum. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

℣ *Sacerd.* Cantábo tibi, Dómine: ℟. Psallam, et intélligam in via immaculáta. *Ps.* 100.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus descendit in hortum suum ad aréolam arómatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea: ténui eum, nec dimittam. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

CANTICUM. *Is.* 61.

GAUDENS gaudébo in Dómino, * et exultábit ánima mea in Deo meo:

Quia índuit me vestiméntis salútis; * et induménto justítiæ circúmdedit me,

Quasi sponsum decorátum corónâ, * et quasi sponsam ornátam monílibus suis.

Sicut enim terra profert germen suum, * et sicut hortus semen suum gérminat;

Sic Dóminus Deus germinábit justítiam, * et laudem coram universis géntibus.

Ant. 6. C. Dilectus meus ordinávit in me caritátem: fulcíte me flóribus, stipáte me malis. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram sedi; et fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

CAPITULUM. *Sap.* 8.

UT scivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det; et hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum, ádii Dóminum, et deprecátus sum illum.

Pro Virgine et Martyre.

HYMNUS. *S. V.*

QUID sacram, Virgo, generósa Martyr,
Ambiunt frontem duplices corónæ?
Nempe non unum gemino reportas
Hoste triumphum.

Móllior fregit neque te voluptas;
Impotens flexit neque te tyrannus:
Tu graves pœnas, pariterque blandos
Vincis amóres.

LILIIS Sponsus recubat, rosisque;
Tu, tuo semper bene fida Sponso,

Et rosas Martyr, simul et dedisti
Lília Virgo.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

℣. Hærédilas immaculatórum in æternum erit: ℟. Non confundentur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Factus est Dóminus firmamentum meum; liberávit me, quia compláeui ei: secundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2 *Reg.* 22.

Orémus. ORATIO. 1.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulisti: concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exempla gradiámur; Per Dóminum.

Orémus. ORATIO. 2.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis et martyrii palmam adepta est: da nobis, ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem, ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur; Per Dóminum.

Si non sit Martyr,

HYMNUS. *G. Ep. S.*

NON vana dilectum gregem
Pavêre mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.
Sed hæc tuárum própria
Sunt, Christe, sponsárum bona,
Te semper, et tecum tuis
In te potíri gáudiis.
CASTIS vicissim tu tibi
In córdibus thorum struis,
Interque flammas íntimo
Amans quiescis in sinu.
Hic unus est sponsis amor,
Unusque tecum spíritus;
Beasque Sponsus singulas,
In teque transformas, Deus.
TE deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea: ℟. Quàm multiplíciter tibi caro mea! *Ps.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Exultábit ánima mea in Deo meo: quia índuit me vestiméntis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Is.* 61.

Orémus. ORATIO. 1.

DEUS, qui habitáculum tuum in corde pudíco constituisti: concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio, piæ conversatiónis sequámur exemplo; Per Dóminum.

Orémus. ORATIO. 2.

FIDELES tuos, quæsumus Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ, córpore et mente purífica; ut tuâ inspiratióne compuncti, nóxias de-

lectatiónes vitáre præváleant; atque ut eárum non capiantur illécebris, tuâ semper suavitáte pascantur; Per Dóminum.

¶ *In Solemnibus et suprà,* AD HORAS, *Doxologia :*

Æterne Sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.]

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Invéni.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis.

℟ *br.* Lætétur mons Sion : * Exultent fíliæ Judæ. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, * Dómine, * Exultent. Glória. Lætétur. *Ps.* 47.

℣. Audívit, et lætáta est Sion; ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

CAPITULUM. 1 *Cor.* 7.

MULIER innupta, et virgo, cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu.

℟ *br.* Quid mihi est in cœlo, * Et à te quid vólui super terram? Quid. ℣. Deus cordis mei, * et pars mea Deus in ætérnum : * Et. Glória. Quid. *Ps.* 72.

℣. Concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini : ℟. Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 11.

ÆMULOR vos Dei æmulatióne : despondi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟ *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia et exultatióne. Afferentur. ℣. Adducentur * in templum Regis, * In. Glória. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regum, ℟. In honóre tuo. *Ps.* 44.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psal. ut in Officio parvo beatæ Mariæ Virginis.*

Ant. 4. D. Vírgines accipientes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, et ornavérunt lámpades suas. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit sponsus; et quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines sequuntur Agnum quòcumque íerit : sine mácula enim sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

CAPITULUM. 2 *Cor.* 11.

REGNAVIT Dóminus Deus noster omnípotens : gaudeámus, et exultémus, et demus glóriam ei; quia venérunt núptiæ

Agni, et uxor ejus præparávit se.

Pro Virgine et Martyre, Hymnus, O vos, ut in I Vesperis, lj.

℣. Conféssio et pulcritúdo in conspectu Dei : ℟. Sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Casta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sapient.* 4.

Si non sit Martyr,

HYMNUS. *Mur.*

O VIRGO, pectus cui sacrum,
Amóris expers improbi,
Intus suis ardóribus
Sanctus perussit Spíritus!
Non te voluptas dúlcibus
Fallax venénis móllilit,
Solus amantem pérsequi
Cœléstis Agni núptias.
Sic ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.
Beáta cui nunc, Cœlitum
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponsi potíri gáudiis.
ÆTERNE Sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre; cumque Spíritu,
In sempitérna sécula. Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini; ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solius. *Ps.* 148.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. In resurrectióne neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I VESPERIS.

Ant. 6. F. Dómine, qui habes ómnium sciéntiam, tu scis quod nunquam lætáta sit ancilla tua nisi in te, Dómine Deus. *Esther* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo : tu scis quia mundam servávi ánimam meam ab omni concupiscéntia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. Nunquam cum ludéntibus miscui me; neque cum his, qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne desidérium averte à me, et ánimæ irreverenti et infrunítæ ne tradas me. *Eccli.* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, nisi te, Dómine, qui nosti quia óderim glóriam iniquórum. *Esther* 14.

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

RELINQUET homo patrem et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ; et erunt duo in carne una. Sacraméntum hoc magnum est; ego autem dico in Christo et in Ecclésia. Ve-

rúm tamen et vos singuli unusquisque uxórem suam sicut seipsum díligat: uxor autem tímeat virum suum.

¶ *In Duplicibus, et suprà:* ℟. Virum, Dómine, cum timóre tuo, non cum libídine mea consensi suscípere: * Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula. ℣. Non vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem. * Sit. Glória. * Sit nomen tuum, Deus Israel. *Tob.* 3. 1 *Thess.* 4.]

Hymnus. *G. Ep. S.*

Ad núptias Agni Pater
Matres et innuptas vocat:
O te beátam, cui thorus
Interque sponsas sors datur!

Lex nuptiárum cáritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde spérnere.

Te multus oblectat labor,
Fusæque jejúnam preces:
Te pœnitentem lácrymæ,
Te cura páuperum juvat.

Quàcumque confixam sibi,
Per probra sponsam, per cruces
Trahit Magister; et sequi
Despecta gaudes, et pati.

Beata quæ sponso Deo
Castis adhæret vínculis:
Sic corpus unum póssumus,
Sic unus esse spíritus.

Hoc præstet, almo cum Patre,
Natóque, nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne séculum.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Factus es spes mea, Dómine: ℟. Turris fortitúdinis à fácie inimíci. *Ps.* 60.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Deus cœlórum, exaudi me deprecantem, et de tua misericórdia præsumentem; ut gentes agnoscant quia tu es Deus, et non est álius præter te. *Judith* 9.

Si non sit Martyr, ℣. Averte óculos meos ne vídeant vanitátem: ℟. In via tua vivífica me. *Ps.* 118.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. A. Exultávit cor meum in Dómino, et dilatátum est os meum; quia lætáta sum in salutári tuo. 1 *Reg.* 2.

¶ *In Solemnibus et suprà,* ad Completorium. *Ant.* 2. A. Gustávit, et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus. *Prov.* 31.

Doxologia, ¶ Agni vocans *infrà* lx.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 1. D. Indue te decóre sempiternæ glóriæ; Deus enim ostendet splendórem suum in te. *Baruch* 5.]

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitat. Deum in quo sperant sanctæ mulíeres, * Veníte, adorémus. 1 *Petr.* 3.

Hymnus. *S. V.*

Adeste, sanctæ Cónjuges;
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hostes vinceret,
Hanc fortitúdo véstiit:
Ut prosit intuéntibus,
Cœlestis ornávit decor.

Non vana pompa séculi

Sensus fefellit, nec malis
Gliscens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.
Non illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit :
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.
Se sub serénis vúltibus
Austéra virtus ócculit :
Timet vidéri, ne suum,
Dum prodit, amittat decus.
Pascenda cœlesti cibo,
Sacris studébat lítteris :
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.
¶ Agni vocans ad núptias,
Tibi, Pater, sit glória :
Sit æqua Nato, nec minor
Laus utriusque Flámini.
Amen.

IN I NOCTURNO.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi*, Cœli enarrant *cum sua divis.* 43. Dominus regit me, 86. Ad te, Domine, clamabo, 5.]

Ant. 1. a. Inítium sapiéntiæ timor Dómini, et cum electis féminis gráditur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Sápiens múlier ædíficat domum : múlier gratiósa invéniet glóriam. *Proverb.* 14.

Ant. 3. *á.* Pars bona, múlier bona : in parte timéntium Deum dábitur. *Eccli.* 26.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus : ℟. Et non supplantabuntur gressus ejus. *Ps.* 36.

℟ *j.* Mulíerem fortem quis invéniet ? procul et de últimis fínibus prétium ejus. * Confídit in ea cor viri sui : reddet ei bonum, et non malum ómnibus diébus vitæ suæ. ℣. Vir imágo et glória Dei est ; múlier autem glória viri est. * Confídit. *Prov.* 31. 1 *Cor.* 11.

℟ *ij.* Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum suum: * Disciplína illíus datum Dei est. ℣. Quæ fílios aut nepótes habet, discat domum suam régere ; hoc enim acceptum est coram Deo. * Disciplína illíus. *Eccli.* 26. 1 *Tim.* 5.

℟ *iij.* Grátia super grátiam, múlier sancta et pudoráta : * Fundamenta ætérna supra petram sólidam, mandáta Dei in corde mulíeris sanctæ. ℣. Venérunt flúmina, et flavérunt venti ; et irruérunt in domum, et non cécidit ; fundáta enim erat super petram. * Fundamenta. Glória. * Fundamenta. *Eccli.* 26. *Matth.* 7.

IN II NOCTURNO.

¶ *Psalmi*, Exaltabo te, Domine... quoniam. 5. Dixi, Custodiam *cum sua divisione*, 91. Quid gloriaris, 93.]

Ant. 4. E. Deprecabátur Dóminum, dicens : Dómine mi, qui rex noster es solus, ádjuva me, cujus præter te nullus est auxiliátor álius. *Esther* 14.

Ant. 5. a. Ostende quóniam non derelinquis præsuméntes de te ; et præsuméntes de se, et de sua virtúte gloriántes, humílias. *Judith* 6.

Ant. 6. F. In consílium eórum non véniat ánima mea, et in cœtu illórum non sit glória mea. *Genes.* 49.

℣. Non habitábit in mé-

dio domûs meæ, qui facit supérbiam : ℟. Qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu oculórum meórum. *Ps.* 100.

℟ *iv.* Misericórdia tua, Dómine, ante óculos meos est; et * Complácui in veritáte tua : non sedi cum concílio vanitátis. ℣. Quæ participátio justítiæ cum iniquitáte? * Complácui. *Ps.* 25. 2 *Cor.* 6.

℟ *v.* Dilexi, Dómine, mandáta tua super aurum et topázion; * Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar : omnem viam iníquam ódio hábui. ℣. Non in abundántia cujusquam, vita ejus est ex his quæ póssidet. * Proptérea. *Ps.* 118. *Luc.* 12.

℟ *vj.* Ego in Dómino sperávi, * Exultábo et lætábor in misericórdia tua; † Quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meam. ℣. Ubi Spíritus Dómini, ibi líbertas. * Exultábo. Glória. † Quóniam. *Ps.* 30. 2 *Cor.* 3.

IN III NOCTURNO.

¶ *Psalmi,* Exaudi, Deus, deprecationem, 95. Quàm bonus *cum sua divis.* 38. Misericordiam, 44.]

Ant. 7. d. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith* 15.

Ant. 8. G. Benedicta es à Dómino; scit enim omnis pópulus mulíerem te esse virtútis. *Ruth* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit super te Dóminus in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Sophon.* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion; ℟. Et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Ps.* 127.

℟ *vij.* Multæ fíliæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. * Fallax grátia, et vana est pulcritúdo : múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. ℣. In incorruptibilitáte modesti spíritûs, qui est in conspectu Dei lócuples, sanctæ mulíeres ornábant se. * Fallax. *Prov.* 31. 1 *Petr.* 3.

℟ *viij.* Fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum, eo quod castitátem amáveris : * Ideo et manus Dómini confortávit te, et ídeo eris benedicta in æternum. ℣. O múlier, magna est fides tua! * Ideo. *Judith* 15. *Matth.* 15.

℟ *ix.* Omnia quæ locúta es, vera sunt; et non est in sermónibus tuis ulla reprehénsio : * Nunc ergo † Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es, et timens Deum. ℣. Fides tua te salvam fecit. * Nunc. Glória Patri. † Ora. *Judith* 8. *Luc.* 7.

℣ *Sacerd.* Glorificábo nomen tuum in æternum; ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 85.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Sicut sol óriens mundo in altíssimis Dei, sic mulíeris bonæ spécies in ornamentum domûs ejus. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum suum; et annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26.

Ant. 3. c. Múlier sensáta, et tácita : non est immutátio erudítæ ánimæ. *Eccli.* 26.

CANTICUM. *Prov.* 31.

MULIEREM fortem quis invéniet? * procul et de últimis fínibus prétium ejus.

Confídit in ea cor viri sui,* et spóliis non indigébit.

Reddet ei bonum, et non malum, * ómnibus diébus vitæ suæ.

Quæsívit lanam et linum,* et operáta est consílio mánuum suárum.

Facta est quasi navis institóris, * de longè portans panem suum.

Et de nocte surrexit, * deditque prædam domésticis suis, et cibária ancillis suis.

Considerávit agrum, et emít eum; * de fructu mánuum suárum plantávit víneam.

Accinxit fortitúdine lumbos suos, * et roborávit bráchium suum.

Gustávit et vidit quia bona est negotiátio ejus: * non extinguétur in nocte lucerna ejus.

Manum suam misit ad fórtia, * et digiti ejus apprehendérunt fusum.

Manum suam apéruit inopi, * et palmas suas extendit ad páuperem.

Date ei de fructu mánuum suárum; * et laudent eam in portis ópera ejus.

Ant. 4. d. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non discedébat de templo, jejúniis et obsecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2.

CAPITULUM. 1 *Petr.* 3.

MULIERES súbditæ sint viris suis; ut et si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sine verbo lucrifiant, considerantes in timóre castam conversatiónem vestram.

HYMNUS. *S. V.*

ARDET Deo quæ Fémina,
Latére frustra cógitat :
Quot índigos hæc súblevat,
Tot próditur præcónibus.

Prodesse quærit ómnibus,
Curis honestis ánxia;
Patróna custos vírginum,
Secunda mater órphanis.

PANNIS latentem vílibus
Christum fovébat hóspitem:
Quas dura subtraxit sibi,
Opes refundit pródiga.

Pacem domi, pacem foris
Alto colit siléntio :
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.

¶ AGNI vocans ad núptias,
Tibi, Pater, sit glória;
Sit æqua Nato, nec minor
Laus útriusque Flámini.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Adhæsit ánima mea post te, Deus meus : ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Invocávi Dóminum patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis

meæ; et exaudíta est orátio mea. *Eccli.* 51.

Orémus. Oratio.

Deus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur: largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ passiónem recoléntibus; ut quæ à te accépit ut vínceret, à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat; Per Dóminum nostrum.

Si non sit Martyr, ℣. Humiliábam ánimam meam, ℟. Et orátio mea in sinu meo convertétur. *Ps.* 34.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Orátio humiliantis se nubes penetrábit; et non discédet, donec Altíssimus aspíciat. *Eccli.* 35.

Orémus. Oratio.

Tuorum corda fidélium, Deus miserátor, illustra: et beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna despícere, et amáre cœléstia; Per Dóminum.

Si sit Vidua, Oratio.

Deus, in quem sperat omnis ánima quæ longè à te éxulans in terris se verè víduam sentit ac desolátam: tríbue nobis, quæsumus, ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obsecratiónibus et oratiónibus instantes, cœléstium consolatiónum mereámur esse partícipes; Per Dóminum.

¶ *In Solemnibus et suprà,* ad Horas, *Doxologia,* ¶ Agni vocans, *ut in Laudibus.*]

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut sol.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis.

Capitulum. *Ephes.* 5.

Mulieres viris suis súbditæ sint, sicut Dómino; quóniam vir caput est mulíeris, sicut Christus caput est Ecclésiæ, ipse salvátor córporis ejus.

℟ *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * Quia Deus meus es tu. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me: * Quia. Glória. Doce me. *Ps.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos; ℟. Ut custódiam verba tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Múlier.

Capitulum. 1 *Tim.* 2.

Mulier in siléntio discat cum omni subjectióne. Docére autem mulíeri non permitto, neque dominári in virum, sed esse in siléntio.

℟ *breve.* Custódiam vias meas, * Ut non delínquam in lingua mea. Custódiam. ℣. Pósui ori meo * custódiam; * Ut. Glória. Custódiam. *Ps.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ: ℟. Dicam Deo: Susceptor meus es. *Ps.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non discedébat.

Capitulum. 1 *Tim.* 2.

Volo oráre mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia et sobrietáte ornantes se, et non in tortis crínibus, auro, aut margarítis, vel veste pretiósâ; sed quod de-

cet mulieres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *brev.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Et intendit. Glória. Expectávi. *Ps.* 39.

℣. Veníte, et vidéte ópera Dei, ℟. Qui pósuit ánimam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD II VESPERAS.

¶ *In Solemnibus et suprà, Psalmi,* Dixit Dominus, 20. Laudate pueri, 21: Ad te levavi, 73. Nisi quia Dominus, 40. Beati omnes, 125.]

Ant. 2. D. In ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam. *Judith* 13.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valde; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith* 8.

Ant. 7. ç. Considerávit sémitas domûs suæ, et panem otiósa non comédit. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Fílios educávit, hospítio recépit, sanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum subsecúta est. 1 *Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, et laudávit eam. *Prov.* 31.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 2.

MULIER salvábitur per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, et dilectióne, et sanctificatióne cum sobrietáte.

HYMNUS. *S. V.*

O JAM beáta, quæ suo
Tandem solúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!

Per quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos solútæ cónjuges.

INSIGNIS et nos Féminæ
Sequi decet vestígia,
Magnum vel ipsis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.

Queis arsit illa, fac, Deus,
Flagrémus et nos ígnibus;
Eóque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.

AGNI vocans ad núptias,
Tibi, Pater, sit glória;
Sit æqua Nato, nec minor
Laus utriusque Flámini.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Vídeant qui óderunt me, et confundantur; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuvisti me. *Ps.* 85.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam adjútor et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51.

Si non sit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Fortitúdo et decor indumentum ejus: date ei de fructu mánuum suárum; et laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31.

OFFICIUM B. MARIÆ IN SABBATO.

SIMPLEX.

Prætermittitur hoc Officium ubi occurrit Festum Semiduplex et suprà, intra Octavas quascumque, in quibuslibet Vigiliis, et in Feriis quæ excludunt Festa Simplicia.

Quando autem Sabbato non fit Officium de Beata, de ipsa tamen fit Commemoratio, ad Laudes duntaxat, in Duplicibus-minoribus et infrà : quæ Commemoratio omittitur intra Octavas Festorum Annualium Domini, et in diebus quibus fiunt Suffragia.

Si Ferià VI occurrat Festum Semiduplex, Duplex aut Solemne-minus, (nisi sit de ipsa B. Maria) ad Vesperas fit Commem. de Beata, modò de ea postridie fiat Officium; et in Hymno Completorii dicitur Doxol. Qui natus es, *infrà* lxviij, *nisi Festum Doxol. habeat propriam.*

De Festo Simplici occurrente fiet Comm. ad Laudes tantùm.

IN VESPERIS FERIÆ VI.

CAPITULUM. *Genes.* 3.

AIT Dóminus Deus ad serpentem : Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus : ipsa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

AVE, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

SOLVE vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem ;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

VIRGO singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum ;
Ut videntes Jesum,
Semper collætémur.

SIT laus Deo Patri,
Summum Christo decus,
Spiritui compar ;
Tribus honor unus. Amen.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ : ℟. Tu confregisti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith* 13.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Suffragia de Patrono et omnibus Sanctis, et pro Pace.

Completorium, *ut in Psalterio.* *Hymnus.* Virgo, Dei génitrix, *in Ordinario Breviarii*, 144.

AD NOCTURNUM.

Invitator. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus.

Hymnus.

O quam glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davidicæ régia proles;
Sublímis residens, virgo María,
Supra Cœligenas ætheris omnes!

Tu cùm virgineo mater honóre
Cœlórum Domino péctoris aulam
Sacris visceribus casta dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.

Quem cunctus venerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te precibus subveniente,
Æterni petimus gáudia regni.

Divínæ Soboli qui dare matrem
In terris voluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Psalmi de Sabbato.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena: Dóminus tecum: benedicta tu in mulióribus. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus; ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, etc.

Absolutio, Deus meminerit, 131.

Benedictiones de B. M. V.

Lectiones j et ij de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

℟ *j*. Benedícam ei, et ex illa dabo fílium cui benedictúrus sum: * Constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum. ℣. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur; et regnábit in domo Jacob in æternum. * Constítuam. *Genes.* 17. *Luc.* 1.

℟ *ij*. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem fílium; * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus. * Ipse. *Matth.* 1. *Eccli.* 44.

Lectio iij secundùm mensem, infrà lxviij.

℟ *iij*. Deus ex sémine David * Secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. * Secundùm. Glória Patri. * Secundùm. *Act.* 13. *Ps.* 131.

Dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus : ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato, cum Cantico sequenti.

Canticum. *Judith* 16.

Incipite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi psalmum novum : * exaltáte, et invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dóminus nomen est illi.

Qui pósuit castra sua in médio pópuli sui, * ut eríperet nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex móntibus ab Aquilóne, * in multitúdine fortitúdinis suæ :

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * et equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos, * et júvenes meos occisúrum gládio,

Infantes meos dare in prædam, * et vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum, et trádidit eum in manus féminæ, * et confódit eum.

Ant. sola. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. *Jer.* 31.

Creavit Dóminus novum super terram : Fémina circúmdabit virum.

Hymnus. *S. V.*

Nunc auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul díssipat umbras.
O quàm lucidior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges !

O quæ nunc habitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis :
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus ?

Inter perpetuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus : nostra fuisti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.

Divínæ Soboli qui dare matrem
In terris voluit, glória Patri :
Cujus Virgo parens, glória Nato :
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidisti; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Orémus. Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis

sanitáte gaudére; et gloriósâ beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítiâ, et æternâ pérfrui lætítiâ; Per Dóminum.

Suffragia de Patrono et omnibus Sanctis, et pro Pace.

Ad Horas, *Doxólogia:*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

In ℟ *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. d. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

Capitulum. *Isai.* 7.

Dabit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟ *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * mane dilúculo: * Non. Glória. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. *Mich.* 5.

Egredietur qui sit dominátor in Israel, et egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo partúriens páriet; et relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Israel.

℟ *br.* Homo * Natus est in ea. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam * Altíssimus. * Natus est. Glória. Homo. *Ps.* 86.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. *Ps.* 18.

AD NONAM.

Ant. 1. g. Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxisti. *Luc.* 11.

Capitulum. *Galat.* 4.

Ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟ *br.* Misericórdia et véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt; * Obviavérunt. Glória. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

LECTIONES PRO SINGULIS MENSIBUS.

MENSE MAIO.

Lectio III.

Ex libris sancti Augustíni Epíscopi, de Trinitáte.

L. 13, *c.* 18.

Poterat Deus hóminem suscípere non de génere Adam: sed mélius judicávit, et de ipso quod victum fúerat génere, assúmere hóminem per quem géneris humáni vince-

ret inimícum : et tamen ex vírgine ; cujus conceptum, spíritus, non caro; fides, non libído, prævénit. Nascebátur homo, nullum habens, nullum habitúrus omníno peccátum; per quem renasceréntur liberandi à peccáto, qui nasci non possent sine peccáto. Oportébat itaque ut concupiscéntia nulla ibi esset omníno, quando concipiebátur vírginis partus: in quo nihil dignum morte fúerat inventúrus, et eum tamen occisúrus auctor mortis, auctóris vitæ morte vincendus: victor primi Adam et tenens genus humánum, victus à secundo Adam, et amittens genus christiánum; ut deceptor ille ab eo vincerétur génere, quod vícerat crímine.

MENSE JUNIO.

LECTIO III.

Sermo sancti Petri Chrysólogi. 143.

Concepit virgo, virgo péperit: non te conceptus turbet; partûs te non confundat audítus, quando virgínitas quidquid est humáni pudóris excúsat. Aut quæ ibi verecúndiæ læsio, ubi init Déitas cum amíca sibi semper integritáte consórtium? ubi est interpres Angelus; fides, prónuba; desponsátio, cástitas; donátio, virtus; judex, consciéntia; causa, Deus; conceptus, intégritas; virgínitas, partus; virgo, mater? Nemo ergo júdicet humáno modo, quod divíno géritur sacraménto: nemo mystérium cœleste discútiat ratióne terréna.

MENSE JULIO.

LECTIO III.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 18, *cap.* 27.

Mediator Dei atque hóminum homo Christus Jesus, non sicut iste hæréticus désipit, alter in humanitáte, alter in Deitáte est: non purus homo conceptus atque éditus, pòst per méritum, ut Deus esset, accépit; sed nuntiante Angelo, et adveniente Spíritu, mox Verbum in útero, mox intra úterum Verbum caro, et manente incommutábili esséntiâ quæ est ei cum Patre et cum sancto Spíritu coætérna, assumpsit intra virgínea víscera, unde et impassíbilis pati, et immortális mori, et æternus ante sécula temporális posset esse in fine seculórum; ut per ineffábile sacramentum, conceptu sancto et partu inviolábili, secundùm veritátem utriusque natúræ eádem virgo et ancilla Dómini esset et mater. Sic quippe ei ab Elísabeth dícitur: Unde hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me? et ipsa Virgo concípiens dixit: Ecce ancilla Dómini; fiat mihi secundùm verbum tuum.

MENSE AUGUSTO.

LECTIO III.

De Oratióne sancti Ephræm Diáconi.

Op. tom. 6, *p.* 531.

Sancta Dei Génitrix, desiderabilíssimum nomen; nihil

est fírmius tropæum quàm tuum auxílium! Tu enim abstulisti omnes lácrymas à fácie terræ; tu creatúram replesti omni génere benefícii; cœléstibus lætítiam attulisti, Angelos demisisti, hómines exaltasti, superióra atque inferióra per teipsam conciliasti. Per te resurrectiónis nostræ tésseram certíssimam tenémus : per te cœleste regnum nos consecutúros esse sperámus : te nostræ salútis auxiliatrícem habémus; te Christianórum cœtus firmíssimum murum póssidet : tu paradísi claustra aperuisti; tu ascensum ad cœlos præparasti; tu Fílio tuo et Deo nos adoptasti. Per te omnis glória, honor et sánctitas ab ipso primo Adam, et usque ad consummatiónem séculi, Apóstolis, Prophétis, justis et humílibus corde, sola immaculatíssima, deriváta est, derivátur, ac derivábitur : atque in te gaudet, grátiâ plena, omnis creatúra.

OFFICIUM PARVUM

BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Non dicitur quoties fit Officium Semiduplex, aut suprà, nec intra Octavas, nec quando Officium diei est de Beata.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo: Officium Nocturnum, Laudes et Vesperæ dicuntur intra Suffragia; (et tunc omittitur Commemoratio de Beata) Prima, post Primam diei, ante Officium Capituli: Tertia, post Benedicámus *Tertiæ; et sic de cæteris Horis.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitator. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Hymn. O quàm glorificà, lxvj.

In Festis B. Mariæ dicuntur in Nocturnis novem sequentes Psalmi, cum Antiphonis propriis.

In Officio autem parvo dicuntur tantùm tres Psalmi, secundùm ordinem Feriarum, ut infrà notatur.

IN I NOCTURNO.

Feria II et V.

PSALMUS 8.

Domine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecisti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam et stellas, quæ tu fundasti:

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuisti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ et honóre coronasti eum, * et constituisti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecisti sub pédibus ejus, * oves et boves universas, ínsuper et pécora campi,

Vólucres cœli, * et pisces maris qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

PSALMUS 18.

Cœli enarrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque

sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum: * in sole pósuit tabernáculum suum.

Et ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo; * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, et ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, et emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * et meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redemptor meus.

PSALMUS 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum: diffúsa est grátia in lábiis tuis; * proptérea benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulcritúdine tuâ intende, * prósperè procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem; * proptérea unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; * et obliviscere pópulum tuum, et domum patris tui:

Et concupiscet rex decórem

tuum

tuum; * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus; et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus: * in fímbriis áureis, circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; ℟. Et concupiscet rex decórem tuum. *Ps.* 44.

Pater noster, etc.

Lectiones infrà, lxxvj.

IN II NOCTURNO.

Feriâ III et VI.

PSALMUS 45.

Deus noster refúgium et virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus; non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum; * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma; * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum; * susceptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 71.

Deus, judícium tuum regi da, * et justítiam tuam fílio regis;

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum, * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole et

ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * et à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent; * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes sérvient ei;

Quia liberábit páuperem à potente, * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi, * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum; * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus:

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum; * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

PSALMUS 84.

BENEDIXISTI, Dómine, terram tuam, * avertisti captivitátem Jacob.

Remisisti iniquitátem plebis tuæ, * operuisti ómnia peccáta eórum.

Mitigasti omnem iram tuam, * avertisti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * et plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam;

Et super sanctos suos; * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est, * et justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit, * et ponet in via gressus suos.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Pater noster, etc.

Lectiones infrà, lxxvj.

IN III NOCTURNO.

Feriâ IV et Sabbato.

PSALMUS 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis, * sciéntium me.

Ecce Alienígenæ et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea; * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit, in scriptúris populórum et príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

PSALMUS 96.

DOMINUS regnávit: exultet terra; * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus; * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus; * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * et qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, et lætáta est Sion; * et exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram; * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

PSALMUS 97.

CANTATE Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum; * in conspectu

géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra :* cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara,* in cíthara, et voce psalmi;

In tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ : * jubiláte in conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu; simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. 2. D. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus : ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, etc.

Absolutio. Deus memínerit testamenti sui quod locútus est, et exáudiat oratiónes nostras.

℟. Amen.

Bened. de B. M. V. 131.

LECTIO I. *Isai.* 7.

ADJECIT Dóminus loqui ad Achaz, dicens : Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz : Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergo, domus David : Numquid parum vobis est molestos esse homínibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum : Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedícam, lxvj.

LECTIO II. *Gal.* 4.

QUANTO témpore hæres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit Dóminus omnium; sed sub tutóribus et actóribus est, usque ad præfinitum tempus à patre : ita et nos, cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus servientes. At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. Quod in ea, lxvj.

LECTIO III.

Sermo sancti Bernardi Abbátis. *In Nat. B. M. n.* 7.

AD Patrem verebáris accédere, Jesum tibi dedit mediatórem, hunc tibi fratrem María dedit. Sed fórsitan et in ipso majestátem vereáre divínam. quòd, licèt factus sit homo. mánserit tamen Deus. Advocátum habére vis et ad ipsum? Ad Maríam recurre : pura síquidem humánitas in María, non modò pura ab omni contaminatióne, sed et pura singularitáte natúræ. Nec dúbius díxerim, exaudiétur et ipsa pro reveréntia sua. Exáu-

diet útique matrem Fílius, et exáudiet Fílium Pater. Filíoli, hæc peccatórum scala, hæc mea máxima fidúcia est, hæc tota rátio spei meæ.

℟. Deus ex sémine, lxvj.

Non dicitur Te Deum.

℣ *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

Si Laudes non sequantur, dicitur hìc Oratio, Concéde, *ut infrà ad Sextam,* lxxviij.

AD LAUDES.

Ps. Deus misereátur, 84. Dominus regnávit, decórem, 88. Jubiláte Deo... servíte, 8.

CANTICUM. *Zach.* 2.

LAUDA et lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * et erunt mihi in pópulum, et habitábo in médio tuî.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; * et éliget adhuc Jerúsalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini, * quia consurrexit de habitáculo sancto suo.

Ps. Laudáte Dóminum in sanctis ejus, 49.

Ant. sola, Benedicta, *etc. Capit. Hymn.* ℣ *et Ant. ad* Benedictus, *ut suprà,* lxvij.

Orémus. ORATIO.

DEUS, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere voluisti: præsta supplícibus tuis, ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur; Per eumdem.

Fiunt Suffragia.

AD PRIMAM.

HYMNUS.

MEMENTO, salutis auctor.
Quod nostri quondam córporis,
Ex illibáta Vírgine
Nascendo, formam súmpseris.

María, mater grátiæ,
Mater misericórdiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et horâ mortis súscipe.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psal. Deus, in nómine, 97. Cantáte... omnis terra, 35. Laudáte Dóminum, 118. *sub sola Ant.* 2. D. Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

CAPITULUM. *Isai.* 11.

EGREDIETUR virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascendet, et requiescet super eum Spíritus Dómini.

℟ *br.* Semen ejus * In æternum manébit. Semen. ℣. Et thronus ejus sicut sol * in conspectu meo, * In. Glória Semen. *Ps.* 88.

℣. Dominábitur à marí usque ad mare, ℟. Et usque ad términos orbis terrárum. *Ps.* 71.

Orémus. ORATIO.

PROTEGE, Dómine, fámulos tuos subsídiis pacis; et beátæ Maríæ semper vírginis patro-

ciniis confidentes, à cunctis hóstibus et periculis redde secúros. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus, Memento, *suprà.*

Psalm. Ad Dóminum, 56. Levávi, 39. Lætátus sum. 56. *Ant.* De María, *Capit. etc. ut suprà*, lxviij.

Orémus. ORATIO.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præstitisti: tríbue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit.

AD SEXTAM,

Hymn. Memento, *suprà.*

Psalm. Ad te levávi, 73. Nisi quia, 40. Qui confidunt, 73. *Ant.* Péperit, *Capit. etc. ut suprà,* lxviij.

Orémus. ORATIO.

Concede, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium, ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus; intercessiónis ejus auxílio, à nostris iniquitátibus resurgámus; Per eumdem.

AD NONAM.

Hymnus, Memento, *suprà.*

Psalm. In convertendo, 40. Nisi Dóminus, 73. Beáti omnes, 125. *Ant.* Beátus, *Capit. etc. ut suprà,* lxviij.

Orémus. ORATIO.

Famulorum tuórum, quæsumus Dómine, delictis ignosce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eumdem.

AD VESPERAS.

PSALMUS 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis;

Donec ponam inimícos tuos * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet; * proptérea exaltábit caput.

PSALMUS 112.

Laudate, púeri, Dóminum; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Suscitans à terra inopem, * et de stércore érigens páuperem.

Ut cóllocet eum cum principibus, * cum principibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

PSALMUS 121.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israel, ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem; * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

PSALMUS 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis suis somnum.

Ecce hæréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

PSALMUS 147.

Lauda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te;

Qui pósuit fines tuos pacem, * et ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit;

Mittit crystallum suam sicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni; * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. 3. c. In me ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam quam promísit dómui Israel. *Judith* 13.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.
QUI creávit me, requiévit in tabernáculo meo; et dixit mihi : In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in electis meis mitte radíces. Et sic in Sion firmáta sum.

Hymn. Ave, maris stella, lxv.

℣. Anima mea exultábit in Dómino : ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Orémus. ORATIO.
CORDIBUS nostris, quæsumus Dómine, grátiam tuam benignus infunde; et intercedente sanctíssimâ Dei genitríce Maríâ, córpora nostra castitáte, et mentes nostras humilitáte et caritáte sanctífica; Per.

Fiunt Suffragia.

AD COMPLETORIUM.

Ps. Sæpe expugnavérunt, 106. De profundis, 74. Dómine, non est, 74, *sub sola Ant.* 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith* 13.

HYMNUS.
VIRGINEIS titulis matris quæ jungis honóres,
Hâc natos foveas nocte benigna tuos.
Fúlgida stella maris, secli dum mérgimur undis,
Sis lux in tenebris, et bene fida quies.
SI sopor obrépit, casti fac mater amóris,
Cor vigilans uno spiret amóre Dei.
Virgo Dei genitrix, propiùs res áspice nostras,
Plebis ames dici vita salusque tuæ.
GLORIA summa Patri, compar sit glória Nato,
Ambórum, tibi par, Spíritus alme, decus. Amen.

CAPITULUM. *Judith* 13.
NOMEN tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟ *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum tuum. ℣. Omnes dívites * plebis. * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui ℟. In omni generatióne et generatiónem. *Ps.* 44.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 4. E. Memoráre diérum humilitátis tuæ; et ínvoca Dóminum, et lóquere Regi pro nobis, et líbera nos de morte. *Esther* 15.

Orémus. ORATIO.
BEATÆ et gloriósæ semperque vírginis Maríæ, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat æternam; Per.

PROSA DE BEATA.
INVIOLATA, íntegra et casta es, María :
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.
O mater alma Christi caríssima,
Súscipe pia laudum præcónia.

Nostra ut pura péctora sint et córpora,
Te nunc flágitant devóta corda et ora.
Tua per precáta dulcísona,
Nobis concédas véniam per sécula.
O benigna! O benigna! O benigna!
Quæ sola invioláta permansisti.

℣. Véritas de terra orta est,
℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Orémus. ORATIO.

FAMULORUM tuórum, quæsumus Dómine, delictis ignosce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eumdem.

PSALMI POENITENTIALES.

PSALMUS 6.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde; * sed tu, Dómine, úsquequo?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo; lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus; * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur et erubescant valde velóciter.

PSALMUS 31.

BEATI quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea; * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci; * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor advérsùm me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et ínstruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris; * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et

exultáte, justi; * et gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 37.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me:

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi; * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum: * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usque in finem: * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimis: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt, et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequando supergáudeant mihi inimíci mei; * et, dum commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iniquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus, * ne discésseris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 50.

MISERERE mei, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam;

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea: * et à peccáto meo munda me:

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti: * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis; * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iniquos vias tuas; * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justitiæ, oblatiónes et holocausta; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 101.

DOMINE, exaudi oratiónem meam; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum. et áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei, * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei, * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * et po-

tum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ;*quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes: * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Tu exurgens miseréberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera: * et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * et laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, et reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu, Dómine, terram fundasti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; * tu autem pérmanes:

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * et sicut opertórium mutábis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * et semen eórum in séculum dirigétur.

PSALMUS 129.

De profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine;* Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus; * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

PSALMUS 142.

Domine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe ob-

secratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sǽculi; * et anxiátus est super me spíritus meus: in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum: meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam; * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Dómine, memor esto meî, et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscâris delicta mea, vel parentum meórum. *Tob.* 3.

LITANIÆ SANCTORUM.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserére nobis.
Fili redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum Spírituum órdines, oráte.
Sancte Joannes Baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.
Sancte Jóachim, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, (*Zeb.*) ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Thoma, ora.

Sancte Jacóbe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thadæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Clete, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Cornéli, ora.
Sancte Irenæe cum sóciis tuis, ora.
Sancte Diónysi cum sóciis tuis, ora.
Sancti Donatiáne et Rogatiáne, oráte pro nobis.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte pro nobis.
Sancti Gervási et Protási, oráte pro nobis.
Sancte Cypriáne, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Victor, ora.
Sancte Sebastiáne, ora.
Sancte Maurici cum sóciis tuis, ora.
Sancte Hippólyte cum sóciis tuis, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Silvester, ora.
Sancte Grégori, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora pro nobis.
Sancte Hierónyme, ora pro nobis.
Sancte Hilári, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Cæsári, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Corentíne, ora.
Sancte Paule (*Leon.*), ora.
Sancte Tugdualde, ora.
Sancte Ronáne, ora.
Sancte Germáne (*Autissiod.*), ora pro nobis.
Sancte Samson, ora.
Sancte Brióce, ora.
Sancte Elígi, ora.
Sancte Francisce (*Salesi*), ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte pro nobis.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Maure, ora.
Sancte Maturíne, ora.
Sancte Wenvalóe, ora.
Sancte Primáel, ora.
Sancte Hervæe, ora.
Sancte Gildási, ora.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Yvo, ora.
Sancte Vincenti (*Ferreri*), ora.
Sancte Francisce (*Assis.*), ora pro nobis.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte pro nobis.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte pro nobis.
Sancta Anna, ora pro nobis.
Sancta María Magdaléne, ora.

Sancta Thecla, ora pro nobis.
Sanctæ Perpétua et Felícitas, oráte pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lucía, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Sancta Clara, ora.
Sancta Rosa, ora.
Sancta Therésia, ora.
Sancta Clotildis, ora.
Sancta Bathildis, ora.
Sancta Joanna (*Valesia*), ora.
Sancta Joanna Francisca, ora pro nobis.
Sancta María (*Ægyptia*), ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius esto, parce nobis, Dómine.
Propítius esto, exaudi nos, Dómine.
Ab omni malo, líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A subitánea et improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab immundis cogitatiónibus, líbera.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera.
A spíritu fornicatiónis, líber.
A fúlgure et tempestáte, líbera nos, Dómine.
A morte perpétua, líbera.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Adventum tuum, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera nos, Dómine.
Per Baptismum et sanctum Jejúnium tuum, líbera.
Per Crucem et Passiónem tuam, líbera.
Per Mortem et Sepultúram tuam, líbera.
Per sanctam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per adventum Spíritûs sancti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te.
Ut remissiónem peccatórum nostrórum nobis dones, te.
Ut compunctiónem cordis, fontemque lacrymárum nobis dones, te.
Ut fidem, spem et caritátem nobis dones, te.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te.
Ut Domnum Apostólicum, et omnes gradus Ecclésiæ in sancta religióne conserváre dignéris, te.
Ut Antístitem nostrum, et omnes congregatiónes illi commissas, in tuo sancto obséquio conserváre dignéris, te.
Ut Regem nostrum custodíre dignéris, te.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te.
Ut Régibus et Princípibus christiánis pacem et veram concórdiam donáre

dignéris, te rogámus, audi nos.

Ut cuncto pópulo christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te.

Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te.

Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te.

Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, et benefactórum nostrórum, ab ætérna damnatióne erípias, te.

Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te.

Ut ómnibus fidélibus defunctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te.

Ut nos exaudíre dignéris, te.

Fili Dei, te.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, exaudi nos, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, miserére nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secreto, usque ad* ℣ Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, non secundùm peccáta nostra fácias nobis: ℟. Neque secundùm iniquitátes nostras retríbuas nobis.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci.

℣. Orémus pro universa Ecclésia. ℟. Memor esto congregatiónis tuæ, quam possedisti ab inítio.

℣. Pro Papa nostro *N.* ℟. Notam fáciat, Dómine, fíliis hóminum glóriam magnificéntiæ regni tui.

℣. Pro Antístite nostro *N.* ℟. Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac Regem; et exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

℣. Pro cuncto pópulo. ℟. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ.

℣. Pro benefactóribus nostris. ℟. Deus omnem grátiam abundáre fáciat in illis, et áugeat increménta frugum justítiæ illórum.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde.

℣. Pro infirmis, afflictis, captívis, et peregrínis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus suis.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

PSALMUS 69.

DEUS, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur, et reve-

reantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsum, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper : Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum : * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.

℣. Dómine, exaudi, etc.

℣. Dóminus vobiscum.

Orémus.

Deus, cui próprium est miseréri semper, et párcere : súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos quos delictórum caténa constringit, miserátio tuæ pietátis clementer absolvat.

Exaudi, quæsumus Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis: ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benignus et pacem.

Ineffabilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam clementer ostende; ut simul nos et à peccátis ómnibus éxuas, et à pœnis quas pro his merémur erípias.

Deus, qui culpas delinquéntium districtè feriendo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúsas : quæsumus, ut qui pondus tuæ animadversiónis cognóvimus, pietátis tuæ grátiam sentiámus.

Deus ómnium fidélium pastor et rector, fámulum tuum *N.* quem pastórem Ecclésiæ tuæ præesse voluisti, propítius réspice; da ei, quæsumus, verbo et exemplo, quibus præest profícere, ut ad vitam, unà cum grege sibi crédito, pervéniat sempitérnam.

Omnipotens sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* et dírige eum secundùm tuam cleméntiam in viam salútis ætérnæ; ut, te donante, tibi plácita cúpiat, et totâ virtúte perfíciat.

Quæsumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat increménta : quibus decénter ornátus, vitiórum monstra devitáre, hostes superáre; et ad te, qui via, véritas et vita es, gratiósus váleat pervenire.

Deus, à quo sancta desidéria, recta consília et justa sunt ópera : da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla.

Ure igne sancti Spíritûs renes nostros et cor nostrum,

Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Actiones nostras, quæsumus Dómine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Fidelium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tribue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur.

Omnipotens sempiterne Deus, qui vivórum dominàris simul et mortuórum, omniumque miseréris, quos tuos fide et ópere futúros esse prænoscis: te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens séculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntià, ómnium delictórum suórum véniam consequantur; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

COMMENDATIO ANIMÆ

ANTE DECESSUM.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum:

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Sancta María, ora pro eo [*vel* ea.]
Omnes sancti Angeli, oráte pro eo [*vel* ea.]
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, or.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro eo [*vel* ea.]
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Diónysi cum sóciis tuis, oráte pro eo [*vel* ea.]
Omnes sancti Mártyres, oráte pro eo [*vel* ea.]
Sancte Silvester, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Confessóres, oráte pro eo [*vel* ea.]
Sancta María Magdaléne, ora pro eo [*vel* ea.]
Sancta Thecla, ora.
Sancta Lucía, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Omnes sanctæ Vírgines, oráte pro eo [*vel* ea.]
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro eo [*vel* ea.]
Propítius esto, parce ei, Dómine.
Propítius esto, ádjuva eum [*vel* eam,] Dómine.
Propítius esto, líbera eum [*vel* eam,] Dómine.
Ab ira tua, líbera.
A mala morte, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
A pœnis inferni, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera eum [*vel* eam,] Dómine.
Per Crucem et Passiónem tuam, líbera.
Per Mortem et Sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritûs sancti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera eum [*vel* eam,] Dómine.
Peccatóres, te rogámus, audi nos.

Ut ei parcas, te rogámus. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Deinde, cùm in agone sui exitûs anxiatur anima, dicitur :

PROFICISCERE, ánima christiana, de hoc mundo, In nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit : In nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est : In nómine Spíritûs sancti, qui in te effúsus est. Egredienti de córpore áditus tibi páteat ad Sion montem, civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœlestem, et multórum Angelórum frequéntiam, et Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis. Exurgat Deus, et dissipentur omnes potestátes tenebrárum; fúgiant cuncta spirituália nequítiæ in cœléstibus, et ovem pretióso Christi sánguine redemptam violáre non áudeant. Líberet te à cruciátu Christus, qui pro te crucifixus est. Líberet te ab ætorna morte Christus, qui pro te mori dignátus est : ovem suam te bonus pastor agnoscat, atque in electórum suórum grege constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; et præsens semper assistens manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem in sécula seculórum.

℟. Amen.

COMMENDAMUS tibi, Dómine, ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ ;] precamurque te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendisti, eam in pace suscípias, et in sinu Abrahæ per manus sanctórum Angelórum collocáre dignéris. Agnosce, Dómine Jesu, creatúram tuam, per te renátam ex aqua et Spíritu sancto, consecrátam signo crucis tuæ, nutrítam córpore et sánguine tuo, et in Ecclésiæ tuæ sinu verbo veritátis instructam. Ne péreat prétium quod pro ejus æterna redemptióne persolvisti. Delicta juventútis ejus et ignorántias clementer indulge. Ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas suscitávit fervor mali desidérii : sed memento miseratiónum tuárum, et glóriæ nóminis tui. Licet enim peccáverit, tamen in te sperávit et crédidit, teque Deum et Salvatórem suum unà cum Patre et Spíritu sancto fidéliter adorávit.

℟. Amen.

Ps. Dómine, quid multiplicáti sunt, 2.

Glória Patri, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Pater. ℣. Et ne nos indúcas, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvum me fac, Deus; ℟. Quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

℣. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me : ℟. In veritáte salútis tuæ.

℣. Eripe me de luto, ut non infígar : ℟. Líbera me

ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum.

℣. Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum : ℟. Neque úrgeat super me púteus os suum.

℣. Exurge in adjutórium mihi : ℟. Dic ánimæ meæ : Salus tua ego sum.

℣. Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundantur; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, et consolátus es me.

Orémus.

Unigenite et dilecte Fili Dei vivi, qui pro redemptióne mundi voluisti in præsépio nasci, à Judæis reprobári, à Juda proditóre ósculo tradi, vínculis alligári, sicut Agnus ad víctimam duci, flagellis et cólaphis cædi, spútis fœdári, spinis coronári, cruci affígi, cum scelerátis deputári, et inter acerbíssimos dolóres expiráre : quæsumus ut per has sanctíssimas pœnas tuas, et per crucem ac mortem tuam, liberáre dignéris * fámulum tuum *N.* (fámulam tuam *N.*) à pœnis inferni, et perdúcere quò perduxisti latrónem tecum crucifixum; Qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas, Deus. ℟. Amen.

Postea legitur de Passione Domini nostri Jesu Christi.

Assumit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem secum; et cœpit pavére, et tædére, contristári, et mœstus esse. Tunc ait illis : Tristis est ánima mea usque ad mortem; sustinéte hìc, et vigiláte mecum. Et progressus pusillum, pósitis génibus, orábat dicens : Pater, si vis, transfer cálicem istum à me : verúmtamen non mea voluntas, sed tua fiat. Appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et prócidit super terram in fáciem suam, orans; et factus in agónia, prolíxiùs orábat, ut, si fíeri posset, transíret ab eo hora. Et dixit : Abba, Pater, si possíbile est, tránseat à me calix iste : ómnia tibi possibília sunt; transfer cálicem hunc à me : sed non quod ego volo, sed quod tu. Et factus est sudor ejus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram.

Ps. Deus, in adjutórium, 7.

℣. Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam. ℟. Intende mihi, et exaudi me.

℣. Cor meum conturbátum est in me : ℟. Et formído mortis cécidit super me.

℣. Timor et tremor venérunt super me : ℟. Et contexérunt me ténebræ.

℣. Ego autem in te sperávi, Dómine; ℟. Dixi : Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ.

℣. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; ℟. Nequando dicat inimícus meus : Præválui adversùs eum.

℣. Custódi ánimam meam, et érue me : ℟. Non erubéscam ; quóniam sperávi in te.

Orémus.

Domine Jesu Christe, cleméntiam tuam humíliter implorámus, per illam ánimæ tuæ tristítiam usque ad mortem, et per agóniam quam instante passióne pertulisti, quando factus est sudor tuus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram : succurre * fámulo tuo [*vel* fámulæ tuæ] in agóne mortis * constitúto [*vel* constitútæ :] tuére * eum [*vel* eam] in hac hora contra diabólicos incursus : líbera * eum [*vel* eam] à mortis imminentis terróribus, et de peccatórum suórum consciéntia formidantem, fac * eum [*vel* eam] de misericórdiæ tuæ immensa largitáte * secúrum [*vel* secúram] ; Qui vivis et regnas, Deus.

℟. Amen.

Ps. Voce meâ ad Dóminum clamávi, 57.

℣. Vide, Dómine, humilitátem meam et labórem meum : ℟. Et dimitte universa delicta mea.

℣. Dómine Deus miserátor et miséricors, pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax ; ℟. Réspice in me, et miserére meî.

℣. Ne derelinquas me, Dómine Deus meus : ℟. Ne discésseris à me.

℣. Quis dabit mihi pennas sicut columbæ ? ℟. Et volábo et requiescam.

℣. Moriátur ánima mea morte justórum : ℟. Et fiant novíssima mea horum simília.

Orémus.

Domine Jesu Christe, qui per os Prophétæ dixisti : In caritáte perpétua dilexi te ; ideo attraxi te, míserans : te súpplices deprecámur, per istam caritátem quâ dilexisti nos, ut omnes amaritúdines passiónum tuárum, quas pro nobis peccatóribus sustinuisti in cruce, offerre et osténdere dignéris Deo Patri pro ánima * fámuli tuæ [*vel* fámulæ tuæ] in hac hora exitûs ejus ; quátenus cum ipsa misericórdiùs agátur, quàm ejus peccáta meruérunt ; Qui cum eódem Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus.

℟. Amen.

Finitis Psalmis et Orationibus, (vel etiam antequam finiantur,) si instet momentum exitûs animæ de corpore, legitur super moribundum quod sequitur de Passione Domini nostri Jesu Christi.

Tenebræ factæ sunt in universam terram usque in horam nonam, et obscurátus est sol. Et circa horam nonam clamávit Jesus voce magnâ, dicens : Eli, Eli, lamma sabactháni ? Hoc est : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Póstea, sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit : Sítio. Vas ergo erat pósitum acéto plenum. Et continuò cur-

rens unus ex eis, acceptam spóngiam implévit acéto, et impósuit arúndini, et dabat ei bíbere. Cùm ergo accepisset Jesus acétum, dixit : Consummátum est. Et íterum clamans voce magnâ, ait : Pater, in manus tuas commendo spíritum meum. Et hæc dicens, inclináto cápite, trádidit spíritum.

Orémus.

MEMOR esto, piíssime Dómine Jesu, illíus horæ in qua de cruce pendens, clamasti voce magnâ : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? et íterum : Pater, in manus tuas commendo spíritum meum; et hæc dicens expirasti. Per istam ergo pretiosíssimam mortem quæ vita nostra fuit, obsecrámus eleméntiam tuam, ut non derelinquas in hac hora * fámulum tuum [*vel* fámulam tuam,] cujus præter te nullus est auxiliátor álius; sed suscípere dignéris spíritum ejus, et introdúcere in regnum tuum, ubi te cum Deo Patre et Spíritu sancto perpétuâ caritáte díligat, et cum sanctis et electis in æternum cantet misericórdias tuas.

℟. Amen.

¶ *Finitâ præcedenti Oratione, et egressâ animâ, statim dicitur* ℟. In te, Dómine, sperávi, *cum versibus et Oratione, infrà.*]

Si autem adhuc anxiatur anima, recitantur sequentes Psalmi, vel eorum pars, prout necesse erit.

Ps. Deus, Deus meus, réspice in me, 104.

Ps. Júdica, Dómine, nocentes me, 49.

Ps. Deus, in nómine tuo salvum me fac, 97.

Ps. Miserére meî, Deus,... quóniam in te confídit, 115.

Ps. In te, Dómine, sperávi, 97.

Ps. Inclína, Dómine, 128.

Ps. Dómine, Deus salútis meæ, 119.

Ps. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, 23.

Ps. Dómine, probasti me et cognovisti me, 106.

Egressâ autem animâ, dicitur: ℟. In te, Dómine, sperávi; non confundar in ætérnum : accélera ut éruas me : in manus tuas commendo spíritum meum; * Redemisti me, Dómine Deus veritátis; illustra fáciem tuam super * servum tuum [*vel* ancillam tuam;] * salvum [*vel* salvam] me fac in misericórdia tua.

℣. Dómine Jesu, súscipe spíritum meum : * Redemisti me.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò,* Pater : *altâ voce,* ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi : ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

℣. Dómine, exaudi, etc.

℣.

℣. Dóminus vobiscum, etc.

Orémus.

Tibi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut * defunctus [*vel* defuncta] século, tibi vivat: et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge; Per Christum Dóminum nostrum.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Quælibet Hora sequentis Officii inchoatur absolutè.

AD VESPERAS.

PSALMUS 114.

Dilexi; * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni, et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * misericors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmorum et Canticorum, tantùm dicitur:

Réquiem ætemam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

Ant. 3. c. O Dómine, líbera ánimam meam.

PSALMUS 119.

Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * et à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad línguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. 2. D. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est!

PSALMUS 120.

Levavi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te: Dóminus protéctio tua, * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum et éxitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. 8. d. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum et terram.

PSALMUS 129.

De profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus; * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum rédemptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. 8. G. Si iniquitátes observáveris, Dómine; Dómine, quis sustinébit?

PSALMUS 137.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo, * quóniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum;

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua et veritáte tua; * quóniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini:

Quóniam excelsus Dóminus, et humília réspicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendisti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. 2. D. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne despícias.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a

Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; et eum qui venit ad me non ejíciam foràs. *Joan.* 6.

Secretò, Pater : *altâ voce,* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In memória ætérna erunt justi; ℟. Ab auditióne mala non timébunt.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum.

℣. Credo vidére bona Dómini, ℟. In terra vivéntium.

Psalmus 145.

Lauda, ánima mea, Dóminum : * laudábo Dóminum in vita mea; psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos : * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas : pupíllum et víduam suscípiet; * et vias peccatórum disperdet.

Regnábit Dóminus in sécula : * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

Réquiem ætérnam, etc.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo,

In depositione Pontificis.

Orémus. Oratio.

Deus, qui inter apostólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* pontificáli fecisti dignitáte vigére : præsta, ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio; Per Dóminum nostrum.

In depositione Sacerdotis.

Oratio.

Deus, qui inter dispensatóres mysteriórum tuórum, fámulum tuum *N.* ascríbere voluisti : tríbue, quæsumus, ut à carnis vínculis absolútus, cum iis qui bene ministráverint, partem recípere, et in gáudium tuum intráre mereátur; Per Dóminum.

In depositione Defuncti.

Oratio.

Pro Diacono, post litteram N. *additur* Diáconi.

Inclina, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur; ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc século migráre jussisti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consortem; Per Dóminum.

In depositione Defunctæ.

ORATIO.

Quæsumus Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ *N.* et à contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue; Per Dóminum.

In Anniversario.

ORATIO.

Deus indulgentiárum, Dómine, da ánimæ * fámuli tui *N.* (Pontíficis, *vel* Sacerdótis) [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus famulórum tuórum *N.* et *N.* quorum] [*vel* famulárum tuárum *N.* et *N.* quarum] anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem; Per.

In secundis Anniversariis et deinceps, adduntur sequentes Orationes.

Pro Benefactoribus.

ORATIO.

Deus, véniæ largítor, et humánæ salútis amátor: quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congregatiónis fratres, propinquos, et benefactóres, qui ex hoc sǽculo transiérunt, beátâ Maríâ semper vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Pro omnibus Defunctis.

ORATIO.

Fidelium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum: ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur; Qui vivis et regnas.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur:

Requiescant in pace.

℟. Amen.

¶ *Privatim pro patre et matre.*

ORATIO.

Deus, qui nos patrem et matrem honoráre præcepisti: miserére clementer animábus patris mei ac matris meæ, eorumque peccáta dimitte; meque eos in ætérnæ claritátis gáudio fac vidére; Per Dóminum.]

AD VIGILIAS.

Vigiliæ dicuntur cum tribus Nocturnis in Depositione corporis, et in omnibus Anniversariis ritu duplici celebrandis. In iis verò, quæ ritu simplici fiunt, ubi dicitur unicum Nocturnum, Feriâ II et V dicitur primum; Feriâ III et VI secundum; Feriâ IV et Sabbato, tertium.

IN I NOCTURNO.

Ps. Verba mea, 64.

Ant. 7. ç. Dómine, deduc me in justítia tua: propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam.

Ps. Dómine, ne in furóre... Miserére meî, 41.

Ant. 8. G. Salvum me fac propter misericórdiam tuam; quóniam non est in morte qui memor sit tuî.

Ps. Usquequo, Dómine, 58.

Ant. 3. c. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi; ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

Secretò, Pater : *altâ voce;* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, sine Benedictione, et sine titulo.

Lectio i. *Job.* 7.

Parce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid apponis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, et súbitò probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi : quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quare posuisti me contrárium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum? et quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam; et si mane me quæsíeris, non subsistam. *In fine Lectionum nihil additur.*

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut crémium aruérunt : * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ii. *Job* 10.

Tædet ánimam meam vitæ meæ : dimittam adversùm me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo : Noli me condemnáre; índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, si calumniéris me, et ópprimas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt? aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora; ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cum sit nemo qui de manu tua possit erúere. Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu; et sic repente præcípitas me? Memento, quæso, quod sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut cáseum me coagulasti? Pelle et cárnibus vestisti me, óssibus et nervis compegisti me. Vitam et misericórdiam tribuisti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Peccávi valde; sed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui, quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor. 2 *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iii. *Job* 10.

Quare de vulva eduxisti me? qui útinam consumptus essem, ne óculus me vidéret. Fuissem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum.

Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi? Dimitte ergo me, ut plangam páululùm dolórem meum, ántequam vadam, et non revertar, ad terram tenebrósam et opertam mortis calígine, terram misériæ et tenebrárum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aspíciam; expectábo Deum salvatórem meum; consurgam cùm sédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit: * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II NOCTURNO

Ps. Dóminus regit me, 86.

Ant. 6. F. In médio umbræ mortis non timébo mala, quóniam tu mecum es, Dómine.

Ps. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam, 34.

Ant. 8. G. Delicta juventútis meæ, et ignorántias meas ne memíneris, Dómine.

Ps. Dóminus illuminátio mea. 85.

Ant. 4. E. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram; ℟. Ut inhábitem in domo Dómini. *Ps.* 26.

LECTIO IV. *Job* 13.

QUANTAS hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delicta ostende mihi. Cur fáciem tuam abscondis, et arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris. Scribis enim contra me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, et observasti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerasti; qui quasi putrédo consumendus sum, et quasi vestimentum quod coméditur à tínea.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo, et ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus. * Etiamsi. *Job.* 13. *Rom.* 13.

LECTIO V. *Job* 14.

HOMO natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur. et fugit velut umbra, et nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium. Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est; constituisti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululum ab eo, ut quiescat, donec optáta véniat sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hi, qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergo et salúbris

est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, et opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta. 2 *Mach.* 12. 1 *Cor.* 3.

Lectio vi. *Job* 14.

Quis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, et abscondas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus in quo recordéris meî? Putasne mórtuus homo rursum vivat? Cunctis diébus, quibus nunc mílito, expecto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi : óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dínumerasti : sed parce peccátis meis.

℟. Dómine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel : noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemisti nos Deo in sánguine tuo. * Audi. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

IN III NOCTURNO.

Ps. Dixi : Custódiam, 91.

Ant. 2. D. Amove à me plagas tuas, Dómine : áuribus pércipe lácrymas meas.

Ps. Beátus qui intélligit, 110.

Ant. 3. b. Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat? Dómine, miserére meî, et resúscita me.

Ps. Quemádmodum, 69.

Ant. 8. G. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum, quando véniam et apparébo ante fáciem Dei?

℣. Quare tristis es, ánima mea; et quare conturbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi. *Ps.* 41.

Lectio vii. *Job* 16 *et* 17.

Breves anni tránseunt; et sémitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur, dies mei breviabuntur, et solum mihi súperest sepulcrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine et pone me juxta te; et cujusvis manus pugnet contra me.

℟. Scio quod Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem; * Et. *Job* 19. 1 *Cor.* 15.

Lectio viii. *Job* 17.

Dies mei transiérunt; cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, infernus domus mea est; et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi : Pater meus es; Mater mea et soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea? et patiéntiam meam quis consíderat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt, álii

in vitam ætérnam, et álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur : * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1 *Cor.* 15.

LECTIO IX. *Job* 19.

PELLI meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum; et derelicta sunt tantúmmodo lábia circa dentes meos. Miserémini meî, miserémini meî, saltem vos amíci mei; quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo et plumbi lámina, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quod Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum : et rursum circúmdabor pelle meâ, et in carne mea vidébo Deum meum; quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me : non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum : * Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua : § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Dómine Deus, rex seculórum, solus pius es : * Exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua : intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Miserére meî, Dómine, fili David : Dómine, ádjuva me; † Benigna est misericórdia tua : intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónem delictórum. § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

Repetitur ℟ Líbera *usque ad* ℣ Dómine.

¶ *Quando Vigiliæ celebrantur mane, prætermissis quæ sequuntur, continuò inchoantur Laudes.*]

℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobiscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABSOLVE, quæsumus Dómine, ánimam * fámuli tui *N.* (Pontíficis *vel* Sacerdótis, *vel* Diáconi) [*vel* fámulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas * famulórum tuórum *N* et *N.* *vel* famulárum tuárum *N* et *N.*] et ánimas ómnium fidélium defunctórum ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória, inter sanctos et electos tuos resuscitáti respírent; Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et séculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

AD LAUDES.

Ps. Miserére, 127.

Ant. 1. *g.* Secundùm mul-

titúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

Ps. Te decet hymnus, 66.

Ant 8. G. Exaudi, Deus, oratiónem meam : ad te omnis caro véniet.

Ps. Dómine, exaudi... áuribus pércipe, 119.

Ant. 4. E. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

CANTICUM. *Baruch* 3.

DOMINE omnípotens, Deus Israel, * ánima in angústiis, et spíritus ánxius clamat ad te :

Audi, Dómine, et miserére, quia Deus es miséricors; * et miserére nostrî, quia peccávimus ante te.

Quia tu sedes in sempiternum, * et nos períbimus in ævum?

Dómine omnípotens, Deus Israel, * audi nunc oratiónem mortuórum Israel,

Et filiórum ipsórum qui peccavérunt ante te, et non audiérunt vocem Dómini Dei sui : * et agglutináta sunt nobis mala,

Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; * sed memento manûs tuæ, et nóminis tui in témpore isto :

Quia tu es Dóminus Deus noster; * et laudábimus te, Dómine.

Ant. 2. D. Miserére nostrî, Dómine; quia peccávimus ante te.

Ps. Laudáte Dóminum in sanctis ejus, 49.

Ant. 7. b. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Ego sum resurréctio et vita : qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; et omnis qui vivit et credit in me, non moriétur in æternum. *Joan.* 11.

Pater *et cetera ut suprà in Vesperis,* xcix, *excepto quod loco Psalmi* Lauda, *dicitur Ps.* De profundis, xcviij.

PRÆPARATIO AD MISSAM

PRO OPPORTUNITATE SACERDOTIS FACIENDA.

Psal. Quàm dilecta 86. Benedixisti, 47. Inclína, Dómine, *cum sua divis.* 128. Crédidi, 89. De profundis clamávi, 74.

Ant. Dómine, memor esto meî; et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea. *Tob.* 3.

PRECES.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, etc.

℣. Et ne nos indúcas, etc.

℣. Ego dixi, Dómine, miserére meî : ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

...

℣. Convértere, Dómine; úsquequo? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam, ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Ab occultis meis munda me, Dómine, ℟. Et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18.

℣. Dómine, exaudi, etc.

Orémus.

Aures tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, et grátiâ sancti Spíritûs illúmina cor nostrum; ut tuis mystériis dignè ministráre, teque æternâ caritáte dilígere mereámur.

Deus, cui omne cor patet, et ómnis voluntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum; purífica per infusiónem sancti Spíritûs cogitatiónes cordis nostri, ut te perfectè dilígere, et dignè laudáre mereámur.

Ure igne sancti Spíritûs renes nostros et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Mentes nostras, quæsumus Dómine, Paraclétus qui à te procédit illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

Adsit nobis, quæsumus Dómine, virtus Spíritûs sancti; quæ et corda nostra clementer expurget, et ab ómnibus tueátur adversis.

Deus, qui corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuisti: da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

Conscientias nostras, quæsumus Dómine, visitando puríf\-ica; ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem: Qui tecum vivit et regnat Deus. ℟. Amen.

FORMULA INTENTIONIS.

Gregorius Papa XIII concessit cuilibet Sacerdoti, hanc formulam devotè ante Missam recitanti, quinquaginta annorum Indulgentiam.

Ego volo celebráre Missam et confícere Corpus et Sánguinem Dómini nostri Jesu Christi, juxta ritum sanctæ Románæ Ecclésiæ, ad laudem omnipotentis Dei, totiusque Cúriæ triumphantis; ad utilitátem meam, totiusque Cúriæ militantis; pro ómnibus qui se commendavérunt oratiónibus meis in génere et in spécie, et pro felíci statu sanctæ Románæ Ecclésiæ. Amen.

Gáudium cum pace, emendatiónem vitæ, spátium veræ pœniténtiæ, grátiam et consolatiónem sancti Spíritûs, perseverántiam in bonis opéribus, tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. Amen.

Sacerdos dicat, cùm lavat manus.

Da, Dómine, virtútem má-

nibus meis, ad abstergendam omnem máculam, ut sine pollutióne mentis et córporis váleam tibi servíre.

Ad Amictum.

Impóne, Dómine, cápiti meo gáleam salútis, ad expugnandos diabólicos incursus.

Ad Albam.

Dealba me, Dómine, et munda cor meum; ut in sánguine Agni dealbátus, gáudiis pérfruar sempiternis.

Ad Cingulum.

Præcinge me, Dómine, cíngulo puritátis, et extingue in lumbis meis humórem libídinis, ut máneat in me virtus continéntiæ et castitátis.

Ad Manipulum.

Mérear, Dómine, portáre manípulum fletûs et dolóris, ut cum exultatióne recípiam mercédem labóris.

Ad Stolam.

Redde mihi, Dómine, stolam immortalitátis, quam pérdidi in prævaricatióne primi parentis, et quamvis indignus accédo ad tuum sacrum Mystérium, mérear tamen gáudium sempiternum.

Ad Casulam.

Dómine, qui dixisti : Jugum meum suáve est, et onus meum leve; fac ut istud portáre sic váleam, quod cónsequar tuam grátiam. Amen.

GRATIARUM ACTIO POST MISSAM.

Ps. Dóminus regit me, 86. Benedícam Dóminum, *cum sua divisione,* 87. Bénedic, ánima mea, Dómino, et ómnia, *cum sua divisione,* 70.

Ant. O quàm suávis est, Dómine, Spíritus tuus! qui, ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esurientes reples bonis, dívites dimittens inánes. *Sap.* 12 *et* 16. *Luc.* 1.

PRECES.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, etc.

℟. Et ne nos indúcas, etc.

℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : ℟. Escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

℣. Quid est homo, quod memor es ejus? ℟. Aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

℣. Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea; ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis; ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* 113.

℣. Nunc dimittis servum tuum, Dómine, secundùm verbum tuum, in pace; ℟. Quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. *Luc.* 2.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

VISITA, quæsumus Dómine, famíliam tuam: et corda sacris dicáta mystériis pervígili tuére pietáte; ut remédia salútis ætern æ, quæ te miserante per-

cípiunt, te protegente custódiant.

Quæsumus, Dómine, Deus noster, ut quos divínâ tríbuis participatióne gaudére, humánis non sinas subjacére perículis.

Cognoscimus, Dómine, tuæ circa nos cleméntiæ largitátem: et ídeo fiduciáliùs implorámus, ut quos páscere non désinis imméritos, et dignè tibi servíre perfícias, et donis uberióribus prosequáris.

Majestatem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ne períre patiáris quibus tanta remédia providisti; sed cum divíni frequentatióne mystérii crescat nostræ salútis effectus.

Actiones nostras, quæsumus Dómine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Adjuvet nos grátia tua, omnípotens Deus; ut qui offícium sacerdotále suscépimus, dignè ac devótè tibi in omni puritáte et consciéntia bona famulári valeámus: et si non póssumus in tanta innocéntia vitæ conversári ut debémus, concéde nobis tamen dignè flere mala quæ géssimus, et in spíritu humilitátis, ac bonæ voluntátis propósito tibi fervéntiùs de cétero deservíre; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

ABSOLUTIONIS FORMA
IN SACRAMENTO POENITENTIÆ.

Antequam confiteatur, Pœnitens dicit: Benedic mihi, Pater, quia peccávi.

Sacerdos subjungit:

Dóminus sit in corde tuo, et in lábiis tuis; ut verè et integrè confiteáris ómnia peccáta tua; in nómine Patris, et † Fílii, et Spíritûs sancti. Amen.

Deinde Pœnitens dicit: Confíteor Deo, etc. *usque ad* meâ culpâ; *et post Confessionem reliqua prosequitur.*

Tum Sacerdos, aperto capite, dicit:

Misereatur tuí omnípotens Deus, et dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. Amen.

Indulgentiam, absolutiónem, † et remissiónem peccatórum tuórum tríbuat tibi omnípotens et miséricors Dóminus. Amen.

Injunctâ verò pœnitentiâ, operto capite, dexterâ super caput Pœnitentis extensâ, eum absolvit hoc modo:

Dominus noster Jesus Christus qui est summus Póntifex, per suam piíssimam misericórdiam, te absolvat; et ego,

auctoritáte ipsius, mihi, licèt indigníssimo, concessâ, absolvo te, in primis, ab omni vínculo excommunicatiónis, (suspensiónis) et interdicti, in quantum possum et índiges: Deinde, Ego te absolvo à peccátis tuis; in nómine Patris, et Fílii, † et Spíritûs sancti. Amen.

Si Pœnitens si laicus, omittitur vox suspensiónis.

Deinde manum removens, aperto capite, subdit: Pássio Dómini nostri Jesu Christi, mérita beátæ Maríæ Vírginis, et ómnium Sanctórum, suffrágia sanctæ matris Ecclésiæ, quidquid boni féceris, et mali sustinúeris, váleant tibi in remissiónem peccatórum, augmentum grátiæ, et præmium vitæ ætérnæ. Amen.

Urgente verò aliquâ gravi necessitate, in periculo mortis, breviter dicere poterit:

Ego te absolvo ab ómnibus censúris et peccátis; in nómine Patris, et Filii, † et Spíritûs sancti. Amen.

BENEDICTIO
CUM INDULGENTIA PLENARIA IMPERTIENDA FIDELIBUS IN ARTICULO MORTIS CONSTITUTIS,

Juxta formam à Benedicto Papa XIV traditam.

Benedictio in Articulo mortis, cùm soleat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, et Extremæ Unctionis, illis Infirmis, qui vel illam petierint, dum sanâ mente et integris sensibus erant; seu verisimiliter petiissent, vel dederint signa contritionis; impertienda iisdem est, etiamsi postea linguæ ceterorumque sensuum usu sint destituti, aut in delirium vel amentiam inciderint. Excommunicatis verò, impœnitentibus, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omnino deneganda.

Sacerdos, ingrediendo cubiculum ubi jacet Infirmus, dicat:

Pax huic dómui,

℟. Et ómnibus habitántibus in ea.

Deinde Infirmum, cubiculum, et circumstantes aspergat Aquâ benedictâ, dicendo Antiphonam:

Asperges me, Dómine, et mundábor; lavábis me, et super nivem dealbábor.

Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, et absolvat. Si confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus Benedictionis efficacia ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat atque hortetur, ut morbi incommoda ac dolores in anteactæ vitæ expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultro acceptandum quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnarum, quas peccando promeruit. Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens, fore ut ex divinæ munificentiæ largitate eam pœnarum remis-

sionem, et vitam sit consecuturus æternam. Postea dicat :

℣. Adjutórium nostrum † in nómine Dómini,

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Ant. Ne reminiscáris, Dómine, delicta fámuli tui, [*vel* ancillæ tuæ] neque vindictam sumas de peccátis ejus.

Kyrie, eléison. ℟. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster, etc.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem;

℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvum fac servum tuum [*vel* ancillam tuam],

℟. Deus meus, sperantem in te.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam;

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobiscum;

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Clementissime Deus, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui néminem vis perire in te credentem atque sperantem; secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice propítius fámulum tuum *N.* quem [*vel* fámulam tuam *N.* quam] tibi vera fides et spes christiána commendant. Vísita eum [*vel* eam] in salutári tuo; et per Unigéniti tui Passiónem et Mortem, ómnium ei delictórum suórum remissiónem et véniam clementer indulge; ut ejus ánima, in hora éxitûs sui, te júdicem propitiátum inveniat, et in sánguine ejusdem Fílii tui ab omni mácula ablúta, transire ad vitam mereátur æternam; Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Tunc facta ab Infirmo vel ab uno ex assistentibus Confessione generali, Confiteor, etc. *Sacerdos dicat* Misereátur, etc. *deinde :*

Dominus noster Jesus Christus, Fílius Dei vivi, qui beáto Petro Apóstolo suo dedit potestátem ligandi atque solvendi, per suam piíssimam misericórdiam recípiat confessiónem tuam, et restítuat tibi stolam primam, quam in baptísmate recepisti; et ego, facultáte mihi ab Apostólica Sede tribúta, Indulgéntiam plenáriam et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo. In nómine Patris, et Fílii, † et Spíritûs sancti.

℟. Amen.

Per sacrosancta humánæ reparatiónis mystéria, remittat tibi omnípotens Deus omnes præsentis et futúræ vitæ pœnas, Paradísi portas apériat, et ad gáudia sempiterna perdúcat. ℟. Amen.

Benedícat te omnípotens Deus, Pater, et Fílius, † et Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Si verò Infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum precum recitandarum suppetat tempus, statim Sacerdos Benedictionem ei impertiatur, dicendo : Dóminus noster, etc. *ut suprà.*

AD PETENDAM SPIRITUS SANCTI GRATIAM

HYMNUS.

Veni, creátor Spíritus,
Mentes tuórum vísita;
Imple supernâ grátiâ
Quæ tu creasti péctora.

Qui Paraclétus díceris,
Donum Dei altíssimi,
Fons vivus, ignis, cáritas,
Et spiritális únctio.

Tu septiformis múnere,
Dextræ Dei tu dígitus,
Tu ritè promissum Patris,
Sermóne ditans gúttura.

Accende lumen sénsibus,
Infunde amórem córdibus,
Infirma nostri córporis
Virtúte firmans pérpeti.

Hostem repellas lóngiùs,
Pacemque dones prótinus;
Ductóre sic te prævio
Vitémus omne nóxium.

Per te sciámus da Patrem,
Noscámus atque Fílium:
Te utriusque Spíritum
Credámus omni témpore.

Sit laus Patri, laus Fílio:
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.
Amen.

℣. Emitte Spíritum tuum, et creabuntur; ℟. Et renovábis fáciem terræ. *Ps.* 103.

Orémus. Oratio.

Deus, qui corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuisti: da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére; Per Christum.

Pro gratiis Deo agendis.

Post Canticum Te Deum, 133, *dicitur:*

℣. Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu; ℟. Laudémus et superexaltémus eum in sécula.

Orémus. Oratio.

Deus, cujus misericórdiæ non est númerus, et bonitátis infinítus est thesaurus: piíssimæ majestáti tuæ pro collátis donis grátias ágimus, tuam semper cleméntiam exorantes; ut qui peténtibus postuláta concédis, eosdem non déserens, ad præmia futúra dispónas; Per Christum.

LITANIÆ SS. NOMINIS JESU.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserére nobis.
Fili redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Jesu Fili Dei vivi, mis.
Jesu splendor Patris, mis.
Jesu candor lucis æternæ, miserére nobis.

Jesu Rex glóriæ, miserére nobis.
Jesu sol justítiæ, mis.
Jesu fili Maríæ Vírginis, miserére nobis.
Jesu amábilis, mis.
Jesu admirábilis, mis.
Jesu Deus fortis, mis.
Jesu Pater futúri séculi, miserére nobis.
Jesu magni consílii Angele, miserére nobis.
Jesu potentíssime, mis.
Jesu patientíssime, mis.
Jesu obedientíssime, mis.
Jesu mitis et húmilis corde, miserére nobis.
Jesu amátor castitátis, miserére nobis.
Jesu amátor noster, mis.
Jesu Deus pacis, mis.
Jesu auctor vitæ, mis.
Jesu exemplar virtútum, mis.
Jesu zelátor animárum, mis.
Jesu Deus noster, mis.
Jesu refúgium nostrum, mis.
Jesu pater páuperum, mis.
Jesu thesaurus fidélium, mis.
Jesu bone Pastor, mis.
Jesu lux vera, mis.
Jesu sapiéntia æterna, mis.
Jesu bónitas infiníta, mis.
Jesu via et vita nostra, mis.
Jesu gáudium Angelórum, miserére nobis.
Jesu rex Patriarchárum, miserére nobis.
Jesu magister Apostolórum, miserére nobis.
Jesu doctor Evangelistárum, miserére nobis.
Jesu fortitúdo Mártyrum, miserére nobis.
Jesu lumen Confessórum, miserére nobis.
Jesu púritas Vírginum, miserére nobis.
Jesu coróna Sanctórum ómnium, miserére nobis.
Propítius esto, parce nobis Jesu.
Propítius esto, exaudi nos Jesu.
Ab omni malo, líbera nos Jesu.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera nos Jesu.
Ab insídiis diáboli, líbera.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos Jesu.
A morte perpétua, líbera.
A neglectu inspiratiónum tuárum, líbera nos Jesu.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera.
Per Infántiam tuam, líbera.
Per diviníssimam vitam tuam, líbera nos Jesu.
Per labóres tuos, líbera.
Per agóniam et Passiónem tuam, líbera nos Jesu.
Per Crucem et derelictiónem tuam, líbera nos Jesu.
Per languóres tuos, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera nos Jesu.
Per Resurrectiónem tuam, líbera nos Jesu.
Per Ascensiónem tuam, líbera nos Jesu.
Per gáudia tua, líbera.
Per glóriam tuam, líbera.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, parce nobis Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, exaudi nos Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, miserére nobis Jesu.

Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.

℣. Confitébimur tibi, Deus;
℟. Et invocábimus nomen tuum. *Ps.* 74.

Orémus. Oratio.

Domine Jesu, cujus Nomen nemo dícere potest, nisi in Spíritu sancto; concéde, quæsumus, ut in eódem Spíritu sacratíssimum Nomen tuum invocantes, salvos fácias à peccátis; Qui vivis et regnas cum Deo Patre, in unitáte ejusdem Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula.

LITANIÆ BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserére nobis.
Fili redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo Vírginum, ora.
Mater Christi, ora.
Mater divínæ grátiæ, ora.
Mater puríssima, ora.
Mater castíssima, ora.
Mater inviolâta, ora.
Mater intemeráta, ora.
Mater amábilis, ora.
Mater admirábilis, ora.
Mater Creatóris, ora.
Mater Salvatóris, ora.
Virgo prudentíssima, ora.
Virgo veneranda, ora.
Virgo prædicanda, ora.
Virgo potens, ora.
Virgo clemens, ora.
Virgo fidélis, ora.
Spéculum justítiæ, ora pro nobis.
Sedes Sapiéntiæ, ora.
Causa nostræ lætítiæ, ora.
Vas spirituále, ora.
Vas honorábile, ora.
Vas insigne devotiónis, ora.
Rosa mystica, ora.
Turris Davídica, ora.
Turris ebúrnea, ora.
Domus áurea, ora.
Fœderis arca, ora.
Jánua cœli, ora.
Stella matutína, ora.
Salus infirmórum, ora.
Refúgium peccatórum, ora.
Consolátrix afflictórum, ora.
Auxílium Christianórum, ora pro nobis.
Regína Angelórum, ora.
Regína Patriarchárum, ora.
Regína Prophetárum, ora.
Regína Apostolórum, ora.
Regína Mártyrum, ora pro nobis.
Regína Confessórum, ora pro nobis.
Regína Vírginum, ora pro nobis.
Regína Sanctórum ómnium, ora pro nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, exaudi nos, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, miserére nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix; ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus. ORATIO.

DA, quæsumus Dómine, pópulo tuo inviolábilem fidei firmitátem : ut, qui Unigénitum tuum in tua tecum glória sempiternum, in veritáte nostri córporis natum de matre Vírgine confitentur, per ejusdem sanctíssimæ Vírginis intercessiónem, et à præséntibus liberentur adversis, et mansúris gáudiis inserantur; Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

ANTE PRANDIUM.

BENEDICITE. ℟. Dóminus. Oculi ómnium in te sperant, Dómine; et tu das escam illórum in témpore opportúno : áperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto : Sicut erat in princípio, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

BENEDIC, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Si fiat lectio, Lector dicit: Jube, domne, benedícere.

Bened. Mensæ cœlestis partícipes fáciat nos Rex ætern æ glóriæ. ℟. Amen.

In fine lectionis, dicitur : Tu autem, Dómine, miserére nostri. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO POST PRANDIUM.

CONFITEANTUR tibi, Dómine, ómnia ópera tua; et Sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Glória Patri, etc.

Qui benedixit mensam, dicit :

AGIMUS tibi grátias, omnípotens Deus, pro universis benefíciis tuis; Qui vivis et regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Deinde procedendo ad Ecclesiam, dicitur Ps. Miserére, 127. *Si verò non procedatur, dicitur Ps.* Laudáte Dóminum, omnes gentes, 118 : *qui Psalmus*

semper dicitur, quando absolvitur Gratiarum actio in loco refectionis.

In fine Psalmi dicitur Glória Patri; *deinde* Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dispersit, dedit paupéribus; ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea; ℟. Audiant mansuéti, et lætentur. *Ps.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedictum, ℟. Ex hoc nunc, et usque in séculum. *Ps.* 112.

Retribuere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen sanctum tuum, vitam ætcrnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Submissè. Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ

ANTE COENAM.

Benedicite. ℟. Dóminus. Edent páuperes, et saturabuntur; et laudábunt Dóminum qui requírunt eum: vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21. Glória Patri, etc. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò,* Pater noster: *altâ voce:* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

Benedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Ad lect. Bened. Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex ætcrnæ glóriæ.

℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO

POST COENAM.

Memoriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto;

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

Qui benedixit mensam, dicit:

Benedictus Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis; Qui vivit et regnat in sécula seculórum. ℟. Amen.

Psalmus et reliqua, ut suprà, cxiv.

In Jejuniis, *ad refectionem fit Benedictio mensæ et Gratiarum actio, ut notatum est pro Cœna.*

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur, in singulari; si cum sociis, in plurali, ut sequitur:

In Cant. Benedictus, 134.

Ant. 5. C. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et miséricors Dóminus : et Angelus Ráphael comitétur nobiscum in via, ut cum pace, salúte, et gáudio, revertámur ad própria.

PRECES.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus, sperantes in te. *Ps.* 85.

℟. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Nihil profíciat inimícus in nobis, ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88.

℣. Benedictus Dóminus die quotídie; ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. *Ps.* 67.

℣. Vias tuas, Dómine, demonstra nobis, ℟. Et sémitas tuas édoce nos. *Ps.* 24.

℣. Utinam dirigantur viæ nostræ ℟. Ad custodiendas justificatiónes tuas! *Ps.* 118.

℣. Erunt prava in directa, ℟. Et áspera in vias planas. *Is.* 40.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Orémus.

Deus, qui fílios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecisti, quique Magis iter ad te, stellâ duce, pandisti: tríbue nobis, quæsumus, iter prósperum, tempusque tranquillum; ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demum ad æternæ salútis portum perveníre felíciter valeámus.

Deus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum edúctum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodisti; quæsumus ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis, Dómine, in procinctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore tegumentum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, prósperè perveniámus, et demum incólu-

mes ad própria redeámus.

Adesto, quæsumus Dómine, supplicatiónibus nostris : et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes, tuo semper protegámur auxílio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; et beáti Joannis Præcursóris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini.

℟. Amen.

CANONES.

De Festo SS. Trinitatis, et pueris in ejus et ceterorum mysteriorum fide instituendis; tum de solemnitate Corporis Christi, et latriæ cultu interno et externo ei debito.

DOMINICA PRIMA POST PENTECOSTEN. IN FESTO SS. TRINITATIS.

Ex Concílio Carthaginensi secundo. *an.* 390. *c.* 1.

†GENETHLIUS Epíscopus dixit: Ad corroborandas fratrum mentes, ea proponenda sunt quæ à Pátribus certâ dispositióne accépimus; ut Trinitátis quam in nostris sénsibus consecrátam retinémus, id est, Patris, Fílii, et Spíritûs sancti unitátem, quæ nullam nóscitur habére differéntiam, sícuti didícimus, ita pópulos instruámus. Ab universis Epíscopis dictum est: Planè sic crédimus, sic tenémus, sic docéri vólumus, fidem Apostólicam cum vestra doctrína sequentes.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi sexto. 829. *l.* 1. *c.* 6.

QUONIAM fides Christi ubíque pollet, et párvuli de christiánis paréntibus nati, ántequam ad intelligíbilem ætátem véniant, Baptísmatis sacramenta percípiunt; necesse est ut quod imbecillis ætas nequívit, intelligíbilis díscere sátagat: quod, quia ab usu propter quorumdam (Sacerdótum) incúriam recessit, quantæ sit negligéntiæ quantíque discríminis, satis dici non potest.

FERIA TERTIA.

Ex Statútis synodálibus Eustáchii de Belláio, Parisiensis Epíscopi. 1557. *c.* 25.

CUM baptizáti infantes adulti fúerint, ad eórum excitandam fidem et spem, multùm pértinet ut intélligant se à Deo Patre récipi in grátiam, adoptári in fílios, et sibi ab eódem Patre tradi jus hæreditátis bonórum cœléstium; à Christo Dei Fílio omne suum méritum pendére, ab eo fratrum loco habéri, et fíeri cohærédes regni cœlestis; à Spíritu sancto excitári, et confirmári in fide.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo. 1579. *Part.* 1. *tit.* 2.

CONFESSARII gravíssimam pœniténtiam impónant, itemque Concionatóres divínam ultiónem denúntient, et pátribusfamílias, et dóminis, qui, nullà aut saltèm parvâ diligéntiâ adhíbitâ, omnem ratiónem non íneunt, ut sui líberi ac fá-

muli christiánam doctrínam addiscant, neque iis quos in famulátu habent, tantum diébus saltèm festis vácui témporis concédunt, quo in Ecclésias ubi ea doctrína tráditur, ad illam percipiendam conveníre possint.

FERIA QUINTA.
IN FESTO CORPORIS CHRISTI.

Ex Concílio Tridentíno.
1551. *Sess.* 13. *de Euch. c.* 5.

DECLARAT sancta Synodus piè et religiósè ádmodum in Dei Ecclésiam inductum fuisse hunc morem, ut síngulis annis, peculiári et festo die, præcelsum et venerábile (Eucharístiæ) Sacramentum singulári veneratióne ac solemnitáte celebrarétur, utque in Processiónibus reverenter et honorífìcè illud per vias et loca pública circumferrétur. Christiáni omnes singulári significatióne gratos et mémores testentur ánimos erga commúnem Dóminum et Redemptórem, pro tam ineffábili et planè divíno benefício.

FERIA SEXTA
INTRA OCTAVAM.

Ex Concílio Tridentíno.
Ibid. can. 4.

SI quis díxerit, peractâ consecratióne, in admirábili Eucharístiæ Sacramento non esse corpus et sánguinem Dómini nostri Jesu Christi, sed tantùm in usu, dum súmitur; non autem antè vel post, et in hóstiis seu partículis consecrátis, quæ post communiónem reservantur vel supersunt, non remanére verum corpus Dómini; anáthema sit.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno.
Ibid. cap. 5.

NULLUS dubitandi locus relínquitur quin omnes Christi fidéles, pro more in Cathólica Ecclésia semper recepto, latríæ cultum qui vero Deo debétur, sanctíssimo Eucharístiæ Sacramento in veneratióne exhíbeant. Neque enim ídeo minùs est adorandum, quòd fúerit à Christo Dómino, ut sumátur, institútum: nam illum eumdem Deum præsentem in eo adesse crédimus, quem Pater æternus introdúcens in orbem terrárum, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei; quem Magi procidentes adoravérunt; quem in Galilæa ab Apóstolis adorátum fuisse Scriptúra testátur.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Ex Concílio Tridentíno.
Ibid. c. 6.

CONSUETUDO asservandi in sacrário sanctam Eucharístiam ádeo antíqua est, ut eam séculum étiam Nicæni Concílii agnóverit. Porrò deferri ipsam sacram Eucharístiam ad infirmos, et hunc usum dili-

genter in Ecclésiis conservári, præterquam quòd cum summa æquitáte et ratióne conjunctum est, tum multis in Concíliis præceptum invenítur, et vetustíssimo Cathólicæ Ecclésiæ more est observátum. Quare sancta hæc Synodus retinendum omníno salutárem hunc et necessárium morem státuit.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Turonensi.

Ante 900. *can.* 70, 71.

Omnis Présbyter hábeat pyxidem aut vas Sacramento dignum, ubi corpus Domínicum diligenter recondátur ad viáticum recedéntibus à século; semperque sit super altáre obserátum. Illud étiam annectendum vidétur, ut oblatiónes quæ in altári offeruntur, de sábbato in sábbatum semper innoventur: quia panes propositiónis qui supra mensam Dómini ponebantur, à sábbato in sábbatum semper mutabantur.

FERIA TERTIA.

Ex Statútis synodálibus Odónis de Solíaco, Parisiensis Epíscopi.

Circa 1197. *Syn.* 1. *cap. de Sacr. altaris.*

Non permittant Presbyteri Diáconos deferre infirmis sacrosanctum corpus Dómini, nisi in necessitáte cùm Sacerdos absens fúerit; sed semper Sacerdótes cum magna reveréntia déferant et maturitáte, in pyxide bene clausa propter casum, et cum lucerna præcedente, cantantes Psalmos Pœnitentiáles cum Litánia pro infirmo, eundo et redeundo, et álias Orationes. Sic enim débitum persolvunt infirmo, et audientes invitant ad exhibendam Deo reveréntiam, et honórem, et oratiónem.

FERIA QUARTA.

Ex Statútis synodálibus Odónis de Solíaco, Parisiensis Epíscopi. *Ibid.*

Summa reveréntia et honor máximus sacris altáribus exhibeátur, et máximè ubi sacrosanctum corpus Dómini reservátur, et Missa celebrátur. Frequenter moneantur Láici, ubicumque víderint deferri corpus Dómini, ut statim génua flectant, tanquam Dómino et Creatóri suo; et junctis mánibus, quoadusque transíerit, orent. In pulcrióri parte altáris, cum summa diligéntia et honestáte, sub clave sacrosanctum corpus Dómini custodiátur.

FERIA QUINTA.

OCTAVA CORPORIS CHRISTI.

Ex Statútis synodálibus Francisci Harlæi, Parisiensis Archiepíscopi.

1674. *art.* 29.

† Nunquam in Capellis, nunquam ad piæ cujúslibet Confraternitátis altária quibuscumque in ecclésiis, tum secuáribus, tum regulláribus, exemptiónem quamvis prætendéntibus

tendéntibus, vel étiam sub Indulgentiárum solemnitáti annexárum prætextu, exponétur sanctíssimum Eucharístiæ Sacramentum. Nunquam páriter ad majus altáre exponátur; nec in Processiónibus, sine expressa Pontíficis licéntia, ipsáque scripto consignáta, circumferátur, nisi decurrente Octávâ Festi Córporis Christi. Ne ítidem ad incéndia compescenda deferatur, sub quocumque prætextu.

De Sacramentis Viatici et Extremæ-Unctionis, et reliquo sacerdotali ministerio erga infirmos.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Narbonensi.

1609. *can.* 32.

INVIGILENT Párochi supra gregem, et paráti semper sint, ne per illórum negligéntiam, aut párvuli sine Baptismo, aut adulti sine Sacramentis Pœniténtiæ, Communiónis, et Extrémæ-Unctiónis moriantur. Infirmos sæpius vísitent et consolentur, ac de salúte ánimæ móneant. Olea sancta intra cremérias nítidas, mundas, et non fractas, distinctè custódiant. Per seipsos Sacramenta ministrent, et múnera atque offícia suárum Ecclesiárum præstent: neque ab ipsis étiam secundáriis, (seu Vicáriis) nisi justâ causâ detenti, fíeri aut ministrári permittant. Tu autem, Dómine.

SABBATO.

Ex Statútis synodálibus Stéphani de Pontécaro Parisiensis Epíscopi.

1508. *tit. de Pœnit.*

CUM sit ánima multùm pretiósior córpore, præcípimus médicis córporum, ut, cùm eos ad infirmos vocári contígerit, ipsos ante ómnia móneant et indúcant ut médicos ádvocent animárum; ut, postquam fúerit infirmo de spirituáli salúte provísum, ad corporális medicínæ remédium salúbriùs procedátur. Ne quis étiam medicórum pro corporáli salúte áliquid ægróto suádeat, quod in perículum ánimæ convertátur.

DOMINICA III POST PENTECOSTEN.

Ex Sacramentáli Ambrosiáno sancti Cároli Mediolanensis Archiepíscopi.

De visit. et cura Infirm. *cap.* 5.

ÆGROTIS máximè visitandis et consolandis assíduam caritátem Párochus navábit, qui rerum ómnium indigéntiâ et morbi acerbitáte miserábilem in modum afflicti, curatiónem difficíllimam experiuntur, quorum paupertátem commótus zelo pietátis ita sublevábit, ut et ipse, si per facultátes potest, de suo éroget, et aliórum eleemósynas conquírat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo. 1579. *Part.* 2. *c.* 4.

Témpore pestiléntiæ Epíscopus quæcumque pietátis offícia à parente óptimo fíliis præstári afflictíssimo illo témpore opórteat, ea stúdio et ministério suo ita præstábit, ut ad ómnia caritátis christiánæ ópera céteri hómines inflammentur. Párochi autem, animarumve curatóres, tantùm abest ut necessário eo témpore pópulum cujus curam gerunt, áliquo modo destítuant, ut fixâ ánimi deliberatióne sibi statuendum putent ómnia prorsus étiam mortis perícula paratíssimo ánimo subíre pótiùs, quàm fidéles Christi sánguine redemptos, ac sibi præcípuè in curam tráditos, in summa penè ómnium adjumentórum necessitáte desérere. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA TERTIA.

Ex Synodo Claromontána. 1268. *tit.* 7. *de Pœnit.*

Infirmis in mortis artículo constitútis pia est inquirenda peccatórum conféssio. Est eis intimandum, ut conterantur et ut dóleant de peccátis suis universis et síngulis, non tam timóre pœnæ quam peccando meruérunt, sed quòd Deum et Patrem Creatórem et Redemptórem suum offéndere præsumpsérunt. Inducantur infirmi, ut acerbitátes ægritúdinis quasi flagella pii patris, quemádmodum ei plácuit, cum gáudio toleráre labórent.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Nannetensi. *Sec.* IX. *can.* 4, 5.

Sacerdos infirmum blandè leniterque alloquátur, ut omnem spem suam in Deo ponat, ut peccáta confiteátur, ut emendatiónem promittat: hujuscémodi allocutiónibus det locum Sacerdos, ut ægrótus de peccátis suis possit cogitáre. Infirmus qui necessitáte mortis urgente confitétur peccáta, sub ea conditióne à Sacerdóte reconciliétur, ut, si ei Dóminus sanitátem reddíderit, secundùm qualitátem delicti, et secundùm Cánonum statúta et Pœnitentiálium probatórum, pœníteat.

FERIA QUINTA.

Ex Pœnitentiáli sancti Theodóri Cantuariensis Epíscopi. *Ed. ante ann.* 690.

Infirmis non imponenda est pœniténtiæ quántitas, sed innotescenda, et cum amicórum oratiónibus, et eleemosynárum stúdiis pondus sublevandum, si fortè migráverint; ne fortè obligáti, à communióne aliéni, vel consórtio véniæ fiant. A quo perículo si divínitus erepti convaluérint, pœniténtiæ modum à suo Confessóre impósitum diligenter obsérvent. Et ídeo secundùm canónicam auctoritátem, ne illis jánua pietátis clausa videátur, oratiónibus et consolatiónibus ecclesiásticis sacra cum unctióne Olei animáti, secundùm statúta

sanctórum Patrum, communióne Viático reficiantur.

FERIA SEXTA.

Ex Statútis synodálibus Eustáchii de Belláio, Parisiensis Epíscopi.

1557. *can.* 33.

ÆGROTIS Extréma-Unctio adhibeátur, quibus naturális infírmitas mortem minátur; et hoc, vel ut convalescant, vel ut peccatórum graviórum relíquiis dimissis et expiátis, in Dómino requiescant. Commonefaciendi sunt autem ægrotantes, dum adhuc in illis rátio viget, ut hoc Sacramentum ad salútem suam dignè et devótè suscípiant. Si qui in améntiam inciderint, consideranda est eórum vita præcédens; qui, si laudabíliter vitam dúxerint anteactam et christiánè, ab Extrémæ-Unctiónis perceptióne arcéri non debent.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub sancto Cárolo.

1576. *Part.* 2. *c.* 6.

SACERDOS, dum ægrótus sénsuum usum non amísit, eum brévibus et suávibus ardentibusque verbis excitáre ad desidérium vitæ ætérnæ et ad spem de divína misericórdia concipiendam, ne opportúnè desistat; tum cùm propè moribundus est, in illíus ánimæ commendatióne, quàm máximâ potest íntimâ ánimi pietáte, statas religiósas sanctasque preces récitet. Tu autem, Dómine, etc.

De Sacramento Matrimonii.

DOMINICA IV POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Tridentíno.

1563. *Sess.* 24. *de Matrim. can.* 1.

SI quis díxerit Matrimónium non esse verè et própriè unum ex septem legis evangélicæ Sacramentis, à Christo Dómino institútum, sed ab homínibus in Ecclésia inventum; neque grátiam conferre: anathéma sit.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi.

1528. *in Decr. fid. c.* 10.

MATRIMONIUM esse Sacramentum abundè satis sacrosanctæ matris Ecclésiæ tum usu, tum auctoritáte comprobátur. Hoc quippe Sacramentum magnum est in Christo quidem et Ecclésia, quo sanctificátur vir infidélis per mulíerem fidélem, et múlier infidélis per virum fidélem. Hoc honorábile connúbium per quod cónjuges benedictiónem consequuntur in fíliis, nec habet in eos dæmónium potestátem, nisi ita conjúgium suscípiant, ut Deum à se et à sua mente exclúdant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

1563. *Sess.* 24. *de Matrim. can.* 3, 4, 12.

SI quis díxerit, eos tantùm consanguinitátis et affinitátis

gradus, qui Levítico exprimuntur, posse impedíre Matrimónium contrahendum, et dirímere contractum; nec posse Ecclésiam in nonnullis illórum dispensáre, aut constitúere ut plures impédiant et dírimant: item, Ecclésiam non potuisse constitúere impedimenta Matrimónium diriméntia, vel in iis constituendis errasse: item, causas matrimoniáles non spectáre ad júdices ecclesiásticos; anathéma sit.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Eliberitáno. 313. *c.* 15 *et* 16.

GENTILIBUS mínimè in matrimónium dandæ sunt Christiánæ. Hærétici, si se transferre nolúerint ad Ecclésiam cathólicam, nec ipsis cathólicas dandas esse puellas, sed neque Judæis dare plácuit; eo quod nulla possit esse sociétas fidéli cum infidéli.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio * Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo, et ex ** Statútis synodálibus Odónis de Solíaco, Parisiensis Epíscopi.

* 1579. *Part.* 3. *c.* 16.

** 1199. *Syn.* 1. *de Matr.*

PAROCHUS, quos sponsos experiundo víderit doctrínæ christiánæ rudimenta planè ignoráre, ne matrimónio illos antè jungat, quàm ea item ratióne cognórit didicisse quæ eo de génere illos planè scire oportet..... Nullus Sacerdos áudeat perfícere matrimónium in casu dúbio, inconsulto Epíscopo; sed ad eum semper réferat omnes matrimónii dubitatiónes. Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Cameracensi. 1565. *tit.* 15. *c.* 2.

DOCEBUNT Pastóres, idque frequenter, populáres suos in Matrimónio spectári debére fidem, prolem, et Sacramentum: fidem scílicet quæ jus conjúgii servet indissolúbile; prolem, ut Dei benefício suscepta ac donáta, mútuâ benevoléntiâ nutriátur, et instituátur religiósè; Sacramentum autem, ut exemplo Christi et Ecclésiæ, divórtium cónjuges non séparet. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

SABBATO.

Ex Statútis Stéphani de Pontécaro, Parisiensis Epíscopi. 1508. *tit. de Matr.*

CONTRAHERE volentes sponsália et fídei datiónes, véniant ad Ecclésiam reverenter, et coram Sacerdóte fáciant in Ecclésia promissiónes matrimoniáles: Sacerdos verò próferat, et proferre fáciat à contráhere voléntibus, verba de matrimónio contrahendo per verba de futúro, et non per verba de præsenti. Item ne admittantur ad fídei datiónes et matrimónia solemnisanda, metu aut vi adducti, aut seducti. Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

DOMINICA V
POST PENTECOSTEN.

De Epístola Siricii Papæ, ad Himérium Tarraconensem Epíscopum. 385. *c.* 4.

De conjugálium violatióne requisisti, si desponsátam álii puellam alter in matrimónium possit accípere. Hoc ne fiat, modis ómnibus inhibémus; quia illa benedíctio quam nuptúræ Sacerdos impónit, apud fidéles cujusdam sacrilégii instar est, si ullâ transgressióne violétur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno. 1563. *Sess.* 24. *c.* 1. *de Ref. Matrim.*

Antequam matrimónium contrahátur, ter à próprio contrahéntium Párocho tribus contínuis diébus festívis in Ecclésia inter Missárum solémnia públicè denuntiétur quos inter matrimónium sit contrahendum. Quibus denuntiatiónibus factis, si nullum legítimum opponátur impedimentum, ad celebratiónem matrimónii in fácie Ecclésiæ procedátur.

FERIA TERTIA.

Ex Statútis synódicis Eustáchii de Belláio, Parisiensis Epíscopi. 1557. *c.* 32.

Indictio nuptiárum, id est bannum, fieri solet ad evitanda perícula, quæ clandestínæ núptiæ afferre possunt: quam et nos sub anathématis pœna præcípimus observári. Nec solùm dignos censémus anathémate, qui sic matrimónium clam cóntrahunt; sed quotquot étiam consílium, auxílium, favórem exhibuérunt, et dédita ópera præbuérunt. Clandestína matrimónia dicuntur quæcumque nec palàm nec públicè, neque sub próprio Párocho et coram justis fiunt téstibus. Si quis autem tales contraxisse nóverit, Párocho déferat..... Altérius Paróchiæ (fidélem) absque Párochi qui ei præfícitur lítteris ei rei fidem faciéntibus, nullum admitti ad contractum nuptiálem vólumus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentíno. 1563. *Sess.* 24. *c.* 1. *de Ref. Matrim.*

Qui áliter, quàm præsente Párocho, vel álio Sacerdóte de ipsíus Párochi seu Ordinárii licéntiâ, et duóbus vel tribus téstibus Matrimónium contráhere attentábunt; eos sancta Synodus ad sic contrahendum omníno inhábiles reddit: et hujúsmodi contractus írritos et nullos esse decernit, prout eos præsenti decréto írritos facit et annullat. Prætérea éadem sancta Synodus hortátur ut cónjuges ante benedictiónem sacerdotálem in templo suscipiendam, in eádem domo non cohábitent. Postrémò, ut ántequam cóntrahant, peccáta diligenter confiteantur, et ad Eucharístiæ Sacramentum

piè accédant. Si quæ Provínciæ áliis ultra prædictas laudabílibus consuetudínibus et cæremóniis hac in re utuntur, eas omníno retinéri sancta Synodus vehementer optat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Parisiensi.

1429. *cap.* 32.

Canonica jura non sine magnis ratiónibus jubent matrimoniórum contractus in ecclésiis públicè celebrári, scílicet propter Sacramenti dignitátem, reveréntiam et honórem, in quo confertur grátia sicut et in céteris Sacramentis. Nos circa id providére volentes, ómnibus ecclesiárum rectóribus prohibémus, ne in privátis oratóriis solemnisatiónem matrimoniórum fáciant, aut fíeri dispensent; nisi fórsitan subsit ingens vel necessária causa et non ficta, étiam plúribus præséntibus. Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Laodicéno.

372. *can.* 53 *et* 54.

Non oportet Christiános euntes ad núptias saltáre aut chóreas ágere, sed modestè cœnáre vel prándere, sicut Christiános decet. Non oportet ministros altáris vel quóslibet Cléricos spectáculis alíquibus, quæ aut in núptiis aut in cœnis exhibentur, interesse; sed ántequam thymélici ingrediantur, súrgere eos et abíre.

SABBATO.

Ex Concílio Venético.

465. *can.* 11.

Presbyteri, Diáconi atque Subdiáconi nuptiárum evítent convívia: nec iis cœtibus admisceantur, ubi amatória cantantur et túrpia, aut obscœni motûs córporum chóreis et sáltibus efferuntur; ne audítus et obtútus sacris mystériis deputátus, túrpium spectaculórum atque verbórum contágio polluátur.

De nominatione et institutione canonica ad Beneficia et Dignitates ecclesiasticas.

DOMINICA VI POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

829. *lib.* 1. *cap.* 11.

Summopere cavendum, est ut hi per quos et relígio Christiána constáre, et céteri ab offensióne debent salvári, tales posthábitâ simoníacâ peste eligantur, quales et apostólicus sermo, et canónicus ordo, et beáti Gregórii pastorális Régula docet: scílicet ut nullíus terrénæ rei grátiâ nisi Dei solíus eligantur; quóniam si pro áliquo múnere præsentis futuræque retributiónis, vel pro quálibet ália re quæ contrária esse possit veritáti divinæque auctoritáti, elígitur, liquet profectò quod in hujuscémodi facto Deus offendátur. Orandus est

ergo, ut eam pestem ab ómnium fidélium corde, ore et manu procul amóveat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concíliis * Lateranensi tértio, et ** Albiensi.

* 1179. *c.* 8. ** 1254. *c.* 56.

NULLA ecclesiástica ministéria, seu étiam benefícia, vel ecclésiæ, alícui tribuantur seu promittantur, ántequam vacent; ne desideráre quis mortem próximi videátur, in cujus locum et benefícium se credíderit successúrum. Turpe nimis est, et divíni plenum animadversióne judícii, si locum in Dei Ecclésia futúræ successiónis expectátio hábeat... Cùm in collatióne bonórum ecclesiasticórum habéri débeat principáliter ante óculos solus Deus, ómnia ecclesiástica bona persónis idóneis, et statúto à Canónibus témpore, conferantur; nullo præcepto vel promisso, remótis omni conditióne et pacto.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Remensi.

1119. *can.* 4.

NULLUS Epíscopus, nullus Présbyter, nullus omníno de Clero ecclesiásticas dignitátes vel benefícia cuílibet quasi hæreditário jure derelinquat.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentíno.

1563. *Sess.* 24. *de Ref. c.* 1.

QUI ad promotiónem præficiendórum quodcumque jus habent, aut alióquin óperam suam præstant, imprímis memínerint nihil se ad Dei glóriam et populórum salútem utílius posse fácere, quàm si bonos pastóres et Ecclésiæ gubernandæ idóneos promovéri stúdeant: eosque aliénis peccátis communicantes mortáliter peccáre, nisi quos dignióres et Ecclésiæ magìs útiles ipsi judicáverint; non quidem précibus vel humáno affectu, aut ambiéntium suggestiónibus, sed eórum exigéntibus méritis, præfici diligenter curáverint.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Senonensi.

1460. *art.* 2. *c.* 4.

CUM Prælatórum et Collatórum præcípua versári débeat sollicitúdo ut viris provídeant idóneis, doctis páriter et probátis, et præsertim in dignitátibus et máximè parochiálium ecclesiárum rectóribus, quibus régimen animárum, quod est ars ártium, cúraque nóscitur esse commissa; sacríque Cánones Epíscopis et áliis quibus præmissa spectáre dignoscuntur, in perículo animárum suárum, tanquam de pretiosíssimo talento sibi per suprémum Directórem commisso bene et fidéliter dispónere injúnxerint: præcípimus ómnibus et síngulis Epíscopis, ac áliis antedictis, ut neque ad carnalitátem aut preces aut áliàs inordinátè respicientes, summópere curent in benefíciis viros próvidos et móribus bene compósitos, probátos et examinátos instituere, promovére et ordináre, per quos

cultus Dei et ecclesiásticus ordo possit et váleat augmentári.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

1563. *Sess.* 24. *de Ref. c.* 12.

CUM dignitátes in ecclésiis, præsertim cathedrálibus, ad conservandam augendamque ecclesiásticam disciplínam fúerint institútæ; ut qui eas obtinérent, pietáte præcéllerent, aliisque exemplo essent, atque Epíscopos óperâ et offício juvárent; méritò qui ad eas vocantur, tales esse debent, qui suo múneri respondére possint. Nemo ígitur deinceps ad dignitátes quascumque, quibus animárum cura subest, promoveátur, nisi qui saltèm vigésimum-quintum ætátis annum attígerit; et in clericáli órdine versátus, doctrínâ ad suum munus exequendum necessáriâ, ac morum integritáte commendétur.

SABBATO.

Ex Concílio Lateranensi primo. 1123. *can.* 7.

NULLUS omníno Archidiáconus, aut Archiprésbyter, aut Præpósitus, vel Decánus, animárum curam, vel præbendas Ecclésiæ sine judício vel consensu Epíscopi, alícui tríbuat: imò, sicut sanctis Canónibus constitútum est, cura et rerum ecclesiasticárum dispensátio in Epíscopi judício et potestáte permáneat.

De Prælatorum residentia, et pastorali sollicitudine.

DOMINICA VII
POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Cloveshoviensi secundo. 747. *c.* 1.

UNUSQUISQUE Episcopórum curam pastorálem sibi créditam, canonicasque Christi Ecclésiæ institutiónes, summo conámine defèndere sit promptus: nec ullátenus negligenter vivendo, ségniter docendo, negótiis seculáribus, plusquam Dei servítiis, quod absit, súbditus existat; sed bonis útique móribus, abstinéntiæ virtútibus, justítiæ opéribus, doctrínæ stúdiis adornátus, ut secundùm Apóstolum, pópulum Dei suis exemplis bene corrígere, et sanæ quoque doctrínæ sermónibus instrúere præváleat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

1547. *Sess.* 6. *de Ref. c.* 1.

OMNES cathedrálibus ecclésiis quibuscumque, quovis nómine ac título, Præfectos monet, ac mónitos esse vult sancta Synodus, ut attendentes sibi et universo gregi, in quo Spíritus sanctus pósuit eos régere Ecclésiam Dei, vígilent et ministérium suum ímpleant. Implére autem illud nequáquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariórum more déserant, atque óvium suárum, quarum sanguis de eórum est mánibus à supremo Júdice

requirendus, custódiæ mínimè incumbant; cùm certíssimum sit, non admitti Pastóris excusatiónem, si lupus oves cómedit, et pastor nescit.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquileiensi.

1596. *c.* 4.

Non est dignitátum aut officiórum institútio otiósa, ut spécies ostentet quod actus non éfficit: nec residére aut interesse reipsâ, juxta sincéram et rectam Cánonum intelligéntiam, censentur, qui interessendo nihil eórum quæ ad suum pértinent offícium exequuntur. Proinde cùm dignitátum institútio ad ministéria ecclesiástica et sacra facta sit, ut obtinentes illa, per se et non per substitútos offícia súbeant, decérnimus per Epíscopos diligenter curandum, ut pietáte ac diligéntiâ vígeant, quò ista aliquando promptè exhibeantur, inobedientes ac pertináces districtè cohíbeant et emendent.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tolosáno.

1590. c. 3.

Quam ánxiè sollicitèque commissæ sibi animárum salúti invigiláre Párochi débeant, fácilè intélliget, qui iis de pópuli peccátis ratiónem reddendam esse nóverit. Id ne áccidat, super gregis custódiam perpétuò stent, sacris hortatiónibus, concionibusque diébus Domínicis et áliis Festivitátibus habendis, pópulum commonefáciant, ad crebram confessiónem communionemque invítent; ægrótos frequenter étiam non vocáti ádeant, et quàm máximè póterunt, eorumdem consciéntiæ cónsulant; tum dénique réliqua ómnia Parochórum múnera fidéliter exequantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Burdigalensi.

1583. *tit.* 18.

Observent Párochi sui gregis vítia, et commúnia vel própria peccáta; iisque corrigendis, cum omni mansuetúdine et caritáte, cùm públicè omnes, tum privátim síngulos admonendo, diligéntiam adhíbeant. Si qui contentióne discordes fúerint, vel ódia in ínvicem suscéperint, aut simultátes exercúerint, curent eos quamprímum ad pacem et fraternam concórdiam revocáre.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

1551. *Sess.* 13. *de Ref. c.* 1.

Sciant Pastóres meminerint ita præesse sibi súbditis oportére, ut non eis dominentur, sed illos tanquam fílios et fratres díligant: elaborentque, ut hortando et monendo ab illícitis detérreant; ne, ubi delíquerint, débitis eos pœnis coercére cogantur. Quos tamen si quid per humánam fragilitátem peccáre contígerit, illa Apóstoli est ab eis observanda præcéptio, ut illos árguant, óbsecrent in omni bonitáte et patién-

tia; cùm sæpe plus erga corrigendos agat benevoléntia quàm austéritas, plus exhortátio quàm comminátio, plus cáritas quàm potestas. Sin autem ob delicti gravitátem virgâ opus fúerit, tunc cum mansuetúdine rigor, cum misericórdia judícium, cum lenitáte sevéritas adhibenda est.

SABBATO.

Ex Concílio Avenionensi.
1594. *can.* 42.

Studiose Párochus sit sollícitus de paupéribus suæ Paróchiæ, præsertim puellis nubílibus, víduis, órphanis, pupillis, ægrótis, sénio conféctis, aliisque persónis utráque misericórdiâ indigéntibus, quibus et ipse opituléttur, et álios hortátu suo ad id officium invítet. Præcípuè de iis Epíscopum certiórem fáciat; ut qui commúnis eórum pater est, iisdem paternam curam præstet. Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

De Visitatione Episcopali.

DOMINICA VIII POST PENTECOSTEN.

Ex Concíliis * Tarraconensi, et ** Toletáno quarto.
* 556. *c.* 8. ** 633. *c.* 38.

Multorum cásuum experiéntiâ magistrante, repérimus nonnullas diœcesánas esse ecclésias destitútas: ob quam rem id hâc constitutióne decrévimus, ut antíquæ consuetúdinis ordo servétur, et ánnuis vícibus ab Epíscopo diœcesáno visitentur; et si qua fortè basílica reperta fúerit destitúta, ordinatióne ipsíus reparétur..... Quod si ipse aut languóre detentus, aut áliis occupatiónibus implicátus, explére nequíverit, Presbyteros probábiles aut Diáconos mittat, qui et réditus basilicárum et reparatiónes, et ministrántium vitam inquírant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Suessionensi.
744. *can.* 4 *et* 5.

Unusquisque Présbyter qui in Paróchia est, Epíscopo obédiens et subjectus sit, et ratiónem et órdinem ministéri i sui Epíscopo reddat, et ab eo Chrisma et Oleum petat: et quando jure canónico Epíscopus circumit Paróchiam, Abbátes et Presbyteri paráti sint ad suscipiendum Epíscopum in adjutórium necessitátis. Supervenientes Presbyteri de áliis regiónibus non suscipiantur in ministérium Ecclésiæ, nisi priùs fúerint probáti ab Epíscopo cujus Paróchia est.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Narbonensi.
1609. *cap.* 27.

Ecclesias Epíscopi visitent moderáto comitátu, ne súbditos nímiis súmptibus ópprimant; eosque secum assú-

mant, quos probátæ fídei et doctrínæ nóverint, et quorum íntegra fama iis ad quos proficiscantur, exemplo esse possit. Abúsus, si qui irrépserint, tollant; modos státuant quibus in pósterum vitári possint.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentíno.

1563. *Sess.* 24. *de Ref. c.* 3.

VISITATIONUM (episcopálium) præcípuus sit scopus sanam orthodoxamque doctrínam, expulsis hærésibus, indúcere, bonos mores tuéri, pravos corrígere, pópulum cohortatiónibus et admonitiónibus ad religiónem, pacem, innocentiamque accéndere; cétera, prout locus, tempus et occásio feret, ex visitántium prudéntia ad fidélium fructum constitúere. Patróni (ecclesiárum) nullátenus se visitatióni ornamentórum ecclésiæ, aut bonórum stabílium seu fabricárum provéntibus immísceant, nisi quátenus id eis ex institutióne ac fundatióne cómpetat: sed Epíscopi ipsi hæc fáciant, et fabricárum réditus in usus ecclésiæ necessários et útiles, prout sibi expedíre magis visum fúerit, expendi curent.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub sancto Cárolo. 1576. *tit. de Visit.*

PAROCHUS aliusve Ecclésiæ Rector, vel Præfectus, in qua animárum curam gerit, cùm visitandus erit, pastoráles Epíscopi lítteras, visitatiónis nómine éditas, duóbus ante illíus adventum próximis festis diébus, intra Missárum solémnia, cùm pópuli frequéntia adest, de scripto récitet. Quam litterárum edictorumve episcopálium evulgatiónem recitationemve, et sermóne, et concióne, et monitiónibus, et omni álio, tum público, tum priváto cohortatiónum offício prosequátur, quo fidélium ánimos diligéntiùs præparet atque éxcitet ad suscipiendum visitatiónis episcopális offícium, ubérrimo ac salutári cum animárum fructu. Illud porrò curet, ut nemo, Chrísmate non antè confirmátus, modò ætáte in Confirmatiónis lítteris episcopálibus præscriptâ sit, illud ab eódem tunc non accípiat.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Bracarensi secundo. 572. *can.* 1.

EPISCOPI per Diœcéses euntes, primùm discútiant Cléricos, quómodo órdinem Baptismi téneant, vel Missárum, et quáliter quæcumque offícia in ecclésia peragantur. Et si rectè quidem invénerint, Deo grátias agant; sin autem minimè, docére debent ignáros. Postquam ergo suos Cléricos discússerint, vel docúerint Epíscopi, convocátâ plebe ipsíus ecclésiæ, dóceant illos, ut fúgiant peccáta; aut quod nolunt sibi fieri, non fáciant álteri. Sic póstea Epíscopus de ec-

clésia illa proficiscátur ad áliam.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno.

1563. *Sess.* 24. *de Ref. c.* 10.

Episcopi, ut áptiùs quem regunt pópulum, possint in offício atque obediéntia continére, in ómnibus his quæ ad visitatiónem spectant, jus et potestátem hábeant ea ordinandi, moderandi, puniendi, et exequendi juxta Cánonum sanctiónes, quæ illis ex prudéntia sua pro subditórum emendatióne, ac Diœcésis suæ utilitáte, necessária videbuntur: nec in his, ubi de visitatióne aut morum correctióne ágitur, exémptio, aut ulla inhibítio, appellátio seu queréla, étiam ad Sedem Apostólicam interpósita, executiónem eórum quæ ab Epíscopis mandáta, decréta aut judicáta fúerint, ne quoquómodo impédiat, aut suspendat.

De Conciliis, et de Synodis Diœcesanis.

DOMINICA IX POST PENTECOSTEN.

Ex Commonitório sancti Vincéntii Lirinensis Presbyteri. *cap.* 23, 24.

Quid áliud Conciliórum decrétis enixa est Ecclésia, nisi ut quod ántea simplíciter credebátur, hoc idem póstea diligéntiùs crederétur? quod ántea léntius prædicabátur, hoc idem póstea instántiùs prædicarétur? quod ántea secúriùs colebátur, hoc idem póstea sollicítiùs excolerétur? hoc, inquam, semper. Neque quidquam prætérea Conciliórum suórum decrétis Cathólica perfécit Ecclésia, nisi ut quod priùs à majóribus solà traditióne suscéperat, hoc deinde pósteris étiam per scriptúræ chirógraphum consignáret. Catholicórum hoc verè próprium, depósita sanctórum Patrum serváre, et damnáre profánas novitátes, sicut dixit Apóstolus.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola sancti Leónis Papæ ad Anastásium Thessalonicensem Epíscopum.

444. *c.* 5.

In Synodo máximè constituendum quod ad disciplínam ecclesiásticam póterit pertinére. Méliùs enim culpa vitábitur, si inter Sacerdótes Dómini collátio frequéntior habeátur; et emendatióni páriter et caritáti plúrimum præstat adunáta societas. Illic, si quæ causæ natæ fúerint, præstante Dómino, ita póterunt terminári, ut conténtio nulla resídeat, sed sólida inter fratres cáritas coalescat.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tullensi.

859. *can.* 2.

Episcopi secundùm sacram auctoritátem uníti sint, et mútuo consílio atque auxílio

pópulum sibi commissum regant atque córrigant; et nemo se à solátio mútuo súbtrahat : sed synodáles conventus secundùm jussiónem canónicam frequentáre procúrent; quátenus ordo ecclesiásticus, qui quasi jam fúerat obliterátus, quóniam Synodi frequentári non póterant, episcopáli collatióne ad necessárium ac débitum statum redúci præváleat.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

829. *l.* 1. *c.* 26.

VALDE profutúrum sanctæ Dei Ecclésiæ fuit, ut, quia ordo canónicus docet, et in ipsis Concíliis adsint Presbyteri et Diáconi, et omnes qui se læsos exístimant, Synodi experiantur exámen: ut adsint étiam uniuscujusque Epíscopi erudíti viri, quos ad Christi milítiam ejusque Ecclésiæ honórem utilitatémque præparat, quátenus et céteris Ecclésiis noti sint, et stúdium ac providéntia Epíscopi ad aliórum exempla manifesta fiant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

1563. *Sess.* 24. *de Ref. c.* 2.

PROVINCIALIA Concília sícubi omissa sunt, pro moderandis móribus, corrigendis excéssibus, controvérsiis componendis, aliisque ex sacris Canónibus permissis, renoventur. Synodi quoque diœcesanæ quotannis celebrentur, ad quas accédere teneantur qui parochiálium ecclesiárum curam gerunt, quicumque illi sint.

FERIA SEXTA.

Ex Statútis synódicis Odónis de Soliaco, Parisiensis Epíscopi.

Circa 1199. *in Syn. poster.*

DIE Domínicâ præcedenti Synodum, Sacerdótes in suis Paróchiis semper inquírant públicè in ecclésia si qui sint infirmi in paróchia, et tértiâ subsequenti Fériâ eos vísitent, si áliqui fúerint infirmi, étiam non requisíti : et fáciant quidquid necesse fúerit ad salútem animárum, ne mora quam sunt factúri in Synodo, fiat occásio perículi eórum salúti : et ne magnam fáciant moram sese visitando et reficiendo, tam in via quàm in civitáte; quidam enim moram fáciunt, et magnum ímminet perículum salúti animárum.

SABBATO.

Ex Statútis Francisci Harlæi, Parisiensis Archiepíscòpi.

1673. *Syn. ult.*

STATUTA synodália quò religiósiùs serventur, præcípimus Párochis et Præsídibus ecclesiárum, ut iis usu confirmandis invígilent, et sollícitè inquírant num qui advèrsùs ea peccent : quod si factum compérerint, nobis renuntiábunt. Promotórem verò nostrum vólumus, omni probátâ et legítimâ viâ, eórum violatóres judício pérsequi. Et quóniam inter ea

nonnulla sunt quæ ad Láicos étiam pértinent, ea præcipimus in paróchiis inter Missárum solémnia promulgári.

De Pontificum vita domestica, et de viris Ecclesiasticis quorum operâ utuntur in Diœceseon regimine.

DOMINICA X POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Carthaginensi quarto. 398. *c.* 13, 26, 35.

Episcopus dignitátis suæ auctoritátem fide et vitæ méritis quærat : dissidentes fratres, sive Cléricos, sive Láicos, ad pacem magis quàm ad judícium cohortétur. In ecclésia et in consessu Presbyterórum sublímior sédeat; intra domum verò collégam se Presbyterórum esse cognoscat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo. 1573. *tit.* 10.

Episcopus cujus in primis est sacerdotálem dignitátem tuéri, ut Láici discant Sacerdótes tanquam parentes ab ipsis únicè in Christo díligi et coli étiam debére, effíciat ut semper illis à laicális órdinis viris débitus tribuátur locus et honor. Idem prætérea ne patiátur Sacerdótem quemquam abjéctiùs se gérere, quàm Sacerdótis dignitas póstulat. Sacerdótes verò morbo, senectutisve incómmodis affectos, qui sacerdotále munus præstáre néqueunt, inopiáque premuntur, in locum áliquem cogi curet, aut álio modo eis cónsulat et provídeat, ubi victus suppeditétur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Parisiensi, áliàs Meldensi. 846. *c.* 25 *et* 35.

Salubre et decens esse cognóscitur, ut non solùm secundùm Apóstolum, dómui suæ spirituáliter Epíscopus bene præsit, verùm étiam et domum temporálem bene ordinátam et compósitam, secundùm cómpetens ministérium suum, et de vicinitáte Ecclésiæ, et de conveniéntia religiónis, et de receptióne páuperum vel hóspitum, hábeat : et ita sit ordináta, ut quicumque conversatiónem et domos conversatiónis ipsíus víderit, habitácula ea religiónis váleat computáre. Epíscopus talem juxta se habére decertet, qui de fide et observatióne mandatórum Dei et prædicatiónis doctrínâ Presbyteros plébium assíduè instruat et informet.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Senonensi. 1460. *art.* 2. *c.* 1.

Episcopi vitæ mundítiâ, morum gravitáte et conversatiónis exemplo, ópere páriter et sermóne, ómnibus víribus suis decréta Apostólicæ régulæ quæ in consecratióne sua professi sunt, et ea quæ in divínis Scriptúris, Canó-

nibus et júribus, de Epíscopis statuuntur, diligenter observent. In suis Diœcésibus (nisi ex causa necessária, honesta et probábili) resídeant; et principáliter post tempus visitatiónis in civitáte sua mansiónem fáciant : in Festivitátibus solémnibus per se in ecclésiis suis solémniter celebrent. Ecclesiásticos viros in divínis Scriptúris et Canónibus erudítos, præsertim in visitatiónibus suis, semper hábeant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

1563. *Sess.* 25. *de Ref. c.* 1.

Exemplo Patrum nostrórum in Concílio Carthaginensi, sancta Synodus non solùm jubet ut Epíscopi modestâ supelléctili et mensâ, ac frugáli victu contenti sint, verùm étiam in réliquo vitæ génere, ac totâ ejus domo cáveant ne quid appáreat quod à sancto hoc institúto sit aliénum, quodque non simplicitátem, Dei zelum, ac vanitátum contemptum præ se ferat.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub sancto Cárolo.

1576. *Part.* 3. *tit. de Episc.*

Familia Episcopórum, Ecclésiæ súmptibus sustentáta, in dómibus ministrórum Dei educáta, céteris propósita esse debet ad imitatiónem christianárum virtútum. Quámobrem ejúsmodi sit, quæ prælúceat vitæ et morum exemplis. Qui (de família) Clérici sunt, vel sacris initiáti, vel Sacerdótes, eórum óperâ ne Epíscopi utantur ad offícii alicújus quod sacerdotáli clericalíve órdini minùs convéniat, actiónes.

SABBATO.

Ex Concílio Aquisgranensi.

816. *l.* 1. *c.* 138.

Ecclesiæ Prælàti de congregatióne sibi commissa éligant boni testimónii fratres, in quibus ónera regíminis secúrè possint partíri; quibus étiam talem cónferant potestátem, ut vice illórum fungentes, et inobedientes corrípere, et obedientes hortando ad melióra váleant provocáre. Vice (Prælatórum) fungentes, sicut álios præcédunt magistério, ita nimírum innocentis vitæ infórment exemplo; ut, juxta Apóstolum, exemplo sint céteris in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

De moribus et officiis Canonicorum.

DOMINICA XI POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Rotomagensi. 1581. *De Episc. et Capit. n.* 15.

CANONICI cathedrálium ecclesiárum eâ sint morum integritáte ornáti, ut nomen suum tuéri et retinére possint, ac præ áliis Cléricis Canónici seu Reguláres, ex observáta ecclesiásticæ disciplínæ perféctiùs régula, nominári mereantur; à quibus céteros stúdium et amórem, ac tanquam régulam cultûs divíni non pígeat accípere.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Burdigalensi. 1624. *cap.* 9.

CAPITULA quæ cápita populórum Epíscopos máximè attingunt, universo pópulo conspícua et clara esse oportet. Decet persónas ita probitáte ac sciéntiâ commendátas ad canonicátus (cathedrálium) elígere et assúmere, ut ex iis corpus Capítuli coalescens, senátus Episcopórum, unde consílium arcessant, méritò dici possit. Quóniam autem dignitátes ecclesiárum sunt institútæ, quo accurátiùs Offícia pendantur divína, grávitas Sacerdótum in primis chori subsélliis assidéntium elucescens, quémlibet exemplo suo ad sua múnia ritè persolvenda impellat.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi. 816. *l.* 1. *c.* 131.

CANONICI laudes Deo in commúne persolventes, pro suis, populorumque quorum oblatiónibus vivunt, delictis Dóminum exórent. Debent, juxta Apóstolum, primùm ómnium ab his fieri obsecratiónes, oratiónes, postulatiónes, et gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus, pro régibus, et ómnibus qui in sublimitáte sunt constitúti; ut quiétam et tranquillam vitam agámus in omni pietáte et castitáte. Cáveant étiam ne pro réquie sibi in locis divíno cúltui mancipátis concessa, ótio tórpeant, sed magis in persolvendis divínis láudibus promptióres ac devotióres existant; ut per hanc quiétem bene operantes, ad eam quæ fine caret pervenire váleant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Coloniensi. 1536. *Part.* 3. *c.* 4 *et* 5.

CANONICI statis ac débitis horis devótè reverenterque omnes, páriter senes cum junióribus, laudent nomen Dómini, alácriter modulantes; sic tamen ne boátus confundat recitatiónem. Quàm autem à vero aberrant qui existimant sese non alicújus offícii in Ecclésia exercendi, sed quiétis et inértiæ tantùm causâ canonicátus esse adeptos! perinde atque satis sit,

paucis quibusdam Cléricis ádmodum ignáris, ténui prétio conductis, curam divíni Offícii committi, quod deinde hujuscémodi mercenárii, non servátis témporum interstítiis, syncopando transcurrant, ínterim ipsis Canónicis totâ vitâ torpéntibus.

FERIA QUINTA.

Ex Concíliis * Coloniensi et ** Bituricensi.

*1536. *Part.* 5. *cap.* 16. ** 1584. *tit.* 34.

Ante ómnia curæ erit ne quis Canonicórum sacris absit; sed ut qui emolumentum ferre volent, offícium quoque suum, propter quod benefícium datur, in Ecclésia gerant. Aurelianensi Concílio cavétur, Cléricos qui offício adesse contemnunt, ecclesiásticam disciplínam ex arbítrio Epíscopi receptúros... Sciant autem omnes qui bona Ecclésiæ póssident, et iis utuntur, si offícium suum non impléverint, aut ab ecclesiástico órdine defécerint, se ad restitutiónem tenéri : quod cuíque in sua receptióne significétur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

816. *c.* 145.

Canonici discórdiam fúgiant; et quos discordantes invénerint, ad caritátis concórdiam révocent : amóri Christi nihil præpónant, próprio Epíscopo secundùm canónicam constitutiónem obtémperent, doctrínis spiritálibus óperam dent, irreprehensibíliter vivant : senióres spiritáliter junióres díligant : junióres senióribus obséquium dignum exhíbeant. Doctióres minùs doctis nequáquam se præferant, sed magìs eos cum caritáte ædíficent; neque hi qui nobilitáte géneris aut virtútum donis pollent, céteris se túmidè superextollant.

SABBATO.

Ex Concíliis * Coloniensi et ** Turonensi. * 1536. *Part.* 3. *c.* 14. ** 1583. *tit.* 3.

Capitula disciplínæ multò majóri diligéntiâ observentur atque háctenus. Id ita fiet, si non tam profánæ quàm res sacræ in his tractentur; si de móribus inquirátur, si vita expendátur singulórum : et quod olim sancti Patres fecisse dignoscuntur, extempoŕali oratióne interdum commoneantur fratres; et in primis ad capessendas sacras lítteras instigarentur, atque ut in his óptimas horas collocárent incitarentur.... Multum étenim reipúblicæ christiánæ ínterest, ut sint in Ecclésia viri docti, qui céteros ad justítiam et pietátem invitent et erúdiant. Ii ne ob librórum penúriam à lectióne se excusáre váleant, provideátur in unaquáque ecclésia cathedráli de bibliothéca, in qua boni libri et ab Ecclésia cathólica recepti, potíssimùm sacri, jurisque divíni et canónici, recondantur; cujus curam hábeant à Capítulo deputandi.

De Officii divini publica celebratione, et privata recitatione.

DOMINICA XII POST PENTECOSTEN.

De Excerptiónibus Egberti Eboracensis Epíscopi.

Circa 747. *can.* 28.

SEPTEM synaxes sancti Patres canendas constituérunt, quas omni die Clerus síngulis Horis cánere debet; quarum prima est nocturnális synaxis. Has ergo septem synaxes omni die debémus sollícitè réddere Deo pro nobis et pro omni pópulo christiáno, sicut Psalmista testátur, dicens: Sépties in die laudem dixi tibi super judícia justítiæ tuæ; et insuper Missas non omíttere.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi.

1528. *Decr.* 18.

IN cathedrálibus, ac collegiátis, et conventuálibus ecclésiis, laudes divínæ per síngulas Horas, non cursim ac festinanter, sed tractim, cum pausa decenti præsertim in médio cujúslibet versículi Psalmórum, débitam faciendo inter solemne ac feriále Officium differéntiam, reverenter ab ómnibus persolvantur. Horas autem canónicas dictúri, cùm in choro fúerint, gravitátem servent quam locus et Officium exposcunt: non cum áliis confabulantes, seu colloquentes, aut lítteras seu scriptúras álias legentes; sed omnes, præsertim qui majóri funguntur honóre, in psalmis, hymnis et cánticis Deo alácriter modulentur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Trevirensi.

1549. *Decr.* 6.

OMNES qui Horis canónicis persolvendis deputáti sunt, dent óperam, ut collectis ánimis quoad fíeri potest, débitum pensum absolvant; nec ita se hábeant, ut dum voce psallunt, quidvis pótiùs quàm Deum ánimo cogitáre videantur; semper caventes ne prophéticum illud áudiant: Lábiis quidem me honórant, cor autem eórum longè est à me. Quid autem est voce quidem psállere, mente autem domum aut forum circumíre, nisi hómines fállere, et Deum irridére?

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi.

1528. *Decr.* 18.

NEMO, cùm Horæ in commúni cantantur, legat vel dicat privátim Officium. Nam non solùm Officium quo obnóxius est, choro súbtrahit, sed et álios psallentes pertur-

bat. Horum autem transgressóres, illíus Horæ in qua circa prædicta excésserint, vel áliâ majóri, prout transgressiónis grávitas exégerit, plectantur mulctâ.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Basileensi.

1435. *Sess.* 21. *can.* 5, *acceptato in Concilio Senonensi*, 1460.

Quoscumque Beneficiátos, sive in sacris constitútos, cùm ad Horas canónicas teneantur, ádmonet hæc sancta Synodus, si oratiónes suas Deo acceptas fore cúpiunt, ut non in gúttture vel inter dentes, seu deglutiendo aut syncopando dictiónes, nec collóquia vel risus intermiscendo; sed sive soli, sive associáti, diurnum nocturnumque Officium reverenter verbisque distinctis péragant, ac tali loco, unde à devotióne non retrahantur, ad quam se dispónere et præparáre debent, juxta id quod scriptum est : Ante oratiónem præpara ánimam tuam, ne sis quasi qui tentat Deum.

FERIA SEXTA.

Ex Synodo diœcesána Mediolanensi quarta, sub sancto Cárolo.

1574. *Decr.* 20 *et* 21.

Sacerdos, Clericusve sacris initiátus, aut ecclesiásticum benefícium óbtinens, ne morbi quidem causâ, quo labórat, canonicárum Horárum Officium omittat, nisi is ita gráviter morbo labóret, ut planè séntiat se illíus gravitáte impedíri, quóminus statas preces horárias recitáre possit. Cùm ejúsmodi precum canonicárum Officium privátim præstant, in ecclésiam, si ei domus sit conjuncta, aut saltèm domi in locum, quoad fieri potest, precatióni aptiórem, se recípiant; ut ánimo, qui distrahi quandóque solet, se colligentes, ac pietátis stúdio accensi, orent spíritu, orent páriter et mente in conspectu Dómini, à quo ubérrimum hujus débitæ pietátis fructum cápient.

SABBATO.

Ex Synodo diœcesána Mediolanensi undécima, sub sancto Cárolo.

1584. *Monit. de div. Offic.*

Martyrologii usus in Ecclésia Dei pérvetus, ita retentus est, ut in choro públicè illud legi solemne semper fúerit. Quod in perpétuum deinceps ita retinéri mandámus, ut in metropolitána basílica recitári sólitum, in omni collegiáta ecclésia tam urbis quàm Diœcésis de more in choro recitétur. Sacerdótes et sacris initiátos, qui divíni Officii in choro collegiátim recitandi lege devincti non sunt, hortámur ut pro pietátis sacerdotális stúdio, quò ardéntiùs Sanctórum exemplis ex Martyrológii étiam lectióne ad imitatiónem propósitis, ad sanctæ vitæ cursum progrediantur; idem quoque institútum usumque cum Patrum régulis congruentem piâ sollicitúdine suscípiant.

DOMINICA XIII POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Toletáno undécimo. 675. *cap.* 1.

Uniuscujusque provínciæ Pontífices, Rectoresque ecclesiárum unum eumdemque in psallendo téneant modum, quem in metropolitána sede cognóverint institútum. Sic enim justum est, ut inde unusquisque sumat régulas magistérii, unde honóris consecratiónem accépit : ut, juxta majórum decréta, sedes quæ unicuíque sacerdotális mater est dignitátis, sit et ecclesiásticæ magistra ratiónis.

FERIA SECUNDA.

Ex Statútis synodálibus Henríci de Gondíaco, Parisiensis Epíscopi. 1608. *stat.* 29.

Quia ecclesiásticæ pacis rátio éxigit, ut, docente Apóstolo, idipsum dicámus omnes, et non sint in nobis schísmata, sed simus omnes perfecti et in eádem senténtia, idque non modò quoad fídei cathólicæ dógmata, sed étiam quoad ritus et cæremónias divíni Offícii et Sacramentórum; prohibémus ne quis Párochus per se, vel per Vicários, áliquid prædictárum cæremoniárum immútet contra commúnem aliárum ecclesiárum parochiálium usum à nobis approbátum, absque nostra auctoritáte et licéntia : et si quid ab áliquo fúerit immutátum, illud emendétur et restituátur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi. 816. *l.* 1. *c.* 132.

Quamvis ubíque Dóminum per poténtiam divinitátis novérimus esse; præcípuè tamen eum, cùm divíno assístimus Offício, per grátiam nobis crédimus adesse. Unde studendum ut cùm ecclésiam, vel ad divínæ laudis débita solvenda, vel ad Missárum solémnia, intrámus, cum timóre et veneratióne competenti cœleste compleámus Offícium; ne si, quod absit, id negligenter aut inhonestè, vel tépidè explevérimus, et ad perficiendum pigri advenérimus, in senténtiam quâ dícitur : Maledictus homo qui opus Dei fécerit negligenter, miserabíliter labámur.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi. *Ubi suprà.*

Nobis observandum est, ne quid in Ecclésia Dei ineptum, ne quid perversum, ne quid índecens, aut cogitatióne, aut verbis, aut áctibus perpetrémus; quátenus Dóminus ad nos véniens, non quod condemnet in nobis, sed pótiùs quod remúneret, invéniat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquisgranensi. *Ibid. c.* 133 *et* 137.

Tales ad legendum, cantandum et psallendum in Ecclésia constituantur, qui non superbè, sed humíliter débitas Dómino laudes persolvant,

plusque velint in lectióne, vel cantu, pópuli ædificatiónem, quàm populárem vaníssimam adulatiónem. Studendum summópere Cantóribus, ne donum sibi divínitus collátum vítiis fœdent; sed pótiùs illud humilitáte, castitáte et sobrietáte, et céteris sanctárum virtútum ornamentis exornent : quorum melódia ánimos pópuli circumstantis ad memóriam amoremque cœléstium, non solùm sublimitáte verbórum, sed étiam suavitáte tonórum, quæ dicuntur, érigat. Psalmi in ecclésia, non excelsis atque inordinátis seu intemperátis vócibus, sed planè ac dilúcidè, et cum compunctióne cordis recitentur, ut et recitántium mens illórum dulcédine pascátur, et audiéntium aures illórum pronuntiatióne demulceantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Parisiensi. 1528. *Decret.* 17.

CURENT Sacerdótes et Clérici sic suos cantus institúere, ut modestâ honestâque psallendi gravitáte, placidáque modulatióne próvocent excitentque ad devotiónem. Organórum usum Ecclésia à Patribus ad cultum servitiumque divínum recépit. Nólumus ítaque quod orgánicis instrumentis résonet in ecclésia lascíva melódia, sed sonus omníno dulcis, qui nihil præter hymnos divínos et cántica spirituália repræsentet.

SABBATO.

Ex Statútis Francisci Harlæi, Parisiensis Archiepíscopi. 1674. *Art.* 32.

DISTRICTE prohibémus in ecclésiis ac capellis, étiam quæ exemptiónem prætendunt, profánis ac seculáribus modis fractas músicas, órgana cantilénis ac sonis modéstiâ et gravitáte cantûs ecclesiástici indignis resonántia, symphónias et musicórum instrumentórum usum in Offício Tenebrárum ; mulíeres et puellas admitti ad cantandum in áliis quàm Communitátum sexûs ipsárum ecclésiis; ac dénique missis aut affixis programmátibus ad músicas ecclesiásticas, quasi ad theátra vel spectácula, fidéles invitári.

DOMINICA XIV
POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Coloniensi primo. 1536. *Part.* 3. *c.* 13.

UTINAM optando à Deo óptimo máximo cónsequi possímus, ne quisquam lucri causâ divínis interesset, alióqui non accessúrus sacra, véluti quem nummi magìs quàm Dei amor in templum trahit, quæstum pietátem esse putantem ! Qui non dúbio ex eórum número est de quibus Isáias ait : Díligunt múnera, sequuntur retributiónes. Sed ínterim debet Clérícus habére semper menti recónditum Christi

verbum : Primùm quærite regnum Dei et justítiam ejus, et hæc ómnia adjicientur vobis.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Remensi.

1583. *tit.* 3. *de Cultu div.*

CLERICI præ céteris, prolatióne non præcípiti vel inarticulátâ, sed íntegrâ ac certis quibusdam cæsúris et intervallis distinctâ, ad Deum preces fundent, Psalmosque decantábunt. Ac ne cui precum multitúdo aut prolíxitas tædium géneret, némoque eárum partem áliquam tácitus prætéreat, aut volubilitáte linguæ illas omnes ita percurrat, ut plerumque mentem lingua prævéniat; póterunt Epíscopi, adhíbito Canonicórum et aliórum grávium virórum judício, preces ad eum modum redúcere, ut et Ecclésiæ dignitáti respóndeant, et fácilè ab ómnibus exolvi, piéque decantári possint.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Remensi.

1564. *Congr.* 5.

QUONIAM à primæva Breviárii institutióne, id antíqui Patres voluisse videntur, ut síngulis hebdómadis totum Psaltérium recitarétur; in Breviário Davídici Psalmi ita per dies síngulos disponantur, ut totus Psalmórum liber in unaquáque hebdómada recitétur. Item quóniam máximus honor et reveréntia habenda est sacro diéi Domínico, dicente Psalmista : Hæc dies quam fecit Dóminus : in quantum fieri póterit, semper in eódem fiat Offícium de die Domínica, præterquam in solemnióribus Festivitátibus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo.

1579. *Part.* 3. *tit.* 6.

UNUSQUISQUE vel Canónicus, vel álius minister quicumque sit, qui chori offíciis astrictus est, ad chori disciplínam sese ínstruat. Antea verò quàm eò convéniat, páululum attentè secum cógitet, et loci illíus sanctitátem, et conveniendi causam, et divinárum laudum, quarum munus Angelórum est, officia, quæ castíssimè ab ómnibus celebrári oportet.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Coloniensi primo.

1536. *P.* 2. *c.* 6 *et* 11.

CUM olim à sanctíssimis Pátribus institútum sit, ut solæ Scriptúræ sacræ in Ecclésia recitarentur, nescímus quâ incúriâ accíderit, ut in eárum locum succésserint ália cum his néutiquam comparanda, atque ínterim históriæ Sanctórum tam incultè, ac tam negligenti judício conscriptæ, ut nec auctoritátem habére videantur, nec gravitátem. Ergo amputátis supérfluis, et quæ superstitiósiùs invecta vidéri possint, ea tantùm quæ dignitáti Ecclésiæ et priscis institútis consentánea fúerint, relinquantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Milevitáno secundo. 416. *c.* 12.

Preces vel Oratiónes, seu Missæ quæ probátæ fúerint, sive Præfatiónes, sive Commendatiónes, sive mánuum impositiónes, ab ómnibus celebrentur, nec áliæ dicantur in ecclésia, ne fortè áliquid contra fidem, vel per ignorántiam, vel per minus stúdium, sit compósitum.

SABBATO.

Ex Concílio Coloniensi primo. 1536. *Part.* 2. *c.* 7.

Sunt in Clero zelum quidem Dei habentes, sed non secundùm sciéntiam; qui privátis affectibus ducti, efficiunt ut nova Festa et Offícia præter Ecclésiæ auctoritátem solémniter celebrentur. Quo ínterim fit ut preces horáriæ, ac réliqua públicè recepta, pro affectu cujúslibet fácilè noventur; id quod nobis non satis probátur. Neque enim errárunt Patres, à quorum institútis in dicendis précibus útinam tam longè discessum non fuisset! Quod si his affectibus singulórum indulgébitur, tandem antíquus ritus pénitus evanescet.

De Precibus pro Defunctis. De Exequiis et Cœmeteriis.

DOMINICA XV POST PENTECOSTEN.

Ex Concílio Emeritensi. 666. *can.* 19.

Pro ecclésiis in quibus Présbyter jussus fúerit per sui Epíscopi ordinatiónem præesse, síngulis diébus Domínicis sacrifícium Deo procúret offerre; et eórum nómina à quibus eas ecclésias constat esse constructas, vel qui áliquid his ecclésiis videntur aut visi sunt contulisse, témpore Missæ, si ab hac decessérunt luce, cum defunctis fidélibus recitentur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tolosáno. 1590. *Part.* 2. *c.* 10.

Sancta et salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. Id Párochi sédulò præstábunt. Nullus, inscio vel non approbante Epíscopo, mórtuum in fúnere hábitâ oratióne laudábit. Cóncio tamen áliqua habéri póterit, quâ humánæ tantùm miseriæ status, mortis judiciíque necéssitas qualitasque describétur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno. 1563. *Sess.* 25. *de Purgator.*

Curent Epíscopi ut fidélium vivórum suffrágia, Missárum scílicet sacrifícia, oratiónes, eleemósynæ, aliaque pietátis ópera quæ à fidélibus pro áliis fidélibus defunctis fieri consuevérunt, secundùm Ecclésiæ institúta piè et devótè fiant; et quæ pro illis ex testatórum fundatiónibus vel áliâ ratióne debentur, non perfunctóriè,

sed à Sacerdótibus et Ecclésiæ minístris, et áliis qui hoc præstáre tenentur, diligenter et accurátè persolvantur.

FERIA QUARTA.

Ex Tractátu Jonæ, Aureliánensis Epíscopi, de Institutióne laicáli.

830. *l.* 3. *c.* 15.

NULLATENUS audiendi sunt illi qui dicunt quod nullæ áliæ eleemósynæ opitulári possint defunctis, nisi solúmmodo quæ Sacerdótibus dantur, et sacrifícia quæ per eos Deo offeruntur. Hoc qui credunt et dicunt, aut ignorántiâ aut certè aliórum persuasióne falluntur. Credíbile sanè est, quod hæc persuásio, quâ símplices id crédere et dícere videntur, ex fonte avarítiæ procésserit: sancta quippe mater Ecclésia pro defunctis suis non solùm sacrifícia altáris, sed étiam quascumque álias eleemósynas offerre consuévit.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Narbonensi.

1609. *can.* 24.

INTRA Ecclésiam, et máximè prope altáre, non ita fácilè admittantur sepeliendi, sed illi tantùm, quos aut dígnitas ecclesiástica, aut nóbilis prosápia, aut virtútis laudábilis splendor commendárint. Quod si sepulcra intra Ecclésiam constrúxerint, super soli planítiem non attollantur. Sórdidas exactiónes, et pro exéquiis defunctórum illícitas pactiónes à Sacerdótibus fíeri non permittant Epíscopi; et in hoc deprehensos Sacerdótes quâ decet severitáte púniant.

FERIA SEXTA.

Ex Statútis synodálibus Eustáchii de Belláio, Parisiensis Epíscopi.

1557. *can.* 8 *et* 9.

SUPERFLUA fúneris et exequiárum pompa vitétur, quæ ad vivórum pótiùs quàm defunctórum solátium inventa est. Defunctis enim subvéniunt preces, eleemósynæ, jejúnia, oblatiónes, et Missæ sacrifícium. Cœmetérium, ubi mortuórum córpora ad extrémum usque judícium dórmiunt, in honóre est habendum. Proinde prohibémus in cœmetériis plebíscita ac Laicórum pública concília ac choréas exercéri, necnon núndinas, et cantiónes impudícas decantári. Cœmetéria étiam à sórdibus et stercóribus mundári jubémus. Ecclésiæ quoque pædóres ac situs contractus, et céteræ immundítiæ excutiantur.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub sancto Cárolo.

1576. *P.* 1. *tit.* 14 *et* 17.

COEMETERIA ut muro, vel áliàs, tutè úndique sepiantur, et eórum ingressus béstiis occludátur, curet Epíscopus diligenter. In eórum médio crux fírmiter erecta sit. Cœmetéria Rectóri aut étiam áliis úsui ne sint, res profánas onérave asportántibus; hàcque et illàc per ecclésiam sácraque loca, quasi per viam públicam transeúntibus.

IN

IN PRÆCIPUA SOLEMNITATE

SANCTORUM PATRONORUM,

ubi deest proprius Canon.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo. 1573. *tit.* 1.

Quo religiósiùs íncolæ uniuscujusque Paróchiæ festum diem colant illíus Sancti Sanctæve, cujus patrocínio parochiális ecclésia dicáta est, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes, quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum salútis patrocínium suscépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ patrónus est et custos, quò ad illíus imitatiónem magis fidéles inflammentur, id Párochus præstet, cùm frequéntior in ecclésia pópulus adest, ut ipse aut álius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplínam, pietátis stúdia ac virtútes pronúntiet. Tu autem, Dómine, etc.

IN FESTIS

BEATÆ MARIÆ VIRGINIS,

RITU SOLEMNI CELEBRATIS,

quæ non habent in Breviario Canonem proprium.

Ex Concílio Constantinopolitáno secundo œcuménico. 553. *can.* 6.

Si quis sanctam gloriósam semperque vírginem Maríam, non própriè et verè Dei genitrícem confitétur; eo quod ipse qui ante sǽcula ex Patre natus est Deus Verbum, in últimis diébus ex ipsa incarnátus et natus est: talis anathéma sit.

IN FESTIS SANCTORUM

NON PATRONORUM,

RITU SOLEMNI CELEBRATIS,

quæ non habent in Breviario Canonem proprium.

Ex Concilio Tridentino. 1563. *Sess.* 25. *De invoc. Sanctorum.*

MANDAT sancta Synodus ómnibus Epíscopis, et céteris docendi munus sustinéntibus, ut fidéles diligenter instruant, illos qui negant, Sanctos, ætternâ felicitáte in cœlo fruentes, invocandos esse; aut qui ásserunt, vel illos pro homínibus non oráre; vel eórum, ut pro nobis étiam síngulis orent, invocatiónem esse idololatríam; vel pugnáre cum verbo Dei, adversaríque honóri uníus mediatóris Dei et hóminum Jesu Christi; vel stultum esse, in cœlo regnántibus voce vel mente supplicáre; impiè sentíre.

LECTIONES
INTRA OCTAVAM PATRONI
VEL PATRONÆ.

DIE SECUNDA.

LECTIO II.

Sermo sancti Basílii Epíscopi. *Orat. in 40 Mart.*

HI sunt qui acceptam à Deo nostram regiónem, quasi turres quædam contra adversariórum incursum muniéntes, refúgium exhibent. Benefícium hoc, fratres dilectíssimi, grátiam hanc mínimè cessantem à Deo obtinémus. Parátum est hic Christiánis auxílium. Qui áliquâ prémitur angústiâ, ad hos cónfugit; qui rursus lætátur, ad hos recurrit: hic ut à malis liberétur, ille ut duret in rebus lætis. Hæc múlier orans pro fíliis audítur, peregrinanti viro réditum incólumem, ægrotanti verò salútem implórat et óbtinet.

LECTIO III.

O SANCTUM chorum! ô sacrum órdinem! ô cúneum inexpugnábilem! ô commúnes humáni géneris custódes! óptimi curárum sócii, precum ac votórum ínvicem suffragatóres! legáti apud Deum potentíssimi! astra mundi, flores Ecclesiárum, vos non terra contexit, sed cœlum excépit. Apertæ sunt vobis paradísi portæ, dignum profectò exercítibus Angelórum, Patriarchis, Prophétis et Justis ómnibus spectáculum.

DIE TERTIA.

LECTIO II.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi. 280. *n.* 6.

SOLEMNITATES sanctórum devotíssimè celebrémus, sóbriâ hilaritáte, castâ congregatióne, fidéli cogitatióne, fidenti prædicatióne. Non parva pars imitatiónis est, meliórum congaudére virtútibus. Illi magni, nos parvi; sed benedixit Dóminus pusillos cum magnis. Præcessérunt, præminuérunt. Si eos sequi non valémus actu, sequámur affectu: si non glóriâ, certè lætítiâ: si non méritis, votis: si non passióne, compassióne: si non excelléntiâ, connexióne. Non nobis parum videátur, quod ejus córporis membra sumus, cujus et illi quibus æquiparári non póssumus. Quia, si unum membrum pátitur, compatiúntur ómnia membra; ita, cùm glorificátur unum membrum, congaudent ómnia membra.

Lectio iii.

Gloria cápiti unde consútitur, et superióribus mánibus, et ínfimis pédibus. Sicut ille unus ánimam suam pro nobis pósuit, ita et imitáti sunt Mártyres, et ánimas pro frátribus posuérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos sumus. Mirámur eos, miserantur nos. Gratulámur eis, precantur pro nobis. Omnes eídem Dómino parémus, eumdem magistrum séquimur, eumdem príncipem comitámur, eídem cápiti subjúngimur, ad eamdem Jerúsalem téndimus, eamdem sectámur caritátem, eamdemque ampléctimur unitátem.

DIE QUARTA.

Lectio ii.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

In Vigilia SS. Apostolorum Petri et Pauli.

Tria sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilanter consideráre debémus: auxílium Sancti, exemplum ejus, confusiónem nostram. Auxílium ejus, quia qui potens in terra fuit, poténtior est in cœlis ante fáciem Dómini Dei sui. Si enim, dum hic víveret, misertus est peccatóribus, et orávit pro eis; nunc tantò ámpliùs, quantò vériùs agnoscit misérias nostras, orat pro nobis Patrem: quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, sed augmentávit; neque enim quia impassíbilis omnínò; ideo et incompassíbilis factus est.

Lectio iii.

Debemus étiam atténdere exemplum ejus; quia quámdiu in terris visus est, et cum homínibus conversátus est, declinávit neque ad dísteram, neque ad sinistram; sed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit: Ego sum via, véritas et vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus, et tunc vidébitis quómodo tam verbo quàm exemplo lúxerit inter hómines: quália nobis vestígia derelíquerit, ut ambulémus per ea, et non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam, sémita justi recta est; rectus callis justi ad ambulandum.

DIE QUINTA.

Lectio ii.

De Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

In Vigilia SS. Apostolorum Petri et Pauli.

Diligentiori intúitu, in festivitátibus Sanctórum, confusiónem nostram inspiciámus; quia homo ille símilis nobis fuit passíbilis, ex eódem luto formátus, ex quo et nos. Quid ergo est, quod non solùm diffícile, sed et impossíbile crédimus, ut faciámus ópera quæ fecit? confundámur, fratres, et contremiscámus. Hómines isti fuérunt qui præcessérunt nos, qui tam

mirabiliter processérunt per vias vitæ, ut vix eos hómines fuisse credámus. Sic ergo et gaudére, et confundi debémus : gaudére, quia patrónos nos præmísimus; confundi, quia eos imitári non póssumus.

Lectio III.

Ita semper gáudium nostrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet; ut semper non solùm extréma, sed et prima gáudii luctus óccupet : quia etsi magna est gaudiórum matéria, sed máxima est dolórum. Verè nobis rubor confusiónis sunt, quos vix audeámus respícere, ne dicam, imitári. Orémus ergo eos, ut ipsi propítium nobis reddant amícum suum, júdicem nostrum, qui est Deus benedictus in sécula. Amen. Tu autem.

DIE SEXTA.

Lectio II.

De Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

In Festo omnium Sanctorum 2. *n.* 1.

Erit, præstante Dómino, triplex sermónis (de Sanctórum felicitáte) utílitas, quátenus ágnitâ, vel ex parte áliqua, felíci retributióne Sanctórum, abundantióri deinceps sollicitúdine ipsórum inhærére vestígiis, ac ferventióri desidério ad eórum suspiráre consórtia, propensióri quoque devotióne eorumdem nos commendáre patrocíniis studeámus. Fidélis quippe sermo, et omni acceptióne dignus; ut quos solemni veneratióne proséquimur, étiam símili conversatióne sequámur. Quos beatíssimos prædicámus, ad eórum beatitúdinem totâ aviditáte currámus : quorum delectámur præcóniis, sublevémur eórum patrocíniis.

Lectio III.

Nec sanè parum fructuósa invenítur memória festíva Sanctórum, languórem, tepórem, erroremque depellens : cùm eórum intercessióne juvétur infírmitas nostra, consideratióne beatitúdinis excitétur negligéntia nostra, ignorántia quoque ipsórum erudiátur exemplis.

DIE SEPTIMA.

Lectio II.

De Sermóne sancti Cæsárii Epíscopi.

Serm. 230 *in App. S. Aug.*

Quando festivitátes cólimus, fratres caríssimi, diligenter debémus atténdere, et totis víribus laboráre, ut quod visibíliter cólitur, in nobis invisibíliter compleátur. Qui nec castitátem custódit in córpore, nec puritátem tenet in mente, quóties sanctæ solemnitátes advéniunt, in córpore vidétur habére gáudium, in corde non célebrat nisi luctum. Quale enim gáudium potest habére, in cujus ánima multis vítiis occupátâ ma-

gis diábolus probátur habitáre quam Christus? Nos verò, fratres caríssimi, etiamsi nobis áliqua, ut solet fíeri, peccáta subrépunt, quantùm póssumus, cum Dei adjutório laborémus jejúniis, vigíliis, oratiónibus, eleemósynis mundáre sórdida; ut véniens Dóminus in nobis, nihil invéniat quod óculos suæ majestátis offendat.

Lectio iii. *Serm.* 265.

Filios et omnes famílias vestras admonéte, fratres, semper ut castè et justè ac salúbriter vivant: nec solùm eos verbis, sed étiam exemplis ad bona ópera provocáte. Ante ómnia ubicúmque fuéritis, sive in domo, sive in itínere, sive in convívio, sive in consessu, verba túrpia et luxuriósa nolíte ex ore vestro proferre; sed magis vicínos et próximos vestros júgiter admonéte, ut semper quod bonum est et honestum, loqui stúdeant; ne fortè detrahendo, mala loquendo, et in sanctis festivitátibus choros ducendo, cántica luxuriósa et túrpia proferendo de lingua sua, unde debúerant Deum laudáre, inde sibi vúlnera videantur infligere. Isti enim infelíces et míseri hómines, qui balatiónes et saltatiónes ante ipsàs basílicas Sanctórum exercére nec métuunt, nec erubescunt: etsi Christiáni ad ecclésiam vénerint, pagáni de ecclésia revertuntur; quia ista consuetúdo balandi de paganórum observatióne remansit.

INTONATIONES ET TERMINATIONES

PSALMORUM ET CANTICORUM

SECUNDUM OMNES CUJUSQUE MODI DIFFERENTIAS.

In hocce Breviario ad Antiphonas quisque Tonus suo numero notatur : variæ etiam cujusque Toni species, seu modi, suis litteris designantur; *completi*, majusculis; minusculis verò *incompleti*. Modus autem *completus* ille est qui in singulis Psalmi versibus desinit in legitimam Toni sui finalem; *incompletus* verò qui, non in Psalmi versibus, sed in sola Antiphona perfectè terminatur. Solæ vocales *e*, *u*, *o*, *u*, *a*, *e*, intra particulares terminationum variationes, brevitatis causâ, ponuntur : inveniuntur in his verbis, *seculorum, amen,* et quæcumque verba repræsentant. Duæ claves significant, Tonum duplici modo oculis subjici posse.

Intonationes Psalmorum servantur tantùm in primo cujusque Psalmi versu; ceteri verò versus à dominante in directum inchoantur : quod observandum est in Canticis Evangelicis, nisi organa pulsentur : tunc enim versus à Choro cantati, eodem modo inchoantur quo primus.

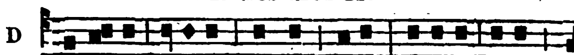
Ubi intonatio Canticorum Evangelicorum non specialiter notatur, eadem est ac in Psalmis.

Mediatio autem in iisdem Canticis eadem semper est ad singulos versus quæ ad primum. Quia verò in primo versu Cantici *Magnificat* propter brevitatem mediatio compleri nequit, in ceteris ejus versibus ad eam recurrendum est, quæ ad *Nunc dimittis* infrà notatur.

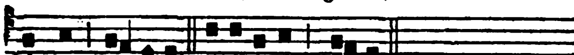
Sed ubi Cantica Evangelica in cantu harmonico, vulgò *Faux-Bourdons,* canuntur, mediatio semper eadem est ac in Psalmis.

PRIMUS MODUS.

D

Laudate Dominum, omnes gentes, laudate e- um

omnes po-puli. seculorum. A-men.

D e u o u a e. J e u o u a e.

Æstiva. Cor. 1

f *f* e u o u a e. g e u o u a e.

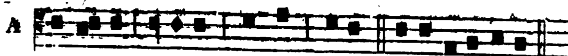
g e u o u a e. a. *a* e u o u a e.

A Laudate Dominum omnes gentes, * lauda-te e-um, omnes popu-li. Quoni- am confirmata est super nos mi-se-ri-cordi- a ejus. Spi-ri-tu-i sancto. Et in secula seculorum. Amen.

SECUNDUS MODUS.

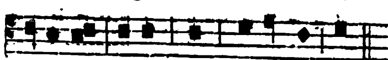
D Laudate Dominum, omnes gentes. Credidi propter quod locutus sum. e u o u a e.

In Canticis Evangelicis. Nunc di-mit-tis servum tu- um, Domi- ne. Magni- ficat * a- nima. Mihi magna qui po- tens est.

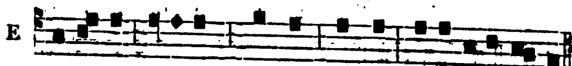
Lauda- te Dominum, omnes gentes. e u o u a e.

In monosyllabis Hebræisque vocibus non declinabilibus.

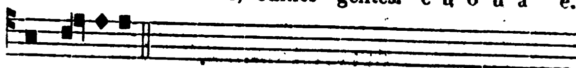

Credi-di propter quod lo-cu- tus sum.
Me- men-to, Do- mine, Da- vid.

TERTIUS MODUS.

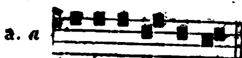

Lauda-te Dominum, omnes gentes. e u o u a e.

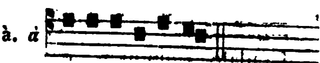
Magni- ficat.

a. *a*

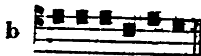
e u o u a e.

à. *à*

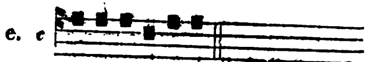
e u o u a e.

b

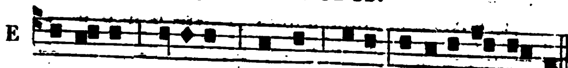
e u o u a e.

e. *e*

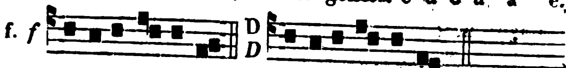
e u o u a e.

QUARTUS MODUS.

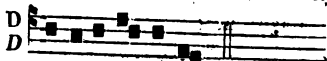
Lauda-te Dominum, omnes gentes. e u o u a e.

f. *f*

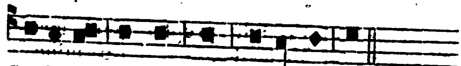
e u o u a e

D *D*

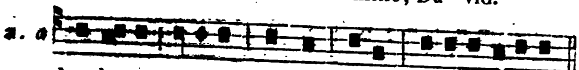
e u o u a e.

In monosyllabis, etc.

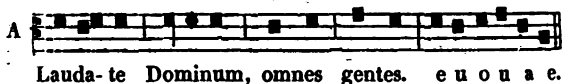

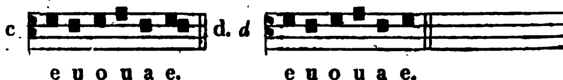
Credidi propter quod locu- tus sum.
Me- men- to, Do- mine, Da- vid.

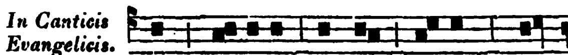
a. *a*

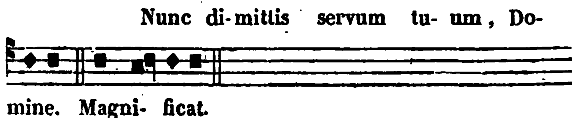

Lauda- te Dominum, omnes gentes. e u o u a e.

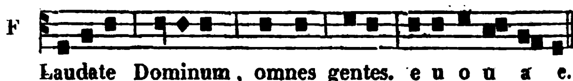

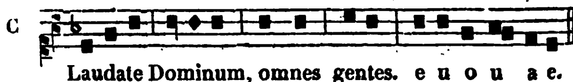

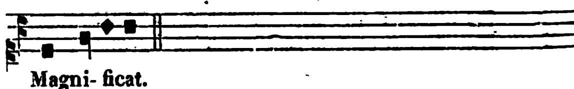

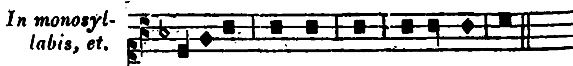
QUINTUS MODUS.

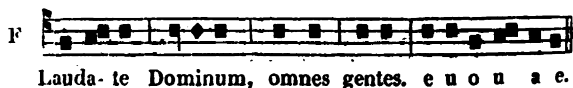

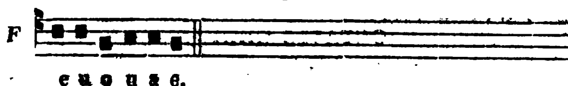

SEXTUS MODUS.

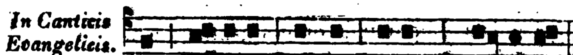

F

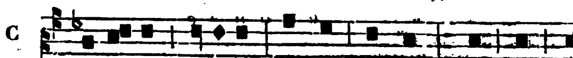
e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

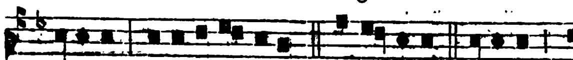

Nunc di-mittis servum tu-um, Do-mine.

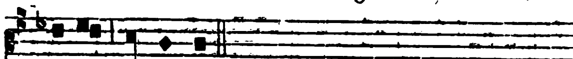
C

Lauda- te Dominum omnes gentes. Et in

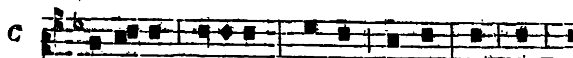

secula. e u o u a e. Magni- ficat anima

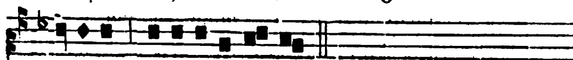

me- a Dominum.

C

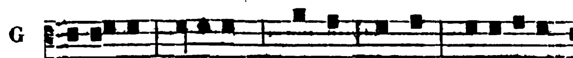
Lauda- te Dominum, omnes gentes. Et in

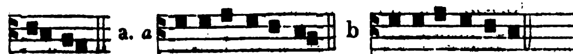
secula. e u o u a e.

SEPTIMUS MODUS.

G

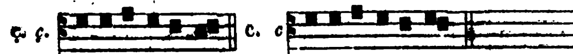

Lauda- te Dominum, omnes gentes. e u o u

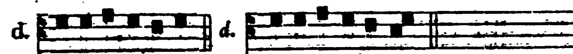
a e. a. *a* e u o u a e. b e u o u a e.

ç. *ç.*

e u o u a e. c. *c* e u o u a e.

d.

e u o u a e. *d.* e u o u a e.

...

OCTAVUS MODUS.

G

Laudate Dominum, omnes gentes. e u o u a e.

G e u o u a e. c e u o u a e.

d e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

Nunc dimit-tis servum tu- um, Do-mi-

ne. Magni- ficat a- nima. Magna qui po- tens est.

In monosyllabis, etc.

Credidi propter quod locu- tus sum.
Memento, Do- mine, Da- vid.

MODUS INCHOANDI OFFICIUM.

Celebrans.

Domine, labi-a me-a ape-ri-es. De-us, in

adju-tori-um me-um, intende.

Chorus.

Domi-ne, ad adjuvandum me festina. Glo-

ri- a Patri, etc. *recto tono,* e u o u a e. Alle- lu-ia.

vel Laus tibi, Domine Rex æternæ gloriæ.

MODUS CANTANDI ABSOLUTIONES, BENEDICTIONES, ET LECTIONES.

Celebrans.

Secretò, Pater noster. ℣. Et ne nos... in tentati- onem.

℟. Sed libera nos à malo.

Absolutio.

Adaperi- at.... ut colamus e- um. ℟. Amen.

Lector.

Jube Domne bene-di-cere.

Benedictio.

De-us... spiri-tum sapi- enti-æ.

Lectiones.

Incipit liber Isa- i- æ Prophetæ. Vi-si- o

I-sa- i- æ, fi-li- i Amos, *etc.* Homi-li-a sancti Jo- an-

nis Chrysostomi... Et reliqua.

Ad singula puncta.

Lux orta est e- is.

Si verbum desinens sit dactylicum.

Ga-li-le-æ genti- um.

Si punctum præcedit vox hebraica non declinabilis, vel monosyllaba.

Sicut in di- e Madi- an.

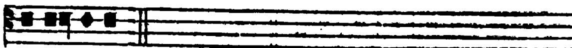

Quod in vobis locutum est. Melchisedech.

Ad punctum interrogationis, aut admirationis.

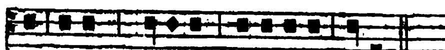

Quid clama-bo? Carissima in

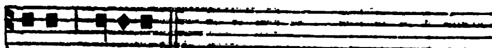
de-li- ci-is!

Sic terminantur.

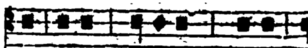
Tu autem, Domine, misere-re nostri.

Chorus.

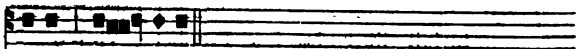

De- o grati- as.

Lect. Isaiæ *in Adventu, et* Jeremiæ *temp. Passionis.*

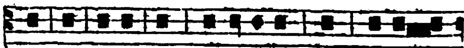
Hæc dicit Dominus De-us...
Je- ru-sa- lem....

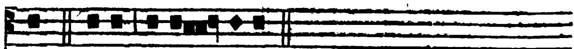
salvi e- ri-tis.
Deum tu- um.

Sub eodem cantu terminantur Lectiones secundi et tertii Nocturni, Feriæ IV in Cæna Domini, et bidui sequentis.

Item pro Defunctis.

Et si mane me quæsi- e-ris, non subsi-

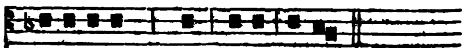

stam. Horror inha- bi-tat.

MODUS CANTANDI CAPITULA.

Celebrans.

Benedictus.... in Christo Jesu.

In monosyllabis, aut vocibus Hebræis non declinabilibus. Gaudete... enim propè est. Melchisedech. ℟. Deo grati- as.

MODUS CANTANDI ORATIONES

IN VESPERIS ET LAUDIBUS.

Celebrans. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tu-o.

Celebrans. Oremus. Deus, qui nobis...jugiter senti-amus...Per omnia secula seculorum. *vel* Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

AD HORAS MINORES.

Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiri-tu tu- o.

Per omni- a secula seculorum. ℟. Amen.

Benedicamus Domino. ℟. De- o gra- ti-as.

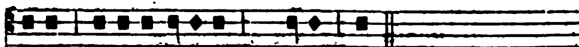
MODUS CANTANDI VERSUS AD PRECES HORARUM.

Kyri- e.. Christe... Kyri- e, el-e- ison.

Et ne nos inducas in ten-ta-ti-onem. usquequo.
Sed libera nos à malo.

Sic cantantur omnes Versus, deprimendo ab ut *in* la. *Si verò in fine Versûs adsit monosyllaba, aut vox hebraica non declinabilis, recto vocis tono terminantur, hoc modo:*

Fi-at mi-se-ri-cordi-a .... super nos:
Quem - admodum speravimus in te.

In omni Officio prò Defunctis, Versus et Orationes semper canuntur, ut suprà notatum est pro minoribus Horis.

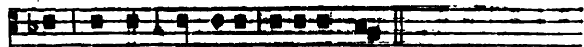

AD BENEDICTIONEM SS. SACRAMENTI.

Celebrans.

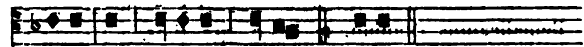
℣. Adju-to-ri- um nostrum in nomi-ne
℟. Qui fe-cit cœlum et

Domi-ni.
ter- ram.

℣. Sit nomen Domi-ni bene-di-ctum.
℟. Ex hoc nunc, ... in seculum.

Bene-dicat vos omnipotens De-us; Pater, et Fi-

li-us, et Spiri-tus sanctus. ℟. Amen.

FINIS.

INDEX PARTIS ÆSTIVÆ.

FINIS.

